

ಶ್ರೀಪುರಂದರದಾಸರ ಸಾಹಿತ್ಯ—೨

ಆತ್ಮಭಾವ

ಅಖಿಲ ಕರ್ನಾಟಕ

ಶ್ರೀಪುರಂದರದಾಸರ ೪೦೦ ನೇ ವರ್ಷದ ಉತ್ಸವ ಮಂಡಳಿ
ಧಾರವಾಡ

ಸಂಸಾದಕ ನುಂಡಲ

ನುಖ್ಯ ಸಂಸಾದಕರು

ಶ್ರೀ. ಕೃಷ್ಣ ಶರ್ಮ ಬೆಟಗೇರಿ

ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು

ಶ್ರೀ. ಹುಚ್ಚರಾವ ಬೆಂಗೇರಿ, M A. B T

ಸದಸ್ಯರು

ಶ್ರೀ. ಗೋರಬಾಳ ಹಣಮಂತರಾಯರು

,, ಟಿ. ಕೆ. ವೇಣುಗೋಪಾಲದಾಸರು

,, ಗಲಗಲಿ ಪಂಥರಿನಾಥಾಚಾರ್ಯರು

,, ಮಾನ್ವಿ ನರಸಿಂಗರಾವ, M A B.O.L

ಡಾ. ಕಾಂತರಾವ ಕನುಲಾಪುರ, M B.B S.

ಶ್ರೀ. ವ್ಹಿ. ಬಿ. ನಾಯಕರು, M.A..LL B

,, ಬಿ. ಆರ್. ವಾಡಪ್ಪಿ, M A ,B.T.

,, ಕೆ. ಜಿ. ಹಲಸಗಿ, B A..B T

,, ಖುರ್ಲಿ ಬಿಂದುನಾಥನ

ಶ್ರೀಪುರಂದರದಾಸರ ಸಾಹಿತ್ಯ

೨

ಆ ರ್ತ ಭಾ ವ

ಸಂಪಾದಕರು :

ಶ್ರೀ ಬೆಟಗೇರಿ ಕೃಷ್ಣ ಶರ್ಮಾ

ಶ್ರೀ ಬೆಟಗೇರಿ ಹುಚ್ಚರಾಯರು ಎಂ. ಎ., ಬಿ. ಟಿ.

ಜನವರಿ ೧೯೬೪

ಪು. ಬ. ೨೦

ಶ್ರೀಪುರಂದರದಾಸರ

೪೦೦ ನೆಯ ವರ್ಷದ ಉತ್ಸವ ಮಂಡಲ

ಧಾರ್ಮಿಕ

ಪ್ರಕಾಶಕರು :

ಶ್ರೀ. ಬುರ್ಲಿ ಬಿಂದುಮಾಧವ
ಗೌರವ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ, ಅ. ಕ. ಪುರಂದರದಾಸರ
ಚಿರಂಜೀವ ವರ್ಷದ ಉತ್ಸವ ಸಮಿತಿ,
ಧಾರವಾಡ
C/o ಮಿಂಚಿನಬಳ್ಳಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯ
ಧಾರವಾಡ

೧೯೬೪

ಇದರ ಎಲ್ಲ ಅಧಿಕಾರವು ಧಾರವಾಡದ ಶ್ರೀಪುರಂದರದಾಸರ
ಚಿರಂಜೀವ ವರ್ಷದ ಉತ್ಸವಮಂಡಲದ ಕಡೆಗೆ ಇದೆ.

(ಪ್ರತಿಗಳು-೨೦೦೦)

ಬೆಲೆ : ರೂ. ೫/-

ಮುದ್ರಕರು :
ಆರ್. ಬಿ. ವೈದ್ಯ
ಸಾಧನ ಮುದ್ರಣಾಲಯ
ಬೆಳಗಾವಿ ರೋಡ
ಧಾರವಾಡ

ಧಾರವಾಡ ಕಲಾವಿದರಾದ ಶ್ರೀ ಯಶವಂತ ಶೆಟ್ಟಿಯವರು ತೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೆತ್ತಿದ
ಶ್ರೀ ಪುರಂದರದಾಸರ ಪ್ರತಿಮೆ.

P R E F A C E

Shrī Purandaradāsa
and
the Central Teachings of Haridāsa literature

by

Prof. K. T. PANDURANGI M. A.

VIDWAN, SIROMANI

The learned writer of the Preface to the first volume has given us a historical and critical exposition of Bhāgavatadharma and has pointed out the special contributions of Śrī Madhvāchārya for the enrichment of Bhāgavatadharma.

The Haridāsa literature is essentially a literature of Bhāgavatadharma embodying the tenets and theology of Dvaita Vedānta propounded by Śrī Madhvāchārya. However its appeal is universal because of its ethical and devotional content, and its penetrating criticism of human nature and life. The theistic and mystic touches of these songs have raised these to the stature of

spiritual literature while the music of these has made them the charming expressions of devotional sentiments.

A study of the central teachings of Haridāsa literature, naturally, has to take into account all these aspects.

The central teaching of Bhāgavatadharma has been the realisation of the supreme nature of God.

ಜ್ಞಾನಂ ಪರಂ ಮನ್ಮಹಿಮಾವಭಾಸಂ ।
ಯತ್ಸೂರಯೋ ಭಾಗವತಂ ವದಂತಿ ॥

(3-4-13)

This is emodied in the whole range of Haridāsa literature, particularly in the songs of Sri Purandaradāsa

- ೧ ಹರಿಯೇ ಸರ್ವೋತ್ತಮ ಹರಿಯೇ ಪರದೇವತೆ ।
ಹರಿಸರ್ವ ವಿಶ್ವಮಯಂ ಜಗತು ।
- ೨ ಎಲೆ ಮನ ನೀ ತಿಳಿ ಹರಿಸರ್ವೋತ್ತಮನೆಂದು ।
ಸುಲಲಿತಾತ್ಮನ ಭಜಿಸಿ ಸುಖಿಯಾಗೋ ಮನವೆ ॥
ಇಕ್ಕದಂಡಗಳಿರಲು ಇಂಧನವ ಮೆಲಲೇಕೆ ।
ಅಕ್ಷಯ ಪಾತ್ರೆಯಿರಲು ಹಸಿವೆಯೆನಲೇಕೆ ॥
ನಿಕ್ಷೇಪ ನಿಧಿಯಿರಲು ನಿರುತ ದಾರಿದ್ರ್ಯವೇಕೆ ।
ಪಕ್ಷಿವಾಹನನಿರಲು ಪರದೈವವೇಕೆ ॥
- ೩ ಘನಮಹಿಮ ನಾರಾಯಣನ ಅಚಿಂತ್ಯಾದ್ಭುತ ಶಕ್ತಿ
ಅನುಭವಕೆ ತಂದುಕೊಂಡು ಸುಖಿಸುವುದು ॥
- ೪ ಓಂ ನಮೋ ಶ್ರೀಹರಿ ಎಂಬ ಪೂರ್ಣಜ್ಞಾನ- ।
ವನ್ನು ಪುರಂದರ ವಿಟ್ಟಲ ಎನ್ನಪ್ಪನೆ ॥

III

೫ ಒಡೆಯ ಹರಿಸರ್ವೋತ್ತಮನೆಂಬ ।
ದೃಢಜ್ಞಾನಿಗಳೆ ವೈಷ್ಣವರಲ್ಲದೆ !

These and numerous similar couplets give us ಹರಿಸರ್ವೋತ್ತಮತ್ವ as the central theme of Haridāsa literature.

The theme of ವಿಷ್ಣುಸರ್ವೋತ್ತಮತ್ವ is as old as R̥gveda,

- 1 ವಿಷ್ಣೋರ್ನುಕಂ ವೀರ್ಯಾಣಿ ಪ್ರವೋಚಮ್ (R V.I 154)
- 2 ಮಹಸ್ತೇ ವಿಷ್ಣೋ ಸುಮತಿಂ ಭಜಾಮಹೇ (R.V.I. 156)
- 3 ವಿಷ್ಣೋಃ ಪದೇ ಪರಮೇ ಮಧ್ವ ಉತ್ಸಃ (R V.I. 154)
- 4 ಅಗ್ನಿವೈ ದೇವಾನಾಮವಮೋ ವಿಷ್ಣುಃ ಪರಮಃ
(Ait. Br.I. 1)
- 5 ತನ್ನಾದ್ ಆಹುಃ ವಿಷ್ಣುಃ ದೇವಾನಾಮ್ ಶ್ರೇಷ್ಠಃ
(Satapatha XIV. 1)
- 6 ತದ್ ವಿಷ್ಣೋಃ ಪರಮಂ ಪದಮ್ (Katha Up)
- 7 ವೇದೇ ರಾಮಾಯಣೇ ಚೈವ ಪುರಾಣೇ ಭಾರತೇ ತಥಾ ।
ಆದಾವಂತೇ ಚ ಮಧ್ಯೇ ಚ ವಿಷ್ಣುಃ ಸರ್ವತ್ರ ಗೀಯತೇ ।
(ಹರಿವಂಶ)

This traditional glory of ವಿಷ್ಣು as supreme lord is sung by the Haridāsas with the back-ground of the stories and legends drawn from the Vedic and Puranic literature. Their fervent prayer to lord Visnu as

Supreme God is no doubt important for Vaisṇava religion but what is of universal importance is their concept of a perfect supreme God which is brought out in these songs.

- ೧ ವಿಶ್ವತೋಮುಖ ನೀನೆ ವಿಶ್ವತಶ್ಚಕ್ಷು ನೀನೆ ।
ವಿಶ್ವತೋಬಾಹು ವಿಶ್ವಪಾದನು ನೀನೆ ॥
ವಿಶ್ವವುದರ ನೀನೆ ವಿಶ್ವವ್ಯಾಪಕ ನೀನೆ ।
ವಿಶ್ವನಾಟಕ ಸೂತ್ರಧಾರಿಯ ವಿಷ್ಣುವೆ ॥
- ೨ ನಿತ್ಯಾನಂದ ನಿರ್ದೋಷ ಗುಣಪೂರ್ಣ ।
- ೩ ಅಪ್ರೇಶ್ವರ್ಯದ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯ ಅರಸನೇ ।
ಸೃಷ್ಟಿಸ್ಥಿತಿಲಯಾದ್ಯಷ್ಟಕರ್ತ ॥
- ೪ ಅಷ್ಟೋ ತತ್ತ್ವೇಶ್ವರ ಸ್ವಾಮಿ ನೀನಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಇಲ್ಲ ।
- ೫ ನಿತ್ಯಗುಣಾರ್ಣವ ನಿಜಗುಣಪರಿಪೂರ್ಣ ।
ಸಚ್ಚಿದಾನಂದ ಸನಕಾದಿವಂದ್ಯ ॥
- ೬ ಅಣುಮಹತ್ತ್ವಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಪೂರ್ಣನೆಂದೆನಿಸಿ ।
ಗಣನೆಯಿಲ್ಲದ ಮಹಾಮಹಿಮನೆನಿಪ ॥
- ೭ ಸಚ್ಚಿದಾನಂದ ಸರ್ವಗುಣಪೂರ್ಣಗೆ ।
ಅತ್ಯಂತ ಸುಜ್ಞಾನಗಬ್ಬಾಕ್ಷಗೆ ॥
ನಿತ್ಯಕಲ್ಯಾಣ ನಿರ್ದೋಷಂಗೆ ।
- ೮ ಒಂದೊಂದು ರೂಪದಿ ಒಂದೊಂದು ಭಕುತಿಗೆ ।
ಒಂದೊಂದು ಕಾಲದಿ ತೋರುತಲಿ ।
- ೯ ಸಾಸಿರನಾಮದ ಶತಕೋಟಿತೇಜದ ।
ಸೂಸುವ ಸುಖಮಯಜ್ಞಾನದ ಕೂಸು ॥
ಜ್ಞಾನಸಮುದ್ರದೊಳಾಡುವ ಕೂಸು ।

ಜ್ಞಾನಿ ಹೃದಯದಿ ಹೊಳೆಯುವುದು ಕೂಸು

ದೀನದಾಸರಿಗೆ ಕಾಣುವ ಕೂಸು |

ತಾನೇ ಬಲ್ಲದು ತನ್ನ ಮಹಿಮೆಯ ಕೂಸು

|| ೧ ||

ಲೋಕತ್ರಯವೆಲ್ಲ ನೋಡುವ ಕೂಸು |

ಬೇಕಾದ ಭಕ್ತರೊಳಾಡುವ ಕೂಸು ||

ಆಕಾರವಿದ್ದು ನಿರಾಕಾರ ಕೂಸು |

ಸಾಕಾರದೃಷ್ಟಿಗೆ ಸಿಲುಕದ ಕೂಸು

|| ೨ ||

೧೦ ಅಕೋ ಹಾಗಿಹನೆ | ಇಕೋ ಹೀಗಿಹನೆ |

ಪರಬ್ರಹ್ಮ ಹೇಗಿಹನೆಂದರೆ

|| ಪ ||

ಕಾಲಿಲ್ಲದೆ ನಡೆಸುವ | ಕೈಯಿಲ್ಲದೆ ಹಿಡಿಸುವ

ಹಲ್ಲಿಲ್ಲದೆ ತಿನಿಸುವ | ಹೊಟ್ಟಿಲ್ಲದೆ ಉಣಿಸುವ

|| ೧ ||

ಕಣ್ಣಿಲ್ಲದೆ ಕಾಣಿಸುವ | ಕಿವಿಯಿಲ್ಲದೆ ಕೇಳಿಸುವ |

ಒಳಹೊರಗೆ ನುಡಿಸುವ | ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳನು

|| ೨ ||

ಶ್ವೇತದೀಪದಲಿ ನಿಂತಾ | ನಂತಾಸನದಿ ಮಲಗಿದ |

ವೈಕುಂಠದಲಿ ವಾಸ ಶ್ರೀಪುರಂದರವಿರಲ

|| ೩ ||

These descriptions of the supreme lord will leave no doubt in our minds that they have drawn their material from the Vedic hymns and Upanisads, and are giving us the same concept of Supreme God that was revealed to the Upanisadic seers. We may notice a few sources in this connection.

೧ ವಿಶ್ವತಶ್ಚ ಕ್ಷುರುತ ವಿಶ್ವತೋ ಬಾಹುಃ ವಿಶ್ವತಸ್ಪಾತ್

೨ ಪೂರ್ಣಮದಃ ಪೂರ್ಣಮಿದಮ್

೩ ಅಣೋರಣೀಯಾನ್ ಮಹತೋ ಮಹೀಯಾನ್

೪ ಸತ್ಯಂ ಜ್ಞಾನಮನಂತಂ ಬ್ರಹ್ಮ

೫ ಅಪಾಣಿಪಾದೋ ಜವನೋ ಗೃಹೀತಾ ವಶ್ಯತ್ಯಚಕ್ಷುಃ

The two aspects i.e. ಗುಣಪೂರ್ಣತ್ವ and ದೋಷವರ್ಜಿತತ್ವ are repeatedly stressed while the glory of ಸೃಷ್ಟ್ಯಾದೃಷ್ಟ-ಕರ್ತೃತ್ವ etc are graphically presented. We shall notice the special significance of the expression like ನಿರ್ಗುಣ, ನಿರಾಕಾರ etc. used in these songs later

For the realisation of the Supreme nature of God the twin doctrines of ಭಕ್ತಿ and ವಿರಕ್ತಿ are advocated in Bhāgavatadharma. 'ಜ್ಞಾನ-ಭಕ್ತಿ-ವೈರಾಗ್ಯಭಾಗ್ಯವನ್ನು ನೀನೆ ಪಡೆಯೋ ನಮ್ಮ ಪುರಂದರ ವಿರಲನಿಂದ' has been the appeal of Haridāsa literature also.

The word ಭಕ್ತಿ is found in Svetasvatara Upanisat. However, the concept of ಭಕ್ತಿ itself is much older. Love of God is passionately advocated in ಬೃಹದಾರಣ್ಯಕ 5. 2 and 4 5.

೧ ತದೇತತ್ ಪ್ರೇಯಃ ಪುತ್ರಾತ್ ಪ್ರೇಯೋ ವಿತ್ತಾತ್ ಪ್ರೇಯೋಽನ್ಯಸ್ಮಾತ್ ಸರ್ವಸ್ಮಾದಂತರತರಂ ಯದಯಮಾತ್ಮಾ.

೨ ಸಹೋವಾಚ ನ ವಾ ಅರೇ ವತ್ಸುಃ ಕಾಮಾಯ ಪತಿಃ ಪ್ರಿಯೋ ಭವತ್ಯಾತ್ಮನಸ್ತು ಕಾಮಾಯ ಪತಿಃ ಪ್ರಿಯೋ ಭವತಿ | ನ ವಾ ಅರೇ ಜಾಯಾಯ್ ಕಾಮಾಯ ಜಾಯಾ ಪ್ರಿಯಾ ಭವತ್ಯಾತ್ಮನಸ್ತು ಕಾಮಾಯ ಜಾಯಾ ಪ್ರಿಯಾ ಭವತಿ | ನ ವಾ ಅರೇ ಸರ್ವಸ್ಯ ಕಾಮಾಯ ಸರ್ವಂ ಪ್ರಿಯಂ ಭವತ್ಯಾತ್ಮನಸ್ತು ಕಾಮಾಯ ಸರ್ವಂ ಪ್ರಿಯಂ ಭವತಿ | ಆತ್ಮಾ ವಾ ಅರೇ ದ್ರಷ್ಟವ್ಯಃ ಶ್ರೋತವ್ಯೋ ಮಂತವ್ಯೋ ನಿಧಿಧ್ಯಾಸಿತವ್ಯಃ | ಬೃ.4-5

This love of God, as is clear from the last line of the ಬೃಹದಾರಣ್ಯಕ passage quoted above (ಆತ್ಮಾ ವಾ ಅರೇ ದ್ರಷ್ಟವ್ಯಃ etc., is not a mere sentimentalism or emotional outburst. It is love with an awareness of the Supreme nature of God.

ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯಜ್ಞಾನಪೂರ್ವಸ್ತು ಸುದೃಢಃ ಸರ್ವತೋಽಧಿಕಃ |
ಸ್ನೇಹೋ ಭಕ್ತಿರಿತಿ ಪ್ರೋಕ್ತಃ ತಯಾ ಮುಕ್ತಿನೃಚಾನೃಧಾ ||

(ಭಾ. ತಾ. ನಿ. I. 86)

ಪರಮೇಶ್ವರ ಭಕ್ತಿನಾಮ ನಿರವಧಿಕಾನಂತಾನವದ್ಯಕಲ್ಯಾಣಗುಣತ್ವಜ್ಞಾನಪೂರ್ವಕಃ ಸ್ವಾತ್ಮಾತ್ಮೀಯ ಸಮಸ್ತವಸ್ತುಭ್ಯೋನಂತಗುಣಾಧಿಕೋಽಂತರಾಯ ಸಹಸ್ರೇಣಾಪ್ಯ ಪ್ರತಿಬದ್ಧಃ ನಿರಂತರ ಪ್ರೇಮಪ್ರವಾಹಃ (ನ್ಯಾ.ಸು.)

Bhakti is defined here as intense and continuous love of God with an awareness of his infinite and auspicious attributes, which is infinitely more than the love we have for our self, body, relatives and all other belongings.

೦ ನಿನ್ನನೆ ಪಾಡುವೆ ನಿನ್ನನೆ ಪೊಗಳುವೆ |
ನಿನ್ನನೆ ಬೇಡಿ ಬೇಸರಿಸುವೆ ರಂಗಯ್ಯ |
ನಿನ್ನ ಕಾಲ ಪಿಡಿವೆ ನಿನ್ನ ಹಾರಯಿಸುವೆ |
ನಿನ್ನ ತಂಬುಲಕೆ ಕೈಯಾನುವೆ ರಂಗಯ್ಯ |
ನಿನ್ನಂತೆ ಸಾಕಬಲ್ಲ ಸ್ವಾಮಿ ಉಂಟೆ ದೇವ |
ನಿನ್ನಾಣೆ ಪುರಂದರ ವಿರಲರಾಯ ||

- ೨ ಮನ ಮೊದಲಾದ ಸರ್ವ ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ಅ-
ವನ ಪಾದದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟು ಕೀರ್ತನೆ ಗೈಯೋ |
ನಿನಗಿದೆ ಮುಖ್ಯಗತಿಸಾಧನವೆಂದು ಸಾರಿದೆ |
- ೩ ಹಾಡಿದರೆ ಎನ್ನೊಡೆಯನ ಹಾಡುವೆ |
ಬೇಡಿದರೆ ಎನ್ನೊಡೆಯನ ಬೇಡುವೆ |
ಒಡೆಯಗೆ ಒಡಲನು ತೋರುತ ಎನ್ನಯ |
ಬಡತನ ಬಿನ್ನಹ ಮಾಡುವೆ |
ಒಡೆಯ ಪುರಂದರ ವಿರಲರಾಯನ |
ಅಡಿಗಳನು ಸಾರಿ ಬದುಕುವೆ ಸಾರಿ ಬದುಕುವೆ ||
- ೪ ತನುವೆಂಬ ತಟ್ಟೆಯಲಿ ಮನದ ಸೊಡರನು ಇರಿಸಿ ||
ಘನಶಾಂತಿಯೆಂಬ ಆಜ್ಯವನು ತುಂಬಿ ||
ಆನಂದವೆಂತೆಂಬ ಜ್ಯೋತಿಯನು ಹಚ್ಚಿಟ್ಟು |
ಜಿನುಮಯ ಹರಿಗೆ ಆರತಿಯೆತ್ತಿರೆ ||
- ೫ ಏಕೋಭಾವ ಏಕೋಭಕ್ತಿ ಏಕನಿಷ್ಠೆಯಿಂದಲಿ |
ಬೇಕಾದಂಥ ಮುಕುತಿಯ ನೀಡುವ ಪುರಂದರ ವಿರಲನ ||

In these words the Haridāsas proclaim their deep attachment to God, This depth of their attachment is because of the comprehension of the Supreme nature of God. ಮೂಢಬಲ್ಲನೆ ಜ್ಞಾನ- ದೃಢಭಕುತಿಯ, they ask. The very concept of Bhakti is such that it contains an element of Jñāna in it.

ಜ್ಞಾನಸ್ಯ ಭಕ್ತಿಭಾಗತ್ವಾತ್ ಭಕ್ತಿಜ್ಞಾನಮಿತ್ತೀಯತೇ |
ಜ್ಞಾನಸ್ಯೈವ ವಿಶೇಷೋ ಯದ್ಭಕ್ತಿರಿತ್ಯಭಿಧೀಯತೇ ||

(ಅನು ವ್ಯಾ., III 4)

ಜ್ಞಾನ and ಭಕ್ತಿ are the two aspects of the path way to God-realisation. These two are not mutually exclusive. Jñāna is a co-relative of Bhakti while Bhakti is a form of Jñāna. There can be no devotion without a firm and adequate knowledge of the object of devotion, nor any pursuit of knowledge without the urge of love.

ವಿನಾ ಜ್ಞಾನಂ ಕುತೋ ಭಕ್ತಿಃ ಕುತೋ ಭಕ್ತಿಂ ವಿನಾ ಚ ತತ್ ।

(ಗೀ. ಭಾ. IX 31)

This close relation of Bhakti and Jñāna becomes more clear if we understand the stages in Bhakti viz ಭಕ್ತಿ, ಪಕ್ವಭಕ್ತಿ and ಪರಿಪಕ್ವಭಕ್ತಿ.

ಭಕ್ತ್ಯಾ ಜ್ಞಾನಂ ತತೋ ಭಕ್ತಿಃ ತತೋ ದೃಷ್ಟಿಸ್ತತಶ್ಚ ನಾ ।

ತತೋ ಮುಕ್ತಿಸ್ತತೋ ಭಕ್ತಿಃ ಸೈವ ಸ್ಯಾತ್ ಸುಖರೂಪಿಣೀ ॥

(ಅನು ವ್ಯಾ.)

The last stage of Bhakti is a stage of devotion when the devotee is released from samsāra. This interpenetrative nature of Bhakti and Jñāna has a metaphysical basis. The Supreme Lord and the souls are in the relation of ಬಿಂಬ and ಪ್ರತಿಬಿಂಬ. The souls as ಪ್ರತಿಬಿಂಬ are entirely dependent upon ಬಿಂಬ the Supreme Lord in respect of ಸ್ವರೂಪ, ಪ್ರಮಿತಿ and ಪ್ರವೃತ್ತಿ and are ಬಿಂಬಸದೃಶ.

ಭಾಯಾ ಯಥಾ ಪುಂಸದೃಶೀ ಪುಮಧೀನಾ ಚ ದೃಶ್ಯತೇ ।

ಏವಮೇವಾತ್ಮಕಾಃ ಸರ್ವೇ ಬ್ರಹ್ಮಾದ್ಯಾಃ ಪರಮಾತ್ಮನಃ ॥

(ಅನು. ವ್ಯಾ.)

Just as a shadow resembles its original and is dependent upon it for its existence, the souls have an affinity with the supreme lord and are dependent upon him in their essential characteristics of reality, consciousness and bliss. This intrinsic spiritual relation of God and souls is obscured during the state of samsāra. ಜ್ಞಾನ the comprehension of the supreme nature of God enables the soul to discover its dependence upon him and ಭಕ್ತಿ the intense love reveals the affinity or ಸಾದೃಶ್ಯ with him. (ಭಕ್ತಿಂ ವಿನಾ ನ ತತ್ಸಾದೃಶ್ಯಂ ಸಮ್ಯಗಭಿವ್ಯಜ್ಯತೇ ಬ್ರ. ಸೂ. ಭಾ. 3-2-19). Thus the ಪ್ರತಿಬಿಂಬತ್ವ nature of the soul consisting of its dependence upon and affinity to God is discovered by Bhakti and Jñāna, the two inter-penetrating pathways of God-realisation. Then comes the grace of God. Just as Bhakti is an attachment of Pratibimba, the soul towards God, grace or ಪ್ರಸಾದ is an appreciation of God the Bimba of such an attachment. Ultimately it is the grace of God which releases the soul from samsāra (ತತೋ ಹಿ ಅಸ್ಯ ಬಂಧವಿಪರ್ಯಯೌ ಬ್ರ. ಸೂ. 3-2-5). The Haridāśas have fully realised this importance of God's grace and crave for it in their songs. This craving for God's grace is known as ಅರ್ತಭಾವ in the devotional literature

೧ ಏನ ಮಾಡಿದರೆನ್ನ ಭವ ಹಿಂಗದು |
ದಾನವಾಂತಕ ನಿನ್ನ ದಯವಾಗದನಕ ||

೧ ಯಾರು ಬಿಟ್ಟರು ಕೈಯ ನೀ ಬಿಡದಿರು ಕಂಡ್ಯೆ ।
 || ನಾರಾಯಣ ||

ಸ್ವಾಮಿ— ನೀ ಬಿಟ್ಟರೆ ಮುಂದಿನ್ನಾರ ಕಾಯ್ವರ ಕಾಣೆ ।
 || ನಾರಾಯಣ ||

೨ ಅಡುವ ಶಿಶು ತಪ್ಪು ಮಾಡಲು ಜನನಿ-ಕೊಂ ।
 ಡಾಡುವಳಲ್ಲದೆ ದೂಡುವಳೆ ||

೪ ಸತಿ ಸುತರು—ಪಿತೃಬಾಂಧವರು ।
 ಪಥವ ತೋರಿಸಬಲ್ಲರೆ ಇವರು ||
 ಗತಿ ನೀನೆ ಪುರಂದರ ವಿರಲ
 ಹಿತವ ತಾಯಿ ತಂದೆ ನೀನು ||

೫ ಹರಿ ನಿನ್ನೊಲುಮೆಯು ಆಗುವ ತನಕ ।
 ಅರಿತು ಸುಮ್ಮನಿರುವುದೆ ಲೇಸು ||

೬ ಆರು ಬಿಟ್ಟರು ನಿನ್ನ ಬಿಡದೆ ನಾ ನಂಬಿದೆ ರಾಮರಾಮ
 —ಸ್ವಾಮಿ

ನೀ ಬಿಟ್ಟಿರಿನ್ನು ಅದಾರ ಸೇರಲು ಬೇಕೋ—ರಾಮರಾಮ

೭ ಎನಗೂ ಆಣೆ— ನಿನಗೂ ಆಣೆ ।
 ಎನಗೂ ನಿನಗೂ ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಭಕ್ತರಾಣೆ ||
 ನಿನ್ನನು ಬಿಟ್ಟು ಅನ್ಯರ ಭಜಿಸಿದರೆನಗೆ ಆಣೆ— ರಂಗ ।
 ಎನ್ನನು ನೀ ಕೈಬಿಟ್ಟು ಪೋದರೆ ನಿನಗೇ ಆಣೆ ||

The entire Haridāsa literatuae is a moving illustration of the Upanisadic truth 'ಯಮೇವೈಷ ವ್ಯುತೇ ತೇನ ಽಭ್ಯಃ ತಸ್ಮೈಷ ಆತ್ಮಾ ವಿವ್ಯುತೇ ತನೂಂ ಸ್ವಾಮ್' (ಕಠ).

This exalted concept of Bhakti leading to ಭಗವತ್-ಪ್ರಸಾದ makes the Haridāsa literature free from the erotic representations of Bhakti as in the Bhakti literature of North India. This has also ruled out the so called representations of Bhakti on the basis ಕಾಮ, ಕ್ರೋಧ, ಭಯ, ದ್ವೇಷ etc. No emotion that is contrary to the realisation of the supreme nature of God can contaminate Bhakti here. No thought that will detract the greatness of God is allowed to enter into the mind of a Bhakta.

ಜೀವಾಭೇದೋ ನಿರ್ಗುಣತ್ವಮಪೂರ್ಣಗುಣತಾ ತಥಾ |
 ಸಾಮ್ಯಾಧಿಕ್ಯೇ ತದನ್ವೇಷಾಂ ಭೇದಸ್ತದ್ಗತ ಏವ ಚ ||
 ಪ್ರಾದುರ್ಭಾವವಿಪರ್ಯಾಸಃ ತದ್ಭಕ್ತದ್ವೇಷ ಏವ ಚ |
 ತತ್ಪ್ರಮಾಣಸ್ಯ ನಿಂದಾ ಚ ದ್ವೇಷಾ ಏತೈಃಖಿಲಾ ಮತಾಃ |
 ಏತ್ಯರ್ವಹೀನಾ ಯಾ ಭಕ್ತಿಃ ಸಾ ಭಕ್ತಿರಿತಿ ನಿಶ್ಚಿತಾ |

(ಭಾ. ತಾ. ನಿ. I. 113-115)

The thoughts such as the identity between the soul and God, the concept of God without attributes or with only a few attributes, equality with God or there being something higher than God, the thought of distinction among the various forms and incarnations of God, dislike for his devotees, and the light talk about scripture are repugnant to the healthy growth of Bhakti and should be avoided.

Of the twin doctrines of Bhakti and Virakti of Bhagavatadharma, one is apt to think that Bhakti is

positive while Viraktie is negative. However, this is not the full and correct understanding of the concept of Virakti in Bhāgavatadharma. Mere withdrawing of sense from worldly objects does not constitute Virakti. ವಿಷಯಾ ವಿನಿವರ್ತತೇ ನಿರಾಹಾರಸ್ಯ ದೇಹಿನಃ | ರಸವಜ್ಯಂ (ಭ. ಗೀ. 2. 59). By the non-enjoyment of objects merely, the objects are kept away but the interest will continue. An aspiration not only to rise above the senses but to utilise them for a higher and nobler purpose should be the basis of Virakti. ರಸೋಪ್ಯಸ್ಯ ಪರಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ನಿವರ್ತತೇ (ಭ. ಗೀ. 2-59) The interest in worldly object should be remodelled by developing interest in God. All our interest in worldly things should be viewed as arising out of our interest in God.

ಪ್ರಾಣಬುದ್ಧಿಮನಃ ಸ್ವಾತ್ಮದೇಹಾಪತ್ಯಧನಾದಯಃ |

ಯತ್ಸಂಪರ್ಕಾತ್ ಪ್ರಿಯಾಃ ಅಸನ್ ತತಃ ಕೋನ್ಮಪರಃ ಪ್ರಿಯಃ |

(ಅನು. ವ್ಯಾ.)

Our life, body, relatives and all other belongings are dear to us because these belong to God who is dearest to us. This synthetic concept of Virakti is very well brought out in a number of songs.

೧ ಸಕಲವೆಲ್ಲವು ಹರಿಸೇವೆಯೆನ್ನಿ |

ರುಕುಮಿಣೀಪತಿಯಲ್ಲದನ್ಯವಿಲ್ಲವೆನ್ನಿ ||

ನುಡಿವುದೆಲ್ಲವು ನಾರಾಯಣನ ಕೀರ್ತನೆಯೆನ್ನಿ |

ನಡೆವುದೆಲ್ಲವು ದೇವರ ಯಾತ್ರೆಯೆನ್ನಿ ||

೨ ಮನವೆಂಬ ಮಂಟಪವ ನಿನಗೆ ಹಾಕಿ ಎನ್ನ ।
ತನುವನೊಪ್ಪಿಸಿ ಕೈ ಮುಗಿಯುವೆನಯ್ಯ ॥

This attitude will change the very significance of life. The conventional sense of Virakti i.e. dis-regard for life no longer holds good ಮಾನವಜನ್ಮ ದೊಡ್ಡದು । ಇದ । ಹಾನಿ ಮಾಡಲು ಬೇಡಿ ಹುಚ್ಚಪ್ಪಗಳಿರಾ॥ ಈಸಬೇಕು । ಇದ್ದು ಜಯಿಸಬೇಕು॥ will be the attitude now. The spirit of ಕುರ್ವನ್ನೇವೇಹ ಕರ್ಮಾಣಿ ಜಿಜೀವಿಷೇತ್ ಶತಂ ಸಮಾಃ is very well adocated in all these songs. No doubt the Haridāsas also sing the miseries of life profusely. 'ಕಾಳ ಬೆಳುದಿಂಗಳು-ಈ ಸಂಸಾರ-ಕತ್ತಲೆ ಬೆಳುದಿಂಗಳು' they declare.

ಅನುಗಾಲವು ಚಿಂತೆ ಮನುಜಗೆ ।
ಮನಹೋಗಿ ಮಾಧವನ ಒಡಗೂಡುವ ತನಕ ॥
ಹೆಂಡಿರಿದ್ದರು ಚಿಂತೆ ಹೆಂಡಿರಿಲ್ಲದ ಚಿಂತೆ ।
ಬಡವನಾದರು ಚಿಂತೆ ಬಲ್ಲಿದನಾದರು ಚಿಂತೆ ।
ಮನೆಯಿದ್ದರೂ ಚಿಂತೆ ಮನೆಯಿಲ್ಲದ ಚಿಂತೆ ॥

This listing of worries is only to hasten to add that ಮನಸಿಜನಯ್ಯ ಶ್ರೀಪುರಂದರ ವಿರಲನ । ನೆನೆದರೆ ಚಿಂತೆಯೇ ಇಲ್ಲ ಕಾಣಣ್ಣಾ ॥ They sing with a richness of experience both the comfortable and miserable sides of life only to show that one can transcend both these by developing a spirit of dedication to God of one's entire being and activity. Thus, Virakti is not merely rising above the senses but utilising of them for higher and nobler purpose i.e. service of God.

This diversion of our senses from the sensuous objects to God takes us to the question of moral improvement. Moral improvement is a necessary preliminary and incentive for spiritual attainments. The Upaniṣads have stressed this repeatedly

- ೧ ಸತ್ಯಧರ್ಮಾಯ ದೃಷ್ಟಯೇ (ಈಶ)
- ೨ ತಸ್ಯೈ ತಪೋ ದಮಃ ಕರ್ಮೇತಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾ (ಕೇನ)
- ೩ ನಾವಿರತೋ ದುಶ್ಚರಿತಾತ್ ನಾಶಂತೋ ನಾಸಮಾಹಿತಃ
ನಾಶಾಂತಮಾನಸೋ ವಾಪಿ ಪ್ರಜ್ಞಾನೇನ್ನೈನಮಾವ್ಷಯಾತ್ (ಕಠ)
- ೪ ಋತಂ ಚ ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯ ಪ್ರವಚನೇ ಚ etc. (ತೈತ್ತರೀಯ)
- ೫ ಅಥ ಯತ್ಪ್ರೋ ದಾನಮಾರ್ಜವಮಹಿಂಸಾ ಸತ್ಯವಚನಮಿತಿ
ತಾ ಅಸ್ಯ ದಕ್ಷಿಣಾಃ

The Haridāsa literature gives great importance to the moral improvement of man. They particularly call into question those who for all appearance adopt a religious way of life but are only content with the ritualistic side of it and totally neglect the moral aspect.

- ೧ ಕ್ಲೇಶ ಒಡಲೊಳಗಿರಲು ತೀರ್ಥಯಾತ್ರಗಳೇಕೆ ।
ಆಸೆ ಬಿಡದಿದ್ದ ವಗೆ ಸಂನ್ಯಾಸವೇಕೆ ॥
ಮತಿಶುದ್ಧಿಯಿಲ್ಲದ ಮಂತ್ರತಂತ್ರಗಳೇಕೆ ।
ಗತಿಯ ಚಿಂತಿಸದವನ ವಿಪ್ರತ್ವವೇಕೆ ॥
- ೨ ಬೆಲ್ಲದ ಕಟ್ಟೆಯ ಕಟ್ಟಿ ಬೇವಿನ ಬೀಜವ ಬಿತ್ತಿ ।
ಜೇನು ಮಳೆಗರೆದರೆ ವಿಷ ಹೋಗುವುದೇನಯ್ಯ ।
ಏನ ನೋಡಿದರೇನು ಏನ ಕೇಳಿದರೇನು ।
ಮನದೊಳಗಿನ ತಾಮಸ ಮಾಣದನ್ನಕ ॥

- ೩ ಭೂತದಯಾಪರನಾಗಿರಬೇಕು ।
 ಪಾತಕವೆಲ್ಲವ ಕಳೆಯಲು ಬೇಕು ।
 ಆರು ವರ್ಗವನಳಿಯಲು ಬೇಕು ।
 ಮೂರು ಗುಣಂಗಳ ಮೀರಲು ಬೇಕು.
 ಅಷ್ಟಮದಂಗಳ ತುಳಿಯಲು ಬೇಕು
 ದುಷ್ಟರ ಸಂಗವ ಬಿಡಲು ಬೇಕು
 ಶಾಂತಿ ಕ್ಷಮೆ ದಮೆ ಪಿಡಿಯಲು ಬೇಕು.
 ಭ್ರಾಂತಿ ಕ್ರೋಧವ ಕಳೆಯಲು ಬೇಕು

Some times, they pass a piercing remark on the empty pride of caste to point out that it is not merely the birth in a caste that makes a man noble or ignoble but his moral and spirtuiual efforts that give him a stature.

- ೧ ಹೊಲೆಯ ಹೊರಗಿಹನೆ ಊರೊಳಗಿಲ್ಲವೆ ।
 ಶೀಲವನು ಕೈಕೊಂಡು ನಡೆಸದಾತನೆ ಹೊಲೆಯ ।
 ಉಂಡಮನೆಗೆರಡನ್ನು ಬಗೆವಾತನೇ ಹೊಲೆಯ ।
 ಇದ್ದಾಗ ದಾನಧರ್ಮವ ಮಾಡದವ ಹೊಲೆಯ ।
 ಅರಿತು ಆಚಾರವನು ನಡೆಸದಾತನೆ ಹೊಲೆಯ ।
 ಪರಸತಿಗೆ ಅಳುಪಿದವ ಪಾಪಿ ಹೊಲೆಯ ।

- ೨ ಹೊಲತಿ ಹೊಲೆಯ ಇವರವರಲ್ಲ ।
 ಹೊಲಗೇರಿಲಿ ಹೊಲೆಯ ಹೊಲತಿಲ್ಲ ।
 ಬಡತನ ಬಂದರೆ ಅಡಿಗಡಿಗೊಮ್ಮೆ ಹೊಡೆದಾಡಿ ।

ಪತಿಯ ಬೈವಳೆ ಹೊಲತಿ ।

ದುರ್ಬಲ ಜನರನು ಕಂಡು ಮರುಗದೆ । ನಿರ್ಭೀತಿಲಿ

ಇರುವವ ಹೊಲೆಯು

೪ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನೆಂದರೆ ಬ್ರಹ್ಮನ ತಿಳಿದವನೀಗ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನೋ ।

Thus with the equipment of ಜ್ಞಾನ, ಭಕ್ತಿ, ವೈರಾಗ್ಯ, and ಸದಾಚಾರ Haridāsas advocate the realisation of the supreme nature of God as goal and an active, disciplined and ennobling life in dedication to God as means. For the realisation of both their goal and means they appeal for the grace of God.

Their teachings are not mererly intellectual or poetic. Some of the songs indicate the great moments of mystic experience in their life.

೧ ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ಕಣ್ಣಮುಂದೆ ನಿಂತಿದಂತಿದೆ ।

೨ ಕಣ್ಣಿನೊಳಗೆ ನೋಡೋ ಹರಿಯ ಒಳ ।
 ಗಣ್ಣಿನೊಳಗಿಂದ ನೋಡೋ ಮುಜ್ಜಗದೊಡೆಯನ ॥
 ಅಧಾರ ಮೊದಲಾದ ಆರು ಚಕ್ರ ।
 ಶೋಧಿಸಿ ಬಿಡಬೇಕು ಈಕ್ಷಣ ಮೂರು ।
 ಸಾಧಿಸಿ ಸುಷುಮ್ನಾ ಏರು ಅಲ್ಲಿ ।
 ಭೇಧಿಸಿ ನೀ ಪರಬ್ರಹ್ಮನ ಸೇರು ॥
 ಎವೆ ಹಾಕದೆ ಮೇಲೆ ನೋಡಿ ಬೇಗ ।
 ಪವನನಿಂದಲಿ ವಾಯುಬಂಧನ ಮಾಡಿ ।
 ಸವಿದು ನಾದವ ಪಾನ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿ ।
 ನವವಿಧ ಭಕ್ತಿಲಿ ನಲಿನಲಿದಾಡಿ ।
 ಅಂಡಜದೊಳಾಡುತಾನೆ ಭಾನು ।
 ಮಂಡಲನಾರಾಯಣನೆಂಬೊವನೆ ।
 ಕುಂಡಲಿ ತುದಿಯೊಳಿದ್ದಾನೆ ಶ್ರೀಪು ।
 ರಂದರೆ ವಿಟ್ಟಲ ಪಾಲಿಸುತಾನೆ ।

XVIII

೩. ವೈಕುಂಠವುರದಲ್ಲಿ ಯೋಗಿ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ
ವೈಕುಂಠಪ್ರಿಯ ಪುರಂದರವಿರಲ ನೀನಿಷ್ಟೆ
ಕಾಣೋ ಸೂರ್ಯನಲ್ಲಿ
೪. ಅಂತರಗದಲ್ಲಿ ಹರಿಯ ಕಾಣದವ ಹುಟ್ಟುಕುರುಡನೋ
೫. ಒಂದೇ ಗೂಡಿನೊಳು ಒಂದು ಕ್ಷಣವಗಲದೆ
ಎಂದೆಂದು ನಿನ್ನ ಪಾದ ಪೊಂದಿರುವೆ

The heart, the eye and sun (not in the modern physiological classification but in their yogic locations) have been mentioned as the centres of mystic experience in the mystic literature.

೧. ಹಿರಣ್ಮಯೇನ ವಾತ್ರೇಣ ಸತ್ಯಸ್ಯಾಪಿಹಿತಂ ಮುಖಮ್
೨. ಯ ಏಷೋಽಂತರಕ್ಷಣಿ ಪುರುಷೋ ದೃಶ್ಯತೆ
೩. ಯೋ ವೇದ ನಿಹಿತಂ ಗುಹಾಯಾಮ್

These and similar other Upanisadic passages give the clue for these statements.

The Mystic absorption is beautifully summed up in the Bhāgavata.

ವಾಗ್ ಗದ್ಗದಾ ದ್ರವತೇ ಯಸ್ಯ ಚಿತ್ತಮ್ |
ರುದತ್ಯಭೀಕ್ಷಣಂ ಹಸತಿ ಕ್ವಚಿತ್ ಚ |
ವಿಲಜ್ಜ ಉದ್ಗಾಯತಿ ನೃತ್ಯತೇ ಚ |
ಮದ್ಭಕ್ತಿಯುಕ್ತೋ ಭುವನಂ ಪುನಾತಿ ||

Such absorptions are revealed in the songs ಹುಚ್ಚು

ಹಿಡಿಯಿತು ಎನಗೆ ಹುಚ್ಚು ಹಿಡಿಯಿತು, and ಹರಿನಾಮಕ್ಕೆ, ಹರಿದಾಸರು. ಕರಗುವರಲ್ಲದೆ ।...ಚಂದ್ರಕಿರಣಕೆ ಚಂದ್ರಕಾಂತಶಿಲೆ ಒಸರುವುದಲ್ಲವೆ ।

In understanding the implications of the mystic experiences embodied in these songs, sometimes, the doctrinal questions of the nature of God, whether God is ಸಗುಣ or ನಿಗುಣ, and ಸಾಕಾರ or ನಿರಾಕಾರ are introduced. Great philosophers have been at variance in this respect and perhaps such differences will continue in the speculative field. But what is important here is that mere use of one or other term is not sufficient ground to classify Haridāsa either as ಸಗುಣವಾದಿನ್ or ನಿಗುಣವಾದಿನ್ and ಸಾಕಾರವಾದಿನ್ or ನಿರಾಕಾರವಾದಿನ್. By finding the use of both the terms in different songs of the same Haridāsa to draw a scheme of spiritual development in him first as ಸಗುಣವಾದಿನ್ and at a later stage as ನಿಗುಣವಾದಿನ್ is still worse. The terms ಸಗುಣ, ನಿಗುಣ, ಸಾಕಾರ, ನಿರಾಕಾರ etc. are time-honoured words used in philosophical discussions by all schools of philosophy in their own way. In the Dvaita School of Vēdānta to which the Haridāsas are wedded, God is described as ನಿಗುಣ in the sense of ತ್ರಿಗುಣಾತೀತ and as ನಿರಾಕಾರ in the sense of ಪ್ರಾಕೃತದೇಹರಹಿತ (ಪ್ರಕೃತ್ಯಾದಿ ಪ್ರವರ್ತಕತ್ವೇನ ತದುತ್ತಮತ್ವಾತ್ ನೈವ ರೂಪವತ್ ಪ್ರಹ್ಮ B. S. B. III, 2, 14). Therefore, no doctrinal compromises or chaos be read into these mystic utterances of Haridāsas. Their belonging to a parti-

cular school of philosophy and religion in no way reduces the universal appeal of their songs. Passionate advocating of theism, strong appeal for moral improvement, searching criticism of social evils and the universal doctrine of a supreme lord do have a universal appeal. All great thinkers in this country did belong to some or other sect or religion and have set the tenets of the respective sect or religions in their works. But the universal elements in their works have always been respected by all without any interpretational jugglery of universalism even in the theological or doctrinaire part of their works. This happy tradition of particular tenets for the faithful and the universal elements for all may be continued instead of either setting aside or reading some kind of universalism in the theological and doctrinaire songs of Haridāśas.

With this view, the following songs wherein Dvaita theology and philosophical doctrines are set out may be noticed here.

- ೧ ಸತ್ಯ ಜಗತ್ತಿದು ಪಂಚಭೇದವು, ನಿತ್ಯ ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದನ ।
 ಕೃತ್ಯ ತಿಳಿದು ತಾರತಮ್ಯದಿ ಕೃಷ್ಣನಧಿಕೆಂಮ ಸಾರಿರ್ಯ ।
 ಜೀವ ಈಶಗೆ ಭೇದ ಸರ್ವತ್ರ ಜೀವ-ಜೀವಕೆ ಭೇದವು ।
 ಜೀವ ಜಡರೊಳು ಭೇದ ಜಡರೊಳು ಭೇದ
 ಜಡ ಪರಮಾತ್ಮಗೆ ।
- ೨ ಹರಿಸರ್ವೋತ್ತಮ ನಿತ್ಯ ತರುವಾಯ ರಮಾದೇವಿ
 ತರುವಾಯ ವಿಧಿಪ್ರಾಣರು ॥

ಸರಸ್ವತಿ ಭಾರತಿ ಗರುಡ ಅನಂತ ರುದ್ರ,
ತರುವಾಯ ಆರು ದೇವಿಗಳು

The central teachings of Haridāsa Viz realisation of the Supreme nature of God, love of God with an awareness of his Supreme nature, detachment from the worldly things resulting in the intensification of the attachment to God, moral improvement, and an optimistic active and ennobling life in dedication to God are all the essentials of Bhāgavatadharmā which are beautifully summed up in Bhagavadgītā the perennial source of Bhakti doctrine and Bhāgavatadharmā

ಮತ್ಕರ್ಮಕೃತ್ ಮತ್‌ವರಮಃ ಮದ್ಭಕ್ತಃ ಸರ್ವವರ್ಜಿತಃ ।
ನಿರ್ವೈರಃ ಸರ್ವಭೂತೇಷು ಯಃ ಸ ಮಾಮೇತಿ ಪಾಂಡವ ॥

ಸಂಪಾದಕರ ಮಾತುಗಳು

೧. ಪ್ರಾಸ್ತಾವಿಕ

“ಪೂಜಾತತ್ತ್ವ”ವನ್ನು ಕನ್ನಡ ಭಾವುಕರ ಕೈಯಲ್ಲಿರಿಸಿದ ತರುವಾಯ, ಎರುಡುವರೆ ತಿಂಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಈ ‘ಆರ್ತಭಾವ’ ಸಂಕಲನವನ್ನು ಅನುಗೊಳಿಸಿ ಸಹೃದಯರಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸುವ ಸುಯೋಗ ಒದಗಿ ಬಂದುದಕ್ಕಾಗಿ ನಮಗೆ ತುಂಬ ಸಂತೋಷವೆನಿಸುತ್ತಿದೆ, ಅದರೊಂದಿಗೆ ಸಂಕೋಚವೂ ಎನಿಸುತ್ತಿದೆ. ಶ್ರೀದಾಸವರ್ಯರ ೪೦೦ನೆಯ ವರ್ಷದ ಮಹೋತ್ಸವದ ಅವಧಿಯೊಳಗಾಗಿ ಅವರ ಸಂಶೋಧಿತ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಎರಡು ಸಂಪುಟಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿಯೇ ತೀರಬೇಕೆಂಬುದು ಉತ್ಸವಮಂಡಲದ ಸಂಕಲ್ಪ. ದೈವಸಹಾಯದಿಂದ ಆ ಸಂಕಲ್ಪವು ಸಿದ್ಧಗೊಂಡುದಕ್ಕಾಗಿ ನಮಗೆ ಸಂತೋಷ; ಆದರೆ ಈ ಬಗೆಯ ಸಂಶೋಧನಾತ್ಮಕ ಸಂಕಲನಗ್ರಂಥಗಳು ಅವಧಿಯ ಪರಿಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಳ್ಳದೆ ಇರುವುದು— ಅವುಗಳ ಸರ್ವತೋಮುಖವಾದ ಸಂಪೂರ್ಣತೆಗೂ ನಿರ್ದಾಷ್ಟತೆಗೂ ಸಾಧಕವೆನಿಸುವುದು. ನಮ್ಮ ಅನುಭವದ ಮಾತೆಂದರೆ : ಒಂದು ಕೃತಿಯನ್ನು, ನಮಗೆ ದೊರೆತಿರುವ ಎಲ್ಲ ಮೂಲ ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹುಡುಕಿ ನೋಡಿ, ದೊರೆತ ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿಯ ಪಾರಭೇದಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಉಚಿತ ವಾರವನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸಿ, ಶುದ್ಧೀಕೃತ ಕೃತಿಯನ್ನಾಗಿ ಬರೆದು ತೆಗೆಯಬೇಕಾದರೆ ೩-೪ ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲಾವಧಿಯಾದರೂ ಬೇಕು. ಈ ಕೆಲಸ ಅವಧಿಯ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಒಳಗಾಗಿ ತೀವ್ರಗತಿಯಿಂದ ನಡೆದರೆ, ಸಂಶೋಧನಾಕಾರ್ಯ ಅಪೂರ್ಣವೆನಿಸೀತು—ಅಪ್ರಾಮಾಣಿಕವೆನಿಸೀತು. ನಾವೀಗ ಅವಧಿಯ ಪರಿಮಿತಿಗೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದರೂ, ಸಂಶೋಧನಾಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಗೆ ಎಡೆ ದೊರೆಯದಂತೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸಿದ್ದೇವೆ; ಆದರೆ ನ್ಯೂನಾತಿರೇಕಗಳ ಭೀತಿ-ಸಂಕೋಚಗಳು ನಮ್ಮನ್ನು ಬಾಧಿಸುತ್ತಲೇ ಇವೆ. ಸಮಯದ ಪರಿಮಿತತೆಯೇ ಇದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವೆಂಬುದನ್ನು ಬೇರೆಯಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಸಮಯದ ಪರಿಮಿತತೆಯೇ ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದು ಮುದ್ರಣದೋಷಗಳೂ ಉಳಿಯುವಂತೆ ಮಾಡಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ವಿಷಾದದಿಂದ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮುದ್ರಣ ಕಾರ್ಯದ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೂಲಕ, ಶುದ್ಧೀಕೃತ ಕರಡುಗಳ ಕೊನೆಯ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲತೆಯಿರಲಿಲ್ಲ; ಆದುದರಿಂದ ಕೆಲವೊಂದು ಮುದ್ರಣದೋಷಗಳು ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿವೆ. ಆದರೆ ಅವು ಬಹುಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ—ಮುಖ್ಯದೋಷಗಳೆನಿಸುವುದಿಲ್ಲ—ಇದೇ ಒಂದು ಸಮಾಧಾನದ ಸಂಗತಿ.

೨. “ಪೂಜಾತತ್ತ್ವ” ವಿಚಾರ

ಈ ಮೊದಲು ಪ್ರಕಟವಾದ ನಮ್ಮ ‘ಪೂಜಾತತ್ತ್ವ’ ಈಗಾಗಲೇ ಹಲವರ ಕೈಯನ್ನು ತಲೆದ್ದಿದೆ. ಅದನ್ನು ಕಂಡವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಮೆಚ್ಚಿ ಕೊಂಡಾಡುವವರೂ ಇರುವರು; ಕೆಲವರು ಮುಖ ಮುದುರಿಸಿ ಮಾತನಾಡುವವರೂ ಇರುವರು. ಹೀಗೆ ಮುಖ ಮುದುರಿಸಿ ಮಾತನಾಡುವವರು, ನಮ್ಮ ಸಂಪಾದಕೀಯ ಕಾರ್ಯದ ದೋಷಗಳನ್ನೇನಾದರೂ ತೋರಿಸಿ ವಿಮರ್ಶೆಯ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಿದ್ದರೆ, ನಾವು ಯಾವುದೇ ಬಗೆಯ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಯನ್ನು ಒಡ್ಡದೆ ನಮ್ಮ ದೋಷಗಳನ್ನು ನಾವು ತಲೆವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದ್ದಿತು. ಆದರೆ ಆ ಟೀಕಾಕಾರರ ಟೀಕೆಯ ಏಕೈಕ ಪಲ್ಲವಿಯೆಂದರೆ : ‘ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟಮತಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕೃತಿಗಳೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ’ ಎಂಬುದು. ಅಹುದು. ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ! ಇದು ನಮಗೂ ಗೊತ್ತು. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಯಾರೂ ಮೂಗು ಮುದುರಿಸುವ ಕಾರಣವಿಲ್ಲವೆಂದು ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ವರ್ತಮಾನ ರಾಜಕಾರಣದಲ್ಲಿ, ಬರಿಯ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ರೂಢವಾಗಿರುವ ‘ಭಾವೈಕ್ಯ’ ‘ಜಾತ್ಯತೀತ ಭಾವ’ ‘ಸರ್ವಧರ್ಮ ಸಮನ್ವಯ’ ‘ವಿಶ್ವಬಂಧುತ್ವ’ ‘ಮಾನವತಾವಾದ’ ಮೊದಲಾದ ಸವಿನುಡಿಗಳು, ತೀರ ಹೊಸಕಾಲದ ನಾಣ್ಯಗಳು. ಶ್ರೀಪುರಂದರದಾಸರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ—ಅಷ್ಟೇ ಏಕೆ—ಅವರ ತರುವಾಯದ ೩-೪ ಶತಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ಬದುಕಿದವರಿಗೆ ಈ ಹೊಸ ನಾಣ್ಯಗಳ ಪರಿಚಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ಇಂದು ಈ ಹೊಸನಾಣ್ಯಗಳ ಬೆಲೆಯನ್ನರಿತ ಕೆಲವರು, ನಮ್ಮ ಹಿಂದಿನ ಭಾರತೀಯ ಸಂತ-ಶರಣರು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದ ಧರ್ಮ, ನೀತಿ, ಸದಾಚಾರ, ಸರ್ವಜನ

ಕಲ್ಯಾಣ, ಮೋಕ್ಷಧರ್ಮ, ಪರಮಾತ್ಮನ ಸರ್ವೋತ್ತಮತ್ವ, ಭಕ್ತಿ, ಜ್ಞಾನ, ಪ್ರರಾಗ್ಯ— ಮೊದಲಾದ ಶಬ್ದನಾಣ್ಯಗಳ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಅರಿಯದವರಾಗಿರುವರು. ಶ್ರೀಪುರಂದರದಾಸರು ಬಳಸಿದುದು ತಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಚಲಾವಣೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಸುವರ್ಣನಾಣ್ಯಗಳನ್ನು. ಇಂದಿನ ಕಾಗದದ ನೋಟುಗಳನ್ನು ಅವರು ಕನಸಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕಂಡಿರಲಾರರು. ಅದುದರಿಂದಲೇ ಶ್ರೀಪುರಂದರದಾಸರ ಮತತತ್ತ್ವಗಳ ನಾಣ್ಯಸುವರ್ಣವನ್ನು ಶಾಶ್ವತ ಸುಖ-ಶಾಂತಿಗಳ ಒರೆಗಳಿಗೆ ತಿಕ್ಕಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ಅವುಗಳ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕಲ್ಲದೆ, ಇಂದಿನ ಚಲಾವಣೆ ನಾಣ್ಯಶಾಸ್ತ್ರದ ನೀತಿ-ನಿಯಮಗಳಿಂದ ಕಟ್ಟಲಾಗದು.

ನಾವು ಹೊರಟುದು ಶ್ರೀಪುರಂದರದಾಸರ ಸಮಗ್ರಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲು; ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದು ಭಾಗಗಳು ಎಕದೇಶೀಯವಾದುದು ವೆಂಬ ಭೀತಿಯಿಂದ ನಾವು ಅವುಗಳನ್ನು ಬಿಡಲು ಬರುವಂತಿಲ್ಲ. ಬಿಟ್ಟರೆ ಮೂಲಕೃತಿಕಾರನಿಗೆ ಅಪಚಾರ ಮಾಡಿದಂತಾಗುವುದು; ಅಲ್ಲದೆ ನಾವು ಕೈಕೊಂಡ ಕಾರ್ಯವೂ ಅಪೂರ್ಣವೆನಿಸುವುದು, ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಶ್ರೀ ದಾಸರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಸಂಪೂರ್ಣ ದರ್ಶನವೂ ಆಗಲಾರದು. ಶ್ರೀ ಪುರಂದರದಾಸರೊಬ್ಬರೇ ಏಕೆ—ಭಾರತದಲ್ಲಿಯ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸಂತ-ಶರಣನ ಸಾಹಿತ್ಯಕೃತಿಯೂ ಮತ-ಧರ್ಮ + ಸಾರ್ವಲೌಕಿಕಧರ್ಮ ಇವುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿಕೊಂಡೇ ಇರುವುದು; ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ವಿಂಗಡಿಸಿ ತೋರಿಸಲು ಬಾರದಂತೆ ಅವೆರಡೂ ಸಮರಸವಾಗಿರುವುವು. ಯಾವನೊಬ್ಬ ಸಂತನಾಗಲಿ, ಶರಣನಾಗಲಿ, ವಿಶಿಷ್ಟ ಮತತತ್ತ್ವದ ಅನುಯಾಯಿಯೆನಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅಪರಾಧವೂ ಇಲ್ಲ; ಅದು ಅಸ್ವಾಭಾವಿಕವೂ ಅಲ್ಲ. ಮತತತ್ತ್ವವೆಂಬುವು ಜೀವದ ಅಂತಃಸ್ವರೂಪದ ಅಭಿರುಚಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದುವು. ಒಂದು ಜೀವ ದ್ವೈತ ತತ್ತ್ವವನ್ನು ಮೆಚ್ಚೀತು; ಇನ್ನೊಂದು ಜೀವ ಅದ್ವೈತವನ್ನು ಮೆಚ್ಚೀತು. ಮಾವಿನ ಹಣ್ಣಿನ ರುಚಿಗಾರ ಅದರ ಮಾಧುರ್ಯದ ಪವಾಡವನ್ನು ಹಾಡಬಹುದು; ದ್ರಾಕ್ಷೆಯ ರುಚಿಗಾರ ಆ ಹಣ್ಣುಗಳ ಮಧುರತೆಯ ಕೊಂಡಾಟ ನಡೆಯಿಸಬಹುದು. ಅದು ಅವರು ಅನುಭವಿಸಿದ ರುಚಿಯ ಪರಿಣಾಮಸೂಚಕಧ್ವನಿ ಮಾತ್ರ ಇಂದಿನ ನಾವು ಆ ಫಲಾನುಭವಸೂಚಕಧ್ವನಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಒಂದೇ ಫಲದ ಮಾಧುರ್ಯವನ್ನು ಕೊಂಡಾಡಿರುವನೆಂದು ಆಕ್ಷೇಪಿಸಲಾಗದು.

ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಪಾದನೆಯ ಕಾರ್ಯ ಮತಾತೀತವಾಗಿರುವುದು. ಇಂದು ಪಂಪ ಮಹಾಕವಿಯ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸಂಪಾದಿಸಲು ಹೊರಟರೆ, ಆ ಕವಿ ಪುರಸ್ಕರಿಸಿ ಪ್ರಚಾರಮಾಡಿದ ಜೈನ ಮತತತ್ತ್ವದ ಮೇಲ್ಮೈಯ ಮಾತುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕುವುದು ಅನ್ಯಾಯಕಾರ್ಯವೆನಿಸುವುದು. ಅದರಂತೆಯೇ ಶ್ರೀಬಸವಣ್ಣನವರ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸಂಪಾದಿಸಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲು ಹೊರಡುವವನು, ಇಂದಿನ ಸರ್ವಧರ್ಮ ಸಮನ್ವಯ ಭಾವದಿಂದ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಲು ತೊಡಗಿದರೆ, ಅನೇಕ ವಚನಗಳನ್ನು ಅವನು ಬಿಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂದೀತು; ಆದರೆ ಇದರಿಂದ ಶ್ರೀಬಸವಣ್ಣನವರ ಸಾಹಿತ್ಯದ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಸಂಪೂರ್ಣ ದರ್ಶನ ಜನತೆಗೆ ಆದೀತೇ ? ಹಾಗೆಯೇ ದ್ವೈತ ಮತ ಪುರಸ್ಕಾರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಪುರಂದರದಾಸರ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸುವವನು, ಸರ್ವಜನಾನುರಾಗಕ್ಕಾಗಿ, ಅವರ ದ್ವೈತಮತನಿಷ್ಠಾ ಪ್ರಚಾರಕಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಪರಿತ್ಯಜಿಸಿ ಪ್ರಕಟಿಸುವುದು ಸಂಪಾದಕೀಯ ಕರ್ತವ್ಯಕ್ಕೆ ಸಮಂಜಸವಾಗಿ ಕಂಡೀತೆ ? ಎಂತಲೇ 'ಪೂಜಾತತ್ತ್ವ'ದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ದಾಸರ ದ್ವೈತಭಕ್ತಿಸಾಧನೆಯ ತತ್ತ್ವಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನೆಲ್ಲ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಒಂದೆಡೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಸಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಆಕ್ಷೇಪಿಸುವವರಿಗೆ ಸಂಪಾದಕೀಯ ಔಚಿತ್ಯದ ಕಲ್ಪನೆಯೇ ಇರಲಾರದೇನೋ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವಂತಿದೆ.

೩. 'ಆರ್ತಭಾವ' ನಿಚಾರ

ಈ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಜೀವದಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಯ ಬೀಜ ಬಿದ್ದು, ಅದು ಅಂಕುರಿಸಿ, ಬೆಳೆದು ರಸಪರಿಪಾಕದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಫಲಬಿಟ್ಟು, ಜೀವ ಅದರ ಮಧುರರಸವನ್ನು ಸವಿದುಂಡು, ಭಕ್ತಿ-ಜ್ಞಾನಾನಂದದಲ್ಲಿ ತಲ್ಲೀನನಾಗುವ ವರೆಗಿನ ಭಕ್ತಿಯ ವಿವಿಧಾವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುವಂತಹ ವಿವಿಧ ಕೀರ್ತನೆ, ಸುಳಾದಿ, ಉಗಾ-ಭೋಗಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗಿದೆ. ಭಕ್ತನ ಮನಸ್ಸಿನ ವಿಕಸನಕ್ರಮದ ಅನೇಕ ಮಾದರಿಗಳು ಈ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ನೋಡಲು ದೊರೆಯುವುವು.

ಸಂತ-ಶರಣರೆಲ್ಲರೂ ದೇವಾಂಶರೋ ದೇವತೆಗಳ ಆಮತಾರಿಗಳೋ ಎಂಬ ಕಲ್ಪನೆ ನಮ್ಮ ನಾಡಿನ ಭಾವುಕರಲ್ಲಿ ರೂಢವಾಗಿರುವುದಾದರೂ, ಅವರ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಆ ಸಂತ-ಶರಣರ ಮನೋಭಾವನೆಯ ಏರಿಳಿತಗಳೂ ಜೀವನಪಥ

ದಲ್ಲಿ ಮಾನವರಾಗಿಯೇ ಮಾರ್ಗಕ್ರಮಣ ಮಾಡಿದ ಹೆಜ್ಜೆಯ ಗುರುತುಗಳೂ ಕಾಣದೆ ಇರವು. ರಾಮ—ಕೃಷ್ಣಾದಿ ಪೂರ್ಣಾವತಾರಿಗಳ ಚರಿತ್ರೆಗಳನ್ನೇ ನಾವಿಂದು ಮಾನವೀಯ ವಾಸ್ತವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿ ವಿಮರ್ಶಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ, ದಾಸ-ಶರಣರ ಜೀವನವನ್ನೂ ನಾವು ಅದೇ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿ ವಿಮರ್ಶಿಸುವುದು, ಇಂದಿನ ವಾಸ್ತವ ದೃಷ್ಟಿಯವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಉಚಿತವೆನಿಸಿತು. ಇದರಿಂದ ಆ ದಾಸ-ಶರಣರ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಚ್ಯುತಿಯೇನೂ ಉಂಟಾಗದು.

ಭೌತಿಕಸಂಪತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಉತ್ಕಟವಾದ ಆಶೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡ ಒಬ್ಬ ಸಂಸಾರ-ಲೋಭಿ, ಅದಲ್ಲವನ್ನೂ ತ್ಯಾಗಮಾಡಿ, ಶ್ರೀಹರಿಭಕ್ತಿಯೇ ಜೀವನತಾರಕವೆಂಬ ತಿಳಿವು ಸ್ಥಿರಗೊಳ್ಳುವ ವರೆಗೆ ಆ ಲೋಭಿಯ ಮನಸ್ಸು-ಹೃದಯಗಳು ಎಷ್ಟೊಂದು ಉಯ್ಯಲೆಯಾಟ ಆಡಿರಬಹುದು ? ಶ್ರೀಪುರಂದರದಾಸರಂತಹ ಪ್ರಾಚೀನಮಹಾಮಹಿಮರ ಉದಾತ್ತಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಆ ಉಯ್ಯಲೆಯ ಆಟದ ವಾಸ್ತವ ಚಿತ್ರಣಗಳು ನಮಗೆ ಕಾಣದೆ ಹೋದರೂ, ಅವುಗಳ ಸಂಕೇತಸೂಚನೆಗಳು ನಮಗೆ ಕಂಡುಬಾರದೆ ಹೋಗವು.

‘ದಂಡಿಗೆ-ಬೆತ್ತವ ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಮಂಡೆತ್ತಗ್ಗಿಸಿ ನಾಚುತಿದ್ದೆ !’
‘ಗೋಪಾಳ ಬುಟ್ಟಿ ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಭೂಪತಿಯಂತೆ ನಾಚುತಿದ್ದೆ !’ ‘ತುಲಸಿಯ ಮಾಲೆ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಅಲಸಿ ಅಲಸಿ ನಾಚುತಿದ್ದೆ !’ ಎಂದು ತಾವೇ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕಭಾವದಿಂದ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ ಶ್ರೀಪುರಂದರದಾಸರು, ‘ಆದದ್ದೆಲ್ಲಾ ಒಳಿತೇ ಆಯಿತು !’ ಎಂಬ ನೆಲೆಗೆ ಬಂದು ನಿಲ್ಲಬೇಕಾದರೆ, ಅವರ ಮನಸ್ಸು ಎಷ್ಟು ಸಲ ಕಣ್ಣುಮುಚ್ಚಾಲೆ ಆಡಿರಬಹುದು ? ಅವರ ಹೃದಯ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಸಲ ಕಳವಳಗೊಂಡಿರಬಹುದು ?

ದೇವಭಕ್ತಿ ನಮ್ಮ ಭಾರತೀಯ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮಾನವನಿಗೂ ಜನ್ಮದೊಂದಿಗೇ ಬಂದಿರುವ ಒಂದು ವರಪ್ರದಾನವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಶ್ರೀಪುರಂದರದಾಸರಂತೆ ಆ ವರದ ಪ್ರಯೋಜನಫಲವನ್ನು ಪಡೆದವರು ಅಪೂರ್ವ. ಎಂತಲೇ ಪುರಂದರದಾಸರು ಸಾಮಾನ್ಯರ ಬುದ್ಧಿಗೆ ಅತಿಮಾನುಷ ರಾಗಿ—ಅವತಾರಿಗಳಾಗಿ—ಕಂಡರೆ ಅದು ಆಶ್ಚರ್ಯಪಡಬೇಕಾದ ವಿಷಯವೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಆದರೂ ಅವರ ಮಾನವಸಹಜವಾದ ಮನೋಲಹರಿಗಳು

ಅವರ ಸಾಹಿತ್ಯತರಂಗಿಣಿಯನ್ನು ಶಾಂತವಾಗಿ ಹರಿಯಗೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ನಿಜವಾದ ಸಂಗತಿ.

ದೇವಭಕ್ತಿ ಜನ್ಮದತ್ತವಾದರೂ ಅದು ಬೆಳೆಯಲು ಯುಕ್ತವಾದ ಸ್ಥಳ—ಕಾಲಗಳ ಪರಿಸರವು ಬೇಕು. ಅದು ನೆಲೆಗೊಂಡು ನಿಲ್ಲಲು ತಕ್ಕ ಪರಿಪೋಷಕ ವಾತಾವರಣವು ಬೇಕು. ಯೋಗ್ಯ ಗುರುಗಳ ದಿಗ್ವರ್ತನಬೇಕು; ಯೋಗ್ಯ ಜನರ ಸಾಹಚರ್ಯಬೇಕು. ಶ್ರೀಪುರಂದರದಾಸರ ಮನಸ್ಸು ತಮ್ಮ ಪತ್ನಿಯ ಕಾಂತಾ-ಸಮ್ಮಿತ ವಿಚಾರ-ಆಚಾರಗಳ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಶ್ರೀಹರಿಯ ಭಕ್ತಿಯ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿರಬಹುದು. ಅದರಂತೆಯೇ ಅವರು ಮೊದ-ಮೊದಲು ಮುಗ್ಧ ಭಕ್ತಿಯನ್ನೇ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿರಬಹುದು. ಅದನ್ನು ಬಲಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ತಾವೇ ಏನೇನೋ ಶಾಸ್ತ್ರವಿಚಾರಗ್ರಂಥಗಳನ್ನೂ ಓದಿರಬಹುದು, ಆದರೆ ಅವರ ಸೂಕ್ಷ್ಮಬುದ್ಧಿಗೆ, ಅದೆಲ್ಲವೂ ಅಭಾಸಜ್ಞಾನವೆಂದು ತೋರಿದಾಗ :

“ ಗುರುವಿನ ಗುಲಾಮನಾಗುವ ತನಕಾ

ದೊರೆಯದಣ್ಣ ಮುಕುತಿ ||

ಪರಿಪರಿ ಶಾಸ್ತ್ರವನೇಕವನೋದಿ

ವ್ಯರ್ಥವಾಯ್ತು ಭಕುತಿ ||

ಆರುಶಾಸ್ತ್ರಗಳನೋದಿದರೇನು ?

ಮೂರಾರು ಪುರಾಣ ಮುಗಿಸಿದರೇನು ?

ಸಾರಸರ್ವಕಥೆ ಕೇಳಿದರೇನು ?

ಧೀರನಾಗಿ ತಾ ಪೇಳಿದರೇನು ?

|| ೧ || ”

ಎಂಬ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಬಂದು, ಗುರುಗಳನ್ನು ಶೋಧಿಸುತ್ತ ಹೊರಟಿರುವರು. ಅಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಲೌಕಿಕ-ಪಾರಲೌಕಿಕವಿದ್ಯೆಗಳೆರಡರಲ್ಲಿಯೂ ಪಾರಂಗತರೆಂದು ಹೆಸರಾಗಿದ್ದ—ಭಕ್ತಿಸಾಧನನಿಷ್ಠೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಶ್ರದ್ಧೆಯನ್ನಿರಿಸಿದ ಶ್ರೀವ್ಯಾಸ-ರಾಯಸ್ವಾಮಿಗಳವರ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಪಡೆದವರಾಗಿ, ಈ ಬಗೆಯ ಧನ್ಯತೆಯ ಉದ್ಗಾರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದಿರುವರು :

“ ವ್ಯಾಸರಾಯರ ಚರಣಕಮಲ ದರುಶನವೆನ-

ಗೇಸು ಜನ್ಮದ ಸುಕೃತಫಲದಿ ದೊರಕಿತೋ !—ಎನ್ನ

ಸಾಸಿರ ಕುಲಕೋಟಿ ಪಾವನವಾಯಿತು—

ಶ್ರೀಶನ ಭಜಿಸುವುದಕ್ಕಧಿಕಾರಿ ನಾನಾದೆ;

ದೋಷರಹಿತನಾದ ಪುರಂದರವಿರಲನ

ದಾಸರ ಕರುಣವು ಎನ್ನಮೇಲೆ ಇರಲಾಗಿ

ಏಸು ಜನ್ಮದ ಸುಕೃತಫಲವು ಫಲಿಸಿತೋ ! ”

ಶ್ರೀಪುರಂದರದಾಸರ ಗುರುಗಳ ವಿಷಯಕವಾದ ನಿಷ್ಠೆ ಅನ್ಯಾದೃಶವಾದುದು :

“ ಗುರು ಉಪದೇವಿಲ್ಲದ ಜ್ಞಾನವು

ಗುರು ಉಪದೇಶವಿಲ್ಲದ ಸ್ನಾನವು

ಗುರು ಉಪದೇಶವಿಲ್ಲದ ಧ್ಯಾನವು

ಗುರು ಉಪದೇಶವಿಲ್ಲದ ಜಪವು

ಗುರು ಉಪದೇಶವಿಲ್ಲದ ತಪವು

ಗುರು ಉಪದೇಶವಿಲ್ಲದ ಮಂತ್ರ

ಗುರು ಉಪದೇಶವಿಲ್ಲದ ತಂತ್ರ

ಉರಗನ ಉಪವಾಸದಂತೆ ಕಾಣರೋ !

ಗುರು ವ್ಯಾಸರಾಯರೇ ಕರುಣದಿಂದಲಿ ಎನಗೆ

ಪುರಂದರವಿರಲನೇ ಪರದೈವವೆಂದರುಹಿ

ದುರಿತಭಯವನೆಲ್ಲ ಪರಿಹರಿಸಿದರಾಗಿ

ವರಮಹಾಮಂತ್ರ ಉಪದೇಶಿಸಿದರಾಗಿ ||

ಇದುವರೆಗೂ—ದೈವಭಕ್ತಿಯ ಆಕರ್ಷಣೆಯಿಂದ ಸಂಪತ್ತಾಗ ಮಾಡಿ ಹೊರಬಿದ್ದ ನಾಯಕರಿಗೆ—ಎಂದರೆ—ಶ್ರೀಪುರಂದರದಾಸರಿಗೆ, ತಾವು ಯಾವ ದೈವತವನ್ನು ಸರ್ವೋತ್ತಮವೆಂದು ಭಜಿಸಿ ಭಾವಿಸಬೇಕೆಂಬುದರ ಸಂಪೂರ್ಣ ಕಲ್ಪನೆ ಇರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಇಲ್ಲಿಯ—ಅವರ ‘ ಪುರಂದರವಿರಲನೇ ಪರದೈವವೆಂದು ಅರುಹಿ ’ ಎಂಬ ಮಾತಿನಿಂದ ನಾವು ಭಾವಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ; ಹಾಗೆ ಭಾವಿಸುವುದು ಐತಿಹಾಸಿಕ ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಸುಸಂಗತವೂ ಎನಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಪುರಂದರ ದಾಸರು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಭಾಗವತಪಂಥಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರಾಗಿರಬಹುದಾದರೂ, ವಿಷ್ಣು ದೈವತದ ಪೂಜಕರೇ ಆಗಿರಬಹುದಾದರೂ—ಅಂದಿನ ಭಾಗವತಪಂಥದ ಕಲ್ಪನೆಯಂತೆ, ಇವರೂ ಹರಿ-ಹರರಲ್ಲಿ ಅಭೇದವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವವರಾಗಿರ

ಬಹುದು. ಶ್ರೀ ವ್ಯಾಸರಾಯರಿಂದ ದೀಕ್ಷೆ ಪಡೆದ ಮೇಲೆಯೇ ಇವರಿಗೆ ತಾರ
ತಮ್ಯ — ಪಚಂಭೇದಾತ್ಮಕವಾದ ದ್ವೈತಭಕ್ತಿ-ಸಾಧನೆಯ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯಾಗಿದೆ.
ಇದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಪುರಂದರದಾಸರ ಈ ಸುಳಾದಿ ವಚನವೇ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ :

“ ಅಂಕಿತವಿಲ್ಲದ ದೇಹ ನಿಷೇಧ
ಅಂಕಿತವಿಲ್ಲದ ಕಾವ್ಯ ಶೋಭಿಸದು
ಅಂಕಿತವಿಲ್ಲದೆ ಇರಬಾರದೆಂದು ಚ-
ಕ್ರಾಂಕಿತವನು ಮಾಡಿ ಎನ್ನಂಗಳೆ—
ಪಂಕಜನಾಭ ಪುರಂದರವಿರಲನ
ಅಂಕಿತವೆನಗಿತ್ತು ಗುರುವ್ಯಾಸಮುನಿರಾಯ ! ”

* * *

“ ಗುರುವ್ಯಾಸರಾಯರ ಚರಣವೆನಗೆ ಗತಿ
ಪುರಂದರವಿರಲನ ಅರಿತೆ ಇವರಿಂದ ! ”

ಶ್ರೀಪುರಂದರದಾಸರ ನಿಜವಾದ ಭಕ್ತಿ-ಸಾಧನಾಜೀವನವು ಎಂದಿನಿಂದ
ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತೆಂಬುದು ಮೇಲಿನ ಸುಳಾದಿಭಾಗದಲ್ಲಿಯೇ ಅವರ ಮಾತಿ
ನಿಂದ ನಿಸ್ಸಂದಿಗ್ಧವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ಗುರುದೀಕ್ಷೆ ಪಡೆದ ಸಂಭ್ರಮ
ದಲ್ಲಿಯೇ ಶ್ರೀದಾಸರಾಯರು ಈ ಹಾಡನ್ನು ರಚಿಸಿ ಹಾಡಿ ಕುಣಿದಿರಬಹು
ದಾಗಿದೆ :

“ ಹರಿದಾಸರ ಸಂಗ ದೊರೆಯಿತು ಎನಗೀಗ
ಇನ್ನೇನಿನ್ನೇನು ?

ವರಗುರು ಉಪದೇಶ ನೆರವಾಯ್ತು ಎನಗೀಗ
ಇನ್ನೇನಿನ್ನೇನು ?

॥ ಪ ॥

ಮಾಯದ ಸಂಸಾರ ಮಮಕಾರ ತಗ್ಗಿತು
ಇನ್ನೇನಿನ್ನೇನು ?

ತೋಯಜಾಕ್ಷನ ನಾಮ ಜಿಹ್ವೆಯೊಳ್ ನೆಲಸಿತು
ಇನ್ನೇನಿನ್ನೇನು ?

॥ ೦ ॥

ಇದಾದಮೇಲೆಯೇ ದಾಸರು ತಮ್ಮ ಇದುವರೆಗಿನ ಆಭಾಸಜ್ಞಾನ-
ಗಳಿಗಾಗಿ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಾ :

“ ಆದದ್ದೆಲ್ಲಾ ಒಳಿತೇ ಆಯಿತು....ನಮ್ಮ
ಶ್ರೀದರನ ಸೇವೆಯ ಮಾಡಲು
ಸಾಧನ ಸಂಪತ್ತಾಯಿತು—॥ ”

ಎಂದು ಸಮಾಧಾನದ ಉದ್ಗಾರಗಳನ್ನು ಹೊರಹೊಮ್ಮಿಸಿದ್ದಾರೆ.
ದಾಸರ ಭಕ್ತಿ-ತತ್ತ್ವದ ಸಾಧನೆಯ ನಿಜವಾದ ಪ್ರಾರಂಭ ಇಲ್ಲಿಂದಲೇ ಆಗುವು
ದೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಭಕ್ತಿಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿಯ ಮೊದಲನೆಯ ಮೆಟ್ಟಿಲೆಂದರೆ
ಆರ್ತಭಾವದ ಉತ್ಕಟತೆ. ಆರ್ತಭಾವ ಎಂದರೆ ಶೋಕಭಾವ, ಅಜ್ಞಾನಿಯಾದ
ಜೀವ ಸಂಸಾರದುಃಖದಿಂದ ಬೆಂದು ಬೇಗುದಿಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ, ಕಂಗೆಟ್ಟು ನೊಂದು
ನಿಟ್ಟುಸಿರಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ‘ ಸಂಕಟಬಂದಾಗ ವೆಂಕಟರಮಣ ’ ಎಂಬ ಅನುಭವ
ವಾಣಿಯಂತೆ, ಬೇರೆ ಗತಿಯನ್ನು ಕಾಣದೆ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ದೇವರ ಮಹಿಮೆ
ಯನ್ನು ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ತಂದುಕೊಂಡು, ಅವನಲ್ಲಿ ಮೊರೆಯಿಡುತ್ತದೆ. ಈ
ಸಂಕಲನದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ‘ ಸಂಸಾರ ಜುಗುಪ್ಸೆ ’ ಎಂಬ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವ
ಹಾಡು-ಸುಳಾದಿ-ಉಗಾಭೋಗಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಆರ್ತಭಕ್ತನ ಒಳಗುದಿ
ಎಂತಹದೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ಮನನಾತತ್ತ್ವಜ್ಞರು ಮಾನವನ ಕಾಪು
ಉದಾತ್ತೀಕರಣಹೊಂದುತ್ತ ಪ್ರೇಮವಾಗಿ ಪರಿಣಾಮಗೊಳ್ಳುವುದೆಂದು ಹೇಳು
ವರು; ಹಾಗೆಯೇ ಮಾನವನ ಉತ್ಕಟಆರ್ತಭಾವವೇ ಉದಾತ್ತೀಕರಣ
ಹೊಂದುತ್ತ ಜ್ಞಾನಯುಕ್ತ ಭಕ್ತಿಯಾಗಿ ಪರಿಣಾಮಗೊಳ್ಳುವುದೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ
ತಪ್ಪೇನೂ ಎನಿಸದು.

೪. ಭಕ್ತನ ನಾಲ್ಕು ಅವಸ್ಥೆಗಳು

ಭಗವದ್ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಭಗವಂತನು :

“ ನಮಾಂ ದುಷ್ಕೃತಿನೋ ಮೂಢಾಃ ಪ್ರಪದ್ಯಂತೇ ನರಾಧಮಾಃ

ಮಾಯಯಾ ಪಹೃತಜ್ಞಾನಾಃ ಆಸುರಂ ಭಾವಮಾಶ್ರಿತಾಃ ॥ ”

ಎಂಪು ಹೇಳಿ, ತನ್ನನ್ನು ಶರಣುಹೊಗದವರು ಎಂತೆಂತಹ ಜನರೆಂಬುದನ್ನು
ಚೆನ್ನಾಗಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ ತೋರಿಸಿದ್ದಾನೆ. ದುರಾಚಾರಿಗಳೂ ಮೂಢರೂ ಅಥ

ಮರೂ ಎಂದೂ ದೇವಭಕ್ತರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ಯವಾಗದು. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರಲ್ಲರೂ ಆಸುರೀಭಾವದವರು. ದೈವೀಮಾಯೆಯಿಂದ ಅವರೆಲ್ಲರ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯೂ ಅಪಹೃತವಾಗಿರುವುದು.

ಅಲ್ಲಿಯೆ ಮುಂದೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ತನ್ನನ್ನು ಹೊಂದುವ ಭಕ್ತರು ಎಂತೆಂತಹ ರೆಂಬುದನ್ನೂ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ :

“ ಚತುರ್ವಿಧಾ ಭಜಂತೇ ಮಾಂ ಜನಾಸ್ಸುಕ್ತಿನೋಽರ್ಜುನ |

ಆರ್ತೋ ಜಿಜ್ಞಾಸುರರ್ಥಾರ್ಥೀ ಜ್ಞಾನೀಚ ಭರತರ್ಷಭ || ”

ಎಂದರೆ ; ಆರ್ತರು, ಜಿಜ್ಞಾಸುಗಳು, ಅರ್ಥಾರ್ಥಿಗಳು, ಜ್ಞಾನಿಗಳು—ಎಂಬ ನಾಲ್ಕು ಬಗೆಯ ಸುಜೀವಿಜನರು, ನನ್ನ ಭಕ್ತರಾಗಲು ಹವಣಿಸುವರು—ಎಂದು.

ಈ ನಾಲ್ಕು ಬಗೆಯ ಭಕ್ತರಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನಿಭಕ್ತನೇ ಸರ್ವಶ್ರೇಷ್ಠನೆಂದೂ, ಅವನೇ ತನಗೆ ತುಂಬ ಪ್ರಿಯನೆಂದೂ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಹೇಳಿರುವನು.

ಕನ್ನಡ ಹರಿದಾಸರ ದೈವಭಕ್ತಿ ಆರ್ತಭಾವದಿಂದ ಮೊದಲಾಗುವುದಾದರೂ ಅವರ ಆದರ್ಶ ಜ್ಞಾನಿಯಾಗುವುದರ ಕಡೆಗೇ ಇರುವುದೆಂಬುದು ಅವರ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಅಭ್ಯಾಸದಿಂದ ನಮಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಣುವುದು. ಪುರಂದರ ದಾಸರು ಭಕ್ತನ ಮೊದಲ ಅವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿರುವಾಗ :

‘ ಹಾಡಿದರೆ ಎನ್ನೊಡೆಯನ ಹಾಡುವೆ,

ಬೇಡಿದರೆ ಎನ್ನೊಡೆಯನ ಬೇಡುವೆ,

ಒಡೆಯಗೆ ಒಡಲನು ತೋರುತ ನನ್ನಯ

ಬಡತನ ಬಿನ್ನಹ ಮಾಡುವೆ ಕಾಡುವೆ,

ಒಡೆಯ ಪುರಂದರವಿರ್ಮಲರಾಯನ

ಅಡಿಗಳನು ಸಾರಿ ಬದುಕುವೆನಯ್ಯಾ

ಸಾರಿ ಬದುಕುವೆ ! ’

ಎಂದು ಆರ್ತಭಾವದ ಸಾಮಾನ್ಯ ನುಡಿಗಳನ್ನು ನುಡಿದಿರುವರಾದರೂ, ಅವರೇ ಮೇಲುಮೇಲಿನ ಮೆಟ್ಟಿಲನ್ನು ಏರಿ ಜ್ಞಾನಿಯ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಿಂತಾಗ :

‘ ಮಾನವಜನ್ಮ ದೊಡ್ಡದು—ವ್ಯರ್ಥ

ಹಾನಿ ಮಾಡಲು ಬೇಡಿ ಹುಚ್ಚಪ್ಪಗಳಿರಾ ! ’

ಎಂದು ಹೇಳಿರುವರು, ಮೊದಮೊದಲು 'ಸಾಕು ಸಾಕಿನ್ನು ಸಂಸಾರಸುಖವು
ಎಂದು ಗೋಳಿಟ್ಟವರು : 'ಈಸಬೇಕು ಇದ್ದು ಜಯಿಸಬೇಕು ! ಹೇಸಿಕೆಯ
ಸಂಸಾರವಿದನು ಆಶೆ ಲೇಶವಿಲ್ಲದ ಹಾಗೆ !' ಎಂದು ಭಕ್ತಿವೀರನ ಸತ್ತ್ವಯುಕ್ತ
ಸುಡಿಗಳನ್ನು ಆಡುವರು. 'ಏಕೆನ್ನು ಈ ರಾಜ್ಯಕೆಳತಂದೆ ಹರಿಯೇ ! ಸಾಕ
ಲಾರದೆ ನನ್ನನೇಕೆ ಪುಟ್ಟಿಸಿದೆ ?' ಎಂದು ಹೆದರಿ ದೇವರನ್ನು ಪೀಡಿಸಿದ
ಶ್ರೀಪುರಂದರದಾಸರೇ ಮುಂದೆ :

' ಆರು ಮುನಿದು ನಮಗೆ ಏನ ಮಾಡುವರಯ್ಯ !
ಊರು ಒಲಿದು ನಮಗೆ ಏನ ಮಾಡುವುದಯ್ಯ !
ಕೊಡಬೇಡ ನಮ್ಮೊಡಲಿಗೆ ತುಸವನು
ಇಡಬೇಡ ನಮ್ಮ ಶುನಕಂಗೆ ತಳಿಗೆಯ
ಅನೆಯ ಮೇಲೆ ಬಪ್ಪನ ಶ್ವಾನ ಕಚ್ಚಲು ಬಲ್ಲದೆ ?
ದೀನನಾಥ ನಮ್ಮ ಪುರಂಪರವಿರಲನಿರುವನಕ
ಆರು ಮುನಿದು ನಮಗೇನ ಮಾಡುವರಯ್ಯ ! '

ಎಂದು ನಿರ್ಭೀತಭಾವದಿಂದ ಉಗ್ಗಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಮೊದಲು ದೇವನ
ದರ್ಶನಕ್ಕಾಗಿ ಕಾತರಭಾವದಿಂದ ಕಾಡಿದ ದಾಸರೇ ಮುಂದೆ ಆತನ ಸಂಪೂರ್ಣ
ಸ್ವರೂಪ ಜ್ಞಾನವಾದಮೇಲೆ,

" ಜಗದಂತರ್ಯಾಮಿ ನೀನು; ನಿನ್ನ ಬಟ್ಟಬಯಲೆಂದು
ಬಗೆವವನು ಜಗದೊಳಗೆ ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯಾಕಾರಿ !
ಅಗಣಿತಗುಣ ನೀನು, ನಿನ್ನ ಗುಣಗಳಿಷ್ಟೆಂದು
ಬಗೆವವನು ಜಗದೊಳಗೆ ಸ್ವರ್ಣಸ್ತೇಯಿ !
ಜಗದೊಡೆಯ ನೀನಿರಲು ಅನ್ಯದೇವನು ಒಡೆಯನೆಂದು
ಬಗೆವವನು ಜಗದೊಳಗೆ ಮದ್ಯಪಾನಿ !
ಜಗದ ತಂದೆ ನೀನು, ನಿನ್ನ ದಾಸನೆಂದೆನಿಸದೆ ನೀನೆ ತಾನೆಂದು
ಬಗೆವವನೆ ಜಗದೊಳಗೆ ಗುರುತಲ್ಪಗಾಮಿ !
ಅದು ಕಾರಣದಿಂದ ನೀ ಸತ್ಯ, ನೀ ನಿತ್ಯ, ನೀ ಬಲ ನೀ—
ನಗಣಿತ ಗುಣನಿಲಯ, ನಿ ಸಕಲ ಸುಖಕಾರಣ
ಎಂದು ನಂಬಿದೆ ಸಲಹಯ್ಯ ಪುರಂದರವಿರಲ ! "

ಎಂದು ಭಕ್ತನ ಕೊನೆಯ ಮೆಟ್ಟಿಲಿನ ಮೇಲೆ ನಿಂತು, ಶಾವು ಕಂಡ ದೇವನ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಸಿ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಮೊದಮೊದಲು ಶ್ರೀಹರಿಯ ಪ್ರಸನ್ನತೆಗಾಗಿ ಆತಂಕಪಟ್ಟುಕೊಂಡು

‘ ಹೇಗೆ ಅರ್ಚಿಸಲಿ ಪುಜಿಸಲಿ ನಿನ್ನ ? ’

ಎಂದು ಸಂದೇಹಮನಸ್ಕರಾಗಿ ಕೇಳಿದ ಶ್ರೀಪುರಂದರದಾಸರೇ ದ್ವೈತತತ್ವಕ್ಕೆ ತತ್ತ್ವಸಿದ್ಧರಾದಮೇಲೆ :

“ ಸುಲಭಪೂಜೆಯ ಕೇಳಿ ಬಲವಿಲ್ಲದವರು ।

ಕಾಲಕಾಲದ ಧರ್ಮ ಕಮಲಾಕ್ಷಗರ್ವಿಸಿ

|| ಪ ||

ಇರುಳು ಹಚ್ಚುವ ದೀಪ ಹರಿಗೆ ನೀರಾಜನವು

ಮರುವುಡುವ ಧೋತರವು ಪರಮವಸ್ತ್ರ ||

ತಿರುಗಾಡಿ ದಣಿಯುವುದೆ ಹರಿಗೆ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆಯು

ಮರಳಿ ಹೊಡೆಮರಳುವುದೆ ನೂರೊಂಟು ದಂಡ ! ||

ಎಂದು ನಿಶ್ಚಯಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೆ.

ಭಕ್ತನ ನಾಲ್ಕು ನೆಲೆಯ ಅನುಭವವಾಣಿಗಳೂ ಶ್ರೀಪುರಂದರದಾಸರ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ನೋಡಲು ಸಿಕ್ಕುವುವು. ಅರ್ಧಾರ್ಥಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಿಂತು, ಮಾನವ ಜೀವನಾವಶ್ಯಕ ಧರ್ಮ, ಅರ್ಧ, ಕಾಮ ಪುರುಷಾರ್ಥತ್ರಯವನ್ನು ಕುರಿತು, ದಾಸರು ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ರಚಿಸತೊಡಗಿದಾಗ, ಅದು ವಿಶ್ವದ ಮಾನವತೆಯ ಆದರ್ಶಸಂದೇಶವಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವುದು. ಶ್ರೀಪುರಂದರದಾಸರ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ನಿರ್ಮಿತಿಯೇ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿರುವುದು. ಮೋಕ್ಷ ಪುರುಷಾರ್ಥವನ್ನು ಕುರಿತೂ ಉಪಾಸನೆ-ದೈವಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವನ್ನು ಕುರಿತೂ ರಚಿಸಿದ ಅವರ ಸಾಹಿತ್ಯ, ದ್ವೈತೇತರ ತತ್ತ್ವವಾದಿಗಳಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಬೇರೆ ಧ್ವನಿಯದಾಗಿ ಕಂಡೀತು, ಇಷ್ಟೇ ! ಈ ಸಂಕಲನದಲ್ಲಿ, ಶ್ರೀಪುರಂದರದಾಸರ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಭಕ್ತಿ-ಭಾವ ವಿಕಾಸಬೋಧಕವಾದ ಹಾಡು-ಸುಳಾದಿ-ಉಗಾಭೋಗಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗಿದೆ. ಭಕ್ತಿತತ್ತ್ವಾನುಯಾಯಿಗಳೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಎಲ್ಲರ ಅಭಿರುಚಿಯನ್ನೂ ಇವು ತಣಿಸಲು ತಕ್ಕವುಗಳಾಗಿವೆ.

೫ ಶ್ರೀಪುರಂದರದಾಸರ ಜೀವನಚರಿತ್ರೆ

ಶ್ರೀಪುರಂದರದಾಸರ ಭಕ್ತರನೇಕರು, ನಮ್ಮ ಮೊದಲನೆಯ ಸಂಪುಟದಲ್ಲಿಯೇ ಪುರಂದರದಾಸರ ಜೀವನಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ್ದರಂತೆ. ಈಗ ದಾಸರ ೪೦೦ನೆಯ ವರ್ಷದ ಪುಣ್ಯತಿಥಿಯ ಉತ್ಸವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಲಿರುವ ಈ ಸಂಪುಟದಲ್ಲಾದರೂ ಅದು ಬರಬಹುದೆಂದು ಅವರು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ; ಆದರೆ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಆ ಸಹೃದಯರನ್ನು ನಿರಾಶೆಗೊಳಿಸಬೇಕಾದ ಸಕಾರಣ ಸಂದರ್ಭ ಈಗಲೂ ಇರುವುದರಿಂದ, ನಾವು ವಿಷಾದಪಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಚೀನ ಭಾಗವತಪಂಥದ-ವೈಷ್ಣವ-ಕವಿಗಳ ವಾಸ್ತವಜೀವನವೃತ್ತ ದೊರೆಯುವುದು ದುರ್ಲಭವೆಂದೇ ಹೇಳಬಹುದು ತಮ್ಮ ವಿಷಯವನ್ನು ತಾವೇ ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳಿದ ಭಕ್ತಕವಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ದೊರೆಯುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಎಂತಲೇ ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನಂತಹ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಪ್ರಪಂಚದ ಸೀಮಾಪುರುಷನ ಕಾಲ-ದೇಶ-ಮತವಿಷಯಗಳು ಇನ್ನೂ ವಿವಾದಾಸ್ಪದವಾಗಿಯೇ ಉಳಿದಿವೆ. ಜನಪ್ರಿಯ ಭಕ್ತಕವಿಯಾದ ಲಕ್ಷ್ಮೀಶನ ಗೋತ್ರ-ಪಿತ್ರುಗಳ ಹೆಸರುಗಳಷ್ಟು ಗೊತ್ತಾಗಿವೆಯಲ್ಲದೆ, ಆತನ ದೇಶಕಾಲಗಳ ನಿರ್ಣಯವು ಇನ್ನೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ತೊರವೆಯ ರಾಮಾಣದ ಕವಿ ಕುಮಾರವಾಲ್ಮೀಕಿಯ ವಿಚಾರವೂ ಅಷ್ಟೇ! ಅವನ ನಿಜವಾದ ಹೆಸರು ಕೂಡ ಗೊತ್ತಾಗಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡ ಭಾಗವತದ ಕರ್ತೃಸ್ಥಾನವನ್ನು 'ನಿತ್ಯಾತ್ಮಶುಕ' 'ಚಾಟುವಿರಲನಾಧ' ಎಂಬ ಅಜ್ಞಾತನಾಮಗಳು ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೋ ಹೇಗೋ ಆಕ್ರಮಿಸಿ ಕುಳಿತಿವೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಆ ಗ್ರಂಥದ ಭಾಗಭಾಗಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ರಚಿಸಿದ 'ಆರಾಧ್ಯೇಂದ್ರ' 'ಸದಾನಂದಯೋಗಿ' 'ನಿರ್ವಾಣನಾಧ' ಎಂಬ ಭಕ್ತ ಕವಿಗಳ ಹೆಸರನ್ನು ಕೇಳಿದವರೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಜನ ಇರಲಾರರು. ಇವರಾರೂ ತಮ್ಮ ದೇಶ-ಕಾಲ-ವಂಶಗಳ ವಿವರವನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಭಕ್ತಕವಿಗಳಿಗೆ ಪರಮಾತ್ಮಸಂಬಂಧದ ಕೃತಿರಚನೆಯ ಆದರ್ಶವಾಗಿದ್ದಿತ್ತಲ್ಲದೆ, ತಮ್ಮ ಹೆಸರು-ಕುಲಕಥೆಗಳನ್ನು ಮೆರೆಯಿಸುವುದು ಉದ್ದೇಶವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಇವರೆಲ್ಲರ ಕೃತಿಗಳೂ ಲೋಕಪ್ರಿಯವಾದುವು ಆದುದರಿಂದಲೇ ಇವರ ಕೃತಿಭಕ್ತರಿಂದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ

ಕೃತಿಕಾರರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವಾಸ್ತವವಾದ ಅದ್ಭುತಪವಾಡದ ಕಥೆಗಳು ತಲೆ ಯೆತ್ತಿ ನಿಂತು, ಇವರ ವಾಸ್ತವಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಮರೆಮಾಡಿಬಿಟ್ಟಿವೆ.

ಎಲ್ಲ ಭಕ್ತಕವಿಗಳಂತೆ ಪುರಂದರದಾಸರ ಜೀವನಚರಿತ್ರೆಯ ಗತಿಯೂ ಆಗಿದೆ. ಇವರ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಬಗೆಗೆ ಅಧಿಕೃತ-ಐತಿಹಾಸಿಕ-ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಒದವಿ ಸುವುದೆಂದರೆ, ಹಂಪೆಯ ಬಳಿಯ ಕಾಮಲಾಪುರದಲ್ಲಿ, ಇತಿಹಾಸ ಸಂಶೋಧಕ ರಿಗೆ ದೊರೆತ ಸುಮಾರು ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೫೩೦ನೆಯ ಇಸವಿಯ ತಾಮ್ರಶಾಸನ. ಶ್ರೀವ್ಯಾಸರಾಯ ನ್ನಾಮಿಗಳು, ತಮಗೆ ವಿಜಯನಗರದ ಕೃಷ್ಣರಾಯನಿಂದ ದೊರೆತ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ದತ್ತಿಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿ ವೃತ್ತಾಂತವಿದೆ ಅದರಲ್ಲಿ. ದತ್ತಿ ಪಡೆದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಪುರಂದರದಾಸರ ಮೂವರು ಮಕ್ಕಳ ಹೆಸರುಗಳೂ ಇವೆ. ೧ ಲಕ್ಷ್ಮಣದಾಸ, ೨ ಹೇಬಣದಾಸ, ೩ ಮಧ್ವಪತಿದಾಸ ಎಂಬುವೇ ಆ ಹೆಸರುಗಳು. ಇವರ ಗೋತ್ರ ವಸಿಷ್ಠ, ಯಜು ಶ್ಯಾಖ್ಯೆಗೆ ಸೇರಿದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿವರು. ಇವರನ್ನು ಕುರಿತು 'ಪುರಂದರದಾಸಾ ತೃಜಃ' ಎಂದು ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರ ಹೆಸರುಗಳ ಹಿಂದೆಯೂ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಪುರಂದರ ದಾಸರ ಬಗೆಗೆ ದೊರೆಯುವ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಪ್ರಮಾಣ ನದ್ಯಕ್ಕಿಂತೂ ಇದು ಒಂದೇ ಒಂದು.

‘ ಶ್ರೀಪುರಂದರದಾಸ ನೂಹಾತ್ಮ್ಯ ’ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ-೫ ಅಧ್ಯಾಯ ಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ—ಒಂದು ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯ ಚಿಕ್ಕ ಗ್ರಂಥವೂ ನಮಗೆ ದೊರೆತಿದೆ. ಆದರೆ ಅದರ ನಿರ್ಮಾಣಕಾಲ ೧೦೦ ವರ್ಷಗಳಿಗಿಂತ ಹಿಂದೆ ಹೋಗಲಾರದು. ಪುರಂದರದಾಸರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿದ್ದ ಅದ್ಭುತ ಪವಾಡಗಳನ್ನೇ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಿ, ಸಂಸ್ಕೃತಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅದು ರಚನೆ ಗೊಂಡಿದೆ ಇಷ್ಟೇ! ಇತಿಹಾಸದ ಒರೆಗೆ ಹತ್ತಿ ನಿಲ್ಲಬಹುದಾದ ಒಂದೆ ಒಂದು ಜೀವನಘಟನೆಯೂ ಅದರಲ್ಲಿಲ್ಲ.

ಕನ್ನಡ ಲಿಖಿತಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಪುರಂದರದಾಸರ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳು ದೊರೆಯುವುವೆಂದರೆ, ಶ್ರೀವಿಜಯದಾಸರ ಹಾಡು— ಸುಳಾದಿಗಳಲ್ಲಿ; ಇವರ ಶಿಷ್ಯಪರಂಪರೆಗೆ ಸೇರಿದ ಕೆಲವರು ಮಾಡಿದ ಶ್ರೀಪುರಂದರದಾಸರ ವಿಮಯಕವಾದ ಪ್ರಾರ್ಥನಾಗೀತಗಳಲ್ಲಿ. ಪುರಂದರ ದಾಸರ ತರುವಾಯ ೧೫೦-೬೦ ವರ್ಷಗಳ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಈ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ

ವಾಸ್ತವಸಂಗತಿ ಎಷ್ಟು ಇದೆಯೆಂಬುದು, ಇನ್ನೂ ಸತ್ಯದ ಒರೆಗೆ ಹತ್ತಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪುರಂದರದಾಸರ ಪೂರ್ವಾಶ್ರಮದ ನಾಮ-ಜನ್ಮಸ್ಥಳಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ, ಹರಿದಾಸ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯೈಕ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈಗ ಪುರಂದರದಾಸರ ಜೀವನಚರಿತ್ರೆಯೆಂದು ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿರುವುವು, ಭಾವುಕ ಭಕ್ತರು ಹೇಳುವ ಪಪಾಡದ ಕಥೆಗಳು ಮಾತ್ರ. ಇವೆಲ್ಲ ಕಾರಣಗಳ ಮೂಲಕವಾಗಿಯೇ ಶ್ರೀಪುರಂದರದಾಸರ ಜೀವನಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಒಮ್ಮೆಲೆ ಬರೆದು ದುಡುಕುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಾವು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಒಂದು ಭರವಸೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಾವು ಕೊಡುವೆವು; ಮುಂದೆ ಬರಲಿರುವ ದಾಸಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಪುಟ ನಾಲ್ಕರಲ್ಲಿ—ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಭಾಗದಲ್ಲಿ — ಶ್ರೀಪುರಂದರದಾಸರ ಜೀವನಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ; ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾಥನಗಳನ್ನು ಕಲೆಹಾಕುತ್ತಲಿದ್ದೇವೆ. ಏನೇನನೋ ಬರೆದು ಪುರಂದರದಾಸರ ಜೀವನಚರಿತ್ರೆಯೆಂದು ಕೊಡುವುದು, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಸಂಶೋಧನೆಗೆ ಸಲ್ಲದುದೆಂದು ಬೇರೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

೩ ಈ ಸಂಪುಟದಲ್ಲಿಯ ಸಾಹಿತ್ಯಸಂಗ್ರಹ

ನಾವಿಲ್ಲಿ ಹಾಡುಗಳ ಸಂಗ್ರಹಕ್ಕಾಗಿ ಮುದ್ರಿತಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅವಲಂಬಿಸಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ದೊರೆತ ಹಸ್ತಲಿಖಿತ ಪ್ರತಿಗಳಿಂದಲೇ ಅವುಗಳನ್ನು ಆಯ್ದು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದುವರೆಗೂ ಮುದ್ರಣವನ್ನು ಕಾಣದಿರುವ ಅನೇಕ ಹೊಸ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ನೋಡಬಹುದು. ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿರುವ ವಿಕೃತವಾರಗಳ ಮೂಲಸ್ವರೂಪಗಳನ್ನೂ ಇಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ಮೊದಲನೆಯ ಸಂಪುಟದ ಸಂಗ್ರಹಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದ, ೩-೪ ಹಸ್ತಲಿಖಿತ ಪ್ರತಿಗಳು ಈಗ ಹೊಸತಾಗಿ ದೊರೆತಿವೆಯಾದರೂ, ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ನಾವು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಲಿದ್ದೇವೆ. ಧುಳಿಯ ಪುಸ್ತಕಭಂಡಾರದಲ್ಲಿರುವ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ದೊರೆಕಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಇದುವರೆಗೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ.

ನಮಗೆ ದೊರೆತ ಹಸ್ತಲಿಖಿತ ಪ್ರತಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಅಸಮಾಧಾನಕರವೆನಿಸುವಂತೆನೂ ಇಲ್ಲವೆಂಬುದು, ಈ ಸಂಪುಟದಲ್ಲಿಯ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿರುವ ಆಕರಗ್ರಂಥಗಳ ಪಟ್ಟಿಯಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುವಂತಿದೆ.

ಕನ್ನಡನಾಡಿನ ಎಲ್ಲ ಭಾಗದ ಹಸ್ತಲಿಖಿತ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನೂ ಶ್ರಮವಹಿಸಿ ಕೂಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ಜನ ಮಹನೀಯರು ಸ್ವಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದಲೇ ಕಳುಹಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವೊಂದು ಪ್ರತಿಗಳು ಹರಿದಾಸಪರಂಪರೆಯ ಮನೆತನಗಳಿಂದಲೇ ಬಂದು ವಾಗಿವೆ. ಶ್ರೀ. ಪಾಂಫ್ರೀ ಆಚಾರ್ಯರು, (ಬೆಳಗಾವಿ) ಶ್ರೀ. ಬೆಂಗಳೇರಿ ಯವರು, (ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ) ಶ್ರೀ. ಪರ್ವತೀಕರ ತಮ್ಮಣರಾಯರು, (ಧಾರವಾಡ) ಶ್ರೀ, ಗೊರಬಾಳ ಹನುಮಂತರಾಯರು (ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕ); ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಸಂಶೋಧನ ಸಂಸ್ಥೆ (ಮದ್ರಾಸ್—ಮೈಸೂರು ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ದೊರೆತ ಪ್ರಾಚೀನಸಂಗ್ರಹ) ಇವರೆಲ್ಲರಿಂದ ದೊರೆತ ಹಸ್ತಲಿಖಿತ ಪ್ರತಿಗಳು ವಿವಿಧವಾಗಿದ್ದು, ಅನೇಕ ಹೊಸ ಸಾಹಿತ್ಯ ವನ್ನು ನಮಗೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿವೆ. ಮೊನ್ನೆಮೊನ್ನೆ ನಮ್ಮ ಕೈಗೆ ಬಂದಿರುವ ನವಲಗುಂದದ ಶ್ರೀ. ಪಾಟೀಲರಿಂದ ದೊರೆತ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಯು, ನಮಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಒದವಿಸುವಂತಹದಾಗಿದೆ. ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಮುದ್ರಿತವಾದ ಕಲ್ಲಚ್ಚಿನ ಪ್ರತಿಗಳೂ ಮೊಳೆಯಚ್ಚಿನ ಪ್ರತಿಗಳೂ, ಪಾರಶುದ್ಧಿಯ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ತುಂಬ ನೆರವನ್ನು ನೀಡಿವೆ. ಈ ಮೂಲಧನವು ನಮಗೆ ದೊರೆಯದೆ ಹೋಗಿದ್ದರೆ, ಸಂಶೋಧನಾ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ನಿಷ್ಕ್ರಿಯರೇ ಆಗುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಪರಮಾತ್ಮನ ಸಂಕೇತವೇ ಇದ್ದರೆ, ಎಲ್ಲ ಅನುಕೂಲತೆಗಳು ತಾವಾಗಿ ಒದಗುವವಲ್ಲವೇ ?

ಬರೀ ಪುರಂದರದಾಸರ ಕೃತಿಗಳನ್ನಷ್ಟೇ ಬರೆದಿರಿಸಿದ ಪ್ರತಿಗಳು ನಮಗೆ ದೊರೆತೇ ಇಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಪ್ರೀತಿಗಾಗಿಯೋ ಭಕ್ತಿಸಾಧನೆಗಾಗಿಯೋ—ಬೇಕೆನಿಸಿದ ಬೇರೆಬೇರೆ ದಾಸರ ಕೃತಿಗಳನ್ನು—ಯಾವುದೇ ಬಗೆಯ ಕ್ರಮವನ್ನೂ ಅನುಸರಿಸದೆ— ಸಿಕ್ಕಿಸಿಕ್ಕಿದ ಹಾಗೆ ಬರೆದು ಇರಿಸಿಕೊಂಡ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳೇ ಎಲ್ಲವೂ. ಶಬ್ದದೋಷ— ಲಿಪಿದೋಷಗಳಂತೂ ಹೇರಳವಾಗಿರುವುವು. ಓದಿ ರೂಢಿಯಿರದವರಿಗೆ ಆ ಹಸ್ತ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಒಮ್ಮೆಲೆ ಓದಲಿಕ್ಕೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗದು. ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಲೇಖಕರ ಬರೆಹದ ಮೋಡಿ ಒಂದೊಂದು ಬಗೆಯದಾಗಿರುವುದು. ಎಲ್ಲ ಮೋಡಿಗಳನ್ನೂ ಸಂಶೋಧಕರು ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನೆನಪಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲೇ ಬೇಕು. ದಕ್ಷಿಣದೇಶದ ಕೆಲವೊಂದು ಅಕ್ಷರಮೋಡಿಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದೆಂದರೆ ತುಂಬ ಕಠಿಣವಿಷಯವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುತ್ತದೆ. ಕಾರ್ಯದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿ—

ಸಹಾನುಭೂತಿಗಳು, ಮನದ ತಾಳ್ಮೆ ಇವು ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ, ಈ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಕಾರ್ಯ ಮುಂದುವರಿಯುವಂತೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಕೂಲಿಯಿಂದ ಈ ಕೆಲಸ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಾರದು.

ನಮ್ಮ ಸಂಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿಯ ಮೊದಲನೆಯ ಕಾರ್ಯವೆಂದರೆ, ಹಸ್ತಲಿಖಿತ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಆಮೂಲಾಗ್ರವಾಗಿ ಓದಿ, ಪುರಂದರದಾಸರ ಅಂಕಿತದ ಹಾಡು-ಕೀರ್ತನೆಗಳನ್ನು ಆಯ್ದು ಗುರುತಿಸುವುದು. ಬಳಿಕ ಆ ಹಾಡುಗಳ ಅಕಾರಾದಿ ಅನುಕ್ರಮಣಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕ-ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸುವುದು. ಇದರಿಂದ ಯಾವ ಯಾವ ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಹಾಡು-ಕೀರ್ತನೆಗಳು ಇವೆಯೆಂಬುದನ್ನು, ಒಮ್ಮೆಲೆ ಗುರುತಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದು. ಒಂದೆ ಒಂದು ಹಾಡು ಯಾವ ಯಾವ ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವುದೆಂಬುದನ್ನು ಕಂಡು ಕೊಳ್ಳಲೂ ಸುಲಭವಾಗುವುದು ಆ ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ದೊರೆಯುವ ಹೊಸ ಹಾಡು ಯಾವುದೆಂಬುದೂ ಗೊತ್ತಾಗುವುದು.

ಒಂದು ಹಾಡನ್ನು ಸಂಶೋಧನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳ ಅಕಾರಾದಿ ಅನುಕ್ರಮಣಿಕೆಯ ಸಹಾಯದಿಂದ, ಯಾವ ಯಾವ ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಹಾಡು ಇದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿದು, ಆ ಎಲ್ಲ ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವ ಆ ಹಾಡನ್ನು ತುಲನಾತ್ಮಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಓದಿ ಅಭ್ಯಸಿಸಲಾಗುವುದು. ತರುವಾಯ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿಯ ಆ ಹಾಡಿನ ಯುಕ್ತಪಾರಗಳನ್ನೂ, ಅಪಪಾರಗಳನ್ನೂ, ಶಬ್ದ-ಅಕ್ಷರಗಳ ದೋಷಗಳನ್ನೂ ಕಂಡು ಹಿಡಿದು, ಯೋಗ್ಯಪಾರವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಅಪಪಾಠಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟು, ಶಬ್ದ-ಅಕ್ಷರದೋಷಗಳನ್ನು ಸರಿಸಿಡಿಸಿಕೊಂಡು, ಆ ಹಾಡಿನ ಸಂಶೋಧಿತ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು. ಯುಕ್ತಪಾರಗಳು ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ದೊರೆತರೆ, ಒಂದು ಪಾರವನ್ನು ಹಾಡಿಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು, ಮಿಕ್ಕುವುಗಳನ್ನು ಪಾರಾಂತರವೆಂದು ಅಡಿಟಿಪ್ಪಣಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗುವುದು.

ಈ ಬಗೆಯ ಸಂಶೋಧನಾಕ್ರಮದ ಮೂಲಕ, ಸದ್ಯ ಜನರ ಬಾಯಿ-ಕಿವಿಗಳಲ್ಲಿ ರೂಢವಾಗಿರುವ ಹಾಡುಗಳಿಗಿಂತ ಸಂಶೋಧಿತಹಾಡುಗಳು ಭಿನ್ನಪಾರಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವಾಗಿ ತೋರುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಯಾರೂ

ಬೆದರಿಬೀಳುವ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ; ನಮ್ಮ ಸಂಶೋಧನಾಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸಂದೇಹ ಭಾವದವರಾಗಿ ನೋಡಬೇಕಿಲ್ಲ ತಮ್ಮ ಪರಿಚಿತಪಾರಕ್ಕೂ ಸಂಶೋಧಿತಪಾಠಕ್ಕೂ ಇರುವ ಹೆಚ್ಚು-ಕಡಮೆಗಳನ್ನು ತುಲನಾತ್ಮಕ ರೀತಿಯಿಂದ ಒರೆಗೆ ಹಚ್ಚಿ ನೋಡ ಬೇಕು, ಆಗ ಪಾರಭೇದದ ಔಚಿತ್ಯ ಅವರಿಗೆ ಕಂಡುಬಾರದಿರದು. ಯಾವುದೇ ಸಂಶೋಧನಾಕಾರ್ಯ, ಸತ್ಯವನ್ನು ಹುಡುಕಿ ಹೊರಗೆ ತರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಇರುವುದೆಂಬುದನ್ನು ಯಾರೂ ಮರೆಯಲಾಗದು. ಆದುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಕನ್ನಡಿಗರೆಲ್ಲರ ನೌಹಾರ್ದ-ಸಹಾನುಭೂತಿಗಳನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತೇವೆ.

೭ ರಾಗ-ತಾಳಗಳ ನಿಷಯನೇನು ?

ಪುರಂದರದಾಸರು ಕರ್ನಾಟಕಸಂಗೀತಪ್ರವಂಚದಲ್ಲಿ ಆಚಾರ್ಯಪುರುಷರೆಂದು ಹೆಸರುವಾಸಿಯನ್ನು ಪಡೆದವರು. ಅವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಈಗ ಬೆಳೆದು ಫಲಭರಿತವಾಗಿ ನಿಂತಿರುವ ಹಿಂದುಸ್ತಾನೀ ಸಂಗೀತಪದ್ಧತಿಯು ಇನ್ನೂ ಅಂಕುರಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಿರಬಹುದು. ಪುರಂದರದಾಸರು ರಚಿಸಿದ ಸಂಗೀತ-ಶಾಸ್ತ್ರಗ್ರಂಥವಾವುದೂ ಉಪಲಬ್ಧವಿಲ್ಲವಾದರೂ, ಅವರು ಸಂಗೀತಪಿತಾಮಹರೆಂಬುದನ್ನು, ಸಂಪೂರ್ಣ ದಕ್ಷಿಣಭಾರತವು ಹಿಂದೆಯೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದೆ; ಇಂದೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಇಂತಹ ಸಂಗೀತನಿಪುಣರಿಂದ ರಚಿತವಾದ ಹಾಡು-ಕೀರ್ತನೆಗಳು, ಅವರು ಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿದ್ದ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಗೀತ ಪದ್ಧತಿಯ ರಾಗ-ತಾಳಗಳನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸಿರುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ಆದರೆ ಇಂದು ಉತ್ತರಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಪುರಂದರದಾಸರ ಕೀರ್ತನೆ-ಹಾಡುಗಳನ್ನು, ಇಲ್ಲಿಯ ಸಂಗೀತಗಾರರು ಪರಂಪರೆಯ ರಾಗ-ತಾಳ-ಮಟ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ; ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದ ರೀತಿಯ ರಾಗ-ತಾಳಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ದಕ್ಷಿಣಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕಸಂಗೀತಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಹೇಳುವರಾದರೂ, ಪುರಂದರದಾಸೋಕ್ತ ರಾಗ-ತಾಳ-ಮಟ್ಟುಗಳೇ ಉಳಿದಿವೆಯೆಂದು ಹೇಳಲು ಬರುವಂತಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ನಾವು ಪುರಂದರದಾಸರ ಹಾಡುಗಳ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ರಾಗ-ತಾಳಗಳ ನಾಮನಿರ್ದೇಶ ಮಾಡುವಾಗ, ಯಾವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನೂ ಪಡೆದದೆ, ಪ್ರಾಚೀನ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ರಾಗ-ತಾಳಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನೇ ಹಾಕಿರುವೆವು. ಪ್ರಾಚೀನ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳು ರಾಗ-ತಾಳಗಳನ್ನು ಹೇಳದಿರುವಲ್ಲಿ, ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕ

ಟಕದಲ್ಲಿ ಪರಂಪರಾಗತವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತ ಬಂದಿರುವ ಧಾಟಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ತಿಳಿದು, ಅವುಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ರಾಗ-ತಾಳಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿಸಿ ಬರೆದಿದ್ದೇವೆ. ಯಾವನಾದರೂ ಸಂಗೀತಗಾರ, ತಾನು ಹೇಳುವ ಧಾಟಿಯೇ ಸರಿಯೆಂದೂ, ಅದಕ್ಕನುಗುಣವಾದ ರಾಗ-ತಾಳಗಳನ್ನೇ ಹಾಕಬೇಕೆಂದೂ ಹಟಹಿಡಿದು ವಾದಿಸ ತೊಡಗಿದರೆ, ಅವರೊಂದಿಗೆ ಪ್ರತಿವಾದ ಹೂಡಲು ನಮಗೆ ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲ; ಅದು ಕರ್ತವ್ಯವೂ ಅಲ್ಲ. ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಾವು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಮಾಡಿರುವೆವೆಂಬ ಸಮಾಧಾನ ನಮಗೆ ಇದ್ದೇ ಇದೆ.

೮ ಶಬ್ದಾರ್ಥ-ಸಂದರ್ಭಕಥೆ-ವಿವರಣೆ

ಈ ವಿಭಾಗವು ಮೊದಲ ಸಂಪುಟದಷ್ಟು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿಲ್ಲ, ನಿಜ—ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಇಲ್ಲದೆ ಇಲ್ಲ. ಮೊದಲನೆಯ ಸಂಪುಟವು ಹರಿದಾಸರ ಉಪಾಸನಾ ವದ್ಧತಿಯ ಪ್ರಮೇಯಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದಿತು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಗ್ರಂಥಾಂತರಗಳಿಂದ ಅನೇಕ ವಿವರಣೆಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಿ ಸಮಾಖ್ಯಾರೂಪದಿಂದ ಪ್ರಕಟಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಮೊದಲಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾದ ಪುರಾಣಸಂದರ್ಭಕಥೆಗಳನ್ನು, ಇಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಪುನರುಕ್ತಗೊಳಿಸುವುದೇಕೆಂದು ಅವುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಕೇವಲ ಹೊಸತಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾದ ಕೆಲವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಕರನ ಶಬ್ದಾರ್ಥಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯೂ ಇಲ್ಲಿ ಕಡಮೆಯಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ, ಹಿಂದಿನ ಸಂಪುಟದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಬಹು ಸಂಖ್ಯಾಕ ಶಬ್ದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಹೇಳದಿರುವುದೇಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

ಎಲ್ಲ ಪುರಾಣಗಳನ್ನೂ ಓದಿ ಪ್ರಭುತ್ವ ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಪುರಾಣವಿಶಾರದರ ಕೊರತೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಮತ್ತೆಮತ್ತೆ ಬಾಧಿಸುತ್ತಲಿದೆ. ನಾವಿದ್ದ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಪುರಾಣಾಭ್ಯಾಸಿಗಳು ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಯಾರೂ ತಪ್ಪಾಗಿ ಭಾವಿಸಲಾರರೆಂದು ನಮ್ಮ ಏಣಿಕೆ. ಆದರೂ ಒಬ್ಬಿಬ್ಬರು ಪುರಾಣ-ವಂಡಿತರು ನಮ್ಮ ಪೀಡೆಯನ್ನು ಸಹಿಸಿ, ನಮಗೆ ಅಗತ್ಯವಿದ್ದ ಕೆಲವೊಂದು ಪುರಾಣಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಡುವ ಉಪಕಾರವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಆ ಪುರಾಣಪಂಡಿತರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಆದರಪೂರ್ವಕ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವೆವು.

೯. ಅಭಿನಂದನೆ-ಅಭಿನಂದನೆ

ನಮ್ಮ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕರ ಸಹಕಾರ ನಮಗೆ ಅವಶ್ಯವೆನಿಸಿತು. ನಾವು ಬಿನ್ನವಿಸಿಕೊಂಡೊಡನೆಯೇ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಯುಕ್ತ ಸಹಕಾರವನ್ನಿತ್ತ ಹಿರಿಯರಿಗೂ ಸ್ನೇಹಿತರಿಗೂ ನಮ್ಮ ಪ್ರೀತಿಯ ವಂದನೆಗಳು.

ಹಸ್ತಲಿಖಿತ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು—ಯಾವ ಕರಾರನ್ನೂ ಹಾಕದೆ —ನಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಸ್ವಸಂತೋಷದಿಂದ ಒಪ್ಪಿಸಿ, ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಮೂಲಾಧಾರವೆನಿಸಿದ ಮಹನೀಯರಿಗೆ ನಾವೆಷ್ಟು ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದರೂ ಅದು ಕಡಮೆಯೆನಿಸುವಂತಿದೆ,

‘ಪೂಜಾತತ್ವಕ್ಕೆ ಪ್ರೀತಿಯ ಸ್ವಾಗತವನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಪುರಂದರದಾಸರ ಅಭಿಮಾನಿವರ್ಗ, ಈ ‘ಆರ್ತಭಾವ’ವನ್ನೂ ಅದೇ ಬಗೆಯ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಸ್ವಾಗತಿಸಿ ಆದರಿಸುವುದೆಂದು ನಮ್ಮ ನಂಬುಗೆ.

ಇನ್ನು ಮುಂದಿನ ಸಂಪುಟ ‘ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯಜ್ಞಾನ’. ಅದರ ಮುಂದಿನವಾಗಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುವ ಸಂಪುಟಗಳೆಂದರೆ ‘ಕೃಷ್ಣಲೀಲೆ’, ‘ಲೋಕನೀತಿ’ ‘ಸಂಕೀರ್ಣಸಂಗ್ರಹ’ ಎಂಬುವು. ಅವೆಲ್ಲವುಗಳನ್ನೂ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಿಗರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇರಿಸುವ ಸುಯೋಗವನ್ನು ಶ್ರೀಪುರಂದರದಾಸರ ಹೃದಂತರ್ಯಾಮಿ ಯಾದ ಶ್ರೀರುಕ್ಮಿಣೀವಲ್ಲಭವಿಟ್ಟಲನು, ಬೇಗನೆ ತರಲೆಂದು, ನಮ್ಮ ಈ ಮಾತುಗಳ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವೆವು. ಹೆಚ್ಚಿನ ನೆರವಿಗಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುವೆವು.

ವಿನಾಂಕ : ೧೧-೧೨-೧೯೬೩

ಧಾರವಾಡ

ಬಿಟಗೇರಿ ಕೃಷ್ಣ ಶರ್ಮ

ಬೆಂಗಳೂರಿ ಹುಚ್ಚರಾಯ

ದಾಸಸಾಹಿತ್ಯದ ಆಕರಗಳು

(ಅ) ಪಾಂಫ್ರಿ ಮನೆತನದ ಸಂಗ್ರಹ, (ಬೆಳಗಾಂವಿ)

ಅ.ನಂ.	ಹಸ್ತಪ್ರತಿಯ ಸಂಕೇತ	ಲಿಪಿ	ಹಾಡುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಕಾಲ
೧	ಅ(೧)	ನೀಲಿಹೊತ್ತಿಗೆ ಕನ್ನಡ	೮೫	೧೮೭೫
೨	ಅ(ಬಿಡಿ ೧)	ಬಿಡಿಕಾಗದಗಳು ಕನ್ನಡ-ದೇವನಾಗರಿ	೨೪	೧೮೯೦
೩	ಅ(ಬಿಡಿ ೨)	" "	೧೮	"
೪	ಅ(ಬಿಡಿ ೩)	" "	೨೮	"
೫	ಅ(ಬಿಡಿ ೪)	" "	೧೬	"
೬	ಅ(ಬಿಡಿ ೫)	" "	೫೫	೧೮೭೫
೭	ಅ(ಬಿಡಿ ೬)	" "	೧೦	"
೮	ಅ(೭)	ಕೋರಿಕಾಗದ ದೇವನಾಗರಿ	೩೫	೧೮೫೦
೯	ಅ(೮)	" "	೮೫	"
೧೦	ಅ(೧೦)	" "	೮೨	"

(ಆ) ಬೆಂಗೇರಿ ಮನೆತನದ ಸಂಗ್ರಹ (ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ)

ಅ.ನಂ.	ಹಸ್ತಪ್ರತಿಯ ಸಂಕೇತ	ಲಿಪಿ	ಹಾಡುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಕಾಲ
೧೧	ಆ (I)	ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ಬಿಳಿಹಾಳಿ ಕನ್ನಡ	೮	೧೮೯೦
೧೨	ಆ (II)	" "	೩೦	"
೧೩	ಆ (IIb)	" "	೧೫	೧೯೦೦
೧೪	ಆ (IIx)	ಕೋರಿಕಾಗದ ದೇವನಾಗರಿ		೧೮೭೫
೧೫	ಆ (VI)	ನೀಲಿಹೊತ್ತಿಗೆ	೭೧	"
೧೬	ಆ (೨)	ಕೋರಿ ಕಾಗದ	೨೫	"
೧೭	ಆ (a)	ಹಸ್ತಪ್ರತಿ	೩೬	೧೮೮೫
೧೮	ಆ (c)	" "	೧೫	೧೯೦೦

೧೯	ಆ (d)	೫	..
೨೦	ಆ (E)	೧೫	..
೨೧	ಆ (F)	ಬಿಡಿಹಾಳೆ	..	೧	..
೨೨	ಆ (G)	ಹಸ್ತಪ್ರತಿ	..	೧೦	..
೨೩	ಆ (H)	..	ಕನ್ನಡ	೧೫	..
೨೪	ಆ (I)	..	ದೇವನಾಗರಿ	೫	..
೨೫	ಆ (J)	ಬಿಡಿಹಾಳೆ	..	೧	..
೨೬	ಆ (K)	..	,	೨	..
೨೭	ಆ (M)	ಹಸ್ತಪ್ರತಿ	..	೫	..
೨೮	ಆ (O)	..	ಕನ್ನಡ	೨೫	೧೯೦೦
೨೯	ಆ (P)	ಹಸ್ತಪ್ರತಿ	ಕನ್ನಡ	೮೨	೧೮೯೦
೩೦	ಆ (ಶ I)	ಮುದ್ರಿತ ಪುಸ್ತಕ	ಕನ್ನಡ	೬೦	?
೩೧	ಆ (ಹ)	ತೆಲುಗು	೪೭	೧೯೧೪

(ಇ) ಗೊರಾಬಾಳ ಹಣಮಂತರಾಯರ ಸಂಗ್ರಹ (ಲಿಂಗನೂಗೂರು)

೩೨	ಇ (೧೦)	ಕೋರಿಕಾಗದ ಪ್ರತಿ	ದೇವನಾಗರಿ	೧೦೬	೧೮೫೦
೩೩	ಇ (೧೨)	ದಪ್ಪಕಾಗದ	೪	೧೮೮೦
೩೪	ಇ (೧೩) ತಿಳಿ	೨೮	..
೩೫	ಇ (೧೪)	೧೦	..
೩೬	ಇ (೧೫)	೨೫	..
೩೭	ಇ (ಕ್ಷ)	ನೀಲಿಹಾಳಿ ..	ಕನ್ನಡ	೨೫	೧೮೯೦
೩೮	ಇ (೧೬)	ಮುದ್ರಿತಪ್ರತಿ	..	೫	?

(ಈ) ಚೀಕಲಪರಿವೆ ಮೇಲಪ್ಪನವರ ಸಂಗ್ರಹ (ಮಾನವಿ)

೩೯	ಈ	ದಪ್ಪಕಾಗದದ ಪ್ರತಿ	ಕನ್ನಡ-ದೇವನಾಗರಿ	೫	೧೯೧೦
----	---	-----------------	----------------	---	------

(ಉ) ಮುಗಳಿ ಭುಜಂಗರಾಯರ ಸಂಗ್ರಹ (ಗದಗ)

೪೦	ಉ	ಬಿಳಿಕಾಗದ ಹಸ್ತಪ್ರತಿ	ಕನ್ನಡ	೮೬	೧೯೧೦
----	---	--------------------	-------	----	------

(ಊ) ಮುದ್ರಿತ ಅಬಾಜಿ ರಾ. ಸಾವಂತ (ಬೆಳಗಾವಿ)

೪೧	ಊ (ಖ)	ದಾನರಪದಗಳ ಸಂಗ್ರಹ (ಸಂ ೧)	ದೇವನಾಗರಿ	೫೦	೧೮೮೦
೪೨	ಊ (ಘ) (.. ೨)	..	೪೦	..
೪೩	ಊ (ಚ) (.. ೩)	..	೩೫	..
೪೪	ಊ (ಕ) (೫೦)	..	೫೦	೧೮೯೪

(ಎ) ಸುಬೋಧ ರಾಮರಾವ (ಬೆಂಗಳೂರು)

೪೫	ಎ	ಪ್ರಕಟಿತ ಪುರಂದರದಾಸರ ಕೃತಿಗಳು	೧	೩೬೬	೧೯೨೬
	೨	೨೯೭	..

(ಏ) ಚಿಟಿಗೇರಿ ಕೃಷ್ಣ ಶರ್ಮರ ಸಂಗ್ರಹ (ಧಾರವಾಡ)

೪೬	ಏ (೧)	ಹಸ್ತ ಪ್ರತಿ ಕೋರಿಕಾಗದ ದೇವನಾಗರಿ	೩೨	೧೮೮೦
೪೭	ಏ (೨)	ಬಿಳಿಹಾಳೆ ಕನ್ನಡ	೨೯	೧೮೯೦
	ಮ.	ಮುದ್ರಿತ ಕನ್ನಡ	೧೧೧	೧೮೭೩

(ಐ) ಮದ್ರಾಸಿನ ಪ್ರಕಟನೆ (ಮದ್ರಾಸು)

೪೮	ಐ	ಹರಿಭಜನೆ ಕೀರ್ತನೆಪ್ರಬಂಧ ಮುದ್ರಿತ, ಕನ್ನಡ	೫೦	೧೮೭೮
	(ಒ)	ಸುಳಾದಿ ಪದಗಳು (ಅ. ರಾ. ಸಾವಂತ ಬೆಳಗಾವಿ)		
೪೯	ಒ	ಮುದ್ರಿತ ದೇವನಾಗರಿ ಲಿಪಿ	೨೫	೧೯೦೮

(ಓ) ಪಾನಂಜಿ ಗುರುರಾಯರ ಸಂಗ್ರಹ (ಉಡುಪಿ)

೫೦	ಓ	ಮುದ್ರಿತ ೧೭೫	ಕನ್ನಡ	೧೨೦೦	೧೯೦೬
----	---	-------------	-------	------	------

(ಕ) ಪಾನಂಜಿ ಗುರುರಾಯರ ಉದಯರಾಗ (ಉಡುಪಿ)

೫೧	ಕ	ಮುದ್ರಿತಪ್ರತಿ	ಕನ್ನಡ	೨೫	೧೯೨೬
----	---	--------------	-------	----	------

(ಖ ೧) ಹೆಬ್ಬಳ್ಳಿ ಅಣ್ಣಾರಾಯರ ಸಂಗ್ರಹ (ಧಾರವಾಡ)

೫೨	ಖ ೧ (೧)	ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ಬಿಳಿಕಾಗದ	ಕನ್ನಡ	೧೬	೧೯೦೦
೫೩	ಖ ೧ (೨)	೩	..

೫೪	ಖ ೧ (೩)	೧	..
೫೫	ಖ ೧ (೪)	೫೫	..
೫೬	ಖ ೧ (೫)	೧೨	..
೫೭	ಖ ೧ (೬)	೧೮	..
೫೮	ಖ ೧ (೭)	..	ದೇವನಾಗರಿ ಲಿಪಿ	..	೬೦	..
೫೯	ಖ ೧ (೮)	..	ಕನ್ನಡ	..	೪	..
೬೦	ಖ ೧ (೯)	೨	..
೬೧	ಖ ೧ (ಬಿಡಿ ೧-೧೮)	..	ದೇವನಾಗರಿ	..	೬೨	೧೮೮೦

(ಗ) ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನೆತನದ ಸಂಗ್ರಹ (ಧಾರವಾಡ)

೬೨	ಗ (A)	ಹಸ್ತಪ್ರತಿ	ದಪ್ಪಕೋರಿಕಾಗದ	ಕನ್ನಡ	೨೪	೧೮೮೦
೬೩	ಗ (B)	ದೇವನಾಗರಿ	೪೯	..
೬೪	ಗ (C)	..	ಬಿಳಿಹಾಳಿ	ಕನ್ನಡ	೧೦	೧೯೧೦
೬೫	ಗ (D)	೧	..
೬೬	ಗ (E)	ತೆಲುಗು	೩೦	..
೬೭	ಗ (X)	೭೯	..

(ಘ) ಕಮಲಾಪುರ ನರಸಿಂಗರಾಯರ ಸಂಗ್ರಹ (ಧಾರವಾಡ)

೬೮	ಘ (೧)	ಹಸ್ತಪ್ರತಿ	ಬಿಳಿಹಾಳಿ	ಕನ್ನಡ	೧	೧೯೧೦
೬೯	ಘ (೨)	೨	..
೭೦	ಘ (೩)	ತೆಲುಗು	೧೦	..

(ಚ) ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಸಂಗ್ರಹ (ಧಾರವಾಡ)

೭೧	ಚ (೧)	ತಾಳೆಗರಿಯ ಪ್ರತಿ	ಕನ್ನಡ (೨೨೯೨)	೩	೧೬೭೦
೭೨	ಚ (೨) (೧೮೫೮)	೯೫	೧೭೫೦
೭೩	ಚ (೩) (೪೯೭)	೧೭	೧೭೦೦
೭೪	ಚ (೪) (೨೨೯೩)	೨೦	೧೭೦೦
೭೫	ಚ (ಜ್ಞ)	ಕಲ್ಲಚ್ಚಿನ ಪ್ರತಿ	.. —	೫೮	೧೮೬೮
೭೬	ಚ (೫)	ಹಸ್ತಪ್ರತಿ	.. (೧೧೧೪)	೫	೧೮೭೦

(ಛ) ಸತ್ಯಬೋಧರಾನ ನ. ಬಂಕಾಪುರ (ಸವಣೂರು)

೭೭ ಛ ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ತಿಳಿವುಹಾಳೆ ಕನ್ನಡ ಲಿ ೧೯೦೦

(ಓ ೧. ಓ ೨) B. K. ಕೃಷ್ಣನೂರ್ತಿರಾವ್ (ಬೆಂಗಳೂರು)

೭೮ ಓ ೧ ಓ ೨ ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ಕನ್ನಡ ೧೫ ೧೯೧೦

(ಝ) ಪರ್ವತೀಕರ ತಮ್ಮಣ್ಣರಾಯರ ಸಂಗ್ರಹ (ಧಾರವಾಡ)

೭೯	ಝ (೧)	ಹಾಳೆವುಸ್ತಕ	ದೇವನಾಗರಿ	೧೮೯೦
೮೦	ಝ (೨)
೮೧	ಝ (೩)	..	ಕನ್ನಡ	..
೮೨	ಝ (೪)	..	ಕನ್ನಡ	೧೯೦೦
೮೩	ಝ (೫)
೮೪	ಝ (೬)
೮೫	ಝ (೭)
೮೬	ಝ (೮) ೧೫೦	..
೮೭	ಝ (೯)
೮೮	ಝ (೧೦)
೮೯	ಝ (೧೧)	..	ದೇವನಾಗರಿ	..
೯೦	ಝ (೧೨)	..	ಕನ್ನಡ-ಮೋಡಿ	..
೯೧	ಝ (೧೩)	..	ಕನ್ನಡ	..
೯೨	ಝ (೧೪)
೯೩	ಝ (೧೫)	ನೀಲಿಹಾಳಿ
೯೪	ಝ (೧೬)	ಬಿಳಿಹಾಳಿ	ದೇವನಾಗರಿ	..
೯೫	ಝ ೧/೧೦	..	ಕನ್ನಡ ೯೦	..
೯೬	ಝ ೩/೧೦	ಕೋರಿಕಾಗದ	ದೇವನಾಗರಿ	..
೯೭	ಝ ೫/೧೦
೯೮	ಝ ೬/೧೦	ಬಿಳೀಕಾಗದ	ಕನ್ನಡಲಿಪಿ ೧೪೯	..

೯೯ ರೂ ೮/೧೦ ಕೋರಿಕಾಗದ ದೇವನಾಗರಿ
 ೧೦೦ ರೂ ೯/೧೦ ಬಿಳಿಕಾಗದ ಕನ್ನಡ
 ೧೦೧ ರೂ ೧೦/೧೦ ,, ಔಜಿ

(ಟಿ) A. R. ಸಂಜೀವರಾಯರು—ಅರಕೇರಿ (ತುಮಕೂರು)

೧೦೨ ಟ ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ಕನ್ನಡ ೭೫ ೧೯೩೭

(ಠ ೧ ಠ ೨) T. V. ಗೋಪಿನಾಥರಾವ್ (ಬೆಂಗಳೂರು)

೧೦೩ ರ (೧) ಹಸ್ತಲಿಪಿ ಕನ್ನಡ ೫೦ ೧೯೦೦

೧೦೪ ರ (೨) ಕಲ್ಮದ್ರಿತ ,, ೬೦ ೧೮೫೦

(ಡ) M. ಗುರುರಾಜ ಶರ್ಮ (ಮೈಸೂರು)

೧೦೫ ತ ೧-೨ ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ಬಿಳಿಕಾಗದ ಕನ್ನಡ ೫೦ ೧೯೩೫

(N) L. R. M ಸಾಟೀಲರ ಸಂಗ್ರಹ (ನವಿಲ್ಲಂದ)

೧೦೬ N. ಕೋರಿಕಾಗದ ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ದೇವನಾಗರಿ ೧೦೦ ೧೮೭೦

(ಠೀ) ಲಕ್ಷ್ಮಣರಾವ ಇನಾಮದಾರ (ಧಾರವಾಡ)

೧೦೭ ಶ್ರೀ ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ಕೋರಿಕಾಗದ ೨೦೨ ೧೮೭೦

ಆ ಧಾ ರ ಗ್ರಂ ಥ ಗ ಳು

- ೧ ಭಾರತೀಯ ಪ್ರಾಚೀನ ಚರಿತ್ರಕೋಶ (ಮರಾಠಿ)
ಸಿದ್ಧೇಶ್ವರಶಾಸ್ತ್ರಿ ಚಿತ್ರಾವ್
- ೨ ಪುರಾಣನಾಮ ಚೂಡಾಮಣಿ (ಕನ್ನಡ) [ಪಾನ್ಯಂ ಸುಂದರಶಾಸ್ತ್ರಿ
[ಬೆನಗಲ್ ರಾಮರಾಯರು]
- ೩ ಭಾಗವತ (ಕಲ್ಯಾಣಸಂಪುಟ)
- ೪ ಭಾರತ (ಕುಂಭಕೋಣಂ ಸಂಪುಟ)
- ೫ ಭಾರತ ತಾತ್ಪರ್ಯನಿರ್ಣಯ (ಉಡುಪಿ)
- ೬ ರಾಮಾಯಣ (ಕಲ್ಯಾಣಸಂಪುಟ)
- ೭ ತೀರ್ಥಾಂಕ (ಕಲ್ಯಾಣ)
- ೮ ಪುರಾಣಗಳು (ಇದರಲ್ಲಿಯ ಪ್ರಮಾಣಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಭಾರತೀಯ-
ಪ್ರಾಚೀನ ಚರಿತ್ರಕೋಶದಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ.)
- ೯ ವಾಯುಸ್ತುತಿ (ಶ್ರೀಶ್ರೀವಿಕ್ರಮ ಪಂಡಿತಾಚಾರ್ಯಕೃತ)
- ೧೦ ಮಧ್ವವಿಜಯ (ಶ್ರೀನಾರಾಯಣ ಪಂಡಿತಾಚಾರ್ಯಕೃತ)
- ೧೧ ದ್ವಾದಶಸ್ತೋತ್ರ (ಶೀಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯಕೃತ)
- ೧೨ ತಂತ್ರಸಾರ (" ")
- ೧೩ ಭಗವದ್ಗೀತೆ
- ೧೪ ನಾರದಭಕ್ತಿಸೂತ್ರಗಳು
- ೧೫ ಸಂಗೀತ (South Indian Music 1—V P. Sambamurti)
- ೧೬ ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನ ಭಾರತ
- ೧೭ Epigraphia— Indica Vol XXXI July 1955
- ೧೮ ಹರಿಕಥಾಮೃತಸಾರ (ವರದೇಂದ್ರ ಹರಿದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮಂಡಳಿ
ಲಿಂಗಸೂಗೂರು)
- ೧೯ ವಿಜಯದಾಸರ ಸುಳಾದಿ " " "
- ೨೦ ದಶೋಪನಿಷತ್ತುಗಳು

ಶ್ರೀ ಕಾಗಲಕರ ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾಯರ

ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಮಾಡುತ್ತಿರುವ, ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಕರ್ನಾಟಕ-
ಮಿತ್ರವೃಂದವು “ಆರ್ತಭಾನ್” ಎಂಬ ಈ ಗ್ರಂಥಪ್ರಕಾಶನಕ್ಕೆ
ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಮಾಡಿ ನಿಧಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ
ಕ್ಕಾಗಿ, ಧಾರವಾಡದ ಪುರಂದರದಾಸರ ಉತ್ಸವ
ಸಮಿತಿಯು ಮಿತ್ರವೃಂದಕ್ಕೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು
ಅರ್ಪಿಸುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಕಾಶಕರ ಎರಡು ನೂತು

ಶ್ರೀಪುರಂದರದಾಸರ ಚತುಶ್ಚತಮಾನೋತ್ಸವವು ನಾಡಿನಲ್ಲೆಲ್ಲ ಅತ್ಯಂತ ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ಆಚರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡು ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತದೆ. ೪-೫ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಹೊಳೆದ ಈ ಕಲ್ಪನೆಯು, ಇಂದು ಭವ್ಯಸ್ವರೂಪವನ್ನು ತಾಳಿ ರಾಷ್ಟ್ರವ್ಯಾಪಕವಾದುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಶ್ರೀಪುರಂದರದಾಸರ ದೈವೀ ಶಕ್ತಿಯೇ ಈ ಕಾರ್ಯದ ಹಿಂದೆ ಸ್ಫೂರ್ತಿಸಲೆಯಾಗಿ ನಿಂತು ಕಾರ್ಯಮಾಡಿಸುತ್ತದೆ—ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಈ ಮಂಗಲಸಮಯದಲ್ಲಿ 'ಆರ್ತಭಾನ' ಎಂಬ ಪುರಂದರದಾಸರ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಎರಡನೆಯ ಗ್ರಂಥವು ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತಿರುವುದು, ಪರಮಸಂತೋಷದ ಸಂಗತಿಯು, ಈ ಉತ್ಸವದ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಗ್ರಂಥಪ್ರಕಾಶನದ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ, ನಾಡಿನ ಸಜ್ಜನರೆಲ್ಲರೂ ಸ್ವಹಸ್ತ-ಪರಹಸ್ತಗಳಿಂದ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಕರ್ನಾಟಕರಾಜ್ಯವೇ ಈ ಉತ್ಸವಕ್ಕೆ ಟೊಂಕ ಕಟ್ಟಿದ್ದನ್ನು ನೆನೆದರೆ, ಜಗಜ್ಜಾಲಕನಾದ ಶ್ರೀಪುರಂದರವಿರಲನೇ ಅನಂತಹಸ್ತಗಳಿಂದ ಕಾರ್ಯಮಾಡಿ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆಂಬ ಪ್ರಜ್ಞೆಯು ಜಾಗೃತವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀಪುರಂದರದಾಸರ ಸಾಹಿತ್ಯಪ್ರಕಟನೆಯ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ, ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಹೊತ್ತಿಗೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ನೆರವಾದ, ಈ ಸಂಗ್ರಹದ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಪರಿಶ್ರಮ ವಹಿಸಿದ, ನಿಧಿಸಂಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಮಾಡಿದ, ಬಂದ ಸಂಗ್ರಹವನ್ನೆಲ್ಲ ಬಳಸಿ, ಪರಿಶುದ್ಧಗೊಳಿಸಿ, ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾಗಿ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ ಅನೇಕ ಬಗೆಯಿಂದ ಸಲಹೆ-ಸೂಚನೆಗಳನ್ನಿತ್ತ, ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಕಾರ್ಯಮಾಡಲು ಮುಂದೆ ಬಂದ ಎಲ್ಲ ದಾಸಭಕ್ತವೃಂದಕ್ಕೆ ಅ. ಕ. ಪುರಂದರದಾಸರ ಉತ್ಸವ ಕಮೀಟಿಯು ಅನಂತ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತದೆ.

ಈ ಕಮೀಟಿಯ ಸಂಕಲ್ಪದಂತೆ, ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದ ಆರಾಧನಾ ಮಹೋತ್ಸವದ ಒಳಗಾಗಿ ಉಳಿದ ೪ ಹೊತ್ತಿಗೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಲು ಶಕ್ತಿ-ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಪೂರ್ಣಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲೆಂದೂ, ಜನತೆಯು ಅನಂತ ಹಸ್ತಗಳಿಂದ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ನೆರವನ್ನು ನೀಡಲು ಪ್ರೇರಿಸಲೆಂದೂ ಜಗಜ್ಜಾಲಕನಾದ ಶ್ರೀಪುರಂದರವಿರಲನನ್ನು ಪುನಃ ಪುನಃ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇವೆ.

ತಾ. ೧೪ ೧-೬೪

ಬುರ್ಲಿ ಬಿಂದುನಾಥನ

ಅ. ಕ. ಪುರಂದರದಾಸರ ಉತ್ಸವಮಂಡಲ
ಧಾರವಾಡ

ಪರಿವಿಡಿ

ಅ ನಂ.

ವಿಷಯ

ಪುಟಾಂಕ

೧ Shri Purandaradasa, and the Central teachings
of Haridasa literature I—XXI

೨ ಸಂಪಾದಕರ ಮಾತುಗಳು ೧ರಿಂದ ೨೦

೩ ಆಕರಗ್ರಂಥಗಳು ೧ರಿಂದ ೭

೪ ಆಧಾರಗ್ರಂಥಗಳು ೮

* * *

೧ ಭವಬಂಧಕಾತರ ೧ರಿಂದ ೩೪

೧ ಸಂನಾರಜುಗುಪ್ಪೆ (೨-೧೪)

೨ ವಶ್ವಾತ್ಪಾಪ (೧೫-೨೩)

೩ ಬಿನ್ನಹ (೨೩-೩೪)

೨ ಉದ್ಧಾರಪ್ರಜ್ಞೆ ೩೫ರಿಂದ ೫೬

೧ ಪ್ರಾಕ್ತನಕರ್ಮವಿವೇಕ (೩೬-೪೨)

೨ ಪತಿತಪಾವನ ಶ್ರೀಹರಿ (೪೩-೪೭)

೩ ಕಾರುಣ್ಯಯಾಚನೆ (೪೮-೫೧)

೪ ಭಕ್ತಿದರ್ಶನ (೫೨-೫೬)

೩ ಸಾಧನಸಂದರ್ಶನ ೫೭ರಿಂದ ೭೪

೧ ದೇಹಾನಿತ್ಯವಿವೇಕ (೫೭-೬೦)

೨ ಸತ್ಸಂಗಮಹತಿ (೬೧-೬೪)

೩ ಮಾನವಜನ್ಮವಿವೇಕ (೬೫-೬೮)

೪ ನಾಮಸ್ಮರಣದರ್ಶನ (೬೯-೭೪)

ಭಕ್ತಿಭಾವನಿಕಾಸ

ಅ ಸಂ.

ವಿಷಯ

ಪುಟಾಂಕ

೪ ಭಕ್ತಿಭಾವನಿಕಾಸ

೭೯ ರಿಂದ ೧೦೮

- ೧ ನಾಮಸ್ಮರಣನಿಷ್ಠೆ (೮೦-೯೪)
- ೨ ಪತಿತಪಾವನದೇವ (೯೫-೧೦೧)
- ೩ ಭಕ್ತಿವಿಚಾರವಿವೇಕ (೧೦೨-೧೦೮)

೫ ಭಕ್ತಿಭಾವನೀಮಾಂಸ

೧೦೯ ರಿಂದ ೧೨೮

- ೧ ನಿಶ್ಚಲಪ್ರೇಮ (೧೧೦-೧೧೫)
- ೨ ಭಕ್ತಸಾಹಚರ್ಯ (೧೧೬-೧೧೯)
- ೩ ಭಕ್ತಿವಿನೋದ (೧೨೦-೧೨೮)

೬ ಭಕ್ತಿಜ್ಞಾನವಿನೇಕಿ

೧೨೯-೧೭೨

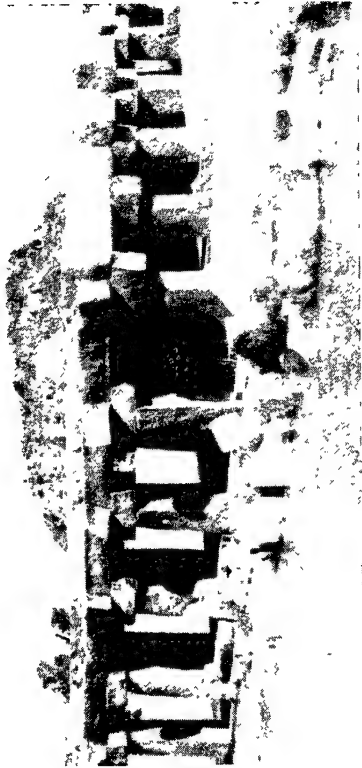
- ೧ ಭಕ್ತಿಭಾವಪರಿಣಾಮ (೧೩೦-೧೩೮)
- ೨ ಇದು ಭಾಗ್ಯ, ಇದು ಭಾಗ್ಯ ! (೧೩೯-೧೪೨)
- ೩ ಸುಲಭಪೂಜೆ (೧೪೩-೧೪೬)
- ೪ ಭಕ್ತಿನಿರ್ಭೀತ (೧೪೭-೧೫೯)
- ೫ ಶುಭಂ, ಮಂಗಲಂ ! (೧೬೦-೧೭೨)

ಪರಿಶಿಷ್ಟಗಳು

- ೧ ಶಬ್ದಾರ್ಥ, ಸಂದರ್ಭಕಥೆ, ವಿವರಣೆ ೧೭೩ರಿಂದ ೨೪೬
- ೨ ಹಾಡುಗಳ ಅಕಾರಾದಿ ಸೂಚಿ ೨೪೭ರಿಂದ ೨೫೪
- ೩ ವಿವಿಧವಿಷಯ ವಿಚಾರ ೨೫೫ರಿಂದ ೨೫೬
- ೪ ಪ್ರಮುಖಪದಸೂಚಿ ೨೫೭ರಿಂದ ೨೬೨
- ೫ ಒಪ್ಪೋಲೆ ೨೬೩ರಿಂದ ೨೭೬

ಹಂಪಿಯಲ್ಲಿಯು ಶ್ರೀ ಪುರಂದರದಾಸರ ಮಂಟಪ

೧ ಭವಬಂಧಕಾತರ

೧ ಸಂಸಾರಜುಗುಪ್ತೆ

೨ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪ

೩ ಬಿನ್ನಹ

ಶ್ರೀಪತಿಯು ನಮಗೆ ಸಂಪದವೀಯಲಿ !

೧. ಸಂಸಾರಜುಗುಪ್ತೆ

೧

ರಾಗ—ಕಾಂಬೋದಿ
(ಕಲ್ಯಾಣ)

ತಾಳ—ಝಂಪೆ

ಏನ ಬರೆದೆಯೊ ಬ್ರಹ್ಮ ಏಂತು ನಿರ್ದಯನು—ಅಭಿ-
ಮಾನವನು ತೊರೆದು ಪರರನು ಪೀಡಿಸುವುದ

|| ೨ ||

ಬಲ್ಲಿದರ ಮನೆಯ ಬಾಗಿಲ ಕಾಯ್ದು ಬೇಸತ್ತು ।
ನೊಲ್ಲುನೊಲ್ಲಿಗೆ ಅವರ ಕೊಂಡಾಡುತ ||
ಇಲ್ಲ ಈ ವೇಳೆಯಲಿ ನಾಳೆ ಬಾ— ಎನಲಾಗಿ ।
ಅಲ್ಲವನೆ ತಿಂದ ಇಲಿಯಂತೆ ಬಳಲುವುದ

|| ೧ ||

ಗೇಣೊಡಲ ಹೊರೆವುದಕೆ ಹೋಗಿ ನರರೊಳು ಪಂಚ-
ಬಾಣ ಸಮರೂಪ ನೀನೆಂದು ಪೊಗಳೆ ||
ಮಾಣು ಎನ್ನಾಣೆ ನೀ ನಾಳೆ ಬಾ ಎಂದೆನಲು ।
ಗಾಣ ತಿರುಗುವ ಎತ್ತಿನಂತೆ ಬಳಲುವುದ

|| ೨ ||

ಹಿಂದೆ ಬರೆದಾ ಬರೆಹ ಏನಾದರಾಗಲಿ ।
ಮುಂದೆನ್ನ ವಂಶದಲಿ ಪುಟ್ಟುವರಿಗೆ ||
ಸಂದೇಹ ಬೇಡ ಶ್ರೀವರಂದರವಿರಲನೇ ।
ಕಂದರ್ಪನಯ್ಯ ಉಡುಪಿಯ ಕೃಷ್ಣ ರಾಯ

|| ೩ ||

೧ ಆ (VI) ಮತ್ತು ಕ. ವಿ. ವಿ. ತಾಳೆಗರಿ (ನಂ. ೧೮೫೮-೧೮೫೯) ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು
ಹೊಂದಿಸಿ ಬರೆದಿದೆ.

೨. ಓಣಿ-ಓಣಿಯ ತಿರುಗಿ (ಆ. ೧)

೨

ರಾಗ—ಮುಖಾರಿ

ತಾಳ—ಝಂಪೆ

೧ ಭಂಡನಾದೆನು ನಾನು ಸಂಸಾರದಿ ।

ಕಂಡು ಕಾಣದ ಹಾಗೆ ಇರಬಹುದೆ ನರಹರಿಯೆ || ಪ ||

ಕಂಡ ಕಲ್ಲುಗಳಿಗೆ ಕೈಮುಗಿದು ಸಾಕಾದೆ ।

ದಿಂಡೆಗಾರರ ಮನೆಗೆ ಬಲು ತಿರುಗಿದೆ ||

ಶುಂಡಾಲನಂತೆನ್ನ ಮತಿ ಮಂದವಾಯಿತ್ತೆ ।

ಪುಂಡರೀಕಾಕ್ಷ ನೀ ಕರುಣಿಸೈ ಬೇಗ || ೧ ||

ನಾನಾವ್ರತಂಗಳನು ನಾ ಮಾಡಿ ಬಳಲಿದೆನು ।

ಏನಾದರೂ ಎನಗೆ ಫಲವಿಲ್ಲವು ||

ಆ ನಾಡು ಈ ನಾಡು ಸುತ್ತಿ ನಾ ಮರುಳಾದೆ ।

ನೀನಾದರೂ ಕೃಪೆಯನಿಡು ಬೇಗ ಹರಿಯೆ || ೨ ||

ಬುದ್ಧಿಹೀನರ ಮಾತ ಕೇಳಿ ನಾ ಮರುಳಾದೆ ।

ಶುದ್ಧಿ ಇಲ್ಲದೆ ಮನವು ಕೆಟ್ಟುಹೋಯ್ತು ||

೨ಮಧ್ವನುತ ಸಿರಿಪುರಂದರವಿರಲ ತತ್ತರದ ।

ಸಿದ್ಧಿಯನು ದಯೆಗೆಯ್ದು ೩ಉಳುಹು ನೀ ಎನ್ನ || ೩ ||

(೧) ಆ (I) ಇ. ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿಸಿ ಬರೆದಿದೆ. (೨) ಸಿದ್ಧನುತ (ಓ)

(೩) ಉಪ್ಪರಿಸು ಎನ್ನ. (ಓ)

೩

ರಾಗ—ಆನಂದಭೈರವಿ

ತಾಳ—ರೂಪಕ

೧ಮಾಯೆ ಎನ್ನ ಕಾಯವನ್ನಪಾಯದಿಂದ ಮೋಹಿಸಿ |
ಬಾಯ ಮುಚ್ಚಿ ಕೊಲ್ಲುತಿಹಳು ಕಾಯೊ ಲಕ್ಷ್ಮೀರಮಣನೆ || ಪ ||

ಮಾತೆ-ಪಿತರ ವಿಷಯದಿಂದ ಶ್ವೇತಬಿಂದು ಬೀಳಲಾಗಿ |
ಕೀತ ತತ್ತಿ ಬಲಿದು ಮಾಸಚೀಲದೊಳಗೆ ಬೆಳೆದನು ||
ರಕ್ತಗೂಡಿ ಬಸಿರೊಳೊಂಬತ್ತುತಿಂಗಳಿದ್ದೆ ನಾನು |
ನತ್ತು ಮತ್ತೆ ಹುಟ್ಟಿ ಹೋಗಲಾರೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀರಮಣನೆ || ೧ ||

ಎಲುವು ಕಂಬಮಾಡಿ ನರದ ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಗಿದು ಬಿಗಿದು |
ಒಳಗೆ ರಕ್ತದಿಂದ ಮೆತ್ತಿ ಹೂಸೆ ವಾವದಿಂದ ನಿಂದೆ ||
ನೆಲೆಯ ಮನೆಯ ಮಾಡಿ ಚರ್ಮ ಹೊಲಿದು ಹೊದಿಕೆ ಹೊದಿಸಿದಂಥ |
ಹೊಲೆಯ ಗೂಡಿನಲ್ಲಿ ಜನಿಸಲಾರೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀರಮಣನೆ || ೨ ||

ಎನ್ನ ಸತಿಯು ಎನ್ನ ಸುತರು ಎನ್ನ ಬಂಧು-ಬಳಗವು |
ಎನ್ನ ನಾಕೆ ಸಲಹು ಎಂದು ಹರಿದು ತಿಂಬರು ||
ಎನ್ನ ತನುವ ಜವನು ಬಂದು ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಒಯ್ಯುವಾಗ |
ಬೆನ್ನಬಪ್ಪರಾರ ಕಾಣೆ ಚೆನ್ನ ಲಕ್ಷ್ಮೀರಮಣನೆ || ೩ ||

ಇರುವೆ ಮೊದಲು ಆನೆ ಕಡೆಯು ಬಸಿ-ಬಸಿರೊಳು ಬಂದೆ ನಾ |
ಹರಿದು ಪಾಪಕರ್ಮದಿಂದ ತೊಳಲಿ ಬಳಲಿ ನೊಂದೆ ನಾ ||
ಬಿರುಗಾಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕ ಮರದ ತರಗೆಲೆಯಂತುದುರಿ ನಾ |
ಮರಳಿ ಮರಳಿ ಸತ್ತು ಹುಟ್ಟಲಾರೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀರಮಣನೆ || ೪ ||

ಲಕ್ಷ ಜೀವರಾಶಿಗಳನು ಕುಕ್ಷಿಯೊಳಗೆ ಇರಿಸಿ ನಿನ್ನ |
ಅಕ್ಷಯ—ಅನಂತ, ನನ್ನನೇಕೆ ಹೊರಗೆ ಮಾಡಿದೆ ||
ಈಕ್ಷಿಸುತಿರು ಎನ್ನ ನೀನು ಕುಕ್ಷಿಯೊಳಗೆ ಇಂಬನಿತ್ತು |
ರಕ್ಷಿಸಯ್ಯ ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿ ಪುರಂದರವಿರಲನೆ || ೫ ||

೪

ರಾಗ — ಭೈರವಿ

ತಾಳ — ಅಟ

೧ಕಾಯಲಾರೆನು ಕೃಷ್ಣ ಕಂಡವರ ಬಾಗಿಲನು ।

ನಾಯಿಕುನ್ನಿಗಳಂತೆ ಪರರ ಪೀಡಿಸುತೆ

॥ ಪಲ್ಲ ॥

ಉದಯಕಾಲದಲ್ಲಿದ್ದು ಸಂಧ್ಯಾವಿಧಿಯ ಬಿಟ್ಟು ।

ವದುಮನಾಭನ ವಾದಸ್ತರಣೆ ಮೊದಲಿಲ್ಲದೆ ॥

ಮುದದಿ ನಿನ್ನರ್ಚಿಸದೆ ನರರ ಸದನವ ಪೊಕ್ಕು ।

ಒದಗಿ ಸೇವೆಯ ಮಾಡಿ ಅವರ ಬಾಗಿಲನು

॥ ೧ ॥

ಕಲ್ಲ ಕರಗಿಸಬಹುದು ಹುರಿಗಡಲೆಯನು ಅರೆದು ॥

ತೈಲವನು ತೆಗೆದಾದರುಣಲು ಬಹುದು ॥

ಬಲ್ಲಿದವರಾ ಮನಸು ಮೆಚ್ಚಿಸಲರಿಯೆನ್ನೆ ।

ಹಲ್ಲ ಕಿರಿಯುತಲಿ ಹಂಬಲಿಸಿ ಬಾಯ್ಬಿಡುತ

॥ ೨ ॥

ಇಂತು ನಾನಾ ಚಿಂತೆಯಲಿ ನಿನ್ನ ನೆನೆಯದೆ ।

ಭ್ರಾಂತಿಯೆಂತೆಂಬ ಹೆಬ್ಬಲೆಯೊಳು ಸಿಲುಕಿ ।

ಅಂತ್ಯವ ನಾ ಕಾಣೆ ಆದರಿಸುವರಿಲ್ಲ ।

ಚಿಂತೆಯ ಬಿಡಿಸಯ್ಯ ಪುರಂದರವಿರಲ

॥ ೩ ॥

೫

ಸುಳಾದಿ

ಧ್ರುವತಾಳ

೨ಸ್ವರ್ಗ-ಮರ್ತ್ಯ-ಪಾತಾಳಗಳಲ್ಲಿ ತಿರುತಿರುಗಿ ಬಳಲಿದೆನು ।

ದೇಹಯೋಗ ವಿಯೋಗ ಹಮ್ಮು ಮಮತೆಯಿಂದಲಿ ಬಳಲಿದೆನು ।

೧) ಮುದ್ರಿತ ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿದೆ.

೨) ಇ (ಮುದ್ರಿತ) ಮತ್ತು ಓ (ಮುದ್ರಿತ) ಪ್ರತಿಗಳಿಂದ ಅರಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ.

ಯಮನ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಎಂಬತ್ತೆಂಟುಸಾಸಿರ ಬಾರಿ
 ಹೋಗಿ ಬಂದು ಬಂದು ಬಳಲಿದೆಯ್ಯಾ !
 ಅಲ್ಲಿ ಯಮನಾಳ್ಗಳಿಂದ ನೊಂದೆನು ನಾನಲ್ಲಿ !
 ವೈತರಣಿಯಿಂದ ಬಳಲಿದೆನು ನಾನಲ್ಲಿ !
 ನರಕಭಾಜನನಾಗಿ ಹೋದೆನೊ ಪುರಂದರವಿರಲ !
 ಇನ್ನು ಆರೆ ಅರೆನೆಯ್ಯ ಕರುಣಿಸು ಕರುಣಿಸೆಯ್ಯ
 ಕರುಣಾಕರನೆ ದಮ್ಮಯ್ಯ || ೧ ||

ಮಟ್ಟಿತಾಳ

ಸಂಚಿತಕರ್ಮಗಳನಂತಕೋಟಿಗಳು !
 ಪ್ರಾರಬ್ಧ ಕರ್ಮಗಳು ಕೋಟಿಕೋಟಿಗಳು !
 ಆಗಾಮಿ ಕರ್ಮಗಳು ಕೋಟಿ ಕೋಟಿಗಳು !
 ಪುರಂದರವಿಟ್ಟಲನ ಕಂಡಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲಿಯ ಮುಕುತಿ ? || ೨ ||

ಝಂಪಿತಾಳ

ಜ್ಞಾನ ಭಕುತಿ ವೈರಾಗ್ಯವಿಲ್ಲದ
 ಮಾನವ ಜನ್ಮವದೇತಕೆ ಸುಡುಸುಡು !
 ಅಹಾರ ಭಯ ನಿದ್ರೆ ಸ್ತ್ರೀಗೋಷ್ಠಿ ಎಂಬುವು
 ವಿಹಾರ ಪಶು-ಪಕ್ಷಿ-ಮೃಗಕೆ ದಕ್ಕಲು ಸರಿ !
 ದೀನವತ್ಸಲ ಪುರಂದರವಿರಲನ
 ನೆನೆವ ಕ್ರಮಿಕೇಟಕ ಜನುಮವೆ ಸಾಕು || ೩ ||

ರೂಪಕತಾಳ

ಕೃಧ್ರ-ತಪದಿಂದೆ ಬರಿದೆ ಬಳಲುವರು ಗೋ !
 ವತ್ಸಪದದಂತೆ ಭವಸಾಗರವ ದಾಂಟಿ ಆ !
 ಚಿತ್ತು ಖನೋಲಯಿಸಬಲ್ಲವರು ಗೋ !
 ವತ್ಸಪದದಂತೆ ಭವಸಾಗರವ ದಾಂಟಿ ಪ್ರೇ - !
 ವತ್ಸ ಚಿಹ್ನಾಂಕಿತ ಪುರಂದರವಿಟ್ಟಲನ ಸಾರುವರು || ೪ ||

ತ್ರಿಪುಟತಾಳ

ಚಂದ್ರಮ ನಿನ್ನ ಕಿತ್ತೀಳೆಯ ಹಣ್ಣೆಂದ |
ಇಂದ್ರ ನಿನ್ನ ಪಾರಿಜಾತವ ತಂದ |
ಎಲೆ ದೇವತೆಗಳಿರ ಅಂಜಿ ಬೆಚ್ಚುತ್ತಲಿರಿ |
ಪುರಂದರವಿರಲನೆ ಉದ್ಧಂಡ ದೈವ ನೋಡಿ

|| ೫ ||

ಅಟತಾಳ

ವರುಣ ದೂತರು ಬಂದು ನಂದಗೋಪನ ಪಿಡಿದು |
ವರುಣಪಾಶದಿ ಕಟ್ಟಿ ಕೊಂಡೊಯ್ಯಲು |
ವರುಣಲೋಕಕ್ಕೆ ದಾಳಿಯನ್ನಿಟ್ಟು |
ವರುಣನ ಕೈಯಲಿ ಪೂಜೆಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡ |
ಪುರಂದರವಿಟ್ಟಲ ಈಶರಿಗೀಶ

|| ೬ ||

ಅದಿತಾಳ

ನಾಸಿರತಿರನೆ ಸಾಸಿರಲೋಚನನೆ |
ನಾಸಿರಭುಜನೆ ಸಾಸಿರಕರನೆ |
ಸಾಸಿರ ಉದರನೆ ಸಾಸಿರಚರಣನೆ |
ನಾಸಿರ ನಮೋನಮೋ ಪುರಂದರವಿರಲ

|| ೭ ||

ಜತೆ

ಎಲ್ಲಿ ಕಂಡೆರಗುವೆ ಎಲ್ಲಿ ಕೊಂಡಾಡುವೆ |
ಪುಲ್ಲಲೋಚನ ನಮ್ಮ ಪುರಂದರವಿರಲನೆ

|| ೮ ||

೬

ರಾಗ— ಅನಂದಭೈರವಿ
(ಪಂತುವರಾಳಿ)

ತಾಳ - ಅಟ

೧ಸುಮ್ಮನೆ ಕಾಲವ ಕಳೆವರೆ— ಯಮ- ।

ಧರ್ಮರಾಯನ ದೂತರೆಳೆಯರೆ

॥ ಪ ॥

ನರಿ-ನಾಯಿಜನುಮವು ಬಾರದೆ—ಹಾಗೆ- ।

ನರಜನ್ಮದಲಿ ಬಂದು ಸೇರಿದೆ ॥

ಹರಿಯ ಸ್ಮರಣೆ ಮಾಡಲಾರದೆ—ಸುಮ್ಮ- ।

ನಿರಲು ಪಾಪದ ವಿಷವೇರದೇ

॥ ೧ ॥

ಬಾಲನಾಗಿದ್ದಾಗ ಬಹುಲೀಲೆ—ಮುಂದೆ- ।

ಲೋಲನಾಗಿ ಬಾಳಿದ ಮೇಲೆ ॥

ಮೂಳವೃದ್ಧಾಪ್ಯ ಬಂತಾ ಮೇಲೆ—ಇನ್ನು- ।

ಬಾಳುವುದೆಲ್ಲವು ನೂಲಮಾಲೆ

॥ ೨ ॥

ಮಡದಿ-ಮಕ್ಕಳ ಕೂಡಣ ಬಾಳು—ತನ್ನ- ।

ಒಡಲಿಗಾಗೆ ತಾನು ಕರವಾಳು ॥

ಬಿಡದೆ ಸಂಕೀರ್ತನೆ ಮಾಡೇಳು—ಮಿಕ್ಕ- ।

ನುಡಿದ ನುಡಿಗಳೆಲ್ಲವು ಬೀಳು

॥ ೩ ॥

ಮನೆ ಮನೆವಾರ್ತೆಯು ಸ್ಥಿರವಲ್ಲ— ಈ- ।

ಮನುಜರ ಮಾತೇನು ಘನವಲ್ಲ ॥

ಪನಜಸಂಭವಗೂ ನಿಶ್ಚಯವಿಲ್ಲ—ಮುಂದೆ- ।

ಹನುಮಂತ ಪಟ್ಟಿಕೆ ಬಹನಲ್ಲ

॥ ೪ ॥

೧) ಅ (೧), ಆ, ಝ, ಶ್ರೀಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಹಾಡಿಗೆ ಮೂರು ನುಡಿಗಳು ಮಾತ್ರ (೧-೫-೭) ಇವೆ ಆ. (೧೨). ಎ. ಓ. ಮ ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ (೨ ೩-೪-೬) ಸಾಲ್ವು ನುಡಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಿಗಿವೆ.

ಇಂದಿನ ಹಮ್ಮು ನಾಳೆಗೆ ಇಲ್ಲ-ಭವ- |

ಬಂಧನದೊಳು ಸಿಕ್ಕಿ ನರಳಿದೆನಲ್ಲ ||

ಮುಂದನರಿತ ನಡೆದುದಿಲ್ಲ-ಮೃತ್ಯು- |

ಬಂದಾಗ ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವರಿಲ್ಲ

|| ೫ ||

ಮರಣವು ಆವಾಗ ಬರುವುದೊ-ತನ್ನ |

ಶರೀರವು ಆವಾಗ ಮುರಿವುದೊ ||

ಕರಣಂಗಳೆಲ್ಲವು ಜರಿವುದೊ-ತನ್ನ - |

ಗರುವದುಬ್ಬಸವೆಲ್ಲ ಮುರಿವುದೊ

|| ೬ ||

ಮರಣಕಾಲಕೆ ಅಜಮಿಳನಾಗ-ತನ್ನ - |

ತರಳನ ನಾರಗನೆಂದು ಕರೆದಾಗ ||

ಕರುಣದಿ ವೈಕುಂಠಪದವೀಗ-ನಿತ್ಯ- |

ಪುರಂದರವಿರಲನ ನೆನೆ ಬೇಗ

|| ೭ ||

೭

ರಾಗ—ಮೋಹನ

ತಾಳ ಝಂಪೆ

(ಸಾಂವೇರಿ)

ಸಾಕುನಾಕಿನ್ನು ಸಂಸಾರಸುಖವು |

ಶ್ರೀಕಾಂತ ನೀನೊಲಿದು ಕರುಣಿಸೈ ಹರಿಯೆ

|| ಪ ||

ಉದಿಸಿದುವು ಪಂಚಭೂತಗಳಿಂದ ಔಷಧಿಗ- |

ಳುದಿಸಿದುವು ಔಷಧಿಗಳಿಂದನ್ನವು ||

ಉದಿಸಿದುವು ಅನ್ನದಿಂ ಶುಕ್ಲ-ಶೋಣಿತವೆರಡು |

ಉದಿಸಿದುವು ಸ್ತ್ರೀ-ಪುರುಷರಲ್ಲಿ ಹರಿಯೆ

|| ೧ ||

೧) ಕ ವಿ. ನ. ತಾಳೆಗರಿಯಿಂದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಿದೆ. (೧೭೫೦-ನಂ. ೧೮೫೭)

ವಿ. ಸೂ — ಈ ಹಾಡು ಪುರಂದರದಾಸರದೆಂದು ಎಲ್ಲ ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವುದಾದರೂ ಮೇಲ್ಕಾಣಿಸಿದ ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ' ಆದಿಕೇಶವ ' ನ ಮುದ್ರಿಕೆ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಅದು ಅಲ್ಲಿ ಸಹಜವೆಂದು ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ.

ಸತಿ-ಪುರುಷರೊಂದಾಗಿ ರತಿಕ್ರೀಡೆಗಳ ಮಾಡೆ |
 ಪತನವಾದಿಂದ್ರಿಯವು ಹೊಲೆ-ರುಧಿರವು ||
 ೨) ಸುದತಿಯುದರದೊಳೆರಡು ಏಕದಲಿ ಸಂಧಿಸಲು |
 ಬುದುಬುದನೆ ಮಾಸಪರ್ಯಂತರದಿ ಹರಿಯೆ || ೨ ||
 ಮಾಸವೆರಡರಲಿ ಶಿರ ಮಾಸ ಮೂರರಲಂಗ |
 ಮಾಸ ನಾಲ್ಕರಲಿ ಚರ್ಮದ ಹೊದಿಕೆಯು ||
 ಮಾಸವೈದರೊಳು ನಖ ರೋಮ ನವರಂಧ್ರಗಳು |
 ಮಾಸವೇಳಲಿ ಧಾತು ಹಸಿವು ತೃಷೆಯು || ೩ ||
 ತಿಂಗಳೆಂಟರಲಿ ಪೂರ್ವಾನುಭವ ಕರ್ಮಗಳ |
 ಭಂಗವನು ಪಡಲಾರೆ ಭವಭವದೊಳು ||
 ಅಂಗನೆಯ ಉದರಕಿನ್ನೆಂದಿಗೂ ಬರೆನೆಂದು |
 ಹಿಂಗದಲೆ ಧ್ಯಾನಿಸುತ ಕಳೆದೆನ್ನೆ ದಿನವ || ೪ ||
 ಇನಿತು ಗರ್ಭದೊಳು ನವಮಾಸ ಪರಿಯಂತರದಿ |
 ತನು ಸಿಲುಕಿ ನರಕದಲಿ ಆಯಾಸಗೊಂಡು ||
 ಘನಮರುತವೇಗದಿಂ ಅರುಹನಲ್ಲಿಯೆ ಮರೆತು |
 ಜನಿಸುವಲಿ ಮೃತಭಾವದೊಳು ನೊಂದೆ ಹರಿಯೆ || ೫ ||
 ಧರೆಯಮೇಲುದಿಸಿ ಬಹು ವಿಷ್ಣು ಮಾಯೆಗೆ ಸಿಲುಕಿ |
 ಪರವಶದೊಳಿರಲು ಸೀರಡಿಸಲಾಗ ||
 ಹೊರಳಿ ಗೋಳಿಡುತ ಕಣ್ಣೆರೆಯ ಹರಿಯನು ಮರೆವ |
 ದುರಿತರೂಪದ ತನುವ ಧರಿಸಿದನೊ ಹರಿಯೆ || ೬ ||
 ಶಿಶುತನದೊಳಿರಲು ನೋಣಮುಸುಕಲಂದದಕಳಲು |
 ಹಸಿದನಿವನೆಂದು ಹಾಲನೆ ಎರೆವರು ||
 ಹಸು-ತೃಷೆಗಳಿಂದಳಲು ಹಾಡಿ ತೂಗುವರಾಗ |
 ಪಶುವಂತೆ ಶಿಶುತನದೊಳಿರಲಾರೆ ಹರಿಯೆ || ೭ ||

೨) ವಿಷಯಮಹತ್ವವನ್ನನುಲಕ್ಷಿಸಿ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಸಘಟ್ಟತಿಯನ್ನು ಒದಲಿಸಿದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ನಡೆಯಲರಿಯದ ದುಃಖ ಮನಸಿನೊಳು ಬಯಸಿದುದ |

ನುಡಿಯಲರಿಯದ ದುಃಖ ವಿಷಮದಿಂದ ||

ಅಡಿಯಿಡುತ ಮೆಲ್ಲನೇಳುತ ಬೀಳುತಲಿ ತೊದಲು- |

ನುಡಿಯೊಳಿಹ ಬಾಲ್ಯದೊಳಗಿರಲಾರೆ ಹರಿಯೆ || ೮ ||

ಬಾಲ್ಯದೊಳು ಕೆಲವು ದಿನ ಬರಿದೆ ಹೋಯಿತು ಹೊತ್ತು |

ಗೋಳಿಡುತವಿದ್ಯೆ ಕರ್ಮಗಳ ಕಲಿತು ||

ಮೇಲೆ ಯೌವನದುಬ್ಬಿನೊಳು ಮದುವೆಯಾಗಿ ನಾ |

ಬಾಲೆಯರ ಬಯಸಿ ಬಹು ಮರುಳಾದೆ ಹರಿಯೆ || ೯ ||

ಜ್ವರದ ಮೇಲತಿಸಾರ ಬಂದಂತೆ ಯೌವನದಿ |

ತರುಣಿಯೊಡನಾಡಿ ಕೂಡಿದ ವಿಷಯದಿ ||

ತರುಣಿ-ಸುತರ್ಗನ್ನ ವಸ್ತ್ರಾಭರಣವೆಂದೆನುತ |

ಪರರ ಸೇವೆಯಲಿ ನಾ ಕಡುನೊಂದೆ ಹರಿಯೆ || ೧೦ ||

ನೆತ್ತರವು ತೊಗಲು ಮಾಂಸದ ಹುತ್ತು ಜೊತ್ತುಗಳ |

ಹತ್ತು ಇಂದ್ರಿಯದ ಬಹುರೋಗದಿಂದ ||

ಮತ್ತೆ ಕಾಲನ ಬಾಯತುತ್ತು ಬಹುವಿಧ ಕರ್ಮ- ||

ಕತ್ತಲೆಯೊಳಿ ದೇಹ ಕರಡಾಯ್ತು ಹರಿಯೆ || ೧೧ ||

ದಿಟ್ಟತನದಲಿ ಗಳಿಸಿ ತರುಪಾಗ ಸತಿಸುತರು |

ಕಟ್ಟಿ ಕಾದಿಹರು ಮುಪ್ಪಡಸಲಾಗ ||

ತಟ್ಟನೇ ಕೆಟ್ಟನುಡಿಗಳ ಬಯ್ಯುತಳಲುವರು |

ಮುಟ್ಟಿನೊಡರು ಸರಕುಮಾಡರೈ ಹರಿಯೆ || ೧೨ ||

ಎಷ್ಟವಜ್ಞೆಯ ಮಾಡೆ ಮತ್ತವನಿಗಳಲುತಿರೆ |

ಕಟ್ಟಳೆಯ ದಿನ ತುಂಬಿ ಮೃತನಾಗಲು |

ಕುಟ್ಟಿಕೊಂಡಳುತ ಹೋಯೆನುತ ಬಂಧುಗಳೆಲ್ಲ |

ಮುಟ್ಟದಲೆ ಹೆಣನೆಂದು ದೂರದೊಳಗಿಹರು || ೧೩ ||

ಸತ್ತ ಹೆಣಕಳಲೇತಕೆಂದು ಬಂಧುಗಳೆಲ್ಲ |
 ಸುತ್ತಿದು ಹೊತ್ತುಹೋಯಿತು ಎನ್ನುತ
 ಹೊತ್ತುಕೊಂಡಗ್ನಿಯಲಿ ತನುವ ಬೀಸಾಡುವರು |
 ಮತ್ತೆ ಧರಣಿಯಲಿ ನಾ ಜನಿಸಬೇಡವೊ ಹರಿಯೆ || ೧೪ ||

ಇನ್ನು ಈ ಪರಿಪರಿಯ ಯೋನಿಮುಖದಲಿ ಬಂದು |
 ಬನ್ನವನು ಪಡಲಾರೆ ಭವಭವದೊಳು ||
 ಜನ್ಮ-ಮರಣಾದಿ ಕ್ಲೇಶಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿ |
 ಸನ್ನತಿಯೊಳಿರಿಸೆನ್ನ ಪುರಂದರವಿರಲಿ || ೧೫ ||

೮

ರಾಗ—ಕಾರಿಬೋಧಿ

ತಾಳ—ತ್ರಿವಿಧಿ

ಗಸಂದಿತಯ್ಯ ವ್ರಾಯವು |
 ಸಂದಿತಯ್ಯ ವ್ರಾಯವು || ೧೬ ||

ತಂದೆಯುದರದಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳು |
 ಸಂದು ಹೋಯಿತು ತಿಳಿಯದೆ ||
 ಬಂದೆ ತಾಯಿಯ ಜರರದಲಿ ಮ- |
 ತೊಂದು ಬುದ್ಧಿಯನರಿಯದೆ ||
 ಬೆಂದೆ ನವಮಾಸದಲಿ ಗರ್ಭದಿ |
 ಒಂದು ದಿವಸವು ತಡೆಯದೆ ||
 ಕುಂದದೀವರಿಯೊಂದು ಪರುಷವು |
 ಇಂದಿರೇಶನೆ ಕೇಳು ದುಃಖವ || ೧೭ ||

ಕತ್ತಲೆಯೊಳಿರಲಾರೆನೆನುತಲಿ |
 ಹೊತ್ತೆ ಹರಕೆಯ ನಿನ್ನನು ||

ಮತ್ತೆ ಜನಿಸಲು ಭೂಮಿಯೊಳು ನಾ |

ಅತ್ತು ನಿನ್ನನು ಮರೆತೆನು ||

ಮತ್ತೆ ಮಲ-ಮೂತ್ರದೊಳು ಬಾಲ್ಯದಿ |

ಹೊತ್ತು ದಿನಗಳ ಕಳೆದೆನು ||

ಮತ್ತೆ ನರಕದೊಳುರುಳುತುರುಳುತ |

ಉತ್ತಮೋತ್ತಮ ನಿನ್ನ ನೆನೆಯದೆ

|| ೨ ||

ಚಿಕ್ಕತನವನು ಮಕ್ಕಳಾಟದಿ |

ಅಕ್ಕರಿಂದಲಿ ಕಳೆದೆನು ||

ನೊಕ್ಕಿ ಹದಿನಾರರಲಿ ನಾನತಿ |

ಮಿಕ್ಕಿ ನಡೆದೆನು ನಿನ್ನನು ||

ಸಿಕ್ಕಿ ಬಹು ಸಂಸಾರಮಾಯೆಯ |

ಕಕ್ಕುಲಿತೆಯೊಳು ಬಿದ್ದೆನು ||

ಹೊಕ್ಕುದಿಲ್ಲವು ನಿನ್ನ ಪಾದವ |

ರಕ್ಕನಾರಿಯೆ ಕೇಳು ದುಃಖವ

|| ೩ ||

ಸುಳಿದೆ ಮನೆಮನೆ ಕಳೆದೆ ಕಾಲವ |

ಉಳಿದ ಯೋಜನೆ ಮಾಡದೆ ||

ಬೆಳೆದೆ ತಾಳೆಯ ಮರದ ತೆರದಲಿ |

ಉಳಿವ ಬಗೆಯನು ನೋಡದೆ ||

ಎಳೆಯ ಮನದೊಳೆ ಇಳೆಯ ಜನರೊಳು |

ಬಳಕೆ ಮಾಡುಗಳಾಡಿದೆ ||

ಕಳೆದೆ ಈ ಪರಿಯಿಂದ ಕಾಲವ |

ನಳಿನನಾಭನೆ ನಿನ್ನ ನೆನೆಯದೆ

|| ೪ ||

ಎದೆಬಿಡದೆ ಅನುದಿನದಿ ಪಾಪದ |

ಕಡಲೊಳಗೆ ನಾನಾಳ್ವೆನು ||

ದರಪ ಕಾಣದೆ ಮಧ್ಯದಲಿ ಎ- |

ನ್ನೊಡಲೊಳಗೆ ನಾನೊಂದೆನು ||

ದೃಢದಿ ನಿನ್ನಯ ಧ್ಯಾನವೆಂಬಾ |
ಹಡಗವೇರಿಸು ಎನ್ನನು ||
ಒಡೆಯ ಪುರಂದರವಿರಲ ಎನ್ನನು |
ಬಿಡದೆ ಕಾಯೈ ಬೇಗ ಪ್ರೇಹರಿ

H O H

೯

ಉಗಾಭೋಗ

(೧)

೧ಇಂದಿಗೆಂಬಾ ಚಿಂತೆ ನಾಳಿಗೆಂಬಾ ಚಿಂತೆ |
ನಾಡಿಗಿಗಿಂಬಾ ಚಿಂತೆ ತೊತ್ತಿಗೇಕಯ್ಯ |
ಒಡೆಯನುಳ್ಳನಕ ಕೊತ್ತಿಗೇತರ ಚಿಂತೆ |
ಅಡಿಗಡಿಗೆ ನನ್ನುನಾಳುವ ಕಾವ ಚಿಂತೆಯವ |
ನೊಡೆಯ ಪುರಂದರವಿರಲರಾಯನು ಇರುತಿರೆ |
ಒಡೆಯನುಳ್ಳ ಕೊತ್ತಿಗೇತರ ಚಿಂತೆ ||

(೨)

೨ಗಾಣದೆತ್ತಿನಂತೆ ತಿರುಗಾಡಲಾರೆ |
ದಂಡಿಯ ನೊಗದಂತೆ ಬೀಳಲಾರೆ |
ನವಿಲಂತೆ ನಾನಿನ್ನು ನೆಗೆದಾಡಲಾರೆ |
ಗಿಳಿಯಂತೆ ನಾನಿನ್ನು ಕೂಗಾಡಲಾರೆ |
ಪುರಂದರವಿರಲನ್ನ ಕಾಣದೆ |
ಧರಮೇಲೆ ಮತ್ತೆ ಕೇಳಲಾರೆ ||

೧) ಒ ೨ ಪ್ರತಿಯು ಏಕೋಂಡಿದೆ.

೨) ಜ (III) ಪ್ರತಿಯಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ.

೨ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪ

೧೦

ರಾಗ— ಕೇದಾರಗೌಳ

ತಾಳ ಅಟ

೧೪೫ನೇನು ಗತಿ ಎನಗೆಲೊ ಹರಿಯೆ ।

ನಿನ್ನನು ನೆನೆಯದೆ ಮೋಸಹೋದೆನಲ್ಲ

॥ ಪ ॥

ಅಂಕದೊಳಾಡುವ ಶಿಶುವಿನ ಮುದ್ದಿನ ।

ಬಿಂಕದ ನುಡಿಗಳ ಕೇಳುತ್ತಲಿ ॥

ಕಿಂಕಿಣಿಧ್ವನಿಯನು ಕಿವಿಗೊಟ್ಟು ಕೇಳುತ್ತ ।

ಮಂಕುಹರಿಣನಂತೆ ಆದೆನಲ್ಲ

। ೧ ॥

ಪರವನಿತೆಯರ ಲಾವಣ್ಯಕ್ಕೆ ಲೋಚನ ।

ಚರಿಸುತ್ತಲವರ ಕೂಟಕ್ಕೆ ಬೆರಸಿ ॥

ಉರಿವ ಕಿಚ್ಚು ತನಗೆ ಹಿತವೆಂದು ಅದರೊಳು ।

ಎರಗಿದ ಪತಂಗದಂತಾದೆನಲ್ಲ

॥ ೨ ॥

ತೊಡೆಯೆಡೆ ಗುಹ್ಯಕಾಂಬೆನೊ ಕಾಣೆನೋ ಎಂದು ।

ಮಡದಿಯರಂಗಸಂಗವ ಮಾಡುತ್ತ ॥

ಒಡಲ ತೀಟಕ್ಕೆ ಪೋಗಿ ಬಡಿಗಲ್ಲ ಕೆಡಹಿಕೊಂ- ।

ಡಡಗಿದ ಮೂಷಕನಂತಾದೆನಲ್ಲ

॥ ೩ ॥

ಸಲೆ ನಿಜವೃತ್ತಿಯ ಬಿಟ್ಟು ಪರಾನ್ನವ ।

ನಲಿದುಂಡು ಹೊಟ್ಟೆಯ ಹೊರೆಯುತ್ತಲಿ ॥

ಬಲೆಯ ತುದಿಯ ಮಾಂಸಕ್ಕೆ ಬಂದೆರಗುತ್ತ ।

ಸಿಲುಕಿದ ಮೀನನಂತಾದೆನಲ್ಲ

॥ ೪ ॥

(೧) ಆ (೧೧) ಪ್ರತಿಯಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಮುದ್ರಿತ ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಹಾಡು ಬಹಳ ವಿಕಾರಗೊಂಡಿದೆ. ೬ನೆಯ ನುಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ.

ಲಂಪಟನಾಗಿ ನಾರಿಯರ ಮುಖಾಬ್ಜದ ।

ಸೊಂಪಿನ ಕಂಪನಾಘ್ರಾಣಿಸುತ ॥

ಸಂಪಿಗೆಹೂವಿನ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿ ತನ್ನ ।

ಸೊಂಪಳಿದಳಿಯಂತೆ ನಾನಾದೆನಲ್ಲ

॥ ೫ ॥

ಇಂತು ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯ ತಮತಮ್ಮ ವಿಷಯಕೆ ।

ಮುಂತಾಗಿ ತಮ್ಮ ತಾವಲೆಯುತಿರೆ ॥

ನಂತತ ತಮತಮ ವಿಷಯಕೆ ಎಳನಲು ।

ಕಾಂತಾರದರಸನಂತೆ ಅದೆನಲ್ಲ

॥ ೬ ॥

ಕಂದರ್ಪಲೀಲೆಯ ಗೆಲಿದುಳ್ಳ ಭಕ್ತಿಯ ।

ತಂದು ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಗಳಿಗೆನ್ನಯ ॥

ತಂದೆಪುರಂದರ ವಿರಲನ ನೆನೆದರೆ ।

ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಭವಬಂಧನ ಬಾರದಲ್ಲ

॥ ೭ ॥

೧೧

ರಾಗ—ಕಾಂಭೋದಿ

ತಾಳ—ಅಟ

೧ಚಿಹಿ ಹಳಿ— ಧೂ ಖೋಡಿ ಪಾಪಿ ಮನವೇ ಇಂಥ- ।

ಕುಹಕಬುದ್ಧಿಯನು ನೀ ಬಿಡು ಕಾಣೋ ಮನವೇ ॥ ೧ ॥

ಬಣ್ಣದ ಬೀಸಣಿಕೆಯಂತೆ ಹೆಣ್ಣು ತಿರುಗುವುದ ಕಂಡು ।

ಕಣ್ಣಸನ್ನೆಮಾಡಿ ಕೈಯ ಹೊನ್ನ ತೋರಿಸಿ ॥

ತಣ್ಣೀರು ಹೊಯ್ದ ಹೊಸ ಸುಣ್ಣದಂದದಿ ಕುದಿದು ಕುದಿದು ।

ಕಣ್ಣೆನೊಳು ಮಣ್ಣ ಚೆಲ್ಲಿಕೊಂಬರೇ ಮನವೆ

॥ ೨ ॥

ಪಗಡೆ ಚದುರಂಗ ಲೆತ್ತಪನಾಡೆ ಕರೆದರೆ ।

ನಿಗುರಿದುವು ಕರ್ಣಗಳು ಮೂಚ್ಚಿಯಂತೆ ॥

ಜಗದೀಶ್ವರನ ದಿನದಿ ಜಾಗರಕೆ ಕರೆದರೆ ।

ಮುಗಿಲು ಹರಿದು ಧರೆಗಿಳಿದಂತೆ ಮನವೇ

॥ ೩ ॥

(೧) ಅ(೧), ಆ (H), ಇ. ಶ್ರೀಪತಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಹಾಡು ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿದೆ.

ವಾಸುದೇವನ ಪೂಜೆ ಒಮ್ಮೆ ಮಾಡೆಂದರೆ |
 ಬೇಸತ್ತು ತಲೆಯು ಚಿಟ್ಟಿಕ್ಕಿ ಕುಳಿತೆ ||
 ಅಸಮಯದಲೊಬ್ಬ ಕಾಸು ಕೊಡಲು ಅವನ |
 ದಾಸಿಯ ಮಗನಂತೆ ಬೆಂಬಿಡಿದೆ ಮನವೇ || ೧೬ ||

ನೆರೆಮನೆ ಹೊರೆಮನೆ ಪ್ರಸ್ತವಾದರೆ ಅವರು |
 ಕರೆಯದ ಮುನ್ನವೆ ಹೊರಹೊರಟೆ ||
 ಬರಿಗಂಟು ಬರಿಮಾತು ಸುಳ್ಳುಸುದ್ದಿಯ ಹೇಳಿ |
 ಹಿರಿಯ ಮಗನಂತೊಡಲ ಹೊರಕೊಂಬೆ ಮನವೆ || ೧೭ ||

ಬಿಂದುಮಾತ್ರವೆ ಸುಖ-ದುಃಖವರ್ಷತದಷ್ಟು |
 ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲವಿದು ಶಾಸ್ತ್ರಸಿದ್ಧ ||
 ಎಂದೆಂದಿಗೂ ನಮ್ಮ ಪುರಂದರವಿರಲನ |
 ಹೊಂದಿಹೊಂದಿ ನೀ ಸುಖಬಾಳೋ ಮನವೇ || ೧೮ ||

೧೨

ರಾಗ— ತೋಡಿ

ತಾಳ— ಅಟಿ

೧ಮನವೆನ್ನ ಮಾತಕೇಳಿದು—ಮಂದಚ್ಛಾನದಿ |
 ತನುವಿನಾಸೆಯ ಬಿಡಲೊಲ್ಲದು || ೧೬ ||

ವನಜನಾಭನೆ ನಿನ್ನ ನಾಮ ಸಾಸಿರವ |
 ನೆನೆಯದೆ ಕಂಡಕಡೆಗೆ ಎರಗುತ್ತಲಿದೆ || ೧೭ ||

ದೇಹಸಂಬಂಧಿಗಳಾದವರೈವರು |
 ಮೋಹವಾಶದಿ ಕಟ್ಟಿ ಬಿಗಿದಿಹರೈ ||
 ಕಾಯ ಅನಿತ್ಯವೆಂಬುದನರಿತರಿಯದೆ |
 ಮಾಯಾಪ್ರಪಂಚದಿಂದಲಿ ಬದ್ಧ ನಾಗಿಹೆ || ೧೮ ||

(೧) ನು—ಶ್ರುತಿಯಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ.

ಸಾಧುಸಜ್ಜನರ ಸಂಗವ ಮಾಡಿ ಪರಗತಿ- |
 ಗಾಧಾರವನು ಮಾಡಲೊಲ್ಲದಯ್ಯ ||
 ಕ್ರೋಧ ಕುಹಕ ದುಷ್ಟರೊಡನಾಡಿ ಕಾಲನ |
 ಬಾಧೆಗೆ ಒಳಗಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಲಿದೆ

|| ೨ ||

ಮದಗಜ ಮೈಯ ಮರೆತು ಮುಂದುಗಾಣದೆ |
 ಕದುವಿನೊಳಗೆ ಬಿದ್ದಂತಾದೆನಯ್ಯ ||
 ಹೃದಯ ಕಮಲದಲಿ ನಿಂತು ರಕ್ಷಿಸೋ ಎನ್ನ |
 ಪದುಮಾಕ್ಷ ವರದ ಶ್ರೀಪುರಂದರವಿರಲ

|| ೩ ||

೧೩

ರಾಗ— ಶಂಕರಾಭರಣ

ತಾಳ— ಅಟ

ಗಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಕೈಬಾರದೀ ಕಾಲ—ಪಾಪ- |

ಕರ್ಮಕ್ಕೆ ತಮನ ಬಾಹುದೀ ಕಲಿಕಾಲ

|| ಪ ||

ದಂಡ-ದೋಷಕೆ ಉಂಟು ಪುಂಡು-ಪೋಕರಿಗುಂಟು |

ಹೆಂಡಿರು-ಮಕ್ಕಳಿಗಿಲ್ಲವೀ ಕಲಿಕಾಲ ||

ಭಂಡೆಯರಿಗುಂಟು ದಿಂಡೆಯರಿಗುಂಟು—ಬೇಡಿ- |

ಕೊಂಡವರಿಗಿಲ್ಲವು ಈ ಕಲಿಕಾಲ

|| ೧ ||

ಒತ್ತೆ ಸೂಳೆಗುಂಟು ಮತ್ತೆ ಹಾದರಕುಂಟು |

ಹೆತ್ತತಾಯಿಗಿಲ್ಲ ಈ ಕಲಿಕಾಲ ||

ತೊತ್ತೆಯರಿಗೆ ಉಂಟು ಅರ್ತಿಕಾರ್ತಿಗಿಲ್ಲ |

ಉತ್ತಮರಿಗೆ ಇಲ್ಲವೀ ಕಲಿಕಾಲ

|| ೨ ||

ಹುಸಿ ದಿಟವಾಯಿತು ರಸ-ಕಸವಾಯಿತು ।
ಮಸಿ ಮಾಣಿಕವಾಯಿತೀ ಕಾಲ ॥
ವಸುಧೆಯೊಳಗೆ ನಮ್ಮ ಪುರಂದರವಿರಲನ ।
ಬೆಸಸಿ ಪೂಜೆವರ್ಗಿಲ್ಲ ಈ ಕಲಿಕಾಲ

॥ ೩ ॥

೧೪

ರಾಗ—ಸುರಟಿ

ತಾಳ—ಆದಿ

ಮೋಸಹೋದೆನ್ನಲ್ಲ—ಸಕಲವು- ।
ವಾಸುದೇವ ಬಲ್ಲ
ಭಾಸುರಾಂಗ ಶ್ರೀ—ವಾಸುಕಿಶಯನನ ।
ಸಾಸಿರನಾಮವ ಲೇಸಾಗಿ ಪರಿಸದೆ

॥ ೪ ॥

॥ ೫ ॥

ದುಷ್ಟಜನರ ಕೂಡಿ—ನಾನತಿ- ।
ಭ್ರಷ್ಟನಾದೆ ನೋಡಿ ॥
ಸೃಷ್ಟಿಗೊಡೆಯ ಮುರ-ಮುಷ್ಟಿಕ ವೈರಿಯ ।
ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾ ನಿಟ್ಟಿಸಿ ನೋಡದೆ

॥ ೬ ॥

ಕಾಯವು ಸ್ಥಿರವಲ್ಲ—ಎನ್ನೊಳು- ।
ಮಾಯೆ ತುಂಬಿತಲ್ಲ ॥
ಪ್ರಾಯಮದದಿ ಪರಸ್ತ್ರೀಯರ ಕೂಡುತೆ ।
ಕಾಯಜನಕನ ಧ್ಯಾನವ ಮಾಡದೆ

॥ ೭ ॥

ಕಂಗಳಿಂದಲಿ ನೋಡೊ—ದೇವಾ ನಿ- ।
ನ್ನಂಗಸಂಗವ ನೀಡೊ ॥
ಮಂಗಳಮಹಿಮ ಶ್ರೀಪುರಂದರವಿರಲ ನಿ- ।
೨ನ್ನಂಗದೊಳಿರುವಂತೆ ದಯವನು ಮಾಡೊ

॥ ೮ ॥

೧ ಕ. ವಿ. ವಿ. ತಾಳೆಗರಿಯಿಂದ ಪ್ರತಿಮಾಡಿದೆ. (೧೬೫೦- ನಂ ೧೮೫೪)
೨ ಮುನ್ನಂಗಬಾರದಂತೆ ನೀ ದಯಮಾಡೊ (ಬಹುಮತ)

೧೫

ಸುಳಾದಿ

ಧ್ರುವತಾಳ

ಒಂದಪರಾಧವೆ ಹರಿಹರಿ, ಎರಡಪರಾಧವೆ ಹರಿಹರಿ ।
 ಒಂದೊಂದೂ ಪರವ್ರತದಂತಹದೋ ದೇವಾ ।
 ಒಂದನಂತ ಸಾಸಿರ ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ ಅಪರಾಧ ।
 ಒಂದಾಗಿನೋಡದೆ ಹರಿ ನೀ ಹಿಂದಿಕ್ಕಿಕೊಂಡು ಕಾದೆ ।
 ಎಂದೆಂದೂ ನಿನಗೆ ನಾ ಸಲೆ ದೂರ ದೂರ ಹೋದೆ ಪು- ।
 ರಂದರವಿಟ್ಟುಲ ಕೃಪಾಸಿಂಧುವೆ ನೀನಲ್ಲದಂಟೆ || ೧ ||

ಮಟ್ಟಿತಾಳ

ಆನೆಂತಾಡುವೆ ಆನೆಂತು ವಾಡುವೆ ।
 ಆನೆಂತೆಂತು ಮನಬಂದಂತೆ ನಡೆವೆ ನುಡಿವೆ ।
 ಒಡನಾಡಿಯಾಗಿರ್ಪ ಒಡನಿರ್ದು ಆಡಿಸುತಿಪ್ಪ ।
 ಪುರಂದರವಿರಲನೊಬ್ಬನೆ ಕಾಣೆರೊ || ೨ ||

ತ್ರಿಪುಟತಾಳ

ಶ್ರುತಿಗಳಿವೆ ಸ್ಮೃತಿಗಳಿವೆ ।
 ಯತಿತತಿ ಪರಕೋಟಿಗಳ ಮಂತ್ರಂಗಳಿವೆ ।
 ಇದೇನಯ್ಯ ಅತರ್ಕ್ಯನಪ್ರಮೇಯವಾಣಿ
 ಇದೇನಯ್ಯ ಪುರಂದರವಿರಲ ।
 ಒಲಿದವರಿಗಳವಡುವೆಯಲ್ಲವೆ || ೩ ||

ಅಟ್ಟಿತಾಳ

ಉತ್ತುಂಗಸತ್ತ್ವ ಉತ್ತುಂಗನಾಮ ಉತ್ತುಂಗಮಹಿಮ
 ತುರಿಯಾತುರಿಯ-ತುರಿಯಾತೀತ ।
 ಉತ್ತುಂಗ ಪಾಂಡುರಂಗ
 ಉತ್ತುಂಗ ಪುರಂದರವಿಟ್ಟುಲರಾಯ || ೪ ||

ರೂಪಕತಾಳ

ಹಿರಿಯರಿಗೆ ಗುರುಗಳಿಗೆ ದೈವಜ್ಞರುಗಳಿಗೆ ।
ಶರಣೆನ್ನದೆ ಅನ್ಯಧಾ ಹರಿಭಕುತಿ ಪುಟ್ಟುವುದೆ ।
ಪುರಂದರ ವಿರಲ ಹಿರಿಯರ ಕೈಪಿಡಿದವನಯ್ಯ

೧ ೨ ॥

ಆದಿತಾಳ

ಸಾತ್ತ್ವಿಕರ ದೈವವೆ ನಿನ್ನ ।
ಸಾತ್ತ್ವಿಕ ಭಕುತಿದೊರೆಕೊಂಬುದಲ್ಲವೇ ।
ಸಾತ್ತ್ವಿಕಪ್ರಿಯ ಪುರಂದರವಿಟ್ಟಲರಾಯ

೨ ೩ ॥

ಏಕತಾಳ

ಸನಕ ಸನಂದನ ಸನತ್ಕುಮಾರ ಸನತ್ಸುಜಾತ ।
ಹನುಮಂತ ತುಂಬುರು ನಾರದಾದಿಗಳು ।
ಅನೇಕಾನೇಕ ವಿಧದಲಿ ಪಾಡುತಿರೆ ।
ಅನರ್ಘ ರತುನಾದಿಗಳು ಪಾದಾ- ।
ರ್ಚನೆಗೈಸಿರಿ ಬರೆ ನೋಡೆ ನುಡಿಸಿ ।
ಅನೇಕವಿಧದಲಿ ಪಾಡುತಿರೆ ।
ಇದೇನು ಮಹಿಮೆ ಇದೇನು ಘನತೆಯೊ ।
ನೀನೆ ಬಲ್ಲೆ ಪುರಂದರವಿಠಲ

೩ ೪ ॥

ಜತೆ

ವೈಕುಂಠಪುರದಲ್ಲಿ ಯೋಗಿಹೃದಯದಲ್ಲಿ ।
ವೈಕುಂಠಪ್ರಿಯ ಪುರಂದರವಿಠಲ ನೀನಿಷ್ಟೆ ಕಾಣೊ
ಸೂರ್ಯನಲ್ಲಿ ॥

೧೬

ರಾಗ— ಅನಂದಭೈರವಿ

ತಾಳ—ಅದಿ

ಹೇಗೆ ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುವನು—ಶ್ರೀಹರಿ ।

ಹೀಗೆ ದಿನಗಳೆದುಳಿದವನ

॥ ಪ ॥

ರಾಗದಿಂದಲಿ ಭಾಗವತರಿಗೆ ।

ಬಾಗದಲೆ ತಲೆ ಹೋಗುವಾತನ

॥ ಅ. ಪ ॥

ಅರುಣೋದಯದಲೆದ್ದು ಹರಿಯೆನ್ನದಲೆ ಗೊಡ್ಡು ।

ಹರಟೆಯಲಿ ಹೊತ್ತು ಏರಿಸಿದವನ ॥

ಸಿರಿತುಲಸಿಗೆ ನೀರನೆರೆದು ನಿರಂತರ ।

ಧರಿಸದೆ ಮೃತ್ತಿಕೆ ತಿರುಗುತಲಿಪ್ಪನ ॥

ಮರೆತು ಸ್ನಾನ ಮನೆಮನೆ ತಿರುಗುತ ಹೊಟ್ಟೆ ।

ಕೆರೆದಾಗ ಬೇಯಿಸಿಕೊಂಡು ತಿನ್ನುವನ

॥ ೧ ॥

ಗುರು-ಹಿರಿಯರ ಸೇವೆ ಜರೆದು ನಿರಂತರ ।

ಪರನಿಂದೆಯ ಮಾಡಿ ನಗುತಿಹನ ॥

ಪರಹೆಣ್ಣು ಪರಹೊನ್ನು ಕರಗತವಾಗಲೆಂದು ।

ಪರಲೋಕ ಭಯಬಿಟ್ಟು ತಿರುಗುವನ ॥

ತರುಣಿ ಮಕ್ಕಳನು ಇರದೆ ಪೋಷಿಸಲೆಂದು ।

ಪರರ ದ್ರವ್ಯ ಕಳವು ವಂಚನೆ ಮಾಳ್ವನ

॥ ೨ ॥

ನಡೆಯಿಲ್ಲ ನುಡಿಯಿಲ್ಲ ಪಡೆಯಲಿಲ್ಲ ಪುಣ್ಯವ ।

ಬಿಡವು ನಿನ್ನ ಪಾವಕರ್ಮಗಳೆಂದಿಗು ॥

ಸಡಲಿದಾಯುಷ್ಯವು ಕಡೆಗೂ ಸ್ಥಿರವೆಂದು ।

ಕಡುಮೆಚ್ಚಿ ವಿಷಯದೊಳಿಪ್ಪನ ॥

ಒಡೆಯ ಶ್ರೀಪುರಂದರವಿಟ್ಟಲರಾಯನ ।

ಅಡಿಗಳ ಪಿಡಿಯದೆ ಕಡೆಗೂ ಕೆಟ್ಟವನ

॥ ೩ ॥

೧೭

ರಾಗ—ಕಲ್ಯಾಣ

ತಾಳ—ಝಂಪೆ

೧ಕಲಿಯುಗದ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಕಾಣಬೇಕಿಂತು || ಪ ||

ಹರಿಸ್ವರಣೆಯನು ಬಿಟ್ಟು ಹೀನರನೆ ಸ್ತುತಿಸುವರು |

ಗುರುಹಿರಿಯರೊಳು ದೋಷವೆಣಿಸುತಿಹರು |

ಪೊರೆದ ತಾಯ್ತಂದೆಗಳ ಮಾತ ಕೇಳದೆ ತಮ್ಮ |

ತರುಣಿಯರ ನುಡಿಗಳನು ಲಾಲಿಸುತ್ತಿಹರು || ೧ ||

ಕಂಡುದನೆ ಹೇಳರು ಕಾಣದನೆ ಹೇಳುವರು |

ಉಂಡ ಮನೆಗೆರಡನ್ನೆ ಎಣಿಸುತಿಹರು ||

ಕೊಂಡಾಡಿ ಬೇಡಿದರೆ ಕೊಡರೊಂದು ರುವಿಯನ್ನು |

ದಂಡಿಸುವರಿಗೆ ಧನಗಳನು ಕೊಡುತಿಹರು || ೨ ||

ಕಳ್ಳರೊಳು ಕಡುಸ್ನೇಹ ಸುಳ್ಳರೊಳು ಸೋಲುವರು |

ಒಳ್ಳೆಯವರೊಡನೆ ವಂಚನೆ ಮಾಳ್ವರು ||

ಇಲ್ಲದ ಅನಾಧರಿಗೆ ಇದ್ದಷ್ಟು ತಾವ್ ಕೊಡರು |

ಬಲ್ಲಿದವರಿಗೆ ಬಾಯ ಸವಿಯನುಣಿಸುವರು || ೩ ||

ಪಟ್ಟದರಸಿಯನಗಲಿ ಮೋಸದಲಿ ತಪ್ಪುವರು |

ಕೊಟ್ಟ ಸಾಲವ ನುಂಗಿ ಕೊಡದಿಪ್ಪರು ||

ಮುಟ್ಟಿ ಪರಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಮೋಸದಲಿ ಕೊಡುವರು |

ಬಿಟ್ಟು ಕುಲಸ್ವಾಮಿಯನು ಬಡದೈವಕಿರಗುವರು || ೪ ||

ಮಾಡಿದುಪಕಾರವನು ಮರೆತು ಕಳೆವರು ಮತ್ತೆ |

ಕೊಡಾಡಿ ಬೇಡುವರು ಕುಟಿಲತ್ವದಿಂದ ||

ರೂಢಿಗೊಡೆಯನು ನಮ್ಮ ಪುರಂದರವಿಟ್ಟಿಲನ |

ಪಾಡಿ ಪೊಗಳುವರಿಗೆ ಭವಭಯಗಳಿಲ್ಲ || ೫ ||

- ೧) ಈ ಹಾಡನ್ನು ಕೆ. ವಿ. ವಿ. ತಾಳೆಗರಿಯ ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ ಬರೆದಿದೆ. (೧೭೫೦. ನಂ. ೧೮೫೨) ಉಳಿದ ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿಕಾರಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ.

೩. ಬಿನ್ನಹ

೧೮

ರಾಗ— ಅಹಿರ (ಕಾಂಬೋದಿ)

ತಾಳ—ಝಂಪೆ

೧ಬಿನ್ನಹಕೆ ಬಾಯಿಲ್ಲ ಎನಗೆ ಅದರಿಂದ ।

೨ನಿನ್ನ ಮರೆದನೊ ಸ್ವಾಮಿ ಎನ್ನ ಕಾಯಯ್ಯ ॥ ಪ ॥

ಅನ್ನಮದ ಅರ್ಥಮದ ಅಖಿಳ ವೈಭವದ ಮದ ।

ಮುನ್ನ ಪ್ರಾಯದ ಮದವು ರೂಪಮದವು ॥

ತನ್ನ ಸತ್ತ್ವದ ಮದ ಧರಿತ್ರಿ ವಶವಾದ ಮದ ।

ಇನ್ನು ಎನಗಿದಿರಿಲ್ಲವೆಂಬ ಮದದಿ ॥ ೧ ॥

ಶಶಿವದನೆಯರ ಮೋಹ ಜನನಿ-ಜನಕರ ಮೋಹ ।

ರಸಿಕ ಭ್ರಾಂತಿಯ ಮೋಹ ರಾಜಮನ್ನಣೆ ಮೋಹ ॥

ಪಶುಮೋಹ ಶಿಶುಮೋಹ ಬಂಧುವರ್ಗದ ಮೋಹ ।

ಹಸನುಳ್ಳವಸ್ತ್ರ ಆಭರಣಗಳ ಮದದಿ ॥ ೨ ॥

ಇಷ್ಟು ದೊರಕಿದರೆ ಮತ್ತಿಷ್ಟು ಬೇಕೆಂಬಾಸೆ ।

ಅಷ್ಟು ದೊರಕಿದರೆ ಮತ್ತಷ್ಟುರಾಸೆ ॥

ಕಷ್ಟ ಜೀವನದಾಸೆ ಕಾಣಾಚಿಕೊಂಬಾಸೆ ।

ಸಷ್ಟಜೀವನ ಬಿಡಿಸೊ ಪುರುಷರವಿರಲ ॥ ೩ ॥

(೧) ಆ (II). ಇ (೧೦) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿದೆ.

(೨) ಅನಂತ ಅಪರಾಧ ಎನ್ನಲ್ಲಿ ಇರಲಾಗಿ (ಎ ಓ).

೧೬

ರಾಗ—ಕಾಂಬೋದಿ

ತಾಳ—ಝಂಪೆ

೧೫ಷ್ಟು ಪಾಪವನು ಮಾಡಿದುದೆ ಸಾಕೊ |

ಸೃಷ್ಟಿಗೀಶನೆ ಎನ್ನನುದ್ಧರಿಸಬೇಕೊ

|| ಪ ||

ಒಡಲ ಕಿಚ್ಚಿಗೆ ವರರ ಕಡು ನೋಯಿಸಿದೆ ಕೃಷ್ಣ |

ಕೊಡದೆ ಅನ್ಯರ ಋಣವನಪಹರಿಸಿದೆ ||

ಮಡದಿಯ ನುಡಿ ಕೇಳಿ ಒಡಹುಟ್ಟಿದವರೊಡನೆ |

ಹಡೆದ ತಾಯಿಯ ಕೂಡ ಹಗೆ ಮಾಡಿದೆ

|| ೧ ||

ಸ್ನಾನ ಸಂಧ್ಯಾನ ಜಪ ಮಾಡದಲೆ ಮೈಗೆಟ್ಟೆ |

ಜ್ಞಾನಮಾರ್ಗವನಂತು ಮೊದಲೆ ಬಿಟ್ಟೆ ||

ಏನ ಹೇಳಲಿ ಪರರ ಮಾನಿಗೆ ಮನಸಿಟ್ಟೆ |

ಶ್ವಾಸ-ಸೂಕರನಂತೆ ಹೊರೆದೆ ಹೊಟ್ಟೆ

|| ೨ ||

ವ್ರತ ನೇಮ ಉಪವಾಸ ಒಂದುದಿನ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ |

ಅತಿಥಿಗಳಿಗನ್ನವನು ನೀಡಲಿಲ್ಲ ||

ಶ್ರುತಿ ಶಾಸ್ತ್ರ ಪೌರಾಣ ಕಥೆಗಳನು ಕೇಳಲಿಲ್ಲ |

ವೃಥವಾಗಿ ಬಹುಕಾಲ ಕಳೆದನಲ್ಲ

|| ೩ ||

ಶುದ್ಧವೈಷ್ಣವ ಕುಲದಿ ಉದ್ಭವಿಸಿದೆನೊ ನಾನು |

ಮಧ್ವಮತಸಿದ್ಧಾಂತಪದ್ಧತಿಗಳ ||

ಬುಧ್ಧಿಪೂರ್ವಕ ತಿಳಿದು ವದ್ಮನಾಭನ ದಿನದಿ |

ಕದ್ದುಂಡು ಕಾಯವನು ವೃದ್ಧಿಮಾಡಿದನಯ್ಯೊ

|| ೪ ||

ತಂದೆ-ತಾಯ್ಗಳ ಸೇವೆ ಒಂದು ದಿನ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ |

ಮಂದಭಾಗ್ಯದ ಭವಣೆ ತಪ್ಪಲಿಲ್ಲ ||

ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿದ ದೋಷ ಒಂದುಳಿಯದರುಹಿದೆನು |

ತಂದೆ ಪುರಂದರವಿಠಲ ಮುಂದೆನ್ನ ಕಾಯೊ

|| ೫ ||

೧) ಉ. ಪ್ರತಿಯಿಂದ ಆರಿಸಿ ಬರೆದಿದೆ, ಎ. ಓ ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ದೋಷಗಳಿವೆ

೨೦

ಶಾಗ—ಕಾಂಬೋದಿ

ತಾಳ—ಝಂಪೆ

(ಮುಖಾರಿ)

೧ಋಣವೆಂಬ ಸೂತಕವು ಬಹುಬಾಧೆಬಡಿಸುತ್ತಿದೆ |

ಗುಣನಿಧಿಯೇ ನೀ ಎನ್ನ ಕಡೆಹಾಯಿಸಯ್ಯ || ಪ ||

ಒಡಲಿನಾಸೆಗೆ ಪರರ ಕಡೆಯಿಂದ ಧನವನ್ನು |

ತಡೆಯದಲೆ ತಂದು ಸಂತೋಷಪಡುವೆ ||

ಕೊಡುವ ವೇಳೆಗೆ ಅವರ ಬಿರುನುಡಿಗಳನು ಕೇಳ್ವ |

ಕಡುಪಾಪವನ್ನು ನೀ ಕಡೆಹಾಯಿಸಯ್ಯ || ೧ ||

ಕೊಟ್ಟ ದೊರೆಗಳು ಬಂದು ನಿಷ್ಕರದ ಮಾತಾಡಿ |

ಎಷ್ಟು ಬೆಯ್ವರೊ ತಮ್ಮ ಮನದಣಿಯಲು ||

ದಿಟ್ಟತನವಿಲ್ಲದಲೆ ಕಳೆಯಗುಂದಿದನಯ್ಯ |

ಸೃಷ್ಟಿಗೊಡೆಯನೆ ಎನ್ನ ಶಿಕ್ಷೆಪರಿಹರಿಸೊ || ೨ ||

ಆಳಿದೊಡೆಯನ ಮಾತ ಕೇಳಿ ನಡೆಯಲುಬಹುದು |

ಉಳಿಗವ ಮಾಡಿ ಮನದಣಿಯಬಹುದು ||

ಕಾಳೆಗವ ಪೊಕ್ಕು ಕಡಿದಾಡಿ ಜಯಿಸಲುಬಹುದು |

ಪೇಳಲಳವಲ್ಲ ಋಣದವಗೊಂದು ಸೊಲ್ಲ || ೩ ||

ಶಿಹರಿವ ಹಾವನು ಹಿಡಿದು ತಲೆಗೆ ಸುತ್ತಲುಬಹುದು |

ಮುರಿವ ಮಾಳಿಗೆಯ ಕೈಯೊಳು ನಿಲಿಸಬಹುದು ||

ಉರಿವ ಉರಿಯೊಳು ಹೊಕ್ಕು ಹೊರ ಹೊರಟು ಬರಬಹುದು |

[ಬೆರೆದು] ಸೇರಲು ಬಹುದು ವೈರಿಗಳ ಮನೆಯ || ೪ ||

೧) ಖಿ (೧) ಝ (೯) ಪ್ರತಿಗಳಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ.

೨) ಝ (೯) ಪ್ರತಿಯು ಪಾರಾಂತರ

೩) ಧರೆಯೊಳಗೆ ಋಣದವನ ಜಯಿಸಲಳವಲ್ಲ (ಎ. ಪ್ರತಿ)

ಹೆತ್ತ ಸೂತಕ ಹತ್ತುದಿನಕೆ ಪರಿಹಾರವು |
 ಮೃತ್ಯುಸೂತಕವು ಹನ್ನೆರಡು ದಿನವು ||
 ಮತ್ತೆ ಋಣಸೂತಕವು ಜನ್ಮಜನ್ಮಾಂತರದಿ |
 ಹತ್ತಿಕೊಂಡಿಹುದು ಎತ್ತಲು ಹೋಗಗೊಡದೆ || ೫ ||

ಅವರ ದ್ರವ್ಯವ ದಾನ-ಧರ್ಮವನು ಮಾಡಿದರೆ |
 ಅವರಿಗಲ್ಲದೆ ಪುಣ್ಯ ಇವರಿಗುಂಟೆ ||
 ಅವರ ದ್ರವ್ಯದಿ ತೀರ್ಥ-ಯಾತ್ರೆಯನು ಮಾಡಿದರೆ |
 ಅವರ ಮನೆಬಾಡಿಗೆಯ ಎತ್ತಿನಂದದಲಿ || ೬ ||

ಬಂಧುಗಳ ಮುಂದೆನ್ನ ಬಹುಮಾನಗಳು ಹೋಗಿ |
 ಕಂದಿ ಕುಂದಿದನಯ್ಯ ಕರುಣಾನಿಧಿ ||
 ಇಂದಿರಾರಮಣ ಶ್ರೀವರಂದರವಿರಲನೆ |
 ಇಂದೆನ್ನ ಋಣದಿಂದ ಕಡೆಹಾಯಿಸಯ್ಯ || ೭ ||

೨೧

ರಾಗ—ಭೈರವಿ

ತಾಳ—ತ್ರಿವಿಡಿ

೧ ಅಗಲಿ ಸೈರಿಸಲಾರದೀ ಮನ |
 ಅಗಲದಿವ್ವದೆ ಜೀವನ ||
 ಪೊಗರೊಗೆವ ನಗೆಮೊಗದ ಸೊಬಗಿನ |
 ಸುಗುಣಸಿರಿ ಗೋಪಾಲನ || ಪ ||

ಮುನ್ನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಪಾಶದೊಳು ಬಿದ್ದನ್ನಧಾ ರಕ್ಷಕರ ಕಾಣದೆ |
 ಬನ್ನಬಡುತಿಹ ಜನರಸೀಕ್ಷಿಸಿ ಪೂರ್ಣ ಕರುಣಕಟಾಕ್ಷದಿ ||
 ತನ್ನ ನಾಮದ ಸುಧೆಯನುಣ್ಣಿಸಿ ತನ್ನ ಭಜನೆಯ ಸುಖವ ತೋರಿಸಿ |
 ತನ್ನ ದಾಸರಮಾಡಿಕೊಂಡಿಹ ಚೆನ್ನಸಿರಿಗೋಪಾಲನ || ೧ ||

೧) ಅ (೮). ಅ (II) ಇ ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿದ ಅಷ್ಟಾದ ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ.

ಶೀಲಗುಣಕಥನಗಳನರಸದೆ ಕೀಳು ಚಾರಿತ್ರ್ಯಗಳ ಬಗೆಯದೆ |
 ಲೋಲಚಿತ್ತದಿ ಮಾಡುತಿಹ ಅಘಜಾಲ ಕೋಟಿಗಳೆಣಿಸದೆ ||
 ಕಾಲದಿಂ ಬಹುನಂಬಿದವರನು ಲೀಲೆಯಿಂದಭಿಮಾನಿಸುತ್ತ-ಪರಿ- |
 ಪಾಲಿಸುತ್ತಿಹ ಮಂಗಳಾತ್ಮಕ ಶೀಲ ಶ್ರೀಕರಮೂರ್ತಿಯ || ೨ ||

ಭಕ್ತಿಕರ್ಮಜ್ಞನ ಯೋಗವಿರಕ್ತಿಯೆಂಬುದನೇನು ಕಾಣದೆ |
 ಮತ್ತೆ ಕೇವಲ ಮೂಢಭಾವದ ಚಿತ್ತದಲಿ ನೆರೆನಂಬಿದ ||
 ಆರ್ತನು ಅಬಲರ ಅನಾಧರ ಮೃತ್ಯುಮುಖದಿಂದವರ ತಾನೊಲಿ- |
 ದೆತ್ತಿ ಸಲಹುತಲಿಪ್ಪ ನೊಬಗಿನ ಕೀರ್ತಿವಂತ ಮಹಾತ್ಮನ || ೩ ||

ಕರುಣದಿಂದೆಳಗಂದಿ ಕರುವಿನ ಮೊರೆಯ ಲಾಲಿಸಿ ಬಿಡದೆ ತೃಪ್ತಿಯ |
 ಕರೆದು ಮಾಡುವ ಪರಿಯೆ ತನ್ನಯ ಸ್ಮರಿಸುತಿಹ ಕಡುದೀನರ ||
 ಹೊರಗೆ ಶಿಕ್ಷಿಸಿ ಒಳಗೆ ರಕ್ಷಿಸಿ ಪಿರಿದು ತನ್ನಯ ನಿಜವನವರಿಗೆ |
 ತೆರುವ ಕರುಣಾಳುಗಳ ದೇವನ ಶರಣಜನ ಮಂದಾರನ || ೪ ||

ನೇಮದಲಿ ನಂಬಿದರ್ಗೆ ಸೂಚಿಸಿ ಕಾಮವಾಸನೆಗಳನು ಖಂಡಿಸಿ |
 ಪಾಮರರ ಪಂಡಿತರ ಮಾಡಿ ಮಹಾಮಹಿಮೆಗಳ ತಿಳಿಸುತ್ತ ||
 ರಾಮರಮಣಿಯ ಸಹಿತ ಸಾಲಿಗ್ರಾಮದಲಿ ನೆರೆ ನೆಲಿಸಿ ಭಕ್ತತರ |
 ಪ್ರೇಮದಿಂದಲಿ ಪೊರೆಯುತ್ತಿಹ ಸುಖಧಾಮ ಪುರಂದರವಿರಲನ || ೫ ||

೨೨

ರಾಗ—ಆನಂದಭೈರವಿ

ತಾಳ—ಆದಿ

೧ನಾರಾಯಣ ನಿನ್ನ ನಾಮದ ಸ್ಮರಣೆಯ |

ಸಾರಾಮೃತವೆನ್ನ ನಾಲಗೆಗೆ ಬರಲಿ

|| ಪ ||

ಕೂಡುವಾಗಲು ನಿಂತಾಳುವಾಗಲು ಮತ್ತೆ |

ಹಾಡುವಾಗಲು ಹರಿದಾಡುವಾಗ ||

೧) ಎ. ಓ ಪ್ರತಿಗಳಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ.

ಖೋಡಿ ವಿನೋದದಿ ನೋಡದೆ ನಾ ಬಲು ।
ಮಾಡಿದ ಪಾಪ ಬಿಟ್ಟೋಡಿ ಹೋಗುವ ಹಾಗೆ ॥ ೧ ॥

ಊರಿಗೆ ಹೋಗಲಿ ಊರೋಳಿಗಿರಲಿ— ।
ಕಾರಣಾರ್ಥಗಳೆಲ್ಲ ಕಾದಿರಲಿ ॥
ವಾರಿಜನಾಭ ಸರಸಾರಧಿ ಸನ್ನುತ ।
ಸಾರಿಸಾರಿಗೆ ನಾ ಬೇಸರಿಯದ ಹಾಗೆ ॥ ೨ ॥

ಹಸಿವು ಇದ್ದಾಗಲಿ ಹಸಿವಿಲ್ಲದಾಗಲಿ ॥
ರಸ-ಕಸವಿರಲಿ ಹರುಷವಿರಲಿ ॥
ವಸುದೇವಾತ್ಮಜ ಶಿಶುಪಾಲಕ್ಷಯ ।
ಅಸುರಾಂತಕ ನಿನ್ನ ಹೆಸರು ಮರೆಯದಂತೆ ॥ ೩ ॥

ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿರಲಿ ಉತ್ಕೃಷ್ಟದಲ್ಲಿರಲಿ— ।
ಎಷ್ಟಾದರು ಮತಿಗೆಟ್ಟಿರಲಿ ॥
ಕೃಷ್ಣ ಕೃಷ್ಣ ಎಂದು ಶಿಷ್ಟರು ಪೇಳುವ ।
ಅಷ್ಟಾಕ್ಷರ ಮಹಾಮಂತ್ರದ ನಾಮದ ॥ ೪ ॥

ಕನಸಿನೊಳಾಗಲಿ ಕಳವಳಿಕಾಗಲಿ ।
ಮನಸುಗೊಟ್ಟಿರಲಿ— ಮುಂದಿರಲಿ ॥
ಜನಕಜಾಪತಿ ನಿನ್ನ ಚರಣಕಮಲವನು ।
ಮನಸಿನೊಳಗೆ ಒಮ್ಮೆ ನೆನೆಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೆ ॥ ೫ ॥

ಜ್ವರ ಬಂದಾಗಲು ಚಳಿ ಬಂದಾಗಲು ।
ಮರಳಿ ಮರಳಿ ಮತ್ತೆ ನಡೆವಾಗಲು ॥
ಹರಿನಾರಾಯಣ ದುರಿತ ನಿವಾರಣ ।
ಇರುಳು ಹಗಲು ನಿನ್ನ ಸ್ಮರಣೆ ಮರೆಯದಂತೆ ॥ ೬ ॥

ಸಂತತ ಹರಿ ನಿನ್ನ ಸಾಸಿರನಾಮವ |
 ಅಂತರಂಗದಾ ಒಳಗಿರಿಸಿ ||
 ಎಂತೋ ಪುರಂದರವಿಟ್ಟಲರಾಯನೆ |
 ಅಂತ್ಯಕಾಲದಲಿ ಚಿಂತಿಸುವಂತೆ

|| ೭ ||

೨೩

ರಾಗ—ಬಿಲಹರಿ

ತಾಳ—ಅಟ

೧ಕಾಯಬೇಕೆನ್ನ ಗೋಪಾಲ—ಒಂದು- |
 ಪಾಯವನರಿಯೆನು ಭಕುತರ ಪಾಲ

|| ಪ ||

ಹಲವು ಜನ್ಮಗಳೆತ್ತಿ ಬಂದೆ—ಮಾಯಾ- |
 ಮಲವೆಂಬುದರಿಯದೆ ಭವದೊಳು ನೊಂದೆ ||
 ಬಲು ಭಯವಾಯಿತು ಮುಂದೆ—ನೀನು- |
 ಸುಲಭನೆಂದು ಕೇಳಿ ಶರಣೆಂದೆ ತಂದೆ

|| ೧ ||

ವಿತ್ತದೊಳಗೆ ಮನವಿಟ್ಟು—ನಿನ್ನ- |
 ಉತ್ತಮ ನಾಮದ ಸ್ಮರಣೆಯ ಬಿಟ್ಟು ||
 ಮತ್ತನಾದೆನು ಮತಿಗೆಟ್ಟು—ಇದ- |
 ಚಿತ್ತದಲಿ ತಿಳಿದು ಬಲು ದಯವಿಟ್ಟು

|| ೨ ||

ಜರುಗಿದ ಪಾಪಗಳೆಲ್ಲ—ಅನ್ಯ- |
 ನರರೇನ ಬಲ್ಲರು ಯಮಧರ್ಮ ಬಲ್ಲ ||
 ನರಕಕೆ ಒಳಗಾದೆನಲ್ಲ—ಸಿರಿ- |
 ವರನಾರಾಯಣ ಪುರಂದರವಿರಲ

|| ೩ ||

೨೪

ರಾಗ—ಮಧ್ಯಮಾವತಿ

ತಾಳ—ಅಟ

೧ ಇಲ್ಲಿರಲಾರೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಪೋಗಲಾರೆ ।

ಪುಲ್ಲನಾಭನೆ ನೀನಿದ್ದಲ್ಲಿ ಇರಿಸೆನ್ನೆ || ಪ ||

ಮರಳಿ ಮರಳಿ ಜನ್ಮಮರಣವನೊಲ್ಲೆ ।

ದುರಿತಕೋಟಲೆಯ ಸಂಸಾರವನೊಲ್ಲೆ ||

ತುರುಕಾದು ಕೊಳಲನೂದುವ ಮುರಮದನ ।

ಚರಣಕಮಲಗಳ ಸ್ಮರಣೆಯೊಳಿರಿಸೆನ್ನೆ || ೧ ||

ಬಂದು ಸಂಸಾರದ ಬೇನೆಯೊಳಗೆ ಬಿದ್ದು ।

ನೊಂದೆನು ಕಡುಮೋಹದಿಂದ ನಾ ಬೆಂದು ||

ನಂದಗೋಪನ ಕಂದ ವೃಂದಾವನಪ್ರಿಯ ।

ಂದೆಂದು ತವಪಾದ ಸ್ಮರಣೆಯೊರಿಸೆನ್ನೆ || ೨ ||

ಪುತ್ರ-ಪೌತ್ರರು ಬಂಧು-ಮಿತ್ರ ಬಾಂಧವರೆಂದು ।

ಕತ್ತಲೆಯೊಳು ಕಡುನೊಂದೆನಯ್ಯ ||

ಸತ್ಯಮೂರುತಿ ಶ್ರೀಉಡುಪಿಯ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ।

ಭಕ್ತವತ್ಸಲ ಶ್ರೀಪುರಂದರವಿರಲ || ೩ ||

೨೫

ರಾಗ—ಪಂತುವರಾಳಿ

ತಾಳ—ಅಡಿ

೨ ಎನ್ನ ಮನದ ಡೊಂಕೆ ತಿದ್ದಿ -

ಚರಣದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸೋ ।

ನಿನ್ನ ಸೇವಕನಾದ ಮೇಲೆ-

ಇನ್ನು ಸಂಶಯವೇಕೆ ಕೃಷ್ಣ || ಪ ||

೧) ಉ ಪ್ರತಿಯಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಎ. ಓ. ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ತಪ್ಪುತಡೆಗಳು ತುಂಬಿವೆ.

೨) ಎ ಪ್ರತಿಯಿಂದ ಆರಿಸಿದೆ. ಓ ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ದೋಷಗಳಿವೆ

ಉದಯವಾದರೆ ಉಟದ ಚಿಂತೆ ಆದರ ಮೇಲೆ ಭೋಗದ ಚಿಂತೆ |
 ಹದಿನಾಲ್ಕು ಲೋಕಗಳನಾಳಬೇಕೆಂಬ ಚಿಂತೆ ||
 ಇದು ಪುಣ್ಯ ಪಾಪವೆಂದು ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಭಯವಿಲ್ಲದಲೆ |
 ಮದಮೋಹಿತನಾದೆ ನಿನ್ನ ಪದವ ನಂಬದೆ-ದಯಾಳೊ || ೧ ||

ನೆರೆಮನೆಗಳ ಭಾಗ್ಯವ ನೋಡಿ-ತರಹರಿಸುತ ಅಸೂಯೆಯಿಂದ |
 ಹರಿಯ ಸ್ಮರಣೆಗೆ ವಿಮುಖನಾದೆ-ನರರ ಸ್ತುತಿಯ ನಾ ಮಾಡಿದೆ ||
 ಪರರ ಸತಿಗೆ ಪರರನ್ನಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿ ತಿರುಗಿ ಚಪಲನು ಆದೆ |
 ಗುರುಹಿರಿಯರ ದೂಷಿಸುತಲೆ ಮರುಳನಾದೆ ದೀನಶರಣ್ಯ || ೨ ||

ಅಗಣಿತ ಸುಖ ಬಂದರೆ ನಾನು-ಅಗಣಿತ ದುಃಖಕೆ ಹರಿಯೆನ್ನುವೆನು |
 ಜಗದೊಳಾವ ಲಾಭವು ಬಂದರು ಧನಿಯು ನಾನೆ ಎಂಬೆ ||
 ಮಿಗೆ ಹಾನಿಗೆ ಹರಿಯನು ದೂಷಿಸಿ ಸೆಗೆದು ಪತಂಗವು ಕಿಚ್ಚಲಿ ಬೀಳುವ |
 ಬಗೆ ನಾನಾದೆನು ಪುರಂದರವಿಠಲ ಖಗರಾಜಸುವಾಹನ
 ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ || ೩ ||

೨೬

ಉಗಾಭೋಗ

(೧)

೧) ಆನೆಯನ್ನು ಕಾಯುವಾಗ ಜ್ಞಾನವಿದ್ದುದು ಏನು |
 ನಾನೀಗ ಕೂಗಲು ಕೇಳದಿದ್ದುದು ಏನು |
 ದಾನವಾಂತಕ ಹರಿ ದೀನರಕ್ಷಕನೆಂಬ |
 ಮಾನ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳೊ ಪುರಂದರವಿಠಲ

(೨)

ಬಜವರೋಳಿಗೆ ಎನ್ನಿಂದಾರು ಬಡವರಿಲ್ಲ |
 ಕೊಡುವರೋಳಿಗೆ ನಿನ್ನಿಂದಾರು ಕೊಡುವರಿಲ್ಲ |

೧) ಝ (೮) ಪ್ರತಿಯಿಂದ ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ದೃಢಭಕ್ತಿ ಎನಗೆ ನಿನ್ನಲ್ಲಿಯೆ ಕಲ್ಪಿಸಿ |
ಬಿಡದೆ ಸಲಹಯ್ಯ ಶ್ರೀಪುರಂದರವಿರಲಿ !

(೩)

ಎನ್ನಮ್ಮ ಸಿರಿದೇವಿ ಇನ್ನೂ ಅರಿಯಳು ಮಹಿಮೆ |
ಕುನ್ನಿಮಾಸವ ನಾನೇನ ಬಲ್ಲೇನೊ |
ವನ್ನಗಾದ್ರಿ ನಿಲಯನೆ ಪಾವನಮೂರುತಿಕೃಷ್ಣ |
ಎನ್ನನುದ್ಧರಿಸಯ್ಯ ಪುರಂದರವಿರಲಿ !

(೪)

ಇರಲಿ ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿ ಎನಗೆ ಇರದಿರಲಿ |
ಹರಿದಾಸನೆಂದೆನ್ನ ಕರೆವರು ಸಜ್ಜನರು |
ಹರಿದಾಸರನು ಯಮನೆಳೆವನೆಂಬಪರ್ವತಿಯ |
ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳೊ ಶ್ರೀಪುರಂದರವಿರಲಿ !

(೫)

ತಂದೆ, ನೀ ತಂದೆ—ನಾ ಬಂದೆ ನಿನ್ನ ಹಿಂದೆ |
ಕಾಮದಲಿ ನೀ ತಂದೆ ಕ್ರೋಧದಲಿ ನೀ ತಂದೆ |
ತಾಮಸ ದುರ್ಯೋನಿಯಲಿ ನೀ ತಂದೆ ನಾ ಬಂದೆ |
ಒಂದಲ್ಲ ಎರಡಲ್ಲ ಮೂರಲ್ಲ ನಾಲ್ಕಲ್ಲ |
ಒಂದಿ ಎಂಬತ್ತಾಲ್ಕುಲಕ್ಷ ಯೋನಿಗಳ |
ತಂದೆ, ನೀ ತಂದೆ, ನಾ ಬಂದೆ ನಿನ್ನ ಹಿಂದೆ |
ಹಿಂದಿನ ಜನ್ಮಪು ಹೇಗಾದರಾಗಲಿ ||
ಮುಂದೆನ್ನ ಸಲಹೊ ಶ್ರೀಪುರಂದರವಿರಲಿ !

(೬)

ಮನೆಯೆಂಬಾಶೆಯು ಎನ್ನ ವಂದುಗೆಡಿಸುತಿದೆ |
ಮನೆವಾರ್ತೆಯು ಎನ್ನ ಭಂಗಪಡಿಸುತಿದೆ |
ವಸಿತೆ ಸುತರಾಶೆಯೆನ್ನ ದೈನ್ಯಬಡಿಸುತಿದೆ |
ಇನಿತಾಶೆಯೊಳಿದ್ದು ಬುದ್ಧಿ ಯು ನಿನ್ನಲಿ |
ನಿಲುವಂತೆ ಮಾಡೊ ಶ್ರೀಪುರಂದರವಿರಲಿ !

(೭)

ಹರಿ-ಗುರುಗಳಿಗೆರಗದ ಹರಿಭಕ್ತಿ ಭಕ್ತಿಯೆಂತಹದಯ್ಯ !
 ಕೆರವ ತಿಂಬ ನಾಯಿಗೆ ತುಪ್ಪ-ಓಗರ ನೋಗಸುವುದೆ !
 ಹರಿನಾಮಕ್ಕೆ ಹರಿದಾಸರು ಕರಗುವರಲ್ಲದೆ !
 ನರಕಭಾಜನ ಪಾಮರರು ಕರಗುವರೆ !
 ಚಂದ್ರಕಿರಣಕೆ ಚಂದ್ರಕಾಂತತೆಲೆ ಒಸರುವುದಲ್ಲದೆ !
 ಗೋರ್ಕಲ್ಲು ಒಸರುವುದೆ ಪುರಂದರವಿರಲ !

(೮)

ಹರಿ ನಿನ್ನ ಭಕ್ತನೆನಿಸಿಕೊಂಡವ ಭಂಗಬಡಲು ಬೇಕು !
 ಹರಿ ನಿನ್ನ ಭಕ್ತನೆನಿಸಿಕೊಂಡವ ದಿನ-ಪ್ರತಿದಿನದಲ್ಲಿ
 ಅನ್ನ ಉದಕಗಳ ಕಾಣದಿರಬೇಕು !
 ಬೆನ್ನಟ್ಟಿರೋಗಗಳು ಹತ್ತಿಕೊಂಡಿರಬೇಕು !
 ತನ್ನವರ ಕೈಯಿಂದ ಚಿಹಿ ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು !
 ಎನ್ನ ಈ ಪರಿಯಲಿ ಮಾಡಿದ ಬಗೆ ಏನೊ ಪುರಂದರವಿರಲ !

(೯)

ಮನದ ಚಂಚಲದಿ ತಪವ ಮಾಡಲು ಅಶಕ್ಯವು !
 ಘನ ಅಜ್ಞಾನದಿ ಸತ್ಕರ್ಮಗಳು ಹತ್ತವು !
 ಧನಶುದ್ಧಿ ಇಲ್ಲದೆ ದಾನವು ವೃಥಾವು !
 ಇನಿತಾದ್ದರಿಂದ ಈ ಯುಗದಿ ಪುರಂದರ-
 ವಿರಲನ ನಾಮಸ್ಮರಣೆಯೆ ಲೇಸುಲೇಸು ಕಾಣಾ !

(೧೦)

ತಂಬೂರಿ ಮೀಟಿದವ ಭವಾಬ್ಧಿಯ ದಾಟಿದವ !
 ತಾಳವ ತಟ್ಟಿದವ ಸುರರೊಳು ಸೇರಿದವ !
 ಗೆಜ್ಜೆಯ ಕಟ್ಟಿದವ ಖಳರೆದೆಯ ಮೆಟ್ಟಿದವ !
 ಗಾಯನ ಮಾಡಿದನ ಹರಿಪೂರ್ತಿಯ ನೋಡಿದವ !
 ಪುರಂದರವಿರಲನ ನೋಡಿದವ ವೈಕುಂಠಕೋಡಿದವ !

೨ ಉದ್ಧಾರವಜ್ಞ

- ೧ ಪ್ರಾಕ್ತನಕರ್ಮವಿವೇಕ
- ೨ ಪತಿತಪಾವನಶ್ರೀಹರಿ
- ೩ ಕಾರುಣ್ಯಯಾಚನೆ
- ೪ ಭಕ್ತಿದರ್ಶನ

೧ ಪ್ರಾಕ್ತನಕರ್ಮವಿವೇಕ

೨೭

ರಾಗ—ನೀಲಾಂಬರಿ

ತಾಳ—ಝಂಪೆ

೧ ಆರೇನ ಮಾಡುವರು ಭುವನದೊಳಗೆ ।

ಪೂರ್ವಜನ್ಮದ ಕರ್ಮ ಪಣೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆದುದಕೆ || ಪ ||

ಮಾಡಿದಡಿಗೆಯು ಕೆಡಲು ಮನೆಯ ಗಂಡನು ಬಿಡಲು ।

ಕೂಡಿ ಇದ್ದಾ ಸತಿಯು ಕುಣಿಸಾಡಲು ||

ಗೋಡೆಯಲಿ ಬರೆದ ಹುಲಿ ಘುಡುಘುಡಿಸಿ ತಿನಬರಲು ।

ಆಡದಂತಹ ಮಾತ ಅಖಿಳರೂ ನಿಜವೆನಲು || ೧ ||

ಹೆತ್ತ ತಾಯ್ ಕರೆದು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿಷ ಹಾಕಿದರೆ ।

ಮತ್ತೆ ತಂದೆಯು ಕರೆದು ಹೊರಗೆ ಮಾರಿದರೆ ||

ತೊತ್ತು ಆರಸಿಗೆ ಪ್ರತಿಉತ್ತರವ ನಡೆಸಿದರೆ ।

ಕತ್ತಲೆ ಕರಡಿಯಾಗಿ ಬೆನ್ನಟ್ಟಿ ಕಚ್ಚಿದರೆ || ೨ ||

ಹೊಲ ಬೇಲಿ ಮೇದರೆ—ಮೊಲ ಎದ್ದು ಇರಿದರೆ ।

ತಲೆಗೆ ತನ್ನಯ ಕೈಯ ಪೆಟ್ಟು ತಾಗಿದರೆ ||

ಹೆಳಲು ಹಾವಾದರೆ—ಗೆಳೆಯ ರಿಪುವಾದರೆ ।

ಕಲಸಿದ್ದ ಅವಲಕ್ಕಿ ಕಲಪರಟಿ ನುಂಗಿದರೆ || ೩ ||

ಕಣ್ಣೊಳಗಿನಾ ಬೊಂಬೆ ಕಚ್ಚಾಡ ಬಂದರೆ ।

ಹೆಣ್ಣಿನಾ ಹೋರಾಟ ಹೆಚ್ಚಾದರೆ ||

ಅನ್ನ ಉಣ್ಣದ ಮನುಜಗರ್ಜೀಣವಾದರೆ ।

ಪುಣ್ಯತೀರ್ಥಗಳಲಿ ಪಾಪ ಘಟಿಸಿದರೆ || ೪ ||

ಏರಿ ಕುಳಿತಾ ಕುಂಬೆ ಎರಡಾಗಿ ಬಿಚ್ಚಿದರೆ |
ವಾರಿನಿಧಿಗಳು ಉಕ್ಕಿ ಮೇರೆ ಮೀರಿದರೆ ||
ಆರಿದಾ ಇದ್ದ ಲಿಯು ಅಗ್ನಿಯಾಗುರಿದರೆ |
ಧೀರ ಪುರಂದರವಿರಲನ ದಯವು ತಪ್ಪಿದರೆ

|| ೫ ||

೨೮

ರಾಗ—ಕಾಂಬೋದಿ

ತಾಳ—ರಘುಪೆ

೧ತಾ ಪಡೆದು ಬಂದುದಕುಪಾಯವೇನು |

ಕೋಪದಲಿ ಶ್ರೀವತಿಯ ಶಾಪಿಸಿದರೇನು

|| ಪ ||

ಅನ್ನವಸ್ತ್ರವಿಲ್ಲವೆಂದು ಅತಿ ಕ್ಲೇಶವಟ್ಟರೇನು |

ಧಾನ್ಯಧನಗಳ ಬೇಡಿ ಧರೆಗಿಳಿದರೇನು ||

ಎಣ್ಣೆಯನು ಪೂಸಿ ಹುಡಿಯೊಳಗೆ ಹೊರಳಿದರೇನು |

ತನ್ನ ತಲೆ ಅಡಿಮಾಡಿ ತಪವ ಮಾಡಿದರೇನು

|| ೬ ||

ಸರಿಯ ಸುಜನರ ಕಂಡು ಕರುಬಿ ಕೊರಗಿದರೇನು |

ಬರಿಮಾತುಗಳನಾಡಿ ಭ್ರಷ್ಟನಾದರೆ ಏನು ||

ಇರುಳು ಹಗಲೂ ಹೋಗಿ ಆರ ಮೊರೆಯಿಟ್ಟರೇನು |

ಅರಿಯದ—ಮನುಜರಿಗೆ ಆಲ್ಪರಿದರೇನು

|| ೭ ||

ಹೋಗದೂರಿನ ದಾರಿ ಕೇಳಿ ಮಾಡುವುದೇನು |

ಮೂಗನ—ಕೂಡ ಏಕಾಂತವೇನು ||

ಯೋಗೀಶ ಪುರಂದರವಿಟ್ಟಲನ ನೆನೆಯದವ |

ತ್ಯಾಗಿಯಾದರೆ ಏನು ಭೋಗಿಯಾದರೆ ಏನು

|| ೮ ||

೨೯

ರಾಗ—ಮುಖಾರಿ

ತಾಳ—ಅಟ

೨ತಾನು ಮಾಡಿದ ಕರ್ಮ ತನಗಲ್ಲದೆ |

ಏನ ಮಾಡಿದರು ಹಿಂದಿನ ಕರ್ಮವಲ್ಲದೆ

|| ಪ ||

೧) ಅ (೮) ಪ್ರತಿಯಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ.

೨) ೭೫ (೧/೧೦) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿದೆ.

ಮರಳಿ ಮರಳಿ ನೀರ ಹೊಕ್ಕು ಹೊರಟರೆ ಇಲ್ಲ |
 ಹೊರೆ ಹೊತ್ತು ತಲೆಪರಟೆಗಟ್ಟಿದರೂ ಇಲ್ಲ ||
 ಬರಿಯ ಭೂಮಿಯ ಕೆದರಿ ತೋಡಿ ನೋಡಿದರಿಲ್ಲ |
 ಪರರಿಗೆ ಬಾಯ್ದರೆದರೇನೂ ಇಲ್ಲ || ೧ ||

ಬಲಿದ ದೇಹವಸಲ್ಪ ಮಾಡಿ ಬೇಡಿದರಿಲ್ಲ |
 ನೆಲದಿ ಕೊಲೆಗಡುಕ ತಾನಾದರಿಲ್ಲ ||
 ತಲೆಯಲಿ ಜಡೆಗಟ್ಟಿ ಅಡವಿಸೇರಿದರಿಲ್ಲ - |
 ಕೊಳಲೂದಿ ತುರುಗಳನು ಕಾಯ್ದಿರಿಲ್ಲ. || ೨ ||

ಧೀರತನ ಬಿಟ್ಟು ದಿಗಂಬರನಾದರು ಇಲ್ಲ |
 ಮೀರಿದ್ದ ರಾಹುತ ತಾನಾದರಿಲ್ಲ ||
 ವರದ ಶ್ರೀಪುರಂದರವಿರಲನ ಚರಣವ |
 ಸ್ಮರಿಸುತ ಅನುದಿನ ಸುಖಿಯಾಗಿರಯ್ಯ || ೩ ||

೩೦

ರಾಗ—ಮುಖಾರಿ

ತಾಳ—ರಘುಪ

೧೮ರೇನ ಮಾಡುವರು ಅರಿಂದಲೇನಹುದು
 ಪೂರ್ವಜನ್ಮದ ಕರ್ಮವಿಧಿ ಬೆನ್ನಬಿಡದು || ಪ ||

ಐದು ವರುಷದ ತರಳ ತಾನೆತ್ತ ತಪವೆತ್ತು |
 ಬೈದು ಮಲತಾಯಿ ಅಡವಿಗೆ ನೂಕಲು ||
 ಸುಯ್ಯ ಕೋಪಾಗ್ನಿಯಲಿ ಪೊರಮಟ್ಟು ಪೋಪಾಗ |
 ಐದೆ ಬಂಧುಗಳಿದ್ದು ಏನ ಮಾಡಿದರು || ೧ ||

ನೃಪರೋಳಗೆ ಅತಿ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಬಲಪಂತ ರಘುರಾಮ |
 ಅಪರಿಮಿತ ಶೂರ ಲಕ್ಷ್ಮಣದೇವರು ||
 ಚಪಲಾಕ್ಷಿ ಸೀತೆಯನು ಖಳನು ಕದ್ದೊಯ್ಯಾಗ |
 ವಿಪರೀತ ವೀರರಿದ್ದೇನ ಮಾಡಿದರು ? || ೨ ||

೧) ಅ (೧) ರ. ವ, ಮ, ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಇದೆ.

ಪಾಪಿ ದುಶ್ಮಾನ ದ್ರೌಪದಿಯ ಸೀರೆಯ ಸುಲಿದು ।
ಕೋಪದಿಂ ಮಾನಭಂಗವ ಮಾಡಲು ॥
ಆಪತ್ತು ಬೆನ್ನಟ್ಟಿ ಹಾ ಕೃಷ್ಣ !—ಎನುವಾಗ ।
ಭೂಪತಿಗಳೈವರಿದ್ದೇನ ಮಾಡಿದರು ?

॥ ೩ ॥

ರಣದೊಳಗೆ ಅಭಿಮನ್ಯು ಚಕ್ರವ್ಯೂಹವ ಪೊಕ್ಕು ।
ಸೆಣಸಿ ಎಡುರಧದೊಡನೆ ಹೊಯ್ದಾಡಲು ॥
ಅಣಕವಿಲ್ಲದೆ ಕಾದಿ ಅಸುವಳಿದು ಪೋವಾಗ ।
ತ್ರಿಣಯಸಖ ಪಾರ್ಥರಿದ್ದೇನ ಮಾಡಿದರು

॥ ೪ ॥

ಬ್ರಹ್ಮಶಿರ ಕರಕಚ್ಚಿ ಶಿವನ ಪೀಡಿಸುತಿರಲು ।
ಸುಮ್ಮನೇ ಜಗವನ್ನೆಲ್ಲ ತಿರುಗಿದ ॥
ಬೊಮ್ಮಮೂರುತಿಯಾದ ಪುರುಷದರವಿರಲನೇ
ನಮ್ಮ ಅಳವಲ್ಲ ವಿಧಿಮಿಾರಿ ಬಾಳುವರೆ

॥ ೫ ॥

೩೧

ರಾಗ—ತೋಡಿ

ತಾಳ—ಅಟ

ನಾ ಮಾಡಿದ ಕರ್ಮ ಬಲವಂತವಾದರೆ ।

ನೀ ಮಾಡುವುದೇನೊ ದೇವಾ

॥ ಪ ॥

ನಾಮಾನ್ಯವಲ್ಲವಿದು ಬ್ರಹ್ಮಬರೆದ ಬರೆಹ ।

೨ನೇಮದಿಂದಲಿ ಎನ್ನ ಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆದುದಕೆ ॥ ಅ.ಪ ॥

ಅತಿಥಿಗಳಿಗೆ ಅನ್ನ ಕೊಟ್ಟವನಲ್ಲ—ಪರ- ।

ಸತಿಯರ ಸಂಗವ ಗಳಿಗೆ ಬಿಟ್ಟವನಲ್ಲ ॥

ಮತಿಹೀನನಾಗಿ ಮರುಳಾಗಿದ್ದನೋ ದೇವ ।

ಗತಿ ಯಾವುದೈ ಎನಗೆ ಗರುಡವಾಹನ ಕೃಷ್ಣ

॥ ೧ ॥

೧) ಅ. (ಬಿಡಿ ೧). ೨. ಖ ಪ್ರತಿಗಳಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ.

೨) ಶ್ರೀ. ನೇಮವಾಗಿ;

ಅನ್ನಪಾನಂಗಳಿಗೆ ಅಗ್ರಗಣ್ಯನು ಆಗಿ |
 ಸ್ನಾನ ಸಂಧ್ಯಾದಿ ಕರ್ಮಗಳ ನೀಗಿ ||
 ದಾನವಾಂತಕ ನಿನ್ನ ಧ್ಯಾನವ ಮಾಡದೆ |
 ಶ್ವಾನನಂತೆ ಮನೆಮನೆ ತಿರುಗುತ್ತಲಿದ್ದೆ || ೨ ||
 ಇನ್ನಾದರು ನಿನ್ನ ದಾಸಸಂಗವನಿತ್ತು |
 ಮನ್ನಿಸಿ ದಯೆಮಾಡೋ ಮನ್ಮಥಜನಕ ||
 ಅನ್ಯರೊಬ್ಬರ ಕಾಣೆ ೧೮ದರಿಸುವರಿಲ್ಲ |
 ಪನ್ನಂಗಶಯನ ಶ್ರೀಪುರಂದರವಿರಲ || ೨ ||

೩೨

ರಾಗ—ಕೇದಾರಗೌಳ

ತಾಳ—ಅಟ

ಎಷ್ಟಾದರು ಮುನ್ನ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲದಿಲ್ಲ || ಪ ||
 ಅಟ್ಟಡಿಗೆಯನು ಬಿಟ್ಟು ಆಚೆಮನೆಯೊಳಗಿದ್ದ |
 ಮೃಷ್ಟಾನ್ನವನು ಬಯಸಿದರೆ ಬಾಹೊದೆ || ಅ. ಪ ||
 ಊಳಿಗವನು ಮಾಡಿದರಿಲ್ಲ ದೊರೆಗಳ- |
 ವೇಳೆಯರಿತು ಕೇಳಿದಿಲ್ಲ ||
 ಆಳಾಗಿದ್ದರು ಆ ದುಃಖಕ್ಕೆಣೆ ಇಲ್ಲ |
 ಕಾಳೆಗದಲಿ ಗೆದ್ದು ಬಂದವಗಿಲ್ಲ || ೧ ||
 ಬೆನ್ನಲಿ ಬಂದವನ ಭಾಗ್ಯವು ತನಗಿಲ್ಲ |
 ಹೆಣ್ಣಿನ ದನೆಯಿಂದ ಬದುಕಲಿಲ್ಲ ||
 ಅನ್ಯರನು ನೋಡಿ ಕರಗಿ ಕುಂದಿದರಿಲ್ಲ |
 ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳ ಪುಣ್ಯ ತನಗಿಲ್ಲವಯ್ಯ || ೨ ||
 ಬಟ್ಟಲ ಪಿಡಿದು ಬಾಯಿಬಿಟ್ಟು ಕೇಳಿದರಿಲ್ಲ |
 ಅಟ್ಟಡವಿಗೆ ಅತ್ತರಿಲ್ಲ ||

೧) ಶ್ರೀ. ಆಧಾರವೆನಗಿಲ್ಲ.

೨) ಕ, ವಿ. ವಿ, ತಾಳೆಗರಿಯಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ. (೧೭೫೦ ಸಂ ೧೮೫೮),
 ಓ ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಕಾರಗೊಂಡಿದೆ.

ಸೃಷ್ಟಿಯೊಳಗೆ ನಮ್ಮ ಪುರಂದರವಿರಲನೊಳ್ ।

ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ರುಂಟು ಕೊಡದಿದ್ದ ರಿಲ್ಲ

॥ ೩ ॥

೩೩

ರಾಗ—ಖರಹರಪ್ರಿಯ

ತಾಳ—ಛಾಪು

೧ವಕೆ ಚಿಂತಿವೆ ಬರೆದೆ ನೀ—ವಿಧಿ ಬರೆದೆ- ।

ವಾಕು ತಪ್ಪದು ವಣೆಯೊಳು

॥ ಪ ॥

ಹುಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೆ—ತಾಯ್ಕೊಲೆಯೊಳು ।

ಇಟ್ಟಿದ್ದೆ ಯೊ ಪಾಲನು ॥

ತೊಟ್ಟಿಲೊಳಿರುವಾಗಲೆ —ಗಳಿಸಿ ತಂ- ।

ದಿಟ್ಟುಕೊಂಡುಣುತಿದ್ದೀಯಾ

॥ ೧ ॥

ಉರಗ ವೃತ್ತಿಕ ಪಾವಕ—ಕರಿ ಸಿಂಹ ।

ಅರಸು ಹುಲಿ ಚೋರ ಭಯವು ॥

ಹರಿಯಾಚ್ಛೆಯಿಂದಲ್ಲದೆ—ಇವು ಏಳು- ।

ಶರಧಿಪೂಕ್ಕರು ಬಿಡವೊ—ಮರುಳೆ

॥ ೨ ॥

ಇಂತು ಸುಖ-ದುಃಖದೊಳ್ಸಿಲುಕಿ—ಮರುಗಿ ನೀನು- ।

ಭ್ರಾಂತನಾಗಿ ಕೆಡಬೇಡವೊ ॥

ಸಂತೋಷದಿಂದ ಅರ್ಚಿಸಿ—ಭಜಿಸೋ ನೀ- ।

ಸಂತತ ಪುರಂದರವಿರಲನ—ಮರುಳೆ

॥ ೩ ॥

೩೪

ರಾಗ—ಪಂತುವರಾಳಿ

ತಾಳ—ಅಟ

೧ ಕಾಳ ಬೆಳುದಿಂಗಳು—ಈ ಸಂಸಾರ—

ಕತ್ತಲೆ ಬೆಳುದಿಂಗಳು

|| ಪ ||

ಸತ್ಯಕೆ ಧರ್ಮಜ ಲೆತ್ತ ಪಗಡೆಯಾಡಿ |

ವ್ಯರ್ಥ ಭಂಡಾರವೆಲ್ಲವನು ಸೋತು ||

ಬತ್ತಲೆ ಪೋಗಿ ವಿರಾಟನ ಮನೆಯೊಳು |

ತೊತ್ತಾದಳು ದ್ರೌಪದಿ ಒಂದು ವರುಷ

|| ೧ ||

ಉಂಬಾಗ ಉಡುವಾಗ ಕೊಂಬಾಗ ಕೊಡುವಾಗ |

ಬೆಂಬತ್ತಿ ತಿರುಗುತಲಿಪ್ಪರು ||

ಉಂಬಾತಗೆ ನೋಡಿ ಬಡತನ ಬಂದರೆ |

ಇಂಬಿಲ್ಲ ಅತ್ತತ್ತ ಹೋಗೆಂಬರಯ್ಯ

|| ೨ ||

ಉಂಟಾದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ನಂಟಿರಿಷ್ಟರು ಬಂದು |

ಬಂಟರಂತೆ ಬಾಗಿಲ ಕಾಯ್ದರು |

ಉಂಟುತನವು ಪೋಗಿ ಅಂತ್ಯಕಾಲಕೆ ಕಂಡು |

ಹೆಂಟೆಯಾಗಿ ತಿರುಗುತಿಪ್ಪರಯ್ಯ

|| ೩ ||

ಪುಂಡರೀಕಾಕ್ಷ ಶ್ರೀಪುರುಷೋತ್ತಮ ರಥ- |

ಕೊಂಡು ಸಾರಧಿಯಾದ ಫಲ್ಲುಣನ ||

ಮಂಡಲವಾಳುವ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರರಾಯನು ||

ಕೊಂಡು ಕಾಯ್ದ ಚಂಡಾಲನ ಮನೆಯ

|| ೪ ||

ನೊಂದಿತು ಕಾಯವು ಬೆಂದಿತು ಒಡಲು |

ಬೆಂದ ಒಡಲಿಗಾಗಿ ಹಾಸ್ಯಮಾಡಿ ||

ಪುಂಡರೀಕಾಕ್ಷ ಶ್ರೀಪುರಂದರ ವಿರಲನ |

ತೊಂಡನಾಗಿ ನೀ ಸುಖಿಯಾಗಿ ಬಾಳು ||

(೧) ಕ. ವಿ, ವ ತಾಳೆಯೋಲೆಯಂತೆ ಬರೆದಿದೆ. ಬೇರೆ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ.
(೧೭೫೦ ಸಂ. ೧೮೫೮).

೨ ಪತಿತಸಾವನಶ್ರೀಹರಿ

೩೫

ರಾಗ—ಪೂರ್ವಿ

ತಾಳ—ಅಟ

೧೮ನುಗಾಲವು ಚಿಂತೆ ಮನುಜಗೆ |

೨ಮನಹೋಗಿ ಮಾಧವನ ಒಡಗೂಡುವನಕ || ೪ ||

ಹೆಂಡಿರಿದ್ದರು ಚಿಂತೆ ಹೆಂಡಿರಿಲ್ಲದ ಚಿಂತೆ |

ಕೊಂಡುಕುರೂಪಿಯಾದರು ಚಿಂತೆಯು ||

ತೊಂಡನಾಗಿ ತಿರುಗಿ ತುತ್ತ ತರುವ ಚಿಂತೆ |

ಮಂಡೆ ಬೀಳುವತನಕ ಚಿಂತೆ ಕಾಣಣ್ಣಾ || ೧ ||

ಬಡವನಾದರು ಚಿಂತೆ ಬಲ್ಲಿದನಾದರು ಚಿಂತೆ |

ಕೊಡಧನ ಕೈಯೊಳಿದ್ದರು ಚಿಂತೆಯು ||

ಬಡವನಾಗಿ ತಿರುಗಿ ತುತ್ತ ತರುವ ಚಿಂತೆ |

ಪೊಡವಿಯೊಳಿಲ್ಲದ ಚಿಂತೆ ಕಾಣಣ್ಣಾ || ೨ ||

ಮನೆಯಿದ್ದರೂ ಚಿಂತೆ ಮನೆಯಿಲ್ಲದ ಚಿಂತೆ |

ಮನೆಭಾರವತಿಯಾದರೂ ಚಿಂತೆಯು ||

ಮನಸಿಜನಯ್ಯ ಶ್ರೀಪುರಂದರವಿರಲನ |

ನೆನೆದರೆ ಚಿಂತೆಯೆ ಇಲ್ಲ ಕಾಣಣ್ಣಾ || ೩ ||

೧) ಈ ಪಾಡನ್ನು ಕ. ವಿ. ವಿ. ತಾಳೆಗರಿಯ ಪ್ರತಿಯಿಂದ ತೆಗೆದು ಬರವಿದೆ
(೧೭೫೦ ನಂ. ೧೮೫೮)

೨) ಮನವು ಶ್ರೀರಂಗನೊಳಾಗುವ ತನಕ—(ಕ. ವಿ ವಿ ತಾಳೆಗರಿ ೧೮೧೮)

ವಿ. ಸೂ . ಮುದ್ರಿತ ಹಾಗು ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳೆಲ್ಲ ಈ ಹಾಡು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ
ಕಾಣುತ್ತಿದೆ.

೩೬

ರಾಗ— ಸಾವೇರಿ

ತಾಳ— ಝಂಪೆ

೧೪ಕೆ ಕಕುಲಾತಿಪಡುವೇ—ಎಲೆ ಮನವೆ || ಪ ||

ಲೋಕವನೆ ಸಲಹುವ ಶ್ರೀನಿವಾಸನು ನಮ್ಮ ||

ಸಾಕಲಾರದೆ ಬಿಡುವನೇ—ಮನವೆ || ಅ, ಪ. ||

ಆನೆಗಳಿಗೆಯ್ದಾರು ಮಣವಿನಾಹಾರವನು

ಅಲ್ಲಿ ತಂದಿತ್ತವರದಾರೊ |

ಜೇನುನೊಣ ಮೊದಲಾದ ಕ್ರಿಮಿ-ಕೀಟಗಳಿಗೆಲ್ಲ

ತಾನುಣಿಸದಲೆ ಬಿಡುವನೇ—ಮರುಳೆ || ೧ ||

ಕಲ್ಲಿನೊಳಗಿರುವ ಕವ್ವೆಗಳಿಗಾಹಾರವನು

ಅಲ್ಲಿ ತಂದಿತ್ತವರದಾರೊ |

ಎಲ್ಲವನು ತೊರೆದು ಆರಣ್ಯ ಸೇರಿದ್ದವರ |

ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಸದೆ ಬಿಡುವನೇ—ಮರುಳೆ || ೨ ||

ಅಡವಿಯೊಳಗೇ ಪುಟ್ಟುವಾ ಮೃಗಕುಲಕ್ಕಿಲ್ಲ

ಒಡೆಯನಾರುಂಟು ಪೇಳೊ |

ಗಿಡದಿಂದ ಗಿಡಕೆ ಹಾರುವ ಪಕ್ಷಿಗಳಿಗಲ್ಲಿ |

ಪಡಿಯ ನಡೆಸದೆ ಬಿಡುವನೇ—ಮರುಳೆ || ೩ ||

ಕಂಡಕಂಡವರ ಕಾಲಿಗೆ ಎರಗಿ ಎಲೆ ಮರುಳೆ

ಮಂಡೆ ದಡ್ಡಾಯಿತಲ್ಲ |

ಭಂಡ ಮನವೇ ನೀನು ಕಂಡವರಿಗೆರಗದಿರು

ಕೊಂಡಾಡಿ ಹರಿಯ ಭಜಿಸೋ—ಮರುಳೆ || ೪ ||

ಎಂಬತ್ತುನಾಲ್ಕುಲಕ್ಷ ಜೀವರಾಶಿಗಳನ್ನು

ಬೆಂಬಿಡದೆ ಸಲಹುತಿಹನು |

ನಂಬು ಶ್ರೀಪುರಂದರವಿಟ್ಟುಲನ ಪಾದವನು

ನಂಬಿದರೆ ಸಲಹದಲೆ ಬಿಡುವನೇ—ಮರುಳೆ || ೫ ||

೩೭

ರಾಗ—ತೋಡಿ

ತಾಳ—ಅಃ

೧ ಈ ಶರೀರದ ಭ್ರಾಂತಿ ಇನ್ನೇಕೆ ಮನವೆ |

ವಾಸುದೇವನ ನೆನೆದು ಸುಖಿಯಾಗು ಮನವೆ || ಪ ||

ಕಾಲು ಜವಗುಂದಿದುವು ದೃಷ್ಟಿಗಳು ಹಿಂಗಿದುವು |

ಮೇಲೆ ಜವ್ವನ ಹೋಗಿ ಜರೆಯೊದಗಿತು ||

ಕಾಲ-ಕರ್ಮಾದಿಗಳು ಕೂಡಿದಾಕ್ಷಣದಲಿ |

ಬೀಳುವೀ ತನುವಿನೊಳ್ ಇನ್ನಾಸೆಯೆ ಮನವೆ || ೧ ||

ದಂತಗಳು ಸಡಿಲಿದುವು ಧಾತುಗಳು ಕುಂದಿದುವು |

ಕಾಂತೆಯರು ಜರಿದು ಓಕರಿಸುವರು ||

ಭ್ರಾಂತಿ ಇನ್ನೇಕೆ ಈ ತನುವು ಬೀಳದ ಮುನ್ನ |

ಸಂತತ ಶ್ರೀಹರಿಯ ನೆನೆ ಕಾಣೊ ಮನವೆ || ೨ ||

ನೀರಬೊಬ್ಬಳಿಯಂತೆ ನಿತ್ಯವಲ್ಲ ಈ ದೇಹ |

ಸಾರುತಿದೆ ನೀ ಮೆಚ್ಚಿ ಮರುಳಾಗದೆ ||

ಶ್ರೀರಮಣ ಪುರಂದರವಿರಲನ ನೆನೆ-ನೆನೆದು |

ಸೂರೆಗೊಳ್ಳಿರೊ ಸ್ವರ್ಗ ಸುಮ್ಮನಿರಬೇಡಿ || ೩ ||

೩೮

ರಾಗ—ಸಾರಂಗ

ತಾಳ—ಅಃ

೨ ಮನವೆ ಚಂಚಲಮತಿಯ ಬಿಡು—ನಮ್ಮ - |

ವನಜನಾಭನ ಪಾದಭಜನೆಯ ಮಾಡು || ಪ ||

ಬಡಮನುಜಗೆ ಬಾಯಬಿಡುತ ದೈನ್ಯದಲವನ |

ಅಡಿಗಳಿಗೆರಗಲು ಕೊಡುವನೇನೊ ||

೧) ಆ (VI). ಶ್ರೀ. ಪ್ರತಿಗಳಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ.

೨) ಅ (೧). ಇ (೧೦). ಪ್ರತಿಗಳಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ

ಕಡಲಶಯನ ಜಗದೊಡೆಯನ ನೆನೆಯೆ ಕೈ- ।

ಪಿಡಿದು ತಾ ಸಲಹುವ ಬಿಡದಲೆ ಅನುಗಾಲ

। ೧ ॥

ಬಲ್ಲಿದ ಭಕುತರ ಬಲ್ಲವ ಬಹುಸಿರಿ ।

ಯುಳ್ಳ ಕರುಣೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಲ್ಲನಿರೆ ॥

ಕ್ಷುಲ್ಲಕರನು ಕಾಯಸಲ್ಲದೆಂದೆಂದಿಗು

ನಿಲ್ಲು ಹರಿಯ ಪಾದದಲ್ಲಿ ತಲ್ಲಣಿಸದೆ

॥ ೨ ॥

ಮುಗಿಲು ಮೇಲಡೆಗೆಡೆ ಅಗಣಿತವಾದಾಪ- ।

ತ್ತುಗಳು ಬಂದಡರಲು ನಗುತಲಿರು ॥

ಜಗದಧೀಶನ ಮಹಿಮೆಗೆ ನಮೋನಮೋ ಎಂದು ।

ಪೊಗಳುತ ಬಾಳು ನೀ ಅಘಗಳ ಗಣಿಸದೆ

॥ ೩ ॥

ಆವಾವ ಕಾಲಕೆ ದೇವನಿಚ್ಛೆಯಿಂದ ।

ಆವಾವುದು ಬರೆ ನಿಜಸುಖವೆನ್ನು ॥

ಶ್ರೀವರ ಅನಾದಿಜೀವರ ಕ್ಲಪ್ತದಂತೆ ।

ಈವನು ನಿಜಸ್ವಭಾವ ಬಿಡದೆ ನಿತ್ಯ

॥ ೪ ॥

ಕೇಶವಾಚ್ಯುತ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಮುರಾರೇ ।

ದೋಷರಹಿತ ದೀನ ಪೋಷಕನೆನ್ನು ॥

ಮೋಸಗೊಳಿಪ ಭವಪಾಶವ ಖಂಡಿಪ ।

ಶ್ರೀಶಪುರಂದರವಿರಲನು ಜಗಕಿರೆ

॥ ೫ ॥

೩೯

ಠಾಗ—ನಾದನಾಮಕ್ರಿಯೆ

ತಾಳ—ಅಬ

೧ಮನವ ಶೋಧಿಸಬೇಕು ನಿಚ್ಚ—ದಿನ- ।

ದಿನದಿ ಮಾಡುವ ಪಾವ ಪುಣ್ಯದ ವೆಚ್ಚ

॥ ೫ ॥

ಧರ್ಮ ಅಧರ್ಮ ವಿಂಗಡಿಸಿದು- ।

ಷ್ಕರ್ಮಕೆ ಏರಿದ ಬೇರ ಕತ್ತರಿಸಿ॥

ನಿರ್ಮಲಾಚಾರದಿ ಚರಿಸಿ—ಪರ- ।

ಬೊಮ್ಮಮೂರುತಿ ಪಾದಕಮಲವ ಭಜಿಸಿ

॥ ೧ ॥

ತನುವ ದಂಡಿಸಿ ಒಮ್ಮೆ ಮಾಣೊ—ನಿನ್ನ- ।

ಮನವ ಶೋಧಿಸಿ ಪರಮಾತ್ಮನ ಕಾಣೊ ॥

ನೀನು ನಿನ್ನೊಳಗೆ ಜಾಣನೊ—ಮುಕುತಿ- ।

ಯೇನೂ ದೂರಿಲ್ಲವೊ ಒಂದೇ ಗೇಣೊ

॥ ೨ ॥

ಆತನ ಭಕ್ತರಿಗೆ ಕೇಡಿಲ್ಲ—ಅವ- ।

ಪಾತಕ-ಪತಿತಸಂಗವ ಮಾಡ ಸಲ್ಲ ॥

ನೀತಿವಂತರು ಕೇಳಿರೆಲ್ಲ—ನಮ- ।

ಗೀತನೆ ಗತಿಯೀವ ಪುರಂದರವಿರಲ

॥ ೩ ॥

೩ ಕಾರುಣ್ಯಯಾಚನೆ

೪೦

ರಾಗ—ನಾದನಾಮಕ್ರಿಯೆ

ತಾಳ—ಅಟ

೧೪ನ ಮಾಡಲಿ ಶ್ರೀಹರಿ—ಇಂಥ |

ಮಾನವಜನ್ಮ ನಚ್ಚಿಸಬಹುದೆ ?

|| ಪ ||

ಮಾತನಾಡದೆ ಮೌನದೊಳಿದ್ದರೆ—ಮೂಕ- |

ನೀತನೆಂದು ಧಿಕ್ಕರಿಸುವರು ||

ಚಾತುರ್ಯದಿಂದಲಿ ಮಾತುಗಳಾಡಲು |

ಈತನು ಬಲು ಬಾಯ್ಬಿಡಿಕನೆಂಬುವರಯ್ಯ

|| ೧ ||

ಮಡಿ ನೇಮ ಜಪ-ತಪಂಗಳ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ |

ಬಡಿವಾರದವನೆಂದಾಡುವರು ||

ಮಡಿ ನೇಮ ಜಪ-ತಪಂಗಳ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ |

ನಡತೆಹೀನನೆಂದು ಬಲು ನಿಂದಿಸುವರಯ್ಯ

|| ೨ ||

ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಒಪ್ಪತ್ತಿನೂಟದೊಳಿದ್ದರೆ |

ನಿಷ್ಕೆಯೇನು ಸುಟ್ಟಿತೆಂಬುವರು ||

ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಎರಡು ಮೂರು ಬಾರಿಯುಂಡರೆ |

ಹೊಟ್ಟೆಬಾಕನೆಂದು ತೆಗಳಾಡುವರಯ್ಯ

|| ೩ ||

ಒಲಪಿನೊಳ್ಳೆನ್ನಿಗತನವನು ಮಾಡಲು ||

ಬಲು ಹೆಮ್ಮೆಗಾರನೆಂದಾಡುವರು ||

ಸುಲಭತನದಿ ತಾ ನಿರ್ವಿಯಾಗಿದ್ದರೆ |

ಕಲಿಯುಗದಲಿ ಮಂದಮತಿಯೆಂಬುವರಯ್ಯ

|| ೪ ||

ನರಜನ್ಮದೊಳಗಿನ್ನುಮುಂದೆ ಪುಟ್ಟಿ ಸಬೇಡ ।
 ಮೊರೆಹೊಕ್ಕಿ ಮತ್ಸ್ಯವತಾರ ನಿನ್ನ ।
 ಧರೆಯೊಳಗಿಹ ಪರಿಯಂತರ ಸಲಹೆನ್ನ ।
 ಕರುಣವಾರಿಧಿ ಶ್ರೀಪುರಂದರವಿರಲ

॥ ೫ ॥

೪೧

ರಾಗ—ಪೂರ್ವಿ

ತಾಳ—ಆಘ

೧ ಕೊಡುವುದೆಂದು ಎನ್ನ ಕೊಂಬುದೆಂದು—ಕೈ - ।
 ಪಿಡಿವುದೆಂದು ನೀ ಒಲಿವುದೆಂದು
 ಕೊಡುಕೊಂಬ ಮಹದನುಗ್ರಹದವನೆಂದು ನಿ- ।
 ನ್ನಡಿಗೆ ಸೇರಿದನಯ್ಯ ಬಡತನಕೌಷಧ
 ಶ್ವಾನ-ಸೂಕರ ಜನ್ಮ ನಾನುಂಬೆ ನನ್ನಲ್ಲಿ ।
 ನೀನೇ ತತ್ತದ್ರೂಪನಾದೆಯಲ್ಲ ॥
 ಹೀನರೊಳ್ ನಾನತಿ ಹೀನನಾಗಿ—ಅಭಿ- ।
 ಮಾನಿಯಾಗಿ ಕಾಲಕಳೆದೆನಲ್ಲ ॥
 ವಾನರನಂಗೈಯ ಮಾಣಿಕ್ಯದಂತೆನ್ನ ।
 ಮಾನದಂತಯಾಮಿ ಸಿಕ್ಕೆಯಲ್ಲ ॥
 ಏನೇ ಆದರು ನಿನ್ನೊಳೆನಗೆ ಮುಂದೆಭಕ್ತಿ- ।
 ಜ್ಞಾನ-ವೈರಾಗ್ಯಭಾಗ್ಯಗಳನು ದೇವ

॥ ಪ ॥

॥ ಅ. ಪ ॥

॥ ೧ ॥

ಕಾಡಿನ ಮೃಗವು ತಾ ಹಾಡಿದರೆ ನಂಬಿ ।
 ಆಡುವುದಲ್ಲದೆ ಓಡುವುದೆ ? ॥
 ಕಾಡುವ ಪಶುವಿನ ಬಾಲವ ಕಟ್ಟಿಸಿ ।
 ಕೂಡ ಪಾಲ್ಗರೆಯಲು ಒದೆಯುವುದೆ ? ॥
 ಆಡುವ ಶಿಶು ತಪ್ಪಮಾಡಲು ಜನನಿ—ಕೊಂ- ।
 ಡಾಡುವಳಲ್ಲದೆ ದೂಡುವಳೆ ॥

೧) ಎ ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಇದೆ.

ಮೂಢಬುದ್ಧಿಯೊಳು ಕೆಟ್ಟೆನೆಂದು—ಕೋಪ |

ಮಾಡಬೇಡ ದಯೆಮಾಡಿ ನೀಡಿಷ್ಟವ

|| ೨ ||

ಹಣ್ಣಾದ ಹೊತ್ತು ಬಾಯ್‌ಹುಣ್ಣಾದ ತೆರನಂತೆ |

ನಿನ್ನ ಸೇರುವ ಯತ್ನ ಬಿಟ್ಟು ನಾನು ||

ಹೆಣ್ಣು ಹೊನ್ನು ಮಣ್ಣಿಗಾಗಿಯೆ ಭ್ರಮೆಗೊಂಡೆ |

ಸುಣ್ಣ ಕಿಕ್ಕಿದ ನೀರಿನಂತಾದೆನು ||

ಎನ್ನ ಪರಾಧವನಂತ ಕ್ಷಮಿಸು ನೀನು |

ಮನ್ನಿಸದಿರಲಾರಿಗೆ ಪೇಳ್ವೆನು ||

ಓಂ ನಮೋ ಶ್ರೀಹರಿ ಎಂಬ ಪೂರ್ಣಜ್ಞಾನ- |

ವನ್ನು ಪುರಂದರವಿರಲ ಎನ್ನಪ್ಪನೆ

|| ೩ ||

೪೨

ರಾಗ—ಬಿಲಹರಿ

ತಾಳ—ಅಟ

೧ಬರಿದೆ ಹೋಯಿತು ಹೊತ್ತು—ಹರಿಯೆ |

ಶರೀರವೆ ಸ್ಥಿರವೆಂದು ಮರೆತು ನಾನಿದ್ದೆನೊ

|| ಪ ||

ಅಸೆಯೆಂಬುದು ಎನ್ನ ಕ್ಲೇಶಪಡಿಸುತಿದೆ |

ಗಾಸಿಯಾದೆನೊ ಹರಿಯೆ ||

ಶೇಷಶಯನನು ನೀನು ನಿನ್ನ ನಂಬಿದೆ ನಾನು |

ನಾಶವಾಯಿತು ದಿನ ಮೋಸಹೋದೆನಯ್ಯ

|| ೧ ||

ಸತಿ-ಸುತರೆಂದೆಂಬ ಅತಿ ಭ್ರಾಂತಿಗೊಳಗಾದೆ |

ಮತಿಹೀನ ನಾನಾದೆನೊ ||

ಸತತ ನಿರಂತರ ಜಡದೇಹ ನಾನಾದೆ |

ರತಿಗಳೆಯುತಿದೆ ಮನಸು ಹರಿಸರ್ವೋತ್ತಮನೆ

|| ೨ ||

ಪರರ ಸೇವೆಯ ಮಾಡಿ ಪರರನೆ ಕೊಂಡಾಡಿ ।
ಮರೆತೆನೊ ನಿನ್ನ ಧ್ಯಾನ ॥
ಕರುಣದಿಂದಲಿ ಎನ್ನ ಕಾಯ್ದು ನೀ ಸಲಹಯ್ಯ ।
ಪುರಂದರವಿರಲ ನಿನ್ನನೆ ನಂಬಿದೆ ನಾನು

॥ ೩ ॥

೪೩

ರಾಗ—ಕಾಂಬೋದಿ

ತಾಳ—ಝಂಪೆ

೦ಖನ ಮಾಡಿದರೆನ್ನ ಭವಹಿಂಗದು ।
ದಾನವಾಂತಕ ನಿನ್ನ ದಯವಾಗದನಕ

॥ ೪ ॥

ಅರುಣೋದಯದಲೆದ್ದು ಅತಿಶ್ವಾನಗಳ ಮಾಡಿ ।
ಬೆರಳನೆಡೆಸುತ ಸ್ಮರಿಸಿ ನಿಜವರಿಯದೆ ॥
ಶರಣು ಸಾಷ್ಟಾಂಗವನು ಹಾಕಿದೆನು ಶತನಹಸ್ರ ।
ಹರಿ ನಿನ್ನ ಕರುಣಾಕಟಾಕ್ಷವಿರದನಕ

॥ ೧ ॥

ಶ್ರುತಿಶಾಸ್ತ್ರ ಪೌರಾಣಗಳನೋದಿ ಬೆಂಡಾದೆ ।
ಅತಿಶೀಲಗಳನೆಲ್ಲ ಮಾಡಿ ದಣಿದೆ ॥
ಗತಿಯ ಪಡೆಯುವೆನೆಂದು ಗಯೆ ಕಾಶಿ ಮಾಡಿದೆನು ।
ರತಿಪತಿಯ ಪಿತ ನಿನ್ನ ದಯವಾಗದನಕ

॥ ೨ ॥

ದಾನವನು ಮಾಡಿದೆನು ಮೌನವನು ತಾಳಿದೆನು ।
ಜ್ಞಾನ ಪುರುಷಾರ್ಥಕ್ಕೆ ಮನವೀಯದೆ ॥
ಪ್ರೀನಾಥ ದಯವೂರ್ಣ ಪುರಂದರವಿರಲನ ।
ಧ್ಯಾನಿಸುವರೊಡನಾಡಿ ನೆಲೆಗೊಳ್ಳದನಕ

॥ ೩ ॥

೪೪

ರಾಗ—ಆನಂದಭೈರವಿ

ತಾಳ - ತ್ರಿವಿಧಿ

೧ಗೋವಿಂದ ನಮೋ ಗೋವಿಂದ ನಮೋ ಗೋವಿಂದ—ನಾರಾಯಣ ।

ಗೋವರ್ಧನ ಗಿರಿಯನೆತ್ತಿದ ಗೋವಿಂದ—ನಮ್ಮ ರಕ್ಷಿಸೋ || ಪ ||

ಅರ್ಧವಾರಿಗೆ ಪುತ್ರರಾರಿಗೆ ಮಿತ್ರಬಾಂಧವರಾರಿಗೆ ।

ಕರ್ತು ಯಮನವರೆಳೆದು ಒಯ್ಯಲು ಅರ್ಧ-ಪುತ್ರರು ಕಾಯ್ದರೆ || ೧ ||

ಮಂಚ ಬಾರದು ಮಡದಿ ಬಾರಳು ಕಂಚುಗನ್ನಡಿ ಬಾರದು ।

ಸಂಚಿತಾರ್ಧದ ದ್ರವ್ಯಬಾರದು ಮುಂಚೆ ಮಾಡಿರಿ ಧರ್ಮವ || ೨ ||

ಒಡವೆಯಾಸೆಗೆ ಒಡಲ ಕಿಚ್ಚಿಗೆ ಮಡದಿ ಬೆನ್ನಲಿ ಬಾಹಳು ।

ಬಿಡದೆ ಯಮನವರೆಳೆದು ಒಯ್ಯಲು ಎಡವಿ ಬಿದ್ದಿತು ನಾಲಗೆ || ೩ ||

ಪ್ರಾಣಿಲ್ಲಭೆ ತನ್ನ ಪುರುಷನ ಕಾಣದೆಯೆ ನಿಲಲಾರಳು ।

ಪ್ರಾಣ ಹೋಗಲು ಮುಟ್ಟಲಂಜುವಳು ಜಾಣೆ ಕರೆದರೆ ಬಾರಳು || ೪ ||

ತಂದು ಬಂದರೆ ತನ್ನ ಪುರುಷಗೆ ಬನ್ನಿ ಬಳಲಿದಿರೆಂಬಳು ।

ಒಂದು ದಿನದಲಿ ತಾರದಿದ್ದರೆ ಹಂದಿ ನಾಯಂತೆ ಸಿಕ್ಕಲೆವಳು || ೫ ||

ಉಂಟುಕಾಲಕೆ ನಂಟಿರಿಷ್ಟರು ಬಂಟಿರಾಗಿಯೆ ಕಾಯ್ದರು ।

ಕಂಟಕರು ಯಮನವರು ಎಳೆವಾಗ ನಂಟಿರಿಷ್ಟರು ಬಾರರು || ೬ ||

ದಿಟ್ಟತನದಲಿ ಪಟ್ಟವಾಳಿದ, ಮೆಟ್ಟಿ ದಿತಿಜರಸೀಳಿದ ।

ಮುಟ್ಟಿ ಭಜಿಸಿರೊ ಶ್ರೀಪುರಂದರವಿಟ್ಟಲೇಶನ ಚರಣವ || ೭ ||

೧) ಇ ರು (೧/೧೦) ಶ್ರೀ. ಪ್ರತಿಗಳಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಇ. ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ೫ ನುಡಿಗಳಿವೆ.

೨) ಬೊಗಳೊಳು (ಎ)

೪೫

ರಾಗ—ಕಲ್ಯಾಣಿ

ತಾಳ—ಝಂಪೆ

೧ಭಾಷೆ ಹೀನರ ಆಸೆ ಪ್ರಾಣ ಗಾಸಿ |

ಬೇಸತ್ತು ಬೇಲಿ ಮೇಲೊರಗಿದಂತೆ

|| ೩ ||

ಚಳಿಗೆ ನಡುಗುತ ಹೋಗಿ ಜಲದೊಳಗೆ ಪೊಕ್ಕಂತೆ |

ಮಳೆಯ ರಭಸಕೆ ಮರವನೇರಿ ಕುಳಿತಂತೆ |

ಹುಳುವಿನಟ್ಟುಳಿಗಂಜಿ ಹುತ್ತಿನೊಳು ಹೊಕ್ಕಂತೆ |

ಎಳನರಿಯು ಒಂಟಿಯಾ ತುಟಿಗೆ ಜೋತಂತೆ

|| ೧ ||

೨ಹಸಿವೆಗಾರದೆ ಬೆಕ್ಕು ಹತ್ತಿಯನು ತಿಂದಂತೆ |

ತೃಷೆಗಾರದವ ತೆವರ ತೋಡಿದಂತೆ ||

ಬಿಸಿಲಿಗಾರದೆ ಕೋತಿ ಬಂಡೆ ಮೇಲ್ಕುಳಿತಂತೆ |

ಕುಸುಬಿಯ ಹೊಲದೊಳಗೆ ಕಳ್ಳ ಪೊಕ್ಕಂತೆ

|| ೨ ||

ಹುಸಿಯನಾಡುವರಾಸೆ ಪುರುಷ ನಾರಿಯ ವೇಷ |

ಬಿಸಿಲುಗುದಿರೆಯ ಭಾವ ಒಂದೆ ಕಾಣೊ ||

ಬಿಸಜಾಕ್ಷ ವರದಶ್ರೀಪುರಂದರವಿರಲನ |

ಎಸೆವ ವಾದದ ಸೇವೆ ಪರಮಸುಖ ಮನುಜಾ

|| ೩ ||

೪೬

ರಾಗ--ಪಂತುವರಾಳಿ

ತಾಳ—ಆದಿ

೨ಉದರವೈರಾಗ್ಯವಿದು—ನಮ್ಮ - |

ವದುಮನಾಭನಲ್ಲಿ ಲೇಶಭಕುತಿ ೪ಇಲ್ಲ

|| ೩ ||

೧) ಅ (೧) ಆ (II) ಇ. ಈ ಪ್ರತಿಗಳಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ.

(ಓ) ಭಾಷೆಹೀನರ ಸಂಗ ಅಭಿಮಾನ ಭಂಗ.

೨) ಆ ಹಸಿವೆಗಾರದೆ ಹೋಗಿ ಹಸಿಯನೆ ಉಂಡಂತೆ.

೩) ಅ (೧) ಇ (೧೦). ಝ. ಪ್ರತಿಗಳಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ.

೪) ಕಾಣೆ (ಅ ಲ).

ಉದಯಕಾಲದಲ್ಲಿದ್ದು ಗದಗದ ನಡುಗುತೆ |
 ನದಿಯಲಿ ಮಿಂದೆನೆಂದು ಹಿಗ್ಗುತ್ತಲಿ ||
 ಮದ ಮತ್ಸರ ಕ್ರೋಧ ಒಳಗೆ ಗತುಂಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡು |
 ಬದಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ವರಿಗಾಶ್ಚರ್ಯದೋರುವುದು || ೧ ||

ಕರದಲಿ ಜಪಮಣಿ ಬಾಯಲಿ ಮಂತ್ರವು |
 ಅರಿವೆಯ ಮುಸುಕನು ಮೋರೆಗೆ ಹಾಕಿ ||
 ಪರಸತಿಯರ ರೂಪ ಮನದಲಿ ಗುಣಿಸುತ್ತ |
 ವರಮವೈರಾಗ್ಯಶಾಲಿಯೆನಿಸುವುದು || ೨ ||

ಕಂಚುಗಾರನಾ ಬಿಡಾರದಂದದಿ |
 ಕಂಚು ಹಿತ್ತಾಳೆಯ ಪ್ರತಿಮೆಯ ನೆರಹಿ ||
 ಮಿಂಚಬೇಕೆಂದು ಬಹುಜ್ಯೋತಿಗಳನೆ ಹಚ್ಚಿ ||
 ವಂಚಕತನದಲಿ ಪೂಜೆಯ ಮಾಳ್ವುದು || ೩ ||

ಬೂಟಕತನದಲಿ ಬಹಳ ಭಕುತಿ ಮಾಡಿ |
 ಸಾಟಿಯಿಲ್ಲವು—ಎನಗೆಂದೆನಿಸಿ ||
 ನಾಟಕಸ್ತ್ರೀಯಂತೆ ಬಯಲಡಂಬವ ತೋರಿ |
 ಊಟಕೆ ಸಾಧನ ಮಾಡಿಕೊಂಬುದಿದು || ೪ ||

ನಾನು ಎಂಬುದ ಬಿಟ್ಟು ಜ್ಞಾನಿಗಳೊಡಗೂಡಿ |
 ಏನಾದುದು ಹರಿಪ್ರೇರಣೆಯೆಂದು ||
 ಶ್ರೀನಿಧಿ ಪುರಂದರವಿರಲರಾಯನನು |
 ಕಾಣದೆ ಮಾಡಿದ ಕಾರ್ಯಗಳೆಲ್ಲ || ೫ ||

೪೭

ರಾಗ—ಕಾಂಭೋದಿ

ತಾಳ—ಅಟ

೨ದೇಹವೇಕೆ ನಮಗೆ ದೇಹ—ದೇಹ ಸಂಬಂಧಗಳೇಕೆ |

ಆಹುದೇನೊ ಹೋಹುದೇನೊ ಇದರಿಂದ ಹರಿಯೆ || ಪ ||

೧) ತುಂಬಿ (ಅ. ೮)

೨) ಅ (೧೧) ರಿಂದ ಇದನ್ನು ತಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಮೆಚ್ಚಿ ಕಟ್ಟಿದ ಚೆಲುವ ಮೂಳಿಗೆ ಮನೆ ಏಕೆ |
ಮುಚ್ಚಿ ಹೂಳಿದ ಹೊನ್ನು ಹಣವೇತಕೆ ||
ಪಚ್ಚಿ ಮಾಣಿಕ ವಜ್ರ ವೈಡೂರ್ಯವೇತಕೆ |
ಅಚ್ಚುತನ ದಾಸರಲಿ ಭಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದ ಬಳಿಕ

|| ೧ ||

ಹೆಂಡಿರು ಮಕ್ಕಳು ಏಕೆ—ಹಣ ಹೊನ್ನು ಏನಲೇಕೆ |
ಕಂಡ ವೇದಶಾಸ್ತ್ರಗಳನೋದಲೇಕೆ—ಭೂ-||
ಮಂಡಲಾಧಿಪತ್ಯವೇಕೆ—ಮೇಲೆ ನೌಂದರ್ಯವೇಕೆ |
ಪುಂಡರೀಕಾಕ್ಷನ ದಾಸನಲಿ ಭಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದ ಬಳಿಕ || ೨ ||
ಮಂದಾಕಿನಿ ಮೊದಲಾದ ತೀರ್ಥ-ಯಾತ್ರೆಗಳೇಕೆ |
ಚೆಂದುಳ್ಳ ವಿಹಿತ ಕರ್ಮಗಳೇತಕೆ ||
ಇಂದಿರೇಶ ನಮ್ಮ ಪುರಂದರವಿಠಲನ |
ಪೊಂದಿ ಭಜಿಸದವನ ಇಂದ್ರಿಯಂಗಳೇಕೆ || ೩ ||

೫೬

ಸುಳಾದಿ

ಧ್ರುವತಾಳ

೧ ಹುಟ್ಟುವ ಭೀತಿ ಹೊಂದುವ ಭೀತಿ ವಿಟ್ಟಲನಂಘ್ರಿಯ ನೆನೆಯದವಗೆ |
ಕಾಲನ ಭೀತಿ ಕರ್ಮದ ಭೀತಿ ಗೋಪಾಲನ ದಾಸನಾಗದವಗೆ |
ಅರಿಷಡ್ವರ್ಗದ ಮಹಾಬೀತಿ ಹರಿನಾಮ ಉಚ್ಚ ರಿಸದವಗೆ |
ಹಲವು ಮಾತಿನಲೇನು ಹಲವು ಭೀತಿ ನಮ್ಮ ಪುರಂದರ
ವಿಠಲನ ಪೂಜಿಸದವಗೆ || ೧ ||

ಮಟ್ಟಿತಾಳ

ನಿನ್ನ ದಿವ್ಯನಾಮ ಸುಧಾಂಬುಧಿಯಲ್ಲಿ
ಮನ ಮುಳುಗಿಪ್ಪ ಮಹಾಮಹಂತರ |
ನಿನ್ನ ದಿವ್ಯ ಚಿನ್ಮಾತ್ರ ಮೂರುತಿಯ
ಅನುಭವಿಸುವಾನಂದಭರಿತರ |

೧) ಇ (ಮುದ್ರಿತ) ಪ್ರತಿಯಿಂದ ಅಂಶಿಕೊಂಡಿದೆ.

ಅನುದಿನವು ಅವರೊಳಿರಿಸೆನ್ನ

ಘನಮಹಿಮೆ ಶ್ರೀಪುರಂದರವಿಟ್ಟಿಲವಿಭುವೆ

|| ೨ ||

ತ್ರಿಪುಟತಾಳ

ನೀಲ ಘನಶ್ಯಾಮ ಕೋಮಲಾಂಗನ ಕಂಡು

ಅವ್ವಾ ಅವ್ವಾ ಎಂತು ನಿಲ್ಲಬಹುದೆ ||

ಇನ್ನೆಂತು ಸೈರಿಸೆನೆ ಆರಾದಡೆ ಏನಾದಡೆ

ಎನ್ನ ಚಿನ್ನನು ಪುರಂದರವಿರಲ

ಅತನನಪ್ಪಿದೆನವ್ವಾ

|| ೩ ||

ಅಟತಾಳ

ಮಂಗಲಮಯ ವಿಷ್ಣು ವಾಮನ

ಗಂಗಾಪಿತ ಹರಿಯೆ ಎನಲೆನ್ನ

ಕಂಗಳಲ್ಲಿ ಜಲವು ಉಕ್ಕುವುದು |

ಅಂಗ ಪುಳಕಾಂಕವೆಂದಪ್ಪುದು—ಎನ್ನ -

ಕಂಗಳಲ್ಲಿ ಜಲವೆಂದು ಉಕ್ಕುವುದು ? |

ಪುರಂದರವಿರಲನಂಭಿಭಜಕನೆಂದು

ಕಂಗಳಲ್ಲಿ ಜಲವೆಂದು ಉಕ್ಕುವುದು ?

|| ೪ ||

ಆದಿತಾಳ

ಮಂದರಧರನ ಮೊರೆಹೊಕ್ಕು ಬದುಕುವೆನು

ಇಂದು ನಾಳೆ ನಾಡಿದ್ದೆಂಬ |

ಮಂದಮತಿಗಿನ್ನೇನೆಂಬೆ ?

ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ಸುತ್ತಿ ಬಪ್ಪ ಮೃತ್ಯು ವಿಚಾರಿಸದೆ |

ತಂದು ತಂದು ಕೆಡಹುತಲಿದೆ ಭವಾಂಬುಧಿಯಲ್ಲಿ |

ತಂದೆನಿಂದು ಪರಿಯಂತ ಈ ಬೆಂದ ಮನದೀಪ್ತಿಯು |

ತಂದೆ ಕರುಣಿಸೆಲೆ ಪುರಂದರವಿರಲ ವಿಭುವೆ

|| ೫ ||

ಜತೆ

ಮಾರಮಣ ಭೂರಮಣ ಪುರಂದರವಿಟ್ಟಿಲ |

ಸಾರ್ವಭೌಮ ರಮಾರಮಣ

|| ೬ ||

ಶ್ರೀ ಪುರಂದರದಾಸರ ಗುರುಗಳಾದ ಶ್ರೀ ವ್ಯಾಸರಾಯರ ವೃಂದಾವನಪು.
(ನವವೃಂದಾವನದಲ್ಲಿ)

೩ ಸಾಧನದರ್ಶನ

- ೧ ದೇಹಾನಿತ್ಯವಿವೇಕ
- ೨ ಸತ್ಸಂಗಮಹತಿ
- ೩ ಮಾನವಜನ್ಮವಿವೇಕ
- ೪ ನಾಮಸ್ಮರಣದರ್ಶನ

೧ ದೇಹಾನಿತ್ಯವಿವೇಕ

೪೯

ರಾಗ - ಪುನ್ನಾಗತೋಡಿ

ತಾಳ--ಆದಿ

೧ ನಿತ್ಯವಲ್ಲ ನಿತ್ಯವಲ್ಲ ಅ-ನಿತ್ಯದೇಹವಿದಣ್ಣ || ಪ ||

ಮತ್ತೆ ಮುರಾರಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ನೆನೆದರೆ |

ಮುಕ್ತಿನಾಥನವಣ್ಣ ದೇಹ || ಅ. ಪ ||

ಮಾನಿನಿಯರ ಕುಚಕೆ ಮರುಳಾಗದಿರು

ಮಾಂಸದ ಗಂಟುಗಳಲ್ಲಿ |

ನಾನಾ ಪರಿಯಲಿ ಮೋಹಮಾಡದಿರು

ಹೀನಮೂತ್ರದ ಕುಳಿಯಲ್ಲಿ ||

ಜಾನಕಿರಮಣನ ನಾಮವ ನೆನೆದರೆ

ಜಾಣನಾಗುವೆಯಲ್ಲೋ—ಪ್ರಾಣಿ || ೧ ||

ಶಿತಂದೆತಾಯಿ—ಅಣ್ಣ ತಮ್ಮರು—ಮಕ್ಕಳು ಹರಿದುತಿಂಬರೆಲ್ಲ |

ಹೊಂದಿಹೊರೆಯುವ ನಂಟರಿಷ್ಟರು—ನಿಂದೆ ಮಾಡುವರೆಲ್ಲ ||

ಮುಂದೆ ಯಮನ ದೊತರು ಎಳೆದೊಯ್ಯಲು

ಹಿಂದೆ ಬರುವರೆಲ್ಲೋ—ಪ್ರಾಣಿ || ೨ ||

ಕತ್ತಲೆ ಬೆಳುದಿಂಗಳು ಸಂಸಾರವು ಕಟ್ಟುಧರ್ಮದ ಮೊಟ್ಟೆ |

ಹೊತ್ತನರಿತು ಹರಿದಾಸರ ಸೇರೆಲೊ ಪುಳ್ಳರು ತತ್ತ್ವವ ಗಟ್ಟಿ |

ಚಿತ್ತಜನಯ್ಯ ಪುರಂದರವಿರಲನ

ಹೊಂದೋ ನೀ ಸುಖಬಟ್ಟಿ—ಪ್ರಾಣಿ || ೩ ||

೧) ಆ (II) ಮ. ಶ್ರೀ ಪ್ರತಿಗಳಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ.

೨) ಕ್ಷು: ತಂದೆತಾಯಿ ಅಣ್ಣ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ಬಂಧುಬಳಗದವರೆಲ್ಲ |

ಹೊಂದಿ ಹೊರೆಯುವ ನಂಟರಿಷ್ಟರು ತಿಂದುಕಡಿಸುವರೆಲ್ಲ ||

೫೦

ರಾಗ—ಮಧ್ಯಮಾವತಿ

ತಾಳ—ಝಂಪ

೧ನಂಬದಿರು ಈ ದೇಹ ನಿತ್ಯವಲ್ಲ |

ಅಂಬುಜಾಕ್ಷನ ಭಜಿಸಿ ಸುಖಿಯಾಗು ಮನವೇ || ಪ ||

ಎಲು-ರಕ್ತ-ಮಾಂಸಗಳ ಮೇಲೆ ಚರ್ಮದ ಹೊದಿಕೆ |

ಮಲಮೂತ್ರ ಒಳಗೆ ಕ್ರಿಮಿರಾಶಿಯಿಹವು ||

ಹಲವು ವ್ಯಾಧಿಯ ಬೀಡು ಪಂಚಭೂತದ ನಾಡು |

ಹುಲುದೇಹವನು ನೆಚ್ಚಿ ಕೇಡಬೇಡ ಮನವೆ || ೧ ||

ಸತಿಸುತರು ಹಿತರೆಂದು ಮತಿಮರೆತು ಮಮತೆಯಲಿ |

ಅತಿಕಾಂಕ್ಷೆಯಿಂದ ದುರ್ವಿಷಯ ಬಲಿದು ||

ಸತತ ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿಯ ಶರಣೆನದೆ ಇಹಪರದ |

ಗತಿಶೂನ್ಯನಾಗಿ ಕೆಡಬೇಡ ಮನವೆ || ೨ ||

ಪರರ ನಿಂದಿಸದೆ ಪರವಧುಗಳನು ಬಯಸದೆ |

ಗುರು-ವಿಪ್ರಸೇವೆಯನು ಮಾಡು ಬಿಡದೆ ||

ಹರಿಸ್ತುತಿಯ ನೀ ಕೇಳು ಹರಿಕೀರ್ತನೆಯ ವಾಡು |

ಪರಮ ಪುರಂದರವಿರಲನೊಲಿದು ಪಾಲಿಸುವ || ೩ ||

೫೧

ರಾಗ—ಸಾರಂಗ

ತಾಳ—ಅಘ

ಈಗಲೆ ಭಜಿಸೆಲೆ ಜಿಹ್ವೆ - ನೀ - |

ಜಾಗುಮಾಡದೆ ಶ್ರೀಹರಿಪಾದಾಂಬುಜವ || ಪ ||

ದೇಹ ಗೇಹ ಸಂಬಂಧಿಗಳು—ಅವರು |

ಮೋಹಬದ್ಧರಾಗಿ ಕುಳಿತಿಹರು ||

೧) ಝಂ (೧/೧೦) ಶ್ರೀ ಪ್ರತಿಗಳಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ

೨) ಅ (ಬಿಡಿ ೫) ಆ (II) ಕ್ಷ. ಶ್ರೀ. ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಹಾಡು ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ

ಆಹಾರ ಗುಹ್ಯೇಂದ್ರಿಯವೆಂಬ ಎರಡರ |
 ಬೇಹಾರದಲಿ ನೀನು ಮುಳುಗಿಸದಲೆ ಮನ || ೧ ||
 ಮರಣ ತೊಡಗಿ ನಾಲಗೆಯುಡುಗಿ—ನಿನ್ನ- |
 ತರುಣಿ ಪುತ್ರ ಮಿತ್ರರಳುತಿರಲು ||
 ಕೊರಳೊಳು ಗುರುಗುರು ಗುರುಗುಟ್ಟುವಾಗ ನರ- |
 ಹರಿಯ ನಾಮವೆನ್ನಗೊಡದೆಲೊ ಪ್ರಾಣಿ || ೨ ||
 ಅಸಿಪತ್ರವನದೊಳು ಹೊಗಿಸಿ—ನಿನ್ನ- |
 ಬಸೆವಸೆಖಂಡ ಹೊರವೊಡಿಸಿ ||
 ಬಿಸಿಬಿಸಿ ನೆತ್ತರು ಬಸಿದು ಹೋಗುವಾಗ |
 ಕುಸುಮನಾಭನ ನಾಮ ನೆನೆಯಗೊಡದು ಮನ || ೩ ||
 ತಪ್ಪಲೋಹದ ಮೇಲೊರಗಿಸಿ—ನಿನ್ನ- |
 ಕತ್ತರಿಸಿದ ಖಂಡ ಬೇಯಿಸುವರು ||
 ನೆತ್ತಿಯ ಕೊರೆದು ನಾಲಗೆ ಹಿರಿದೊಗೆವಾಗ |
 ಚಿತ್ತಜನಯ್ಯನ ನೆನೆಯಗೊಡದು ಮನ || ೪ ||
 ಕುಂಭಿಪಾಕದೊಳಗೆ ಕುದಿಸಿ—ನಿನ್ನ |
 ಅಂಬುಮೊನೆಗಳಿಂದಿರಿಯಿಸಿ ||
 ಅಂಬರಕೊಗೆಯೆ ಕಾಗೆಯು ಕಚ್ಚಿ ಕಡಿವಾಗ |
 ಅಂಬುಜಾಕ್ಷನ ನಾಮ ನೆನೆಯಗೊಡದು ಮನ || ೫ ||
 ದುರುಳ ಯಮದೂತರಾರ್ಥಟಿಸಿ—ನಿನ್ನ- |
 ಎರಕದ ಕಾಯ್ನ ಕಂಬಕೆ ತಕ್ಕೈಯ್ಯಿ ||
 ಪರಿಪರಿ ಭವದೊಳು ಬಳಲಿಸುತಿರುವಾಗ |
 ಪುರುಷೋತ್ತಮನ ನಾಮ ನೆನೆಯಗೊಡದು ಮನ || ೬ ||
 ದುರಿತಕೋಟಿಗಳ ಹರಿಸುವ—ನಿನ್ನ- |
 ನರಕಬಾಧೆಗಳ ತಪ್ಪಿಸುವ ||
 ಪರಮಪುರುಷ ನಮ್ಮ ಪುರಂದರವಿರಲನ |
 ನಿರುತದಿ ನೆನೆದು ನೀ ಸುಖಿಯಾಗೋ ಮನವೆ || ೭ ||

೨ ಸತ್ಸಂಗಮಹತಿ

೫೨

ರಾಗ—ಕಾಂಬೋದಿ

ತಾಳ—ಅಟ

೦ಸಜ್ಜನರ ಸಂಗ ನಮಗೆಂದಿಗಾಗುವುದೋ ।

ದುರ್ಜನರ ಸಂಗದಿಂದಲಿ ನೊಂದೆ ಹರಿಯೆ

॥ ಪ ॥

ವಾಕು-ವಾಕಿಗೆ ಡೊಂಕನೆಣಿಸುವರು—ಮತ್ತೆ ।

ಪೋಕರಾಡಿದ ಮಾತು ನಿಜವೆಂಬರು ॥

ವಾಕುಶೂಲಗಳಿಂದ ನೆಡುವರು ಪರರನೀ ।

ಪೋಕುಮಾನವರಿಂದ ನೊಂದೆ ಹರಿಯೆ

॥ ೧ ॥

ತಾವೆ ತಮ್ಮನ್ನು ಕೊಂಡಾಡಿಕೊಳ್ಳುವರು ।

ನ್ಯಾಯವಿಲ್ಲದೆ ನುಡಿವರು ಪರರ ।

ಭಾವಿಸಲಿರಿಯರು ಗುರುಹಿರಿಯರಸಿಂಧು ।

ಹೇಯ ಮನುಜರಿಂದ ನೊಂದೆ ಹರಿಯೆ

॥ ೨ ॥

ಬಡಜನರನು ಕೊಂದು ಅಡಗಿಸಿಕೊಂಬರು !

ಬಿಡಲೊಲ್ಲರು ಹಿಡಿದನ್ಯಾಯವ ॥

ನುಡಿದು ಕೇಡನು ಒಡನೆ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಬಂಥ

ಕಡುಮುಖರಿಂದ ನಾ ನೊಂದೆನು ಹರಿಯೆ

॥ ೩ ॥

ತೊತ್ತಿನೊಡನೆ ತನ್ನ ಸ್ನೇಹಸರಸ ಮಾತು ।

ತೆತ್ತಿಗರೊಡನೆ ಪಂಥವ ನುಡಿವರು ॥

ಸತ್ತಬಳಿಕ ಸೃಷ್ಟಿ ನಟಿಯೆಂಬರು ಇಂಥ ।

ಮತ್ತಮನುಜರಿಂದ ನೊಂದೆ ಶ್ರೀಹರಿಯೆ

॥ ೪ ॥

ಇಷ್ಟುದಿನವು ನಿನ್ನ ನೆನೆಯದ ಕಾರಣ |
 ಕಷ್ಟವಡುವ ಕೈಮೇಲಾಗಿ ||
 ಸೃಷ್ಟಿಗೊಡೆಯ ಶ್ರೀಪುರಂದರವಿಠಲನೆ |
 ಮುಟ್ಟಿ ಭಜಿಸಬೇಕು ಧೃಷ್ಟಮನವು ನಿನ್ನ || ೫ ||

೫೩.

ರಾಗ—ನಾದನಾಮಕ್ಕಿಯೆ

ತಾಳ—೮ದಿ

೧ಇರಬೇಕು ೨ಇರದಿರಬೇಕು ಶ್ರೀ- |
 ಹರಿದಾಸರು ಸಂಸಾರದೊಳು || ೧ ||
 ಕುಲಸತಿಯಾದರೆ ಕೂಡಿರಬೇಕು |
 ಸುಲಭದಿಂದ ಸ್ವರ್ಗ ಸೂರಾಡಬೇಕು ||
 ೩ಕಲಹಗಂಟಿ ಸತಿ ಕರ್ಕಶೆಯಾದರೆ |
 ಹಲವುಪರಿಯಿಂದಲಿ ಹೊರಗಾಗಬೇಕು || ೧ ||
 ಮಕ್ಕಳು ತಾವು—ಮತಿವಂತರಾದರೆ |
 ಅಕ್ಕರೆಯಿಂದಲಿ ಕೂಡಿರಬೇಕು ||
 ಚಿಕ್ಕತನದಿ ಬುದ್ಧಿ ೪ತೇರುಂಡರಾದರೆ |
 ೫ಗಕ್ಕನೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಗಾಗಬೇಕು || ೨ ||
 ೬ದುಷ್ಟರ ಕಂಡರೆ ದೂರವಿರಬೇಕು |
 ಶಿಷ್ಯರ ಕಂಡರೆ ಕೈಮುಗಿಯಬೇಕು ||

೧) ಅ (೧); ಆ (II). ಇ ಪ್ರತಿಗಳಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ.

೨) ಇಲ್ಲದಿರಬೇಕು (ಅ ೧). ೩) ಕಲಹತನದಿ (ಅ. ೧).

೪) ಚೇರುಂಡ (ಅ ೧ ಆ II). ೫) ಗಕ್ಕನವರ ಬಿಟ್ಟು ಬಯಸಾಗಬೇಕು (ಅ ೧)

೬) ಅ ೧. ಆ II ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೊಂದು ನುಡಿ ಇದೆ:—

ಒನರ ಕಂಡರೆ ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟಬೇಕು |

ಜ್ಞಾನಿಗಳ ಕಂಡರೆ ಕೈಮುಗಿಯಬೇಕು ||

ಮಾನಿ ಶ್ರೀಪುರಂದರವಿಟ್ಟುಲರಾಯನ |

ನಾನಾ ಬಗೆಯಿಂದ ಕೊಂಡಾಡಬೇಕು ||

ಆತ್ಮಭಾವ

ದಿಟ್ಟ ಶ್ರೀಪುರಂದರವಿಟ್ಟಲರಾಯನ |
ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಆತನ ನೆರೆನಂಬಬೇಕು ||

|| ೧ ||

೫೪

ರಾಗ—ಆನಂದಭೈರವಿ

ತಾಳ—ಅಟ

೧ಬಾಯ್ಪಡಿ ಕರಿದ ನಾನು ಬದುಕಿದೆನು—ಅವರು- |
ಮಾಡಿದುಪಕಾರವ ಮರೆಯೆ ಶ್ರೀಹರಿಯೆ

|| ೨ ||

ಹಂಗಿಸಿ ಹಂಗಿಸಿ ಮನವ ಹರಿಯಲಿ ನಿಲಿಸಿದರು |
ಭಂಗಿಸಿ ಭಂಗಿಸಿ ಅಬಯಲಾಸೆ ಕೆಡಿಸಿದರು ||
ಕಂಗೆಡಿಸಿ ಕಂಗೆಡಿಸಿ ಕಾಮ ಕ್ರೋಧ ಬಿಡಿಸಿದರು |
ಹಂಗಿಸಿದವರೆನ್ನ ಪರಮ ಬಂಧುಗಳು

|| ೧ ||

ಜಾಡಿಸಿ ಜಾಡಿಸಿ ಎನ್ನ ಜನ್ಮಗಳ ಕಳೆದರು |
ಹೂಡಿಸಿ ಹೂಡಿಸಿ ಹುಟ್ಟು ಹೊಂದುಗೊಳಿಸಿದರು ||
ಪೀಡಿಸಿ ಪೀಡಿಸಿ ಎನ್ನ ಪ್ರಯತ್ನವ ಕಳೆದರು |
ಕಾಡಿ ಕಾಡಿ ಕೈವಲ್ಯ ಪದವಿ ತೋರಿದರು

|| ೨ ||

ಕಾಸು ಮುಟ್ಟಿದಾಗ ಕಾಯ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಕ್ಕಿಕ್ಕಿದರು |
ದೂಷಿಸಿ ದೂಷಿಸಿ ನಿರ್ದೋಷ ಮಾಡಿದರು ||
ಲೇಸನು ಕೊಡು ನಮ್ಮ ಪುರಂದರವಿರಲನೆ |
ದಾಸನೆಂದೆನಿಸುವರನುದಿನದಲಿ ಎನ್ನ

|| ೩ ||

೧) ಆ (II) ರು (೮) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿದೆ

೨) ಮೀಸಲು ಮಾಡಿದರು ಹರಿಹರ ಒಡವೆ ಎಂದು (ರು ೮)

೩) ಕಾಸು ಹುಟ್ಟಿದಂತೆ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತವನೆ ಮಾಡಿದರು (ರು ೮).

೫೫

ರಾಗ—ಪೂರ್ವಿ

ತಾಳ—ಅಟ

೧ ಅಪಮಾನವಾದರೆ ಒಳಿತು ।

ಅಪರೂಪ ಹರಿನಾಮ ಜಪಿಸುವ ಮನುಜಗೆ

॥ ಪ ॥

ಮಾನದಿಂದಲಿ ಅಭಿಮಾನ ಪುಟ್ಟುವುದು ।

ಮಾನದಿಂದಲಿ ತಪ ಹಾನಿಯಾಗುವುದು ॥

ಮಾನಿ ಕೌರವನಿಗೆ ಹಾನಿಯಾಯಿತು—ಅನು- ।

ಮಾನವಿಲ್ಲವು ಮಾನ-ಅಪಮಾನ ಸಮರಿಗೆ

॥ ೧ ॥

ಅಪಮಾನದಿಂದಲಿ ತಪವೃದ್ಧಿಯಾಹುದು ।

ಅಪಮಾನದಿಂ ಪುಣ್ಯ ಸಫಲವಾಗುವುದು ॥

ಅಪಮಾನದಿಂದಲಿ ನೃಪ ಧ್ರುವರಾಯಗೆ ।

ಕಪಟನಾಟಕ ಕೃಷ್ಣ ಅಪರೋಕ್ಷನಾದನು

॥ ೨ ॥

ನಾನೇನ ಮಾಡಲಿ ಆರಲ್ಲಿ ಪೋಗಲಿ ।

ಕಾನನಚರರಾರಾಧ್ಯ ನೀನಿರಲು ॥

ದೀನರಕ್ಷಕ ನಮ್ಮ ಪುರಂದರವಿರಲನೆ ।

ಏನು ಬೇಡೆನಗಪಮಾನವೆ ಇರಲಿ

॥ ೩ ॥

೩ ಮಾನವಜನ್ಮವಿವೇಕ

೫೬

ರಾಗ—ಪಂತುವರಾಳಿ

ತಾಳ—ಅಟ

೧ಮಾನವಜನ್ಮ ದೊಡ್ಡದು—ಇದ ।

ಹಾನಿ ಮಾಡಲು ಬೇಡಿ ಹುಚ್ಚವ್ವಗಳಿರಾ || ಪ ||

ಕಣ್ಣು ಕೈಕಾಲ್ಕಿವಿ ನಾಲಗೆ ಇರಲಿಕ್ಕೆ ।

ಮಣ್ಣುಮುಕ್ಕಿ ಮರುಳಾಗುವರೆ ||

ಹೊನ್ನ ಹೆಣ್ಣಿ ಗಾಗಿ ಹರಿನಾಮಾಮೃತವನು ।

ಉಣ್ಣದೆ ಉಪವಾಸವಿರುವರೇನೋ || ೧ ||

ಕಾಲನವರು ಬಂದು ಕರಪಿಡಿದೆಳೆವಾಗ !

ತಾಳು ತಾಳೆಂದರೆ ಏಕೇಳುವರೆ ? ||

ಏಳೇಳಿ ಹೋಗದ ಮನ್ನ ಧರ್ಮವ ಗಳಿಸಿರೋ ।

ಸುಳ್ಳಿನ ಸಂಸಾರ ಸುಳ್ಳಿಗೆ ಸಿಲುಕಬೇಡಿ || ೨ ||

ಏನು ಕಾರಣ ಯದುಪತಿಯನು ಮರೆತಿರಿ ।

ಧಾನ್ಯ-ಧನ ಸತಿ-ಸುತರಿವು ನಿತ್ಯವೆ ? ||

ಇನ್ನಾದರು ಶ್ರೀಪುರಂದರ ವಿರಲನ ।

ಚೆನ್ನಾಗಿ ಭಜಿಸಿ ನೀವ್ ಸುಖಿಯಾಗಿರಯ್ಯ || ೩ ||

೫೭

ರಾಗ—ಪೂರ್ವಿ

ತಾಳ—ಅಟ

೪ಏನಾಯಿತೀ ಜನಕಿ ಮೌನವದು ಕವಿದಂತೆ ।

ಮಾನುಷ್ಯರಾಗಿ ಮರೆತರು ಹರಿಯನು || ಪ ||

೧) ಅ (೧ ಲ) ಆ (I). ರು (೧/೧೦) ಪ್ರತಿಗಳಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ.

೨) ತಾಳುವರೆ. (ಬಹುಮತ)

೩) ಗಾಳಿ ಹೋಗದ ಮುನ್ನ (ಬಹುಮತ)

೪) ಅ (ಲ) ಏ. ರು (ಲ) ಪ್ರತಿಗಳಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ.

ನಾಲಗೆಗೆ ಮುರಿಯಿತೆ ನೆಗ್ಗಿಲ ಕೊನೆಮುಳ್ಳು ।
 ಬಾಲತನದಲಿ ಭೂತ ಹೊಡೆಯಿತೆ—ಕೆಳಗು- ।
 ಮೇಲಿನ ತುಟಿ ಎರಡು ಒಂದಾಯಿತೇ—ಅವರ- ।
 ಕಾಲಮೃತ್ಯು ಬಂದು ಕಂಗಡಿಸಿತೆ ?

॥ ೧ ॥

ಘಟಿಸರ್ಪ ಕಚ್ಚಿ ವಿಷ ಘನವಾಗಿ ಏರಿತೆ ।
 ಕುಟಗರಿಸಿ ನಾಲಗೆ ಕಡಿದುಹೋಯಿತೆ ? ॥
 ಹಟ ಹಿಡಿದ ಹೊಲೆಪುನಸು ಹರಿ ಎನ್ನಲಾರದೆ ।
 ಕುಟಿಲ ಚಂಚಲ ಬುದ್ಧಿ ಕಂಗಡಿಸಿತೆ ?

॥ ೨ ॥

ಹರಿಯೆಂದರವರ ಶಿರ ಹರಿದು ಬೀಳುವುದೆ ।
 ಪರಬ್ರಹ್ಮ ಪಣೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆದಿಲ್ಲವೆ ॥
 ಸಿರಿದೇವಿಗೊಲಿದ ಶ್ರೀಪುರಂದರವಿಠಲನ ।
 ಸ್ಮರಿಸಿದರೆ ಸಿಡಿಲೆರಗಿ ಸುಟ್ಟು ಕೊಲ್ಲುವುದೆ ?

॥ ೩ ॥

೫೮

ರಾಗ—ನಾದನಾಮಕ್ರಿಯೆ

ತಾಳೆ—ಆದಿ

೧ನರನಾದ ಮೇಲೆ ।

ಹರಿನಾಮ ಜಿಹ್ವೆಯೊಳಿರಬೇಕು

॥ ಪ ॥

ಭೂತದಯಾಪರನಾಗಿರಬೇಕು ।

ಪಾತಕವೆಲ್ಲವ ಕಳೆಯಲು ಬೇಕು ॥

ಮಾತು-ಮಾತಿಗೂ ಹರಿ ಎನಬೇಕು !

॥ ೧ ॥

ವೇದ-ಶಾಸ್ತ್ರಗಳನೋದಲು ಬೇಕು ।

ಭೇದಾಭೇದವ ತಿಳಿಯಲು ಬೇಕು ।

ಸಾಧು-ಸಜ್ಜನರ ಸಂಗದೊಳಿರಬೇಕು

॥ ೨ ॥

ತಂದೆ-ತಾಯಿಗಳ ನೇವೆಯು ಬೇಕು |
ಬಂದುದನುಂಡು ಸುಖಿಸಲು ಬೇಕು |
ತಂದೆ ಪುರಂದರವಿರಲನ ದಯೆಬೇಕು

|| ೩ ||

೫೯

ರಾಗ—ತೋಡಿ

ತಾಳ—ರೂಪಕ

೧ವೃಧ್ವಪಲ್ಲವೆ—ಜನುಮ ವೃಧ್ವಪಲ್ಲವೆ || ಪ ||

ತೀರ್ಧವದನ ಭಜಿಸಿ ತಾ ಕೃ- |

ತಾರ್ಧನಾಗದವನ ಜನುಮ || ಅ.ಪ ||

ಒಂದು ಶಂಖವುದಕದಿಂದ |

ಚಿಂದದಲಭಿಷೇಕ ಮಾಡಿ ||

ಗಂಧ-ಪುಷ್ಪ ಹರಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಿ |

ವಂದನೆ ಮಾಡದವನ ಜನುಮ || ೧ ||

ಮುಗುಳುದನೆಯ ಎಳೆ ತುಳಸಿ ದ- |

ಳಗಳ ತಂದು ಪ್ರೇಮದಿಂದ ||

ಜಗನ್ನೋಹನ ಪೂಜೆಯ ಮಾಡಿ |

ಚರಣಕೆರಗದವನ ಜನುಮ || ೨ ||

ಕಮಲ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಸಂಪಿಗೆ ಜಾಜಿ |

ವಿಮಲ ಕೇದಗೆ ಪ್ರೇಮದಿಂದ ||

ಕಮಲನಾಭನ ಅರ್ಚನೆ ಮಾಡಿ |

ಕರವಮುಗಿಯದವನ ಜನುಮ || ೩ ||

ಪಂಚಭಕ್ಷ್ಯ ಪಾಯಸ ಘೃತ |

ವಂಚಾಮೃತ ಹರಿಗರ್ಪಿಸದೆ ||

ಮುಂಚೆ ಉಂಡು ಹೊರಗೆ ತಾ ಪ್ರ- |

ಪಂಚಪಾಡುವವನ ಜನುಮ || ೪ ||

೧) ಏ. ಪ್ರತಿಯಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಅ (E, I) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಸುಡುಗಳಿವೆ.
ಏ. ಸೂ: ನುಡಿ ೨. ೩. ೫ ರ ಕೊನೆಯ ಚರಣಗಳ ಪ್ರಾಸ ತಪ್ಪಿದೆ.

ಸಜ್ಜನಸಂಗ ಮಾಡದವನ |
 ದುರ್ಜನ ಸಂಗವ ಬಿಡದವನ
 ಅರ್ಜುನಸಖ ಪುರಂದರ |
 ವಿರಲನನ್ನು ಭಜಿಸದವನ

|| ೫ ||

೬೦

ಉಗಾಭೋಗ

(೧)

ಗಿಪ್ಪುಟ್ಟುವ ಭೀತಿ ಪೊಂದುವ ಭೀತಿ |
 ವಿಟ್ಟಲನಂಘ್ರಿಯ ನೆನೆಯದವರಿಗೆ ||
 ಪಾವದ ಭೀತಿ, ನಿರಯದ ಭೀತಿ ಶ್ರೀ
 ಗೋವಾಲನ ದಾಸನಾಗದವರಿಗೆ ||
 ಕಾಲನ ಭೀತಿ ಕರ್ಮದ ಭೀತಿ ಶ್ರೀ- |
 ಲೋಲನ ಒಮ್ಮೆ ನೆನೆಯದವಗೆ ||
 ಅತಳದಲ್ಲಿರಿಸೋ, ಸುತಳದಲ್ಲಿರಿಸೋ |
 ತಳಾತಳ ವಾತಾಳದಲ್ಲಿರಿಸೋ ||
 ಯೋನಿಯೊಳಿರಿಸೋ ಮತ್ತಾ ವಿಯೋನಿಯಲ್ಲಿರಿಸೋ |
 ಎಲ್ಲರಿಸಿದರೂ ನಾ ಹೋಹೇನಯ್ಯ |
 ಎಂತೆಂತು ನಡೆದು ನಡೆಸಿಕೊಂಬುವೆ |
 ಅಂತೆಂತು ನಡೆಯುವೆ ಶ್ರೀಪುರಂದರವಿಠಲ

(೨)

೨ಹರಿ ನಿನ್ನ ಭಕ್ತನೆನಿಸಿಕೊಂಡವ ಭಂಗವ ಪಡಲು ಬೇಕೇ |
 ದಿನ-ಪ್ರತಿದಿನದಲ್ಲಿ ಅನ್ನ ವಸ್ತ್ರ ಉದಕಗಳ ಕಾಣದಿರಬೇಕೆ ? |
 ಬೆನ್ನಟ್ಟಿ ರೋಗಗಳು ಹತ್ತಿರಬೇಕೆ ?
 ತನ್ನವರ ಕೈಯಿಂದ ಚಿಹ್ನೆ ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆ ? |
 ಎನ್ನ ಈ ಪರಿಯಲಿ ಮಾಡಿದ ಬಗೆಯೇನೋ ಪುರಂದರ
 ವಿರಲ

೪ ನಾಮಸ್ಮರಣದರ್ಶನ

೬೦

ರಾಗ—ಆನಂದಭೈರವಿ

ತಾಳ—ತ್ರಿಪುಟ

೧ಸುಮ್ಮನೆ ದೊರಕುವುದೇ ಶ್ರೀರಾಮನ ದಿವ್ಯನಾಮವು ।

ಜನ್ಮಜನ್ಮಾಂತರದ ದುಷ್ಟರ್ಮ ಹೋದವಗಲ್ಲದೆ

॥ ಪ ॥

ಕಂತುಪಿತನ ಮೂರುತಿಯ ತನ್ನಂತರಂಗದೊಳಿಟ್ಟು ।

ಚಿಂತೆ ಎಲ್ಲ ಬಿಟ್ಟು ನಿಶ್ಚಿಂತನಾದವಗಲ್ಲದೆ

॥ ೧ ॥

ಭಕ್ತಿರಸದಲಿ ತನ್ನ ಚಿತ್ತಪರವಶನಾಗಿ ।

ಅಚ್ಯುತನ ನಾಮವನು ಬಚ್ಚಿಟ್ಟುಕೊಂಡವಗಲ್ಲದೆ

॥ ೨ ॥

ತನ್ನೊಳಗೆ ಇದ್ದ ಮೂರುತಿಯ ಕಣ್ಣೊಳಗೆ ತಂದರೆ ।

ಆನಂದ ಪೂರ್ಣ ಪುರಂದರವಿರಲನ ನೋಡಿದವಗಲ್ಲದೆ

॥ ೩ ॥

೬೧

ರಾಗ—ಮುಖಾರಿ

ತಾಳ—ಝಂಪೆ

ಇನ್ನಾದರೂ ಹರಿಯ ನೆನೆಯೊ ನೀ ಮನುಜಾ ।

ಮುನ್ನಾದ ದುಃಖಗಳು ನಿಜವಾಗಿ ತೊಲಗುವುವು

॥ ಪ ॥

ಊರೂರ ನದಿಗಳಲಿ ಬಾರಿಬಾರಿಗೆ ಮುಳುಗಿ ।

ತೀರದಲಿ ಕುಳಿತು ನೀ ಪಣೆಗೆ ನಿತ್ಯ ॥

ನೀರಿನಲಿ ಮಟ್ಟಿಯನು ಕಲಸಿ ಬರೆಯುತ ಮೂಗು- ।

ಬೇರನ್ನು ಪಿಡಿದು ಮುಸುಕಿಕ್ಕಲೇನುಂಟು

॥ ೧ ॥

೧) ಇ. ಝಂಪೆ (೧) ಶ್ರೀ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ.

೨) ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಸತಪ್ಪಿದೆ.

೩) ಝಂಪೆ (೨) (೧/೧೦) ರ (೨) ಪ್ರತಿಗಳಿಂದ ಆರಿಸಿದೆ.

ನೂರಾರು ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಡಂಭಕೆ ಮಾಡಿ |
 ಆರಾರಿಗೋ ಹಣದ ದಾನಕೊಟ್ಟು ||
 ದಾರಿದ್ರ್ಯವನು ಪಡೆದು ತಿರಿದುಂಬುವುದಕೀಗ |
 ದಾರಿಯಾಯಿತೆ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಫಲವುಂಟೇ ? || ೨ ||

ಕಾಡುದೈವಗಳನ್ನು ಚಿನ್ನ-ಬೆಳ್ಳಿಗಳಿಂದೆ |
 ಮಾಡಿಕೊಂಡವರ ಪೂಜೆಯನೆ ಮಾಡಿ ||
 ಕಾಡುಕಳ್ಳರು ಬಂದು ಅವುಗಳನು ಕೊಂಡೊಯ್ಯೆ |
 ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದುದಕ್ಕೆ ಬಾಯಬಡಕೊಳ್ಳುವೆ || ೩ ||

ಮಗನ ಮದುವೆಯು ಎಂದು ಸಾಲವನು ಮಾಡಿ ನೀ |
 ಸುಗುಣಿಯನ್ನಿಸಿಕೊಳಲು ವ್ಯಯ ಮಾಡಿದೆ ||
 ಹಗರಣವ ಪಡಿಸಿದರೆ ಸಾಲಗಾರರು ಬಂದು |
 ಬಗೆಬಗೆಯೊಳವರ ಕಾಲ್ಗೆ ರಗಿ ಬಿದ್ದಿರುವೆ || ೪ ||

ಕೆಟ್ಟುವೀ ಕೆಲಸಗಳ ಮಾಡಿದರೆ ಫಲವೇನು ? |
 ತಟ್ಟನೇ ಶ್ರೀಹರಿಯ ಪದವ ನಂಬಿ ||
 ದಿಟ್ಟ ಶ್ರೀಪುರಂದರವಿಟ್ಟಲನೆ ಎಂದರೆ ||
 ನುಟ್ಟು ಹೋಗುವವಯ್ಯ ನಿನ್ನ ಕಷ್ಟಗಳು || ೫ ||

೬೩

ವಾಗ—ಕಲ್ಯಾಣ

ತಾಳ—ಅಟ

೧ ಸ್ಮರಣೆಯೊಂದೆ ಸಾಲದೆ—ಗೋವಿಂದನ |
 ಸ್ಮರಣೆಯೊಂದೆ ಸಾಲದೆ ? || ಪ ||
 ಪರಿಪರಿ ಸಾಧನ ಭ್ರಾಂತಿಯ ಬಿಡಿಸುವ |
 ಪರಮಾತ್ಮನ ಪಾದ ನೆರೆನಂಬಿದವರಿಗೆ || ಅ.ಪ ||

೧) ಕ. ವಿ. ವಿ. ತಾಳಗರಿಯಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ. (೧೭೫೦-ಸಂ. ೧೮೫೮)

ಅ (೧). ಅ. (೧). ಇ (೧೦) ರು. ಶ್ರೀ. ಈ ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ನುಡಿಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಯಾಗಿವೆ.

ಕಡುಮುಖಿನಾದರೇನು—ದಾನ-ಧರ್ಮ- ।

ಕೊಡದಾತನಾದರೇನು ॥

ಬಡವನಾದರೇನು ವಿಚಾರಿಯಾದರೇನು ।

ಒಡನೆ ಪ್ರಹ್ಲಾದನುದ್ಧರಿಸಿದ ಶ್ರೀಹರಿಯ ॥ ೧ ॥

ಪಾತಕಿಯಾದರೇನು—ಸರ್ವಲೋಕ- ।

ಘಾತಕಿಯಾದರೇನು ॥

ಮಾತೆಯಂದದಿ ತನ್ನ ದಾಸರ ಸಲಹುವ ।

೧ಚೇತನಾತ್ಮಕನ ಪಾದವ ನಂಬಿದವರಿಗೆ ॥ ೨ ॥

ಪಾತಕ ವೆಗ್ಗೊಳವೊ—ನಾಮವು ಪ್ರಾಯ- ।

ಶ್ಚಿತ್ತಕೆ ವೆಗ್ಗೊಳವೊ ॥

ಪಾತಕವೆನಗಿಲ್ಲ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ ಮುನ್ನಿಲ್ಲ ।

ಏತರ ಭಯವಯ್ಯ ಪುರಂದರವಿರಲನ ॥ ೩ ॥

೬೪

ರಾಗ—ಮಧ್ಯಮಾವತಿ

ತಾಳೆ—ಒದಿ

೨ಹೇಗೆ ಶ್ರೀಹರಿ ದಯಮಾಡುವನೋ—ನಮಗೆ- ।

ಹೇಗೆ ಶ್ರೀಹರಿ ದಯಮಾಡುವನೋ ॥ ೧ ॥

ಯೋಗಿವರೋದಿತ ಭಾಗವತಾದಿ-ಸ- ।

ದಾಗಮಗಳನುರಾಗದಲಿ ನೆನೆಯದಗೆ ॥ ೨ ॥

ಶಕ್ತಿಮಿಾರಿ ಗುರುಭಕ್ತಿಪೂರ್ವಕ ಹರಿ- ।

ಭಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದ ಕುಯುಕ್ತಿವಂತರಿಗೆ ॥ ೩ ॥

ದಾಸದಾಸ ಎನ್ನೀಶಗೆ ಮೊರೆಯಿಡೆ ।

ಲೇಸು ಕೊಡುವ ನಮ್ಮ ಪುರಂದರವಿರಲ ॥ ೪ ॥

೧) ತಾ ತತ್ತ್ವಮಾನ ಹೃದಯನಾದ ಮನುಷ್ಯ (ಆ-೧)

೨) ಏ ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿದೆ.

೬೫

ರಾಗ—ಕಲ್ಯಾಣ

ತಾಳ—ರೂಪಕ

೧ವೋಸ ಹೋದೆನಲ್ಲವಿಠಲವೋಸ ಹೋದೆನಲ್ಲಾ || ಪ ||

ಆಸೆಬಿಟ್ಟು ಹಂಬಲಿಸಿ |

ಹೇಸಿನರಕದೊಳಗೆ ಸಿಲುಕಿ || ಅ. ಪ ||

ಪುಷ್ಪ ಶ್ರೀತುಳಸಿಯನ್ನು |

ಒಪ್ಪದಿಂದ ಮನೆಗೆ ತಂದು ||

ಅಪ್ಪ ಕೃಷ್ಣನ ಪೂಜೆಯ ಮಾಡಿಮೇ- |

ಲಿವ್ವ ಲೋಕವ ಸೂರೆಗೊಳದೆ || ೧ ||

ಕಾಯದಾಸೆಗೆ ಕಂಡುದ ಬಯಸಿ |

ನಾಯಿಯಂತೆ ಮನೆಮನೆ ತಿರುಗಿ ||

ಮಾಯಾಪಾಶದೊಳಗೆ ಸಿಲುಕಿ |

ಜೀಯ ನಿನ್ನನು ಧ್ಯಾನಿಸಲರಿಯದೆ || ೨ ||

ಸತಿಸುತರು—ಪಿತೃ-ಬಾಂಧವರು |

ಪಥವ ತೋರಿಸಬಲ್ಲರೆ ಇವರು ||

ಗತಿ ನೀನೇ ಪುರಂದರವಿಠಲ |

ಹಿತವ ತಾಯಿ ತಂದೆ ನೀನು || ೩ ||

೬೬

ರಾಗ—ಮಧ್ಯಮಾವತಿ

ತಾಳ—ಏಕ

೨ಬಡವಾ ನಿನಗೊಬ್ಬರ ಗೊಡವೆ ಏತಕೊ |

ಒಡವೆ ವಸ್ತು ತಾಯಿತಂದೆ ಒಡೆಯ ಕೃಷ್ಣನೊಡು

ನಂಬೋ || ಪ ||

೧) ಚ. ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಈ ಹಾಡು ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿದೆ.

೨) ಆ (II), ಖ ೧. ಛ. ರಘು (೫/೧೦). ೦ (೨೧), ಈ ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ದೊರಕು
ತ್ತದೆ.

ಒವ್ವತ್ತು ಭಿಕ್ಷವ ಬೇಡು, ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಒಂದಿಷ್ಟು ನೀಡು ।
ಅಪ್ಪನಾದಕ್ಕೂತನ ನೋಡು, ಅನಂದದಲಿ ಪೂಜೆಮಾಡು ॥ ೧ ॥

ಮಡದಿ-ಮಕ್ಕಳು ಹೆದರಿಸಿದರೆ ಮುಂಕೊಂಡು ನೀ ಹೋದಿಯೆ
ಕಾಣೋ ॥

ಅಡಕೆಯ ಹೋಳಿಗೆ ಹೋದ ನಾಚಿಕೆ ಆನೆಯ ಕೊಟ್ಟರೆ
ಬಾರದೊ ॥ ೨ ॥

ಬಲ್ಲೆ ನಿನ್ನ ಎಲ್ಲ ಮಾತು ಕ್ಷುಲ್ಲಕತನದ ಭ್ರಾಂತು ।
ಎಲ್ಲರ ಮನೆಯ ದೋಸೆ ತೂತು ಅಲ್ಲವೇನು ನೋಡಿಕೊ
ಈ ಮಾತು ॥ ೩ ॥

ವೇದ-ತರ್ಕವೆಲ್ಲವು ಭ್ರಾಂತಿ—ಅದಿದೇವನ ಕಾಣದನಕ ।
ಬೂದಿಮುಚ್ಚಿದ ಕೆಂಡದಂತೆ ಬುದ್ಧಿಯಲಿರು ನಾ ಹೇಳೇನಂತೆ ॥ ೪ ॥

ದೊರೆತನವು ಏನು ಹೆಚ್ಚು—ಸಿರಿಯು ಏನು ವಾವನ ಮೆಚ್ಚು ।
ವರದ ಪುರಂದರವಿಟ್ಟಲರಾಯನು ಪರಿಪಾಲಿವನೆಂದು ಸಚ್ಚು ॥ ೫ ॥

೭೭

ರಂಗ—ಕಾಂಬೋದಿ

ತಾಳ—ಭಾವತಾಳ

೧ವನೆಂದರೇನು ನೀನೆನ್ನ ಕಾಯೊ ।
ನೀನೆ ನನಗಿಂದೆಂದು ತಂದೆ-ತಾಯೊ ॥ ೧ ॥

ಆಪತ್ತುಕಾಲಕ್ಕೆ ಅನಂತ ನೀ ಕಾಯೋ ।
ತಾಪಜ್ವರಕ್ಕೆ ತ್ರಿವಿಕ್ರಮನೆ ಕಾಯೊ ॥
ಭೂಪತಿಯು ಮುನಿದರೆ ಶ್ರೀಪತಿಯ ನೀ ಕಾಯೊ ।
ವ್ಯಾಪಾರಧರ್ಮವನು ಯದುವತಿಯ ನೀ ಕಾಯೊ ॥ ೧ ॥

೧) ೨ (೧೦) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿದೆ.

ಸರುಪ ಸುತ್ತಿದರೆ ಸರ್ವೋತ್ತಮನೆ ನೀ ಕಾಯೊ |
 ಪರಿವರಿಯ ದೋಷಗಳ ಪದ್ಮನಾಭ ಕಾಯೊ ||
 ಹರಕು ಸಂಸಾರವನು ಹರಿ ಬಂದು ನೀ ಕಾಯೊ |
 ದೊರಕದೀ ವೇಳೆಯಲಿ ದೊರೆ ನೀನೆ ಕಾಯೊ... || ೨ ||

ನರರು ಮುನಿದಿರಲು ನಾರಾಯಣನೆ ನೀ ಕಾಯೊ |
 ಪುರ ಬೆನ್ನುಗೊಳಲು ಪುರುಷೋತ್ತಮನೆ ಕಾಯೊ ||
 ಅರಿಯು ಅಡ್ಡಾದರೆ ಅಚ್ಚುತನೆ ನೀ ಕಾಯೊ |
 ಕರಕರೆಯ ಸಂಸಾರ ಕೃಷ್ಣ ನೀ ಕಾಯೊ.... || ೩ ||

ಮದಮತ್ಸರವನು ಮಧುಸೂದನನೆ ನೀ ಕಾಯೊ |
 ಮದಬಂದ ವೇಳೆಯಲಿ ಮಾಧವನೆ ಕಾಯೊ ||
 ಹೃದಯದಾ ಕಪಟವ ಹೃಷೀಕೇಶ ನೀ ಕಾಯೊ ||
 ಒದಗಿದ ಕಲ್ಮಷವ ವಾಸುದೇವ ಕಾಯೊ.... || ೪ ||

ಕಾರ್ಪಣ್ಯ ದೋಷಗಳ ಸರ್ವಶಯನನೆ ಕಾಯೊ |
 ಒಪ್ಪುವ ಪ್ರಕಾಶವ ಕೇಶವನೆ ಕಾಯೊ ||
 ಆಪ್ತ ತಿರುಮಲರಾಯ ಪುರಂದರವಿರಲನೆ |
 ಒಪ್ಪಿ ಅನವರತ ನಿಶ್ಚಿಂತೆಯನು ಕಾಯೊ .. || ೫ ||

೬ ರ

ರಾಗ—ರೇಗುಪ್ಪಿ

ತಾಳ—ಅಟ

೧ ಏಕೆ ಮೈಮರೆದೆ ನೀನು—ಜೀವನವೇ- |
 ಏಕೆ ಮೈಮರೆದೆ ನೀನು || ಪ ||
 ಏಕೆ ಮೈಮರೆದೆ ನೀ—ಲೋಕಾರಾಧ್ಯನ ಪಾದ |
 ಬೇಕೆಂದು ಭಜಿಸು ಕಾಣೋ—ಜೀವನವೇ || ಅ.ಪ, ||

ಮದ್ದಾನೆಗಳೆಂಟು ಸೊಕ್ಕಿನಿಂ ಬರುವಾಗ |
ಎದ್ದು ಕುಳ್ಳಿರಬಾರದೆ—ಜೀವನವೇ ||
ಅಧ್ಯಾತ್ಮಕಾ ಹರಿನಾಮವ ಶ್ರುತಿಮಾಡಿ |
ಒದ್ದು ಬೀಸಾಡು ಕಾಣೋ—ಜೀವನವೇ

|| ೧ ||

ಕಂದರ್ಪನೆಂಬವ ಕಾದುತ ಬರುವಾಗ |
ನಿಂದಿಸುತಿರಬಾರದೆ—ಜೀವನವೇ ||
ಒಂದೇ ಮನಸು ಎಂಬ ವಜ್ರಾಯುಧವ ಪಿಡಿದು |
ಕೊಂದು ಬೀಸಾಡು ಕಾಣೋ—ಜೀವನವೇ

|| ೨ ||

ವಿಷಯದಿ ಸುಖಕಾಣೆ ಪಶುಜನರೊಳು ದೇಹ |
ಹಸನುಗಳೆಯಲು ಬೇಡವೋ—ಜೀವನವೇ ||
ಬಿನ್ನಾಕ್ಷ ಪ್ರರಂದರವಿರಲನೊಲಿಯೆ ಸುಖ- |
ರಸದಿ ಲೋಲಾಡು ಕಾಣೋ—ಜೀವನವೇ

|| ೩ ||

೬೯

ರಾಗ—ಮಧ್ಯಮಾವತಿ

ತಾಳೆ—೮ದಿ

೧ಕರ್ಮಬಂಧನ ಭೇದನ—ಪ್ರೀ- |

ರಾಮನ ನಾಮವ ನೆನೆ ಮನವೆ

|| ೪ ||

ಅರ್ಚಿಸಲರಿಯೆನು ಪೂಜಿಸಲರಿಯೆನು |

ಮೆಚ್ಚಿಸಲರಿಯೆನೆಂದೆನಬೇಡ ||

ಅಚ್ಚು ತಾನಂತ ಗೋವಿಂದನ ನಾಮವ |

ಇಚ್ಛೆ ಬುದಾಗಲೆ ನೆನೆ ಮನವೆ

|| ೧ ||

ಸ್ನಾನವನರಿಯೆನು ಧ್ಯಾನವನರಿಯೆನು |

ಏನನು ಅರಿಯೆನೆಂದೆನಬೇಡ ||

೧) ಅ (೧) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಈ ಹಾಡು ಇದೆ.

ಜಾನಕಿರಮಣನ ದಶರಥನಂದನ |

೧ದಾನವನಾಶನ ನೆನೆ ಮನವೆ

|| ೨ ||

ಮಂತ್ರವನರಿಯೆನು ತಂತ್ರವನರಿಯೆನು |

೨ಎಂತು ಅರಿಯೆನೆಂದೆನಬೇಡ ||

ಸಂತತಾನಂತ ಗೋವಿಂದನ ನಾಮವ |

ಅಂತರಂಗದೊಳು ನೆನೆ ಮನವೆ

|| ೩ ||

ಜಪವ ನಾನರಿಯೆನು ತಪವ ನಾನರಿಯೆನು |

ಉಪಪಾಸವರಿಯೆನೆಂದೆನಬೇಡ ||

ಅಪರಿಮಿತ ಗುಣಗಳ ಅನಂತಮಹಿಮನ |

ಕೃಪೆಯ ಸಮುದ್ರನ ನೆನೆ ಮನವೆ

|| ೪ ||

ಕಲಿಯುಗದೊಳು ಹರಿನಾಮವ ನೆನೆದರೆ |

ಕುಲಕೋಟಿಗಳುದ್ದ ರಿಸುವುವು ||

ಸುಲಲಿತ ಭಕ್ತಿಗೆ ಸುಲಭನೆಂದೆನಿಸುವ |

ಜಲರುಹನಾಭನ ನೆನೆ ಮನವೆ

|| ೫ ||

ತಾಪತ್ರಯಗಳ ತಪ್ಪಿಸಿ ಸುಜನರ |

ಪಾವಗಳೆಲ್ಲವ ಪರಿಹರಿಸುವುದು ||

ಶ್ರೀವತಿ ಸದಮಲಧ್ಯಾನಗೋಚರನ |

ಗೋಪೀನಾಥನ ನೆನೆ ಮನವೆ

|| ೬ ||

ವರದ ವೀರನಾರಾಯಣ ಸ್ವಾಮಿಯು |

ಪರಮಪಾವನನು ಹಿತನಾಗಿ ||

ಹರಿಯದ ಇಹಪರ ಕೊಡುವ ಸುಖಿಗಳ |

ಪುರಂದರವಿರಲನ ನೆನೆ ಮನವೆ

|| ೭ ||

೧) ಗಾನವಿಲೋಲನ ನೆನೆ ಮನವೆ || (ಅ ೮)

೨) ಎಂತು ಭಜಿಪೆನೆಂದೆನಬೇಡ (ಅ. ೮, ಇ ೧೦)

ಇ (೧೦) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ೫ ಸುಡಿಗಳಿವೆ.

ರಾಗ—ಪೂರ್ವಕಲ್ಯಾಣಿ

ತಾಳ—ಅಫ್

೧ತೇಲಿನೊ ಇಲ್ಲ ಮುಳುಗಿಸೊ—ನಿನ್ನ - ।

ಪಾಲಿಗೆ ಬಿದ್ದೆನೊ ಪರಮ ದಯಾಳೊ || ೪ ||

ಸತಿ-ಸುತ-ಧನದಾಶೆ ಎಂತೆಂಬ ಮೋಹದಿ ।

ಹಿತದಿಂದ ಅತಿನೊಂದು ಬಳಲಿದೆನೊ ||

ಗತಿಯನೀಪರ ಕಾಣೆ ಮೊರೆಯ ಲಾಲಿನೊ ಲಕ್ಷ್ಮೀ - ।

ಪತಿ ನಿನ್ನ ಚರಣದ ಸ್ಮರಣೆಯಿತ್ತೆನ್ನ || ೧ ||

ಜರೆ ರೋಗ ದಾರಿದ್ರ್ಯ ಕಶ್ಮಲವೆಂತೆಂಬ ।

ಶರಧಿಯೊಳಗೆ ಬಿದ್ದು ಮುಳುಗಿದೆನೊ ||

ಸ್ಥಿರವಲ್ಲ ಈ ದೇಹ ನೆರೆನೆಂಬಿದೆನು ನಿನ್ನ ।

ಕರುಣಾಭಯವನಿತ್ತು ಪಾಲಿಸೊ ಹರಿಯೆ || ೨ ||

ದೋಷವುಳ್ಳವ ನಾನು ಭಾಷೆಯುಳ್ಳವ ನೀನು ।

ಮೋಸಹೋದೆನೊ ಭಕ್ತಿರಸವ ಬಿಟ್ಟು ||

ಶೇಷಶಯನ ಶ್ರೀವುರಂದರವಿರಲನೆ ।

ದಾಸರ ಸಂಗವಿತ್ತು ವಾಲಿನೊ ಹರಿಯೆ || ೩ ||

೭೧

ಸುಳಾದಿ

ಧ್ರುವತಾಳ

೨ನರಲೋಕದ ಸುಖ ಹೇಯವೆಂಬರು ಗಡ ।

ಸುರಲೋಕದ ಸುಖ ಹೇಯವೆಂಬರು ಗಡ ।

ಅತಲಲೋಕದ ಸಿರಿ ಹೇಯವೆಂಬರು ಗಡ ।

ಸತ್ಯಲೋಕದ ಪದವಿ ಹೇಯವೆಂಬರು ಗಡ ।

ಮುಕುತಿ-ಪಥವನದು ಹೇಯವೆಂಬರು ಗಡ ।

೧) ಅ (ಬಿಡಿ ೫) ಇ. ಎ. ಮತ್ತು ಓ. ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿಸಿ ಬರೆದಿದೆ

೨) ಅ (II) ಇ (ಪುರಂದರದಾಸರ ಮುದ್ರಿತ ಸುಳಾದಿ) ಪ್ರತಿಗಳಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ.

ಪುರಂದರವಿರಲನ ಸಿರಿವಾದಪದುಮದಲುಂಡುಂಡು ।

ಬದುಕುವ ಮಧುಕರರು ಆವಾಗಲು

ಮಟ್ಟಿತಾಳ

ಆಶಾಪಾಶಗಳುಳ್ಳ ಅರೋಹಣ ಭಕುತರು— ।

ಕಾಸುವೀಸಕ್ಕಾಗಿ ಕಳ್ಳಭಕುತರಾವು !

ದೇಶವ ತಿರುಗುವ ಕೀಳು ಭಕುತರಾವು ।

ಶ್ರೀಶ ಮುಕುಂದನಲಿ ಭಕುತಿರಹಿತರಾವು ।

ಪುರಂದರವಿರಲನ ಭಕುತರೆತ್ತ ನಾವೆತ್ತ ಬಣಗುಗಳು !

ತ್ರಿವಿಡಿತಾಳ

ಭಾಗವತನೆಂದು ಕರಸಿಕೊಂಬುದೇ ।

ಯೋಗಯೋಗ್ಯವೆ ಜಗದೊಳಗೆಲ್ಲ ।

ಇದು ನಗೆಗೇಡಲ್ಲದೆ ಯೋಗಯೋಗ್ಯವೆ ನಮ್ಮ- ।

ಪುರಂದರವಿರಲನ ದಾನಾನುದಾಸರ ದಾಸನೆನದಲೆ ।

ಭಾಗವತನೆಂದು ಕರಸಿಕೊಂಬುದು ?

ಅಟತಾಳ

ಎನಗೆ ಶ್ರೀಹರಿಯಲ್ಲಿ ಭಕುತಿ ಇಲ್ಲವು

ಎಂಬುದಕೆ ಇದೆ ಕುರುಹು ।

ವಿನಿತೆ ಸುತರ ಭ್ರಾಂತಿ ಇದೆ ಕುರುಹು ।

ಪುರಂದರವಿರಲನ ದಾಸನೆನಿಸಿಕೊಂಡು

ನರರಿಗಾಲ್ಪರಿವುದೆ ಜಗದೊಳು ಇದೆ ಕುರುಹು

ಆದಿತಾಳ

ಬಾ ಎಂದೆನೆ ಹೋ ಎಂದೆನೆ ಆಯ್ಯಾ ಸಹಾಯಾ

ಜೀಯಾ ಅವಧಾರು ಎಂದೆನೆ ।

ರಾಯ ರಾಯ ರಾಯ ಪುರಂದರವಿರಲನೆ

ಬಾ ಎಂದೆನೆ ಹೋ ಎಂದೆನೆ ?

ಜತೆ

ಕೊಂಚೆಯೂರ ಚಿನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕಾಳಂಜಿ ।

ವಂಚೆಬಾಣನ ಪಿತ ಪುರಂದರವಿರಲ

೪ ಭಕ್ತಿಭಾವ ವಿಕಾಸ

- ೧ ನಾಮಸ್ಮರಣ ನಿಷ್ಠೆ
- ೨ ಪತಿತಪಾವನ ದೇವ
- ೩ ಭಕ್ತಿವಿಚಾರ ವಿವೇಕ

೧ ನಾಮಸ್ಮರಣನಿಷ್ಠೆ

೭೨

ಸುಳಾದಿ

ಧೃವತಾಳ

೧ಮನವೆ ಆಲಿಸಿಕೇಳೊ, ಬಿನ್ನ ಯಿಸುವೆನು ನಿನಗೆ |
ಚೆನುಮಯಮೂರುತಿಯ ಗುಣ ರೂಪ ನಾಮ ಕೀ- |
ರ್ತನೆ ಮಾಡ್ ಬಗೆಯ ನಿನಗೆ ತಿಳಿಸುವೆನು |
ಘನವಾದ ಸುಸಾಧನವೆಂದು ತ್ರಿಕರಣಪೂರ್ವಕವಾಗಿ |
ಘನಮಹಿಮೆ ನಾರಾಯಣನ ಅಚಿಂತ್ಯಾದ್ಭುತ ಶಕ್ತಿ
ಅನುಭವಕೆ ತಂದುಕೊಂಡು ಸುಖಿಸುವುದು ||
ಮನವೊದಲಾದ ಸರ್ವ ಇಂದ್ರಿಯಂಗಳ ಅ- |
ವನ ಪಾದದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟು ಕೀರ್ತನೆ ಗೈಯೊ |
ನಿನಗಿದೆ ಮುಖ್ಯ ಗತಿಸಾಧನವೆಂದು ಸಾರಿದೆ |
ಅನುಮಾನ ಮಾಡಸಲ್ಲ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ||
ಬಿಡುಗಡೆಯೆಂಬಂಗಳ ಕಾಲಿಲೊದೆದು ಮಧ್ವ- |
ಮುನಿಮತದಲಿ ದೀಕ್ಷಾಬದ್ಧನಾಗೊ |
ಕುನರರ ನೆರಹಿಕೊಂಡು ಕುಚೇಷ್ಠ ಕಥೆಯ ಪೇಳಿ |
ಘನ ಅಂಧಂತಮಸಿನೊಳು ಬೀಳದಿರು ||
ವನಜಭವಾಂಡದೊಳು ಹರಿದಾಸರ ದೀಕ್ಷೆ
ಬಲು ಕಷ್ಟಕಾಣೊ |
ಮನುಜಾಧಮರಿಗೆ ಅದು ಸುಲಭವಲ್ಲವು ಕೇಳು |
ಇನಿತು ಇದರೊಳು ತ್ರಿವಿಧ ಬಗೆಯುಂಟು |

೧) ಅ (೭) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿದೆ.

ಗುಣವಂತನಾಗಿ ನೀನು ಕಾಲಕ್ರಮಣ ಮಾಡೋ ।

ಅನುದಿನದಲಿ ಹರಿಸೇವೆಗೆ ವಿಮುಖನಾಗದೆ ।

ಮನಮುಟ್ಟಿ ಒಬ್ಬನೆ ಏಕಾಂತದಲಿ ಕುಳಿತು ।

ತನುರೋಮಗಳು ಉಬ್ಬಿ ಆನಂದಾಶ್ರುಗಳಿಂದ

ಗಾನವ ಮಾಡೋ ॥

ಘನಜ್ಞಾನ ಪುಟ್ಟುವುದು ಅನಿಮಿಷರೀಶನ

ದಯಕೆ ಪಾತ್ರನಪ್ಪೆ ॥

ದಿನದಿನಕೆ ಜ್ಞಾನವೆಗ್ಗಿ ಳವಹುದು ।

ನಿನಗೊಂದೆ ಪೇಳಿದೆ ಶುದ್ಧ ಸತ್ತ್ವದಾಶೆ- ।

ಗುಣವನು ಮನಸಿಗೆ ತಂದುಕೊಂಡು ನೀ ।

ಅನುಮಾನಬಿಟ್ಟು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ನಂಬೊ ಹರಿಯ ।

ಗುಣಗಣಾಂಬುಧಿ ನಮ್ಮ ಪುರಂದರವಿರಲನು

ಅನುಸಾರಿಯಾಗಿ ನಿನ್ನ ಹಿಂದೆ ಮುಂದಿಹ ಕಾಣೊ

॥ ೧ ॥

ಮಟ್ಟಿತಾಳ

ಉದಯಕಾಲಜಲೆದ್ದು ಮುದದಿಂದ ಹರಿಸಾಮ ।

ಒದಗಿ ಆರತನಾಗಿ ವದನದಿ ಕೊಂಡಾಡಿ ।

ವಿಧಿಪೂರ್ವಕ ಸ್ನಾನವ ಮಾಡಿ ಕರ್ಮವ ಮುಗಿಸಿ ನಿತ್ಯ ।

ಬುಧರಲ್ಲಿಗೆ ವೋಗಿ ಸತ್ಪಥಾಶ್ರವಣವನು ।

ಹೃದಯದೊಳಗೆ ನಿಲಿಸಿ ಉದರಕೋಸುಗವಾಗಿ ।

ಸಾಧುಗಳ ಮನೆಯಲಿ ಶುದ್ಧವೃತ್ತಿಯ ಮಾಡಿ ।

ಇದ್ದ ನಿತರೊಳು ಸಾಕ್ಷೀಭೂತದಿಂದ ಮೆದ್ದು ।

ಸತಿಸುತರೊಡನೆ ಮಮತಾರಹಿತನಾಗಿ ಇದ್ದು ।

ಸತುಕಾಲವನು ಕಳೆಯಬೇಕು ಹೀಗೆ ಪ- ।

ದ್ವೈತಿ ತಪ್ಪದಂತೆ ಧರೆಯೊಳು ಸತತ ಚರಿಸಲು ।

ಮುದ್ದು-ಮೋಹನ ರಂಗ ಪುರಂದರವಿಟ್ಟಿಲನ ।

ಗದ್ದುಗೆ ಬಳಿಯಲಿರುವ ಮುದ್ದು ದಾಸನು ಒಯ್ಯನು

॥ ೨ ॥

ತ್ರಿವಿಡಿತಾಳ

ಯಾಮ ರಾತ್ರಿಯೊಳಗೆ ನೀ ಸತ್ಯಮೌದ |
 ನೇಮವ ಮುಗಿಸಿ ಬಲು ಭಕುತಿಯಿಂದ |
 ಶ್ರೀಮುಕುಂದನಿಗೆ ಅರ್ಪಣವನು ಮಾಡಿ |
 ವಾಮಭಾಗದಿ ತನ್ನ ಸತಿಯಿಂದ ಒಡಗೂಡಿ |
 ಶ್ರೀಮನೋಹರನ ಸ್ತುತಿಸಿಕೊಳುತಲಿ |
 ಪ್ರೇಮದಿಂದಲಿ ಕಳೆದು ನಿತ್ಯದಲಿ |
 ಕಾಮಿನಿಯಳ ಬಿಟ್ಟು ಪೃಥಕುಶಯನನಾಗೆ |
 ಭೂಮಿಯೊಳಗೆ ಅವನೇ ಪಾವನನು ||
 ಯಾಮವು ಮೀರಿದ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿದ ಪುಣ್ಯ |
 ಆ ಮಹಾದೈತ್ಯರು ನೆಳೆದುಕೊಂಬರು ಕಾಣೊ - |
 ಮಾಮನೋಹರನ ದಿನದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಅವರ |
 ಸ್ವಾಮಿತ್ವ ನಡೆವುದಿಲ್ಲ ಹರಿ ಆಜ್ಞೆಯಲಿ |
 ಭೂಮಿಜಾವತಿ ತನ್ನ ಚಕ್ರವ ತಿರುಗಿಸುವ |
 ಕಾಮುಕ ದೈತ್ಯರ ಅಳಿವುದಕೆ |
 ಪಾಮರ ಮನುಷ್ಯನು ದಾಸವೇಷವ ಧರಿಸಿ |
 ನೇಮನಿತ್ಯಗಳೆಲ್ಲ ಶೋವವಿಡಿಸಿ |
 ಕಾಮಾಚಾರಿಗಳಾದ ಕಂಡಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸಿ |
 ಮಾಮನೋಹರನ [ಸ್ತುತಿ] ಪೇಳಿದರೇನು |
 ತಾಮಸ ದಾಸನಾಗು ತಿಳಿಯೊ ಈಗ ಘೋರ - !
 ತಾಮಸ ಅಹೋಯ ಅವರಿಗೆ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ |
 ಈ ಮಹಿಯೊಳು ಮೃಷ್ಟಾನ್ನ ಭೋಜನ ವಸನ ದಿಂ |
 ದೇ ಮಹಾ ಫಲವೆಂದು ಹಿಗ್ಗಿ ಕೊಳ್ಳುವನೈಯ |
 ಕಾಮಿತಫಲ ದೇವ ಅಂಥಾದ್ದೆ ಅವನಿಗೆ |
 ನೇಮಿಸಿ ಇಷ್ಟನು ಸಿವನ ಯೋಗ್ಯತೆಯಂತೆ |
 ಸ್ವಾಮಿ ತನ್ನ ನಿಜದಾಸರೆಂಬವರಿಗೆ |
 ನಾಮಸುಧೆಯನು ಸಿ ಸಲಹುತ್ತಿಪ್ಪ |

ಈ ಮಹಾಭಾಗ್ಯಕ್ಕೆ ಎಣೆಗಾಣೆ ಎಣೆಗಾಣೆ |
 ಭ್ರಾಮಕನಾಗಿ ನೀನು ಕೆಡಬೇಡವೊ |
 ಕಾಮಜನಕ ನಮ್ಮ ಪುರಂದರವಿರಲನ |
 ಸುಮ್ಮನವೆಂತೆಂಬ ಧಾಮದೊಳಗೆ ನಿತ್ಯ |
 ಪೂಜೆ ಮಾಡಿ ನಲಿದಾಡೊ

|| ೩ ||

ಅಟತಾಳ

ನಿರುಪಾಧಿಕವಾಗಿ ಹರಿಸೇವೆ ಮಾಳ್ಬುದಕ್ಕೆ |
 ನರರ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿಕೊಂಡು ಕುಳ್ಳಿರುವ—ಪಾ- |
 ಮರ ಹರಿದಾಸನು ಅವನಲ್ಲ |
 ನರವಾನರ ಕಾಣೊ ಪರಮ ಭಕುತಿಯಿಂದ |
 ನರಹರಿ ಚರಿತೆಯ ವರಸುಧಾರಸ ಸುಖ |
 ಸುರಿಯಬೇಕೊ ಎನ್ನೊಳು ತಾನೆ ಗುವುದಿ |
 ಇರಬೇಕು ತನ್ನ ಸ್ವರೂಪ ತೋರಗೊಡದೆ |
 ದುರುಳಜನಕೆ ದುರಾಚಾರಿಯೆಂಬ ಹಾಗಾ- |
 ಚರಿಸಬೇಕು ಅವರ ಪೋಗಾಡುವಂದದಲಿ |
 ಅರಜಾಣನಾದವ ಹಗಲು ಇರುಳು ತಾನು |
 ಹರಿದಾಸರ ಚರಣರಜವನು ಧರಿಸುವ |
 ಶಿರಬಾಗಿ ಪರಮಯೋಗ್ಯನಾಗಿ ಭಕುತಿ ಕೈಕೊಂಬನು |
 ವರ ಕಲಿಯುಗದ್ವಿಧವರೇ ದುರ್ಲಭರು |
 ಕರುಣಾಕರ ಸಿರಿಪುರಂದರವಿರಲಗೆ

ಪರಮಪ್ರಿಯರಿವರೆ ಹರಿದಾಸರು ಕಾಣೊ

|| ೪ ||

ಆದಿತಾಳ

ಒಂದು ಪಾಡುತ ಅದನು ಹಿಂದುಗಳೆದು ಮ- |
 ತೊಂದು ಪಾಡಲು ನೊಂದುಕೊಂಬರು ವರ್ಣಾಭಿಮಾನಿಗಳು |
 ಸಂದೇಹಜ್ಞಾಪ್ತರೈ ಹರಿದಾಸನಿವಕಾಣೊ |
 ಒಂದು ಎರಡು ಸ್ಥಳದಿಂದ ತಿರುಗಿ ತಿರುಗಿ |

ಬಂದು ಪ್ರಟ್ಟುವನೊ ನಾನಾ ಬಗೆಯ ಸುಖ |
 ಇಂದಿರೇಶ ಇವಗೆ ಇದೆ ಕ್ಲಪ್ತ ಮಾಡಿವ್ವ |
 ಮಂದಮಾಸವ ಕೇಳೊ ಮರುಳನಾಗಿ ನೀನು ನಾ- |
 ನೆಂದ ವಚನಗಳ ಮನಕೆ ತಾರದೆ ನಮ್ಮ |
 ಕಂದರ್ಪಜನಕಗೆ ದೂರನಾದೆ ಕಾಣೊ |
 ಪಂದಿಸಿ ನಾ ನಿನಗೆ ಬೇಡಿಕೊಂಬೆನು ಹೀಗೆ |
 ಮಂದರಧರ ಸಿರಿ ಪುರಂದರವಿಠಲನ |
 ಪೊಂದಿ ಸಂಸಾರದಿಂದ ಮುಕುತನಾಗೊ

|| ೫ ||

ಜತೆ

ಜ್ಞಾನ-ಭಕ್ತುತಿ-ವೈರಾಗ್ಯ ಭಾಗ್ಯವನ್ನು
 ನೀನೆ ಪಡೆಯೊ ನಮ್ಮ ಪುರಂದರವಿಠಲನಿಂದ

|| ೬ ||

೭೩

ರಾಗ—ಕೇದಾರಗೌಳ

ತಾಳ—ರೂಪಕೆ

೧ಕೊಡು ಕಂಡೆಯಾ ಹರಿಯೆ—ನಿನ್ನ ನಾಮ- |

ಕೊಡು ಕಂಡೆಯಾ ಹರಿಯೆ

|| ಪ ||

ಬಡವ ನಾನೆಂದು ಕಾಡಲಿಲ್ಲ ಹರಿಯೆ

|| ಅ ವ ||

ಒಡಲು ತುಂಬದು ಎಂದು ಬಳಲಿನೆ ಬರಲಿಲ್ಲ |

ಸಡಗರದಿಂದಾ ಭಾಗ್ಯ ಬೇಡಲಿಲ್ಲ ||

ಮಡದಿ-ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಕಡು ಮೋಹವೆನಗಿಲ್ಲ |

ಬಿಡದೆ ನಾಮಸ್ಮರಣೆ ಕೊಡು ಒಂದೇ ಸಾಕೊ

|| ೧ ||

ಸ್ನಾನ-ಮೌನ ಜಪ-ತಪಗಳು ಎನಗಿಲ್ಲ |

ನಾನಾಯೋನಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಲಿ ಬಂದೆ ||

ದೀನರಕ್ಷಕ ನೀನೆ ದಯದಿಂದಲೆನಗಿನ್ನು |

ಧ್ಯಾನಸುಧೆಯನಿತ್ತು ಸಲಹಯ್ಯ ಹರಿಯೆ

|| ೨ ||

ಬರೆಗೆ ಸಿಲುಕಿದ ಮೃಗದಂತೆ ಬಾಯ್ಬಿಡುತಲಿ |
ಅಲಸಿ ಕೋಟಲೆಯ ಸಂಸಾರದಿಂದ |
ತಲೆಹುಳಿತ ನಾಯಂತೆ ಬಯಲಾಸೆಗೆ ಸಿಲುಕಿದೆ |
ಸಲಹೊ ದೇವರ ದೇವ ಪುರಂದರವಿರಲ

|| ೩ ||

೩೪

ರಾಗ—ಕೇದಾರಗೌಳ

ತಾಳ—ಆ೩

೧ ಅಂತಕನ ದೂತರಿಗೆ ಕೃಪೆಯಿಲ್ಲವದರಿಂದ |
ಚಿಂತೆಯನು ಬಿಟ್ಟು ಶ್ರೀಹರಿಯ ನೆನೆ ಮನವೆ || ಪ ||
ದಿವರಾತ್ರಿಯೆನ್ನದೇ ತಿರುಗಿ ಲಂಪಟನಾಗಿ |
ಸವಿಗಂಡ ಊಟಗಳ ಉಣಲರಿಯದೆ ||
ಅವನ ಕೊಂದು ಇವನ ಕೊಂದು ಅರ್ಥವನು ಗಳಿಸಿಕೊಂಡು |
ಜವನ ದೂತರು ಬಂದು ಎಳೆವ ಹೊತ್ತರಿಯೆ || ೧ ||
ಮೊನ್ನೆ ಮದುವೆಯಾದೆ ಕರೆವುವು ಒಂದೆರಡಮ್ಮ |
ನಿನ್ನೆ ಕೊಂಡೆನು ಕ್ಷೇತ್ರ ಫಲಬಾಹೊದು ||
ಹೊನ್ನ ಹಣವುಂಟೆನೆಗೆ ನಾಯಲಾರೆನು ಎನಲಾ- |
ತನ್ನ ದೂತರು ಬಂದು ಎಳೆವ ಹೊತ್ತರಿಯೆ || ೨ ||
ಹೊಸಮನೆಯ ಕಟ್ಟಿದನು ಗೃಹಶಾಂತಿಮನೆಯೊಳಗೆ |
ಬಸಿರೆ ಹೆಂಡತಿ ಮಗನ ಮದುವೆಯು ನಾಳೆ ||
ಹಸನವಾಗಿದೆ ಬದುಕು ನಾಯಲಾರೆನು ಎನಲು |
ವಿಷಮದೂತರು ಬಂದು ಎಳೆವ ಹೊತ್ತರಿಯೆ || ೩ ||
ಪುತ್ರ ಹುಟ್ಟಿದ ದಿವಸ ಹಾಲು ಊಟದ ಹಬ್ಬ |
ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಮಗನ ಉಪನಯನ ನಾಳೆ ||
ಅರ್ಥಿಯಾಗಿದೆ ಬದುಕು ನಾಯಲಾರೆನು ಎನಲು |
ಮೃತ್ಯು ಹೆಡತಲೆಯಲಿ ನಗುತಿಹುದರಿಯೆ || ೪ ||

೧) ಕ. ವಿ. ವಿ. ತಾಳೆಗರಿಯ ಪ್ರತಿ (೧೭೫೦. ನಂ. ೧೮೫೮) ಹಾಗೂ ಅ (೮) ೯
I) ಪ್ರತಿಗಳಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಮುದ್ರಿತಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿಕಾರಗಳು ಹೆಚ್ಚಿವೆ.

ಅಟ್ಟಡಿಗೆ ಉಣಲಿಲ್ಲ ಇಟ್ಟ ನೀರ್ಮಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ ।
 ಕೊಟ್ಟ ಸಾಲವ ಕೇಳ್ವ ಹೊತ್ತು ಕಾಣೆ ॥
 ಕಟ್ಟಕಡೆಯ ದಿವಸ ತುಂಬಿದ ಬಳಿಕಿರಲಿಲ್ಲ ।
 ಇಷ್ಟರೊಳು ಪುರಂದರವಿಟ್ಟಿಲನ ನೆನೆಮನವೆ

॥ ೫ ॥

೭೫

ರಾಗ—ನಾದನಾಮಕ್ರಿಯೆ

ತಾಳ - ಆದಿ

೧ಹರಿಹರಿಯೆನಲಿಕ್ಕೆ ಹೊತ್ತಿಲ್ಲ-ರಂಗಯ್ಯ ।
 ಹರಿಹರಿಯೆನಲಿಕ್ಕೆ ಹೊತ್ತಿಲ್ಲ

॥ ಪ ॥

ಧಾರಣೆಯ ಮಾಡುವಾಗ ಪಾರಣೆಯ ಚಿಂತೆ ।
 ದೂರಯಾತ್ರೆ ಮಾಡುವಾಗ ಧಾರಣೆಯ ಚಿಂತೆ

॥ ೧ ॥

ನಿತ್ಯಯಾತ್ರೆ ಮಾಡುವಾಗ ಪುತ್ರರ ಮೇಲಿನ ಚಿಂತೆ ।
 ಎತ್ತ ನೋಡಿದರತ್ತ ಉದರದ ಚಿಂತೆ

॥ ೨ ॥

ನ್ನಾನವನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಮಾನಿನಿ ಮೇಲಿನ ಚಿಂತೆ ।
 ದಾನವನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಧನದ ಮೇಲಿನ ಚಿಂತೆ

॥ ೩ ॥

ದೇವತಾರ್ಚನೆ ಮಾಡುವಾಗ ಸಂಸಾರದ ಚಿಂತೆ—೨- ।
 ದಾವಾಗ ನೋಡಿದರು ಪರರ ಕೇಡಿನ ಚಿಂತೆ

॥ ೪ ॥

ಗಂಗೆಯ ವಿಯಯುವಾಗ ತಂಬಿಗೆ ಮೇಲಿನ ಚಿಂತೆ ।
 ಸಂಗಡ ಬಂದವರೆಲ್ಲ ಹೋಗುವರೆಂಬ ಚಿಂತೆ

॥ ೫ ॥

ಡಂಭಕತನಕೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಭಂಗವ ಪಡುವೆ ತಂದೆ ।
 ಇಂಬನಿತ್ತು ರಕ್ಷಿಸೈ ಪುರಂದರವಿರಲನೆ

॥ ೬ ॥

೭೬

ರಾಗ—ಸಾವೇರಿ

ತಾಳ—ಛಾಪು

೦ ಆಗಲೆ ಕಾಯಬೇಕು ಅಂಬುಜಾಕ್ಷನೆ ಎನ್ನ ।

ಈಗ ನೀ ಕಾಯ್ದರೇನು ಕಾಯದಿದ್ದರೇನು || ಪ ||

ಹೊನ್ನು ಹಣ ಎನಗುಂಟು ಹೆಸರಾದ ಮನೆಯುಂಟು ।

ಚಿನ್ನ-ಚೀನಾಂಬರವುಂಟು ಚೆಲುವುಪ್ಪರಿಗೆಯುಂಟು ||

ಮೊನ್ನೆ ಹುಟ್ಟಿದ ಗಂಡುಮಗು ಒಂದು ಎನಗುಂಟು ।

ಸನ್ನೆ ಶಕ್ತಿಗುಂದಿದಾಗ ಸಂಗಡಲೊಬ್ಬರ ಕಾಣೆ || ೧ ||

ನಂಟರಿಷ್ಟರು ಉಂಟು ನೆರೆ-ಹೊರೆ ಎನಗುಂಟು ।

ಎಂಟು ಭಾಗ್ಯಗಳುಂಟು ಬಂದು ಹೋಗುವರುಂಟು ||

ಕಂಠಕ್ಕೆ ಹೊದಿದ್ದ ಕಾಂತೆಯರೆನಗುಂಟು ।

ಒಂಟಿಯಾಗಿ ಹೋಗುವಾಗ ಸಂಗಡಲೊಬ್ಬರನು ಕಾಣೆ || ೨ ||

ಒಂದು ಕ್ಷಣ ಮೊದಲಾದ ವಾತಘಾತಗಳಿಂದ ।

ಅಂದಿನ ವ್ಯಾಧಿಗಳು ಬಾಧಿಸುತಿರಲು ||

ಇಂದಿರೇಶನೆ ನಿನ್ನ ಸಂಗವೆಲ್ಲವ ಬಿಟ್ಟೆ ।

ಬಂದಿನ್ನು ಕಾಯಬೇಕೊ ಪುರಂದರವಿರಲ || ೩ ||

೭೭

ರಾಗ—ಮಧ್ಯಮಾವತಿ

ತಾಳ—ಅಟ

೨ ಅರು ಬಾರರು ಸಂಗಡಲೊಬ್ಬರು ।

ನಾರಾಯಣನ ದಿವ್ಯನಾಮ ಒಂದಲ್ಲದೆ* || ಪ ||

ಹೊತ್ತು ನವಮಾಸ ಪರಿಯಂತ ಗರ್ಭದಲಿ ।

ಅತ್ಯಂತ ನೋವು ಬೇನೆಗಳ ತಿಂದು ||

ತುತ್ತು ಬುತ್ತಿಯ ಕೊಟ್ಟು ಸಲಹಿದ ತಾಯಿಯು ।

ಆತ್ತು ಕಳುಹುವಳಲ್ಲದೆ ಸಂಗಡ ಬಾಹಳೆ || ೧ ||

೧) ಅ. (೧) ರು (೮) ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿದೆ.

೨) ಆ (II). ರು (೧/೧೦) ಈ ಪ್ರತಿಗಳಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ.

ಅರು ಸಂಗಡ ಬಾಹೊರಿಲ್ಲ. ಇದು ರೂಢಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಪಲ್ಲವಿ

*ನಾರಾಯಣನ ನಾಮ ನೆರೆ ಬಾಹೋದಲ್ಲದೆ || ಪ ||

ನೆರೆದಿದ್ದ ಪುರಜನ ವಿಪ್ರರಗ್ನಿಯ ಸಾಕ್ಷಿ
 ಕರವಿಡಿದು ಕೈಧಾರೆ ಎರಸಿಕೊಂಡ ||
 ತರುಣಿ ತನ್ನಯ ಗಂಡನನು ಮುಟ್ಟಲಮ್ಮದೆ |
 ನೆರೆ ಏನುಗತಿ ಗತಿ ತನಗೆ ಹೇಳಲಮ್ಮೆಲ್ಲದೆ || ೨ ||
 ಮನೆ-ಮಕ್ಕಳಿವರೆನ್ನ ತನುವು ಒಡವೆ ಎರಡು |
 ಘನವಾಗಿ ನಂಬಿರೆ ನನ್ನವೆಂದು |
 ಅನುಮಾನವೇತಕೆ ಜೀವ ಹೋದಬಳಿಕ |
 ಘನಹೊತ್ತು ಮನೆಯಲಿ ಇರಿಸಿಕೊಳ್ಳರೊ ದೇವ || ೩ ||
 ಆತ್ಮ ಬಳಲಿದಾಗ ಬಂಧುಗಳು ಬಂದು |
 ಹೊತ್ತು ಹೊರಗೆ ಹಾಕು ಎಂತೆಂಬರು ||
 ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಅಗ್ನಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಸುಟು |
 ಮತ್ತೆ ಬೆನ್ನನು ತಿರುಗದಲೆ ಬಾಹೋರಲ್ಲದೆ || ೪ ||
 ಹರಣ ಹೋಗದ ಮುನ್ನ ಹರಿಯ ಸೇವೆಯ ಮಾಡಿ |
 ಪರಲೋಕ ಸಾಯುಜ್ಯ ಪಡೆದುಕೊಂಡು |
 ಕರುಣಿ ಕೃಪಾಳು ಶ್ರೀಪುರಂದರವಿರಲನ |
 ನೆರೆನಂಬಿ ಭಜಿಸಿ ನೀ ಸುಖಿಯಾಗೊ ಮನುಜಾ || ೫ ||

೭೮

ರಾಗ- ಪೂರ್ವಿ

ತಾಳ-ರೂಪಕ

೧ ಚಿಂತೆ ಏತಕೊ—ಬಯಲ ಭ್ರಾಂತಿ ಏತಕೊ |
 ಕಂತುಪಿತನ ದಿವ್ಯನಾಮ ಮಂತ್ರವಿಗಲು ಜಪಿಸದೆ || ಪ ||
 ಇವಳುತುದಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ |
 ಪೇಳಿಯರಿತು ಕೂಗುವಂಥ ||
 ಕೋಳಿ ತನ್ನ ಮರಿಗೆ ಮೊಲೆಯ |
 ಹಾಲಕೊಟ್ಟು ಸಲಹಿತೆ ? || ೧ ||

೧) ಆ (ಶ): ಇ (೧೦) . ಶ್ರೀ, ಪ್ರತಿಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ಕ ಪ ವಿ. ತಾಳಗರಿಯಿಂದ
 ೨) ಮನೆ ತೆಗೆದಿದೆ (೧೮೫೦. ಸಂ ೨೫೩೩). ೨) ಮಂತ್ರವನ್ನು ಜಪಿಸುವರಿಗೆ ೩) ಬಳ್ಳಿ.

ಸಡಗರದಲಿ ನಾರಿಜನರು |
 ಹಡೆಯುವಾಗ ಸೂಲಗಿತ್ತಿ ||
 ಅಡವಿಯೊಳಗೆ ಹೆರುವ ಮೃಗವ |
 ಪಿಡಿದು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಳ್ವರಾರು || ೨ ||
 ಹೆತ್ತ ತಾಯಿ ಸತ್ತ ಶಿಶುವು |
 ಮತ್ತೆ ಕೆಟ್ಟಿತುಬರು ಜನರು ||
 ಹುತ್ತಿನ ಹಾವಿಗೆ ಗುಬ್ಬಿಗೆ ಮೊಲೆಯು- |
 ನಿತ್ತು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವರಾರು || ೩ ||
 ಗಟ್ಟಿಮಣ್ಣಿನ ಶಿಶುವ ಮಾಡಿ |
 ಹೊಟ್ಟೆಯೊಳಗೆ ಇರಿಸುವಂಥ ||
 ಕೊಟ್ಟ ದೈವ ಕೊಂಡೊಯ್ದರೆ |
 ಕುಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಅಳುವುದೇಕೆ || ೪ ||
 ನಂಬಿಗೆಗಿವು ನಾಲವೆಂದು |
 ಹಂಬಲಿಪುದು ಲೋಕವೆಲ್ಲ ||
 ನಂಬಿ ಪುರಂದರವಿರಲ- |
 ನೆಂಬ ನಾಮ ನುಡಿದ ಮೇಲೆ || ೫ ||

೨೯

ರಾಗ ಕೇದಾರಗೌಳ

ತಾಳ—ಝಂಪೆ

ಧರ್ಮ ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿರುವೆ ಕೋತಿಮನವೆ |
 ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ರಾಯನನು ಸ್ತುತಿಸಲೊಲ್ಲದಲೆ || ಪ ||
 ಹುಟ್ಟಿದಾಗುತ್ತತ್ತಿಗಾರುಚಿಂತಿಸಿದವರು |
 ಕಟ್ಟಿಕಡೆಯಲಿ ಲಯಕೆ ಏನು ಚಿಂತೆ ? ||
 ನಟ್ಟನಡುವಿನ ಬದುಕಿಗೇಕೆ ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿರುವೆ ? |
 ಕಟ್ಟಿಕಡೆಯಲಿ ಮೂರುಬಟ್ಟೆ ತಾನಲ್ಲವೆ ? || ೧ ||

೧) ಝಂ (೧/೧೦) ಶ್ರೀ ಕ. ವಿ. ತಾಳೆಗರಿ (೨೫೭೭-೧೮೦೦) ಇವುಗಳ ಸೇವೆ
 ನಿಂದ ಬರೆದಿದೆ.

ನವಿಲಿಂಗೇ ಚಿತ್ರಪತ್ರವನಾರು ಬರೆದವರು ? ।

ಪವಳಜಾತಿಗೆ ಕೆಂಪನಾರಿತ್ತರು ? ॥

ಸವಿಮಾತಿನರಗಿಳಿಗೆ ಹಸಿರಾರು ಬರೆದವರು ? ।

ಇವ ಮಾಡಿದವ ಕೃಷ್ಣ ನಮ್ಮ ಮರೆದಿಹನೆ ?

॥ ೨ ॥

ಬಸಿರೊಳಗೆ ಇದ್ದಾಗ ಂಶಿಶುವ ಹೊರೆದವರಾರು ।

ವಸುಧೆಯನು ಬಸಿರೊಳಗೆ ಹೆತ್ತರಾರು ?

ವಸುದೇವಸುತ ನಮ್ಮ ಪುರಂದರವಿಟ್ಟಲನ ।

ಪೆಸರ ಬಸಿರೊಳಗಿಟ್ಟು ಸ್ತುತಿಸುತ್ತಿರು ಮನವೆ

॥ ೩ ॥

೮೦

ರಾಗ—ಕೇದಾರಗೌಳ

ತಾಳ—ಆದಿ

(ಸುರಟೆ)

೨ನಾಚಿಕೆಪಡಬೇಡ—ಮನದೊಳು-

ಯೋಚಿಸಿ ಕೇಡಬೇಡ

॥ ಪ ॥

ನಿಚ್ಚ ನೆನೆಯೊ ನಮ್ಮಚ್ಚುತನಾಮವ ।

ಮೆಚ್ಚಿ ಕೊಟ್ಟರೆ—ಅಚ್ಚುತ ಪದವೀವ

॥ ಅ.ಪ ॥

ಹರಿಹರಿಯೆಂದೊದರೋ—ಹತ್ತಿದ- ।

ದುರಿತಗಳಿಗೆ ಬೆದರೋ ॥

ವಾರಿಜಾಕ್ಷನ—ವೈ ಕುಂರಪುರವ ।

ಸೇರಿಸೇರಿ ನೀ ಕುಣಿಕುಣಿದಾಡೊ

॥ ೧ ॥

ಆರಗೊಡವೆ ಏನೋ—ನರಕದ- ।

ದಾರಿ ತಪ್ಪಿಸುವರೆ— ॥

೧) ಅಸುವ (ತಾಳೆಗರಿ ೨೫೩೩-೧೮೦೦).

೨) ಅ. (೧) ಎ. ಒ. ಗ. ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿದೆ.

ನೀರಜಾಕ್ಷ ನಮ್ಮ ನಿರ್ಜರಪತಿಯಲಿ |

ನೇರಿ-ಸೇರಿಸಿ ಮನ ನಲಿನಲಿದಾಡೊ

|| ೨ ||

ಭಕ್ತಜನರ ಕೂಡೊ—ಭವಭಯ- |

ಬತ್ತಪೋಪುದು ನೋಡೊ ||

ಮುಕ್ತಿದಾಯಕ ಶ್ರೀಪುರಂದರವಿರಲನ |

ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ನೀ ಹಾಡಿ ಕೊಂಡಾಡೊ

|| ೩ ||

೮೦

ರಾಗ—ರೇಗುಪ್ಪಿ

ತಾಳ—ಅಟ

೧ನಾಲಗೆ ನಾಲಗೆ ನಾಲಗೆ—ಸಿರಿ- |

ಯೋಲನ ನೆನೆ ಕಾಣೊ ನಾಲಗೆ

|| ಪ ||

ವಾಸುದೇವನ ನಾಮ ನಾಲಗೆ—ನೀ ಅ-|

ಲೇಸಾಗಿ ನೆನೆ ಕಾಣೊ ನಾಲಗೆ ||

ಆಸೆಯೊಳಗೆ ಬಿದ್ದು ಮೋಸ ಹೋಗಲು ಬೇಡ |

ಕೇಶವನ ನಾಮವ ನೆನೆ ಕಾಣೊ ಮರುಳೆ

|| ೧ ||

ಮಾತನಾಡುವಲ್ಲಿ ನಾಲಗೆ—ನೀ ಅ- |

ನೀತಿ ನುಡಿಯದಿರು ನಾಲಗೆ ||

ಆತನ ನಾಮವ ಗೀತದಿ ಪಾಡುತ |

ಸೀತಾಪತಿ ರಘುನಾಥನ ನೆನೆ ಕಾಣೊ

|| ೨ ||

ಅಚ್ಯುತನಾಮವ ನಾಲಗೆ ನೀ- |

ಬಿಚ್ಚಿಟ್ಟು ನೆನೆ ಕಾಣೊ ನಾಲಗೆ ||

ನೆಚ್ಚಿ ಕೆಡಲಿ ಬೇಡನಿಚ್ಚ ಶರೀರವ |

ಅಚ್ಯುತನಾಮವ ನೆನೆ ಕಾಣೊ ಮರುಳೆ

|| ೩ ||

ನನ್ನದು ತನ್ನದು ನಾಲಗೆ—ನೀ- ।

ನೆನ್ನದಲಿರು ಕಾಣೊ ನಾಲಗೆ ।

ಇನ್ನು ಮೂರುದಿನದೀ ಸಂಸಾರದಿ ।

ವನ್ನಗಶಯನನ ನೆನೆ ಕಾಣೊ ಮರುಳೆ

॥ ೪ ॥

ಅನುದಿನ ಹರಿನಾಮ ನಾಲಗೆ—ನೀ- ।

ನೆನೆಯುತಲಿರು ಕಾಣೊ ನಾಲಗೆ ॥

ಘನಮಹಿಮ ನಮ್ಮ ಪುರಂದರವಿರಲನ ।

ಕ್ಷಣಕ್ಷಣಕೊಮ್ಮೆ ನೆನೆ ಕಾಣೊ ಮರುಳೆ

॥ ೫ ॥

೮೨

ರಾಗ—ಪಂತುವರಾಳಿ

ತಾಳ—ಅಟ್ಟ

ಗಗೋವಿಂದ ಎನ್ನಿರೊ—ಹರಿ—ಗೋವಿಂದ ಎನ್ನಿರೊ ।

ಗೋವಿಂದನ ನಾಮವ ಮರೆಯದಿರಿರೊ

॥ ೧ ॥

ತುಂಬಿರುವ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಒಂಬತ್ತು ಬಾಗಿಲು ।

ಸಂಭ್ರಮದರಸುಗಳೈದುಮಂದಿ ॥

ಡಂಭಕತನದಿಂದ ಕಾಯುವ ಜೀವವ ।

ನಂಬಿ ನಚ್ಚಿ ಕೆಡಬೇಡಿ ಕಾಣಿರೊ

॥ ೨ ॥

ನೆಲೆಯು ಇಲ್ಲದ ಕಾಯ ಎಲುವಿನ ಹಂದರವು ।

ಬಲಿದು ಸುತ್ತಿದ ಚರ್ಮದ ಹೊದಿಕೆ ॥

ಮಲಮೂತ್ರಂಗಳು ಕೀವುಗಳು ಕ್ರಿಮಿಗಳು ।

ಚೆಲುವ ತೊಗಲನು ಮೆಚ್ಚಿ ಕೆಡಬೇಡಿರಯ್ಯ

॥ ೩ ॥

ಹರ ಬ್ರಹ್ಮ ಸುರರಿಂದೆ ವಂದಿತನಾಗಿಪ್ಪ ।

ಹರಿಯೇ ಸರ್ವೋತ್ತಮನೆಂದೆನ್ನಿರೊ ॥

ಪುರಂದರವಿಠಲನ ಸ್ಮರಣೆಯ ಮಾಡಲು ।
ದುರಿತಭಯಂಗಳ ಪರಿಹರಿಸುವುದು

|| ೬ ||

೮೩

ರಾಗ—ಕಲ್ಯಾಣಿ

ತಾಳ—ಅಟ

೧ನಾರಾಯಣ ಎನ್ನಿರೋ—ಶ್ರೀ ನರಹರಿ-।
ನಾರಾಯಣ ಎನ್ನಿರೋ

|| ಪ ||

ನಾರಾಯಣನೆಂದು ಅಜಮಿಳ ಕೈವಲ್ಯ ।
ಸೂರೆಗೊಂಡನೆಂಬ ಸುದ್ದಿಯನರಿಯಿರಾ ?

|| ಅ.ಪ ||

ಚೋರರ ಭಯಖಲ್ಲವೋ—ಇದಕೆ ನೋಡೈ - ।
ದಾರರಂಜಿಕೆ ಇಲ್ಲವೋ ||
ಊರನಾಳುವ ದೊರೆಯ ಭೀತಿ ಇನಿತಿಲ್ಲವೋ ।
ಘೋರ ಪಾತಕವೆಲ್ಲ ಹಾರಬಿಡುವುದಿದು

|| ೧ ||

ಕಾಶಿಗೆ ಹೋಗಲೇಕೆ—ಕಾವಡಿ ಹೊತ್ತು - ।
ಬೇಸತ್ತು ತಿರುಗಲೇಕೆ ||
ವಾಸುದೇವನ ನಾಮ ವರ್ಣಿಸಿದವರಿಗೆ ।
ಕ್ಷೇಪವೆಂಬುವುದಿದು ಲೇಶಮಾತ್ರವು ಇಲ್ಲ

|| ೨ ||

ಸ್ನಾನವ ಮಾಡಲೇಕೆ—ಸಂಧ್ಯಾವಂದನೆ- ।
ವೆಸೌನಮಂತ್ರಗಳೇತಕೆ ||
ದೀನರಕ್ಷಕ ಬೆಟ್ಟದೊಡೆಯನಾದವನ ।
ಧ್ಯಾನಕೆ ಸಮಾವುಂಟೆ ಪುರಂದರವಿಠಲನ

|| ೩ ||

೮೪

ರಾಗ—ಸೌರಾಷ್ಟ್ರ

ತಾಳ—ರೂಪಕ

೧ಗಾಳಿ ಬಂದ ಕೈಯಲಿ ತೂರಿಕೊಳ್ಳಿರೊ |

ನಾಲಗೆಯಿದ್ದ ಕೈಯಲಿ ನಾರಾಯಣನೆನ್ನಿರೊ

|| ಪ ||

ಕದ್ದು ಹುಸಿಯನಾಡಿ ಅಪರ |

ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಕೆಡಲು ಬೇಡಿ ||

ಬುದ್ಧಿವಂತರಾಗಿ—ಅನಿ- |

ರುದ್ಧನ ನೆನೆಯಿರೊ

|| ೧ ||

ನಿತ್ಯವಿಲ್ಲ ನೇಮವಿಲ್ಲ |

ಮತ್ತೆ ದಾನಧರ್ಮವಿಲ್ಲ ||

ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಕೆಡದೆ—ಪುರು- |

ಷೋತ್ತಮನೆನ್ನಿರೊ

|| ೨ ||

ಭಕ್ತಿಕೊಡುವ ಮುಕ್ತಿಕೊಡುವ |

ಮತ್ತೆ ಸಾಯುಜ್ಯ ಕೊಡುವ ||

ಕರ್ತೃ ಪುರಂದರವಿರಲನ |

ನಿತ್ಯ ನೆನೆಯಿರೊ

|| ೩ ||

೧) ಅ (೧). ಆ (VI) ಇ. ಏ. ಪ್ರತಿಗಳಿಂದ ಅರಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ.

೨ ಪತಿತಸಾವನ ದೇವ

೮೫

ರಾಗ—ತೋಡಿ

ತಾಳ—ಅಟ

೧೪ಕೆ ದೇಹವನು ದಂಡಿಸುವೆ ೨ವ್ಯಧಾ—ಬಿಡೆ ।

ದೇಹಚಿತ್ತದಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀಕಾಂತ ಹರಿ ಎನ್ನದೆ

॥ ಪ ॥

ಸ್ನಾನವನು ಮಾಡಿ ಧ್ಯಾನಿಸುವೆನೆನುತಲತಿ- ।

ಮೌನವನು ಪಿಡಿದು ಬಕಪಕ್ಷಿಯಂತೆ ।

ಹೀನಬುದ್ಧಿಗಳ ಯೋಚಿಸಿ ಕುಳಿತು ಫಲವೇನು ।

ದಾನವಾಂತಕನ ನಾಮಕೆ ಮೌನವುಂಟೆ ?

॥ ೧ ॥

ಜಪವ ಮಾಡುವೆನೆನುತ ಕಪಟಬುದ್ಧಿಯ ಬಿಡದೆ ।

ಗುಪಿತದಿಂದಲಿ ನೀನು ಕುಳಿತುಫಲವೇನು ॥

ಅಪರಿಮಿತಮಹಿಮ ಶ್ರೀನಾರಾಯಣೆಂದರೆ ।

ಸಫಲವಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಗತಿಯುಂಟೆ ಮರುಳೆ

॥ ೨ ॥

ಅಂದಜಾಮಿಗಳೆ ಸ್ಮರಣೆಯ ಮಾತ್ರದಲಿ ಮುಕುತಿ ।

ಹಿಂದೆ ಶ್ರೀಹರಿಯು ತಾ ಕೊಡಲಿಲ್ಲವೇ ? ।

ಸಂದೇಹವೇಕೆ ನೀನೊಂದು ಕ್ಷಣವಗಲದೆ ।

ತಂದೆ ಶ್ರೀಪುರಂದರವಿರಲನ ನೆನೆಮನವೆ

॥ ೩ ॥

೮೬

ರಾಗ—ನಾಟಿ

ತಾಳ—ಅಟ

೨ಎಲೆ ಮನವೆ ನೀ ತಿಳಿ ಹರಿ ಸರ್ವೋತ್ತಮನೆಂದು ।

ಸುಲಲಿತಾತ್ಮನ ಭಜಿಸಿ ಸುಖಿಯಾಗೋ ಮನವೆ

॥ ಪ ॥

೧) ಆ (೨) (ಶಿ). ಇ. ಜ್ಞ. ಶ್ರೀ ಪ್ರತಿಗಳಿಂದ ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ ೨ ವ್ಯರ್ಥ.

೨) ಆ (೧), ಆ(VI). ಇ. ರು (೧/೧೦) ಈ ಪ್ರತಿಗಳಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ.

ಇಕ್ಷುದಂಡಗಳಿರಲು ಇಂಧನವ ಮೆಲಲೇಕೆ |
 ಅಕ್ಷಯಪಾತ್ರೆಯಿರಲು ಹಸಿವೆಯೆನಲೇಕೆ ||
 ನಿಕ್ಷೇಪನಿಧಿಯಿರಲು ನಿರುತದಾರಿದ್ರ್ಯವೇಕೆ |
 ಪಕ್ಷಿವಾಹನನಿರಲು ಪರದೈವವೇಕೆ

|| ೧ ||

ಸುರಧೇನು ಕೈಸೇರಿ ಸುಖವಿಲ್ಲವೆನಲೇಕೆ |
 ಗರುಡಮಂತ್ರವ ಜಪಿಸಿ ಗರಳಭಯವೇಕೆ ||
 ತರವಿಕಿರಣಗಳಿರಲು ಹಲವುಜ್ಯೋತಿಗಳೇಕೆ |
 ಮುರಹರನ ಪೂಜಿಸದೆ ಮುಂದುಗಡಲೇಕೆ

|| ೨ ||

ಭಾವಶುದ್ಧಿಗಳಿರಲು ಬಯಲಡಂಬರವೇಕೆ |
 ದೇವತಾಸ್ತುತಿಯಿರದೆ ದೇಹವೇಕೆ ||
 ಆವಗಂ ಹರಿಯೆನದೆ ಅನ್ಯಚಿಂತೆಗಳೇಕೆ |
 ದೇವಪುರಂದರವಿರಲನಿರಲು ಭಯವೇಕೆ

|| ೩ ||

೮೭

ಪಾಗ—ಶಂಕರಾಭರಣ

ತಾಳ—ಅೃತ

೧ಬರಬೇಕೋ ರಂಗಯ್ಯ ನೀ—ಬರಬೇಕೋ || ಪ ||

ಬರಬೇಕೋ ಬಂದು ಒದಗಬೇಕೋ ಮಮಗುರು |

ನರಹರಿ ನಾರಾಯಣ ನೀನಾ ಸಮಯಕೆ || ಪ ||

ಕೆಂರಕೆ ಪ್ರಾಣಬಂದಾಗ—ಎನ್ನ |

ನೆಂಟರಿಷ್ಟರು ಬಂದಳುವಾಗ ||

ಗಂಟುಹುಬ್ಬಿನ ಕಾಲಬಂಟಿರು ಕವಿದೆನ್ನ |

ಗಂಟಲೆಕುವಾಗ ವೈಕುಂಠನಾರಾಯಣ || ೧ ||

ನಾರಿಯು ಪುತ್ರಮಿತ್ರರು—ಬಂಧುಗಳು ।

ಆರೆನ್ನ ಸಂಗಡ ಬಾರರು ॥

ಆರಿಗಾರಿಲ್ಲ ಯಮನಾರುಭಟಕೆ ಅಸು-।

ರಾರಿ ಮೈಮರೆದಾಗ ನೀರೇರುಹನಾಭ ॥ ೨ ॥

ಕರಿ ಪ್ರಹಲ್ಲಾದಾದಿ ಭಕ್ತರ—ಪತಿ ।

ಕರಿಸಲು ಒದಗಿದೆ ಶ್ರೀಧರ ॥

ನೆರೆ ಹೀನನೆನ್ನ ಉದ್ಧರಿಸಿ ಅಚ್ಯುತ ನಿನ್ನ ।

ಚರಣದೊಳಿಂಬಿಡೊ ಪುರುದರವಿರಲ ॥ ೩ ॥

ಅಲಿ

ರಾಗ—ಮಧ್ಯಮಾವತಿ

ತಾಳ ಏಕ

ನಾರಾಯಣ ತೇ ನಮೋ ನಮೋ ।

ನಾರದಸನ್ನತ ನಮೋ ನಮೋ ॥ ಪ ॥

ಮುರಹರ ಸಗಧರ ಮುಕುಂದ ಮಾಧವ ।

ಗರುಡಗಮನ ಪಂಕಜನಾಭ ॥

ಪರಮಪುರುಷ ಭವಭಂಜನ ಕೇಶವ ।

ನರಮೃಗಲೀರ ನಮೋ ನಮೋ ॥ ೧ ॥

ಜಲಧಿಶಯನ ರವಿಚಂದ್ರವಿಲೋಚನ ।

ಜಲರುಹಭವನುತ ಚರಣಯುಗ ॥

ಬಲಿಬಂಧನ ಗೋವರ್ಧನಧಾರಿ ।

ನಳಿನೋದರ ತೇ ನಮೋ ನಮೋ ॥ ೨ ॥

ಆದಿದೇವ ಸಕಲಾಗಮಪೂಜಿತ ।

ಯಾದವಕುಲ ಮೋಹನರೂಪ ॥

೧-ರೂ (೧/೧೦) ಪ್ರತಿಯಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ.

ವೇದೋದ್ಧರ ಶ್ರೀವೆಂಕಟನಾಯಕ |

ಮೋದದ ಪುರಂದರವಿರಲ ನಮೋ ನಮೋ

|| ೩ ||

೮೯

ರಾಗ—ರೇಗುಪ್ಪಿ

ತಾಳ— ಕುರುರ್ದುಂಪೆ

೧ದಯೆಮಾಡಿ ಸಲಹಯ್ಯ ಭಯನಿವಾರಣನೆ |

ಹಯವದನ ನಾ ನಿನ್ನ ಚರಣ ನಂಬಿದೆ ಕೃಷ್ಣ

|| ಪ ||

ಕ್ಷಣಕ್ಷಣಕೆ ನಾ ಮಾಡಿದಂಧ ಪಾಪಗಳೆಲ್ಲ |

ಎಣಿಸಲಳವಲ್ಲಷ್ಟು ಇಷ್ಟು ಎಂದು ||

ಘಣಶಾಯಿ ಅವಗುಣವ ನೋಡದೇ ಚರಣ ಸ್ಮ-

ರಣೆಯ ಮಾಡುವಂಧ ಭಕುತಿಯನಿತ್ತು

|| ೧ ||

ಕಂಡಕಂಡ ಕಡೆಗೆ ಪೋಪ ಚಂಚಲಮನಸು |

ಲಂಡತನದಲಿ ಬಹಳ ಭ್ರಷ್ಟ ನಾನು ||

ಭಂಡಾಟದವನೆಂದು ಬಹಿರಂಗಕೆಳೆಯದೆ |

ಕೊಂಡಾಡುವಂಧ ಭಕುತಿಯನಿತ್ತು ಸಲಹಯ್ಯ

|| ೨ ||

ಜಾತಿಧರ್ಮವ ಬಿಟ್ಟು ಅಜಮಿಳನು ಇರತಿರಲು |

ಪ್ರೀತಿಯಿಂದಲಿ ಮುಕುತಿಕೊಡಲಿಲ್ಲವೆ ||

ಖ್ಯಾತಿಯನು ಕೇಳಿ ಮೊರೆಹೊಕ್ಕಿ ದಯಾನಿಧಿಯೆ—ಬೆ- |

ನ್ನಾತು ಕಾಯಯ್ಯ ಶ್ರೀಪುರಂದರವಿರಲ

|| ೩ ||

೯೦

ರಾಗ—ಕಲ್ಯಾಣ

ತಾ — ಅಟ

೨ಏಕೆ ದಯೆಮಾಡಲೊಲ್ಲೆ—ಎಲೊ ಹರಿಯೆ- |

ಮೂಕನಾಗುವರೆ ಹೀಗೆ

|| ಪ ||

೧ ಅ (೧) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಷ್ಟೇ ಈ ಹಾಡು ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿದೆ. ಮುದ್ರಿತ ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ರಜನ ವಿರಲ ಮುದ್ರಿಕೆಯಿದೆ.

೨ ಅ (II). ರು ಪ್ರತಿಗಳಿಂದ ತೆಗೆದು ಬರೆದಿದೆ.

ಲೋಕವನು ರಕ್ಷಿಪ ಲಕ್ಷ್ಮೀಕಾಂತನು ನೀನೇ ।
ವಾಕುಮೊರೆಗಳ ಕೇಳಿ ಒಲಿದು ದಯಮಾಡಯ್ಯ || ಅ-ಪ ||

ಅರ್ಧವಿಲ್ಲದ ಬಾಳ್ವೆಯು—ಇರುವುದಿದು—
ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿದೆ ಶ್ರೀಪತಿ ||
ಕರ್ತು ನಿನ್ನೊಳು ನಾನು ಕಾಡಿ ಬೇಡುವನಲ್ಲ ।
ಸತ್ವರದಿ ದಯಮಾಡೊ ತುಳಸೀದಳಪ್ರಿಯ || ೧ ||

ಮನದೊಳಗಿನ ಬಯಕೆ—ಎಲೈ ಸ್ವಾಮಿ ।
ನಿನಗೆ ಪೇಳುವೆನು ನಾನು ||
ಬಿಡುಗು ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ವೇಳಲಾರೆನೊ ಹರಿಯೆ ।
ತನುಮನ ನಿನ್ನ ಕೂಡ ಇಹವು ದಯಮಾಡೊ || ೨ ||

ಮೂರು ಲೋಕವ ಪಾಲಿವ—ಎನ್ನಯ ಸ್ವಾಮಿ ।
ಭಾರವೆ ನಿನಗೆ ನಾನು ||
ಕಾರುಣ್ಯನಿಧಿ ನಮ್ಮ ಪುರಂದರವಿರಲ ಶ್ರೀ- ।
ದಾರಾಮನೋಹರ ಸಾಕಾರ ದಯವಾಗೊ || ೩ ||

೯೧

ರಾಗ—ಧನ್ಯಾಸಿ ತಾಳ—ಅದಿ
೧ಕರುಣಾಕರ ನೀನೆಂಬುವುದೇಕೊ ।
ಭರವನೆ ಇಲ್ಲೆನಗೆ || ಪ ||

ಕರಿ ಧ್ರುವ ಬಲಿ ಪಾಂಚಾಲಿ ಅಹಲ್ಮಿಯೆ ।
ಪೊರೆದವ ಭವದಲಿ ನೀನಂತೆ ||
ಅರಿತು ವಿಚಾರಿಸಿ ನೋಡಲಿದೆಲ್ಲವು ।
ವರಿಪರಿ ಕಂತೆಗಳಂತಿದೆ ಕೃಷ್ಣ || ೧ ||

ಕರುಣಾಕರ ನೀನಾದರೆ ಈಗಲೆ |
 ಕರಪಿಡಿದೆನ್ನನು ನೀ ಕಾಯೋ ||
 ೧ ಸರಸಿಜಾಕ್ಷನೇ ಅರಸು ನೀನಾದರೆ |
 ದುರಿತಗಳೆನ್ನನು ಪೀಡಿಪುದುಂಟೆ

|| ೨ ||

ಮರಣಕಾಲದಲಿ ಅಜಮಿಳಗೊಲಿದೆಯೋ |
 ಗರುಡಧ್ವಜನೆಂಬ ಬಿರುದಿನಿಂದ ||
 ವರಬಿರುದುಗಳ್ಳಿನಗುಳಿಯಬೇಕಾದರೆ |
 ತ್ವರಿತದಿ ಕಾಯೋ ವುರಂದರವಿರಲ

|| ೩ ||

೯೨

ರಾಗ—ಆರಭಿ

ತಾಳ—ಆದಿ

೨ವೈದ್ಯವ ನಾನರಿಯೆ—ಭವರೋಗದ |
 ವೈದ್ಯ ನೀನೆ ಹರಿಯೆ

|| ಪ ||

ನೀ ದಯದಿಂದೆನ್ನ ರಕ್ಷಿಸು—
 ಆದಿವೈದ್ಯ ಮುನ್ನ |
 ಪಾದೋದಕವನು ಎನಗೆ ಕೊಡಿಸು ಸರ್ವ- ||
 ವ್ಯಾಧಿನಿವಾರಣ ಕಷಾಯ ನೀ ಕೊಡು

|| ೧ ||

ಹರಿ ನಿನ್ನ ಕರುಣವೆಂಬ—ಸ್ಮರಣೆಯ |
 ತ್ವರಿತ ಜ್ಞಾನದಿಂದ ||
 ಉರುತರ ಮಹಾತ್ಮೆಯ ಎನಗೆ ಕೊಡಿಸು ಸರ್ವ ||
 ದುರಿತನಿವಾರಣ ಕಷಾಯ ನೀ ಕೊಡು

|| ೨ ||

೧) ಸರಸಿಜಾಕ್ಷಿಗೆ ಅರಸ ನೀನಾದರೆ. (ಗ)

೨) ಈ ಹಾಡನ್ನು ಕ. ವಿ. ವಿ ತಾಳೆಗರಿಯ ಪ್ರತಿಯಿಂದ ಬರೆದುಕೊಂಡಿದೆ—
 (೧೭೫೦-ಸಂ-೧೮೫೮). ಉಳಿದುವು ವಿಕಾರಗೊಂಡಿವೆ.

ಕೃಷ್ಣ ನೀ ಕೃಪೆವಿಡಿದು—ಕಪಟದ- ।
 ಉಷ್ಣ ಪಾಯುವಳಿದು ॥
 ವಿಷ್ಣು ಶಕ್ತಿಯೆಂಬ ಅಭಯವ ಎನಗಿತ್ತು ।
 ಇಷ್ಟವ ಸಲಿಸುವ ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸುವಂಥ

॥ ೩ ॥

ನಿನ್ನ ದಾಸ ನಾನು—ದುರಿತಗ- ।
 ಳೆನ್ನ ಕಾಡುವುವೇನು ॥
 ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಾಯಕೆ ಶಕ್ತಿಯನಿತ್ತು ದೃಢ- ।
 ವನ್ನುಮಾಡಿ ಶ್ರೀಹರಿ ಸಲಹೆನ್ನನು

॥ ೪ ॥

ಪಂಡಿತ ದಯಾಸಿಂಧು—ಕಾಡುವ- ।
 ಪಾಂಡುರೋಗ ಕೊಂದು ॥
 ಪುಂಡರೀಕಾಕ್ಷ ಶ್ರೀಪುರಂದರವಿರಲ ಅ- ।
 ಖಂಡಮೂರುತಿ ಶ್ರೀಹರಿ ಸಲಹೆನ್ನನು

॥ ೫ ॥

೨ ಭಕ್ತಿವಿಚಾರವಿವೇಕ

೯೩

ರಾಗ—ಶಂಕರಾಭರಣ

ತಾಳ - ಅಟ

೧ ಎಲ್ಲಿರುವನೋ ರಂಗನೆಂಬ ಸಂಶಯ ಬೇಡ ।

ಎಲ್ಲಿ ಭಕ್ತರು ಕರೆದಲ್ಲಿ ಬಂದೊದಗುವನು

॥ ಪ ॥

ತರಳ ಪ್ರಹ್ಲಾದ ಶ್ರೀಹರಿ ವಿಶ್ವಮಯನೆಂದು ।

ಬರೆದೋದಲವನ ಪಿತ ಕೋಪದಿಂದ ॥

ಸ್ಥಿರವಾದೋಡೀ ಕಂಬದಲಿ ತೋರು-ತೋರೆನಲು ।

ಭರದಿ ಬರಲಾಗ ವೈಕುಂಠವಲ್ಲಿಹುದೋ ?

॥ ೧ ॥

ಕುರುಪತಿಯು ದ್ರೌಪದಿಯ ಸೀರೆ ಸೆಳೆಯುತಿರೆ ।

ತರುಣಿ ಹಾ ಕೃಷ್ಣ ಎಂದೊದರೆ ಕೇಳಿ ॥

ಭರದಿಂದಲಕ್ಷಯಾಂಬರವೀಯೆ ಹಸ್ತಿನಾ ।

ಪುರವು ದ್ವಾರಾವತಿಗೆ ಕೂಗತೆಯೆ

॥ ೨ ॥

ಕರೀಷಾಪಾನನು ನೆಗಳು ನುಂಗುತಿರೆ ಭಯದಿಂದ ।

ಹರಿಯೆ ಕಾಯೆಂದು ಮೊರೆಯಿಡಲು ಕೇಳಿ ॥

ಕರುಣದಿಂ ಬಂಧನವ ಬಿಡಿಸಲಾ ಗಜರಾಜ- ।

ನಿರುವ ನರಸಿಗೆ ಅನಂತಾಸನ ಮುಮ್ಮನೆಯೆ

॥ ೩ ॥

ಪಾಪಕರ್ಮವ ಮಾಡಿದಜಮಿಗಳನ ಯಮಭಟರು ।

ಕೋಪದಿಂದಲಿ ನೆಳೆಯೆ ಭೀತಿಯಿಂದ ॥

ತಾ ಪುತ್ರನನು ಕರೆಯೆ ಕೇಳಿ ರಕ್ಷಿಸೆ ಶ್ವೇತ-

ದ್ವೀಪವೀ ಧರಗೆ ಸಮೀಪವಾಗಿಹುದೆ ?

॥ ೪ ॥

ಅಣು-ಮಹತ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಪೂರ್ಣನೆಂದೆನಿಸಿ |
ಎಣೆಯಿಲ್ಲದ ಮಹಾಗುಣಪೂರ್ಣನು ||
ಘನಮಹಿಮನಾದ ಶ್ರೀಪುರಂದರವಿರಲನು |
ನೆನೆದವರ ಮನದೊಳಗೆ ಇಹನೆಂಬ ಬಿರುದುಂಟು

|| ೫ ||

೯೪

ರಾಗ—ರೇಗುಪ್ಪಿ

ತಾಳ—ಅಟ

೧ರಂಗ ರಂಗ ಎಂಬ ನಾಮವ ನೆನೆವರ |
ಸಂಗದೊಳಿರಿಸು ಎನ್ನ

|| ಪ ||

ಅಂಗದೊಳ್ಳೈವರು ದೆಸೆದೆಸೆಗಳೆಯುವ |
ಭಂಗವ ಬಿಡಿಸೊ ಹರಿಯೆ—ಸ್ವಾಮಿ

|| ಅ,ಪ ||

ಹರೆ ಕೃಷ್ಣ ಎಂದೆಂಬ ಜಿಹ್ವೆ ತಾನಿರುತಿರೆ !
ಬರಿಯೆ ಮಾತಾಡುವೆ ನಾ ||

ಗುರು-ಹಿರಿಯರ ವಂದನೆಗೆ ಕರ-ಶಿರವಿರೆ !
ಗರುವಹಂಕಾರತನ ||

ಪರಿಪರಿ ಪುಷ್ಪದಲಿ ಪೂಜಿಸದೆ ಅಚ್ಚುತನ |
ಮರೆತಿಹೆ ನಾನನುದಿನ |

ಅರಿವ ನೋಡಿದರೆ ಎನ್ನಲಿ ಕಾಣೆನ್ನೆ ದೇವ |
ಮೊರೆಹೊಕ್ಕೆ ಸಲಹೊ ಎನ್ನ—ಸ್ವಾಮಿ

|| ೧ ||

ವೇದ ಶಾಸ್ತ್ರ ಪುರಾಣ ನಾಮವ ನೆನೆವರ |
ಚೋದ್ಯವ ನಾನರಿಯನು ||

ಹಾದಿಬೀದಿ ತಿರುಗುವ ಜಾರಸ್ತ್ರೀಯಳ ಕಂಡು—ವಿ- |
ನೋದಗಳ ಮಾಡುತಿಹೆನು |

ಮಾಧವ ಗೋವಿಂದ ಎನ್ನದೆ ಕಾಲನ |

ಬಾಧೆಗಳಿಗೊಳಗಾದೆನೊ ||

ಈ ಧರೆಯೊಳಗೆನ್ನ ರಕ್ಷಿಸುವರ ಕಾಣೆ |

ಶ್ರೀಧರ ನೀನೇ ಸಲಹೊ—ಸ್ವಾಮಿ || ೨ ||

ಮಡದಿ-ಮಕ್ಕಳಿಗೆಲ್ಲ ಒಡವೆ ಬೇಕೆಂಬುವ |

ಕಡುಲೋಭತನವ ಬಿಡಿಸೊ ||

ಅಡಿಗೆ ಅಡಿಗೆ ನಾರಾಯಣನೆಂಬ ನಾಮವನು |

ನುಡಿವ ನಾಲಗೆಗಿರಿಸೊ ||

ಪೊಡವಿಯೊಳು ಪುರಂದರ ವಿರಲರಾಯನೆ ನಿನ್ನ |

ಅಡಿಯದಾಸನೆನಿಸೊ—ಸ್ವಾಮಿ || ೩ ||

೪೫

ರಾಗ—ಭೈರವಿ

ತಾಳ—ಅಟ

೧ ಈ ಜೀವ ನಿಂದು ಫಲವೇನು |

ರಾಜೀಷಲೋಚನನ ಮರೆದಿಹ ತನುವಿನಲಿ || ಪ ||

ಅರುಣನುದಯದಲೆದ್ದು ಹರಿಸ್ಮರಣೆಯ ಮಾಡಿ |

ಗುರು-ಹಿರಿಯರ ಚರಣಕಮಲಕೆರೆಗಿ ||

ಪರಮಶುಚಿಯಾಗಿ ನದಿಯಲಿ ಮಿಂದು ರವಿಗರ್ಘ್ಯ |

ವೆರೆಯದೆ ಮರೆದಿಹ ಈ ಪಾಪಿತನುವಿನಲಿ || ೧ ||

ಹೊನ್ನ ಗಿಂಡಿಯಲಿ ಅಗ್ರೋದಕವನೆ ತಂದು |

ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹರಿಗೆ ಅಭಿಷೇಕ ಮಾಡಿ ||

ರನ್ನ ದುಡಿಗೆಯುಡಿಸಿ ರತುನಗಳಳವಡಿಸಿ |

ಕಣ್ಣೆರಲು ನೋಡಲರಿಯದ ಪಾಪಿತನುವಿನಲಿ || ೨ ||

೧) ಆ (II) ಪ್ರತಿಯಿಂದಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಎ. ಓ ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ವಿಕಾರಗೊಂಡಿದೆ.

ನಳನಳಿಸುವ ನಾನಾ ಪುಷ್ಪಗಳು ಶ್ರೀತುಳಸಿ |

ಹೊಳೆವ ಕಿರೀಟ ಕೊರಳಲಿ ಪದಕ ||

ನಳಿನಾಕ್ಷನಿಗೆ ಕರ್ಪುರದಾರತಿಯನೆತ್ತಿ |

ಕಳೆಯ ನೋಡಲರಿಯದ ಪಾಪಿತನುವಿನಲಿ

|| ೩ ||

ವರಭಕ್ಷ್ಯಗಳು ಪರಮಾನ್ನ ಶಾಲ್ಯನ್ನವು |

ವರವಾದ ಮಧು ಘೃತ ಕ್ಷೀರವನ್ನು ||

ಸಿರಿನಾರಾಯಣಗೆ ಸಮರ್ಪಣೆ ಮಾಡಿ ತಾ- |

ಎರಡು ಕೈಮುಗಿಯದ ಪಾಪಿತನುವಿನಲಿ

|| ೪ ||

ಉರಗಾದ್ರಿ-ಸ್ವಾಮಿಪುಷ್ಕರಣಿಗಳು ಮೊದಲಾದ |

ಪರಿಪರಿ ತೀರ್ಥಗಳನೆಲ್ಲ ಮಿಂದು ||

ತಿರುವೆಂಗಳಪ್ಪ ಶ್ರೀವುರಂದರ ವಿಠಲನ |

ಚರಣವನು ಭಜಿಸಲರಿಯದ ಪಾಪಿತನುವಿನಲಿ

|| ೫ ||

೯೬

ರಾಗ—ಪಂತುವರಾಳಿ

ತಾಳ—ಅಟ

೧ಬರಿದೆ ಬಯಸದಿರಿಹಲೋಕಸುಖವೆಂಬ ಬರಗಿನ ಪಾಯಸವ |

ಶರಧಿಶಯನನ ಬೇಡೊ ಪರಲೋಕಸುಖವೆಂಬ ಸೇವಗೆ-

ಪಾಯಸವ

|| ಪ ||

ಮುಂದರಿಯದೆ ಮಾಳ್ಪ ಮೂಢನೃಪನ ಸೇವೆ ಮುಗ್ಗು ರಾಗಿಯ ಹಿಟ್ಟು |

ಮಂದಮತಿಯೆ ನೀನನ್ಯರಲಿ ಬಯಸುವ ನೀಚಮಾರ್ಗವ ಬಿಟ್ಟು ||

ಕಂದರ್ಪಜನಕನ ಕಿಂಕರನೆಂಬುವ ಕಲನೋಗರ ಕಟ್ಟಿ |

ಸಂದೇಹಿಸದೆ ಪರಾತ್ಪರ ವಸ್ತು ಮುಕುಂದನಂಘ್ರಿಯ ತಟ್ಟಿ

|| ೧ ||

ಅಗ್ಗದಾಸೆಗೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸದಿರಘವೆಂಬ ಅಡಿಗಂಟು ದವನವನು |

ಬಗ್ಗನುಳಿದು ಸಂಪಾದಿಸು ಪರವೆಂಬ ಪುಣ್ಯದ ದವಸವನು ||

೧) ಆ (೨) (೧). ಪ್ರತಿಗಳಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ ಓ ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೂ
ಹೇಳಲಾರದಷ್ಟು ವಿಕಾರಗೊಂಡಿದೆ.

ಯೋಗ್ಯರನರಿಯದೆ ಏತಕೆ ಬೇಡುವೆ ಸಾಕಾರ ಕೇಶವನು |
ಕುಗ್ಗಗೊಡದೆ ನುಸಾರಮೆತೆಂಬುವ ಕೋಟಲೆ ತಪ್ಪಿಸುವನು || ೨ ||

ಸಕ್ಕರಿ ಚಿಲಿಪಾಲು ಘೃತ ರಾಜಾನ್ನಕೆ ಸವಿಯೀವ ಹರಿಕಥೆಯ - ಬಿಟ್ಟು |
ಅಕ್ಕರೆಯಿಂದಪೇಕ್ಷಿಸುವರೆ ನೀ ಅಲ್ಪರ ಸಂಗತಿಯ ||
ಸೊಕ್ಕೊಳಿತಲ್ಲೆಲೊ ಮದಡು ಜೀವಾತ್ಮನೆ ಸ್ವಾಮಿಕಾರ್ಯಸ್ಥಿಯ |
ಗಕ್ಕನರಿತು ಸೇರು ಪುರಂದರವಿರಲನ ಚರಣಕಮಲದ್ವಿತಯ || ೩ ||

೯೭

ರಾಗ—ಮುಖಾರಿ

ತಾಳ—ಅಟ

೧ ಈ ಪರಿಯ ಅಧಿಕಾರ ಒಲ್ಲೆ ನಾನು |
ಶ್ರೀಪತಿಯೆ ನೀನೊಲಿದು ಏನ ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಸಾಕು || ಪ ||
ಚಿರಕಾಲ ನಿನ್ನ ಕಾಯ್ದು ತಿರುಗಿದುದಕೆ ನಾನು |
ಕರುಣದಲಿ ರಚಿಸಿ ನೀ ಈ ದುರ್ಗದಿ ||
ಇರಹೇಳಿದುದಕೆ ನಾ ಹೊಕ್ಕು ನೋಡಿದೆ ಒಳಗೆ |
ಹುರುಳಿ ಲೇಶವು ಕಾಣೆ ಕರಕರೆಯು ಬಲುನೋಡು || ೧ ||
ದಾರಿಯಲಿ ಹೋಗಿ ಬರುವವರ ಉಪಟಳ ಘನ |
ಚೋರರಟ್ಟುಳಿಗಂತೂ ನೆಲೆಯೆ ಇಲ್ಲ ||
ವೈರಿವರ್ಗದ ಜನರು ಒಳಗೆ ಬಲು ತುಂಬಿಹರು |
ಮಾರಿ ನಿನ್ನಲಿ ಮನವನೂರಿ ನಿಲಗೊಡರು || ೨ ||
ಸರಿಬಂದ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡಿ ತಾವೆನ್ನನ್ನು |
ಬರಿಯ ಲೆಕ್ಕಕೆ ಮಾತ್ರ ಗುರಿಯ ಮಾಡಿ ||
ಕರಕರೆಯ ಬಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸುತ್ತಿಹರು |
ಕರೆದು ವಿಚಾರಿಸಿ ನ್ಯಾಯಮಾಡಿಸು ದೊರೆಯೇ || ೩ ||

೧) ಇ (೧೦) ಪ್ರತಿಯೊಂದರಲ್ಲಿಯೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿದೆ. 'ಎ' ಪ್ರತಿಯ ಮುದ್ರಿತವಾದ ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ ಗೋಪಾಲವಿಠಲನೆಂಬ ಮುದ್ರಿಕೆ ಇದೆ.

ನಾಮಾಂಕಿತಕೆ ಮಾತ್ರ ಅಧಿಕಾರವೆನಗಿತ್ತೆ ।
 ಸ್ವಾಮಿತ್ವವೋ ನೋಡು ಮನೆಮನೆಯಲಿ ॥
 ಭೀಮ ವಿಕ್ರಮರವರು ದುರ್ಬಲಾಗ್ರಣಿ ನಾನು ।
 ಗ್ರಾಮ ಒಪ್ಪಿಸಿ ನಮಿಪೆ ಸರಿಬಂದ ತೆರಮಾಡು ॥ ೪ ॥

ಕಾಲಕ್ಕೆ ಕರೆಯ ಬಂದವರಿಗೆ ಒಳಗಾಗಿ ।
 ಪಾಳೆಯವನೊಪ್ಪಿಸಿ ಕೊಡುವೆವೆಂದು ॥
 ಆಲೋಚಿಸಿಹರಯ್ಯ ಈಗಲೆನಗೆ ನಿನ್ನ ।
 ಆಳುಗಳ ಬಲಮಾಡಿ ಎನ್ನ ರಕ್ಷಿಸು ದೊರೆಯೆ ॥ ೫ ॥

ಕ್ಷಣಕೆ ನೂರುವಟಳ ಈ ಕೋಟೆಗೆಲೊ ರಾಯ ।
 ಅನುವಾದ ದಿವಸವೊಂದಾದರಿಲ್ಲ ॥
 ಮೊನೆಗಾರ ಜನವಿಲ್ಲ ಇದ್ದವರು ವಶವಿಲ್ಲ ।
 ಕೊನೆಗೊಂಡು ಗ್ರಾಮ ಕಾವಾಡುವ ತೆರನೆಂತೊ ॥ ೬ ॥

ಎನಗೆ ಈ ಬಹುನಾಯಕರ ಕೊಂಚೆಯೊಳು ವಾಸ- ।
 ವನು ಬಿಡಿಸಿ ನಿನ್ನ ನಿಜ ಪಟ್ಟಣದೊಳು ॥
 ಮನೆ ಮಾಡಿಕೊಡಲು ನಾನಿನ್ನ ನೋಡಿಕೊಳುತ ।
 ಅನುಗಾಲ ಬದುಕುವೆನೊ ಪುರಂದರವಿರಲ ॥ ೭ ॥

೯೮

ರಾಗ—ಸುರಟಿ

ತಾಳ—ಆದಿತಾಳ

೧ಕೊಡುವ ಕರ್ತು ಬೇರೆ ಇರುತ್ತಿರೆ-
 ಬಿಡುಬಿಡು ಚಿಂತೆಯನು ॥ ಪಲ್ಲ ॥

ಒಡೆಯನಾಗಿ ಮೂಜಗವನು ಪಾಲಿವ ।
 ಬಡವರಾಧಾರಿಯು ಭಕ್ತರ ಪ್ರಿಯನು ॥ ೨.ಪ ॥

ಕಲ್ಲಿನೊಳಗೆ ಇರುವ—ಕಪ್ಪೆಗೆ- ।
 ಅಲ್ಲೆ ಉದಕಕೊಡುವ ।
 ಎಲ್ಲ ಕೋಟಿ ಜೀವರಾಶಿಗಳನೆ ಕಾಯ್ವ ।
 ವಲ್ಲಭ ಶ್ರೀಹರಿ ಎಲ್ಲಿಯು ಇರುತಿರೆ

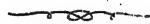
॥ ೨ ॥

ಆನೆಗೈದುಮಣದಾ—ಆಹಾರವ ।
 ತಾನೆ ತಂದು ಕೊಡುವ ।
 ದೀನರೊಡೆಯ ಶ್ರೀನಿವಾಸದಯಾನಿಧಿ ।
 ಮಾನದಿಂದಲಿ ಕಾಯ್ವ ಭಾನುಕೋಟಿ ತೇಜ

॥ ೨ ॥

ಸರಸಿಜಾಕ್ಷ ತನ್ನ—ಸೇರಿದ ।
 ನರರನು ಬಿಡನಣ್ಣ !
 ಪರಮದಯಾನಿಧಿ ಭಕುತರ ಸಲಹುವ ।
 ಪುರಂದರವಿಠಲನು ಪುಷ್ಪಶರನ ಪಿತ

॥ ೩ ॥

|| ୱ. ୱୱୱୱୱୱ ୱୱୱୱୱ ||

୦ ୱୱୱୱୱୱୱ

୧ ୱୱୱୱୱୱୱୱ

୨ ୱୱୱୱୱୱୱୱ

೧ ನಿಶ್ಚಲಪ್ರೇಮ

೯೯

ರಾಗ—ಕಾಪಿ

ತಾಳ—ಅಟ

೧ಡಂಬಕ ಭಕುತಿಗೆ ಮೆಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳನೊ ಕೃಷ್ಣ—ಹಾರಿ ।

ಡೊಂಬಲಾಗ ಹಾಕಿ ಹೊರಳಿದರಿಲ್ಲ

॥ ಪ ॥

ವಟವಟನೆ ಕಪಿಯಂತೆ ಒದರಿಕೊಂಡರೆ ಇಲ್ಲ ।

ಬೆಟ್ಟದಿಂದಲಿ ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದರಿಲ್ಲ ॥

ಬಚ್ಚಿಟ್ಟರೆ ಇಲ್ಲ ನಿರ್ಭಾಗ್ಯಗೃಹದೊಂದು ।

ಅಚ್ಚುತಾನಂತನ ದಯವಿಲ್ಲದೆ

॥ ೧ ॥

ಕೆಟ್ಟೆನೆಂದರು ಇಲ್ಲ ಕ್ಲೇಶಬಟ್ಟರು ಇಲ್ಲ ।

ಸುಟ್ಟ ಸಂಸಾರದೊಳು ಸುಖವು ಇಲ್ಲ ॥

ಕೋಟಲೆಗಂಜಿದರಿಲ್ಲ ಕೊಸರಿಕೊಂಡರು ಇಲ್ಲ ।

ವಿರಲನ ದೂರಿದರಿಲ್ಲ ವಿಧಿಯ ಬೈದರಿಲ್ಲ

॥ ೨ ॥

ಕನ್ನಹೊಕ್ಕರು ಇಲ್ಲ ಕಡಿದಾಡಿದರು ಇಲ್ಲ ।

ಕುನ್ನಿಯಂತೆ ಮನಮನೆಯ ಕೂಗಿದರಿಲ್ಲ ॥

ಹೊನ್ನಿನಾಸೆಗೆ ಹೋಗಿ ಹೊಡೆದುಕೊಂಡರು ಇಲ್ಲ ।

ಪನ್ನಗಾದ್ರಿ ಪುರಂದರವಿರಲನ ದಯವಿರದೆ

॥ ೩ ॥

೧೦೦

ರಾಗ—ಯದುಕುಲ ಕಾಂಭೋದಿ

ತಾಳ—ಅದಿ

೨ಮರುಳಾಟವೇಕೊ—ಮನುಜಾ ।

ಮರುಳಾಟವೇಕೊ ?

॥ ಪ ॥

೧) ಆ-(VI) ಪ್ರತಿಯೊಂದರಲ್ಲಿಯೆ ಇದೆ.

೨) ಅ (೧), ಇ. ಪ್ರತಿಗಳಿಂದ ಅರಿಸಿದೆ.

ಊರ್ಧ್ವ ಪುಂಧ್ರವಿಲ್ಲದ ಮುಖವ ತಿದ್ದಿ ನೋಡಲೇಕೊ |
 ಶುದ್ಧ ಸಾತ್ತ್ವಿಕವಿಲ್ಲದವನ ಬುದ್ಧಿ ಏತಕೊ ||
 ಕದ್ಧ ಹೊಟ್ಟೆಹೊರಕೊಂಬುವಗೆ ಶುದ್ಧ ಶೀಲವೇಕೊ |
 ಮಧ್ವಶಾಸ್ತ್ರ ಓದದವನ ವಿದ್ಯೆ ಏತಕೊ—ಮನುಜಾ || ೧ ||
 ಮೃತ್ತಿಕೆ ಶೌಚವಿಲ್ಲದವಗೆ ಮತ್ತೆ ಸ್ನಾನ-ಜಪವೇಕೊ |
 ಹಸ್ತಕಟ್ಟಲರಿಯದವಗೆ ಅಗ್ನಿ ಹೋತ್ರವೇತಕೊ ||
 ತೊತ್ತು ಹೋಗುವವಗೆ ಪರತತ್ತ್ವವಿಚಾರವೇಕೊ |
 ಕರ್ತೃ ಕೃಷ್ಣನ ನೆನೆಯದವನ ಉತ್ತಮತನವೇಕೊ || ೨ ||
 ಹಸಿವೆ ತೃಷೆಯ ತಾಳದವನ ಹುಸಿಯ ವೈರಾಗ್ಯವೇಕೊ |
 ವಿಷಯ ಮೆಚ್ಚಿದವಗೆ ಪರದ ಕುಶಲವೇತಕೊ ||
 ಹುಸಿಜಪಗಳ ಮಾಡುವವಗೆ ಮುಸುಕಿನ ಡಂಬಕವೇಕೊ |
 ಕುಸುಮನಾಭಗರ್ಭಿಸದ ಅಶನವೇತಕೊ—ಮನುಜಾ || ೩ ||
 ಸೂಳೆಗಾರನಿಗೆ ತುಳಸಿಮಾಲೆಯ ಶೃಂಗಾರವೇಕೊ ||
 ಶ್ರೀಲೋಲನ ನೆನೆಯದವನ ಬಾಳುವೆಯೇತಕೊ |
 ಮೂಲಮಂತ್ರವರಿಯದವಗೆ ಮೇಲೆ ದೇವತಾರ್ಚನೆ ಏಕೊ |
 ಸಾಲಗ್ರಾಮದಭಿಷೇಕವಿಲ್ಲದ ತೀರ್ಥವೇತಕೊ ಮನುಜಾ || ೪ ||
 ಕಂಡ ನಾರಿಯೀಕ್ಷಿಸುವ ಲಂಡಗೆ ಪುರಾಣವೇತಕೊ |
 ಭಂಡ ಮಾತನಾಡುವನ ಪಾಂಡಿತ್ಯವೇತಕೊ ||
 ಪುಂಡರೀಕವರದ ಶ್ರೀಪುರಂದರವಿಟ್ಟಲನ |
 ಕಂಡು ಭಜಿಸಲರಿಯದವನ ತಂಡ ಬುದ್ಧಿ ಯೇತಕೋ || ೫ ||

೧೦೦

ರಾಗ—ಧನ್ಯಾಸಿ

ತಾಳ—ಆದಿ

೧೮ಪ್ಪನಯ್ಯ—ಹರಿ—ಮೆಚ್ಚನಯ್ಯ || ಪ ||
 ಉತ್ತಮ ತಾನೆಂದುಕೊಂಡು ಉದಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎದ್ದು |
 ನಿತ್ಯನಿತ್ಯ ನೀರಿನೊಳಗೆ ಕಾಗೆ ಹಾಗೆ ಮುಳುಗುವವಗೆ || ೧ ||

೧) ೧ (೧೦) ರಘು. (೧/೧೦) ಈ ಪ್ರತಿಗಳಿಂದ ಆಯ್ದು ಕೊಂಡಿದೆ.

ಚರ್ಮದ ದೇಹಕ್ಕೆ ಗೋಪಿಚಂದನವ ತೊಡೆದುಕೊಂಡು ।
 ಎಮ್ಮೆಯ ರೋಗದ ಬರೆಯ ಹಾಗೆ ಅಡ್ಡ ತಿಡ್ಡ ಬರೆದ
 ಮನುಜಗೆ ॥ ೨ ॥

ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ಸರವು ಮನಸಿನೊಳಗೆ ವಿಷದ ಗುಳಿಗೆ ।
 ಓತಿಯಂತೆ ಮರದ ಮೇಲೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡುವವಗೆ ॥ ೩ ॥

ನಿಷ್ಠೆಯುಳ್ಳವ ತಾನೆಂದು ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಮುಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ।
 ಕೊಟ್ಟಿಗೆಯೊಳಗಿನ ಎತ್ತಿನಂತೆ ನುಡಿಸುವ ಗಂಟೆಯ
 ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಆತ ॥ ೪ ॥

ಏಕೋಭಾವ ಏಕೋಭಕ್ತಿ ಏಕನಿಷ್ಠೆಯಿಂದಲಿ ।
 ಬೇಕಾದಂಥ ಮುಕುತಿಯ ನೀಡುವ ಪುರಂದರವಿಠಲನ
 ಸ್ಮರಿಸದ ಮನುಜ ॥ ೫ ॥

೧೦೨

ರಾಗ—ರೇಗುಪ್ಪಿ

ತಾಳ—ಆದಿ

೧ಹರಿ ನಿನ್ನೊಲುಮೆಯು ಆಗುವತನಕ ।
 ಅರಿತು ಸುಮ್ಮನಿರುವುದೆ ಲೇಸು ॥ ಪ ೫

ಮರಳಿಮರಳಿ ತಾ ಪಡೆಯದ ಭಾಗ್ಯವು ।
 ಮರುಗಿದರೆ—ತನಗಾದೀತೆ ? ॥ ಅ.ಪ ॥

ದೂರು ಬರುವ ನಂಬಿಗೆಯನು ಕೊಟ್ಟರೆ ।
 ದುರ್ಜನ ಬರುವುದು ತಪ್ಪೀತೆ ॥
 ದೂರ ನಿಂತು ಮೊರೆಯಿಟ್ಟು ಕೂಗಿದರೆ ।
 ಚೋರರಿಗೆ ದಯ ಪುಟ್ಟೀತೆ ।

ಜಾರನಾರಿ ತಾ ಪತಿವ್ರತೆ ಎನ್ನಲು ।
 ಜಾಣರಿಗೆ—ನಿಜ ತೋರೀತೆ ॥
 ಊರ ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೂರಿಗೆ ಹೋದರೆ ।
 ಪ್ರಾರಬ್ಧವು ಬೇರಾದೀತೆ

॥ ೧ ॥

ಪಾಟಪಡುವುದು ಪಣೆಯಲ್ಲಿರಲು ।
 ಪಟ್ಟಮಂಚ ತನಗಾದೀತೆ ॥
 ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಸುತರಿಲ್ಲೆಂದು ಹೊರಳಲು ।
 ಹುಟ್ಟು ಬಂಜೆಗೆ ಗಮಕ್ಕಳಾದೀತೆ ? ॥
 ಬೆಟ್ಟದ ನವಿಲಿಗೆ ಕಣ್ಣೀರು ಬಂದರೆ ।
 ಬೇಟೆಗಾರಗೆ ದಯ ಪುಟ್ಟೀತೆ ॥
 ಕೆಟ್ಟ ದಾವು ತಾ ಕೆಟ್ಟ ದ ವಿಷವದು ।
 ಬಟ್ಟೆಯಲೊರಸಲು ಹೋದೀತೆ

॥ ೨ ॥

ಧನಿಕನ ಕಂಡು ಪಾಡಿ ವೊಗಳಿದರೆ ।
 ದಾರಿದ್ರ್ಯವು ತಾ ಹಿಂಗೀತೆ ॥
 ದಿನದಿನ ನೊಸಲೊಳು ನಾಮವನಿಟ್ಟರೆ ।
 ದೇವರಿಗೆ ತೃಪ್ತಿಯಾದೀತೆ ॥
 ಎಣಿಸಿಕೊಂಡು ಎಳ್ಳು ಹಂಜಿಯ ನೂತರೆ ।
 ಅಣೆಯದ ಸಾಲವು ತೀರೀತೆ ॥
 ಅನುದಿನದಲಿ ಪ್ರೀಪುರಂದರವಿರಲನ ।
 ನೆನೆಯದಿದ್ದರೆ ಭವ ಹಿಂಗೀತೆ

॥ ೩ ॥

೧೧೩

ರಾಗ—ಯಮುನಾಕಲ್ಯಾಣ

ತಾಳ—ಅಟ

೨ನಂಬಿ ಕೆಟ್ಟವರುಂಟೆ—ಕೆ ವ್ವಯ್ಯನ ।
 ಸಂಬಲಾರದೆ ಕೆಟ್ಟುದು

॥ ಪ ॥

೧) ಫಲ.

೨) ಕ ವಿ. ವಿ. ತಾಳೆಗರಿಯ ಪುಸ್ತಕದಿಂದ ಪ್ರತಿ ಮಾಡಿದ (೦೭೫೦- ಸಂ ೧೮೫೫)

ಅಂಬುಜನಾಭನ ಪಾದವ ನೆನೆದರೆ |

ಇಂಬುಗೊಡದ ದುಃಖ ಹರಿಸುವ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ

|| ಅ.ಪ ||

ಬಲಿಯ ಪಾತಾಳಕಿಳುಹಿ—ಭಕ್ತನ ಬಾ- |

ಗಿಲವ ಕಾಯುವೆ ನಾನೆಂದ ||

ಛಲದೊಳು ಅಸುರರ ಶಿರಗಳ ತರಿದು ತಾ |

ನೊಲಿದು ವಿಭೀಷಣಗೆ ಪಟ್ಟಿಗಟ್ಟಿದ ಈ ಕೃಷ್ಣ

|| ೧ ||

ತರಳ ಪ್ರಹ್ಲಾದಗೊಲಿದು—ಹಿರಣ್ಯಕನ ಉ- |

ಗುರಿನಿಂದಲೆ ಸೀಳಿದ ||

ಕರಿದಾಸಗೊಲಿದು ನೆಗಳು ನುಂಗುತಿರಲಾಗ |

ಪರಿಹರಿಸಿದ ಜಲದೊಳು ಪೊಕ್ಕು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ

|| ೨ ||

ಪಾಂಡವರಿಗೆ ಒಲಿದು—ಕೌರವರನು |

ತುಂಡು ಛಿದ್ರಮಾಡಿದೆ ||

ಗಂಡರೈವರ ಮುಂದೆ ದ್ರೌಪದಿ ಕೂಗಲು |

ಕಂಡು ಕರುಣದಿ ಕಾಯ್ದ ಪುರಂದರವಿರಲನ

|| ೩ ||

೧೦೪

ರಾಗ—ಪೂರ್ವಿ

ತಾಳ—ಏಕ

೧ದಾರಿಯ ತೋರೊ ಮುಕುಂದ—ಹರಿ- |

ನಾರಾಯಣ ಗೋವಿಂದ

|| ಪ ||

ಬಂದೆನು ಬಹುಜನ್ಮದಲ್ಲಿ—ನಾ- |

ಬಂಧನದೊಳು ಸಿಲುಕುತ್ತಲಿ ||

ಮುಂದಿನದಾವುದು ಪಯಣ—ತೋರೊ- |

ಇಂದು ನೀ ಇಂದಿರೆರಮಣ

|| ೧ ||

ಗತಿಯಿಲ್ಲದವರಿಗೆ ನೀನೆ—ಸದಾ - ।

ಗತಿಯೆಂದು ಸ್ತುತಿಮಾಡಿದೆನೊ ॥

ಗತಿಯೆಂದು ನಂಬಿದೆ ನಿನ್ನ ।

ಸತುವ ತೋರು ನರಹರಿಯೆ ಗೋವಿಂದ

॥ ೨ ॥

ಮಡುವಿನೊಳಗೆ ಧುಮುಕಿದೆನೆ—ಇನ್ನು -

ಕಡಹಾಯಿಸುವರ ನಾ ಕಾಣೆ ॥

ಹಡೆದ ತಾಯಿ-ತಂದೆ ನೀನೆ—ಕೈ - ।

ಹಿಡಿದು ಸಲಹೊ ಎನ್ನೊಡೆಯ ಮುರಾರಿ

॥ ೩ ॥

ಮಿಕ್ಕ ಬರುವ ಹೊಳೆಯೊಳಗೆ—ನಾನು - ।

ಸಿಕ್ಕಿದೆ ನಡುನೀರೊಳಗೆ ॥

ಕಕ್ಕಲಾತಿ ನಿನಗಿರದೆ ।

ಭಕ್ತಪತ್ನಲ ನೀ ದಯಮಾಡೋ

॥ ೪ ॥

ಕುಕ್ಷಿಯೊಳಗೆ ಇಂಬಿಟ್ಟು—ಎನ್ನ - ।

ರಕ್ಷಿಸಿ ಸಲಹಬೇಕು ॥

ಅಕ್ಷಯ ಅನಂತ ಮಹಿಮನೆ—ನೀನು ।

ಪಕ್ಷಿವಾಹನನೆ ಪುರಂದರವಿರಲ

॥ ೫ ॥

೨ ಭಕ್ತಸಾಹಚರ್ಯ

೧೦೫

ರಾಗ—ಭೈರವಿ

ತಾಳ—ಏಕ

೧ನೀನೆ ಬಲ್ಲಿದನೊ—ಹರಿ ನಿನ್ನ - ।

ದಾಸರೆ ಬಲ್ಲಿದರೊ

॥ ಪ ॥

ನಾನಾ ತೆರದಿ ೨ನಿಧಾನಿಸಿ ನೋಡಲು

ನೀನೆ ಭಕ್ತಾಧೀನನಾದ ಮೇಲೆ

॥ ಅ,ಪ ॥

ಜಲಜಭವಾಂಡದ ಒಡೆಯನೆಂದೆನಿಸಲು ।

ಬಲುಬಲು ದೊಡ್ಡ ವನಹುದಹುದಾದಡೆ ॥

ಅಲಸದೆ ಹಗಲಿರುಳೆನ್ನದೆ ಅನುದಿನ ।

ಬಲಿಯ ಮನೆಯ ಬಾಗಿಲ ಕಾಯ್ದ ಮೇಲೆ

॥ ೧ ॥

ಖ್ಯಾತಿಯಿಂದ ಪುರುಹೂತಸಹಿತ ಸುರ ।

ಪ್ರಾತವು ನಿನ್ನನು ಒತ್ತಿ ಓಲೈಸಲು ॥

ಭೂತಳದೊಳು ಸಂಖ್ಯಾತಿಗೆ ಸಿಲುಕಿ ನೀ ।

ಪಾರ್ಥನ ರಥಕೆ ಸೂತನಾದ ಮೇಲೆ

॥ ೨ ॥

ಪರಮಪುರುಷಪರಬೋವ್ವ ನೀನೆನುತಲಿ ।

ನಿರುತದಿ ಶ್ರುತಿಯು ಕೊಂಡಾಡುತಿರೆ ॥

ವರಪಾಂಡವರರಮನೆಯೊಳು ಊಳಿಗ ।

ಕರೆಕರೆದಲ್ಲಿಗೆ ಪೋದಪೋದ ಮೇಲೆ

॥ ೩ ॥

೧) ಆ (VI) (೨) ರು. ಪ್ರತಿಗುಂದ ಆರಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ.

೨) ವಿಚಾರಿಸಿ.

ಧುರದಲಿ ಪಣೆಯನೊಡೆದ ಭೀಷ್ಮನ ಸಂ- ।
ಹರಿಪೆನೆನುತ ಚಕ್ರವ ಪಿಡಿಯೆ ।
ಹರಿ ನಿನ್ನ ಕರುಣದ ಜೋಡು ತೊಟ್ಟಿರಲವ- ।
ನಿರವ ಕಾಣುತ ಸುಮ್ಮನೆ ತಿರುಗಿದ ಮೇಲೆ

॥ ೪ ॥

ತರಳನು ಕರೆಯಲು ಭರದಿ ಕಂಬದಿ ಬಂದು ।
ನರವ್ಯಗರೂಪ ಭಕ್ತರ ತೆತ್ತಿಗನೆ ॥
ವರದ ಪುರಂದರವಿರಲರಾಯ ನಿನ ।
ಸ್ಮರಿಪರ ಮನದಲಿ ನೆರೆಯು ಸಿಕ್ಕಿದ ಮೇಲೆ

॥ ೫ ॥

೧೦೬

ರಾಗ—ಮೋಹನ

ತಾಳ—ರಘುಪೆ

೧ಭಕುತಜನ ಮುಂದೆ ನೀನವರ ಹಿಂದೆ—ಇದಕೆ- ।

ಯುಕುತಿ ಕೈಕೊಳದಯ್ಯ ಗಯಾಗದಾಧರನೆ

॥ ಪ ॥

ಕಟ್ಟಿರಡು ಕೂಡಿ ತಾ ನದಿಸೂಸಿ ಹರಿವಾಗ ।

ಕಟ್ಟುಕ್ಕಿದಾಗ ಹರಿಗೋಲ ಹಾಕೆ ॥

ನೆಟ್ಟನೆ ಜಿಗಿಜಿಗಿದು ದಾಟಿ ತಾ ಪೋವಾಗ ।

ಹುಟ್ಟು ಮುಂದಲ್ಲದೆ ಹರಿಗೋಲು ಮುಂದೆ ?

॥ ೧ ॥

ಕಾಳೆ ಹೆಗ್ಗಾಳೆ ದುಂದುಭಿ ನಾನಾವಾದ್ಯದಿಂ ।

ಓಲಗದಿದ್ದೈದೆ ಅರಸು ತಾ ಬರುವಾಗ ॥

ಸಾಲಾಗಿ ಬಳಿವಿಡಿದು ಸಂಭ್ರಮದಿ ಇರುವಾಗ ।

ಅಳು ಮುಂದಲ್ಲದೆ ಅರಸು ತಾ ಮುಂದೆ

॥ ೨ ॥

ಉತ್ಸವಮೂರುತಿಯು ಬೀದಿಮೆರೆಯುತ ಬರಲು ।

ಸತ್ಸಂಗತಿಗೆ ಹರಿದಾಸರೆಲ್ಲ ॥

೧) ಆ (VI) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಪುರಂದರದಾಸರ ಮುದ್ರಿಕೆಯಿಂದ ಇದ್ದು ಎ ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ವಿಜಯದಾಸರ ಮುದ್ರಿಕೆ ಇದೆ,

ಅಚ್ಚ ಸಿರಿಯರಸು ಸಿರಿಪುರಂದರವಿರಲನೆ |
ವತ್ಸ ಮುಂದಲ್ಲದೆ ಧೇನು ತಾ ಮುಂದೆ ?

|| ೩ ||

೧೦೭

ರಾಗ—ಕಾನಡಾ

ತಾಳ—ಅಟ

೧ನಾ ಮುಂದೆ ಕೃಷ್ಣ ನೀ ಎನ್ನ ಹಿಂದೆ—ನಿನ್ನೆ - |

ನಾಮವೆ ಕಾಯಿತು ನಾನೇನೆಂದೆ

|| ಪ ||

ಸುರತರು ನೀನು ಫಲ ಬಯಸುವೆ ನಾನು |

ಸುರಧೇನು ನೀನು ಕರೆದುಂಬೆ ನಾನು ||

ವರಚಿಂತಾಮಣಿ ನೀನು ಪರಿಚಿಂತಿಸುವೆ ನಾನು |

ಶರಧಿಕ್ಷೀರನು ನೀನು ತರಳನ್ನೆ ನಾನು

|| ೧ ||

ಅನಾಧನ್ನೆ ನಾನು ಎನಗೆ ಬಂಧುವು ನೀನು |

ದೀನ ಮಾನವ ನಾನು ದಯವಂತ ನೀನು ||

ದಾನವಾಂತಕ ನೀನು ಧೇನಿಸುವೆನು ನಾನು |

ಜ್ಞಾನಗಭೀರ ನೀನು ಅಜ್ಞಾನಿ ನಾನು

|| ೨ ||

ಒಂದರೊಳೊಂದೊಂದು ನಿನಗೆ ನಾ ಸಲಿಸುವೆ |

ಚಿಂದವಾಯಿತು ನಿನ್ನ ಸ್ತುತಿಯಿಂದಲಿ ||

ತಂದೆ ಪುರಂದರವಿಟ್ಟುಲರಾಯ ನೀ |

ಬಂದೆನ್ನ ಮನದಲ್ಲಿ ನಲಿನಲಿದಾಡೊ

|| ೩ ||

೧೦೮

ರಾಗ—ಶಂಕರಾಭರಣ

ತಾಳ—ತ್ರಿಪುಟ

ಎನಗೂ ಆಣೆ—ನಿನಗೂ ಆಣೆ |

ಎನಗೂ ನಿನಗೂ ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಭಕ್ತರಾಣೆ

|| ಪ ||

೧) ಆ (VI) ಪ್ರತಿಯೊಂದರಲ್ಲಿಯೆ ಇದೆ.

೨) ಆ (ಬಿಡಿ ೪) ರು (೩/೪). ಶ್ರೀ, ಪ್ರತಿಗಳಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ.

ನಿನ್ನನು ಬಿಟ್ಟು ಅನ್ಯರ ಭಜಿಸಿದರೆನಗೆ ಆಣೆ—ರಂಗ- ।

ಎನ್ನನು ನೀ ಕೈಬಿಟ್ಟು ಪೋದರೆ ನಿನಗೇ ಆಣೆ

॥ ೧ ॥

ತನು-ಮನ-ಧನದಲಿ ವಂಚಕನಾದರೆ ಎನಗೆ ಆಣೆ—ರಂಗ- ।

ಮನಸು ನಿನ್ನೊಳು ನಿಲಿಸದಿದ್ದರೆ ನಿನಗೆ ಆಣೆ

॥ ೨ ॥

ಕಾಕುಮನುಜರ ಸಂಗವ ಮಾಡಿದರೆನಗೆ ಆಣೆ—ರಂಗ- ।

ಲೌಕಿಕವನ್ನು ಬಿಡಿಸದಿದ್ದರೆ ನಿನಗೆ ಆಣೆ

॥ ೩ ॥

ಶಿಷ್ಟರ ಸಂಗವ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಎನಗೆ ಆಣೆ—ರಂಗ- ।

ದುಷ್ಟರ ಸಂಗವ ಬಿಡಿಸದಿದ್ದರೆ ನಿನಗೆ ಆಣೆ

॥ ೪ ॥

ಹರಿ ನಿನ್ನಾಶ್ರಯ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಎನಗೆ ಆಣೆ—ರಂಗ- ।

ಪುರಂದರವಿರಲ ನೀನೊಲಿಯದಿದ್ದರೆ ನಿನಗೆ ಆಣೆ

॥ ೫ ॥

೩ ಭಕ್ತಿವಿನೋದ

೧೦೯

ಕಾಗ—ಪಂತುವರಾಳಿ

ತಾಳ—ಅಟ

೧ ಕೊಟ್ಟು ಹೋಗೊ ಎನ್ನ ಸಾಲವ—ಕಣ್ಣ- !

ಬಿಟ್ಟರಂಜುವನಲ್ಲ ಹೊರು ಕಲ್ಲ ಕೃಪ್ಪ

|| ಪ ||

ಕಾಲನೂರಿ ಅಡಿಯಿಟ್ಟರೆ—ಭೂ- !

ಪಾಲನಾಣೆ ನರಸಿಂಗನೆ ||

ಏಳು ವರ್ಷ ಬಡ್ಡಿ ಮೂಲಸಹಿತವಾಗಿ !

ತಾಳುವನಲ್ಲವೊ ತಿರುಕ ಹಾರುವನೆ

|| ೧ ||

ಕೊರಳುಗೊಯ್ಯ ನೀನು ಸಾಲವ ತೆಗೆದು !

ತಿರುಗುವುದುಚಿತವೆ ವನವನವ ||

ಎರಡೇಳು ವರ್ಷಕೆ ಎನಗಿಂದು ಸಿಕ್ಕಿದೆ !

ಒರಳಿಗೆ ಕಟ್ಟಿದೆ ಬಿಡುವೆನೆ ಕಳ್ಳ

|| ೨ ||

ಬತ್ತಲೆ ನಿಂತರೂ ಬಿಡುವೆನೆ ನಿನ್ನ !

ಉತ್ತಮ ಗುಣಗಳ ತೋರಿದೆ ||

ಹತ್ತಿದ್ದ ಕುದುರೆ ಸಹಿತವಾಗಿ ಹಿಡಿತಂದು !

ಚೆತ್ತದಿ ಕಟ್ಟುವೆ ಪುರಂದರವಿರಲ

|| ೩ ||

೧೧೦

ರಾಗ—ಶಂಕರಾಭರಣ

ತಾಳ - ಅಟ

೨ ನೀ ಕೊಡೆ ನಾ ಬಿಡೆ ಕೇಳಯ್ಯ—ಹರಿ- !

ಗೋಕುಲಪತಿ ಗೋವಿಂದಯ್ಯ

|| ಪ ||

೧) ಇ (೧೦) ರಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿದೆ

೨) ಅ (೮). ಇ (೧೦) ಪ್ರತಿಗಳಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ನೋಡುವೆ ನಿನ್ನನು ಪಾಡುವೆ ಗುಣಗಳ |
ಕಾಡುವೆ ಬೇಡುವೆ ನಾಡೊಳಗೆ ||
ಮೋಡಿಯ ಬಿಡು ಕೊಡು ಮೊದಲಿಗೆ ಬಡ್ಡಿಯು |
ಕಾಡೊಳು ತುರುಗಳ ಕಾಯ್ದರಸನೆ ಹರಿ || ೧ ||

ಎಂಟಕ್ಷರವಿವೆ ದ್ವಯಸಾಕ್ಷಿಗಳಿವೆ |
ಗಂಟಿಗೆ ಮೋಸವೆ ದಾಸರಿಗೆ ||
ಉಂಟುಂಟೆನಿಸುವೆ ಬಂಟರ ಬಾಯಲಿ |
ತುಂಟತನವ ಬಿಡು ತುಡುಗರರಸನೆ || ೨ ||

ಅಪ್ಪನೆ ಅಯ್ಯನೆ ಅಮರರಿಗೊಲಿದನೆ |
ಸರ್ಪನ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿಪ್ಪವನೆ |
ಒಪ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಪುರಂದರವಿರಲನೆ |
ಒಪ್ಪವ ತೋರುವೆ ಒಡೆಯನಿಗೆ || ೩ ||

೧೧೧

ರಾಗ—ನಾದನಾಮಕ್ರಿಯ

ತಾಳ—ಆಟ

೧ ಆರು ಬಿಟ್ಟರು ನಿನ್ನ ಬಿಡದೆ ನಾ ನಂಬಿದೆ ರಾಮರಾಮ—ಸ್ವಾಮಿ - |
ನೀ ಬಿಟ್ಟರಿನ್ನು ಅದಾರ ಸೇರಲು ಬೇಕೊ—ರಾಮರಾಮ || ಪ ||
ತುಂಬಿದ ನದಿಯಲಿ ಹರಿಗೋಲು ಮುಳುಗಿತೊ—ರಾಮರಾಮ—ಅಲ್ಲಿ - |
ಅಂಬಿಗನಾಶೆಯು ಅನುಗಾಲ ತಪ್ಪಿತೊ—ರಾಮರಾಮ || ೧ ||
ಸಂಬಿ ಹಿಡಿದರೆ ಬಲುಕೊಂಬೆಯು ಮುರಿಯಿತೊ—ರಾಮರಾಮ ಅಲ್ಲಿ - |
ಹಂಬಲಿಸಿದರೆ ಕೈಹಿಡಿವರ ನಾ ಕಾಣೆ ರಾಮರಾಮ || ೨ ||

ಹಿಂದೆ ನೋಡಲು ಹೆಬ್ಬಾವಟ್ಟಿ ಬರುತ್ತಿದೆ—ರಾಮರಾಮ—ಇಲ್ಲಿ - |
ಮುಂದೆ ನೋಡಲು ಹೆಬ್ಬುಲಿ ಬಾಯ ತೆರೆದಿದೆ—ರಾಮರಾಮ || ೩ ||

೧) ಏ ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಈ ಹಾಡು ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿದೆ.

ಇದಕಂಜಿ ಕಡಲ ಮಡುವ ಪೊಕ್ಕೆನೊ ಸ್ವಾಮಿ—ರಾಮರಾಮ—ಅಲ್ಲಿ- |
ಅದುಭುತವಾದಂಥ ನೆಗಳು ನುಂಗುತ್ತಲಿದೆ—ರಾಮರಾಮ || ೪ ||

ಶಿಶುವು ತನದಲಿ ಪಶುವ ನೀ ಕಾಯ್ದೆಯೊ—ರಾಮರಾಮ |
ಅಸಮದಾಕಾರ ಶ್ರೀಪುರಂದರವಿರಲ—ರಾಮರಾಮ || ೫ ||

೧೧೨

ರಾಗ—ಧನ್ಯಾಸಿ

ತಾಳ—ಅಟ

೧ಹಲಿ ನೀನೇ ಗತಿ ಎಂದು ನೆರೆನಂಬಿದವರನು |
ಮರೆತಿರುವುದು ನ್ಯಾಯವೆ ? || ಪ ||

ಗರುಡಗಮನ ನೀ ಸಿರಿಲೋಲನಾಗಿರೆ |
ಅರಸಿ ಎನ್ನನು ಕಾಯ್ದ ದೊರೆಗಳನ್ನಾರಯ್ಯ || ಅ.ಪ ||

ಮುಟ್ಟಿ ಪೂಜಿಸಿ ನಿನ್ನ ಇಷ್ಟವ ಬೇಡುವ |
ದೃಷ್ಟಿಯೆನ್ನೊಳಗಿದೆಯೆ ? ||
ಕಷ್ಟವ ಪಡಲಾರೆ ಸೃಷ್ಟಿಯೊಳಗೆ ಎನ್ನ |
ದುಷ್ಟಕರ್ಮವ ಬಿಡಿಸಿ ದಿಟ್ಟನೆಂದಣಿಸೊ || ೧ ||

ಭುಜಗಶಯನ ನಿನ್ನ ಭಜಕರ ಹೃದಯದಿ |
ನಿಜವಾಗಿ ನೀನಿಲ್ಲವೇ ?
ಅಜನ ಪಿತನೆ ಕೇಳು ತ್ರಿಜಗವೆಲ್ಲವು ನಿನ್ನ |
ಸುಜನಪಾಲಕನೆಂದು ಭಜನೆ ಮಾಡುವ ಕಂಡು || ೨ ||

ಭಾಗವತರಸನೆ ಯೋಗಿಗಳೊಡೆಯನೆ |
ಬಾಗಿ ಬಿನ್ನಯಿಪೆ ನಿನ್ನ ||
ಸಾಗರಶಯನನೆ ನೀಗಿಸಿ ಶ್ರಮವನು |
ಜಾಗುಮಾಡದೆ ಎನ್ನ ಬೇಗದಿ ಕಾಯಯ್ಯ || ೩ ||

ತುಂಟರೈವರ ತುಳಿದು ಕಂಟಕನೊಬ್ಬನ ಕಳೆದು |

ಎಂಟು ಮಂದಿಯ ಗರುವವನಳಿದು ||

ನಂಟ ನೀ ಬಂದೆನ್ನ ಕಂಟಕವನೆ ಬಿಡಿಸಿ |

ಉಂಟಾದ ವೈಕುಂಠ ಬಂಟನೆಂದೆನಿಸೊ

|| ೪ ||

ಧರಣಿಯೊಳಗೆ ನೀ ಸುಜನರ ಸಲಹುವ |

ಬಿರುದು ಪಡೆದವನಲ್ಲವೆ ? ||

ಸಿರಿರಮಣನೆ ಎನ್ನ ಕರುಣದಿಂದಲಿ ಕಾಯೊ |

ಪರಮವುರುಷ ಸಿರಿ ಪುರಂದರವಿರಲ

|| ೫ ||

೧೧೨

ರಾಗ—ಕರ್ಕಾಣಿ

ತಾಳ—ಆಟ

೧|ಅಪರಾಧಿ ನಾನಲ್ಲ ಅವರಾಧವೆನಗಿಲ್ಲ |

ಕವಟನಾಟಕ ಸೂತ್ರಧಾರಿ ನೀನೆ

|| ಪ ||

ನೀನು ಆಡಿಸಲು ಜಡವೊನಕೆ ಅಭಿನಯಬೊಂಬೆ |

ಏನುಬಲ್ಲದು ಬೇರೆ ಶಿಕ್ಷಿತಿಯನೊಂದ ||

ನೀನಿಟ್ಟು ಸೂತ್ರದಿಂದಲುಗೆ ಕೈಕಾಲುಗಳು |

ನೀನೆ ಮಗ್ಗಿಸಲು ಮಗ್ಗುವ ದೇಹ ತಾನಾಗೆ

|| ೧ ||

ಒಂದೆಂಟು ಬಾಗಿಲುಗಳುಳ್ಳ ಪಟ್ಟಣಕೆ ತನ- |

ಗೆಂದು ಇಪ್ಪತ್ತಾರು ಮನೆಯೊಳ್ಳ ||

ತಂದು ಕಾವಲು ನಿಲಿಸಿ ಎನ್ನ ನೀನೊಳಗಿಟ್ಟು |

ಮುಂದೆ ಭವಭವದಿ ದಣಿವುದು ನಿನ್ನದನ್ಯಾಯ

|| ೨ ||

ಯಂತ್ರವಾಹಕ ನೀನೆ ಒಳಗೆ ಇದ್ದೊ ಎನ್ನ—ಸ್ವ- |

ತಂತ್ರನೆಂದೆನಿಸಿ ಕೊಲಿಸುವರೆ ಹೇಳೊ ||

೧) 'ಏ' ಝ. ಮ, ಶ್ರೀ. ಪ್ರತಿಗಳಿಂದ ಅಸಿವೆ. 'ಓ' ಪ್ರತಿಯು ಪುರಾತನರಗಳ ವಿಚಾರಗೊಂಡಿವೆ.

೨) ತಪವ (ಮ)

ಕಂತುಪಿತ ಲಕ್ಷ್ಮೀಶ ಎಂತಾದಡಂತಹುದ- ।

ನಂತಮೂರುತಿ ನಮ್ಮ ಪುರಂದರವಿರಲ

॥ ೩ ॥

೧೧೩

ರಾಗ—ಸೌರಾಷ್ಟ್ರ

ತಾಳ—ಅಟ

೧೪ನೆಂತೊಲಿದೆ ಇಂತವರಂತೆ ಕೆಡುಬುದ್ದಿ—ಎನ್ನೊಳ್ಳಿಲ್ಲ—ಗುಣ-।

ಹೀನರಲ್ಲದ ದೀನಜನರ ಪಾಲಿಪ ಬುದ್ದಿ ನಿನ್ನೊಳ್ಳಿಲ್ಲ ॥ ಪಲ್ಲ ॥

ತರಳ ಪ್ರಹ್ಲಾದನಂದದಿ ನಿನ್ನಯ ರೂಪ ಕೆಡಿಸಲಿಲ್ಲ ।

ನರನಂತೆ ತನ್ನ ಬಂಡಿಯ ಬೋವನ ಮಾಡಿ ಹೊಡಿಸಲಿಲ್ಲ ॥

ಸುರನದೀಸುತನಂತೆ ಪಣೆಯೊಳು ಬಾಣವ ನೆಡಿಸಲಿಲ್ಲ ।

ದೊರೆ ಅಂಬರೀಷನಂದದಿ ಈರೈದು ಜನ್ಮವ ಪಡಿಸಲಿಲ್ಲ ॥ ೧ ॥

ನಾರದನಂತೆ ಕುಡವರ ಕೊಂಡೆಯವ ನಾ ಪೇಳಲಿಲ್ಲ ।

ಪರಾಶರನಂತೆ ನದಿಯೊಳಂಬಿಗ ಹೆಣ್ಣು ಕೂಡಲಿಲ್ಲ ॥

ಆ ರುಕುಮಾಂಗದನಂತೆ ಸುತನ ಕೊಲ್ಲಲು ದೃಢಮಾಡಲಿಲ್ಲ ।

ಮಾರುತನಂತೆ ನೀನುಣುತಿದ್ದ ಎದೆಯ ಕೊಂಡೋಡಲಿಲ್ಲ ॥ ೨ ॥

ವಿದುರನಂತೆ ನನ್ನ ಸದನವ ಮುರಿದು ನಾ ಕುಣಿಯಲಿಲ್ಲ ।

ಮದಕರಿಯಂತೆ ಮಕರಿಯ ಬಾಯೊಳು ಸಿಕ್ಕಿ ಒದರಲಿಲ್ಲ ॥

ಹೆದರದೆ ಬಲಿಯಂತೆ ಭೂಮಿಯ ಧಾರೆಯನೆರೆಯಲಿಲ್ಲ ।

ಸದರ ಮಾತುಗಳಾಡಿ ಶಿಶುಪಾಲನಂತೆ ನಾ ಜರೆಯಲಿಲ್ಲ ॥ ೩ ॥

ಸನಕಾದಿಮುನಿಯಂತೆ ಅನುದಿನ ವನದೊಳು ಸ್ಮರಿಸಲಿಲ್ಲ ।

ಇನಸುತ ಕಪಿಯಂತೆ ಮಂಚೆಸಿ ವಾಲಿಯ ಕೊಲಿಸಲಿಲ್ಲ ॥

ಬಿಣುಗು ಬೇಡತಿಯಂತೆ ಸವಿದುಂಡ ಹಣ್ಣು ನಾ ತಿನಿಸಲಿಲ್ಲ ।

ಘನ ಅಜಾಮಿಳನಂತೆ ಸುತನ ನಾರಗನೆಂದು ಕರೆಯಲಿಲ್ಲ ॥ ೪ ॥

೧) ಏ. ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ೭ ನುಡಿಗಳಿದ್ದು ಅ. ಮತ್ತು ಶ್ರೀ. ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ೩ ನುಡಿಗಳಿವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಭಿನ್ನತೆ ಇದೆ,

ವರ ಶೌನಕನಂತೆ ನಿತ್ಯ ಸೂತನ ಕಥೆ ಕೇಳಲಿಲ್ಲ ।
 ಪಿರಿದು ತುಂಬುರುನಂತೆ ನಾಟ್ಯ-ಸಂಗೀತವ ಪೇಳಲಿಲ್ಲ ॥
 ಉರಗಾಧಿವತಿಯಂತೆ ಉದರದೊಳಿಟ್ಟು ನಾ ತೂಗಲಿಲ್ಲ ।
 ಪಿರಿದು ಕುಚೇಲನ ತೆರನಂತೆ ಅವಲಕ್ಕಿ ಈಯಲಿಲ್ಲ ॥ ೫ ॥

ಭೃಗುಮುನಿಯಂತೆ ಗರ್ವದಿ ನಿನ್ನ ಎದೆಯನು ಒದೆಯಲಿಲ್ಲ ।
 ಅಗಣತ ಮಹಿಮ ನೀನಹುದೆಂದು ಧ್ರುವನಂತೆ ಪೊಗಳಲಿಲ್ಲ ॥
 ಖಗರಾಜನಂತೆ ನಿನ್ನನು ಪೊತ್ತು ಗಗನದಿ ತಿರುಗಲಿಲ್ಲ ।
 ಅಗಜೆಯರನನಂತೆ ಮಸಣದಿ ರಾಮನ ಸ್ಮರಿಸಲಿಲ್ಲ ॥ ೬ ॥

ಅವಹಿತದಲಿ ವಿಭೀಷಣನಂತೆ ಅಣ್ಣನ ಕೊಲಿಸಲಿಲ್ಲ ।
 ಯುವತಿ ದ್ರೌಪದಿಯಂತೆ ಪತ್ರಶಾಕವನುಣಬಡಿಸಲಿಲ್ಲ ॥
 ತವೆ ಪುಂಡಲೀಕನಂದದಿ ಇಟ್ಟಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ನಿಲಿಸಲಿಲ್ಲ—ದೇವ ।
 ಇವರಂತೆ ಪುರಂದರವಿರಲ ನಿನ್ನಯ ಕೃಪೆಯೆನ್ನೊಳಿಲ್ಲ ॥ ೭ ॥

೧೧ಳಿ

ತಾಗ—ಮೋಪನ

ತಾಳ—ಅಪ

೧ಕೇಳು ಕೋಪಿಸ ಬೇಡ ದೇಳಲಿಕಂಜುವೆ ।
 ಬಾಳು ಬಡತನವ ನಾನು ॥ ಪ ॥
 ತಲೆಗೊಯ್ಯ ಹಿರಿಯ ಮಗ ಇಳಿಗೆ ಪೂಜಿತನಲ್ಲ ॥
 ಬಲು ಭಂಡ ನಿನ್ನಯ ಕಿರಿಯ ಮಗ ॥
 ಲಲನೆಯು ಸೇರಿದಳು ಬಲು ಲೋಭಿಗಳ ಮನೆಯ ।
 ಹೊಲೆಕುಲವರಿಯಳು ನಿನ್ನ ಸೊಸೆಯು ರಂಗ ॥ ೧ ॥

ಮಗಳ ಮಾರ್ಗವು ಡೊಂಕು ಮೈದುನ ಗುರುದ್ರೋಹಿ ।
 ಮಗನ ಮಗನು ಚಾಡಿಗಾರ ।

ಹಗರಣಕೆ ನೀಚರ ಹಣ್ಣು ಮೆದ್ದೆಂಜಲ |

ಜಗದೊಡೆಯನೆನಿಸಿಕೊಂಡೆ—ನೀನುಂಡೆ

|| ೨ ||

ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿಯು ಎನಿಸಿ ಭಿಕ್ಷೆಬೇಡಲು ಪೋದೆ |

ಪಕ್ಷಿಯ ವೆಗಲೇರಿ ರಾಜನೆನಿಸಿದೆ ||

ಸಾಕ್ಷಾತು ಪುರಂದರವಿರಲನೆ ನಿನ್ನ ಗುಣ |

ಲಕ್ಷಣ ಪೇಳಲಳವೆ—ಕಳವೆ

|| ೩ ||

೧೧೫

ರಾಗ—ಸೌರಾಷ್ಟ್ರ

ತಾಳ—ಛಾಪು

೧ವಾಸುದೇವ ನಿನ್ನ ವರ್ಮ ಕರ್ಮಂಗಳ |

ದೇಶದೇಶದೊಳು ಹೇಳಲೆ ?

|| ಪ ||

ಬೇಸರಿಯದೆ ಎನ್ನ ಹೃದಯಕಮಲದಲ್ಲಿ |

ವಾಸವಾಗಿ ಸುಮ್ಮನಿರುವೆಯೋ ?

|| ಅ.ವ ||

ಮತ್ಸ್ಯರೂಪನಾಗಿ ಮನಸು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು

ಮಕ್ಕಳ ತಿದ್ದಿದ್ದು ಹೇಳಲೆ ?

ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ನಿಗಮವ ತಂದು ಬ್ರಹ್ಮಗೆ

ಮೆಚ್ಚಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ನಾ ಹೇಳಲೆ ? || ೧ ||

ಕಡೆಗೋಲ ಮಂಡೆಯಂದದಿ ಕೈಕಾಲು ಮು-

ದುಡಿಕೊಂಡದ್ದು ನಾ ಹೇಳಲೆ ?

ಕಡಲೊಳಗಿಂದ ಪಾತಾಳಕೆ ಇಳಿದಿಳೆ

ಪಡೆದಾತನ ಸುದ್ದಿ ಹೇಳಲೆ ?

|| ೨ ||

ಹುಚ್ಚು ಮನಸುಮಾಡಿ ಕಚ್ಚುತ ಕೆದರುತ

ರಚ್ಚೆಯಿಕ್ಕಿದ ಸುದ್ದಿ ಹೇಳಲೆ ?

ಮುಚ್ಚಿದ ಭೂಮಿಯ ಹಲ್ಲಿಂದ ಕಿತ್ತಿದ

ಹೆಚ್ಚುತನವ ನಾನು ಹೇಳಲೆ ?

|| ೩ ||

(೧) ಆ (೨) ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿಯಷ್ಟೆ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. 'ಇ' ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಕಾರಗೊಂಡಿದೆ

ಕಂದನ ಮಾತಿಗೆ ಕಡುಕೋಪದಿಂದ ಬಂದು
 ಕಂಬವನೊಡೆದದ್ದು ಹೇಳಲೆ ?
 ಕುಂದದೆ ಹಿರಣ್ಯಕಶಿಪುವಿನುದರ ಸೀಳಿ
 ಕರುಳ್ಳಾಳೆ ಧರಿಸಿದ್ದು ಹೇಳಲೆ ? || ೪ ||

ಬಾಲನಾಗಿ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿವೇಷವ ತೋರಿ
 ಬಲಿಯ ಬೇಡಿದುದನು ಹೇಳಲೆ ?
 ಲೀಲೆಯಿಂದಲಿ ಧರೆಯ ಈರಡಿಮಾಡಿದ
 ಜಾಲತನವನು ನಾನು ಹೇಳಲೆ ? || ೫ ||

ಹೆಸರಿಲ್ಲದೆ ಹೋಗಿ ಹೆತ್ತತಾಯ್ ತಲೆಕುಟ್ಟಿ
 ಕೊಡಲಿಯ ಪಿಡಿದದ್ದು ಹೇಳಲೆ ?
 ಸೋಸಿ ದೈತ್ಯರನೆಲ್ಲ ರೋಸಿ ಪ್ರಾಣವ ಕೊಂಡ
 ದೋಷತನವ ನಾನು ಹೇಳಲೆ ? || ೬ ||

ತಾಯ ಮಾತನೆ ಕೇಳಿ ತಮ್ಮನ ಒಡಗೂಡಿ
 ಅಡವಿಯೊಳಿದ್ದದ್ದು ಹೇಳಲೆ ?
 ಮಾಯಾಸೀತೆಗಾಗಿ ರಾವಣನನು ಕೊಂದು
 ಮಹಿಮೆಯ ನೆರೆದದ್ದು ಹೇಳಲೆ ? || ೭ ||

ತರಳತನದಲಿ ದುರುಳನಾಗಿ ಬಂದ
 ಒರಳೆಳೆತಂದದ್ದು ಹೇಳಲೆ !
 [ಬೆರಳಿಂದ ಗಿರಿಯೆತ್ತಿ ಕಂಸನ ಕೊಂದ ಆ]
 ದುರುಳತನದ ಸುದ್ದಿ ಹೇಳಲೆ || ೮ ||

....

(೯ ನೆಯ ನುಡಿ ಹರಿದುಹೋಗಿದೆ) || ೯ ||

ರಾಯರಾವುತನಾಗಿ ರಾಯರ ಮನೆ ಪೊಕ್ಕು
 ಕಡುಗವ ಪಿಡಿದದ್ದು ಹೇಳಲಿ ?
 ಆಯತದಿಂದ ಕಲಿಯಲಿದ್ದು ಮನುಜರ
 ಮಾಯವ ತೋರಿದ್ದು ಹೇಳಲಿ ? || ೧೦ ||

ಧರೆಯೊಳಧಿಕವಾದ ಉರಗಗಿರಿಯಲ್ಲಿ
 ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ನಿಂತದ್ದು ಹೇಳಲಿ ?
 ಕರುಣದಿಂ ಭಕುತರ ಹೊರೆವ ಪುರಂದರ
 ವಿರಲನೆಂದು ನಾ ಹೇಳಲಿ ? || ೧೧ ||

೧೧೨

ರಾಗ—ಕಾಂಬೋದಿ

ತಾಳ—ಝಂಪೆ

೧ ಆರು ಬದುಕಿದರಯ್ಯ ಹರಿ ನಿನ್ನ ನಂಬಿ |
 ತೋರೊ ಈ ಜಗದೊಳಗೆ ಒಬ್ಬರನು ಕಾಣೆ || ಪ ||
 ಕಲಹಬಾರದ ಹಾಗೆ ಕರ್ಣನನು ನೀ ಕೊಂದೆ |
 ಸುಲಭದಲಿ ಕೌರವರ ಮನೆಯ ಮುರಿದೆ ||
 ನೆಲನ ಬೇಡಲು ಪೋಗಿ ಬಲಿಯ ತಲೆಯನು ತುಳಿದೆ |
 ಮೊಲೆಯನುಣಿಸಲು ಬಂದ ಪೂತನಿಯ ಕೊಂದೆ || ೧ ||
 ಕರಪತ್ರದಿಂದ ತಾಮ್ರಧ್ವಜನ ತಂದೆಯನು |
 ಕೊರಳ ಕೊಯಿಸಿದೆ ನೀನು ಕುಂದಿಲ್ಲದೆ ||
 ಮರುಳನಂದದಿ ಪೋಗಿ ಭೃಗುಮುನಿಯ ಕಣ್ಣೊಡೆದೆ |
 ಅರಿತು ನರಕಾಸುರನ ಹೆಂಡಿರನು ಬೆರೆದೆ || ೨ ||
 ತಿರಿದುಂಬ ದಾಸರ—ಕೈಲಿ ಕಷ್ಟವ ಕೊಂಬೆ |
 ಗರುಡವಾಹನ ನಿನ್ನ ಚರಿಯವರಿಯೆ ||
 ದೊರೆ ಪುರಂದರವಿರಲ ನಿನ್ನನ್ನು ನಂಬಿದರೆ ||
 ತಿರುಪೆಯೊ ಹುಟ್ಟಿಲೊಲ್ಲದು ಕೇಳೊ ಹರಿಯೆ || ೩ ||

೬. ಭಕ್ತಿಜ್ಞಾನವಿವೇಕಿ

- ೧ ಭಕ್ತಿಭಾವ ಪರಿಣಾಮ
- ೨ ಇದುಭಾಗ್ಯ ಇದುಭಾಗ್ಯ
- ೩ ಸುಲಭಪೂಜೆ
- ೪ ಭಕ್ತಿನಿರ್ಭೀತ
- ೫ ಶುಭಂ ಮಂಗಲಂ!

೧ ಭಕ್ತಭಾವ ಪರಣಾಮ

೧೧೮

ಉಗಾಭೋಗ

(೧)

೧ನವರತ್ನಗಳು ಕಂಡ ರಾವಿನಲಿ ಉಂಟೆ |
ನವವಿಧಭಕುತಿ ಕಂಡವರಿಗುಂಟೆ ದೇವ |
ನಿನ್ನ ಭಕುತಿ ಸುರ್ರನೆ ಸುರಿದುಕೊಂಡರೆ ಬಾರದು |
ಕಲಿತರೆ ಬಾರದು ಪುರಂದರವಿರಲನ ಒಲುಮೆಯಾಗದನಕ

(೨)

ಶ್ವಾನನ ಕಂಕುಳೊಳಿಟ್ಟು ವಾರಣಾಸಿಗೆ ಪೋದಂತೆ |
ಮಾನವಾ ಕೇಳು ಮದ-ಮತ್ಸರಗಳ ಬಿಡದೆ |
ಏನ ಮಾಡಿದರೇನು ವೈಧವಲ್ಲವೆ ? |
ಜ್ಞಾನಿ ಪುರಂದರವಿರಲನ ನೆನೆ ಕಾಣೊ ಮರುಳೇ

(೩)

ಹರಿಯ ಭಜಿಸಬೇಕು ಮನಮುಟ್ಟಿ |
ಭಜಿಸಿದರೆ ತನ್ನ ಕಾರ್ಯವೆ ಗಟ್ಟಿ |
ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ತಾಪತ್ರಯವು ಬೆನ್ನಟ್ಟಿ |
ಯಮದೂತರೆಳೆವರು ಹೆಡಮುಡಿಗಟ್ಟಿ |
ಪುರಂದರವಿರಲನ ಕೋಪದ ದೃಷ್ಟಿ |
ಹರಿಯ ಭಜಿಸಬೇಕು ಮನಮುಟ್ಟಿ ||

(೪)

ಜಗವು ನಿನ್ನೊಳಗೆ ನೀನು ಎನ್ನೊಳಗೆ ।
ಜಗಕೆ ಬಲ್ಲಿದ ನೀನು ನಿನಗೆ ಬಲ್ಲಿದ ನಾನು ।
ಜಗವ ಸುತ್ತಿಹುದೆಲ್ಲ ನಿನ್ನ ಮಾಯೆಯಯ್ಯ ।
ನಿನ್ನ ಸುತ್ತಿಹುದೆಲ್ಲ ಎನ್ನ ಮಾಯೆಯಯ್ಯ ।
ಕರಿಯು ಕನ್ನಡಿಯೊಳು ಅಡಗಿಹ ತೆರನಂತೆ ।
ನೀ ಎನ್ನೊಳು ಅಡಗಿರೊ ಪುರಂವರವಿರಲ

(೫)

ಏಕಾನೇಕ ಮೂರುತಿ ಲೋಕವೆಲ್ಲ ಮೂರುತಿ ।
ಸನಕಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಾನ್ನಿಧ್ಯಮೂರುತಿ ।
ಮುನಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಿನುಗುವ ಮೂರುತಿ ।
ನಮ್ಮ ಘನಮಹಿಮ ಬೊಮ್ಮ ಮೂರುತಿ ।
ಪುರಂದರವಿರಲನೇ ಕಾಣಿರೊ ।

(೬)

ಚಂದಿರಗಿಂತಿನ್ನು ನಿಂದಿರೆ ತೆರಪಿಲ್ಲ ।
ಸೂರ್ಯನಿಗಿಂತಿನ್ನು ತಿರುಗಿಹೋಯಿತು ಹೊತ್ತು ।
ಬೊಮ್ಮಾದಿಗಳಿಗೆಲ್ಲ ರುದ್ರಾದಿಗಳಿಗೆಲ್ಲ ।
ಒಂದು ಉತ್ತರನಾಡಲು ತೆರಪಿಲ್ಲ ।
ಈ ದೇವರನೆಲ್ಲ ಒತ್ತಿ ಆಳುವ ನಮ್ಮ ।
ಪುರಂದರವಿರಲ ಕಟ್ಟರಸು ಕಾಣಿರೊ

೧೧೯

ರಾಗ—ಸೌರಾಷ್ಟ್ರ

ತಾಳ—ಆಟ

೧ ಅಂತರಂಗದಲಿ ಹರಿಯ ಕಾಣದವ ತಾ ಹುಟ್ಟುಗುರುಡನೊ ।
ಸಂತತ ಪ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಚರಿತೆ ಕೇಳದವ ಜಡಮತಿಯೆ ಕಿವುಡನೊ—

ಎಂದೆಂದಿಗೂ ॥ ಪ ॥

೧) ಆ (II) ೪ (೧೦) ಭ. ರು (೨/೧೦ ೬/೧೦). ಈ ಪ್ರತಿಗಳಿಂದ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿದೆ.

ಹರುಷದಿಂದಲಿ ಮುರಹರನ ಪೂಜೆಯ ಮಾಡದವನೆ
ಕೈಮುರಿದವನೊ |

ಕುರುವೀರಸೂತನ ಮುಂದೆ ಕೃಷ್ಣಾ ಎಂದು ಕುಣಿಯ
ದವನೆ ಕುಂಟನೊ ||

ನರಹರಿ ಪಾದೋದಕ ಧರಿಸದ ಶಿರ ನಾಯುಂಡ
ಹಂಚು ಕಾಣೊ |

ಸುರವರ ಕೃಷ್ಣ ಪ್ರಸಾದವಿಲ್ಲದ ಊಟ ಸೂಕರ-
ಭೋಜನವೋ || ೧ ||

ಅಮರೇಶಕೃಷ್ಣ ಗರ್ಭಿತವಲ್ಲವ ಕರ್ಮ ಅಸತಿಯ
ವ್ರತನೇಮವೋ |

ರಮೆಯರಸಗೆ ಪ್ರೀತಿಯಿಲ್ಲದ ವಿತ್ತವು ರಂಡೆ-
ಕೊರಳಸೂತ್ರವೋ ||

ಕಮಲನಾಭನ ಪೊಗಳದ ಸಾರಸಂಗೀತ
ಗಾರ್ದಭರೋದನವೋ |

ಮಮತೆಯಿಂದಲಿ ಕೇಶವಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡದವನೆ
ವ್ಯುಗವೋ || ೨ ||

ಜರೆ ಹುಟ್ಟು ಮರಣವ ತಡೆವ ಸುದ್ದಿಯ ಬಿಟ್ಟು ಸುರೆಯ
ಸುರಿಯಬೇಡವೋ |

ಸುರಧೇನು ಇರಲಾಗಿ ಶ್ವಾನನ ಮೊಲೆಹಾಲ ಕರೆದು
ಕುಡಿಯಬೇಡವೋ ||

ಕರಿ ರಥ ತುರಗವೇರಲು ಇದ್ದು ಕೆಡಹುವ ಕತ್ತೆ ಏರಲಿ
ಬೇಡವೋ |

ಪರಮ ಪುರುಷ ಪುರಂದರವಿರಲನಿರಲು ನರರ-
ಭಜಿಸ ಬೇಡವೋ || ೩ ||

೧೨೦

ರಾಗ—ಕಾಂಬೋದಿ

ತಾಳ—ಝಂಪೆ

೧ಜ್ಞಾನವಂತರಿಗೆ ವಿಧಿ ಕಾಡುವುದು ಸತ್ಯ—ಅ- ।

ಜ್ಞಾನಿ ಮೂಢರಿಗೆ ಹರಿ ನಿನ್ನ ಬಲವಯ್ಯಾ || ಪ ||

ಹಿಂದೆ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರನ ಅರಣ್ಯವನೆ ಸೇರಿಸಿತು ।

ಮುಂದಾಗಿ ಕುಳಿತಿತ್ತು ಕರಿರಾಜಗೆ ||

ಚಿಂದದಲಿ ಪಾಂಡವರ ಆರಣ್ಯ ಸೇರಿಸಿತು ।

ಸುಂದರಿಯ ಸೀತೆಯನು ಲಂಕೆಯೊಳಗಿಟ್ಟಿತು || ೧ ||

ಚಂದ್ರಂಗೆ ವಿಧಿ ಕಾಡಿ ಸರ್ಪ ತಾ ನುಂಗಿತು ।

ಇಂದ್ರಂಗೆ ವಿಧಿ ಕಾಡಿ ಅಂಗ ಭಗವಾಯಿತು ||

ಚಂದ್ರಶೇಖರನನ್ನು ಸುಡುಗಾಡ ಸೇರಿಸಿತು ।

ಇಂದಿದನು ತಿಳಿದರೆ ನರರ ಪಾಡೇನು || ೨ ||

ವಿಧಿ ಕಾಡುವಾ ಕಾಲಕಿಲ್ಲದ್ದೆಲ್ಲವು ಬಂತು ।

ವಿಧಿ ಕಳವು ಸುಳ್ಳು ಹಾದರ ಕಲಿಸಿತು ||

ವಿಧಿ ಬೇನೆ ಚಳಿಯುರಿಯ ರೋಗಂಗಳನೆ ತಂತು ।

ವಿಧಿಯ ಗೆದ್ದವ ನಮ್ಮ ಪುರಂದರವಿರಲ || ೩ ||

೧೨೧

ರಾಗ—ಕಾಂಬೋದಿ

ತಾಳ—ಆದಿ

೨ಕುಸುಬೇಕು—ಇದ್ದು—ಜಯಿಸಬೇಕು ।

ಹೇಸಿಕೆ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಲೇಶ ಆಶೆ ಇಡದ ಹಾಗೆ || ಪ ||

೧) ಝ (೬). ಪ್ರತಿಯಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಶ್ರೀ. ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಇದು ವಿಕಾರ ಗೊಂಡಿದೆ.

೨) ಝ (೨) ಟ. ಪ್ರತಿಗಳಿಂದ ಎತ್ತಿ ಬರೆದಿದೆ.

ತಾಮರಸ ಜಲದಂತೆ ಪ್ರೇಮವಿಟ್ಟು ಭವದೊಳು |
 ಸ್ವಾಮಿರಾಮನನುತ ಪಾಡಿ ಕಾಮಿತವ ಕೈಕೊಂಬರೆಲ್ಲ || ೧ ||
 ಗೇರುಹಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಬೀಜ ಸೇರಿದಂತೆ ಸಂಸಾರದಿ |
 ಮೀರಿ ಆಶೆ ಮಾಡದ ಹಾಗೆ ಧೀರ ಕೃಷ್ಣನ ನೆನೆಯುವರೆಲ್ಲ || ೨ ||
 ಮಾಂಸದಾಶೆಗೆ ಮತ್ಸ್ಯವು ಸಿಲುಕಿ ಹಿಂಸೆಪಟ್ಟಪರಿಯೊಳು |
 ಮೋಸ ಹೊಗದೆ ಪುರಂದರವಿರಲ ಜಗದೀಶನನುತ
 ಕೊಂಡಾಡುವರೆಲ್ಲ || ೩ ||

೧೨೨

ವಾಗ—ಪಂಚವರಾಳಿ

ತಾಳ—ಅಟ

೧ಬಂದೆಯಾ ಪರಿಣಾಮದಿ—ನಿನ್ನ- |
 ಬಂಧು-ಬಳಗವನೆಲ್ಲ ಬಿಟ್ಟು ಸನ್ಮಾರ್ಗದಿ || ಪ ||
 ಸಂಚಿತ ಪ್ರಾರಬ್ಧ ಕರ್ಮಗಳನೆಲ್ಲ |
 ಕಿಂಚಿತಮಾಡಿ ಸಂಕೋಲೆಯ ಹಾಕಿ ||
 ಮಿಂಚುವ ಧನಪುತ್ರ-ದಾರೇಷಣಂಗಳ |
 ವಂಚಿಸಿ ಕವಲುದಾರಿಯ ಬಿಟ್ಟು ಮಾರ್ಗದಿ || ೧ ||
 ಕಾಮವ ಖಂಡಿಸಿ ದ್ರೋಹವ ದಂಡಿಸಿ |
 ನಾಮರೂಪ ಕರ್ಮಗಳ ನಿಂದಿಸಿ ||
 ತಾಮಸಕರ್ಮ ನಡತೆಯ ತಗ್ಗಿಸಿ ನಿರ್- |
 ನಾಮ ಮಾಡಿ ಮದ-ಮತ್ಸರಂಗಳ ನೀಗಿ || ೨ ||
 ಅಷ್ಟಭೋಗಂಗಳ ನಷ್ಟಂಗಳ ಮಾಡಿ |
 ಅಷ್ಟೈಶ್ವರ್ಯವ ಮಟ್ಟು ಮಾಡಿ ||
 ಅಷ್ಟಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಕುಟ್ಟಿ ಕೆಡಹಿ ಬಹಳ |
 ನಷ್ಟತುಷ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿ ದೃಷ್ಟಿಯೇನಿಲ್ಲದೆ || ೩ ||

ಸ್ಥೂಲ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಕಾರಣ ದೇಹಗಳನ್ನೆಲ್ಲ |
ಬೀಳುಗೆಡಹಿ ಪಂಚಭೂತಂಗಳ ||
ಪಾಳುಮಾಡಿ ಪಂಚ ಪಂಚ ಇಂದ್ರಿಯಗಳ |
ಕೋಳಕೆ ತಗುಲಿಸಿ ಕೊನಬುಗಾರನಾಗಿ

|| ೪ ||

ಹೊಳೆವ ಪ್ರಪಂಚದ ಬಲೆಯ ಬೀಸಿ ಸಂಗ- |
ಡಲೆ ಸಾಗಿ ಬರುತಿಹ ದಾರಿಯೊಳು ||
ಒಲಿದು ಮುಕ್ತಿಯನೀವ ಪುರಂದರವಿರಲನು |
ಬಲವನಿತ್ತುದರಿಂದೆ ನಾನು ನೀನೆನ್ನದೆ

|| ೫ ||

೧೨೩

ಸುಳಾದಿ

ಧೃವತಾಳ

೧ತಾಯಿ ಲಕುಮಿ ತಂದೆ ವಿಟ್ಟಲ |
ದಾಯಿಗ ಚತುರಾನನ |
ವಾಯುತನುಜನು ರಕ್ಷಕನು ಸ- |
ಹಾಯಿಗಳು ದೇವತೆಗಳು |
ಮಾಯಿ ಅವರ ಮನೆದೊತ್ತು ರಘು- |
ರಾಯನ ಡಿಂಗರಿಗರಿಗೆ ಏನಯ್ಯ |
ಚತುರ್ದಶ ಭುವನಗಳಲ್ಲಿ |
ಪ್ರತಿಕ್ಷೆಗಳಿಲ್ಲವರಿಗೆ |
ಪುರಂದರವಿರಲರಾಯನ |
ಶರಣರ ಭಾಗ್ಯವಿನ್ನಂತೋ !

|| ೧ ||

ಮಟ್ಟಿತಾಳ

ಒಡಲೊಳು ಪೋಗುವನ್ನಕ ।

ಎರೆವರೊ ನಾಮಸುಧೆಯ

ಕೊಡುವರು ಮುಕುತಿಯ ।

ತಡೆವರು ಭವಸಿಂಧುವ ।

ಒಡೆಯ ಮುಕುಂದನ ।

ಒಡನಾಡಿಸಿ ತೋರ್ಪರು ।

ಕೊಡುವರು ಮುಕುತಿಯ ।

ತಡೆವರು ಭವಸಿಂಧುವ ।

ವೃಡಸಖ ಪುರಂದರವಿರಲನ ದಾಸರು ।

ಕೊಡುವರು ಮುಕುತಿಯ

ತಡೆವರು ಭವಸಿಂಧುವ

॥ ೨ ॥

ತ್ರಿವಿಡಿ

ನಿನ್ನನೆ ಪಾಡುವೆ ನಿನ್ನನೆ ಪೊಗಳುವೆ ।

ನಿನ್ನನೆ ಬೇಡಿ ಬೇಸರಿಸುವೆ ರಂಗಯ್ಯ ।

ನಿನ್ನ ಕಾಲಪಿಡಿವೆ ನಿನ್ನ ಹಾರಯಿಸುವೆ ।

ನಿನ್ನ ತಂಬುಲಕೆ ಕೈಯಾನುವೆ ರಂಗಯ್ಯ !

ನಿನ್ನಂತೆ ಸಾಕಬಲ್ಲ ಸ್ವಾಮಿ ಉಂಟೇ ದೇವ ।

ನಿನ್ನಾಣೆ ಪುರಂದರವಿಠಲರಾಯ

॥ ೩ ॥

ಅಟತಾಳ

ಅಚ್ಯುತನ ಭಕುತಿಗೆ ಅವನ ಮನ ।

ಮೆಚ್ಚಿದು ಅವ ಪಾಪಿ, ಅವನೊಳಾಡೆ

ನೋಡೆ ನುಡಿಸೆ ।

ಮನುಜವೇಷದ ರಕ್ಕಸನವ— ।

ಅವನೊಳಾಡೆ ನೋಡೆ ನುಡಿಸೆ ।

ಸಚ್ಚಿದಾನಂದ ಪುರಂದರವಿಠಲನ |
ತೊತ್ತಿನ ತೊತ್ತಿನ ಮಗನೆನ್ನದವನೊ- |
ಳಾಡೆ ನೋಡೆ ನುಡಿಸೆ !

|| ೪ ||

ಆದಿತಾಳ

ನಿನ್ನಾಳೆಂದಡೆ ಎನ್ನನು ಹರಿ
ಇನ್ನೇನಿನ್ನೇನಿನ್ನೇನು |
ಎನ್ನ ಸಾಕದಿರಲು ಇನ್ನು ನಗರೆ
ನಿನ್ನ ದಾಸರು ? |
ಎನ್ನಲಿದ್ದವ ನೀನಾದೆ—
ನಿನ್ನ ದಾಸನು ನಾನಾದೆ |
ಘನ್ನಮಹಿಮ ಪುರಂದರವಿಠಲ |
ಇನ್ನು ಸಾಕದಿಹರೆ ? |

ಜತೆ

ಲಕುಮಿಯ ರಮಣನೆ ಲಕುಮಿಯಾಭರಣನೆ |
ಲಕುಮಿಪರಾಯಣನೆ ಪುರಂದರವಿಠಲ

|| ೬ ||

೧೨೪

ರಾಗ—ಕಲ್ಯಾಣ

ತಾಳ—ಅಟ

೧೮೦ದೇ ಕೂಗಲೆತ್ತೆ—ಭೂ-ವೈಕುಂಠರ - |
ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲವು ಸಾಧು-ನಜ್ಜನರಿಗೆ || ಪ ||
ಅಂಬರೀಷನು ದ್ವಾದಶಿವ್ರತ ಮಾಡಲು |
ಡೊಂಬೆಯ ಮಾಡಿದ ದುರ್ವಾಸನು |
ಕುಂಭಿನೀಪತಿ ಕೃಷ್ಣ ಕಾಯಬೇಕೆನುತಲೆ |
ಇಂಬಿಟ್ಟು ಚಕ್ರದಿ ಮುನಿಶಾಪ ಕಳೆದುದು || ೧ ||

೧) ಕ. ವಿ. ವಿ. ತಾಳೆಗರಿಯಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ. (೧೭೫೦ ಸಂ. ೧೮೫೪)

ಅ (೮). ಆ (II) ಇ (೧೦) ಶ್ರೀ ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ನುಡಿಗಳು ವಿಚಾರಗೊಂಡಿವೆ.

ಕರಿರಾಜ ವನದಲಿ ಉಳುಹೆಂದು ಕೂಗಲು |
 ತ್ವರಿತದಿಂದಲಿ ಬಂದು ಕಾಯ್ದ ತಾನು ||
 ಕರುಣಸಾಗರ ಕೃಷ್ಣ ಕಾಯಬೇಕೆನುತಲೆ |
 ತರಳ ಪ್ರಹ್ಲಾದನ ಕಂಬದಿ ಬಂದುದು

|| ೨ ||

ದ್ರುಪದರಾಯನ ಪುತ್ರಿಗಾಪತ್ತು ಬರಲು |
 ಕೃಪೆಯಿಂದಲಕ್ಷಯವಿತ್ತನು ||
 ಕಪಟನಾಟಕ ಕೃಷ್ಣ ಪುರಂದರವಿರಲನ |
 ಗುಪಿತದಿ ನೆನೆವರ ಹೃದಯವೇ ವೈಕುಂಠ

|| ೩ ||

೨ ಇದು ಭಾಗ್ಯ ಇದು ಭಾಗ್ಯ !

೧೨೫

ರಾಗ—ಕಾಂಬೋದಿ

ತಾಳ—ಝಂಪೆ

೧ ಇದು ಭಾಗ್ಯ ಇದು ಭಾಗ್ಯ ಇದು ಭಾಗ್ಯವಯ್ಯ !

ಪದುಮನಾಭನ ಪಾದ ಭಜನೆ ಸುಖವಯ್ಯ

|| ಪ ||

ಕಲ್ಲಾಗಿ ಇರಬೇಕು ಕಠಿನ ಭವತೋರೆಯೊಳಗೆ |

ಬಿಲ್ಲಾಗಬೇಕು ಬಲ್ಲವರ ಒಳಗೆ ||

ಮೆಲ್ಲನೇ ಮಾಧವನ ಮನದಿ ಮೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು |

ಬೆಲ್ಲವಾಗಿರಬೇಕು ೨ ಭಕುತಜನರೊಳಗೆ

|| ೧ ||

ಬುದ್ಧಿಯಲಿ ತನ್ನ ಮನ ತಿದ್ದುತ್ತಲಿರಬೇಕು |

ಮುದ್ದಾಗಬೇಕು ಮುನಿಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ||

ಮಧ್ಯಮತದಬ್ಧಿಯೊಳು ಮೀನಾಗಿ ಇರಬೇಕು |

ಶುದ್ಧ ಭಕುತಿಯ ಸುಕೃತ ಉಣಲಾಬೇಕು

|| ೨ ||

ವಿಷಯಭೋಗದ^೧ ತ್ಯಾಣಕೆ ಉರಿಯಾಗಿ ಇರಬೇಕು |

ಇಕುಶಲದಲಿ ಶ್ರೀಹರಿಯ ನೆನೆಯಬೇಕು ||

ವಸುಧೆಯೊಳು ನಮ್ಮ ಶ್ರೀಪುರಂದರವಿರಲನ |

ಹಸನಾಗಿ ನೆನೆನೆಂದು ಸುಖಿಯಾಗಬೇಕು

|| ೩ ||

೧೨೬

ರಾಗ—ಸಾವೇರಿ

ತಾಳ—ಝಂಪೆ

೪ ಒಳಿತು ಈ ಶಕುನ ಫಲವಿಂದು ನಮಗೆ |

ಜಲಜನಾಭನ ಸಂಗ ದೊರಕುವುದೆ ರಮಣಿ

|| ಪ ||

೧) ಅ (೧೧) ರಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ೨) ಬಂಧುಜನರೊಳಗೆ (ಎ, ಓ).

೩) ನಿಶಿ ಹಗಲು (ಬಹುಮತ)

೪) ಅ (೮) ರಿಂದ ಈ ಹಾಡನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ.

ವಾಮಗರುಡನ ನೋಡು ವಾಯಸದ ಬಲವನ್ನು |
 ಕೋಮಲಾಂಗಿಯರೈದು ಪೂರ್ಣಕುಂಭ ||
 ಸಾಮಾನ್ಯವೇ ಗೌಳಿ ಬಲಕಾಗಿ ನುಡಿಯುತ್ತಿದೆ |
 ಪ್ರೇಮದಲಿ ಮಧುರವಚನವ ಕೇಳು ರಮಣಿ || ೧ ||

ಮೊಳಗುತ್ತಿವೆ ಭೇರಿ ದುಂದುಭಿ ಘಂಟೆ ವಾದ್ಯಗಳು |
 ಫಲ ಪುಷ್ಪ ದಧಿಗಳಿದಿರಾಗುತ್ತಿದೆಕೊ ||
 ಚೆಲುವ ಭಾರದ್ವಾಜ ಪಕ್ಷಿ ಬಲವಾಗುತ್ತಿದೆ |
 ಬಲುಹಂಗ ಎಡವಾಗುತ್ತಿದೆ ನೋಡು ಕೆಳದಿ || ೨ ||

ನೋಡು ದ್ವಯಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಇದಿರಾಗಿ ಬರುವುದನು |
 ಕೂಡಿದುವು ಮನದ ಸಂಕಲ್ಪವೆಲ್ಲ ||
 ಬೇಡಿದ ವರಗಳೀವ ಪುರಂದರವಿರಲನ |
 ನೋಡಿ ಸಂತೋಷದಲಿ ನೆರೆವೆನೆಲೆ ರಮಣಿ || ೩ ||

೧೨೭

ರಾಗ—ಪೂರ್ವಿ

ತಾಳ—ರೂಪಕ

೧ ಹುಚ್ಚು ಹಿಡಿಯಿತೊ—ಎನಗೆ—ಹುಚ್ಚು ಹಿಡಿಯಿತು || ಪ ||
 ಅಚ್ಚುತನ ನಾಮವೆಂಬ ಮೆಚ್ಚು ಮದ್ದು ತಲೆಗೆ ಏರಿ || ಅ.ಪ ||
 ವಾಸುದೇವನೆಂಬ ನಾಮ ವದನದಲ್ಲಿ ಒದರುವೆ—ಮಾಯ- |
 ಪಾಶವೆಂಬ ಬಲೆಯ ಹರಿದು ಹರಿದು ಬಿಸುಡುವೆ ||
 ಕೇಶವನ ಹೂವ ಎನ್ನ ಮುಡಿಗೆ ಮುಡಿಸುವೆ—ಭವದ |
 ಕ್ಲೇಶವೆಂಬ ಗೋಡೆಯನ್ನು ಕೆದರಿಕೆದರಿ ಬಿಸುಡುವಂಥ || ೧ ||
 ಕೃಷ್ಣ ನಂಫ್ರಿ ಕಮಲಗಳಲಿ ನಲಿದುನಲಿದು ಬೀಳುವೆ—ಭವ- |
 ಕಷ್ಟವೆಂಬ ಕುಂಭಗಳನು ಒಡೆದುಒಡೆದು ಹಾಕುವೆ ||

೧) ಅ (೧೦) ಆ (೧) ಇ. ಏ. ಶ್ರೀ, ಪ್ರತಿಗಳಿಂದ ಅರಿಸಿದೆ.

೨) ಧ್ಯಾನ (ಏ).

ನಿಷ್ಕರನ್ನು ಕಂಡರವರ ಹಿಂದೆಹಿಂದೆ ತಿರುಗುವೆ |
ಭ್ರಷ್ಟ ಮನುಜರನ್ನು ಕಂಡು ಕಲ್ಲು-ಕಲ್ಲಿಕ್ಕುವಂಥ || ೨ ||

ಮಂದಮತಿಗಳನ್ನು ಕಂಡರೆ ಮೂಕನಾಗುವೆನು — ಹರಿಯೆ |
ನಿಂದೆ ಮಾಡುವವರ ಮೇಲೆ ಮಣ್ಣು ಚೆಲ್ಲುವೆ ||
ಮಂದರಾದ್ರಿಧರನ ದಿನದೊಳನಶನನಾಗುವೆ ಎನ್ನ |
ತಂದೆ ಪುರಂದರವಿರಲನ ಪೊಗಳಿ ಪಾಡಿ ಆಡುವಂಥ || ೩ ||

೧೨೮

ರಾಗ—ದೇಶಿಕತೋಡಿ

ತಾಳ—ರೂಪಕ

೧೩ದೀಗ ಭಕುತಿಯು—ಮ- |
ತ್ತಿದೀಗ ಮುಕುತಿಯು || ಪ ||

ಮಧುದ್ವಿಷನ ಪದಕಮಲಕೆ |
ಮಧುಪನಂತೆ ಎರಗುತಿಹುದು || ಅ.ಪ ||

ಶ್ರೀಕಾಂತ ಮೂರುತಿ ಬಾಹ್ಯಾಂತರದಿ |
ಏಕಾಂತದಿ ನೆನೆದಾನಂದ ತುಳುಕಾಡಿ ||
ಮುಖವಿಕಾಸದಿ ತನುವ ಮರೆದು |
ವಿಕಳಭಾವದಿ ಉಬ್ಬುಬ್ಬಿ ಕುಣಿವುದು || ೧ ||

ಡಂಭವ ಸಾರುವರತ್ತತ್ತ ಜಡಿದು |
ಕಂಭಕ ರೇಚಕ ಪೂರಕವಿಡಿದು ||
ಅಂಬುಧಿಶಾಯಿ ಪದಾಂಬುಜವೀಕ್ಷಿಸಿ |
ಬಿಂಬವ ಕಾಂಬುವ ಹಂಬಲವಿಡಿವುದು || ೨ ||

ಕಂಡವರ ಕಾಲಿಗೆ ಕುಮನುಜರಿಗೆ |
ಮಂಡೆಯ ಬಾಗದೆ ಪರೇಶ ಕೊಟ್ಟಪ್ಪು ||

ಉಂಡು ಸಜ್ಜನರ ಕಂಡು ಸುಖಿಸಿ ಪಾ- |
ಷಂಡ ಸಂಭಾಷಣೆ ಸೋಕದೆ ಬಾಳ್ವುದು

|| ೩ ||

ತಪುತಾರ-ಕಂಬುಲಾಂಛನೆ ಪಿಡಿದು |
ಗುಪಿತ ಮಂತ್ರಗಳೊರೆವ ಗುರುಗ- ||
ಳುಪದೇಶ ಕ್ರಮವ ಮಾರದೆ ಇತರ ||
ಕಪಟಬಿಟ್ಟು ನಲಿದು ಸುಖಿಪುದು

|| ೪ ||

ಸದ್ಭಕ್ತಿ ಸದ್ಭರ್ಮ ಮಾಡುತ ನೋಡುತ |
ಸದ್ವಿಷ್ಣು ಸಚ್ಚಾಸ್ತ್ರ ಹೇಳುತ ಕೇಳುತ ||
ದುಗ್ಧ ಸಮುದ್ರೇಶ ಪುರಂದರವಿಠಲಗೆ |
ಇದ್ದ ಸಂಪದವ ತಪ್ಪದೆ ಒಪ್ಪಿಸುವುದು

|| ೫ ||

೩ ಸುಲಭಪೂಜೆ

೧೨೯

ರಾಗ—ಕಾಂಬೋದಿ

ತಾಳ—ಝಂಪೆ

ಗಸುಲಭಪೂಜೆಯ ಕೇಳಿ ಬಲವಿಲ್ಲದವರು ।

ಕಾಲಕಾಲದ ಕರ್ಮ ಕಮಲಾಕ್ಷಗರ್ವಿಸಿರಿ

॥ ಪ ॥

ಇರುಳು ಹಚ್ಚುವ ದೀಪ ಹರಿಗೆ ನೀರಾಜನವು ।

ಮರುವುಡುವ ಧೋತರವು ಪರಮವಸ್ತ್ರ ॥

ತಿರುಗಾಡಿ ದಣಿಯುವುದು ಹರಿಗೆ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆಯು ।

ಮರಳಿ ಹೊಡಮರುಳ್ಳುವುದು -ನೂರೆಂಟು ದಂಡ

॥ ೧ ॥

ನುಡಿವ ಮಾತುಗಳೆಲ್ಲ ಪಾಂಡುರಂಗನ ಜಪವು ।

ಮಡದಿ-ಮಕ್ಕಳು ಎಲ್ಲ ಒಡನೆ ಪರಿವಾರ ॥

ನಡುಮನೆಯ ಅಂಗಳವು ಉಡುಪಿ ಭೂವೈಕುಂಠ ।

ಎಡಬಲದ ಮನೆಯವರು ಕಡುಭಾಗವತರು

॥ ೨ ॥

ಹೀಗೆ ಈಪರಿಯಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯ ನೀವರಿತರಲು ।

ಜಗದೊಡೆಯ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ದಯವ ತೋರುವನು ॥

ಬೇಗದಿ ತಿಳಿದು ಕೇಳಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ ಆಯುಷ್ಯ ।

ಯೋಗಿ ಪುರಂದರವಿರಲ ಸಾರಿ ಪೇಳಿದನು

॥ ೩ ॥

೧೩೦

ರಾಗ—ಕಾಂಬೋದಿ

ತಾಳ—ಝಂಪೆ

ಇಅಂಜಲೇತಕೆ ಇಮನವೆ ಅನುಗಾಲವು ।

ಕಂಜನಾಭನ ಭಕ್ತುತಿ ಕೈಕೊಂಡ ಬಳಿಕ

॥ ಪ ॥

೧) ಅ (೭), ಆ (II, VI) ಇ. (೧೦). ಛ. ಪ್ರತಿಗಳಿಂದ ಆರಿಸಿದೆ.

೨) ದೀರ್ಘದಂಡ. (ಛ).

೩) ಆ (VI). ಇ. ಖ ೧. ಇವುಗಳಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ.

೪) ಜೀವ (ಝ ೭)

ನಾರಾಯಣನೆಂಬ ನಾಲ್ಕು ಅಕ್ಷರದಿಂದ ।
 ಘೋರಪಾಪವನೆಲ್ಲ ಕಳೆಯಬಹುದು ॥
 ಶ್ರೀರಾಮನಾಮವೆಂಬ ಸಿಂಗಾಡಿ ತಕ್ಕೊಂಡು ।
 ವೈರಿಷಡ್ವರ್ಗಗಳ ವಧೆ ಮಾಡಬಹುದು ॥ ೧ ॥

ಶ್ರೀಕೇಶವನೆ ಎಂಬ ಸಿದ್ಧ ಮಂತ್ರಗಳಿಂದ
 ಾಕಾಕುಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಕಳೆಯಬಹುದು ॥
 ವೈಕುಂಠಪತಿ ಎಂಬ ವಜ್ರವನೆ ತಕ್ಕೊಂಡು ।
 ನೂಕಿ ಯಮಬಂಟರನು ನುಗ್ಗು ಮಾಡಲುಬಹುದು ॥ ೨ ॥

ಹರಿ ವಾಸುದೇವನೆಂಬ ಅಮೃತಪಾನಗಳಿಂದ ।
 ಮರಣ-ಜನನಗಳೆರಡ ಜಯಿಸಬಹುದು ॥
 ಅರಿತರೆ ಮನದೊಳಗೆ ಪುರಂದರವಿರಲನ ।
 ಸರಸ ಸದ್ಗತಿಯನ್ನು ಸವಿಗಾಣಬಹುದು ॥ ೩ ॥

೧೩೧

ರಾಗ—ಶಂಕರಾಭರಣ

ತಾಳ—ರೂಪಕ

೨ಧಾನ್ಯ ದೊರಕಿತು—ಎನಗೆ- ।
 ಧನವು ದೊರಕಿತು ॥ ಪ ॥
 ಓಣಿಯೊಳಗೆ ಹೋದ ಮಾ- ।
 ಣಿಕದ ಹರಳು ದೊರಕಿತೋ ! ॥ ಅ.ಪ ॥

ಕಟ್ಟಿ ಹಗೆಯ ಹಾಕುವುದಲ್ಲ ।
 ಒಟ್ಟಿ ಕೆಸರ ಬಡಿಯುವುದಲ್ಲ ॥

೧) ಭೀಕರದ ಭೂತಗಳ ಜಯಿಸಬಹುದು. (ಓ) ಬೇಕಾದ ದೋಷಗಳ ಬೇಯಿಸಬಹುದು (ಎ).

೨) ಅ (೫/೧೭) ಮತ್ತು ಶ್ರೀ. ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿಯಷ್ಟೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿದೆ.

ಮುಟ್ಟಿ ಹಿರಿದು ಮೇಯಿಸಿದರೊಂ- ।

ದಿಷ್ಟು ಸೂಡು ಸವಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ

॥ ೧ ॥

ಹರಿದು ಗೊಣಸು ಹಚ್ಚುವುದಲ್ಲ ।

ಮುರಿದು ಸಣ್ಣಗೆ ಮಾಡುವುದಲ್ಲ ॥

ಅರಿದು ಇದನು ಪೇಟೆಗೆ ಒಯ್ದರೆ ।

ಕರೆದು ಬೆಲೆಯನು ಕಟ್ಟುವುದಲ್ಲ

॥ ೨ ॥

ಪಾಲುಪಸುಗೆ ಹಂಚುವುದಲ್ಲ ।

ಮೇಲೆ ಚಾರರು ಒಯ್ಯುವುದಲ್ಲ ॥

ಶ್ರೀಲೋಲ ಪುರಂದರವಿರಲನ ।

ಮೂಲನಾಮ ದೊರಕಿತಲ್ಲ

॥ ೩ ॥

೧೩೩

ರಾಗ—ಪಂತುವರಾಳಿ

ತಾಳ--ಅಟ

೧ವ್ಯಾಪಾರವೆನಗಾಯಿತು ।

ಶ್ರೀಪತಿಯ ಪಾದಾರವಿಂದ ಸೇವೆಯೆಂಬ

॥ ಪ ॥

ಹರಿಕರುಣವೆಂಬಂಗಿ ಗುರುಕರುಣ ಮುಂಡಾಸು ।

ಹರಿದಾಸರ ದಯವೆಂಬ ಒಲ್ಲಿ ॥

ಪರಮಪಾಪಗಳೆಂಬ ಪಾಪೋಸವನೆ ಮೆಟ್ಟಿ ।

ದುರುಳಾತ್ಮರಾದವರ ಎದೆ ಮೇಲೆ ನಡೆವಂಥ

॥ ೧ ॥

ಬಿಳಿಯ ಕಾಗದ ಹೃದಯ ಬಾಯಿ ಕಲಮದಾನಿ ।

ನಾಲಗೆಯೆಂಬ ಲೆಕ್ಕಣಿಕೆ ॥

ಶ್ರೀಲೋಲನ ದಿವ್ಯನಾಮವೆಂಬುವ ಲೆಕ್ಕ ।

ಶೀಲದಿ ಬರೆದು ಶ್ರೀಹರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸುವಂಥ

॥ ೨ ॥

ನುಡಿನುಡಿಗಾನಂದಬಾಪ್ಪ ರೋಮಾಂಚನ |
 ಮುಡುಪಿನೊಳಗೆ ಇಟ್ಟ ಕೈಜೀತವು ||
 ಕಡಮೆ ಸಂಬಳಕೆಲ್ಲ ಮುಕ್ತಿಸಾಧನವನ್ನ |
 ಕೊಡುವ ತೆರನಂತೆ ಚೀಟಿ ಬರೆಸಿಕೊಟ್ಟ

|| ೩ ||

ಹಿಂದಿನ ಸಂಸಾರ ಆಗಮನದ ಭಯ |
 ಎಂದೆಂದಿಗದರ ಚಿಂತೆಯು ಬಿಟ್ಟಿತು ||
 ಮುಂದಿನ ಸಂಸಾರ ಸ್ಥಾನಭಾರಕೆಲ್ಲ |
 ಸಂದಾಯವನು ಮಾಡಿ ಕತಬಿ ಹರಿಸಿಕೊಟ್ಟ

|| ೪ ||

ಕಂಡಕಂಡವರ ಕಾಲುಗಳಿಗೆರಗಿ ನನ್ನ |
 ಮಂಡೆ ದಡ್ಡು ಗಟ್ಟಿ ಬಳಲಿದೆನೊ |
 ಪುಂಡರೀಕಾಕ್ಷ ಶ್ರೀ ಪುರಂದರವಿರಲನು |
 ಕಂಡು ವೀಳೆಯ ಕೊಟ್ಟು ತನ್ನ ಸೇವೆಗೆ ಇಟ್ಟ

|| ೫ ||

೪ ಭಕ್ತಿನಿರ್ಭೀತ

೧೩೪

ರಾಗ—ಮಧ್ಯಮಾವತಿ

ತಾಳ—ಆದಿ

೧ಬಂದದ್ದೆಲ್ಲವು ಬರಲಿ—ಗೋ - -

ವಿಂದನ ದಯ ನಮಗಿರಲಿ

॥ ವ ॥

ಮಂದರಧರ ಗೋವಿಂದ ಮುಕುಂದನ ।

ಸಂದರುಶನ ನಮಗೊಂದೇ ಸಾಲದೆ ?

॥ ಅ,ವ ॥

ಆರು ಅರಿಯದಿರಲೆನ್ನ—ಮುರಾರಿಯು ವರದ ಪ್ರಸನ್ನ ।

ತೋರುವ ದುರಿತದ ಬೆನ್ನ—ಭವಹಾರಿ ಕೃಪಾಂಬುಧಿ ಚೆನ್ನ ॥

ಶ್ರೀರಮಣನ ಶ್ರೀಚರಣ ಸೇವಕರಿಗೆ ।

ಘೋರಯಮನು ಶರಣಾಗತನಲ್ಲವೆ ?

॥ ೧ ॥

ಅರಗಿನ ಮನೆಯೊಳಗಂದು—ಪಾಂಡವರನು ಕೊಲಬೇಕೆಂದು ।

ದುರುಳ ಕುರುಪ ಕಪಟದಲಿ—ಹಾಕಿರುತಿರೆ ಅಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ॥

ಹರಿಕೃಪೆಯವರಲ್ಲಿದ್ದ ಕಾರಣ ।

ದುರಿತವೆಲ್ಲ ಬಯಲಾದುದಲ್ಲವೆ ?

॥ ೨ ॥

ಸಿಂಗನ ಪೆಗಲೇರಿದಗೆ—ಕರಿಭಂಗವೇಕೆ ಮತ್ತವಗೆ ।

ರಂಗನ ದಯವುಳ್ಳವಗೆ—ಭವಭಂಗದ ಭೀತಿಯ ಹಂಗೆ ॥

ಮಂಗಳಮುಪಿಪು ಶ್ರೀಪುರಂದರವಿರಲನ ।

ಹಿಂಗಡ ದಯವೊಂದಿದ್ದರೆ ಸಾಲದೆ ?

॥ ೩ ॥

೧೩೫

ಉಗಾಭೋಗ

೧ಮಾತಾಪಿತರು ನಿನಗಂದೆ ಮಾರಿದೆರನ್ನೆ ।
 ನೀತವೆ ನೀ ಎನ್ನ ಸಲಹದಿದ್ದರೆ ದೇವ ।
 ಏತಕೆ ಭಕುತವತ್ಸಲನೆಂದೆನಿಸಿದೆ ? ।
 ನಾ ತಡೆಯೆನು ನಿನ್ನ ಬಿರುದಿಗಂಜುವನಲ್ಲ ।
 ಸಾತ್ವಿಕ ದೈವವೆ ಸಲಹೊ ಎನ್ನನು ವಿ- ।
 ಖ್ಯಾತ ಮೂರುತಿ ಆದ್ಯ ಪುರಂದರವಿರಲ

॥ ೧ ॥

೧೩೬

ರಾಗ—ಸಾರಂಗ

ತಾಳ—ಅಘ

(ಮಧ್ಯಮಾವತಿ)

೨ದುರಿತವೆತ್ತಣದೊ ದುರ್ಗತಿಯು ಎಲ್ಲಿಹುದೊ ? ।

ಹರಿನಾಮಸ್ಮರಣೆಯೆಚ್ಚ ರದಲ್ಲಿದ್ದವರಿಗೆ

॥ ಪ ॥

ಸ್ನಾನವೇತಕೆ ಸಂಧ್ಯಾ—ಜಪತಪವೇತಕೆ ।

ಮೌನವೇತಕೆ ಮಾಸವ್ರತವೇತಕೆ ॥

ಮಾನಸದಲಿ ವಿಷ್ಣು ಧ್ಯಾನವ ಮಾಡುವ ।

ಜ್ಞಾನವಂತರ ಸಂಗಸುಖದೊಳಿಪ್ಪವರಿಗೆ

॥ ೧ ॥

ಯಾತ್ರೆಯೇತಕೆ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ನೋಡಲೇತಕೆ ।

ಗೋತ್ರಧರ್ಮದ ಪುಣ್ಯಫಲವೇತಕೆ ? ॥

ಸೂತ್ರದಿ ಜಗವ ಮೋಹಿಸುವ ಮುರಾರಿಯು ।

ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಿ ಪೊಗಳುವ ಭಾಗವತರಿಗೆ

॥ ೨ ॥

೧) ಆ (II) ಪ್ರತಿಯಿಂದ ಆರಿಸಿದೆ.

೨) ಆ (೮) ಆ (II) ಇ. ರೂ (೧/೧೦) ಪ್ರತಿಗಳಿಂದ ಆರಿಸಿದೆ.

ಅಂಗದಂಡನೆ ಏಕೆ ಆತ್ಮಗಾಸಿಯು ಏಕೆ ।
 ಓಂಗಳ ಚಾಂದ್ರಾಯಣವೇತಕೆ ? ॥
 ಮಂಗಳಮಹಿಮ ಶ್ರೀಪುರಂದರವಿಠಲನ ।
 ಹಿಂಗದರ್ಚನೆ ಮಾಡುವ ಭಕ್ತ ಜನರಿಗೆ

॥ ೩ ॥

೧೩೭

ರಾಗ—ರೇಗುಪ್ಪಿ

ತಾಳ—ಝಂಪೆ

೧ನಾನೇಕೆ ಬಡವನೊ—ನಾನೇಕೆ ಪರದೇಶಿ ।
 ನೀನಿರುವತನಕ ಹರಿಯೇ !

॥ ಪ ॥

ಪುಟ್ಟಿಸಿದ ತಾಯ್ತಂದೆ ಇಷ್ಟಮಿತ್ರರು ನೀನೆ ।
 ಅಷ್ಟೆಲ್ಲ ಬಳಗ ನೀನೆ ॥

ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯೊಳಗಿನ ಅಪ್ಪಾಭರಣ ನೀನೆ ।

ಶ್ರೇಷ್ಠಮೂರುತಿ ಕೃಷ್ಣ ನೀನಿರುವತನಕ

॥ ೧ ॥

ಒಡಹುಟ್ಟಿದಣ್ಣ ನೀನೆ ಒಡಲ ಹೊರೆವವ ನೀನೆ ।

ಇಡು-ತೊಡುವ ವಸ್ತು ನೀನೆ ॥

ಮಡದಿ-ಮಕ್ಕಳನೆಲ್ಲ ಕಡಹಾಯ್ಸುವವ ನೀನೆ ।

ಬಿಡದೆ ಸಲಹುವ ಒಡೆಯ ನೀನಿರುವ ತನಕ

॥ ೨ ॥

ವಿದ್ಯೆ ಹೇಳುವ ಗುರು ನೀನೆ ಬುದ್ಧಿಹೇಳುವ ಧಣಿ ನೀನೆ ।

ಉದ್ಧಾರಕರ್ತ ನೀನೆ ॥

ಮುದ್ದು ಶ್ರೀಪುರಂದರವಿಠಲನ ಪಾದದಲಿ ।

ಬಿದ್ದು ಲೋಲಾಡುತಿರು ಕಾಣು ಮನವೆ

॥ ೩ ॥

೧೩೮

ರಾಗ—ಸಾರಂಗ

ತಾಳ—ಕುರುಝಂಪೆ

೨ನಾನೇಕೆ ಪರದೇಶಿ ನಾನೇಕೆ ಬಡವನೊ ।

೩ಮಾನಾಭಿಮಾನದೊಡೆಯ ವಿಠಲ ಎನಗಿರಲು

॥ ಪ ॥

೧) ಅ (೧) ಆ (II) ಶ್ರೀ, ಪ್ರತಿಗಳಿಂದ ಆರಿಸಿದೆ.

೨) ಅ (೧). ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಿದೆ.

೩) ಓ. ರ ೧. ಮ. ಶ್ರೀ. 'ದಾಸವಾಂತಕ ಮುದ್ದುವಿಠಲ'

ಮೂರುಲೋಕದ ಒಡೆಯ ಶ್ರೀಹರಿಯು ಎನ ತಂದೆ ।

ಪಾರಿಜಾಂಬಕೆ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಎನ್ನ ತಾಯಿ ॥

ಮೂರು ಅವತಾರದವರೆನ್ನ ಗುರು ಕಾಣಿರೊ ।

ಸಾರಹೃದಯರು ಎನ್ನ ಬಂಧುಬಳಗೆ

॥ ೧ ॥

ಇಷ್ಟತ್ತನಾಲ್ಕು ನಾಮಗಳೆಂಬ ಹಳನಾಣ್ಯ ।

ಒಪ್ಪದಲಿ ಉಣಲುಂಟು ಉಡಲುಂಟು ತೆಗೆದು ॥

ತಪ್ಪದಲಿ ನವಭಕ್ತಿಯೆಂಬ ನವರತ್ನಗಳು ।

ಮುಪ್ಪು ಇಲ್ಲದ ಭಾಗ್ಯ ಎನಗೆ ಸಿದ್ಧವಿರಲಿಕ್ಕೆ ॥

ಎನಗೆ ಎಂಬವನ ಹೆಸರೇನೆಂಬೆ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ।

ತನಗೆಂದರೆಂದು ಬಗೆವನು ಕಾಣಿರೊ ।

ಘನಮಹಿಮನಾದ ಸಿರಿ ಪುರಂದರವಿರಲನು ।

ಅನುಮಾನವಿರದೆನ್ನ ಶಿರದ ಮೇಲಿರಲಿಕ್ಕೆ

॥ ೨ ॥

೧೩೯

ರಾಗ—ಆನಂದಭೈರವಿ

ತಾಳ—ಅಟ

೧ಕೆಂಡಕ್ಕೆ ೨ಗೊರಲಿ ಮುತ್ತುವುದುಂಟೆ ।

ಪಾಂಡುರಂಗನ ದಾಸರಿಗೆ ಭಯವುಂಟೆ ?

॥ ಪ ॥

ಆನೆ ಸಿಂಹನ ಕೂಡ ಅಣಕವಾಡುವುದುಂಟೆ ।

ಶ್ವಾನಗೆ ಹುಲಿಯೊಳು ಸರಸವುಂಟೆ ? ॥

ಎನೆಂಬೆ ಎರಡಿಲ್ಲದಿರುಳು ಹಗಲು ನಿನ್ನ ।

ಧ್ಯಾನ ಮಾಡುವರಿಗೆ ನರಕವುಂಟೆ ಸ್ವಾಮಿ ?

॥ ೧ ॥

ಕತ್ತಲೆ ರವಿಯನು ಕವಿದು ಮುಚ್ಚುವುದುಂಟೆ ।

ಹೆತ್ತಿ ಸರ್ಪನ ಕಪ್ಪೆ ನುಂಗುವುದುಂಟೆ ? ॥

೧) ಕ. ವಿ. ವಿ ತಾಳೆಗರಿಯಿಂದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಿದೆ. (೧೭೫೦-ಸಂ. ೧೭೫೫)

೨) ಕೆದಳು (ಕ. ವಿ. ವಿ. ೧೭೫೦). ಓ. ಒರಳೆ.

ಅತ್ತಿತ್ತ ಮನವನು ಹರಿಬಿಡದಲಿ ಏಕ- ।

ಚಿತ್ತದಿ ನೆನೆವಗೆ ನರಕವುಂಟೆ ಸ್ವಾಮಿ ?

॥ ೨ ॥

ಆ ಮಾರುತನ ಗುದ್ದಿ ಹದ್ದು ನೊಯಿಸಲುಂಟೆ ।

ಹೇಮಗಿರಿಗೆ ವಜ್ರ ಸಿಡಿಯಲುಂಟೆ ?

ಸ್ವಾಮಿ ಶ್ರೀಪುರಂದರವಿರಲರಾಯನೆ ನಿನ್ನ ।

ನಾಮಧಾರಿಗಳಿಗೆ ನರಕವುಂಟೆ ಸ್ವಾಮಿ ?

॥ ೩ ॥

೧೪೦

ರಾಗ—ಭೈರವಿ

ತಾಳ—ಆದಿ

೧೮ರು ಒಲಿದರೇನು—ನಮಗಿನ್ನಾರು ಮುನಿದರೇನು ।

ಕ್ಷೀರಸಾಗರ ಶೇಷಶಯನನ ಒಲುಮೆಯುಳ್ಳ ಹರಿದಾಸರಿಗೆ

॥ ೨ ॥

ಪಡೆದ ತಾಯಿ-ತಂದೆ ನಮ್ಮೊಳು ಅಹಿತವ ಮಾಡಿದರೇನು ।

ಮಡದಿ-ಮಕ್ಕಳು ನಂಟರಿಷ್ಟರು ಮುನಿಸು ಮಾಡಿದರೇನು ।

ಒಡನೆ ತಿರುಗುವ ಗೆಳೆಯರು ನಮ್ಮೊಳು ವೈರವ ಬೆಳೆಸಿದರೇನು ।

ಕಡಲ ಶಯನನ ಕರುಣಾಂಬುಧಿಯ ಒಲುಮೆಯುಳ್ಳ ಹರಿದಾಸರಿಗೆ

॥ ೧ ॥

ಊರನಾಳುವ ದೊರೆಗಳು ನಮ್ಮನು ಹೊರಗೆ ನೂಕಿದರೇನು ।

ಮಾರಿಯ ಹಿಂಡು ೨ಮುಸಲರ ದಂಡು ಮೈಗೆ ಮುತ್ತಿದರೇನು ॥

ಅರಣ್ಯದಿ ಹರಿದಾಡುವ ಮೃಗಗಳು ಅಡ್ಡಗಟ್ಟಿದರೇನು ।

ವಾರಿಜನಾಭನ ವಸುದೇವಸುತನ ಒಲುಮೆಯುಳ್ಳ ಹರಿದಾಸರಿಗೆ

॥ ೨ ॥

ಕಾನನದೊಳು ಹರಿದಾಡುವ ಸರ್ಪವು ಕಾಲಿಗೆ ಸುತ್ತಿದರೇನು ।

ಜೇನಿನಂದದಿ ಕ್ರಿಮಿಕೀಟಂಗಳು ಚರ್ಮಕೆ ಮುತ್ತಿದರೇನು ॥

ಭಾನು ಮಂಗಳ ಬುಧ ಶುಕ್ರಂಗಳ ಬಲವು ತಪ್ಪಿದರೇನು ।

ಮಾಣದಿ ಭಜಿಸುವ ಪುರಂದರವಿರಲನ ಒಲುಮೆಯುಳ್ಳ ಹರಿದಾಸರಿಗೆ

॥ ೩ ॥

೧) ಕ. ವಿ. ವಿ. ತಾಳೆಗಿರಿಯಿಂದ ಪ್ರತಿಮಾಡಿದೆ. (೧೭೫೦, ಸಂ. ೧೮೫೪)

೨) ಶ್ರೀ. ಮುಸುಕಿನ ದಂಡು.

೧೪೧

ರಾಗ—ಸಾವೇರಿ

ತಾಳ—ಅಟ

೧ವೆಂಕಟರಮಣ ವೇದಾಂತ ನಿನ್ನಯ ಪಾದ ।

ಪಂಕಜ ಕಂಡಮೇಲೆ—ಇಂಥ- ॥

ಮಂಕುಜನರ ಬೇಡಿಸುವುದುಚಿತವೇ ।

ಶಂಖಚಕ್ರಾಂಕಿತನೇ

॥ ಪ ॥

ಕ್ಷೀರಸಾಗರ ಮಧನಿಸಿ ಪೊಂದಿದಾತಗೆ ।

ನೀಧುಮಜ್ಜಿಗೆ ಕಡವೆ ॥

ಚಾರು ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷದಡಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಂಗೆ ।

ದೋರೆತಿಂತ್ರಿಣ ಬಯಕೆ ?

॥ ೧ ॥

ಸಾರ್ವ ಭೂಪಾಲನ ಸೊನುವೆನಿಸಿಕೊಂಡು ।

ಸೋರೆಕೂಳಿನ ತಿರುಕೆ ॥

ನಾರಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀಕಾಂತ ನಿನ್ನ ನಂಬಿದವಗೆ ।

ದಾರಿದ್ರ್ಯದಂಜಕೆಯೆ ?

॥ ೨ ॥

ಸುರನದಿಯಲಿ ಮಿಂದು ಶುಚಿಯಾದ ಬಳಿಕಿನ್ನಾ ।

ತೀರ್ಥದ ಅಟ್ಟುಳಿಯೇ ॥

ಕರುಣಾನಿಧಿಯೆಂದು ಮೊರೆಹೊಕ್ಕ ದಾಸಗೆ ।

ದುರಿತದ ದುಷ್ಟಲವೆ ?

॥ ೩ ॥

ಗರುಡನ ಮಂತ್ರವ ಕಲಿತು ಜಪಿಸುವಂಗೆ ।

ಉರಗನ ಹಾವಳಿಯೆ ॥

ಹರಿಯ ಪಕ್ಕದೊಳು ಮನೆ ಕಟ್ಟಿದಾತಂಗೆ ।

ಕರಿಗಳ ಭೀತಿಯುಂಟೆ ?

॥ ೪ ॥

ಪರಮಪುರುಷ ಸುಗುಣಾತ್ಮಕ ನೀನೆಂದು ।

ಮೊರೆಹೊಕ್ಕ ಕಾಯೊ ಎನ್ನ ॥

ಉರಗಾದ್ರಿವಾಸ ಶ್ರೀಪುರಂದರವಿರಲನೆ ।
ಪರಬ್ರಹ್ಮ ನಾರಾಯಣ ।

॥ ೫ ॥

೧೪೨

ರಾಗ—ಕಾನಡಾ

ತಾಳ—ಅಟ

೧ನಾ ನಿನ್ನ ಧ್ಯಾನದೊಳಿರಲು—ಇಂಥ ।

ಹೀನ ಮಾನವರಿಂದೇನಾಹೋದು ಹರಿಯೆ

॥ ಪ ॥

ಮಚ್ಚ ರಿಸಿದರೇನ ಮಾಡಲಾಪರೊ ಎನ್ನ ।

ಅಚ್ಯುತ ನಿನ್ನದೊಂದು ದಯವಿರಲು ॥

ವಾಚ್ಛಲ್ಯ ಬಿಡದಿರು ನಿನ್ನ ನಂಬಿದ ಮೇಲೆ ।

ಕಿಚ್ಚಿಗೆ ಗೊರಲೆ ಮುತ್ತುವುದೆ ಕೇಳೆಲೊ ರಂಗ

॥ ೧ ॥

ದಾಳಿಯಲಿ ತೇಜಿ ಪೈಹಾಳಿಯಲಿ ನಡೆಯಲು ।

ಧೂಳು ರವಿಗೆ ತಾನು ಮುಸುಕುವುದೇ ॥

ತಾಳಿದವರಿಗೆ ವಿರುದ್ಧ ಲೋಕದೊಳಂಟಿ ? ।

ಗಾಳಿಗೆ ಗಿರಿ ನಡುಗುವುದೆ ಕೇಳೆಲೊ ರಂಗ

॥ ೨ ॥

ಕನ್ನಡಿಯೊಳಗಿನ ಗಂಟ ಕಂಡು ಕಳ್ಳ ।

ಕನ್ನವಿಕ್ಕಲು ವಶವಾಗುವುದೇ ? ॥

೨ನಿನ್ನ ಧ್ಯಾನವ ಮಾಡೆ ಪುರಂದರವಿರಲನೆ ।

ಬಿನ್ನಕ್ಕೆ ಪುಟವಿಕ್ಕಿದಂತೆ ಕೇಳೆಲೊ ರಂಗ

॥ ೩ ॥

೧೪೩

ರಾಗ—ಪೂರ್ವಿ

ತಾಳ—ಅಟ

೩ಯಮ ತನ್ನ ಪುರದಿ ಸಾರಿದನು—ನಮ್ಮ- ।

ಕಮಲನಾಭನ ದಾಸರ ಮುಟ್ಟಿದಿರಿ ಎಂದು

॥ ಪಲ್ಲ ॥

೧) ಅ (೧). ಆ (II) ಶ್ರೀ. ಪ್ರತಿಗಳಿಂದ ಆರಿಸಿದೆ.

೨) ನಿನ್ನ ನಂಬಿದ ಮೇಲೆ (ಛ) ಪನ್ನಂಗ ಶಯನ ಶ್ರೀ. (ಆ)

೩) ಅ (೧). ಏ (ದಾ ೨) ಇವುಗಳಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಇ ಎ. ಓ, ಛ. ರ್ಘ (೧/೧೦), ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಆಯ್ದ ಹಾಗೂ ಆರು ನುಡಿಗಳಿದ್ದು ವಿಕಾರಮಯವಾಗಿವೆ.

ಭುಜದಲೊಪ್ಪುವ ಶಂಖ-ಚಕ್ರ ಮುದ್ರಾಂಕಿತ |
 ನಿಜ ದ್ವಾದಶನಾಮ ಧರಿಸಿಪ್ಪರ ||
 ತ್ರಿಜಗವಂದಿತಳಾದ ತುಳಸೀಮಾಲಿಕೆಯುಳ್ಳ |
 ಸುಜನರ ಕಣಕದೆ ಸುವ್ಮನೆ ಬನ್ನಿರೋ ಎಂದು || ೧ ||

೧ತಾಳ ದಂಡಿಗೆ ಗೀತವಾದ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳದಿ |
 ಊಳಿಗವನು ಮಾಳ್ಪ ಹರಿದಾಸರ ||
 ಕೇಳಿದೊಡನೆ ಕರವೆತ್ತಿ ಮುಗಿದು ಯಮ- |
 ನಾಳುಗಳೆಂದು ಹೇಳದೆ ಬನ್ನಿರೋ ಎಂದು || ೨ ||

ಹೆಮ್ಮೆಯ ಸಿಡಿಯೇರಿ ಬೇವಿನುಡುಗೆಯುಟ್ಟು |
 ಚಿಮ್ಮುತ ಚೀರುತ ಬೊಬ್ಬೆಯಿಟ್ಟು
 ಕರ್ಮಕೆ ಗುರಿಯಾಗಿ ಪ್ರಾಣಹಿಂಸೆಯ ಮಾಳ್ಪ |
 ಬ್ರಹ್ಮೇತಿಕಾರರನೆಳತನ್ನಿರೋ ಎಂದು || ೩ ||

ಮಾತಾಪಿತರ ದುರ್ಮತಿಯಿಂದ ಬೈವರ |
 ಪಾತಕಿಗಳ ಪರದ್ರೋಹಿಗಳ ||
 ನೀತಿಯಿಲ್ಲದೆ ವಿಮೋಹಿಸಿದವರ ಬಾಯೊಳು |
 ಒತ್ತಿ ಸೀಸವ ಕಾಸಿ ಹೊಯ್ದು ಕೊಲ್ಲಿರಿ ಎಂದು || ೪ ||

ನರರ ಹಾಡಿ ಪಾಡಿ ನರರ ಕೊಂಡಾಡುವ |
 ನರಕಿಗಳ ಕೀಳುನಾಯ್ಕಳ ಮನ್ನಿಸುವ ||
 ದುರುಳಿಜ್ಞಾನಿಜನರನೆಳೆತಂದು ಬಾಯೊಳು |
 ಅರಗನೆ ಕೆಯಿಸಿ ಹೊಯ್ದು ಕೊಲ್ಲಿರಿ ಎಂದು || ೫ ||

ಕೇಶವ ಹರಿ ಎಂಬ ದಾಸರ ಹೃದಯದಿ |
 ವಾಸವಾಗಿಹ ಸಿರಿತಿರುಮಲೇಶ ||

ದಾಸರ ದಾಸರ ದಾಸನೆನಿಪ ಹರಿ- ।

ದಾಸರನ್ನು ಕೆಣಕದೆ ಬನ್ನಿರೋ ಎಂದು

॥ ೬ ॥

ಅನ್ಯಮಂತ್ರವ ಬಿಟ್ಟು ದೈವಮಂತ್ರವ ಭಜಿಸಿ ।

ಪನ್ನಗಶಯನನೆ ಗತಿಯೆನ್ನುತ ॥

ತನ್ನ ಭಕ್ತರ ಕಾಯ್ವ ಪುರಂದರವಿರಲನ ।

ಉನ್ನತದಲಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಬನ್ನಿರೋ ಎಂದು

॥ ೭ ॥

೧೪೪

ಉಗಾಭೋಗ

(೧)

೧ಜಗದಂತರ್ಯಾಮಿ ನೀನು ನಿನ್ನ ಬಟ್ಟಬಯಲೆಂದು ।

ಬಗೆವವನು ಜಗದೊಳಗೆ ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯಾಕಾರಿ ।

ಅಗಣಿತಗುಣ ನೀನು ನಿನ್ನ ಗುಣಗಳಿಷ್ಟೆಂದು ।

ಬಗೆವವನು ಜಗದೊಳಗೆ ಸ್ವರ್ಣಸ್ತೇಯಿ ।

ಜಗದೊಡೆಯ ನೀನಿರಲು ಅನ್ಯದೇವನು ಒಡೆಯನೆಂದು ।

ಬಗೆವವನು ಜಗದೊಳಗೆ ಮದ್ಯಪಾನಿ ।

ಜಗದ ತಂದೆ ನೀನು ನಿನ್ನ ದಾಸನೆಂದೆನಿಸದೆ ನೀನೆ ತಾನೆಂದು ।

ಬಗೆವವನೆ ಜಗದೊಳಗೆ ಗುರುತಲ್ಪಗಾಮಿ

ಅವರ ನಾಕ್ಷಿಯೋಗದಿಂದಲಿ ಇಹ ಜನರು ।

ಜಗದೊಳಗೆ ಮುಖ್ಯ ಪಂಚಮಹಾಪಾತಕರು ।

ಅದುಕಾರಣದಿಂದ ನೀ ನಿತ್ಯ, ನೀ ಸತ್ಯ, ನಿ ಬಲ ನೀ ।

ಅಗಣಿತ ಗುಣನಿಲಯ ನೀ ಸಕಲಸುಖಕಾರಣದಿಂದ ।

ನಂಬಿದೆ ನೀ ಸಲಹಯ್ಯ ಪುರಂದರವಿರಲ

॥ ೧ ॥

೧) ಅ (೧೧) ಆ (II). ಪ್ರತಿಗಳಿಂದ ಆರಿಸಿದೆ.

೧೪೫

ಉಗಾಭೋಗ

(೧)

ಹಾಡಿದರೆನ್ನೊಡೆಯನ ಹಾಡುವೆ |
 ಬೇಡಿದರೆನ್ನೊಡೆಯನ ಬೇಡುವೆ |
 ಒಡೆಯಗೆ ಒಡಲನು ತೋರುತ ನನ್ನಯ |
 ಬಡತನ ಬಿನ್ನಹ ಮಾಡುವೆ ಕಾಡುವೆ |
 ಒಡೆಯ ಪುರಂದರವಿರಲನ |
 ಅಡಿಗಳ ಸಾರಿ ಬದುಕುವೆನಯ್ಯ ಸಾರಿ ಬದುಕುವೆ

(೨)

ಆರು ಮುನಿದು ನಮಗೆ ಏನು ಮಾಡುವುರಯ್ಯ |
 ಊರು ಒಲಿದು ನಮಗೇನ ಮಾಡುವುದಯ್ಯ |
 ಕೊಡಬೇಡ ನಮ್ಮೊಡಲಿಗೆ ತುಸವನು |
 ಇಡಬೇಡ ನಮ್ಮ ಶುನಕಗೆ ತಳಿಗೆಯ |
 ಆನೆಯ ಮೇಲೆ ಬಪ್ಪನ ಶ್ವಾನ ಕುಚ್ಚಲು ಬಲ್ಲದೆ |
 ದೀನನಾಥ ನಮ್ಮ ಪುರಂದರವಿರಲ ಉಳ್ಳನಕ
 ಆರುಮುನಿದು.... ||

(೩)

ತುಳಸಿ ಇರಲು ತುರುಚಿಯನು ತರುವಿರೊ |
 ಗಂಗೆ ಇರಲು ಕೂಪಸ್ನಾನ ಮಾಡುವಿರೊ |
 ಹಂಸವಿರಲು ಹಾಲ ಕೋಳಿಗೆರೆಯುವಿರೊ |
 ಬಾವನ್ನದ ನೆಳಲಿರಲು ಬೇಲಿಯ ಬಯಸುವಿರೊ |
 ತಾಯೆ ಮಾರಿ ತೊತ್ತನು ತರುವಿರೊ |
 ಪುರಂದರವಿರಲನ ದೂರ ಮಾಡುವಿರೊ |

(೪)

ಮರವಿದ್ದ ರೇನಯ್ಯ ನೆರಳಿಲ್ಲದನಕೆ !
 ನೆರಳಿದ್ದ ರೇನಯ್ಯ ನೀರಿಲ್ಲದನಕೆ !
 ಧನವಿದ್ದ ರೇನಯ್ಯ ಕೊಡುವ ಮನವಿಲ್ಲದನಕೆ !
 ಮನವಿದ್ದ ರೇನಯ್ಯ ಜ್ಞಾನವಿಲ್ಲದನಕೆ !
 ತನುವಿದ್ದ ರೇನಯ್ಯ ಪುರಂದರವಿರಲನ !
 ನೆನೆನೆನೆದು ಊಳಿಗವ ಮಾಡದನಕೆ

(೫)

ಗಮರ್ಕಟನ ಕೈನೂಲ ಕುಕ್ಕಡಿಯ ತೆರನಂತೆ !
 ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡು ಕಾಮಕ್ರೋಧ ಮೋಹಗಳಿನ್ನ !
 ಹಿಕ್ಕಿ ಹೀರುತಲಿವೆ ಏಕೆ ನೋಡುತ್ತಲಿರುವೆ !
 ಅಕ್ಕಟಕ್ಕಟಾ ! ನಿನ್ನ ದಾಸನಲ್ಲವೆ ನಾನು !
 ಸಿಕ್ಕ ಬಿಡಿಸಿ ನಿನ್ನ ಭಕ್ತಿಯ ತೋರಿನೊ !
 ಪಕ್ಷಿವಾಹನ ನಮ್ಮ ಪುರಂದರವಿರಲ !

(೬)

ಗಾಣದೆತ್ತಿನಂತೆ ತಿರುಗಾಡಲಾರೆ !
 ದಂಡಿಗೆಯ ನೊಗದಂತೆ ನಾ ಬೀಳಲಾರೆ !
 ನವಿಲಂತೆ ನಾನಿನ್ನು ನೆಗೆದಾಡಲಾರೆ !
 ಗಿಳಿಯಂತೆ ನಾನಿನ್ನು ಕೂಗಾಡಲಾರೆ !
 ಪುರಂದರವಿರಲನ್ನು ಕಾಣದೆ ಧರೆ ಮೇಲೆ
 ಮಾತನಾಪ್ತದ ಕೇಳಲಾರೆ !

(೭)

ಕಿಚ್ಚಿ ನೊಳಗೆ ಬಿದ್ದ ಕೀಟಕನು ನಾನು !
 ಅಚ್ಚುತಾ ತೆಗೆಯೊ ಅನಂತಾ ಕಾಯೊ ಗೋವಿಂದಾ ಪೊರೆಯೊ !

ಘೋರಪಾತಕಿ ನಾನು ಪುರಂದರವಿಠಲ !
ನೀ ಕರುಣದಿ ಕಾಣೋ !

(೮)

ಶ್ರೀಮಿಕೀಟಕನಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದಂದು ನಾನು !
ಹರಿಶರಣೆಂದೆನ್ನಲುಂಟೆ !
ಹಕ್ಕಿ ಹರಿಣಿಯಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದಂದು ನಾನು !
ಹರಿಶರಣೆಂದೆನ್ನಲುಂಟೆ !
ಹಂದಿ-ಸೊನಗನಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದಂದು ನಾನು !
ಹರಿಶರಣೆಂದೆನ್ನಲುಂಟೆ !
ಮರೆದೆ ಮಾನವಾ ನಿನ್ನ ಹಿಂದಿನ ಭವಗಳೆಂದಂ !
ಮಾನುಷದೇಹ ಬಂದಿತೊ ನಿನಗೀಗ !
ನೆನೆಯೆಲೊ ಬೇಗ ಪುರಂದರವಿಠಲರಾಯನ !

(೯)

ಸೂಸಲಾಸೆಗೆ ಹೋಗಿ ಬಡಿಗಲ್ಲಿನೊಳು ಸಿಕ್ಕಿದ !
ಮೂಷಕನ ಪರಿಯಂತೆ ಅದೆನೊ ಎಲೆ ದೇವ !
ಹೇಸಿ ವಿಷಯಂಗಳಿಗೆ ಎರಗುತಿದೆ ಎನ್ನ ಮನ !
ಗಾಸಿಯಾದೆನೊ ಹೃಷೀಕೇಶ ಸಲಹಯ್ಯ !
ಪಾಸವಾರ್ಚಿತ ಪುರಂದರವಿಠಲ ನಿನ್ನ !
ದಾಸರ ಸಂಗದಲಿ ಇರಿಸೆನ್ನ ಅನವರತ

(೧೦)

ಪ್ರಪನ್ನರಕ್ಷಕ ನೀನು ಪಾಲಿಸು ನಿನ್ನವ ನಾನು !
ಉಪಸಾಧನವರಿಯೆನು ಒಮ್ಮೆ ನಿನ್ನ ನೆನೆವೆನು !
ಅಪರಾಧಿ ನಾನಾದಡೇನು ಅಭಯಪ್ರದನು ನೀನು !
ವಿಪರೀತ ಮಾಡಿದೆನ್ನನು ಸಲಹೊ ಪುರಂದರವಿಠಲ !

(೧೧)

ನಿನ್ನಂಥ ತಂದೆ ಎನಗುಂಟು ನಿನಗಿಲ್ಲ ।
 ನಿನ್ನಂಥ ಸ್ವಾಮಿ ಎನಗುಂಟು ನಿನಗಿಲ್ಲ ।
 ನಿನ್ನಂಥ ದೊರೆಯೊಬ್ಬ ಎನಗುಂಟು ನಿನಗಿಲ್ಲ ।
 ನೀನೆ ಪರದೇಶಿ ನಾನು ಸ್ವದೇಶಿ ।
 ನಿನ್ನ ಅರಸಿ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಎನನೆ ತಾಯಿಯುಂಟು ।
 ಎನಗಿದ್ದ ತಾಯ್ತಂದೆ ನಿನಗಾರಯ್ಯ ಪುರಂದರವಿಠಲ

೫ ಶುಭಂ ಮಂಗಲಂ!

೧೪೬

ರಾಗ—ಅನಂದಭೈರವಿ

ತಾಳ—ಅಟ

ಒಂದೇ ನಾಮದೊಳಡಗಿದುವೊ ಆ- ।

ನಂದದಿಂದಸುರುವ ಅಖಿಳವೇದಗಳು

॥ ಪ ॥

ಒಂದೇ ನಾಮವು ಪ್ರಹ್ಲಾದನ ಕಾಯ್ತು-ಮ- ।

ತೊಂದೆ ನಾಮವೆ ಅಜಮಿಳನ ಸಲಹಿತು ॥

ತಂದೆ ತಾಯಿಯ ಬಿಟ್ಟ ಕಂದ ಧ್ರುವರಾಯಗಾ- ।

ನಂದಪದವಿತ್ತ ಅದ್ಭುತಗುಣಪೆಲ್ಲ

॥ ೧ ॥

ಮಚ್ಚಾದ್ಯಾನಂತಾವತಾರ-ಅಷ್ಟಾದಶ- ।

ಸ್ವಚ್ಛ ಪುರಾಣಗಳಮೃತದ ಸಾರ ॥

ಕಚ್ಚಪನಾಗಿ ತ್ರೈಜಗಕೆ ಆಧಾರ-ತ- ।

ಸ್ನಿಚ್ಛೆಯಿಂದಲಿ ತಾನು ಮಾಳ್ವ ವ್ಯಾಪಾರ

॥ ೨ ॥

ಒಬ್ಬರೀತಗೆ ಸಮರಿಲ್ಲ ತ- ।

ಸ್ನಬ್ಬರದಿಂದಲಿ ಸಲಹುವನೆಲ್ಲ ॥

ಕಬ್ಬುಬಿಲ್ಲನ ಪಿತ ಪುರಂದರವಿಠಲ ಪೈ ।

ದರ್ಭಿಯ ರಮಣನ ವರಸುಗುಣಗಳೆಲ್ಲ

॥ ೩ ॥

೧೪೭

ರಾಗ—ಮಧ್ಯಮಾವತಿ

ತಾಳ—ಅದಿ

೨ರಾಮಮಂತ್ರವ ಜಪಿಸೊ—ಏ ಮನುಜಾ ಶ್ರೀ- ।

ರಾಮಮಂತ್ರವ ಜಪಿಸೊ

॥ ಪಲ್ಲ ॥

ಅ. ಅ. ೧) : ರ್ಷಾ (೧/೧೦) : ಖಿ ೧ (೭) ಈ ಪ್ರತಿಗಳಿಂದ ಅರಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ.

೨) ಆ (VI) ಪ್ರತಿಯಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಆ (೧-೮), ಎ. ಓ. ರ್ಷಾ (೧/೧೦)

ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಹಾಡು ಬಹಳ ವಿಚಾರಗೊಂಡಿದೆ,

ಆ ದುಂತ್ರ ಈ ಮಂತ್ರ ನೆಚ್ಚಿ ಕೆಡಲು ಬೇಡ ।
ಸೋಮಶೇಖರಿಗಿದು ಭಜಿಸಿ ಬಾಳುವ ಮಂತ್ರ ॥ ಅ,ವ ॥

ಕುಲಹೀನನಾದರೂ ಕೂಗಿ ಜಪಿಸುವ ಮಂತ್ರ ।
ಭಲದಿ ಬೀದಿಯೊಳು ಉಚ್ಚರಿಸ ಮಂತ್ರ ॥
ಹಲವು ಪಾತಕಗಳ ಹಸಗೆಡಿಸುವ ಮಂತ್ರ ।
ಸುಲಭದಿಂದಲಿ ಸ್ವರ್ಗ ಸೂರೆಗೊಂಬುವ ಮಂತ್ರ ॥ ೧ ॥

ಸಸುಮುನಿಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಸಲುಗೆಯಾಗಿಹ ಮಂತ್ರ ।
ಮನುಮುನಿಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಮೌನಮಂತ್ರ ॥
ಹೀನ ಗುಣಗಳೆಲ್ಲ ಹಿಂಗಿಹೋಗುವ ಮಂತ್ರ ।
ಏನೆಂಬೆ ಧ್ರುವನಿಗೆ ಪಟ್ಟಿಗಟ್ಟಿದ ಮಂತ್ರ ॥ ೨ ॥

ಸಕಲವೇದಗಳಿಗೆ ಸಾರವಾಗಿಹ ಮಂತ್ರ ।
ಮುಕುತಿಪಥಕೆ ಇದು ಮೂಲಮಂತ್ರ ॥
ಶಕುತವರಕೆ ಇದು ಬಟ್ಟಿದೋರುವ ಮಂತ್ರ ।
ಸುಖಿನಿಧಿ ಪುರಂದರವಿರಲ ಮಹಾಮಂತ್ರ ॥ ೩ ॥

೧೪೮

ರಾಗ—ಶಂಕರಾಭರಣ

ತಾಳ— ಅಟ್ಟ

೧ ಅರಿಯರು ಮನುಜರು ಅರಿತೂ ಅರಿಯರು ।

ಧರೆಗೆ ಒಡೆಯ ಶ್ರೀಹರಿಯಲ್ಲದಿಲ್ಲವೆಂದು ॥ ಪಲ್ಲ ॥

ಶಿವಬಲ್ಲ ಧ್ರುವಬಲ್ಲ ದ್ರೌಪದಿ ಬಲ್ಲಳು ।

ಆವನಿಪಾಲಿಪ ಜನಕ ನೃಪಬಲ್ಲನು ॥

ಯುವತಿಗೆ ಶಾಪವಿತ್ತ ಗೌತಮಬಲ್ಲನು ।

ಭವರೋಗ ವೈದ್ಯ ಶ್ರೀಹರಿಯಲ್ಲದಿಲ್ಲವೆಂದು ॥ ೧ ॥

ನಾರದಮುನಿ ಬಲ್ಲ ವಾರಿಜೋದ್ಭವ ಬಲ್ಲ |
 ಪಾರಾಶರನು ಬಲ್ಲ ಮನು ಬಲ್ಲನು ||
 ಧೀರ ಭೀಷ್ಮನು ಬಲ್ಲ ಪಾರ್ವತಿ ಬಲ್ಲಳು |
 ಕಾರಣಕರ್ತ ಪ್ರೇಹರಿಯಲ್ಲದಿಲ್ಲವೆಂದು || ೨ ||
 ದಿಟ್ಟ ಪ್ರಹ್ಲಾದ ಮೊರೆಯಿಟ್ಟ ಗಜೇಂದ್ರಬಲ್ಲ |
 ದೃಷ್ಟಾಂತಕಂಡ ಭೃಗುಮುನಿ ಬಲ್ಲನು ||
 ಕೊಟ್ಟ ಬಲಿಯು ಬಲ್ಲ ಕೆಟ್ಟಜಾಮಿಕ ಬಲ್ಲ |
 ಸೃಷ್ಟಿಗೆ ಪುರಂದರವಿರಲನಲ್ಲದಿಲ್ಲವೆಂದು || ೩ ||

೧೪೯

ರಾಗ—ಕಾಂಬೋದಿ

ತಾಳ—ಝಂಪೆ

೧ಸಕಲ ಗ್ರಹಬಲ ನೀನೆ ಸರಸಿಜಾಕ್ಷ |
 ನಿಖಿಳವೇತಕೆ ಎನಗೆ ವಿಶ್ವವ್ಯಾಪಕ ಮೋಹಿ || ಪಲ್ಲ ||
 ರವಿ ಚಂದ್ರ ಬುಧ ನೀನೆ ರಾಹುಕೇತುವು ನೀನೆ |
 ಕವಿ ಗುರುವು ಶನಿಯು ಮಂಗಳನು ನೀನೆ ||
 ದಿವಸ ರಾತ್ರಿಯು ನೀನೆ ನವವಿಧಾನವು ನೀನೆ |
 ಭವರೋಗಹರ ನೀನೆ ರಕ್ಷಕನು ನೀನೆ || ೧ ||
 ಪಕ್ಷಮಾಸವು ನೀನೆ ಪರ್ವಕಾಲವು ನೀನೆ |
 ನಕ್ಷತ್ರಯೋಗ ಕರಣಗಳು ನೀನೆ ||
 ಅಕ್ಷಯವೆಂದು ದ್ರೌಪದಿಯ ಮಾನವ ಕಾಯ್ದು |
 ಪಕ್ಷಿವಾಹನ ದೀನರಕ್ಷಕನು ನೀನೆ || ೨ ||
 ಋತುಕಾಲಗಳು ನೀನೆ ವ್ರತದಿನಂಗಳು ನೀನೆ |
 ಕೃತುವು ಸಂಧ್ಯಾನ ಸದ್ಗತಿಯು ನೀನೆ ||
 ಜಿತವಾಗಿ ಎನ್ನೊಡೆಯ ಪುರಂದರವಿಠಲನೆ |
 ಶ್ರುತಿಗೆ ನಿಲುಕದ ಮಹಾತ್ಮನು ಹರಿಯು ನೀನೆ || ೩ ||

೧) ಅ (೧). ಆ (VI) ಇ (೧೦). ಝ (೧/೧೦. ೨/೧೦) ಪ್ರತಿಗಳಿಂದ ಆರೂ ಬರೆದಿದೆ.

೧೫೦

ರಾಗ - ಸೌರಾಷ್ಟ್ರ

ತಾಳ - ಅಟ

೧ಮೇರೆಯಿಲ್ಲದೆ ಮಾತನಾಡುತಲೆರಲೊಮ್ಮೆ
ಕೃಷ್ಣಾ ಎನಬಾರದೆ |

ದಾರಿಯ ನಡೆಯುತ ಭಾರವ ಹೊರುವಾಗ
ಕೃಷ್ಣಾ ಎನಬಾರದೆ || ಪ ||

ತಿರುಗಾಡುತ ಮನೆಯೊಳಗಾದರು ಒಮ್ಮೆ - ಕೃಷ್ಣಾ - |
ಪರಿವರಿ ಕೆಲಸದೊಳಿದುವೊಂದು ಕೆಲಸವು - ಕೃಷ್ಣಾ || ೧ ||

ಮಲಗಿಯೆದ್ದು ಮೈಮುರಿದೇಳುತಲೊಮ್ಮೆ - ಕೃಷ್ಣಾ |
ಹಲವು ಯೋಚಿಸುತಲಿ ಮಂದಿರದಲಿ ಒಮ್ಮೆ - ಕೃಷ್ಣಾ || ೨ ||

ಚೆಂದುಳ್ಳ ಹಾಸಿಗೆ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ಒಮ್ಮೆ ಕೃಷ್ಣಾ | -
ಕಂದನ ಬಿಗಿದಪ್ಪಿ ಮುದ್ದಾಡುತಲೊಮ್ಮೆ - ಕೃಷ್ಣಾ || ೩ ||

ಗಂಧವ ಪೂಸಿ ತಾಂಬೂಲ ಮೆಲ್ಲುತಲೊಮ್ಮೆ - ಕೃಷ್ಣಾ - |
ಮಂದಗಮನೆಯೊಳು ಸರಸವಾಡುತಲೊಮ್ಮೆ - ಕೃಷ್ಣಾ || ೪ ||

ಕ್ಷೀರಸಾಗರಶಯನ ನೀನೇ ಗತಿಯೆಂದು - ಕೃಷ್ಣಾ -
ದ್ವಾರಕಾಪುರವಾಸ ಪುರಂದರವಿಟ್ಟುಲಕ - ಕೃಷ್ಣಾ || ೫ ||

೧) ಅ (೧) ಪ್ರತಿಯೆಲ್ಲಿಯ ಪಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಉಳಿದುವುಗಳಲ್ಲಿ
ವಿಕಾರ ಹೆಚ್ಚಿವೆ.

ಓ. ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸುಡಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಿವೆ.

ಎ. ಸೂ : ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕೆಳಗಿನ ಪಲ್ಲವಿ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿದೆ.

ಕೃಷ್ಣಾ ಎನಬಾರದೆ |

ಕೃಷ್ಣನ ನೆನೆದರೆ ಕಷ್ಟವೊಂದಿಷ್ಟಿಲ್ಲ || ಪ ||

೧೫೧

ರಾಗ—ಕಾಂಬೋದಿ

ತಾಳ—ಝಂಪೆ

೧ಭೂಷಣಕೆ ತನ್ನ ನಿಜವೇ ಭೂಷಣ || ಪಲ್ಲ ||

ನಾಲಗೆಗೆ ಭೂಷಣವು ನಾರಾಯಣನ ನಾಮ ।

ಕಾಲಿಗೆ ಭೂಷಣವು ಹರಿಯಾತ್ರೆಯು ||

ಅಲಯಕೆ ಭೂಷಣವು ತುಲಸಿ ವೃಂದಾವನವು ।

ಮೂಲೋಕಭೂಷಣವು ಹರಿಕಥಾಮೃತವು || ೧ ||

ದಾನವೇ ಭೂಷಣವು ಎರಡು ಹಸ್ತಗಳಿಗೆ ।

ಮಾನವೇ ಭೂಷಣವು ಮಾನವರಿಗೆ ||

ಜ್ಞಾನವೇ ಭೂಷಣವು ಯೋಗಿಜನ ಮುನಿಗಳಿಗೆ ।

ಮಾನಿನಿಗೆ ಭೂಷಣವು ಪತಿಭಕ್ತಿಯು || ೨ ||

ರಂಗನನು ನೋಡುವುದೆ ಕಂಗಳಿಗೆ ಭೂಷಣವು ।

ಮಂಗಳಾಂಗನ ಕಥೆಯು ಕಿವಿಗೆ ಭೂಷಣವು ।

ಶೃಂಗಾರ ತುಲಸಿಮಣಿ ಕೊರಳಿಗೆ ಭೂಷಣವು ।

ರಂಗ ಪುರಂದರವಿರಲ ನಾಮವೇ ಭೂಷಣವು || ೩ ||

೧೫೨

ರಾಗ—ಸೌರಾಷ್ಟ್ರ

ತಾಳ—ಅಟ

೧ಹರಿದಾಸರ ಸಂಗ ದೊರೆಯಿತು ಎನಗೀಗ ಇನ್ನೇನಿನ್ನೇನು ।

ವರಗುರು ಉಪದೇಶ ನೆರವಾಯ್ತು ಎನಗೀಗ ಇನ್ನೇನಿನ್ನೇನು ||ಪ||

೧) ಅ (೧). ಅ (B/II). ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿಸಿ ಬರೆದಿದೆ.

ಭೂಷಣಕೆ ಭೂಷಣ ಇದು ಭೂಷಣ ।

ಶೇಷಗಿರಿವಾಸ ವರವೆಂಕಟೇಶ || ಎಂಬುದೊಂದು ಪಲ್ಲವಿ ಇದೆ.

ಎ. ಸೂ ಇದು ಕೆಲವು ಮುದ್ರಿತ ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ರಂಗವಿರಲನ ಅಂಕಿತದಿಂದ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ.

ಮಾಯದ ಸಂಸಾರ ಮಮಕಾರ ತಗ್ಗಿತು ಇನ್ನೇನಿನ್ನೇನು |
ತೋಯಜಾಕ್ಷನ ನಾಮ ಜಿಹ್ವೆಯೊಳ್ಳಲಿಸಿತು ಇನ್ನೇನಿನ್ನೇನು || ೧ ||

ಹಲವು ದೈವಗಳೆಂಬ ಹಂಬಲಬಿಟ್ಟಿತು ಇನ್ನೇನಿನ್ನೇನು |
ಜಲಜನಾಭನ ಧ್ಯಾನ ಹೃದಯದೊಳ್ಳಲಿಸಿತು ಇನ್ನೇನಿನ್ನೇನು || ೨ ||

ತಂದೆ-ತಾಯಿ ಮುಚುಕುಂದವರದನಾದ ಇನ್ನೇನಿನ್ನು |
ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ ಮುಕುಂದ ದಯಮಾಡಿದ ಇನ್ನೇನಿನ್ನೇನು || ೩ ||

ಏನೆಂದು ಹೇಳಲಿ ಆನಂದ ಸಂಭ್ರಮ ಇನ್ನೇನಿನ್ನೇನು |
ಆನಂದಗೋಪನ ಕಂದನಮಹಿಮೆಯ ಇನ್ನೇನಿನ್ನೇನು || ೪ ||

ಎನ್ನವಂಶಗಳೆಲ್ಲ ವಾವನವಾದುವು ಇನ್ನೇನಿನ್ನೇನು |
ಚಿನ್ಮಯ ಪುರಂದರವಿರಲಯ್ಯ ದೊರಕಿದ ಇನ್ನೇನಿನ್ನೇನು || ೫ ||

೧೫೩

ರಾಗ—ಕಾಂಭೋದಿ

ತಾಳ—ಅಟ

೧ ಈಸಬೇಕು ಇದ್ದು ಜಯಿಸಬೇಕು |
ಹೇಸಿಕೆ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಲೇಶ ಆಶೆ ಇಡದಲೆ || ೧ ||

ತಾಪರಸ ಜಲದಂತೆ ಪ್ರೇಮವಿಟ್ಟು ಭವದೊಳು |
ಸ್ವಾಮಿರಾಮನೆನುತ ಪಾಡಿ ಕಾಮಿತ ಕೈಕೊಂಬರೆಲ್ಲ || ೨ ||

ಗೇರುಹಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಬೀಜ ಸೇರಿದಂತೆ ಸಂಸಾರದಿ |
ಮೀರಿ ಅಸೆ ಮಾಡದ ಹಾಗೆ ಧೀರ ಕೃಷ್ಣನನೆನವ ರೆಲ್ಲ || ೩ ||

ಮಾಂಸದಾಶೆಗೆ ಮತ್ಸ್ಯಸಿಲುಕಿ—ಹಿಂಸೆಬಿಟ್ಟ ಪರಿಯೊಳು |
ಮೋಸಹೋಗದೆ ಪುರಂದರವಿರಲ ಶ್ರೀಶ ಜಗದೀಶನೆನುತ || ೪ ||

೧೫೪

ರಾಗ—ಪಂತುವರಾಳಿ

ತಾಳ—ಆದಿ

೧ಡಂಗುರವ ಸಾರಿ ಹರಿಯ ಡಿಂಗರಿಗರೆಲ್ಲರು ಭೂ- ।

ರಂಗದೊಳಗೆಲ್ಲ ಪಾಂಡುರಂಗ ಪರದೈವವೆಂದು || ಪಲ್ಲ ||

ಹರಿಯು ಮುಡಿಹ ಹೂವ ಹರಿವಾಣದೊಳಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ।

ಹರುಷದಿಂದ ಹಾಡಿ ಪಾಡಿ ಕುಣಿದು ಚಪ್ಪಳಿಕ್ಕುತ್ತ || ೧ ||

ಒಡಲ ಜಾಗಟೆಯ ಮಾಡಿ ಮಿಡಿದ ಗುಣಿ ನಾಲಗೆಯ ಮಾಡಿ ।

ಒಡನೆ ಧಣ ಧಣ ಧಣ ಧಣ ಎಂದು ಕುಣಿದು ಚಪ್ಪಳಿಕ್ಕುತ್ತ || ೨ ||

ಇಂತು ಸಕಲ ಜಗಕೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀಕಾಂತನೆ ಪರದೈವವೆಂದು ।

ಕಂತುಪಿತ ಪುರಂದರವಿರಲ ಪರದೈವವೆಂದು || ೩ ||

೧೫೫

ರಾಗ—ಭೈರವಿ

ತಾಳ—ಅಟ

೧ಹರಿಯ ಚರಣವೆಂಬ ಸುರಧೇನುವನು

ಗುರುಬೋಧೆಯೆಂಬ ಕಣ್ಣೆಯಲಿ ಕಟ್ಟಿರಯ್ಯ || ಪ ||

ಭಕುತಿಯೆಂಬ ಕರುವನೆ ಬಿಟ್ಟು ನಿರುತ ವಿ- ।

ರಕುತಿಯೆಂಬ ಚೆನ್ನದಳಿಯ ಹಾಕಿ ||

ಯುಕುತವಾದ ನಿತ್ಯಕಾಯ ಚರಿಗೆಯೊಳೆ ।

ಮುಕುತಿನಾಮಾಮೃತ ಕರೆದುಕೊಳ್ಳಿರಯ್ಯ || ೧ ||

ಕಾಮ ಕ್ರೋಧ ಲೋಭ ಮೋಹ ಮದಮತ್ಸರಗಳೆಂಬ- ।

ಹಮ್ಮೆಂಬ ಕುರುಳನೆ ತಾಳಿ ಹಾಕಿ ||

ತಾಮಸ ಜ್ಞಾನಾಗ್ನಿ ಪುಟಗೈದು ಇಂದ್ರಿಯ ।

ನೇಮದ ನೀರಬೆರಸಿ ಕಾಯಲಿಡಿರೊ || ೨ ||

೧) ಆ (೧) ಆ (VI) ರು (೧/೧೦) ಪ್ರತಿಗಳಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಂಡಿವೆ.

೧) ಆ. (II-೦) ಇ. ಇವುಗಳಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಶಾಂತಗುಣವೆಂಬ ಹದನರಿತು ಆರಿಸಿ ಮತ್ತೆ |
 ಭ್ರಾಂತಮನಮಜ್ಜೆಗೆಯ ಹೆವ್ವನಿಕ್ಕಿ ||
 ಕಾಂತವಿಷ್ಣು ಮಾಯಾಮಂಧದಿ ಶೋಧಿಸಿ-ಸಿ |
 ದ್ವಾಂತವೆಂಬ ಕಡೆಗೋಲ ನೇಣನೆ ಪಿಡಿದು || ೩ ||
 ಪರಬೋಮ್ಮನೆನಿಪ ಬೆಣ್ಣೆಯ ಮುದ್ದಿಯನೆ ತೆಗೆದು |
 ಶರಣವಾಣಿಯೆಂಬ ತುಪ್ಪವನೆ ಕಾಸಿ ||
 ಮರಣವೆಂಬ ನೊರೆ ತೆಗೆದೊಗೆದು ಅವ್ಯುತವ |
 ನಿರುತದ್ಯದಯವೆಂಬ ಕೊಡವನೆ ತುಂಬಿರೊ || ೪ ||
 ಅನವರತ ಹರಿಸ್ಮರಣೆಯೆಂಬ ಬೀಸೂರಿಗೆ |
 ಅನುವಾಗಿ ಕುಳಿತುಂಡು ಸುಖದಿತೇಗಿ ||
 ಚಿನುಮಯ ಚಿದಾನಂದ ಪುರಂದರವಿರಲನ |
 ಅನುದಿನ ನೆನೆ-ನೆನೆದು ಸುಖಿಯಾಗಿರಯ್ಯ || ೫ ||

೧೫೬

ರಾಗ - ಬಿಲಹರಿ

ತಾಳ—ಅಝ

೧ಕೃಷ್ಣೇತಿ ಮಂಗಳಂ ದಿವ್ಯನಾಮ |
 ಇಷ್ಟರಿಂದಲಿ ಭವಬಂಧನ || ಪ ||
 ನಷ್ಟವಾಗಿ ಹೋಹುದೋ || ಅ.ಪ ||
 ನಾರದಮುನಿ ತಾನು ನರಕ ಪಟ್ಟಣಕೆ ಹೋಗಿ |
 ವಾರೀಜನಾಭ ಎಂದು ಒದಂದಾಗ ||
 ಘೋರಪಾತಕವೆಲ್ಲ ದೂರವಾಗಿ ಹೋಯ್ತು |
 ಸೂರೇಯಾಯಿತು ಸ್ವರ್ಗಲೋಕವೆಲ್ಲ || ೧ ||
 ಅಜಮಿಳನು ಈ ನಾಮ ಅಂತ್ಯಕಾಲಕೆ ಸ್ಮರಿಸೆ |
 ನಿಜಪದವಿಯೈದಿದನು ನಿಮಿಷದಲಿ ||

- ೧) ನ ಇ ಮತ್ತು 'ಎ' ಪ್ರತಿಗಳಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿವೆ. ನ ಕೈಬರಹದ ಪ್ರತಿ
 ಯಲ್ಲಿ ೧೧ ನುಡಿಗಳಿದ್ದು ೨ ಪ್ರಕ್ಷಿತ್ತವೆಂದು ಬಿಡಲಾಗಿದೆ. ಮುದ್ರಿತ ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ
 ೭ ನುಡಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಇವೆ.

ಭೂಜಗಭೂಷಣನು ತಾ ಶ್ರೀರಾಮ ಸಾಮಾನ್ಯ ।

ನಿಜಕಾಂತಿಯನು ಕಲೆನು ಉಪದೇಶವಿತ್ತು

|| ೭ ||

ಪಂಚಪಾಂಡವರನು ಹರಿಪಾಶ್ಚರಿತ ನಾದನು ।

ಪಾಂಚಾಲೀ ಮೊರೆಕೇಳಿ ಪೊರೆಯಿತು ನಾದನು ||

ದಾಸಿನಿ ಮಾತಿ ಕೊರವರ ದುಡುಹಿನಿ - ।

ಶ್ವಂತಿಯನು ಹಾಂಡನರ ಪಟ್ಟಿಗಟ್ಟಿದ ನಾದನು

|| ೮ ||

ಸರಸಿಬೋಳಿಗೆ ಮುಳುಗಿ ಅರಿಯ ಬಾಧೆಗೆ ಸಿಲುಕಿ ।

ಕರಿರಾಜ ಹರಿಹರನು ನೋಡಿದುದು ।

ತ್ವರಿತದಿಂದಲಿ ಬಂದು ಕರಿಯನುದ್ಧರಿಸುತ ।

ಕರಿರಾಜದರವನೆಂದೆಸಿಸಿಕೊಂಡ ನಾದನು

|| ೯ ||

ಧ್ರುವ ತನ್ನ ತಂಗೇ ಶೋಭೆಯ ಮೇಲೇರಲು ಪೊಗೆಗೆ ।

ಅವನ ಮಲತಾಯಿ ಗರ್ಜಿಸಿದಳಾಗ ||

ಧ್ರುವ ಸುಖವಿಟ್ಟು ವಸಕಿ ಪೊಗೆಗೆ ಶಪ ಮಹಾತಿ ।

ಸಮಿಯಾದಚಲಪದವ ಪಡೆದನಾಗ

|| ೧೦ ||

ಹಿರಣ್ಯಕಶ್ಯಪ ತನ್ನ ಮಗನ ಬಾಧೆಯ ಮುಳುಕಿ ।

ಗಿರಿಯ ಶಿಖರವಂದೀಡಾಡಲು ||

ನರಹರೆ, ಸರಹರೆ, ರಕ್ಷಿಸೆಂದೆನ್ನಲು ।

ನರಸಿಂಹರೂಪದಿಂದವನ ಪಾಲಿಸಿದ

|| ೧೧ ||

ಕಂದನ ಅಪರಾಧವ ಕೇಳದೆ ಸ್ತುತನು ತಾ ||

ನಂದತಿ ದಾರುಣ ಕಡಹದೋಳು ಕೆಡಹೆ ||

ಅಂದು ಸುಧನ್ವ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನೆಂದೆನಲಾಗಿ ।

ಬಂದು ಕಂಡಿವ ಎಣ್ಣೆ ತಗ್ಗೇರಾಯಿತು

|| ೧೨ ||

ಅಸುರಬಾಧೆಗೆ ಸಿಲುಕಿ ಅಶೋಕಪದಲಿ ।

ಶಲಮುಖಿ ಬೀಜಮಂತ್ರವ ಜಪಿಸೆ ।

ಅಸುರನ ಕೊಂದು ಅಶೋಕವನವ ಬಿಡಿಸಿ |

ವಸುಧೇಸುತೆಯ ಸಲಹೆದ ರಾಮನಾಮ

|| ೮ ||

ಪರಿಪರಿ ಭಕ್ತರನು ಪಾಲಿಸಿತು ಈ ನಾಮ |

ಪರಮ ಮಂಗಲವು ಪಾವನವು ಈ ನಾಮ ||

ಸುರರು ಬ್ರಹ್ಮಾದಿಗಳು ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡುವ ನಾಮ |

ಧರೆಯೊಳು ಸಿರಿ ಪ್ರರಂದರದಿರಲ ನಾಮ

|| ೯ ||

೧೫೭

ರಾಗ—ಶ್ರೀರಾಗ

ತಾಳ—ಅಟ

೧ಶೋಭನ ಶೋಭನವೆ ನದ್ದು- |

ಶ್ರೀ ಭೂದೇವಿಯರ ಅರಸು ವೆಂಕಟಗೆ

|| ಪ ||

ಅಂದು ಕ್ಷೀರಾಂಬುಧಿಯನ್ನು ಮಧಿಸಲಾಗ |

ಇಂದಿರೆ ಹರುಷದಿಂದುದಿಸಿ ಬಂದು ||

ಮಂದಾರಮಾಲೆಯ ಹಾಕಿನ ದೇವಗೆ |

ಕಂದರ್ಪಕೋಟಿ ಲಾವಣ್ಯ ಮೂರುತಿಗೆ

|| ೧ ||

ಜನಕನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜಾಧಿರಾಜರು |

ಎಣಿಕೆಯಿಲ್ಲದೆ ಬಂದಿರಲಾಗಿ ||

ಸನಕಾದಿದ್ರೋಣ ಕಂದು ಸಂತೋಷದಿ |

ಜನಕನ ಮೊಲೆಯ ಹಾಕಿದ ರಾಮಗೆ

|| ೨ ||

ರುಕುಮನು ಶಿರುಹಾಲಗೀವೆನೆಂಬ ದೂತಿಗೆ |

ಸಕಲರಾಮರು ಬಂದಿರಲಾಗಿ ||

ಭಕುತಪತ್ನೀನ ಕಂಡು ಸಂತೋಷದಿ |

ರುಕುಮಿಗೆ ದೂತಿಯ ಹಾಕಿದ ಕೃಷ್ಣಗೆ

|| ೩ ||

೧) ಅ (೧೧) ರಿಂದ ತೆಗೆದು ಬರೆದಿದೆ. ಈ ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಗೊಂಡಿದೆ.

ಸತ್ಯಭಾಮೆ ನೀಳಾ ಭದ್ರಾಕಾಳಿಂದಿಯು |
 ಮಿತ್ರವಿಂದಾ ಲಕ್ಷಣಾ ಜಾಂಬವತಿ ||
 ಮತ್ತೆ ಸೋಳಾಸಾಸಿರ ಗೋಪಿಕೆಯರ |
 ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಳಿದ ಕಲ್ಯಾಣಗೆ

|| ೪ ||

ಪದ್ಮದೇಶದಲೊಬ್ಬ ದೇವಾಂಗನೆಯು |
 ಪದ್ಮಮುಖಿಯು ಶ್ರುತಕೀರ್ತಿಯಾಗಿ ||
 ಪದ್ಮನಾಭ ಶ್ರೀಪುರಂದರವಿಠಲಗೆ |
 ಪದ್ಮಾವತೀಪ್ರಿಯ ಶ್ರೀನಿವಾಸಗೆ

|| ೫ ||

೧೫

ರಾಗ—ಸಾರಂಗ

ತಾಳ—ಆದಿ

೧ ಶೋಭನವೆ-ಹರಿ-ಶೋಭನವೆ

|| ಪ ||

ಶೋಭನವೆನ್ನಿರಿ ಶುಭಕರದಿಂದಲಿ |

ಶೋಭನ ಶ್ರೀಲೋಲ ಗೋಪಾಲನೆನ್ನಿರೆ

|| ಅ.ಪ ||

ಪಾಲುಗಡಲು ಮನೆಯಾಗಿರಲು |

ಆಲದೆಲೆಯ ಮೇಲೆ ಮಲಗುವರೆ ||

ಮೂಲೋಕವೇ ನಿನ್ನ ದರದೊಳಿರಲು |

ಬಾಲಕನಾಗಿ ಎತ್ತಿಸಿಕೊಂಬುವರೆ

|| ೧ ||

ಸಿರಿ ನಿನ್ನ ಕೈವಶವಾಗಿರಲು |

ತಿರುಮಲ ಮಲೆಯನು ಸೇರುವರೆ ||

ಸರಸಿಜಭವ-ಭವ ನಿನ್ನ ಪೂಜಿಸಲು |

ನರನ ಬಂಡಿಯ ಬೋಪನಿಸುವರೆ

|| ೨ ||

ಕಮ್ಮಗೋಲನ ಪಿತನಾಗಿರಲು |
ಗಮ್ಮನೆ ಕುಬುಜೆಗೆ ಸೋಲುವರೆ ||
ಬ್ರಹ್ಮ ಪರಬ್ರಹ್ಮಚರಣಕೆ ಶರಣು |
ಹಮ್ಮಿನ ದೈವ ಶ್ರೀಪುರಂದರವಿರಲ

|| ೩ ||

೧೫೯

ರಾಗ—ಶ್ರೀರಾಗ

ತಾಳ—ಅಟ

೧ ಆರತಿಯ ಬೆಳಗಿರೆ

|| ಪಲ್ಲ ||

ಆರಸಿ ರುಕ್ಮಿಣಿಕೂಡ ಆರಸು ವಿರಲಗೆ |
ಬಿರುದಿನ ಶಂಖವ ಪಿಡಿದ ವಿರಲಗೆ ||
ಸರಸಿಜ ಸಂಭವ ಸನ್ನುತ ವಿರಲಗೆ |
ನಿರುತ ಇಟ್ಟಿಗೆ ಮೇಲೆ ನಿಂತ ವಿರಲಗೆ

|| ೧ ||

ದಶರರರಾಯನ ಉದರದಿ ವಿರಲ |
ಶಿಶುವಾಗಿ ಜನಿಸಿದ ಶ್ರೀರಾಮವಿರಲ ||
ವಶುಪತಿ ಗೋಪಿಯ ಕಂದನೆ ವಿರಲ |
ಅಸುರೆ ವೈತನಿಯ ಕೊಂದ ವಿರಲಗೆ

|| ೨ ||

ಕಂಡಿರ ಬೊಬ್ಬರ ವೆಂಕಟವಿರಲನ |
ಅಂದಜಮಾಹನ ಅಹುದೋ ನೀ ವಿರಲ ||
ಪಾಂಡುರಂಗ ಕ್ಷೇತ್ರಪಾಪನ ವಿರಲಾ |
ಪುಂಡರೀಕಾಕ್ಷ ಶ್ರೀಪುರಂದರವಿರಲಗೆ

|| ೩ ||

೧೬೦

ರಾಗ—ಶ್ರೀ,

ತಾಳ—ಝಂಪೆ

ಜಯಮಂಗಳಂ ಸ್ತುತೃ ಶುಭಮಂಗಳಂ
ಜಯತುಂಗ ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿ ನರಸಿಂಹಗೆ

|| ಪ ||

ಕಂದರ್ಪನಯ್ಯಗೆ ಕೋಟಿಲಾವಣ್ಯಗೆ ।
 ಮಂದರೋದ್ಧಾರ ಮಧುಸೂದನನಿಗೆ ॥
 ಕಂದ ಪ್ರಲ್ಹಾದನನು ಕಾಯ್ದ ದೇವನಿಗೆ ಶ್ರೀ- ।
 ಇಂದಿರಾರಮಣ ಸರ್ವೋತ್ತಮನಿಗೆ

॥ ೧ ॥

ಕರಿರಾಜವರದನಿಗೆ ಕರುಣಾಸಮುದ್ರನಿಗೆ ।
 ಸರಸಿಜೋದ್ಭವ-ಭವವಂದ್ಯ ಹರಿಗೆ ॥
 ಗಿರಿಯರಸು ಕಾವೇರಿಪುರದ ರಂಗಯ್ಯಗೆ ।
 ಗಿರಿರಾಜಪತಿವಂದ್ಯ ಸುರರ ನಿಧಿಗೆ

॥ ೨ ॥

ಅಂಬರೀಷನ ಶಾಪ ಅಪಹರಿಸಿದವನಿಗೆ ।
 ತುಂಬುರ—ನಾರದ—ಮುನಿವಂದ್ಯಗೆ ॥
 ಕಂಬುಕಂಠರ ಪುರಂದರವಿರಲರಾಯಗೆ ।
 ಅಂಬುಜನಾಭಗೆ ಅಜನ ಪಿತಗೆ

॥ ೩ ॥

ಪರಿಶಿಷ್ಟ ೧

ಶಬ್ದಾರ್ಥ :

ಸಂದರ್ಭಕಥೆ :

ವಿವರಣೆ : (ಭೌಗೋಲಿಕ, ಐತಿಹಾಸಿಕ

ವಿಷಯ ಸಹಿತ)

೧ನೆಯ ಹಾಡು

ಭಕ್ತರಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಬಗೆಯೆಂದು ಭಗವದ್ಗೀತೆ ಹೇಳುತ್ತದೆ. (ಆರ್ತೋ ಜಿಜ್ಞಾಸು-
ರರ್ಥಾರ್ಥೋ ಜ್ಞಾನೀ ಚ ಭರತವರ್ಷಭ || ಭ. ಗೀ. ೭/೧೬). ಆರ್ತಭಕ್ತ ಎಂದರೆ ಸಂಸಾರ
ದುಃಖದಿಂದಲೂ ಅಜ್ಞಾನಜನ್ಯ ದುಃಖದಿಂದಲೂ ಪೀಡಿತವಾದ ಜೀವ. ಅದು ಪರಮಾತ್ಮ
ನಲ್ಲಿ ಮೊರೆಯಿಡುವುದು. ಈ ಅವಸ್ಥೆಗೆ ಆರ್ತಭಕ್ತಿ ಎಂಬ ಹೆಸರು.

ಈ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಹಾಡುಗಳೆಲ್ಲ ಆರ್ತಭಕ್ತನ ವಿವಿಧ ಮನೋಭಾವವನ್ನು
ಪ್ರಕಟಿಸುವಂತಹವಾಗಿವೆ. ಬೇಸತ್ತು ಜೀವ, ಮೊದಲು ನಿಷ್ಕ್ರಿಯವಾಗಿ ತನ್ನ ಹಣೆಬರೆಹ
ವನ್ನು ಕುರಿತು ಯೋಚಿಸುವುದು. ಈ ಮೊದಲನೆಯ ಹಾಡು ಹಣೆಯ ಬರೆದವನ್ನು
ಕುರಿತುದೇ ಆಗಿದೆ.

೧ ಎಂತು = ಎನಿತು = ಎಷ್ಟು.

ಬಲ್ಲಿದ = ಐಶ್ವರ್ಯವಂತ.

ಅಲ್ಲ = ಖಾರಗೇಣಸು.

೨ ಪಂಚಬಾಣ = ಕಾಮ (ಅರವಿಂದಮಶೋಕಂ ಚ ಚೂತಂ ಚ ನವ
ಮಲ್ಲಿಕಾ || ನೀಲೋತ್ಪಲಂ ಚ ಪಂಚೈತೇ ಪಂಚಬಾಣಸ್ಯ ಸಾಯಕಾಃ—ಅಮರ.)
ಮಾಣು = ಬಿಡು; ತಡೆ; ಹೋಗು.

೨ನೆಯ ಹಾಡು

ಆರ್ತಭಕ್ತನ ಇನ್ನೊಂದು ಬಗೆಯ ಗೋಳ.

ಭಂಡನಾಗು = ಹಣ್ಣಾಗು; ಸೋತುಹೋಗು.

ಕಂಡಕಲ್ಲು = ದೇವರಮೂರ್ತಿ, ಭರಮಪ್ಪ, ಕರಿಯವ್ವ ಮುಂ.

ದಿಂಡೆಗಾರ = ಸ್ವೇಚ್ಛಾಚಾರಿ.

ಶುಂಡಾಲ = ಆನೆ.

ಉಳುಹು = ಕಾಯಿ; ಸಂರಕ್ಷಿಸು.

೩ನೆಯ ಹಾಡು

ಅಜ್ಞಾನದ ಕತ್ತಲೆಯಲ್ಲಿ ತೊಳಲಾಡುವ ಭಕ್ತನ ಮೊರೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು.

೧ ನೂಯೆ = ಅಜ್ಞಾನ. (ಮಮಮಾಯಾದುರತ್ಯಯಾ ಭ. ೧೬)

ವಿಷಯ = ಕಾಮೇಚ್ಛೆ,

ಶ್ವೇತಬಿಂದು = ವೀರ್ಯ.

ಕೀತ = ಪಕ್ಷವಾದ

ಹುಟ್ಟಿ ಹೋಗಲಾರೆ = ಜನ್ಮತಾಳಲಾರೆ.

೨ ಹೂಸೆ = ತೊಡೆಯಲಾಗಿ.

ಹೊಲೆಯ ಗೂಡು = ಗರ್ಭಾಶಯ.

ಹರಿದುತಿನ್ನು = ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಾಡು.

ಜವ = ಯವು.

ಬೆನ್ನ ಬಪ್ಪರು = ಸಂಗಡಬರುವವರು.

೩ ಬಸಿಬಸಿರೊಳು = ಜನ್ಮಜನ್ಮದಲ್ಲಿ

ಹರಿದು = ಓಡಾಡಿ.

ತರಗೆಲೆ = ಒಣಗಿದೆಲೆ.

ಕುಕ್ಷಿ = ಹೊಟ್ಟೆ.

೪ನೆಯ ಹಾಡು

ತನ್ನ ಸಂಸಾರದ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಅಧಾರ್ಮಿಕ ರೀತಿಯಿಂದ ಬದುಕಿದ ಜೀವ ವರ ಮಾತ್ಸನನ್ನು ಈ ರೀತಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಒದಗಿ = ಅನುಕೂಲವಾಗಿ.

೨ ಕಲ್ಲಕರಗಿಸಬಹುದು; ಹುರಿಗಡಲೆಯನ್ನು ಅರೆದು ತೈಲವನ್ನು ತೆಗೆದಾದ ರುಣಲಿಬಹುದು. (ಹೋ. ಲಭೇತ ಸಿಕತಾಸು ತೈಲಮಪಿ ಯತ್ನತಃ ಪೀಡ ಯನ್ || ಭ. ನೀತಿಶತಕ)

೩ ಹಲ್ಲುಕಿರಿ = ದೈನ್ಯಭಾವ ತೋರಿಸು.

ಭ್ರಾಂತಿ = ಅಜ್ಞಾನ.

೫ನೆಯ ಹಾಡು

ಜೀವಗೊದಗುವ ಜನ್ಮಜನ್ಮಾಂತರಗಳ ಕಷ್ಟ-ಕೋಟಲೆಗಳನ್ನು ಈ ಸುಳಾದಿಯಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ.

೧ ಮರ್ತ್ಯ = ಭೂಮಿ

ಹನ್ನು = ಅಹಂಕಾರ

ನಂಬತ್ತೆಂಟು ಸಾಸಿರ = ಎಣಿಕೆಯಿಲ್ಲದಷ್ಟು

ವೈತರಣಿ = ಯಮಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ಭಯಂಕರವಾದ ನದಿ.

೨ ಸಂಚಿತಕರ್ಮ = ಮಾಡಿಟ್ಟ ಕರ್ಮ (ಪೂರ್ವಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಕರ್ಮಗಳು.)

ಪ್ರಾರಬ್ಧ ಕರ್ಮ = ಈಗ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಂಚಿತ ಕರ್ಮದಲ್ಲಿಯ ಭಾಗ.

ಆಗಾಮಿಕರ್ಮ = ಮುಂದಿನ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಸಂಚಿತವಾಗುವ ಕರ್ಮ.

೩ ಸ್ತ್ರೀಗೋಷ್ಠಿ = ವಿಷಯಸುಖ
ದಕ್ಕು = ಸಲ್ಲು; ಹೊಂದಿಕೆಯಾಗು

೪ ಕೃಛ್ರ = ದೇಹದಂಡನೆಯ ಒಂದು ವ್ರತ
ಗೋವತ್ಸಪಥದಂತೆ = ಆಕಳ ಹಿಂದೆ ಕರು ಹೋದ ಹಾಗೆ
ಚಿತ್ತುಖ = ಪರಮಾತ್ಮ

ಗೋವತ್ಸಪಥ = ಆಕಳ ಕರುವಿನ ಹೆಜ್ಜೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂತ ನೀರು. ಅಂದರೆ ಕಿರಿದಾದ ಹಾಗು ಆಳವಲ್ಲದ ಜಲಾಶಯ.

ಶ್ರೀವತ್ಸ = ವಿಷ್ಣುವಿನ ಎದೆಯಮೇಲಿರುವ ಚಿಹ್ನೆ.

(ವಿ. ಸೂ. ಸ್ವಾಯಂಭುವ ಮನುವಿನ ಯಜ್ಞಕಾಲದಲ್ಲಿ ತ್ರಿಮೂರ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠ ತಾರೇಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಭೃಗುಮುನಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಲಾಯಿತು. ಆಗ ಆತನು ಶಿವಲೋಕ ಮತ್ತು ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಶಿವನಿಗೂ ಬ್ರಹ್ಮನಿಗೂ ಶಾಪ ಕೊಟ್ಟು ವಿಷ್ಣುಲೋಕಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ವಿಷ್ಣುವು ನಿದ್ರೆಹೋಗಿದ್ದನು. ಭೃಗು ಸಿಟ್ಟಿಗೆದ್ದು ವಿಷ್ಣುವಿನ ಎದೆಗೆ ಒದ್ದದ. ಇದೆ ಶ್ರೀವತ್ಸಚಿಹ್ನೆವೆಂದು ಹೆಸರಾಯಿತು. ಭಾಗ. ೧೦/೮೯).

೫ ಚಂದ್ರನು.....ಹಣ್ಣೆಂದ = ಇದರ ಪೌರಾಣಿಕ ಸಂದರ್ಭ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿಲ್ಲ.

ಇಂದ್ರ, ನಿನ್ನ ಪಾರಿಜಾತವ ತಂದ = ಎಲೈ ಇಂದ್ರನೆ, ಕೃಷ್ಣನು ನಿನ್ನ ಪಾರಿಜಾತವನ್ನು ಭೂಮಿಗೆ ತಂದನು. (ಸಂ. ೧/೩೦೪)

ಪಂಚೈತೇ ದೇವತರಪೋ ಮಂದಾರಃ ಪಾರಿಜಾತಕಃ ||

ಸಂತಾನಃ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷಶ್ಚ ಪುಂಸಿ ವಾ ಹರಿಚಂದನಂ || (ಅಮರ)

೬ ವರುಣದೂತರು ಬಂದುನೂಡಿಸಿಕೊಂಡ

ನಂದಗೋಪನು ಏಕಾದಶಿಯಂದು ನಿರಾಹಾರ ಮಾಡಿ ಶ್ರೀಹರಿಪೂಜೆ ಮುಗಿಸಿ ಮರುದಿನ ದ್ವಾದಶಿಯ ದಿನದ ನಸುಕಿನಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಕ್ಕಾಗಿ ಯಮುನೆಗೆ ಹೋದನು. ಆಗ ವರುಣನ ದೂತರು ಅವನನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ವರುಣನ ಕಡೆಗೆ ಹೋದರು. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದ ದನಗಾಹಿಗಳು ಅಳತೊಡಗಿದರು. ಆಗ ಕೃಷ್ಣನು ಅವರನ್ನು ಸಂತೈಸಿ ವರುಣಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೋದನು. ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಕಂಡ ವರುಣನು ಅವನನ್ನು ಆದರದಿಂದ ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮನ್ನಿಸಿ ನಂದಗೋಪನನ್ನು ಆತನಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದನು. (ಭಾಗ ೧೦/೨ ಅಧ್ಯಾಯ)

೭ ಸಾಸಿರಶಿರನೆ ..ಸಾಸಿರ ಚರಣನೆ = (ಸಹಸ್ರಶೀರ್ಷಾ . ,ಪುರುಷಸೂತ್ರ. ಬುಗ್ಗೇದ ೧೦/೯)

೬ನೆಯ ಹಾಡು

ಆರ್ತ ಭಕ್ತನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಜೀವನ ಅಸ್ಥಿರ, ಪರಮಾತ್ಮನೊಬ್ಬನೇ ಸ್ಥಿರ ಎಂಬ ವಿಚಾರವು ಮೂಡುತ್ತದೆ.

೧ ಯಮಧರ್ಮ = ಸೂರ್ಯನ ಮಗ. (ದಕ್ಷಿಣದಿಕ್ಕಾಲಕ, ಸಂಜ್ಞಾದೇವಿ ಈತನ ತಾಯಿ, ಯಮುನಾಸದಿ ಈತನ ತಂಗಿ, ಶನಿ ಇವನ ಮಲತಾಯಿಯ ಮಗ ತನ್ನ ಉದ್ಧಾಮ ನಡತೆಯಿಂದ ಶಾಪಗ್ರಸ್ತನಾಗಲು ವೈರಾಗ್ಯ ಹುಟ್ಟಿ ತಪಶ್ಚರ್ಯ ಮಾಡಿದನು. ಬ್ರಹ್ಮನು ಇವನಿಗೆ ಪಿತೃಗಳ ಸ್ವಾಮಿತ್ವ ಹಾಗೂ ಜಗತ್ತಿನ ಪಾಪಪುಣ್ಯಗಳ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿದನು.

ಬಾರದೆ = ಬರುವದಿಲ್ಲವೆ ?

೨ ಲೋಲ = ಆಸಕ್ತ.

ಮೂಳ = ಬುದ್ಧಿಗೇಡಿ.

ನೂಲಮಾಲೆ = ಗುಣರಹಿತವಾದದ್ದು, ನಿಸ್ಸಾರವಾದದ್ದು.

೩ ಕರನಾಳು = ಕೈಗತ್ತಿ. ನಾಶಕಾರಿ.

ಬೀಳು = ಹಾಳು.

೪ ಮನೆ, ಮನೆನಾರ್ತ = ಮನೆ ಮತ್ತು ಸಂಸಾರ.

ನನಜಸಂಭವಗೂ ನಿಶ್ಚಯವಿಲ್ಲವೆಷ್ಟೆವತ್ತತ್ತದ ಪ್ರಕಾರ ಬ್ರಹ್ಮ ಪದವಿಯೂ ಅಸ್ಥಿರವಾದುದೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಮುಂದಿನ ಕಲ್ಪದಲ್ಲಿ ವಾಯುದೇವರು (ಹನುಮಂತ) ಬ್ರಹ್ಮಪಟ್ಟಿಕೆ ಬರುವರು.

೭ ನೆಯ ಹಾಡು

ಗರ್ಭವಾಸದಿಂದ ಮೊದಲ್ಪಾಡಿ ಮರಣಾಂತ್ಯದ ವರೆಗೆ ಜೀವನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಅವಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಡುವ ಕಷ್ಟ-ನಷ್ಟಗಳನ್ನು ಈ ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ದಾಸರು ಪರಮಾತ್ಮನೆದುರು ತೋಡಿ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

೧ ಸಂಚಚ್ಛೂತ = ಪೃಥ್ವೀ, ಅಪ್, ತೇಜ, ವಾಯು, ಆಕಾಶ.

ಔಷಧಿ = ವನಸ್ಪತಿಗಳು

ಅನ್ಯ = ಆಹಾರ

ಶುಕ್ಲ - ಶೋಣಿತ = ವೀರ್ಯ ಮತ್ತು ರಕ್ತ

೨ ಇಂದ್ರಿಯ = ವೀರ್ಯ

ಹೊಲೆರುಧಿರ = ಋತುಸ್ರಾವ

ಬುದಬುದ = (ಬುದ್ಬುದ) ಗುಳ್ಳೆ

೩ ಅಂಗ = ಶಿರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದ ದೇಹ.

ನವರಂಧ್ರ = ೨ ಕಣ್ಣು; ೨ ಕಿವಿ; ೨ ಮೂಗಿನ ಹೊರಳೆಗಳು; ೧ ಬಾಯಿ;

೧ ಗುದ: ೧ ಉಪಸ್ಥ.

ಏಳಿಲಿ = ಏಳನೆಯ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ

ಧಾತು = ದೇಹದ ಏಳು ಮೂಲತತ್ತ್ವಗಳು - ರಸ; ರಕ್ತ; ಮಾಂಸ;

ನೇಣ; ಎಲುವು; ಮಿದುಳು; ವೀರ್ಯ.

೪ ಪೂರ್ವಾನುಭವ ಕರ್ಮ = ಪೂರ್ವಜನ್ಮದ ಕರ್ಮಫಲದ ಅನುಭವ.

- ೫ ನರಕ = ಕೊಳೆ
ಘನನುರುತ = ಪ್ರಸೂತಿವಾತ
ಅರುಹ = (ಪೂರ್ವಜನ್ಮದ) ಜ್ಞಾನ
ನ್ಯುತಭಾವ = ಸತ್ತಂತಹ ಸ್ಥಿತಿ
- ೬ ನಿಷ್ಣು ನಾಯಿ = ದುರ್ಗೆ
(ದೈವೀ ಹ್ಯೇಷಾ ಗುಣಮಯೀ ಮಮಮಾಯಾ ದುರತ್ಯಯಾ | ಭ. ಗೀ ೭/೧೪)
- ೭ ದುರಿತರೂಪ = ಮೂರ್ತಿವೆತ್ತ ಪಾಪ
- ೮ ನಿಷ್ಕಮದಿಂದ = ತಪ್ಪು ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕುತ್ತ
- ೯ ಗೋಳಿಡುತ + ಅವಿದ್ಯೆ ಕರ್ಮ = ಅಜ್ಞಾನದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಕರ್ಮ.
- ೧೦ ಜ್ವರದ ನೇಲೆ ಅತಿಸಾರ ಬಂದಂತೆ = ಜ್ವರದಲ್ಲಿ ಅತಿಸಾರ ಕೂಡಿ
ದರೆ ಅದು ಅಸಾಧ್ಯರೋಗವಾಗುತ್ತದೆಂದು ವೈದ್ಯರ ಮತ.
ನಿಷಯ = ಕಾಮೋಪಭೋಗ
- ೧೧ ಹುತ್ತು = ಹುಳುಗಳ ಮನೆ; ಆಶ್ರಯ
ಜೊತ್ತು = ಸಂಬಂಧ (ತ್ನ-ಯೋಕ್ತ)
ಕರಡು = ಬರಡು
ಕರ್ಮಕತ್ತಲೆ = ಅವಿದ್ಯಾಕರ್ಮದಿಂದಾದ ಅಜ್ಞಾನ
(ಪರಮಾತ್ಮನ ಜ್ಞಾನವು ವಿದ್ಯೆಯೆನಿಸುತ್ತದೆ)
- ೧೨ ಅಡಸು = ಮುತ್ತು
ಸರಕುಮಾಡರು = ಅಲಕ್ಷಿಸುವರು
- ೧೩ ಅವಜ್ಞೆ = ಅವಮಾನ
ಅಳಲು = ಆಸೆಪಡು
ಕಟ್ಟಳೆಯ ದಿನತುಂಬಿ = ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ದಿನ ಮುಗಿದು
(ಆಯುಷ್ಯ ಮುಗಿದು)
ಕುಟ್ಟಿಕೊಂಡು + ಅಳು = ಬಹಳ ದುಃಖಪಡು

- ೧೫ ಯೋನಿಮುಖ = ಜನ್ಮಸ್ಥಾನ
ಸನ್ಮತಿ = ಸುಜ್ಞಾನ

೮ ನೆಯ ಹಾಡು

- ೧ ತಂದೆಯುದರದಿ ಮೂರುತಿಗಳು = ಯಾವುದೇ ಜೀವವು ಜನ್ಮಕ್ಕೆ ಬರುವ ಮೊದಲು ತಂದೆಯ ದೇಹದಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದು ಅವನ ಮೂಲಕ ತಾಯಿಯ ಗರ್ಭಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ, (ಭಾಗ. ೮/೩೧-೧. ಭಾರತ, ತಾ. ನಿ. ೧೨/೬೨. ೬೩)
- ೨ ನಿನ್ನನು ಮರೆತೆನು = ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿರುವ ವರೆಗೆ ಪೂರ್ವಜನ್ಮಸ್ತರಣೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಹುಟ್ಟಿದ ಕೂಡಲೆ ಅದು ಮರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ.
ಉತ್ತಮೋತ್ತಮ = ಸರ್ವೋತ್ತಮ.
- ೩ ನಿೂರಿ = ಮರೆತು.
ಕಕ್ಕುಲತೆ = ಸೆಳೆತ.
- ೪ ಬಳಕೆನೂತು = ವ್ಯಪಹಾರದ ಮಾತು.
- ೫ ಅಳ್ = ಮುಳುಗು.
ದೃಢದಿ = ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ.

೯ ನೆಯ ಹಾಡು

- ೧ ಇದರಲ್ಲಿ ದಾಸರು ಸಾಂಸಾರಿಕ ಚಿಂತೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಪರಮಾತ್ಮನಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿ ನಿಶ್ಚಿಂತಭಾವ ವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.
ಕೊತ್ತಿ = ಬೆಕ್ಕು;
- ೨ ಅರ್ಧರಹಿತವಾದ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ, ನಮಸ್ಕಾರ, ನರ್ತನ, ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಗೆ ಪರಮಾತ್ಮನು ಒಲಿಯಲಾರನೆಂಬ ಭಾವವನ್ನು ದಾಸರು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.
ದಂಡಿಯ ನೊಗದಂತೆ ಬೀಳಲಾರೆ = ದಂಡವತ್ ಪ್ರಾಣಮು
ಮಾಡಲಾರೆ.

ನೆಗೆದಾಡು = ನರ್ತನಮಾಡು.

ಮುತ್ತೆ = ಬೇರೆ ವಿಷಯ.

೧೦ನೆಯ ಹಾಡು

ಸಂಸಾರಭ್ರಾಂತವಾದ ಜೀವ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಮರೆತುಹೋಗಿ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪದನ್ನು ಹೊರಹಾಕುವ ಹಾಡುಗಳು ಈ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇವೆ.

೧ ಕಿಂಕಿಣಿಧ್ವನಿ = ಕೂಸಿನ ಕಿರುಗೆಜ್ಜೆಯ ಸವಿನಾದ.

ಮಂಕು = ಮರುಳಾದ.

೨ ಲೋಚನಚರಿಸುತ = ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಹೊರಳಿಸುತ್ತ,

ಪತಂಗ = ದೀಪದ ಹುಳು.

೩ ಗುಹ್ಯ = ಯೋನಿ.

ತೀಟೆ = ಅತೀವ ಆಸಕ್ತಿ; ತಿಂಡಿ.

ಬಡಿಗಲ್ಲು = ಬಲೆಯ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಕಟ್ಟಿದ ಕಲ್ಲು.

ಅಡಗಿದ = ಬಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕ.

೪ ಮೃತ್ತಿ = ಉದ್ಯೋಗ,

ಬಲೆ = ಗಾಳ.

೫ ಲಂಪಟೆ = ಆಸಕ್ತ.

ಸೊಂಪಿನ = ಮಧುರ; ಸವಿಯಾದ.

ಸೊಂಪಳಿ = ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳು.

ವಿ. ಸೂ. — ಸಂಹಿಗಹೂವಿನಲ್ಲಿ ಸವಿಸವಿಲ್ಲದುದರಿಂದ ಜೀನ್ಮೋಗಗಳು ಅದನ್ನು ಮುತ್ತುವದಿಲ್ಲ. ಮುತ್ತಿದರೆ ಬರಿ ಹುಡಿ ಮೈಗೆ ಮತ್ತಿ ಮೈಬಣ್ಣವು ವಿಕಾರಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

೬ ತಮ್ಮ = ತಮ್ಮಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾವೆ;

ಕಾಂತಾರದ ಅರಸು = ಅಡವಿಯರಾಜ; ವಿದೇಶಿ.

ವಿ. ಸೂ. — ಇದರೊಡನೆ (ಸಂ. ೧. ಪುಟ, ೯೪) ನಾನಿಸಗೇನ ಬೇಡುಪುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಹಾಡನ್ನು ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿರಿ.

೧೧ನೆಯ ಹಾಡು

- ೧ ಚಿಹಿ, ಹಳಿ, ಥೂ = ತಿರಸ್ಕಾರಾರ್ಥ ಶಬ್ದಗಳು.
 ಬಣ್ಣದ ಬೀಸಣಿಕೆ = ಆಕರ್ಷಕ ವಸ್ತು; ಹೊರಮಿಂಚಿನ ಹೆಣ್ಣುಗಳನ್ನು
 ಈ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಬಣ್ಣಿಸುವ ರೂಢಿ ಇದೆ.
 ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ಮುಣ್ಣು ಚೆಲ್ಲಿಕೊ = ಕಣ್ಣನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊ.
- ೨ ಜಾಗರ = ಇಡೀಯ ರಾತ್ರಿ ಪರಮಾತ್ಮಸ್ತುತಿ ಮಾಡಿ ಎಚ್ಚತ್ತಿರುವುದು.
 ಮುಗಿಲು ಹರಿದುಬೀಳು = ಅಸಾಧ್ಯವಾದ ಕೇಡೊದಗು.
 ನಾಸುದೇವನ = ಸರ್ವವ್ಯಾಪಕನಾದ ಪರಮಾತ್ಮ, ಕೃಷ್ಣ. (ವಸುದೇವನ
 ಮಗ) (ಭಾ. ಉದ್ಯೋಗ ೭೯)
- ೩ ತಲೆಯಚಿಟ್ಟಕ್ಕಿ = ಬೇಸತ್ತು.
 ದಾಸಿಯ ಮಗ = ತೊತ್ತಿನ ಮಗ; ಆಳು.
- ೪ ಪ್ರಸ್ತ = ಭೋಜನಕೂಟ.
 ಹಿರಿಯಮಗ = ಅಧಿಕಾರವಂತ
 ಬಿಂದುನಾತ್ರನೆ... ಪರ್ಮತದಷ್ಟು = ಸುಖವು ಎಷ್ಟಿದ್ದರೂ ಅದು
 ಅಲ್ಪವಾಗಿ ಕಾಣುವುದು. ದುಃಖವು ಅಲ್ಪವಾದರೂ ಪರ್ಮತಪ್ರಾಯ
 ವಾಗಿ ತೋರುತ್ತದೆ.

೧೨ನೆಯ ಹಾಡು

- ೧ ಮಂದಜ್ಞಾನ = ಅಜ್ಞಾನ.
 ದೇಹಸಂಬಂಧಿ.... ಇವರೈವರು = ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಗಳು.
- ೨ ಕ್ರೋಧ = ಕೋಪಿಗಳು.
 ಕುಹಕ = ಮೋಸಗಾರರು.
 ಕಾಲ = ಯಮ,
- ೩ ಕದುವು = ಇಕ್ಕಟ್ಟಾದ ತೆಗ್ಗು.

೧೩ನೆಯ ಹಾಡು

ಕಾಲಮಹಿಮೆಯನ್ನು ದಾಸರು ಈ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. (ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಭವಿಷ್ಯದ್ವೈತನ, ಕಾಲಮಾಹಾತ್ಮ್ಯ, ವೀರಶೈವರ ಕಾಲಜ್ಞಾನ ಮುಂ. ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಬಹುದು.)

- ೧ ಕೈಬರು=ಮಾಡಲು ಸಿದ್ಧವಾಗು.
ಬಾಹುದೊ=ಬರುವದು.
ಉಂಟು=ಕಾಲವು ಇರುವದು
ಪುಂಡು=ತುಂಟತನ
ಪೋಕರಿ=ಮಂಗತನ; ಹುಡುಗಾಟಿಕೆ
ಭಂಡೆಯರು=ಮಾನಗೇಡಿಗಳು
ದಿಂಡೆಯರು=ಸೊಕ್ಕಿದವರು
- ೨ ಒತ್ತೆ=ಸೂಳೆಗೆ ಕೊಡುವ ಹಣ
ತೊತ್ತೆಯರು=ಬೀದಿಬಸವೆಯರು
ಅರ್ತಿಕಾರ್ತಿ=ಪ್ರೀತಿಯ ಹೆಂಡತಿ; ಪ್ರೀಯಸಿ
- ೩ ಮಸಿ=ಇದ್ದಲಿ
ಬಿಸಸು=ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳು

೧೪ನೆಯ ಹಾಡು

ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ನಿರಾಶನಾದ ಭಕ್ತನ ಕಳವಳದ ನುಡಿಗಳು.

- ೧ ಭಾಸುರಾಂಗ=ಪ್ರಕಾಶಮಾನವಾದ ದೇಹವುಳ್ಳವ
ನಾಸುಕಿಶಯನ=ಶೇಷಶಾಯಿ
ಮುರ=ಒಬ್ಬ ರಾಕ್ಷಸ (ಸಂ. ೧ ಪು. ೨೬೫).
ಮುಷ್ಟಿಕ=ಕಂಸನ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಯ ಒಬ್ಬ ಜಟ್ಟಿ. ಚಾಣೂರ ಮತ್ತು ಇವ ಒಡಹುಟ್ಟಿದವರು. ಮಲ್ಲಿಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣನು ಇವನನ್ನು ಕೊಂದನು. (ಭಾಗ ೧೯/೪೪).

- ೨ ನಾಯೆ = ಅಜ್ಞಾನ
ಕಾಯಜ = ಕಾಮ
ಅಂಗದೊಳಿರು = ಸಾಯುಜ್ಯಮುಕ್ತಿ ಹೊಂದು

೧೫ನೆಯ ಹಾಡು

- ತನ್ನ ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ಆರಿತುಕೊಂಡ ಭಕ್ತ ಪಡುವ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪದ ಮಡಿಗಳಿವು.
- ೧ ಒಂದೊಂದಾಗಿ = ಒಂದೊಂದನ್ನೂ
ಹಿಂದಿಕ್ಕಿಕೊ = ಸಂರಕ್ಷಿಸು
ಕೃಪಾಸಿಂಧು = ದಯಾಸಾಗರ
- ೨ ಆನ್ = ನಾನು
ಒಡನಿರ್ದು ಅಡಿಸುತಿರ್ಪ್ಪೆ = ಅಂತರ್ಯಾಮಿಯಾಗಿ ನನ್ನ ಎಲ್ಲ
ಕರ್ಮಗಳ ನಿಯಾಮಕನಾದ.
- ೩ ಶ್ರುತಿ = ವೇದ
ಸ್ತುತಿಗಳು = ಜೀವನಧರ್ಮದ ನೇಮಗಳಿರುವ ಗ್ರಂಥಗಳು
ಯತಿತತಿ = ಋಷಿಗಳ ಸಮುದಾಯ
ಪರಕೋಟಿ = (ಋಷಿಗಳು ರಚಿಸಿದ) ಅಸಂಖ್ಯವಾದ
ಅತರ್ಕ್ಯ = ತರ್ಕಕ್ಕೆ ನಿಲುವದ.
- ಅಪ್ರಮೇಯ = ಅಳಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಬಾರದ; ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿಯಾದ.
ಒಲಿದವರಿಗೆ = ಭಕ್ತರಿಗೆ.
ಅಳವಡು = ಹೊಂದು.
- ೪ ಉತ್ತಂಗ = ಅತಿಶ್ರೇಷ್ಠ,
ಸತ್ತ್ವ = ಸಾಮರ್ಥ್ಯ
ತುರಿಯು = ತ್ವತುರ್ಯ ಅಂದರೆ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಅವಸ್ಥೆ.
(೧) ಜಾಗ್ರತಿ = (೨) ಸ್ವಪ್ನ (೩) ಸುಷುಪ್ತಿ.
ಅತುರಿಯು = ತುರ್ಯಾವಸ್ಥೆ ಮೀರಿದವ.

- ೫ ದೈವಜ್ಞ = ದೇವರ ಜ್ಞಾನ ಪಡೆದವ,
ಅನ್ಯಥಾ = ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ.
ಹಿರಿಯರು = ಜ್ಞಾನವೃದ್ಧರು.
- ೬ ಸಾತ್ತ್ವಿಕ = ಸತ್ತ್ವಗುಣವುಳ್ಳವ.
- ೭ ಸನಕ, ಸನಂದನ, ಸನತ್ಕುಮಾರ, ಸನತ್ಸುಜಾತ (ಸಂ. ೧ ಪು ೨೫೮)
ಹನುಮಂತ (ಸಂ. ೧. ಪು ೨೦೯)
ತುಂಬುರು (ಸಂ ೧. ಪು. ೨೭೨)
ನಾರದ (ಸಂ ೧. ಪು. ೨೫೭)
ವೈಕುಂಠಪುರ = ವಿಷ್ಣು ವಿನ ಮೂರು ವಾಸಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು
(ಭಾರತ, ಶಾಂತಿ ೩೪೩-೩೪೬)
ವೈಕುಂಠಪ್ರಿಯ = ವೈಕುಂಠವನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುವವ.

೧೬ನೆಯ ಹಾಡು

- ೧ ರಾಗ = ಪ್ರೀತಿ.
ಭಾಗವತ = ಹರಿಭಕ್ತ.
ಬಾಗದಲೆ ತಲೆ - ತಲೆಬಾಗದೆ
ಹೊತ್ತು ಏರಿಸು = ಹೊತ್ತುಗಳೆ.
ಮೃತ್ತಿಕೆ = ತುಳಸೀವೃಂದಾವನದ ಮಣ್ಣು.
- ೨ ನಡೆ = ಅಚಾರ.

೧೭ನೆಯ ಹಾಡು

- ಇದೊಂದು ಕಾಲಮಹಿಮೆಯನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವ ಪದ್ಯವಿದೆ.
- ೧ ಎರಡನ್ನು ಎಣಿಸು = ಕೃತಘ್ನನಾಗು.
ರುಪಿ = ಕಾಸು.
- ೨ ಸೋಲು = ಮನಸೋಲು; ಒಲಿ.
ಬಲ್ಲಿದ = ಬಲಿಷ್ಠ,
ಬಡ = ಕ್ಷುದ್ರ; ಕೀಳು;

೧೮ ನೆಯ ಹಾಡು

ಸಂಸಾರತಪ್ತನಾದ ಭಕ್ತ ಅನನ್ಯಗತಿಕನಾಗಿ ಶ್ರೀಹರಿಯಲ್ಲಿ ಬಿನ್ನವಿಹಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ.

- ೧ ಮದ = ಸೊಕ್ಕು;
ಅನ್ನಮದ = ಅಷ್ಟಮದದಲ್ಲಿ ಇದು ಒಂದು.
ಅಷ್ಟಮದ = ಅನ್ನ, ಅಧನ, ಅಂಹಕಾರ, ವೈಭವ, ಸಾಹಸ, ಪ್ರಭಂತ್ಯ.
- ೨ ಭ್ರಾಂತಿ = ತಪ್ಪುತಿಳಿವಳಿಕೆ.
ಹಸನುಳ್ಳ = ಬೆಲೆಯುಳ್ಳ.
- ೩ ಕಾಣಾಚಿ = ನಾಣಾಶಿ; ದ್ರವ್ಯ,
ನಷ್ಟ = ನಷ್ಟಕ; ಕ್ಷಣಭಂಗುರ.

೧೯ ನೆಯ ಹಾಡು

- ೨ ನೈಗೆಡು = ಅಶುದ್ಧವಾಗು.
- ೪ ಪದ್ಮನಾಭನದಿನ = ಹರಿದಿನ: ಏಕಾದಶಿ.
- ೫ ಮಂದಭಾಗ್ಯದ = ದುರ್ದೈವದ.

೨೦ ನೆಯ ಹಾಡು

- ೧ ಋಣ = ಸಾಲ.
ಸೂತಕ = ಮೈಲಿಗೆ.
ಕಡೆಹಾಯಿಸು = ಪಾರುಮಾಡು,
- ೫ ಹೆತ್ತಸೂತಕ = ವೃದ್ಧಿ
ವಿ. ಸೂ. ಇದರಲ್ಲಿ ದಾಸರು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸಾಲಗಾರನ ಸಂಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಪುಂಡರದಾಸರ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಇದು ಅನ್ವಯಿಸಲಾರದು.

೨೧ ನೆಯ ಹಾಡು

- ೧ ಪಾಪಾತ್ಮನ ಅಗಲಿಕೆಯನ್ನು ಜೀವವು ಸ್ಮರಿಸಲಾರದು. ಅವನಲ್ಲಿ ಅಗಲದೆ ಇರುವ ಜೀವನ ಸಾರ್ಥಕ.

- ಪೊಗರ್ = ಕಾಂತಿ.
 ಸಂಸೃತಿ = ಸಂಸಾರ.
 ಬನ್ನ = ಕಷ್ಟ (ತ್ಯ, ಭಗ್ನ)
 ಚೆನ್ನ = ಚೆಲುವ.
- ೨ ಶೀಲ = ಆಚಾರ.
 ಲೋಲ = ಚಂಚಲ.
 ಅಘ = ಪಾಪ.
 ಅಭಿನಾನಿಸು = ಬಹಳವಾಗಿ ಮನ್ನಿಸು.
 ಶ್ರೀಕರ = ಕಲ್ಯಾಣವನ್ನು ಮಾಡುವ.
- ೪ ಎಳೆಗಂದಿ = ಅದೇ ಈಡ ಆಕಳು.
 ಪಿರಿದು = ಹೆಚ್ಚಾಗಿ.
 ನಿಜ = ಮಹಿಮೆ.
- ೫ ಸಾಲಿಗ್ರಾಮ = (ಶಾಲಿಗ್ರಾಮ) ವಿಷ್ಣುವಿನ ಸಾನ್ನಿಧ್ಯವಿರುವುದೆಂದು ಭಾವಿಸಲಾದ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಕರಿಯ ಹೊಳಪು ಶಿಲೆ. ಇದು ಗಂಡಕೀ ನದಿಯಲ್ಲಿರುವ ಶಾಲಿಗ್ರಾಮ ಎಂಬ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ.
 (ಭಾರತ, ವನ. ೮೨)
- ರಾಮರನುಣಿ = ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿ.
 ಸುಖಧಾಮ = ಆನಂದದ ತವರು.
- ೨೨ನೆಯ ಹಾಡು**
- ೧ ಸಾರ = ರಸವತ್ತಾದ.
 ಖೋಡಿವಿನೋದ = ಮಂಗಳೇಷ್ಟೆ.
- ೨ ಕಾರಣಾರ್ಥ = ಶುಭಕಾರ್ಯ.
 ನರಸಾರಥಿ = ಅರ್ಜುನನ ಸಾರಥಿ = ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ.
- ೩ ವಸುದೇವಾತ್ಮಜ = ಕೃಷ್ಣ (ಸಂ ೧. ಪು. ೨೪೪)

ಶಿಶುಪಾಲಕ್ಷಯ = ಶಿಶುಪಾಲನನ್ನು ಕೊಂದವ, ಕೃಷ್ಣ.

(ಸಂ. ೧. ಪು. ೨೭೯)

೪ ಉತ್ಪ್ರಾಪ್ತ = ಸುಖ.

ಅಷ್ಟಾಕ್ಷರ ಮಹಾಮಂತ್ರ = ಎಂಟು ಅಕ್ಷರಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಮಹಾ ಮಂತ್ರ ಉದಾ: ಓಂ ನಮೋ ನಾರಾಯಣಾಯ. (ವಾಸುದೇವಾಯ)

೫ ಜನಕಜಾ = ಜನಕರಾಜನ ಮಗಳು ಸೀತಾದೇವಿ.

ವಿದೇಹ ದೇಶದ ಅರಸು. ಮಿಥಿಲೆ ಇವನ ರಾಜಧಾನಿ. ಪುತ್ರಕಾಮೇಷ್ಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿ ಇವನಿಗೆ ಭೂಮಿಯೊಳಗಿಂದ ಸೀತಾ ಮತ್ತು ಇಬ್ಬರು ಗಂಡುಮಕ್ಕಳು ದೊರಕಿದರು.

ಸಾಸಿರನಾಮ = ಸಹಸ್ರನಾಮ ವಿಷ್ಣು [ಸಹಸ್ರನಾಮ(ಭಾರತ, ಅನುಶಾಸನ)

೨೩ನೆಯ ಹಾಡು

೧ ನಾಯಾನುಲ = ಮಾಯೆಯಿಂದ ನಿರ್ಮಿತವಾದ ಕೊಳೆ.

೨ ನಿತ್ತ = ದ್ರವ್ಯ.

೨೪ನೆಯ ಹಾಡು

೧ ಪುಲ್ಲ = ಹೂ.

ಕೋಟಿಲೆ = ಕಷ್ಟ.

ಮುರನುರ್ದನ = (ಸಂ. ೧. ಪು. ೨೭೫)

ನಂದಗೋಪ = (ಸಂ. ೧. ಪು. ೨೪೬)

ವೃಂದಾವನಪ್ರಿಯ = (ವೃಂದಾವನ ಸಂ. ೧. ಪು. ೨೫೧)

ಉಡುಪಿ = (ಸಂ. ೧. ೨೩೭)

೨೫ನೆಯ ಹಾಡು

೧ ಹದಿನಾಲ್ಕು ಲೋಕ = (ಸಂ. ೧. ಪು. ೩೦೯)

ತರಹರಿಸು = ಕಳವಳಿಸು.

೨ ಶರಣ್ಯ = ಆಶ್ರಯ ಕೊಡುವವ.

- ೩ ಪತಂಗ = ದೀಪದ ಹುಳೆ.
ಖಗರಾಜ = ಗರುಡ.

೨೬ ನೆಯ ಹಾಡು

(೧)

ಅನೆ .. ಏನು = ಕರಿರಾಜನನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸುವಾಗ ಅವನಿಗೆಷ್ಟು ಜ್ಞಾನವಿದ್ದಿತು ?

(೨)

ಪನ್ನಗಾದ್ರಿ = ಶೇಷಾಚಲ, ತಿರುಪತಿ. (ಸಂ. ೧. ಪು. ೨೩೪)
ಕುನ್ನಿ = ಕ್ಷುದ್ರ.

(೫)

ಒಂದಿ = ಕೂಡಿ.

ಎಂಬತ್ತು ನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷಯೋನಿ = (ಸಂ. ೧. ಪು. ೨೮೧)
ಮನೇನಾರ್ತೆ = ಮನೆಯ ಕೆಲಸಗಳು,

(೭)

ತುಪ್ಪ ಓಗರ = ತುಪ್ಪನ್ನ.

ಭಾಜನ = ಪಾತ್ರೆ.

ಗೋರ್ಕಳ್ಳು = ಬೋರಗಲ್ಲು; ಅಗಸೆಯ ಕಲ್ಲು.

(೧೦)

ಮೀಟು = ಬೆರಳಿನಿಂದ ಬಾರಿಸು.

ವಿ. ಸೂ.— ಹರಿದಾಸ ದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಪಡೆದು ತಾಳ ತಂಬೂರಿಗಳನ್ನು ಬಾರಿಸುತ್ತ, ಗೀತ ನೃತ್ಯದೊಂದಿಗೆ ದೇವರನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿದರೆ ಅವನು ಮುಕ್ತನಾಗುವನು ಎಂಬುದು ಇದರ ಭಾವ.

೨೭ ನೆಯ ಹಾಡು

ಮೂರು ಬಗೆಯ ಕರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚಿತ ಕರ್ಮಗಳಲ್ಲಿಯ ಅನುಭವಿಸುವ ಭಾಗವು ಪ್ರಾರಬ್ಧಕರ್ಮ ಅಥವಾ ಪ್ರಾಚೀನಕರ್ಮ ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಪ್ರಾಚೀನ ಕರ್ಮಾನುಭವವು ಯಾರನ್ನೂ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ದಾಸರ ಅಭಿಮತ.

೧ ಪಣೆ = ಹಣೆ.

೫ ಕುಂಬೆ = ಗೋಡೆ.

ವಿ. ಸೂ.— ಪ್ರಾಚೀನ ಕರ್ಮವು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅಕಲ್ಪಿತವಾದ ಅನೇಕ ಆಪತ್ತುಗಳನ್ನು ತಂದೊಡ್ಡುತ್ತಿರುವುದು.

೨೮ ನೆಯ ಹಾಡು

೧ ಪಡೆದುಬಂದುದು = ಪ್ರಾಚೀನ ಕರ್ಮದ ಬಲದಿಂದ ಸಂಪಾದಿಸಿದ್ದು.
ಧರೆಗಿಳಿ = ಕುಗ್ಗು; ಕೈಕಾಲು ಬಿಡು.

೨ ಸರಿಯು = ಸಮಾನರಾದವರು.

ಕರುಬು = ಹೊಟ್ಟೆಕಿಚ್ಚು ಪಡು.

ಅಲ್ಪರಿ = ದೈನ್ಯದಿಂದ ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳು.

೨೯ ನೆಯ ಹಾಡು

ಪ್ರಾರಬ್ಧವು ದೇವರನ್ನೂ ಕೂಡ ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಈ ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು.

೧ ಮರಳಿಮರಳಿ.... ಇಲ್ಲ = ಮತ್ತಾವತ್ತಾರ.

ಹೊರೆ.... ಇಲ್ಲ = ಕೂರ್ಮಾವತ್ತಾರ.

ಬರಿಯೆ.... ಇಲ್ಲ = ವರಾಹಾವತ್ತಾರ.

ಪರರಿಗೆ.... ಇಲ್ಲ = ನರಸಿಂಹಾವತ್ತಾರ.

೨ ಬಲಿದ.... ಇಲ್ಲ = ವಾಮನಾವತ್ತಾರ.

ನೆಲದಿ.... ಇಲ್ಲ = ಪರಶುರಾಮಾವತ್ತಾರ.

ತಲೆ.... ಇಲ್ಲ = ರಾಮಾವತ್ತಾರ.

ಕೊಳಲೂದಿ .. ಇಲ್ಲ = ಕೃಷ್ಣಾವತ್ತಾರ.

ಧೀರತನ ... ಇಲ್ಲ = ಬೌದ್ಧಾವತ್ತಾರ.

ಮೀರಿದ್ದ.... ಇಲ್ಲ = ಕಲ್ಯಾಣಾವತ್ತಾರ.

ವಿ. ಸೂ.— ಪರಮಾತ್ಮನು ದೇವರಂತೆ ವರ್ತಿಸುವನೆಂದು ಯಾವ ಯಾವವೂ ಬಹಿರಂಗ ವೇಷಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದರೂ ಅವನು ಫಲವನ್ನು ಕಾಣನು. ಪರಮಾತ್ಮನ ನಾಮಸ್ಮರಣೆ ಮಾತ್ರ ಪ್ರಾರಬ್ಧವನ್ನು ಮೀರಿನಿತು ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸುವದೆಂಬುದು ದಾಸರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

೩೦ನೆಯ ಹಾಡು

ಎಂತೆಂತಹ ಮಹಾಪುರುಷರನ್ನೂ ಪ್ರಾರಬ್ಧ ಕರ್ಮವು ಹೇಗೆ ಪೀಡಿಸುವುದೆಂಬುದನ್ನು ಸೋದಾಹರಣವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ.

೧ ಐದು ವರುಷದ ತರಳೆ = ಧೃವ (ಸಂ. ೧ ಪು. ೨೬೧)

ಮಲತಾಯಿ = ಸುರುಚಿ

ಐದೆ = ಹೆಚ್ಚಾಗಿ

೨ ರಘುರಾಮ = ಅಯೋಧ್ಯೆಯ ಅರಸು, ದಶರಥನ ಹಿರಿಯಮಗ.

ಶ್ರೀಹರಿಯ ಏಳನೆಯ ಅವತಾರ. ತಂದೆಯ ವಚನಪಾಲನೆಗಾಗಿ ಹದಿನಾಲ್ಕು ವರ್ಷ ವನವಾಸ ಕೈಕೊಂಡು ಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣರೊಡನೆ ವನವಾಸದಲ್ಲಿದ್ದನು.

ಲಕ್ಷ್ಮಣ = ಶ್ರೀರಾಮನ ತಮ್ಮ. ದಶರಥ ಮತ್ತು ಸುಮಿತ್ರೆಯರ ಮಗ.

ಸೀತೆಯನ್ನು = (ಇದೆ ಸಂಪುಟದ ಹಾಡು ೨೨ ನೋಡಿರಿ)

ಖಳೆ = ನೀಚ (ರಾವಣ) (ಸಂ ೧ ಪು. ೨೩೩)

ವಿಪರೀತ = ಬಹಳ, ಪ್ರಚಂಡ

೩ ದುಶ್ಯಾಸ = ದುರ್ಯೋಧನನ ತಮ್ಮ ದುಃಶಾಸನ. ದ್ರೌಪದಿಯ ಸೀರೆಯನ್ನು ಸೆಳೆದು ಮಾನಭಂಗ ಮಾಡಿದ ತಪ್ಪಿಗಾಗಿ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಭೀಮನು ಇವನನ್ನು ಕೊಂದನು. (ಭಾರತ, ಕರ್ಣ ಲೀಲೆ)

ದ್ರೌಪದಿ = ದ್ರೌಪದರಾಜನ ಮಗಳು. ಪಾಂಡವರೈವರ ಹೆಂಡತಿ.

(ಸಂ. ೧, ಪು ೨೧೫)

ಭೂಪತಿಗಳೈವರು = ಐದು ಜನ ಪಾಂಡವರು.

೪ ಅಭಿಮನ್ಯು = ಅರ್ಜುನ ಮತ್ತು ಸುಭದ್ರೆಯರ ಮಗ,

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಸೋದರಳಿಯ. ವಿರಾಟನ ಮಗಳಾದ ಉತ್ತರೇ ಇವನ ಹೆಂಡತಿ. ಮಹಾಭಾರತ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ದ್ರೋಣಾಚಾರ್ಯರು ಹೂಡಿದ ಚಕ್ರವ್ಯೂಹವನ್ನು ಹೊಕ್ಕು ವೀರತನದಿಂದ ಕಾಡಾಡಿ ವೈರಿಗಳ ಮೋಸದಿಂದ ಮಡಿದನು.

ಚಕ್ರವ್ಯೂಹ = ಸೈನ್ಯದ ಚಕ್ರಾಕಾರದ ರಚನೆ. ಇದನ್ನೇ ಪದ್ಮವ್ಯೂಹವೆನ್ನುವರು. ಮಹಾಭಾರತ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಹನ್ನೊಂದನೆಯ ದಿನ ಸೇನಾಪತಿ ದ್ರೋಣನು ಕುರುಸೇನೆಯನ್ನು ಚಕ್ರಾಕಾರವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದನು. (ದ್ರೋಣ ೩೪)

ಷಡುರಥ = ದ್ರೋಣ, ಕರ್ಣ, ಜಯದ್ರಥ

ಸೆಣಸು = ಹೋರಾಡು

ಅಣಕವಿಲ್ಲದೆ = ಕುಂದಿಲ್ಲದಂತೆ

ಅಸು = ಪ್ರಾಣ

ತ್ರಿಣಯಸಖ = ಕೃಷ್ಣ.

೫ ಬ್ರಹ್ಮಶಿರ = (ಸಂ. ೧, ಪು ೧೯೫)

೩೧ನೆಯ ಹಾಡು

ಅಗ್ರಗಣ್ಯ = ಮೊದಲಿಗ

೩೨ನೆಯ ಹಾಡು

ಸತ್ಯರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡದೆ ಅದರ ಫಲವನ್ನು ಬಯಸಿ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ.

೧ ಅಟ್ಟ = ಸಿದ್ಧ ಮಾಡಿದ

ಊಳಿಗ = ಸೇವೆ

ವೇಳೆಯರಿತು = ಹೊತ್ತುಕಾಯ್ದು

೨ ಬೆನ್ನಲಿಬಂದವ = ಒಡಹುಟ್ಟಿದವ; ತಮ್ಮ.

ವಿ. ಸೂ.— ತಮ್ಮತಮ್ಮ ಕರ್ಮದ ಫಲವನ್ನು ತಾವೆ ಅನುಭವಿಸಿ ತೀರಿಸಬೇಕು.

೩೩ನೆಯ ಹಾಡು

೧ ವಿಧಿ ಬರೆದ ನಾಕು = ಹಣೆಬರಹ.

೨ ಉರಗ = ಹಾವು.

ವೃತ್ತಿ ಕ = ಚೇಳು.

ಪಾವಕ = ಉರಿ; ಅಗ್ನಿ.

ಕರಿ = ಆನೆ.

೩೪ನೆಯ ಹಾಡು

೧ ಕಾಳ = ಕತ್ತಲೆ.

ಧರ್ಮಜ = ದಾರ್ವಾಸರು ಉಪದೇಶಿಸಿದ ಯಮಧರ್ಮನ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಕುಂತೆ ದೇವಿ ಪಡೆದ ಮಗ. ಪಾಂಡವರಲ್ಲಿ ಒರಿಯ. ಕೌರವರ ಸಂಗಡ ಲೆತ್ತ ಪಗಡೆಯಾಡಿ ಶಕು

ನಿಮ್ಮ ಮೋಸದಿಂದ ವಂಚಿತನಾಗಿ ರಾಜ್ಯಕೋಶಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ವನವಾಸಕ್ಕೆ ಹೋದನು. ವನವಾಸ ಮುಗಿಸಿ ಅಜ್ಞಾತವಾಸದಲ್ಲಿ ವಿರಾಟರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಂಕನೆಂಬವನಾಗಿ ಒಂದು ವರ್ಷ ಕಳೆದನು.

ವಿರಾಟ = ಮತ್ಸ್ಯದೇಶದ ಅರಸು. ಮರುತ್ಸುಗಳ ಅಂಶದಿಂದ ಜನಿಸಿದವ ಇವನ ಸೇನಾಪತಿಯೇ ಕೀಚಕ. ಅಜ್ಞಾತವಾಸ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪಾಂಡವರು ಇವನಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರು.

೩ ಬಂಟಿ = ಸೇವಕ.

ಉಂಟುತನ = ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆ.

ಹೆಂಟಿ = ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದ ವಸ್ತು.

ಫಲ್ಗುಣ = ಅರ್ಜುನ.

ಶ್ರೀಪುರುಷೋತ್ತಮ = ಕೃಷ್ಣ.

ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ = ಸೂರ್ಯವಂಶದ ಅರಸು. ತ್ರಿಶಂಕು ಮತ್ತು ಸತ್ಯವೃತೆಯರ ಮಗ. ಈತನ ಹೆಂಡತಿ ಚಂದ್ರಮತಿ; ಮಗ ರೋಹಿತಾಸ್ಥ ಸತ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಇವನು ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನುಷಿಯ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿ ಕಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಲೆಯನ ಆಳಾಗಿ ನಿಂತನು. (ಬಾರತ ಸಭಾ. ೧೨)

ಹಾಸ್ಯನಾಡಿ = ನಕ್ಕು ಮರೆತುಬಿಡು.

ತೊಂಡ = ಸೇವಕ; ಭಕ್ತ.

೩ ಅಸಿಪತ್ರದನ = ಒಂದು ಬಗೆಯ ನರಕ. ಅಲ್ಲಿಯ ಗಿಡಗಳಿಗೆ ಇರುವ ಕತ್ತಿಯ ಅಲಗುಗಳು ಪಾಪಿಯನ್ನು ಬಾಧಿಸುವವು.

(ಭಾಗ ೫/೨೬)

ಬಸೆವಸೆ ಖಂಡ = ನೆಣಗೊಡಿದ ಮಾಂಸ

೪ ತಪ್ತಲೋಹ = ಕಾಯ್ದ ಕಬ್ಬಿಣ. ನರಕದಲ್ಲಿಯ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಶಿಕ್ಷೆ.

೫ ಕುಂಭಿಸಾಕ = ಒಂದು ಬಗೆಯ ನರಕ. ಜೀವ ಒಂಸೆ ಮಾಡಿದವರು ಈ ನರಕಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. (ಭಾಗ ೫/೨೬)

ಅಂಬುನೊನೆ = ಬಾಣದ ತುದಿ

ಅಂಬರ = ಆಕಾಶ

೩೫ನೆಯ ಹಾಡು

ದೇವರು ತನ್ನ ಭಕ್ತನ ಎಂತಹ ಪಾಪಗಳನ್ನಾದರೂ ಕ್ಷಮಿಸಿ ಪೊರೆಯುತ್ತಾನೆ ಎಂಬ ಶ್ರದ್ಧೆಯನ್ನು ದಾಸರು ಇಲ್ಲಿಯ ಹಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

- ೧ ಅನುಗಾಲ = ಯಾವಾಗಲೂ.
 ಕೊಂಡು = ಅತಿಯಾಗಿ; ಹೆಚ್ಚಾಗಿ.
 ತುತ್ತು = ಆಹಾರ.
 ೨ ಕೊಡಧನ = ಕೊಡತುಂಬ ದ್ರವ್ಯ.
 ಮನಸಿಜ = ಕಾಮ.

೩೬ನೆಯ ಹಾಡು

- ೧ ಕಕುಲಾತಿ = ಕಳವಳ.
 ನಡಸು = ಸಂರಕ್ಷಿಸು.
 ಪಡಿ = ಅಕ್ಕಿ ಮುಂ. ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳು. (ಸೀದಾ, ಉಲುಪಿ)

೩೭ನೆಯ ಹಾಡು

- ೧ ಜವ = ವೇಗ;
 ಜವ್ವನ = ಹರೆ (ಯೌವನ)
 ಜರೆ = ಮುಪ್ಪು.
 ಕಾಲಕರ್ಮ = ಸಾವಿನ ಕಾಲ ಮತ್ತು ಹಣಬರೆಹ.
 ೨ ಧಾತು = ಶರೀರದ ಮೂಲ ಘಟಕಗಳು. ಇವು ಏಳು : ರಸ, (ನೀರು); ಅಸ್ರ, (ರಕ್ತ); ಮಾಂಸ; ಮೇದಸ್, (ನೇಣ); ಅಸ್ಥಿ, (ಎಲುವು); ಮಜ್ಜಾ, (ಎಲುವಿನೊಳಗಿನ ಹಳದಿಯ ದ್ರವ್ಯ); ಶುಕ್ರ, (ವೀರ್ಯ).
 (ರಸಾಸ್ರಮಾಂಸ ಮೇದೋಽಸ್ಥಿ ಮಜ್ಜಾನಃ ಶುಕ್ರಸಂಯುತಾಃ)
 ೩ ಬೊಬ್ಬಳಿ = ಗುಳ್ಳೆ.

೩೮ನೆಯ ಹಾಡು

- ೨ ಕಾಯಸಲ್ಲ = ನೀಚರನ್ನು ಯಾಚಿಸದಿರು.
 ಹರಿಯಪಾದದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲು = ಹರಿಯನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸು.

೩ ಅಡೆಗೆಡೆ = ಬೀಳು

೪ ಶ್ರೀವರ = ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿ

ಕು ಸ್ತ = ವಿಧಿನಿಯಮಿಸಿದಂತೆ

ನಿಜಸ್ವಭಾವ ಬಿಡದೆ = ಭಕ್ತರ ಮೂಲಸ್ವರೂಪಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ತಪ್ಪದೆ.

೩೯ ನೆಯ ಹಾಡು

೧ ನಿಚ್ಚು = ನಿತ್ಯ

ಸಾಸ = ವೆಚ್ಚ....ಪಾಪ ಮಾಡುವದರಿಂದ ಪುಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೊರತೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಎರಿದ = ಉಂಟಾದ

ಆಚಾರದಿಚರಿಸಿ = ಶುದ್ಧ ನಡತೆಯುಳ್ಳವನಾಗಿ

೨ ನೀನು ನಿನ್ನೊಳಗೆ ಜಾಣನೊ = ಅತ್ಮಜ್ಞಾನವನ್ನು ತಾನೆ ಪಡೆಯಬೇಕು. ಬೇರೆಯವರಿಂದ ಅಲ್ಲ.

೩ ಸಾತಕ = ಪಾಪಿ

ಪತಿತ = ಭ್ರಷ್ಟ

೪೦ ನೆಯ ಹಾಡು

ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ವಿಷಾದಭಾವದಲ್ಲಿದ್ದ ಭಕ್ತ ಪರಮಾತ್ಮನ ಕಲ್ಪನೆಯುಂಟಾಗಲಿ. ಅವನಲ್ಲಿ ಕಾರುಣ್ಯವನ್ನು ಯಾಚಿಸುತ್ತಾನೆ.

೧ ನಚ್ಚಿ ಸಬಹುದೆ = ನಂಬಿ ಇರಬಹುದೆ ?

೪ ಒಲವು = ಒನವು, ಬಡಿವಾರ

ಚೆನ್ನಿಗತನ = ರಸಿಕತನ, ಬೆಡಗುಗಾರಿಕೆ

೪೧ ನೆಯ ಹಾಡು

೧ ಕೊಡು = ಗತಿಯನ್ನು ಕೊಡು; ಉದ್ಧಾರಮಾಡು

ಕೊಂಬುದು = ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದು

ಉಂಬಿ = ಅನುಭವಿಸುವೆ

ತತ್ತದ್ರೂಪನಾದೆ = ಆಯಾ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ನೀನು ಇದ್ದೆ.

ಮಾನದ + ಅಂತರ್ಯಾಮಿ = ಮಾನದಲ್ಲಿದ್ದು ಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಕಾಯುವವ.

೨ ತಾ = ಬೇಟೆಗಾರ.

ಬಾಲನ ಕಟ್ಟಿಸಿ = ದಳಿಹಾಕಿ.

ಸುಣ್ಣ ಕಿಕ್ಕಿದ ನೀರಿನಂತಾದೆನು = ಬಹಳ ಕಳವಳಿಸಿದೆನು,

೪೨ನೆಯ ಹಾಡು

೨ ರತಿಗೆ = ವಿಷಯಾಸಕ್ತಿಗೆ;

೪೩ನೆಯ ಹಾಡು

ಶತಸಹಸ್ರ = ಲಕ್ಷ.

ಶೀಲ = ವ್ರತನೇಮಗಳು.

ಗಯೆ = (ಸಂ. ೧. ಪು. ೨೯೨)

ಕಾಶಿ = ವಾರಣಾಸಿ. (ಸಂ. ೧. ಪು. ೨೯೨)

ಧ್ಯಾನಿಸುವವರು = ಭಕ್ತರು.

ವಿ, ಸೂ. — ನಿಜವಾದ ಅಂತರಂಗವನ್ನರಿಯದೆ ಮಾಡಿದ ವ್ರತನೇಮಗಳೆಲ್ಲ ವ್ಯರ್ಥವೆಂದು ದಾಸರ ಮತ.

೪೪ನೆಯ ಹಾಡು

೧ ಗೋವರ್ಧನಗಿರಿ = (ಸಂ. ೧. ಪು. ೨೮೯)

೨ ಕರ್ತು = ಶೂರರಾದ;

ಕಂಚುಗನ್ನಡಿ = ಕಂಚಿನ ಕನ್ನಡಿ (ಈ ತೆರದ ಕಂಚಿನ ಕನ್ನಡಿ ಕೆಲವು ಗುಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಹಳೆಮನೆತನಗಳಲ್ಲಿ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿವೆ)

ಸಂ ಚಿತಾರ್ಥ = ಕೂಡಿಟ್ಟ.

೪ ಪುರುಷ = ಗಂಡ.

೭ ವಿತಿಜ = ದೈತ್ಯ.

೪೫ನೆಯ ಹಾಡು

೧ ಬೇಸತ್ತು ಬೇಲಿನೇಲೊರಗು = ವಿಶ್ರಾಂತಿಗಾಗಿ ಬೇಲಿಯ ಮೇಲೆ ಒರಗಿದರೆ ಮಂಚಿನ ಕಾಟವೆ ಸರಿ.

ಚಳಿಗೆ ನಡುಗುತ ಹೋಗಿ ಜಲದೊಳಗೆ ಪೊಕ್ಕಂತೆ = ಹುರಿಯುವ ಹಂಚಿನಿಂದ ಉರಿಯುವ ಒಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಂತೆ.

ಅಟ್ಟಿಳಿ = ಉಪದ್ರವ.

ಎಳನರಿಯು.... ಜೋತಂತೆ = ಉಸುಕಿನ ಬೈಲಿನಲ್ಲಿ ಬೀಸುವ ಸುಂಟರ ಗಾಳಿಗೆ ಹಾರಿಬರುವ ಉಸುಕಿನ ಕಣಗಳು ಮೂಗಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗದಂತೆ ಮುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುವ ದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂಟಿಯ ತುಟಿ ಉದ್ದವಾಗಿ ಜೋತಾಡುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಅದು ಕತ್ತರಿಸಿ ಬೀಳುವ ದೆಂಬ ಭ್ರಮೆಯಿಂದ ಅದರ ಬೆನ್ನಹತ್ತಿರುತ್ತದೆ.

೨ ಆರದೆ = ತಾಳಲು ಸಮರ್ಥನಾಗದೆ.

ತೆನರ = ದಿನ್ನೆ.

೩ ಪುರುಷನಾರಿಯವೇಷ = ಪುರುಷನ ನಾರಿಯ ವೇಷವು ಕಾಣಲಿಕ್ಕೆ ಸುಂದರವಾದರೂ ಕಾಮಿಯನ್ನು ತಣಿಸಲಾರದು.

ಬಿಸಿಲುಗುದಿರೆ = ಬೈಲುಸೀಮೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಸಿಗೆಯ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯೊಳಗಿಂದ ಮೇಲೇಳುವ ಹವೆಯಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ದೃಶ್ಯ; ಚಗರಿಗಳು ನೀರಡಿಸಿ ಬಿಸಿಲುಗುದುರೆಯ ಬೆನ್ನಹತ್ತುವವೆಂದು ನಮ್ಮ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮಯವಿದೆ,

ವಿ. ಸೂ. — ಇದರಲ್ಲಿ ಬರುವ ದೃಷ್ಟಾಂತಗಳು ದಾಸರ ವಿಶಾಲವಾದ ಲೋಕ ನಿರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತವೆ.

೪೬ನೆಯ ಹಾಡು

೧ ಉದರವೈರಾಗ್ಯ = ಹೊಟ್ಟೆಹೊರೆಯುವದಕ್ಕಾಗಿ ಹಾಕಿದ ಸೋಗಿನ ವೈರಾಗ್ಯ.

೨ ಅರಿನೆಯ ಮುಸುಕನು ನೋರೆಗೆ ಹಾಕಿ = ಜಪಮಾಡುವಾಗ ಲಕ್ಷ್ಮಿಬೇರೆಕಡೆಗೆ ಹೋಗಿಬಾರದೆಂದು ಮುಸುಕಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವ ರೂಢಿ ಇದೆ.

೩ ಬೂಟಕತನ = ಡಾಂಭಿಕತನ.

ಸಾಟಿ = ಸರಿ.

೪೭ ನೆಯ ಹಾಡು

- ೧ ದೇಹ.... ದೇಹಸಂಬಂಧ = ಬಾಂಧವ್ಯ
 ೩ ಮಂದಾಕಿನಿ = ಸುರನದಿ; ಗಂಗಾನದಿ

೪೮ ನೆಯ ಹಾಡು

- ೨ ಚಿನ್ಮಾತ್ರ = ಕೇವಲ ಜ್ಞಾನ ಸ್ವರೂಪ
 ೩ ಚಿನ್ನ = ಕೂಸು
 ೪ ಗಂಗಾಪಿತ = ಗಂಗೆಯನ್ನು ತನ್ನ ಉಂಗುಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಪಡೆದವ
 ಪ್ರಳಕಾಂಕ = ರೋಮಾಂಚನ
 ಕಂಗಳಲ್ಲಿ ಜಲನೆಂದು ಉಕ್ಕುವುದು = ಇದು ಭಕ್ತಿಭಾವದ
 ಉತ್ಕಟತೆಯ ಲಕ್ಷಣ
 ೫ ಮಂದರಧರ = ಕೂರ್ಮಾವತಾರ ತಾಳಿದ ಶ್ರೀಹರಿ
 ಮನದೀಪ್ತಿ = ಜ್ಞಾನ; ಪ್ರೀತಿವಳಿಕೆ
 ಮಾ = ಲಕ್ಷ್ಮೀ

೪೯ ನೆಯ ಹಾಡು

- ೧ ನಿತ್ಯ = ಶಾಶ್ವತ; ನಾಶರಹಿತ
 ಮುರಾರಿ = (ಸಂ. ೧, ಪು ೨೬೫)
 ೨ ಹೊಂದಿ ಹೊರೆಯುವ = ಆಶ್ರಿತ
 ೩ ಗಟ್ಟಿ = ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ

೫೦ ನೆಯ ಹಾಡು

- ೧ ಪಂಚಭೂತದ ನಾಡು = ಪಂಚಭೂತಗಳಿಂದಾದ ಪ್ರದೇಶ
 ೨ ಮಲೆಮರೆ = ಬುದ್ಧಿಗೆಡು
 ದುರ್ವಿಷಯ = ಕಾಮವಾಸನೆ
 ೩ ಕೀರ್ತನೆ = ಪರಮಾತ್ಮನ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯ ಮತ್ತು ಚರಿತ್ರೆ ಇವುಗಳನ್ನು
 ಒಳಗೊಂಡ ಹಾಡು.

೫೧ನೆಯ ಹಾಡು

- ೧ ಜಾಗು ಮಾಡದೆ = ತಡಮಾಡದೆ
ಗೇಹ = ಮನೆ
ಬೇಹಾರ = (ತ್ಸ) ವ್ಯಹಾರ
- ೨ ತೊಡಗಲು = ಆರಂಭಿಸಲು
- ೩ ಅಸೀಪತ್ರವನ = ಒಂದು ಬಗೆಯ ನರಕ. ಅಲ್ಲಿಯ ಗಿಡಗಳಿಗೆ ಇರುವ ಕತ್ತಿಯ ಅಲಗುಗಳು ಪಾಪಿಯನ್ನು ಬಾಧಿಸುವವು. (ಭಾಗ ೫/೨೬)
ಬಸವಸೆಖಂಡ = ನೆಣಗೊಡಿದ ಮಾಂಸ
- ೪ ತಪ್ತಲೋಹ = ಕಾಯ್ದ ಕಬ್ಬಿಣ. ನರಕದಲ್ಲಿಯ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಶಿಕ್ಷೆ.
- ೫ ಕುಂಭಿಸಾಕ = ಒಂದು ಬಗೆಯ ನರಕ. ಜೀವ ಹಿಂಸೆಮಾಡಿದವರು ಈ ನರಕಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. (ಭಾಗ. ೫/೨೬)
ಅಂಬುವೊನೆ = ಬಾಣದ ತುದಿ
ಅಂಬರ = ಆಕಾಶ

೫೨ನೆಯ ಹಾಡು

ಇಲ್ಲಿ ಭಕ್ತನಿಗೆ ಸತ್ಸಂಗತಿಯ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ದಾಸರು ಇಲ್ಲಿ ಸಾರಿದ್ದಾರೆ

- ೧ ನಾಕುನಾಕಿಗೆ = ಮಾತುಮಾತಿಗೆ
ಡೊಂಕ = ತಪ್ಪನ್ನು
ಪೋಕರು = ಪೋಲಿಗಳು; ಕೀಳರು
- ೨ ನುಡಿ = ಆಡಿಕೊಳ್ಳು
ಭಾವಿಸು = ಆದರಿಸು
ಹೇಯ = ಅಸಭ್ಯ
- ೩ ಅಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳು = ಮರೆಮಾಡು
- ೪ ತೆತ್ತಿಗ = ಅಪ್ಪ
ಸಟೆ = ಸುಳ್ಳು
ಮುತ್ತ = ಸೊಕ್ಕಿದ

ಜ ಕೈನೇಲಾಗು = ಮಿತಿಮಿಕ್ಕು
ಭೃಷ್ಟ = ಅಹಂಕಾರಿ

ಜಿನ್ನೆಯ ಹಾಡು

೧ ಇರಬೇಕು... ಇರಬೇಕು = ಇದ್ದರೂ ಹೆಚ್ಚಿ ಕೊಳ್ಳದಂತಿರಬೇಕು.
ಕುಲಸತಿ = ಪತಿವ್ರತೆ

೨ ತೇರುಂಡರು = ವಿಚಾರಗೇಡಿ; ಹುಂಬ

ವಿ. ಸೂ. ಒಳ್ಳೆಯ ಸಂಸಾರವಿದ್ದರೆ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ದ್ವ ಭಕ್ತನು ತನ್ನ ಆದರ್ಶವನ್ನು ಸಾಧಿಸಬಹುದೆಂದು ಹೆಂಡಿರು ಮಕ್ಕಳು ದುಷ್ಟರಾದರೆ ಭಕ್ತ ಅಂತಹ ಸಂಸಾರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಬೀಳುವುದೇಲೇನೆಂದು ದಾಸರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಜಿಳನೆಯ ಹಾಡು

೧ ಬಾಯ್ಪಡಿಕರು = ಬಾಯಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ಮಾತಾಡುವವರು; ನಿಂದಕರು.
ಬಯಲಾಸೆ = ಸಂಸಾರದ ಮೋಹ.
ಭಂಗಿಸು = ಅಪಮಾನ ಮಾಡು.
ಕಂಗಡಿಸು = ದಿಕ್ಕಿಡಿಸು.

೨ ಜಾಡಿ = ಮಾತಿನಿಂದ ನೋಯಿಸಿ.
ಹೂಡಿಸು = ಇಲ್ಲದ ಅಪವಾದ ಹೊರಿಸು.
ಹೊಂದುಗೊಳಿಸು = ಸಾರ್ಥಕ ಮಾಡು.
ಕೈವಲ್ಯ = ಮುಕ್ತಿ.

೩ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ ಕೆಳಕ್ಕು = ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಮಾಡದಂತೆ ಶಿಕ್ಷಿಸು.
ದೂಷಿಸು = ನಿಂದಿಸು.

ನಿದೋಷ = ಪಾಪರಾಹಿತ್ಯ.

ವಿ. ಸೂ. — ನಿಂದಕರು ಮತ್ತು ಬಾಯ್ಪಡಿಕರು ನನಗೆ ಸನ್ಮಾರ್ಗ ತೋರಿದರು,

ಜಿಜನೆಯ ಹಾಡು

ಹಿಂದಿನ ಹಾಡಿನ ವಿಚಾರವನ್ನೇ ಇಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಸಿರುವರು.

ಅಭಿನಾಸ = ದುರಹಂಕಾರ.

ಕೌರವ = ದುರ್ಯೋಧನ. ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರ, ಗಾಂಧಾರಿಯರ ಹಿರಿಯ ಮಗ; ಪಾಂಡವರ ತೀವ್ರ ದ್ವೇಷಿ. ಇವನು ಕಲಿಯ ಅಂಶದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದವನೆಂದು ಭಾರತದಲ್ಲಿದೆ. ಭಾರತದ ಯುದ್ಧದ ಕೊನೆಯ ದಿನ ಭೀಮನು ಗದಾಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಇವನನ್ನು ಕೊಂದನು. (ಭಾರತ. ಅದಿ. ೬೩-೬೪).

- ೨ **ಧೃನ** = (ಸಂ. ೧. ಪು. ೨೯೪)
ಅಪರೋಕ್ಷ = ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ.
ಕಾನನಚರರು = ಋಷಿಗಳು.

೫೬ ನೆಯ ಹಾಡು

ವಿವೇಕದಿಂದ ಬದುಕಿದರೆ ಮಾನವಜನ್ಮದಂತಹ ಸಾಧನಯೋಗ್ಯ ಜೀವನವು ಇನ್ನೊಂದಿಲ್ಲವೆಂದು ದಾಸರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

- ೧ **ಮಣ್ಣು ಮುಕ್ಕು** = ವಿಷಯವಾಸನೆಯಿಂದ ಹಾಳಾಗು
ಹರಿನಾನಾಮೃತವನು ಉಣ್ಣು = ಹರಿನಾಮವನ್ನು ಸ್ಮರಿಸು
 ೨ **ನೇಳೆ** = ಆಯುಷ್ಯ
 ೩ **ಯದುಪತಿ** = ಕೃಷ್ಣ

೫೭ ನೆಯ ಹಾಡು

- ೧ **ಕವಿ** = ಮುತ್ತಿಗೆ ಹಾಕು
ಬಾಲತನದಲಿ... ಹೊಡೆಯಿತೆ — ಚಿಕ್ಕತನದಲ್ಲಿಯೇ ಹೊಟ್ಟೆಯೊಳ
 ಗಿನ ಬೇನೆ (ಬಾಲಗ್ರಹ) ಬಂದು ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಕೆಡಿಸಿತೆ ?
ಅಕಾಲ = ಕಾಲತಪ್ಪಿ ಬರುವ
 ೨ **ಘಟಿಸರ್ಪ** = ಹೆಡೆಯುಳ್ಳ ಹಾವು (ನಾಗರಹಾವು)
ಕಟಿಗರಿಸು = ಹಲ್ಲಿಗೆ ಹಲ್ಲು ಕೂಡು

೫೮ ನೆಯ ಹಾಡು

- ೧ **ಭೂತದಯಾಪರ** = ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿ ದಯೆಯುಳ್ಳವ
 ೨ **ಭೇದಾಭೇದ** = ತಾರತಮ್ಯಜ್ಞಾನ
 ೩ **ಬಂದುದನುಂಡು ಸುಖಿಸಬೇಕು** = ಯದೃಚ್ಛಾಲಾಭಸಂತುಷ್ಟಃ
 (ಗೀತಾ. ೪/೨೨)

೫೯ನೆಯ ಹಾಡು

- ೧ ತೀರ್ಥಪದ = ಗಂಗೆಯನ್ನು ಪಾದದಲ್ಲಿ ಪಡೆದವ; ಶ್ರೀಹರಿ
- ೪ ಪಂಚಭಕ್ಷ್ಯ = ಭಕ್ಷ್ಯ, ಭೋಜ್ಯ, ಚೋಷ್ಯ, ಲೋಹ್ಯ, ಪೇಯ.
 ಪಂಚಾಮೃತ = (ಆಳ) ಹಾಲು, ಮೊಸರು, ತುಪ್ಪ; ಜೇನುತುಪ್ಪ;
 ಸಕ್ಕರೆ; (ದುಗ್ಧಂಚ ಶರ್ಕರಾ ಚೈವ ಘೃತಂ ದಧಿ ತಥಾಮಧು—Apte PP. 578)
 ಪ್ರಪಂಚ = ಸಂಸಾರ, ವ್ಯವಹಾರ
- ೫ ಅರ್ಜುನಸಖ = ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ

೬೦ನೆಯ ಹಾಡು

- ೧ ಪುಟ್ಟುವ = ಜನ್ಮತಾಳುವ.
 ಪೊಂದುವ = ಮರಣಹೊಂದುವ.
 ನಿರಯ = ನರಕ.
 ಕರ್ಮ = ಪ್ರಾರಬ್ಧ.
 ಆತಳ, ವಿತಳ, ಸುತಳ, ತಳಾತಳ, ರಸಾತಳ, ಮಹಾತಳ, ಪಾತಾಳ ಎಂಬ ಏಳು
 ಅಧೋ ಲೋಕಗಳು.
 ಯೋನಿ = ಜನ್ಮ.
 ವಿಯೋನಿ = ಜಡಪದಾರ್ಥ.
- ೨ ಭಂಗ = ಅಪಮಾನ.
 ಪುರಂದರದಾಸರು ತಮ್ಮ ದಾಸಜೀವನದಲ್ಲಿಯೆ ಲೌಕಿಕಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ದೇವರಿಗೆ
 ಬಿನ್ನವಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

೬೧ನೆಯ ಹಾಡು

- ನಾಮಸ್ಮರಣದಿಂದ ಜೀವನಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕೆನ್ನುವ ಅರಿವು, ಹುಟ್ಟಿದಾಗ
 ಭಕ್ತನು ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನುಡಿಯಬಹುದು.
- ೨ ಬಚ್ಚಿ ಟ್ಟುಕೊಳ್ಳು = ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿಕೊಳ್ಳು; ಏಕಾಂತಭಕ್ತಿ
 ಯನ್ನು ಮಾಡು.
- ೩ ತನ್ನೊಳಗೆ ಇದ್ದ.....ತಂದರೆ = ಮಾನಸಪೂಜೆಯಲ್ಲಿ ತನ್ನಲ್ಲಿವ್ವ
 ಬಿಂಬಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕಂಡರೆ.

೬೨ನೆಯ ಹಾಡು

- ೧ ಮುನ್ನಾದ = ಹಿಂದೆ ಅನುಭವಿಸಿದ ಅಥವಾ ಸಂಚಿತವಾಗಿ ಬಂದ.
ಮಟ್ಟಿ = ಗೋಪೀಚಂದನ.
ಮೂಗುಬೇರು = ಮೂಗಿನಹೊರಳೆ.
- ೨ ಡಂಭಕ್ಕಾಗಿ ದಾನಮಾಡಿ ಬಡತನ ಅನುಭವಿಸುವುದನ್ನು ದಾಸರು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ.
- ೩ ಕಾಕುದೈವ = ಕ್ಷುದ್ರದೇವತೆಗಳು.
ಬಾಯಬಡಕೊಳ್ಳು = ಹೊಯ್ಕೊಳ್ಳು,
- ೪ ಹಗರಣ = (ತ್ಸ. ಪ್ರಕರಣ) ಪೀಡೆ.

೬೩ನೆಯ ಹಾಡು

ಎಲ್ಲ ಧರ್ಮಸಾಧನೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಶ್ರೀಹರಿನಾಮಸ್ತುರಣೆಯೇ ಶ್ರೇಷ್ಠಸಾಧನವೆಂದು ದಾಸರು ಸಾರಿದ್ದಾರೆ.

- ೧ ಪ್ರಹ್ಲಾದ = (ಸಂ. ೧, ಪು. ೨೬೨)
- ೨ ಚೇತನಾತ್ಮಕ = ಚಿಂತೆಯ; ಚಿತ್ಸ್ವರೂಪ
- ೩ ನೆಗ್ಗಳೆ = ಅತಿಶಯ
ವಿ. ಸೂ. ನಾಮಸ್ತುರಣೆಯಿಂದ ಜಾತಿ, ಪಂಥ, ಕುಲ, ಪಾಪ ಮುಂ. ಯಾವ ಭೇದಗಳೂ ಉಳಿಯುವೆಂಬುದು ದಾಸರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

೬೪ನೆಯ ಹಾಡು

- ೧ ಯೋಗಿನರ + ಉದಿತ = ಯೋಗೀಶ್ವರರು ಹೇಳಿದ
ಸದಾಗಮ = ಭಾಗವತ ಮುಂ. ಸಚ್ಚಾಸ್ತ್ರಗಳು
- ೨ ಕುಯುಕ್ತಿವಂತ = ಕುತರ್ಕಿ, ವಿಶ್ವವಾದಿ

೬೫ನೆಯ ಹಾಡು

- ೧ ನೇಲಿಪ್ಪಲೋಕ = ವೈಕುಂಠ
- ೨ ಕಾಯ = ಶರೀರ
ಮಾಯಾಪಾಶ = ಅಜ್ಞಾನದ ಬಲೆ

೩ ಹಿತನ = ಕಲ್ಯಾಣ ಮಾಡುವವ

೬.೬ ನೆಯ ಹಾಡು

೧ ಗೊಡವೆ = ಉಸಾಬರಿ

೨ ಮುಂಕೊಂಡು = ಆತುರಪಟ್ಟು

೩ ಭ್ರಾಂತು = ಹುಚ್ಚು

ವಿ. ಸೂ. ಭಕ್ತನು ಅಪೇಕ್ಷೆಪಟ್ಟು ಬಡತನವನ್ನು ಪುರಸ್ಕರಿಸಿರುತ್ತಾನೆ. ಅಂತಹ ಭಕ್ತನ ದಿನಚರಿ ಹೇಗಿರಬೇಕೆಂಬುದು ಈ ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ ಇದೆ.

೬.೭ ನೆಯ ಹಾಡು

ಪರಮಾತ್ಮನ ಒಂದೊಂದು ನಾಮವೂ ಭಕ್ತನ ಒಂದೊಂದು ಆಪತ್ತಿಗೆ ಪರಿಹಾರವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುವುದೆಂಬುದು ಈ ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ ಇದೆ.

೧ ಏನೆಂದರೇನು = ಯಾವ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆದರೇನು ?

ನ್ಯಾಸಾರ = ಸಾಂಸಾರಿಕ ವ್ಯವಹಾರ.

೨ ಸರುಪ = (ತ್ನ) ಸರ್ಪ.

೩ ಬೆನ್ನುಗೊಳು = ಬೆನ್ನುಹತ್ತು,

೪ ಕಲ್ಮಷ = ಪಾಪದ ಕೊಳೆ.

೫ ಕಾರ್ಪಣ್ಯ = ಕ್ಷುದ್ರಮನಸ್ಸು.

ಪ್ರಕಾಶ = ಜ್ಞಾನ.

ತಿರುಮಲರಾಯ = ವೆಂಕಟೇಶದೇವರು.

೬.೮ ನೆಯ ಹಾಡು

೧ ಆರಾಧ್ಯ = ಪೂಜ್ಯ.

ಮದ್ದಾನೆಗಳೆಂಟು = ಅಷ್ಟಮದ (ಹಾಡು ೧೮)

ಅಧ್ಯಾತ್ಮಕೆ = ಅಧ್ಯಾತ್ಮಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ.

ಹರಿನಾನು = ಹರಿಯನಾಮ (ಸಿಂಹದ ಹೆಸರು)

ಶ್ರುತಿನಾಡು = ಸ್ವರಗೂಡಿಸು.

೨ ಒಂದೇ ಮನಸು = ದೃಢಚಿತ್ತ.

೩ ಪಶುಜನರು = ಅಜ್ಞಾನಿಗಳು.

೬೯ ನೆಯ ಹಾಡು

೧ ಕರ್ಮಬಂಧನಭೇದನ = ಕರ್ಮದ ಕಟ್ಟನ್ನು ಸಡಿಲಿಸುವ (ರಾಮನಾಮ)

೬ ಸದಮಲಧ್ಯಾನಗೋಚರ = ನಿರ್ಮಲಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಮಾಡುವ ಧ್ಯಾನಕ್ಕೆ ಕಾಣುವವ.

೭ ಹರಿಯದ = ಅಕ್ಷಯವಾದ.

ನೀರನಾರಾಯಣ = (ಸಂ. ೧, ಪುಟ ೨೮೬)

ವಿ. ಸೂ. — ಈ ಹಾಡು 'ಕಲಿಯುಗದಲಿ ಹರಿನಾಮವ ನೆನೆದರೆ' ಎಂಬ, ಪಲ್ಲವಿ ಯೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿದೆ.

೭೦ ನೆಯ ಹಾಡು

೨ ಕಶ್ಮಲ = ಪಾಪ

೩ ಭಾಷೆಯುಳ್ಳವ = ಸತ್ಯಸಂಕಲ್ಪ

೭೧ ನೆಯ ಹಾಡು

೧ ಮಧುಕರ = ಜೇನುನೋಣ; ಭ್ರಮರ

ಸತ್ಯಲೋಕ = ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕ

೨ ಅರೋಹಣ = ಹಸ್ತಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಹೀಗಿದೆ. ಆದರೆ ಸರಿಯಾದ ಅರ್ಥ ವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅರೋಹಣೆ ಎಂದಿದ್ದರೆ ಅರ್ಥವು ಸಮಂಜಸವಾಗುವುದು.

ಅರೋಹಣೆ = ಊಟ

ವೀಶ = ಚಿಕ್ಕನಾಣ್ಯ (೨೫ ವೀಶ = ೧ ಆಣೆ)

ಬಣಗು = ನಿಸ್ಸಾರ

೩ ಯೋಗ = ಶಾಸ್ತ್ರ

೭ ಕೊಂಚಿಯೊರು = (ಈ ಊರು ಯಾವುದೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.)

ಚೆನ್ನ=ಚೆನ್ನಕೇಶವ

ಕಾಳಂಜಿ=ಅಗಲಬಾಯಿಯ ಪಾತ್ರೆ

೭೨ನೆಯ ಹಾಡು

- ೧ ತ್ರಿಕರಣ=ಮನೋವಾಕ್‌ಕಾಯ
ಅಚಿಂತ್ಯ=ಧ್ಯಾನವನ್ನು ಮಿಕ್ಕಿದ
ಅನುಮಾನ=ಸಂಶಯ
ಬಿನುಗು=ಕ್ಷುದ್ರ
ಅಂಧಂತಮಸು=ನರಕದಲ್ಲಿಯ ಅತಿ ಕತ್ತಲೆಯ ಭಾಗ. ನಿರುಪದ್ರವಿ
ಯಾದ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಕೊಂದವರು ಈ ನರಕಕ್ಕೆ ಹೋಗುವರು.
(ಈಶಾವಾಸ್ಯ ೬)
ತ್ರಿವಿಧ=ಸಾತ್ವಿಕ, ರಾಜಸ, ತಾಮಸ ಎಂಬ ಮೂರು ವಿಧ
ಅನಿಮಿಷರು=ದೇವತೆಗಳು
- ೨ ಅರತ=ಆಸಕ್ತ; ತೊಡಗಿದ
ಸಾಕ್ಷೀಭೂತ=ತತ್ತ್ವಾಭಿಮಾನಿಗಳ ದೇವತೆಗಳ ಸಮಕ್ಷಮವಾದ
- ೩ ಯಾನು=ಮೂರು ತಾಸು
ಮಾನುನೋಹರನ ದಿನ=ಹರಿದಿನ; ಏಕಾದಶಿ
ಪೃಥಕು (ತ್ಸ. ಪೃಥಕ್)=ಬೇರೆ.
ಭೂಮಿಜಾಪತಿ=ಸೀತಾಪತಿ; ಶ್ರೀಹರಿ.
ಕಾಮುಕ=ವಿಷಯಾಸಕ್ತ.
ಕಾಮಾಚಾರಿಗಳಾಗಿ=ಮನಸೇಚ್ಛೆಯಿಂದ ನಡೆದು.
ಅಹೋದು (ಅಪ್ಪುದು)=ಆಗುವುದು.
ಭ್ರಾಮಕ=ತಿಳಿಗೇಡಿ.
ಸುನ್ಮನವೆಂತೆಂಬ ಧಾಮದೊಳಗೆ=ರುದ್ಧ ಮನಸ್ಸೆಂಬ ಮನೆಯಲ್ಲಿ.
- ೪ ನಿರುಪಾಧಿಕ=ಆಶಾರಹಿತನಾಗಿ.
ಪೋಗಾದು=ಹೋಗಾಡಿಸು.
ಅರಜಾಣ (ಜಾಣರಲ್ಲಿ ಅರಸು)=ಶ್ರೇಷ್ಠ ಜ್ಞಾನಿ.

೫ ವರ್ಣಾಭಿಮಾನಿಗಳು = ವರ್ಣಗಳಿಗೆ ಅಭಿಮಾನಿಯಾದ ದೇವತೆಗಳು.
ಹಿಂದುಗಳೆ = ತಿರಸ್ಕರಿಸು.

ಹಿಂದು .. ಪುಟ್ಟುವನೊ = ಬೇರೆಬೇರೆ ಜನ್ಮತಾಳುವನು.

ವಿ. ಸೂ.— ಇದರಲ್ಲಿ ಭಗವದ್ಗೀತೆ, ನಾರದಭಕ್ತಿಸೂತ್ರ, ಶಾಂಡಿಲ್ಯಭಕ್ತಿಸೂತ್ರ ಇವುಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಭಕ್ತನ ಲಕ್ಷಣ, ಆಚಾರ, ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ದಾಸರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

೭೩ನೆಯ ಹಾಡು

೧ ಕಾಡಲಿಲ್ಲ = ಕಾಡಿಬೇಡಲಿಲ್ಲ
ಸಡಗರದಿಂದ = ಆಡಂಬರದಿಂದ

೩ ನ್ಯುಗ = ಚಿಗುರೆ
ತಲೆ ಹುಳಿತ = ಹುಚ್ಚಾದ

೭೪ನೆಯ ಹಾಡು

೧ ಲಂಸಟೆ = ವಿಷಯಾಸಕ್ತ
೨ ಬಾಹೋದು = (ಬಪ್ಪದು) ಬರುವುದು
ಆತನ್ನ = ಆತನ = ಯಮನ
೪ ಉಪನಯನ = ಮುಂಜಿ
ಅರ್ಥಿ = ಪರಿಪೂರ್ಣ
ಹೆಡತಲೆ = ತಲೆಯ ಪೆರಗು = ಹಿಂದಲೆ = ಬೆನ್ನಹಿಂದೆ
ಮೀ = ಜಳಕಮಾಡು
ಕಟ್ಟಿಕಡೆಯ ದಿವಸ ತುಂಬು = ಆಯುಷ್ಯಮುಗಿ

೭೫ನೆಯ ಹಾಡು

೧ ಧಾರಣೆ = ಉಪವಾಸದ ವ್ರತ
ಸಾರಣೆ = ಉಪವಾಸ ಮುರಿದು ಉಣ್ಣುವ ದಿನ
೨ ನಿತ್ಯಯಾತ್ರೆ = ಶುಕ್ಲವೃತ್ತಿ (ಸುಕಲಾರ್ತಿ)

೭೬ನೆಯ ಹಾಡು

- ೧ ಚೀನಾಂಬರ = ರೇಶ್ಮಿಬಟ್ಟೆ
 ಸನ್ನೆ = (ತ್ಸು) ಸಂಜ್ಞಾ : ಮನೋಭಾವವನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ರೀತಿ
- ೨ ಎಂಟೈಭಾಗ್ಯ = ರಾಜ್ಯ, ಭಂಡಾರ, ಸೈನ್ಯ, ಆನೆ, ಕುದುರೆ, ಛತ್ರ,
 ಚಾಮರು, ಪಲ್ಲಕ್ಕಿ.
 ಕಂಠಕೆಹೊದ್ದಿ ದ = ಕೊರಳಿಗೆ ಬಿದ್ದ
- ೩ ನಾತಘಾತ = ವಾತವಿಕಾರ

೭೭ನೆಯ ಹಾಡು

- ೧ ತುತ್ತುಬುತ್ತಿಯ ಕೊಟ್ಟು = ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಉಣಿಸಿ
 ಬಾಹಳಿ = (ಬಪ್ಪಳಿ) ಬರುವಳಿ
- ೨ ಕರವಿಡಿದು = ಪಾಣಿಗ್ರಹಣಮಾಡಿ
 ಕೈಧಾರೆ ಎರಿಸಿಕೊಂಡು = ಕನ್ಯಾದಾನ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟನೆಂದು ಧಾರೆ
 ಎರಿಸಿಕೊಂಡು
- ೧ ಘನ = ಸಾಕಷ್ಟು
- ೨ ಅತ್ಯಬಳಲು = ಸಾಯಿ
 ಬಾಹೋರು = (ಬಪ್ಪರು) ಬರುವರು
- ೫ ಹರಣ = (ತ್ಸು) ಪ್ರಾಣ
 ಪರಲೋಕ = ಸ್ವರ್ಗಲೋಕ
 ಸಾಯುಜ್ಯ = ಮೋಕ್ಷದ ಒಂದು ಪ್ರಕಾರ

೭೮ನೆಯ ಹಾಡು

- ೧ ಬಯಲ = ವ್ಯರ್ಥ
- ೨ ಸಡಗರ = ಒಯ್ಯಾರ
- ೪ ಕುಟ್ಟಿ ಕೊಂಡು = ಬಡಬಡಕೊಂಡು

೭೯ ನೆಯ ಹಾಡು

೧ ಕೋತಿ = ಚಂಚಲವಾದ.

ಲಯ = ನಾಪು.

ಅವ್ಯಕ್ತಾದೀನಿ ಭೂತಾನಿ ವ್ಯಕ್ತದುಘ್ನಾನಿ ಭಾರತ

ಅವ್ಯಕ್ತನಿಧನಾನ್ಮೇವ ತತ್ರ ಕಾ ಪರಿದೇವನಾ || ಭ. ಗೀತಾ ೨, ೨೮

೨ ಪತ್ರ = ಗರಿ.

೩ ಹೊರೆ = ಸಲಹು.

ಬಸಿರು = ಮನಸ್ಸು,

೮೦ ನೆಯ ಹಾಡು

೧ ಅಚ್ಯುತಪದ = ಮೋಕ್ಷ.

೨ ನಿರ್ಜರು = ದೇವತೆಗಳು.

೮೧ ನೆಯ ಹಾಡು

೧ ಗೀತ = ಸಾಹಿತ್ಯಕೃತಿ; ಕೀರ್ತನೆ.

೩ ಅನಿಚ್ಛ = ಅನಿತ್ಯ; ಅಸ್ಥಿರ.

೪ ಮೂರುದಿನದ ಸಂಸಾರ = ಅಸಿತ್ಯ ಸಂಸಾರ

೮೨ ನೆಯ ಹಾಡು

೧ ತುಂಬಿರುವ ಪಟ್ಟಣ = ದೇಹ

ಒಂಬತ್ತು ಬಾಗಿಲು = ನವದ್ವಾರ (ಮೂಗಿನ ಎರಡು ಹೊರಳಿ, ಎರಡು ಕಣ್ಣು, ಎರಡು ಕಿವಿ; ಬಾಯಿ; ಗುದ, ಯೋನಿ)

ಅಯ್ಯು ಮಂದಿ = ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯ (ಚ್ಛಾನೇಂದ್ರಿಯ)

೨ ನೆಲೆಯು ಇಲ್ಲದ = ಅಸ್ಥಿರವಾದ

೩ ದುರಿತ = ಪಾಪ

ಉಚಿತನೆಯ ಹಾಡು

೧ ಅಜಮಿಳ = (ಸಂ. ೧. ಪು. ೨೬೪)

ಅಯ್ಯಾರು = ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯ; ಪಡ್ರಿಪು.

ಕಾಶಿ = (ಸಂ. ೧. ಪು. ೨೯೨)

೨ ಬೆಟ್ಟದೊಡೆಯ = ತಿರುಪತಿ ವೆಂಕಟೇಶ.

ಉಚಿತನೆಯ ಹಾಡು

೧ ಗಾಳಿಬಂದ ಕೈಯಲಿ ತೂರಿಕೊಳ್ಳಿರೊ, ಕಾಲವು ಅನುಕೂಲವಾಗಿರು
ವಾಗ ಕೆಲಸ ಸಾಧಿಸಬೇಕು.

ಅಪರಬುದ್ಧಿ = ಕೀಳುಬುದ್ಧಿ.

ಅನಿರುದ್ಧ = ಭಾಗವತ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ವಿಷ್ಣುವಿನ ನಾಲ್ಕು ಪೂಜ (ಚತು
ಪೂರ್ಣ) ಮೂರ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ. (ಸಂಕರ್ಷಣ, ಅನಿರುದ್ಧ, ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನ, ವಾಸು
ದೇವ.)

ಉಚಿತನೆಯ ಹಾಡು

ಈ ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದೆ ದೇಹದಂಡನೆ ವ್ಯರ್ಥವೆಂದು ದಾಸರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

೧ ಹೀನಭುದ್ಧಿ = ಕೀಳುವಿಚಾರ.

ಉಚಿತನೆಯ ಹಾಡು

೧ ಸುಲಲಿತ + ಆತ್ಮ = ಸುಂದರ ರೂಪವುಳ್ಳವ ('ಕಾಮಪಿತ' ಹೋಲಿಸಿ,
ನೋಡಿರಿ)

ಇಕ್ಷುದಂಡ = ಕಬ್ಬಿನಗಲ.

ಇಂಧನ = ಕಟ್ಟಿಗೆ.

ನಿಕ್ಷೇಪ = ಹುಗಿದಿಟ್ಟ.

೨ ಸುರಧೇನು = ಕಾಮಧೇನು.

ಗರಳ = ವಿಷ.

ತರಣಿ = ಸೂರ್ಯ.

ಡಂಬರ = ಆಡಂಬರ.

ಆನೆಯ ಹಾಡು

- ೧ ಕಾಲಬಂಟಿರು = ಯಮದೂತರು.
ಔಕು = ಹಿಚುಕು.
- ೨ ನೈನುರೆ = ನಾಯಿ.
- ೩ ಕರಿ = ಗಜೇಂದ್ರ (ಸಂ. ೧. ಪು. ೨೫೮),
ಪ್ರಹಾ ದ = (ಸಂ. ೧. ಪು. ೨೬೨)
ಪತಿಕರಿಸು = ಬೆನ್ನು ಕಟ್ಟು; ಎತ್ತಿಹಿಡಿ.

ಆನೆಯ ಹಾಡು

- ೧ ನಾರದ = (ಸಂ. ೧. ಪು. ೨೫೭)
ನಗಧರ = (ಸಂ. ೧. ಪು. ೨೬೫).
ಮುರಹರ = (ಸಂ. ೧. ಪು. ೨೬೫)
ಭವಭಂಜನ = ಜನ್ಮಗಳನ್ನು ಕಳೆಯುವವ.
ನರವ್ಯಗ = ನರಸಿಂಹ.
- ೨ ಜಲಧಿಶಯನ = ಕ್ಷೀರಸಾಗರಶಯನ, ನಾರಾಯಣ.
ರವಿಚಂದ್ರಲೋಚನ = ಸೂರ್ಯಚಂದ್ರರು ಕಣ್ಣಾಗಿ ಉಳ್ಳವ.
ಜಲರುಹಭವ = ಬ್ರಹ್ಮ.
ನುತ = ಸ್ತುತಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ.
ಬಲಿ = (ಸಂ. ೧. ಪು. ೨೬೨)
ನಳಿನೋದರ = ಪಂಜಕನಾಭ; ಕಮಲನಾಭ.
- ೩ ನೋದ = ಆನಂದಕೊಡುವವ.

ಆನೆಯ ಹಾಡು

- ೧ ಹಯನದನ = ಪರಮಾತ್ಮನ ಒಂದು ಅವತಾರ; (ಹಯಗ್ರೀವ).
ಮಹಾವಿಷ್ಣು ಕ್ರಿಡಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಸಕ್ಕ, ನಿನ್ನ ತಪೆ
ಉರುಳಿ ಹೋಗಲಿ ಎಂದು ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಶಾಪಕೊಟ್ಟಳು. ಬಳಿಕ ಅವನು ಕ್ಷೀರಸಮುದ್ರ
ದಲ್ಲಿ ಆದಿಶೇಷನ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿ ತನ್ನ ಶಾರ್ಙ್ಗಧನುವನ್ನು ತಲೆಗಿಂಬು ಮಾಡಿ

ಕೊಂಡು ನಿದ್ದೆಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಆಗ ಮಧುಕೈಟಭರೆಂಬ ರಾಕ್ಷಸರು ಲೋಕ ಕಂಟಕರಾಗಲು ದೇವತೆಗಳು ವಿಷ್ಣುವಿನಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ನಿದ್ರಿಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡರು. ದೇವತೆಗಳು ಆಗ ಗೆದ್ದ ಲಿಯನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ಯಜ್ಞದಲ್ಲಿ ಹವಿರ್ಭಾಗ ಕೊಡುವಂತೆ ಅಭಯಕೊಟ್ಟು ವಿಷ್ಣುವಿನ ಧನುಸ್ಸಿನ ಹೆದೆಯನ್ನು ಕತ್ತರಿಸ ಹೇಳಿದರು. ಗೆದ್ದಲು ಹೆದೆಯನ್ನು ತಿನ್ನಲಾಗಿ ಬಿಲ್ಲಿನ ತುದಿ ಹಾರಿ ವಿಷ್ಣುವಿನ ಕೊರಳು ಹೋಯಿತು. ದೇವತೆಗಳು ಕುದುರೆಯ ಮುಂಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿದರು. ಇದೇ ಪಯ-ಗ್ರೀವರೂಪ (ಭಾರತ, ಉದ್ಯೋಗ ೧೩೦)

ಇದೇ ರಿತಿಯ ಕಥೆ ತ್ರೈತ್ವೀಯ ಸಂಹಿತೆಯಲ್ಲಿ (೬/೪, ೯, ೧) ಬರುತ್ತಿದೆ.

೨ ಲಂಡತನ = ಧರ್ಮವಿರುದ್ಧ ನಡತೆ.

ಚೆನ್ನಾ ತು = ಅಶ್ರಯಕೊಟ್ಟು.

೯೦ನೆಯ ಹಾಡು

೧ ನಾಕುನೋರೆ = ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.

ತುಲಸೀ: — ಧರ್ಮಧ್ವಜ ಮತ್ತು ಮಾಧವಿಯರ ಮಗಳು. ತುಂಬ ಪತಿವ್ರತೆ. ಇವಳ ಪಾತಿವ್ರತ್ಯದ ಯೋಗದಿಂದಲೇ ಇವಳ ಗಂಡನಾದ ಶಂಖಚೂಡನು ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಅಂಜಿಕೆಯಾಗಿದ್ದನು. ವಿಷ್ಣು ಕಪಟದಿಂದ ಇವಳ ಪಾತಿವ್ರತ್ಯಭಂಗಮಾಡಿ ದೇವತೆಗಳ ಕಾರ್ಯ ಸಾಧಿಸಿಕೊಟ್ಟನು. ಎಂತಲೆ ತುಲಸಿ ವಿಷ್ಣುವಿಗೆ ನೀನು ಶಿಲಾರೂಪನಾಗುವಿ ಎಂದು ಶಾಪಕೊಟ್ಟಳು. ಅದರಂತೆ ವಿಷ್ಣು ಶಾಲಿಗ್ರಾಮವಾದನು (ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತ ೨/೨೧) ಒಮ್ಮೆ ಇವಳು ಗಣಪತಿಯ ಬಳಿಗೆ ಕಾಮುಕಳಾಗಿ ಹೋದಾಗ ನೀನು ಗಿಡವಾಗಿ ಹುಟ್ಟುವೆಂದು ಶಾಪಕೊಟ್ಟು. ಸಮುದ್ರಮಧನದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೊರಟ ಅಮೃತದ ಕೆಲವು ಹನಿಗಳು ನೆಲದಮೇಲೆ ಬೀಳಲು ಅವುಗಳಿಂದ ತುಳಸಿಗಿಡ ಹುಟ್ಟಿತು. ಬ್ರಹ್ಮದೇವನು ಅದನ್ನು ವಿಷ್ಣುವಿಗೆ ಕೊಟ್ಟನು (ಪದ್ಮ, ಸ್ಕ. ೬೧.)

ಶ್ರೀದಾರಾನುನೋಹರ = ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಎಂಬ ಹೆಂಡತಿಯ ಪ್ರಿಯ.

೯೧ನೆಯ ಹಾಡು

೧ ಕರಿ = ಗೆಜೇಂದ್ರ (ಸಂ. ೧ ಪು. ೨೫)

ಧ್ರುವ = (ಸಂ. ೧. ಪು. ೨೬೧)

ಬಲಿ = (ಸಂ. ೧. ಪು. ೬೨೬),

ಪಾಂಚಾಲಿ = (ಸಂ. ೧. ಪು. ೨೧೫)

ಅಹಲ್ಯೆ = ಗೌತಮಸತಿ

ಕಂತೆ = ತೇಪೆಯ ಕೌದಿ—ನಿರರ್ಥಕವಾದ ಕತೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಪುರಾಣ.

೯೨ನೆಯ ಹಾಡು

ಇಲ್ಲಿ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ವೈದ್ಯನೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ದಾಸರು ಹಾಡಿದ್ದಾರೆ.

- ೧ ನೈದ್ಯ = ವೈದ್ಯಕ; ಔಷಧಶಾಸ್ತ್ರ.
ಆದಿನೈದ್ಯ = ಧನ್ವಂತರಿ.
ಸಾದೋದಕ = ಪಾದದ ಅಭಿಷೇಕದ ನೀರು.
ನ್ಯಾಥಿ = ಬೇನೆ.

೩ ಉಷ್ಣ ನಾಯು = ಬೇನೆಯ ಪ್ರಕಾರ.

೫ ಪಂಡಿತ = ವೈದ್ಯಶಾಸ್ತ್ರನಿಪುಣ,
ಸಾಂಡುರೋಗ = ರಕ್ತಕ್ಷಯ (Anaemia) ಕಾಮಣೆ.

೯೩ನೆಯ ಹಾಡು

- ೧ ಪ್ರಹ್ಲಾದ = (ಸಂ. ೧. ಪು. ೨೬೨).
ವಿಶ್ವನುಯ = ವಿಶ್ವವ್ಯಾಪಿ.
- ೨ ಕುರುಪತಿ = ದುರ್ಯೋಧನ, (ಹಾಡು, ೫೫)
ಬ್ರಾಹ್ಮದಿ = (ಸಂ. ೧. ಪು. ೨೧೫)
ಹಸ್ತಿನಾಪುರ = (ಸಂ. ೧. ಪು. ೨೪೫)
ದ್ವಾರಾವತಿ = (ಸಂ. ೧. ಪು. ೨೪೪)
- ೩ ಅನಂತಾಕನ = ಶ್ರೀಹರಿಯ ತ್ರಿಧಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು.
ಮುನ್ಮುನಿ = (ಮನೆಯ ಮುಂದು) ಪಡಸಾಲೆ.
- ೪ ಶ್ವೇತದ್ವೀಪ = ಶ್ರೀಹರಿಯ ತ್ರಿಧಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು.
- ೫ ಅಣು = ವಸ್ತುವಿನ ಅತಿ ಚಿಕ್ಕ ಕಣ.
ಮಹತ್ತು = ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ವಸ್ತು.

ಎ. ಸೂ — ಈ ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ ಭಕ್ತರು ಕರೆದಲ್ಲಿ ಪರಮಾತ್ಮನು ಬರುವನೆ ಹೊರತು ಭಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದವನಿಗೆ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ದೇವನು ಸಿಕ್ಕಲಾರನೆಂದು ದಾಸರು ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.

೯೪ನೆಯ ಹಾಡು

೧ ಣಯ್ಯರು = ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಗಳು.

೨ ಚೋದ್ಯ = ಆಶ್ಚರ್ಯ.

ಎ. ಸೂ.— ಹರಿಭಕ್ತರ ನಿತ್ಯಚರ್ಯೆ ಹೇಗಿರಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಈ ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ.

೯೫ನೆಯ ಹಾಡು

೧ ರಾಜೀವ = ಕಮಲ.

ಅರುಣ = (ಸಂ. ೧. ಪು. ೩೧೨)

೨ ಅಗ್ರೋದಕ = ಅಗ್ರ + ಉದಕ = ಮೊಸಲು ಮಡಿಸಿರು.

(ಅಭ್ಯೂದಕವು ಅಗ್ರೋದಕವೆಂದಾಗಿದೆಯೇ ?)

೩ ನಳನಳಿಸುವ = ಕೋಮಲವಾದ.

ಕಳೆ = ಸೌಂದರ್ಯ; ಕಾಂತಿ.

೪ ಪರಮಾನ್ನ = ಪಾಯಸ.

ಶಾಲ್ಯನ್ನ = ಸಣ್ಣಕ್ಕಿ.

ಮಧು = ಜೇನುತುಪ್ಪ.

೫ ಉರಗಾದ್ರಿ = ಶೇಷಾದ್ರಿ. (ತಿರುಪತಿ— ಸಂ. ೧-೨೩೮)

ಸ್ವಾಮಿಪುಷ್ಕರಿಣಿ = (ಸಂ. ೧. ಪು ೨೫೪).

ತಿರುವೆಂಗಳಪ್ಪ = ತಿರುಪತಿಯ ವೆಂಕಟೇಶ.

೯೬ನೆಯ ಹಾಡು

೧ ಬರಗು = ಬಂದು ಬಗೆಯ ಧಾನ್ಯ. (ಬಿತ್ತಿದ ೨೦ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ:

ಬರಗಾಲದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಬಿತ್ತಿಬೆಳೆಯುವ ಪರಂಪರೆ ಇದೆ.)

ಕಲಸೋಗರ = ಬುತ್ತಿ.

ಪರಾತ್ಪರ = ಶ್ರೇಷ್ಠತಮ.

೨ ಅಡಿಗಂಟು ದನಸ = ಮುಗ್ಗಾದ ಹಳೆಯ ಕಾಳು.

ದನಸ = ಧಾನ್ಯ.

ಸಾಕಾರ = ರೂಪತಾಳಿರುವ. ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ.

೩ ಚಿಲಿಪಾಲು = ಕಾಯಿಸಿ ಆರಿಸಿದ ಹಾಲು.

ರಾಜಾನ್ನ = ಸಣ್ಣಕ್ಕಿ ಅನ್ನ.

ಸ್ಥಿತಿ = ರೀತಿ.

ದ್ವಿತಯ = ದ್ವಂದ್ವ. ಜೋಡಿ.

೯೭ನೆಯ ಹಾಡು

೧ ತಿರುಗು = ಜನ್ಮ ಮರಣ ಚಕ್ರದಲ್ಲಿ ಹಾಯು.

ಕರಕರೆ = ಚಿಂತೆ, ಕೊರಗು.

೨ ಹೋಗಿಬುವವರು ಪಟಿಳ = ದೇಶಕಾಲಾನುಸಾರವಾಗಿ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ವಿಕೃತಿಗಳ ಉಪದ್ರವ,

ವೈರಿನರ್ಗ = ಷಡ್ವೈರಿಗಳು.

ಊರಿ = ಸ್ಥಿರವಾಗಿ.

ಅಟ್ಟುಳಿ = ಕಾಟ.

೩ ನ್ಯಾಯನಾಡಿಸು = ನಿರ್ಣಯಿಸು.

೪ ನಾನಾಂಕಿತ = ಹೆಸರಿಗೆ ಮಾತ್ರ.

ಮನೆಮನೆಯಲಿ = ದೇಹದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ತತ್ತ್ವೇಶರು ಇರುವರೆಂಬ ಭಾವನೆ.

ವಿಕ್ರಮ = ಶೂರ.

೫ ಕಾಲಕ್ಕೆ = ಮರಣಕಾಲದಲ್ಲಿ.

ಆಳುಗಳು = ವಿಷ್ಣುದೂತರು.

೬ ಅನುವಾದ = ಅನುಕೂಲವಾದ.

ಮೊನೆಗಾರ = ಶೂರ ಸೈನಿಕ.

ಕೊನೆಗೊಂಡು = ಕೊನೆಯವರೆಗೆ.

೭ ಬಹುನಾಯಕರು = ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯ, ಪದ್ಮಪು ಮುಂ.

೯೮ನೆಯ ಹಾಡು

೩ ಪುಷ್ಪ ಶರ = ಕಾಮ.

೯೯ನೆಯ ಹಾಡು

೧ ಹಾರಿಡೊಂಬಲಾಗಹಾಕು = ಬೇರೆಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡು.

೧ ಕನ್ನಹೋಗು = ಕನ್ನಡಾಕಿ ಕಳವುಮಾಡು.

೧೦೦ನೆಯ ಹಾಡು

೧ ಮರುಳಾಟ = ದಷ್ಟತನ. ಹುಚ್ಚಾಟ,
ಉರ್ಧ್ವಪುಂಡ್ರ = ಉದ್ದನಾಮ (ವೈಷ್ಣವರ ಚಿಹ್ನೆ),
ಶೀಲ = ಆಚಾರ.

೨ ಮೃತ್ತಿಕಾಶೌಚ = ಪ್ರಾತರ್ವಿಧಿಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶುದ್ಧೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ಮಣ್ಣು ಹಚ್ಚಿ ಕೈಕಾಲು ತೊಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು.
ಹಸ್ತಕಟ್ಟಿ ಲರಿಯದವಗೆ = ಕೈಯಿಂದ ಕಳವು ಮುಂ. ಪಾಪಕಾರ್ಯ ಮಾಡುವವನಿಗೆ.

ಅಗ್ನಿಹೋತ್ರ = ಯಜ್ಞ;

ಹೋಗು = ಸಂಭೋಗ ಮಾಡು.

೧ ಹಸಿನೆತ್ಯವೆಯ ತಾಳದವನು = ಆತ್ಮಸಂಯಮನ ಮಾಡದವನು.
ಪರದಕುಶಲ = ಪರಲೋಕದ ವಿಚಾರ.

ಅಶನ = ಆಹಾರ.

೪ ಮೂಲಮಂತ್ರ = ಓಂನಮೋ ವಾಸುದೇವಾಯೇ.
ತಂಡ = ಅಸಂಖ್ಯ.

ಪುಂಡರೀಕನರದ = (ಸಂ. ೧, ಪು. ೨೫೬)

೧೦೧ನೆಯ ಹಾಡು

೩ ಓತಿ = ಓತಿಕೇತ (ಓತಿಕಾಟ).

ವಿ ಸೂ.— ಶುದ್ಧ ಭಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದೆ ಮಾಡುವ ಡಂಭಾಚಾರದ ಆಚಾರ ಪೂಜೆಗಳು ನಿರರ್ಥಕವೆಂಬ ಮಾತನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ದಾಸರು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಖಂಡಿಸಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

೧೦೨ನೆಯ ಹಾಡು

೧ ದೂರುಬರುವ ...ತಪ್ಪೀತೆ = ಅಪವಾದ ಬರುವಂತೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಜತೆಯಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ನಡೆದುಕೊಂಡರೆ, ಅದರ ಸಂಗಡ ದುಷ್ಟತನವು ಕಟ್ಟಿಟ್ಟಮಾತು.
ಊರಬಿಟ್ಟು....ಬೇರಾದಿತ್ತೇ = ಪ್ರಾರಬ್ಧವು ಜನ್ಮಜನ್ಮಾಂತರದಿಂದ ಬಂದು ಅನುಭವಲೇಖಕಾದುದರಿಂದ ಅದು ಎಲ್ಲಿ ಹೋದರೂ ತಪ್ಪದು

೨ ಸಾಟಿಪಡು = ಕಷ್ಟಪಡು.
ಪಟ್ಟಿಮಂಚ = ಸಿಂಹಾಸನ.

೩ ಅಣೆ = ಸಾಧ್ಯವಾಗು.

೧೦೩ನೆಯ ಹಾಡು

೧ ಇಂಬುಗೊಡದ = ಮತ್ತೆಮತ್ತೆ ಬರದ.
ವಿಭೀಷಣ = (ಸಂ. ೧ ಪು. ೨೧೨)
೨ ಹಿರಣ್ಯಕ = ಪ್ರಹ್ಲಾದನ ತಂದೆ,

೧೦೪ನೆಯ ಹಾಡು

೨ ಸತುನ = (ತನ) ಸತ್ತ್ವ.

೧೦೫ನೆಯ ಹಾಡು

೧ ಬಲ್ಲಿದ = ಶ್ರೇಷ್ಠ; ಹೆಚ್ಚಿನವ.
ನಿಧಾನಿಸಿ = ವಿಚಾರಮಾಡಿ.

ಜಲಜಭೆನಾಂಡೆ = ವಿಶ್ವ (ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ)

ಅನುದಿನ = ತಪ್ಪದೆ

- ೨ ಪುರುಹೂತ = ಇಂದ್ರ; ದೇವತೆಗಳ ಅರಸು; ಕಶ್ಯಪ-ಅದಿತಿಯರ ಮಗ. ಸ್ವರ್ಗಲೋಕದ ಒಡೆಯ. ದೈತ್ಯರ ಸಂಗಡ ಇವನ ಹೋರಾಟವು ಪುರಾಣ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ನರಲೋಕದ ರಾಜರನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿಕೊಂಡು ತನ್ನ ವೈರಿಗಳನ್ನು ಸದೆಬಡೆದ ಉದಾಹರಣೆಗಳೂ ಇವೆ. ಅಹಲ್ಯೆಯ ಪಾಪಕ್ಕೆ ಇವನೇ ಕಾರಣನಾಗಿ ಸಹಸ್ರಾಕ್ಷನೊಬ್ಬ ಹೆಸರನ್ನು ಗೌತಮನ ಶಾಪದಿಂದ ಪಡೆದನು.

ಸಾರ್ಥನ ರಥಕ್ಕೆ ಸೂತನಾದ ಮೇಲೆ:— ಮಹಾಭಾರತ ಯುದ್ಧ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣನ ಸಹಾಯ ಪಡೆಯಲು ಅರ್ಜುನ ಮತ್ತು ದುರ್ಯೋಧನರಿಬ್ಬರೂ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಕೃಷ್ಣನು ತಾನೊಬ್ಬನೇ ಒಂದು ಕಡೆ, ಯಾದವ ಸೈನ್ಯವೆಲ್ಲವೂ ಒಂದು ಕಡೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದವನ್ನು ಅರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರೆಂದು ಹೇಳಿದನು. ಅರ್ಜುನನು ಕೃಷ್ಣನನ್ನೇ ಅರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವನ ಸಾರಥಿಯಾದನು. (ಭಾರತ. ಉದ್ಯೋಗ. ೭)

- ೩ ಊಳಿಗ = ಸೇವೆ

- ೪ ಧುರದಲಿ ಸಣೆ .. ಹಿಡಿಯೆ :— ಮಹಾಭಾರತ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಭೀಷ್ಮನು ಸೇನಾಪತಿಯಾಗಿ ಹತ್ತು ದಿವಸ ಪರಾಕ್ರಮದಿಂದ ಕಾದಾಡಿದನು. ಇನ್ನೂ ಗೆಲುವಾಗದಿರಲು ಇಂದು ಕೃಷ್ಣನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಚಕ್ರವನ್ನು ಹಿಡಿಯೇ ಬಿಡುವೆನೆಂದು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಮಾಡಿ ರಣರಂಗದಲ್ಲಿ ತೀಕ್ಷ್ಣವಾದ ಬಾಣದಿಂದ ಅರ್ಜುನನು ಮೂರ್ಛೆ ಹೋಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದನು. ಇದರಿಂದ ಸಿಟ್ಟಿಗೆದ್ದ ಕೃಷ್ಣನು ಭೀಷ್ಮನನ್ನು ಕೊಂದೇ ತೀರುವೆನೆಂದು ರಥದಿಂದಿಳಿದು ಹೊರಟನು. (ಭಾರತ. ಭೀಷ್ಮ ೧೦೬)

ಹರಿ ನಿನ್ನ ಕರುಣದ... ಮೇಲೆ:— ಭೀಷ್ಮನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಪರಮಭಕ್ತ. ಕೃಷ್ಣನು ರಥದಿಂದ ಇಳಿದು ಬರುತ್ತಿದ್ದವನ್ನು ನೋಡಿ ತಾನೂ ರಥದಿಂದಿಳಿದು ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಎದುರುಗೊಂಡು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಅವನನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಿದನು. ಭೀಷ್ಮನ ಭಕ್ತಿಯ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡ ಕೃಷ್ಣ ಅವನನ್ನು ಉಳಿಸಿದನು. (ಭಾರತ. ಭೀಷ್ಮ, ೫೯)

- ೫ ತರಳ = ಪ್ರಹ್ಲಾದ.

ತೆತ್ತಿಗ = ಆಪ್ತ = ಸಂಬಂಧಿಕ.

೧೦೬ನೆಯ ಹಾಡು

- ೧ ಯುಕುತಿ ಕೈಕೊಳದು = ವಿಚಾರವು ಬಗೆಹರಿಯಲೋಲ್ಲದು.

ಗಯಾಗದಾಧರ = ಗಯೆಯಲ್ಲಿರುವ ವಿಷ್ಣು (ಸಂ. ೧. ಪು. ೨೯೨)

ಕಟ್ಟೆ + ಎರಡು = ಎರಡುದಂಡೆ.

ಕಟ್ಟೆ ಕ್ಕು = ಮಹಾವೂರಬರು.

೨ ಬಳಿವಿಡಿದು = ಅನುಸರಿಸಿ.

ಸಂಭ್ರಮ = ವೈಭವ.

೩ ನತ್ನ = ಕರು.

೧೦೭ ನೆಯ ಹಾಡು

೧ ಸುರತರು = ಕಲ್ಪತರು,

ಸುರಧೇನು = ಕಾಮಧೇನು.

ಶರಧಕ್ಷೀರ = ಕ್ಷೀರಸಾಗರ.

೨ ಜ್ಞಾನಗಭೀರ = ಆಳವಾದ ಜ್ಞಾನವುಳ್ಳವ.

೩ ಒಂದರೊಳೊಂದೊಂದು.... ಸಲಿಸುವೆ = ನಿನ್ನ ಒಂದೊಂದು ಅವಯವಗಳಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ.

೧೦೮ ನೆಯ ಹಾಡು

ತಾವು ಒಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರು ಅಗಲಲಾಗದೆಂದು ಭಕ್ತನು, ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಆಣೆಯನ್ನು ಇಕ್ಕುತ್ತಾನೆ, ಇವರಿಬ್ಬರನ್ನೂ ಅಗಲದಂತೆ ಮಾಡುವವರು ಸದ್ಭಕ್ತರು.

೩ ಲೌಕಿಕ = ಸಂಸಾರ ವ್ಯವಹಾರ.

೧೦೯ ನೆಯ ಹಾಡು

ಇಲ್ಲಿ ದಾಸರು ಭಕ್ತಿಯ ಸ್ಥಾಯೀಭಾವವನ್ನು ಹಾಸ್ಯವಿನೋದಗಳ ಸಂಚಾರಿಯಿಂದ ಪರಿಪೋಷಿಸಿದ್ದಾರೆ.

೧ ಕಣ್ಣ ಬಿಡು = ಕಣ್ಣ ಮುಚ್ಚಿದಿರು (ಮತ್ಸ್ಯಾವತಾರ)

ಹೊರು - ಕಲ್ಲ = ಕೂರ್ಮಾವತಾರ.

ಕಾಲನೂರಿ ಅಡಿಯಿಟ್ಟಿರೆ = ವರಾಹಾವತಾರ

ನರಸಿಂಗ = ನರಸಿಂಹಾವತಾರ

ಮೂಲ = ಮೂಲಧನ; ಸಾಲಕೊಟ್ಟ ಹಣ

ತಿರುಕಹಾರುವ = ವಾಮನಾವತಾರ

೨ ಕೊರಳುಗೊಯ್ಯ = ಪರಶುರಾಮಾವತಾರ

ತಿರುಗುವುದುಚಿತವೆ ವನವನವ = ರಾಮಾವತಾರ

ಎರಡೇಳು = ೧೪ ವರುಷ (ರಾಮನ ವನವಾಸದ ಕಾಲ)

ಒರಳಿಗೆ ಕಟ್ಟಿದ....ಕಳ್ಳ = ಕೃಷ್ಣಾವತಾರ

೩ ಬತ್ತಲಿನಿಂತರೂ = ಬೌದ್ಧಾವತಾರ

ಹತ್ತಿದ್ದ ಕುದಿರೆ = ಕಲ್ಕಾವತಾರ

ಚಿತ್ತದಿ ಕಟ್ಟುವೆ = ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

೧೧೦ನೆಯ ಹಾಡು

ಇದರಲ್ಲಿ ದಾಸರು ಇನ್ನೊಂದು ಬಗೆಯ ವಿನೋದವನ್ನು ರೂಪಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಣ್ಣಿಸಿದ್ದಾರೆ. ದೇವರಿಗೆ ಭಕ್ತನು ಕೊಟ್ಟ ಸಾಲವನ್ನು ಮರಳಿ ಪಡೆಯುವ ಭಾವವು ಇದರಲ್ಲಿ ಸೂಚಿತವಾಗಿದೆ.

೧ ನೋಡಿ = ಚಮತ್ಕಾರ

ನೊದಲು = ಮುದ್ದಲು

೨ ಎಂಟೆಕ್ಷರ = ಅಷ್ಟಾಕ್ಷರ ಮಂತ್ರ (ಓಂ ನಮೋ ನಾರಾಯಣಾಯ ಇತ್ಯಾದಿ ಮಹಾಮಂತ್ರ)

ದ್ವಯಸಾಕ್ಷಿಗಳಿವೆ = ನಿನ್ನನ್ನೆ ತಪ್ಪದೆ ನೋಡುವ ಎರಡು ಕಣ್ಣುಗಳಿವೆ,

ಗಂಟು = ಮೂಲಧನ

ಬಂಟಿರು = ಭಕ್ತರು

ಉಂಟುಂಟಿನಿಸುವೆ = ಸತ್ಯದ ಬಗೆಗೆ ಸಾಕ್ಷಿ ಹೇಳಿಸುವೆ

ತುಡುಗರ ಅರಸ = ಗೊಲ್ಲರ ಹುಡುಗರ ಮುಂದಾಳಾಗಿ ಹೈನದ ಕಳ್ಳವು ಮಾಡಿದವನು

೩ ಒಪ್ಪುವೆ = ತೃಪ್ತಿಯನ್ನು. ಸಂತೋಷವನ್ನು

೧೧೧ನೆಯ ಹಾಡು

ಏಕೈಕಭಾವದಿಂದ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ನಂಬಿದ ಭಕ್ತ, ಪರಮಾತ್ಮನೆದುರು ಸಾಂಸಾರಿಕ ವಿಪತ್ತುಗಳನ್ನು ನಿವೇದಿಸುತ್ತಾನೆ.

- ೧ ತುಂಬಿದ ನದಿ = ಭವಸಾಗರ,
ಹರಿಗೋಲು = ಮಾನವ ದೇಹ.
ಅಂಬಿಗ = ದೇವರು; ತಾರಕಶಕ್ತಿ.
- ೨ ಬಲು = ಗಟ್ಟಿಯಾದ.
ಕೈಹಿಡಿನರ = ಆಶ್ರಯಕೊಡುವವರ.
ವಿ. ಸೂ. — ಭವಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗುತ್ತಿರುವಾಗ ಎಲ್ಲ ಆಧಾರಗಳು ತಪ್ಪಿದುವು.
- ೩ ಹೆಬ್ಬಾವು = ಪ್ರಾಚೀನ ಕರ್ಮ.
ಹೆಬ್ಬಲಿ = ಪ್ರಾರಬ್ಧ ಕರ್ಮ.
- ೪ ಮಡುವ ಪೊಕ್ಕೆ = ಪೂರ್ಣ ಸಂಸಾರಾಸಕ್ತನಾದೆ.
ನೆಗಳು = ಅಜ್ಞಾನ.
- ೫ ಅಸಮದ + ಆಕಾರ = ಅಸದೃಶವಾದ ರೂಪವುಳ್ಳವ.

೧೧೨ನೆಯ ಹಾಡು

- ೧ ಅನನ್ಯಗತಿಕನಾದ ಭಕ್ತನಮೋರೆ.
ಅರಸಿ = ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು,
- ೪ ತುಂಟರೈವರ = ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಗಳನು.
ಕಂಟಕನೊಬ್ಬ = ಮನಸ್ಸು.
ಎಂಟುನುಂದಿ = ಅಷ್ಟಮದ.

೧೧೩ನೆಯ ಹಾಡು

ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಅಂತರ್ಯಾಮಿಯಾದ ಪರಮಾತ್ಮನೆ ಸೂತ್ರಧಾರನಾಗಿ ನಡೆಯಿಸುವ ನೆಂಬ ಅರಿವು ಉಂಟಾದಾಗ ಭಕ್ತನಿಗೆ ತನ್ನ ನಿರಪರಾಧಿತ್ವದ ಕಲ್ಪನೆ ಮೂಡಿ ದೇವರಿಗೆ ಬಿನ್ನವಿ ಸುತ್ತಾನೆ.

- ೧ ಕಪಟಿನಾಟಕ: — ಭಕ್ತರು ಪರಮಾತ್ಮನ ವಿಶ್ವನಿರ್ಮಿತಿಯ ಕಾರ್ಯವನ್ನು

ಒಂದು ನಾಟಕಲೀಲೆಯೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಜ್ಞಾನಮೂಲಕ ಅವನ ತಂತ್ರ ದಿಂದಲೇ ಕುಣಿಯುವ ಜೀವಿಗಳು ತಾವೆ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಇದು ಕಪಟನಾಟಕ.

ಜಡವೊನಕೆ = ನಿರ್ಜೀವವಾದ ಜಡವನ್ನು

ಅಭಿನಯ ಗೊಂಬೆ = ಆಟದ ಗೊಂಬೆ

ಕೃತಿ = ಚಲನವಲನ; ವ್ಯವಹಾರ

ಮಗ್ಗಿಸು = ಕೆಳಗೆ ಚೆಲ್ಲು

೨ ಒಂದೆಂಟು = ಒಂಬತ್ತು

ಇಪ್ಪತ್ತಾರು ಜನ ಮನೆಯೊಳ್ಳೆಳ್ಳ = ಇಪ್ಪತ್ತಾರು ತತ್ತ್ವೇಶರು (ತತ್ತ್ವೇಶರು ೨೪ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಹರಿ ಲಕ್ಷ್ಮಿ, ಇವರು ಸರ್ವನಿಯಾಮಕರಾಗಿರುವ ರಿಂದ ತತ್ತ್ವೇಶರು ಇಪ್ಪತ್ತಾರು) (ಸಂ. ೧. ಪರಿ. ೪ ನೋಡಿರಿ)

ಭವಭವದಿ = ಜನ್ಮಜನ್ಮಗಳಲ್ಲಿ

೩ ಯಂತ್ರನಾಹಕ = ಸೂತ್ರಧಾರ

ನೀನೆ ಒಳಗೆ ಇದ್ದು = ಬಿಂಬಸ್ವರೂಪಿಯಾಗಿದ್ದು.

ಎಂತಾಡಂತಹುದು = ಹೇಗೆ ಅಗಬೇಕೆನ್ನುತ್ತಾನೆ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ.

೧೧೪ನೆಯ ಹಾಡು

ಪರಮಾತ್ಮನ ಚರಿತ್ರಲೀಲೆಯನ್ನು ಬಂದ ವಿರೋಧಾಭಾಸ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ವರ್ಣಿಸಿ ದಾಸರು ಒಂದು ಬಗೆಯ ಹಾಸ್ಯವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ್ದಾರೆ.

೪ ಕೇಡುಬುದ್ಧಿ = ಹೀನ ಬುದ್ಧಿ

ಗುಣಹೀನರಲ್ಲದ ದೀನ ಜನರ = ಸದ್ಗುಣಶಾಲಿಗಳಾದರೂ ದುಃಖ ದಿಂದ ಬಳಲಿದವರನ್ನು

ನರ = ಅರ್ಜುನ

ಸುರನದೀಸುತ = ಭೀಷ್ಮಾಚಾರ್ಯರು (ಹಾಡು ೧೦೫ ನೋಡಿರಿ)

ಅಂಬರೀಷ = (ಸಂ. ೧. ಪು. ೨೭೨) ದುರ್ವಾಸರ ಶಾಪದಿಂದ ವಿಷ್ಣು ಹತ್ತು ಅವತಾರ ತಾಳಬೇಕಾಯಿತು (ಭಾರತ ಶಾಂತಿಪರ್ವ ಅಧ್ಯಾಯ ೧೫೫ ಮತ್ತು ವಿಷ್ಣು ಪುರಾಣ ೨ನೆಯ ಅಂಶದಲ್ಲಿ ೯ನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ)

ಕೊಂಡೆಯ = ಚಾಡಿ, ಮೂರು

ಪರಾಶರನಂತೆ ನದಿಯೊಳಂಬಿಗಹೆಣ್ಣು ಕೂಡಲಿಲ್ಲ:— ವಸಿಷ್ಠನ ಮಗನಾದ ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಅವನ ಹೆಂಡತಿ ಅದೃಶ್ಯಂತಿ ಎಂಬವರ ಮಗ ಪರಾಶರ. ಇವನ ತಂದೆ ಶಕ್ತಿಮುನಿ, ರಾಕ್ಷಸನಿಂದ ಕೊಲೆಗೊಂಡನು. ಆಗ ಪರಾಶರನು ಇನ್ನೂ ಹುಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ. ವಸಿಷ್ಠನು ಇವನು ಹುಟ್ಟಿದಂದಿನಿಂದ ಇವನ ಪಾಲನಪೋಷಣೆ ಮಾಡಿದನು. ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆಗೆ ಹೊರಟು ಯಮುನಾ ನದಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಅಲ್ಲಿಯ ಅಂಬಿಗನ ಮಗಳಾದ ಮತ್ಸ್ಯಗಂಧಿ (ಇವಳೇ ಯೋಜನಗಂಧೆಯೆನಿಸಿಕೊಂಡವಳು. ಇವಳಿಗೆ ಸತ್ಯವತಿಯೆಂಬ ಹೆಸರಿದೆ, ಯನ್ನು ಮೋಹಿಸಿ ಒಡಗೂಡಿದನು; ಇವರ ಮಗನೆ ವೇದವ್ಯಾಸರು (ಭಾರತ, ಆದಿ ೬೨-೬೪).

೨ **ರುಕಮಾಂಗದ** = (ಸಂ. ೧. ಪು. ೨೬೧)

ಮಾರುತನಂತೆ ... ಕೊಂಡೋಡಲಿಲ್ಲ = (ಸಂ. ೧. ಪು. ೨೦೧)

ವಿದುರ.—(ಸಂ. ೧. ಪು. ೨೭೩). ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಸಂಧಾನಕ್ಕಾಗಿ ಹಸ್ತಿನಾವತಿಗೆ ಹೋದಾಗ ದುರ್ರೋಧನು ಅವನ ಆತಿಥ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ರಾಜೋಚಿತವಾದ ಭಕ್ಷ್ಯಭೋಜ್ಯಗಳ ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದ. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಅವನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ವಿದುರನ ಮನೆಯ ಆತಿಥ್ಯವನ್ನು ಬಯಸಿ ಹೋದಾಗ ಆ ವಿಷ್ಣು ಭಕ್ತ ಆನಂದದ ಉತ್ಕಟತೆಯ ಭರದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಮನೆಯನ್ನು ಕಿತ್ತು ಈಡಾಡಿದ.

(ಭಾರತ. ಉದ್ಯೋಗ. ೯೧)

೩ **ಸದರಮಾತು** = ಕೀಳುಮಾತು

ಶಿಶುಪಾಲ = (ಸಂ. ೧. ಪು. ೨೭೯)

೪ **ಇನಸುತಕಪಿ** = ಸೂರ್ಯಪುತ್ರನಾದ ಸುಗ್ರೀವ. ಋಕ್ಷರಜಸ್ ಮತ್ತು ಸೂರ್ಯ ಇವರ ಮಗ. ವಾಲಿ ಮಾಯಾವಿ ಎಂಬ ರಾಕ್ಷಸನ ಗೂಡ ವಾಲಿ ಯುದ್ಧ ಮಾಡಿದ ಇದರ ತರುವಾಯ ಅಣ್ಣ ತಮ್ಮಂದಿರಲ್ಲಿ ವೈಮನಸ್ಸು ಹೆಚ್ಚಿತು. ಸುಗ್ರೀವ ತನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತ ಕಪಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಋಷ್ಯಮೂಕದ ಮೇಲೆ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ತಮ್ಮಮುಂದೆ ವನವಾಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀರಾಮನು ಭೆಟ್ಟಿಯಾಗಲು ಆತನ ಸ್ನೇಹದ ಸಹಾಯದಿಂದ ಅಣ್ಣನಾದ ವಾಲಿಯನ್ನು ಕೊಲಿಸಿ ತಾನೇ ಕಿಷ್ಕಿಂಧೆಯ ಅಧಿಪತ್ಯವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡನು. (ರಾಮಾ. ಕಿಷ್ಕಿಂ. ೨/೧೨-೧೪)

ಬಿನುಗು ಬೇಡತಿ = ಶಬರಿ ಒಬ್ಬ ಬೇಡತಿ. ಮಾತಂಗ ಮತ್ತು ಅವನ ಶಿಷ್ಯರ ಪರಿಚಾರಿಕೆ. ಈ ಮುನಿ ಪಂಪಾ ಸರೋವರದ ಪಶ್ಚಿಮ ತೀರದಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದನು. ವನವಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಬಂದ ರಾಮ ಲಕ್ಷ್ಮಣರಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಆತಿಥ್ಯ ನೀಡಿ ಅವನದುರಿನಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರವೇಶಮಾಡಿ ದೇಹಬಿಟ್ಟಳು. (ರಾಮಾ ಅರಣ್ಯ ೭೪)

೫ ಶಾನಕ = ಗೃತ್ಸಮದ ಋಷಿಯ ಮಗನಾದ ಶನಕನ ಮಗ, ಭೃಗುವಂಶದವ.
ನೈಮಿಷಾರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದ ಒಬ್ಬ ಕುಲಪತಿ. ಇವನೇ ಸೂತ ಪುರಾಣಿಕನಿಂದ
ಪುರಾಣಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ ಮಹರ್ಷಿಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ. (ಭಾಗ ೧/೪)

ತುಂಬುರ = (ಸಂ. ೧. ಪು. ೨೭೨)

ಉರಗಾಧಿಪತಿ = ಶೇಷ (ಶೇಷಶಾಯಿ)

ಕುಚೇಲ = (ಸಂ. ೧. ಪು. ೨೬೮)

೬ ಭೃಗುಮುನಿ = (ಹಾಡು ೫ ಟಿಪ್ಪಣಿ ನೋಡಿರಿ ಪು. ೧೭೬)

ಅಗಜೆಯ ಅರಸ = ಶಿವ ಇವನು ಕೇವಲ ವಿಷ್ಣು ಭಕ್ತ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು
ದಾಸರು ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

೭ ಅವಹಿತ = ಯುದ್ಧಭೂಮಿ

ವಿಭೀಷಣ = (ಸಂ. ೧. ಪು. ೨೬೪)

ದ್ರೌಪದಿಯಂತೆ ಪತ್ರಷಾಕನ ಉಣಬಡಿಸಲಿಲ್ಲ:—

ಪಾಂಡವರು ವನವಾಸದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ದುರ್ಯೋಧನನು ಕಳುಹಿದ ದುರ್ವಾಸರು ತಮ್ಮ
೮೦ ಸಾವಿರ ಶಿಷ್ಯರನ್ನು ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಧರ್ಮರಾಜನ ಕಡೆಗೆ ಬಂದು ಊಟವನ್ನಪೇಕ್ಷಿಸಿ
ದರು ಅದರ ಅಗ ಅಕ್ಷಯ ಪಾತ್ರೆಯು ಅನ್ನವನ್ನು ಕೊಡುವ ವೇಳೆ ಮೀರಿ ಹೋದುದು
ರಿಂದ ಧರ್ಮರಾಜನು ಚಿಂತೆಗೊಳಗಾದನು. ದ್ರೌಪದಿ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಲು ಅವನು
ತಾನೇ ಬಂದು ತನಗೆ ಉಣಬಡಿಸೆಂದು ದ್ರೌಪದಿಯನ್ನು ಕೇಳಿದನು. ಅಕ್ಷಯ ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿದ್ದ
ಒಂದು ಪಲ್ಲೆಯ ಎಸಳನ್ನು ತಾನು ತಿಂದು ತೇಗಲು ಬಂದ ಋಷಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಉಂಡವರಂತೆ
ತೃಪ್ತರಾದರು. (ಭಾರತ, ವನ, ೨೬೨-೨೬೩)

ಪುಂಡರೀಕ = (ಸಂ. ೧. ಪು. ೨೭೬)

೧೧ನೆಯ ಹಾಡು

ಇದು ನಿಂದಾಸ್ತುತಿ ಅಲಂಕಾರದ ಒಂದು ಸುಂದರವಾದ ಉದಾಹರಣೆ: ಇದರಲ್ಲಿ
ದಾಸರು ಶ್ರೀಹರಿಯನ್ನು ನಿಂದೆಹೂಡಿದಂತೆ ಪೊರ ಹೊರಗೆ ಕುವರೂ ಇದು ಒಂದು
ಸ್ತೋತ್ರರೂಪವಾಗಿದೆ.

೧ ಹಿರಿಯನುಗ = ಬ್ರಹ್ಮ.

ತಲೆಗೊಯ್ಯ = ಬ್ರಹ್ಮನ ಒಂದು ತಲೆಯನ್ನು ಶಿವನು ಕಡಿದನು.

ಭೃಗುಋಷಿಯ ಶಾಪದಿಂದ ಕಲಿಯುಗದಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮದೇವನಿಗೆ ಪೂಜೆ

ಸಲ್ಲದಂತಾಯಿತು (ಹಾಡು ೫, ಟಿಪ್ಪಣಿ ನೋಡಿರಿ. ಪು, ೧೭೬)

ಕಿರಿಯಮಗ=ಕಾಮ.

ಭಂಡ=ನೀತಿಗೇಡಿ.

ಲಲನೆ=ಲಕ್ಷ್ಮಿ.

ಸೊಸೆ=ಸರಸ್ವತಿ. ಎಲ್ಲರೂ ಸರಸ್ವತಿಯ ಭಕ್ತರೆ.

೨ ಮಗಳೆ=ಗಂಗಾನದಿಯ ಇವಳು ವಿಷ್ಣುವಿನ ಅಂಗುಷ್ಟದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದಳು.

ಮೈದುನ=ಚಂದ್ರ. ಹೆಂಡತಿಯಾದ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯ ತಮ್ಮ.

ಗುರುದ್ರೋಹಿ=ಚಂದ್ರನು ಗುರುಪತ್ನಿಯಾದ ತಾರೆಯೊಂದಿಗೆ ಸಂಗಮಾಡಿ ಗುರುವಿನ ಶಾಪಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾದ.

ಮಗನಮಗ=ಬ್ರಹ್ಮನಮಗ, ನಾರದ

ಹಗರಣಕೆ ನೀಚರ ಪೆಣ್ಣು ಮೆದ್ದೆಂಜಲ=ಶಬರಿಕೊಟ್ಟ ಎಂಜಲ ಹಣ್ಣನ್ನು ರಾಮನು ತಿಂದನು. (ಹಾಡು ೧೧೪. ಬಿಡುಗಡೆ ಟಿಪ್ಪಣಿ ನೋಡಿರಿ.)

೩ ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿ—ಪೋದೆ=ವಾಮನಾವತಾರ

ಪಕ್ಷಿ=ಗರುಡ

ಕಳನೆ=ಅಂಜಿ ಹೇಳುವ ಮಾತು

೧೧೬ನೆಯ ಹಾಡು

ಇದೊಂದು ನಿಂದಾಸ್ತುತಿಯ ಮಾದರಿ

೧ ನರ್ಮ=ಗುಟ್ಟು

ಕರ್ಮ=ಕಾರ್ಯ

ಮತ್ಸ್ಯರೂಪನಾಗಿ—ಹೇಳಲಿ=ಹರಿ ಮತ್ಸ್ಯರೂಪನಾಗಿ ಸತ್ಯವ್ರತ ಮುಂ. ಮಹಾಪುಲಯದಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಿದನು. (ಭಾಗ ೮/೨೨-೨೩)

ಮನಸುಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು=ಮಕ್ಕಳ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ

೨ ಕಡೆಗೋಲ ಮಂಡೆ—ಹೇಳಲಿ=ಕೂರ್ಮಾವತಾರ

೩ ಹುಚ್ಚು ಮನಸು ಮಾಡಿ=ವಿಚಾರ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟು

ರಚ್ಛಿ ಇಕ್ಕು=ಗಲಾಟೆಮಾಡು

ಮುಚ್ಛಿ ದ=ಹಿರಣ್ಯಾಕ್ಷನು ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಅಡಗಿಸಿಟ್ಟ

೭ ಹೇಸಿಕಿಲ್ಲದ=ಪಾಪಕ್ಕೆ ಹೆದರದ

ರೋಸಿ=ರೊಚ್ಚಿ ಗೆದ್ದು

ದೋಷತನ=ಅಪರಾಧ

ಮಾಯಾಸೀತೆ—ರಾಮನು ಪೂರೀಚನ ಸಂಹಾರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಾಗ ಮಾಯಾ ಸೀತೆಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಆಶ್ರಮದ ಸುತ್ತಲೂ ಯಾರೂ ಬಾರದಂತೆ ಮಂಡಲವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿ ದ್ದನು. ರಾಮನು ಅದನ್ನು ದಾಟಿ ಶಾಪಭೀತಿಯಿಂದ, ಸೀತೆ ನಿಂತಿದ್ದ ಭೂಮಿಯಿಂದ ದೊಡ್ಡ ಪುಣ್ಯ ಹೆಣೆಯನ್ನು ತ್ರಿಶೂಲದಿಂದ ಬಗೆದು ರಥದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಒಯ್ದ. (ತತ್ತ್ವಸಂ. ರಾಮಾ-ಅರಣ್ಯ ೧೫)

೧೦ ರಾಯರಾವುತ=ರಾವುತರಲ್ಲಿ ರಾಯ; ಶ್ರೇಷ್ಠರಾಯತ.

ರಾಯರ ಮನೆ - ನೀಚ ಕ್ಷತ್ರಿಯರ ಮನೆ.

ಕಲಿಯಲಿ=ಕಲಿಯುಗದಲ್ಲಿ.

ಮನುಜರಮಾಯೆ=ಮನುಜರಂತೆ ನಟಿಸಿದ್ದು.

೧೧ನೆಯ ಹಾಡು

ಇದು ನಿಂದಾಸ್ತುತಿಯ ಮತ್ತೊಂದು ಉದಾಹರಣೆ.

೧ ಕಲಹಬಾರದ ... ನೀ ಕೊಂದೆ—ಸಂಧಾನಕ್ಕೆ ಕಾರವರಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಕರ್ಣನನ್ನು ರಹಸ್ಯವಾಗಿ ಕಂಡು ಅವನ ಜನ್ಮಕತೆಯನ್ನು ಹೇಳಿ ಅವನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಹೊಯ್ದಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹಚ್ಚಿದಾಗ ಅವನನ್ನು ಕೊಂದಂತೆ ಆಯಿತು. (ಭಾರತ, ಉದ್ಯೋ ೧೪೦).

ಸುಲಭದಲಿ=ಹಗುರಾಗಿ (ಭೇದಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಬಳಸಿ)

ಪೂತನಿ=(ಸಂ, ೧, ಪು. ೨೭೫)

೨ ಕರಪತ್ರ=ಕರಗಸ.

ತಾಮ್ರಧ್ವಜನ ತಂದೆ=ಮಯೂರಧ್ವಜ.

ಮಯೂರಧ್ವಜನು ರತ್ನನಗರದ ಅರಸು; ಪಾಂಡವರ ಅಶ್ವಮೇಧದ ಕುದುರೆಯನ್ನು ಇವನ ಮಗ ತಾಮ್ರಧ್ವಜನು ಕಟ್ಟಿ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣಾರ್ಜುನರನ್ನು ಸೋಲಿಸಿದ. ಕುದುರೆ

ಯನ್ನು ತನ್ನ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದ. ಮೂರ್ಖತರಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾರ್ಜುನರು ಮೂರ್ಖತೆಳೆದಿದ್ದ ಬಳಿಕ ಬ್ರಾಹ್ಮಣವೇಷ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ರತ್ನಪುರಕ್ಕೆ ಹೋದರು. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಮಯೂರಧ್ವಜನ ಹರಿಭಕ್ತಿಯ ಉತ್ಕಟತೆಯನ್ನು ಅರ್ಜುನನ ನಿರ್ದರ್ಶನಕ್ಕೆ ತಂದು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇಚ್ಛೆಯಾಯಿತು. ಆದಕ್ಕಾಗಿ ಅವನು ಮಗನ ಸಾವಿನ ನೆಪಮಾಡಿ ಅವನನ್ನು ಬದುಕಿಸಲು ನಿನ್ನ ದೇಹದ ಅರ್ಪಣೆಗೆ ಕೊಡು ಎಂದು ದಾನ ಬೇಡಿದನು. ಮಯೂರಧ್ವಜನು ಒಪ್ಪಿ ದೇಹವನ್ನು ಕೊರೆಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವಾಗ ಅವನ ಭಕ್ತಿಗೆ ಮೆಚ್ಚಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷನಾದನು. (ಜೈಮಿನಿ. ಭಾರತ, ಅ. ೪೧-೪೭)

ಭೃಗು = ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯ.

ಭೃಗು ಮತ್ತು ಹಿರಣ್ಯಕಶುಪುವಿನ ಮಗಳಾದ ದಿವ್ಯಾ ಇವರ ಮಗ ಶುಕ್ರ, ದೈತ್ಯರಕುಲ ಪುರೋಹಿತ. ವಾಮನನು ಬೇಡಿದ ದಾನವನ್ನು ಧಾರೆಯೆರೆದು ಬಲಿರಾಜ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಕಲಶದ ಸೊಂಡಿಯಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮರೂಪನಾಗಿ ಕೂತುಕೊಂಡು ನೀರು ಬಾರದಂತೆ ಮಾಡಿದ. ದರ್ಭದಿಂದ ಸೊಂಡೆಯಲ್ಲಿ ಚುಚ್ಚಲಾಗಿ ಇವನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ತಾಕಿ ಒಂದು ಕಣ್ಣು ಹೋಯಿತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವನು ಏಕಾಕ್ಷ ಅಂದರೆ ಒಕ್ಕಣ್ಣು ನೆನಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. (ನಾರದ ಪುರಾಣ ೧/೧೧)

ನರಕಾಸುರ:— ನರಕಾಸುರನು ಪ್ರಾಗ್ಜ್ಯೋತಿಷ ಪುರದ ರಾಜ. ಇದನು ಕೃಷ್ಣನ ಪ್ರತಿವಾದಿ. ಇದನು ಭರತಖಂಡ ಮತ್ತು ದೇವತೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಗೆದ್ದು ೧೭೧೦೦ ರಾಜ ಪುತ್ರಿಯರನ್ನೂ ಗಂಧರ್ವ ಕನ್ಯೆಯರನ್ನೂ ತನ್ನ ಸೆರೆಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿದನು. ಕೃಷ್ಣನು ಇವನನ್ನು ಕೊಂದು ಇವರ ಸೆರೆ ಬಿಡಿಸಿ ತಾನೇ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದನು, (ಭಾಗ ೧೦/೫೭)

೩ ತಿರಿದುಂಬ ದಾಸರ ಕೈಲಿ ಕಪ್ಪನ ಕೊಂಬೆ:—ತಿರುಪತಿಗೆ ಹೋದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ದಾಸರೂ ಮುಡಿಪನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವ ವಾಡಿಕೆ ನಡೆದುಬಂದಿದೆ.

ಚರ್ಯ = ಚರಿತ್ರೆ.

ತಿರುಪೆ = ಬಿಕ್ಷೆ.

೧೧೮ನೆಯ ಹಾಡು

೧ ನವವಿಧಭಕ್ತುತಿ—

ಶ್ರವಣಂ ಕೀರ್ತನಂ ವಿಷ್ಣೋಃ ಸ್ಮರಣಂ ಪಾದಸೇವನಂ |

ಆರ್ಚನಂ ಪಂದನಂ ದಾಸ್ಯಂ ಸಖ್ಯಮಾತ್ಮನಿವೇದನಂ ||

೨ ಶ್ವಾನನ ಕಂಕುಳೊಳಿಟ್ಟು...ಹೋದಂತೆ:—

ಕಾಶಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಬಾಹ್ಯ ಶುದ್ಧಿಯಾದರೂ ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕು. ಅಶುದ್ಧವೆನಿಸಿದ ನಾಯಿಯನ್ನು ಕಂಕುಳಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕಾಶಿಗೆ ಹೋದರೆ ಹೇಗೆ ಯಾತ್ರಾ ನಿರರ್ಥಕವೋ ಹಾಗೆ ಮದಮತ್ಸರಗಳನ್ನು ಒಳಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಭಕ್ತಿ ಮಾಡುವುದು ನಿರರ್ಥಕ.

೩ ತಾಪತ್ರಯ = ಅಧಿಭೌತಿಕ, ಅಧಿದೈವಿಕ, ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕವೆಂಬ ಮೂರು ಬಗೆಯ ತಾಪಗಳು.

೪ ಪರಮಾತ್ಮನು ಜಗದ್ವ್ಯಾಪಿಯಾಗಿದ್ದರೂ ಅವನು ಭಕ್ತರ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ನೆಲಸಿರುವನು. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ದಾಸರು ಸಲಿಗೆಯ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ನೀನು ಜಗಕ್ಕೆ ಬಲ್ಲವನಾದರೆ ನಾನು ನಿಸ್ಸಂಗತ ಬಲ್ಲಿದನೆಂದು ನುಡಿದಿದ್ದಾರೆ.
ಮಾಯೆ = (೧) ಅಜ್ಞಾನ (ವಿಷ್ಣುಮಾಯೆ) (೨) ಭಕ್ತಿವಿಷಯಕವಾದ ಮೋಹ

೫ ಏಕಾನೇಕ ಮೂರುತಿ:— ಮೂಲದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಆಗಿದ್ದ ಮೂರುತಿ ಅನೇಕ ರೂಪಗಳನ್ನು ತಾಳಿತು.

ಸಃ ಅಕಾಮಯತ—ಬಹುಸ್ವಾಂ ಪ್ರಜಾಯೇಯ ಇತಿ.

(ತೃತ್ತರೀಯ ೨ನೆಯವಲ್ಲಿ ೨೪ನೆಯ ಮಂತ್ರ).

ಲೋಕವೆಲ್ಲ ಮೂರುತಿ = ವಿಶ್ವವೇ ಒಂದು ಮೂರ್ತಿಯಾಗಿ ನಿಂತವ.

ವಿಶ್ವಂ ವಿಷ್ಣು ವರ್ಷಟ್ಕಾರಃ | (ವಿಷ್ಣು-ಸ. ನಾಮ)

ಸನಕಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಾನಿಧ್ಯಮೂರುತಿ = ಸನಕಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿಷ್ಣುವಿನ ಪೂರೈ ಸಾನಿಧ್ಯವಿರುತ್ತದೆ.

ಮಿಸುಗು = ಜಾಗೃತನಾಗಿರು.

೬ ಇದರಲ್ಲಿ ಪರಮಾತ್ಮನ ಸರ್ವೋತ್ತಮತ್ವ ಮತ್ತು ಸರ್ವನಿಯಾಮಕತ್ವವನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ತೆರಪು = ಅವಕಾಶ; ಬಿಡುವು,

ತಿರು ತಿರುಗಿ ಹೋಯಿತು ಹೊತ್ತು = ಸದಾ ಸಂಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಲೇ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತಿದೆ.

ವಿ. ಸೂ.— ಅಣುವಿನಿಂದ ಬ್ರಹ್ಮನ ಪರಿಯಂತರ ಇರುವವರೆಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕರ್ಮವನ್ನು ಪರಮಾತ್ಮನ ಸಂಕಲ್ಪದಂತೆ ತಪ್ಪದೆ ಆಚರಿಸುತ್ತಾರೆ.

೧೧೯ ನೆಯ ಹಾಡು

ಎಂತಹ ಅಂಗಹೀನನು ಭಕ್ತನಾಗಬಹುದೆಂಬುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ದಾಸರು ಪರ್ಯಾಯದಿಂದ ನಿರೂಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಉತ್ತಮವಾದ ಭಕ್ತಿ, ಭಕ್ತನ ಅಂಗಾಂಗದ ಎಲ್ಲ ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನೂ ಪೂರೈಸುವದೆಂಬುದು ದಾಸರ ಸಂದೇಶ.

೧ ಜಡಮತಿ = ದಡ್ಡ.

ಕುರುವೀರಸೂತ = ಅರ್ಜುನನ ಸಾರಥಿ.

ಸೂಕರಭೋಜನ = ಹೇಸಿಕೆ; ಹಂದಿಗಳ ತಿನಿಸು.

೨ ಅಸತಿ = ವ್ಯಭಿಚಾರಿಣಿ.

ಸಾರ = ರಸವತ್ತಾದ.

ವ್ಯುಗ = ಪಶು,

೩ ಜರೆ ಹುಟ್ಟು ಮರಣನ ತಡೆನ ಸುದ್ದಿ = ಅಧ್ಯಾತ್ಮವಿದ್ಯೆ.

೧೨೦ ನೆಯ ಹಾಡು

ಇಲ್ಲಿ ದಾಸರು ಸಂಸಾರಾರ್ತನಿಗೆ ಭಕ್ತಿಯ ಮೂಲಕ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಬರುವ ಒಂದು ಬಗೆಯ ವಿವೇಕವನ್ನು ಕುರಿತು ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

೧ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ:— ಅಯೋಧ್ಯೆಯ ಅರಸನಾದ ಸತ್ಯವ್ರತನ ಮಗ. ಇವನ ಹೆಂಡತಿ ತಾರಾಮತಿ. ಮಗ ರೋಹಿತ. ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರನು ಸತ್ಯವರೀಕ್ಷೆಗಾಗಿ ವಿಶ್ವಾ ಮಿತ್ರನ ಪ್ರಯೋಗಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟು ಅನೇಕ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದ. (ಭಾಗ, ೭/೧೮).

೨ ಚಂದ್ರಂಗೆ.....ನುಂಗಿತು:—ರಾಹು, ಕಶ್ಯಪ ಮತ್ತು ಸಿಂಹಕಿಯರ ಷುಗ. ನವಗ್ರಹಗಳಲ್ಲಿ ಎಂಟನೆಯದ. ಇವನು ಸರ್ವರೂಪಿಯೆಂಬುದು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಕಲ್ಪನೆ. ಸಮುದ್ರಮಂಥನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದೇವತೆಗಳೊಡನೆ ಈತನು ಅಮೃತವನ್ನು ಉಣ್ಣಲಿಕ್ಕೆ ಕುಳಿತಿದ್ದನು. ಸೂರ್ಯ ಚಂದ್ರರು ಇವನು ರಾಕ್ಷಸನೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದು ಶ್ರೀಹರಿಗೆ ತಿಳಿಸಲು ಅವನು ಚಕ್ರದಿಂದ ಇವನ ತಲೆ ಉರುಳಿಸಿದನು. ತಲೆಯ ಭಾಗ ಕೇತುವಾಯಿತು, ದಡವು ರಾಹುವಾಯಿತು. ಅಂದಿನಿಂದ ಇವರು ಸೂರ್ಯಚಂದ್ರರ ವೈರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಗ್ರಹಣಕ್ಕೆ ಇವರೇ ಕಾರಣರೆಂಬುದು ನಮ್ಮ ನಂಬಿಗೆ, (ಭಾಗ ೮/೭-೯)

ಇಂದ್ರ:— ಕಶ್ಯಪ ಅದಿತಿಯರ ಮಗ : ದೇವಲೋಕದ ಅಧಿಪತಿ. ಗೌರವನ ಸತಿ ಅಹಲ್ಯೆಯ ಪಾತಿವ್ರತ್ಯ ಭಂಗಗೊಳಿಸಿ ಶಾಪಕ್ಕೊಳಗಾಗಿ ಸಹಸ್ರಾಕ್ಷನಾದನು. (ಉಮಾ ಅಯ್ಯೋಧ್ಯಾ ೪೮-೪೯).

ಚಂದ್ರಶೇಖರನ ಸುಡುಗಾಡಸೇರಿಸಿತು (ಭಾರತ, ಅನು ೨೦೭)

೧೨೧ನೆಯ ಹಾಡು

ದಾಸರು ಕೇವಲ ಸನ್ಯಾಸವನ್ನು ಎಲ್ಲಿಯೂ ಒಪ್ಪಿಲ್ಲ. ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿದ್ದುಕೊಂಡೇ ಪರಮಾತ್ಮನ ಭಕ್ತಿಸಾಧನೆಯ ನೆರವಿನಿಂದ ಅದನ್ನು ದಾಟಬೇಕೆನ್ನುವರು. ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಅಂಗವಾದ ಆಶಾವಾದವನ್ನು ಇಂದಿನ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಆಶಾ ವಾದದೊಡನೆ (Optimism) ಹೋಲಿಸಿನೋಡಬಹುದು.

೧ ಲೇಶ = ಕೊಂಚವೂ

ತಾನುರಸ = ಕಮಲ

೨ ಗೇರು.... ಸೇರಿದಂತೆ:— ಕೇರು ಹಣ್ಣಿನ ಬೀಜವು ಹಣ್ಣಿನ ಒಳಗಿದ್ದುಂಟಿದ್ದರೂ ಮುಟ್ಟದೊಡನೆ ಹೊರಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದರ ಸಂಪರ್ಕವು ಏನೂ ಉಳಿಯುವದಿಲ್ಲ. ವಿ. ಸೂ. ಇರಬೇಕು, ಇಲ್ಲದಿರಬೇಕು ಎಂಬ ಹಾಡಿನೊಡನೆ ಹೋಲಿಸಿರಿ.

೧೨೨ನೆಯ ಹಾಡು

ಭಕ್ತಿಸಾಧಕ ತನ್ನ ಸಾಧನೆಯಿಂದ ಸಂಸಾರ ವಿಪತ್ತಿಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಸಂಕುಚಿತಗೊಳಿಸುವನೆಂಬುದು ಈ ಹಾಡಿನಲ್ಲಿದೆ.

೧ ಪರಿಣಾಮದಿ = ಕೊನೆಗೆ

ಈಷಣ = ಉತ್ಕಟ ಅವೇಕ್ಷೆ. (ಈಷಣತ್ರಯ: ದಾರೇಷಣ, ವಿತ್ತೇಷಣ, ಪುತ್ರೇಷಣ)

ಕಿಂಚಿತುನಾಡಿ = ಸಂಕೋಚಗೊಳಿಸಿ

ಸಂಕೋಲೆಯಹಾಕಿ = ಬೇಡಿಹಾಕಿ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕುಗ್ಗಿಸಿ

ಕವಲ್ದಾರಿ = ಸೀಳ್ದಾರಿ

೨ ನಾನು ರೂಪ ಕರ್ಮಗಳ ನಿಂದಿಸಿ = ಕೀರ್ತಿ, ಸೌಂದರ್ಯ ಮತ್ತು ಗೌರವಯುತವಾದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಹೀಯಾಳಿಸಿ

ತಾನುಸಕರ್ಮ = ಅಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಅಭಾಸ ಜ್ಞಾನಗಳ ಮೂಲಕ
ಮಾಡುವ ಕರ್ಮ

ನಿರ್ನಾಮ = ಹೆಸರುಳಿಯದಂತೆ

೩ ಅಷ್ಟಪ್ರಕೃತಿ = ಪಂಚತನ್ಮಾತ್ರಗಳು ಮನಸ್ಸು ಬುದ್ಧಿ ಅಹಂಕಾರ

೪ ಪಂಚಪಂಚಇಂದ್ರಿಯ = ದಶೇಂದ್ರಿಯ

ಕೋಳಕೆ ತಗಲಿಸಿ = ಸೂಲಕ್ಕೇರಿಸಿ

ಕೊನಬುಗಾರ = ಹೆಸರಾದ ವೀರ.

೫ ಹೊಳೆನ = ಆಕರ್ಷಕ.

ಬಲವನಿತ್ತುದರಿಂದ ನಾನು ನೀನೆನ್ನದೆ = ತತ್ತ್ವಸಾಮರ್ಥ್ಯದಿಂದ
ಜೀವದೇವೈಕ್ಯಭಾವ ಮರೆತು.

೧೨೩ನೆಯ ಹಾಡು

ಭಕ್ತರ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ದಾಸರು ಈ ಸುಳಾದಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ಣಿಸುತ್ತಾರೆ.

೧ ದಾಯಿಗ = ದಾಯಾದಿ; ಭಾಗಾದಿ.

ನಾಯಿ = ವಿಷ್ಣು ಮಾಯೆ.

ಡಿಂಗರಿಗ = ಸೇವಕ.

ಪ್ರತಿಕಕ್ಷಿ = ವಿರೋಧಿ.

೨ ಒಡಲೊಳು.... ನಾನುಸುಧೆಯ = ಸ್ಮರಣೆಯಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುವವರೆಗೆ
ಭಕ್ತರು ಹರಿನಾಮವನ್ನು ಕಲಿಸುವರು.

೩ ಅನನ್ಯವಾದ ಭಾವದಿಂದ ಭಕ್ತನು ದೇವರನ್ನು ಬೇಡಿಕೊಂಡ ಮಾತು ಈ ನುಡಿ
ಯಲ್ಲಿದೆ.

೪ ಅಚ್ಯುತನ ವಿರೋಧಿಗಳ ಕೂಡ ಭಕ್ತನು ಎಂದೂ ವ್ಯವಹರಿಸಲಾಗದೆಂಬ ಮಾತನ್ನು
ದಾಸರು ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.

೫ ಭಕ್ತನಿಗೆ ದೇವನ ದಾಸನೆನಿಸಿಕೊಂಬುವುದೇ ಹೆಚ್ಚಿನ ಭಾಗ್ಯ.

ಎನ್ನಲಿದ್ದ ನ ನೀನಾದೆ:—ಪರಮಾತ್ಮನು ಭಕ್ತನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಬಿಂಬ
ರೂಪಿಯಾಗಿರುತ್ತಾನೆ.

೧೨೪ನೆಯ ಹಾಡು

ಪುರಾಣಕಾಲದ ಭಕ್ತರ ಉದಾಹರಣೆಗಳಿಂದ ಪರಮಾತ್ಮನ ಅನಾಸಪ್ತ ಭಕ್ತನ ಬಳಿ ಯಲ್ಲಿಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸಿದ್ದಾನೆ.

೧ ಕೂಗಳತೆ = ಕೂಗು ಕೇಳಿಸುವ ಅಂತರ.

ಭೂವೈಕುಂಠ = ಭೂಮಿಗೂ ವೈಕುಂಠಕ್ಕೂ ಒಂದೇ ಕೂಗಳತೆಯ ಅಂತರ.

ಕುಂಭಿನೀ = ಭೂಮಿ

೨ ಮೃಗದರಾಯ = (ಸಂ. ೧. ಪು. ೨೯೨)

೧೨೫ನೆಯ ಹಾಡು

ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸುಖಗಳ ಅನುಭವದಲ್ಲಿಯೇ ಮಾನವನ ಭಾಗ್ಯವಿದೆಯೆಂದು ನಂಬಿದ ಭಕ್ತ ಕೊನೆಗೆ ಪರಮಾತ್ಮನ ಸೇವೆಯೇ ಪರಮಭಾಗ್ಯವೆಂದು ನಂಬಿ ನುಡಿದ ನುಡಿಗಳಿವು.

೧ ಕಲಾ ಗಿ.... ತೊರೆಯೊಳಗೆ :— ಕಷ್ಟಕರವಾದ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೂ ನಿರ್ಲಿಪ್ತ ಮತ್ತು ನಿಶ್ಚಲವಾಗಿ ಇರಬೇಕು.

ಬಿಲಾಗು = ನಮ್ರನಾಗು,

ಬಿಲ್ಲವಾಗಿರಬೇಕು = ಸೌಜನ್ಯವುಳ್ಳವನಾಗಿರಬೇಕು

೨ ಬುದ್ಧಿಯಲಿ = ತತ್ತ್ವಶೀಲವಾದ ತರ್ಕದಿಂದ

ಮುದ್ದಾಗು = ಮನಸ್ಸನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಸು.

ಮಧ್ವ ವಿನಾಾಗಿ ಇರಬೇಕು = ಮಧ್ವಮತದ ತತ್ತ್ವವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಿಳಿದವನಾಗಬೇಕು,

ಸುಕೃತ = ಪುಣ್ಯ

೩ ವಿಷಯ.... ಇರಬೇಕು = ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಬೇಕು.

ಕುಶಲದಲಿ = ಜ್ಞಾನವುಳ್ಳವನಾಗಿ

೧೨೬ನೆಯ ಹಾಡು

ಭಕ್ತನು ತಾನು ನಡೆಯುವ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಡ ಸಂಕೇತಗಳು ಶುಭಶಕುನಗಳೆಂದು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಈ ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಇವು ಯಾವ ಪ್ರಯಾಣಿಕನಿಗೂ ಶುಭಶಕುನಗಳಾಗಿ ಇಂದಿನ ವರೆಗೆ ಉಳಿದಿವೆ,

- ೧ ನಾನುಗರುಡನ ನೋಡು = ಗರುಡ ಎಡಕಟ್ಟಿಗೆ,
ನಾಯಸದ ಬಲ = ಕಾಗೆ ಬಲಕಟ್ಟಿಬೇಕು.
ಗೌಳಿ = ಹಲ್ಲಿ
ಪ್ರೇಮ = ಶುಭಸೂಚಕ

- ೨ ವಾದ್ಯನಾದವು ಶುಭವೆಂಬ ಸಂಕೇತ.
ಫಲಪುಷ್ಪದಧಿ:— ಹಣ್ಣು ಮೂವು ಮೊಸರು ಏದುವಿಗೆ ಬಂದರೆ ಶುಭಶಕುನ.
ಭಾರದ್ವಾಜಪಕ್ಷಿ = ಸಂಬಾರಗಾಗೆ. ರತ್ನಪಕ್ಷಿ: ಇದು ಬಲಗೊಂದರೆ ಶುಭ.

- ೩ ದ್ವಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು = ಇಬ್ಬರು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಏದುವರೆ/ ಬರುವುದು ಶುಭಶಕುನ.

೧೨೭ನೆಯ ಹಾಡು

ಭಕ್ತನು ಪರಮಾತ್ಮನ ಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ಮೈಮರೆತು ತಾನು ಮಾಡುವ ಅಂಗಾಂಗ ಚೀಜ್ಜೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಹುಚ್ಚನು ಮಾಡುವ ಚೀಜ್ಜೆಗಳಿಗೆ ಮೋಲಿಸಿ ಈ ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ.

- ೧ ಮೆಚ್ಚು ಮುದ್ದು = ಒಲಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಕ್ರಿಯೆ (ಹುಚ್ಚನು ಮುದ್ದು ಮಾಡುವನ್ನು ನೆನಪಿಸಿರಿ),
೨ ನಿಷ್ಕರು = ಪರಮಾತ್ಮನ ದಾಸರು
೩ ಮಂದರಾದ್ರಿಧರ ದಿನ = ಏಕಾದಶ,
ಅನಶನ = ಉಪವಾಸ.

೧೨೮ನೆಯ ಹಾಡು

ಭಕ್ತಿಯ ಲಕ್ಷಣವನ್ನು ದಾಸರು ಇಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ರೀತಿಯಿಂದ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

- ೧ ಮಧುದ್ವಿಷ = ಕೃಷ್ಣ. (ಸಂ. ೧, ಪು. ೨೫)

ವಿಕಳಭಾವದಿ = ಸಂಭ್ರಮದಭಾವದಿಂದ.

೨ ಡಂಭನ ಸಾರುವರ = ಡಾಂಭಿಕರ.

ಕುಂಭಕ = ಉಸಿರು ತಡೆಯುವುದು.

ರೇಚಕ = ಉಸಿರನ್ನು ಹೊರಬಿಡುವುದು.

೩ ಪರೇಶ = ಪರಮಾತ್ಮ.

ಪಾಪಂಡ = ನಾಸ್ತಿಕ,

೪ ತಪುತಾರ = (ತಪ್ಪು + ಆರ) ಕಾಯಿಸಿದ ಚಕ್ರಮುದ್ರೆ.

ಕಂಬು = ಶಂಖಮುದ್ರೆ.

ಲಾಂಛನಪಿಡಿದು = (ಇವುಗಳ ಚಿಹ್ನೆಹೊಂದಿ)

೫ ಇದ್ದ ಸಂಪದವ ತಪ್ಪದೆ ಒಪ್ಪಿ ಸುವುದು—ಸರ್ವಸಮರ್ಪಣ ಭಾವವಿದು.

೧೨೯ನೆಯ ಹಾಡು

ಭಕ್ತಿಸಾಧನೆ ಫಲಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಭಕ್ತನು ಮಾಡುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಾರ್ಯವೂ ಶ್ರೀಹರಿಯ ಪೂಜೆಯೇ ಎನಿಸಿ, ಅವನಿಗೆ ಪೂಜೆಯೆಂಬುದು ಸುಲಭವೆನಿಸುವುದು. ಎಂತಲೇ ಭಕ್ತ ತನ್ನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕರ್ಮದ ಫಲವನ್ನೂ ಆಗಾಗ ಹರಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸುತ್ತಿರಬೇಕೆಂದು ದಾಸರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

೧ ನೀರಾಜನ = ಪೂಜೆಗಾಗಿ ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸಿದ ದೀಪ.

ಮರುವುಡುವ = ವಸ್ತ್ರಾಂತರವಾಗಿ ಉಡುವ ವಸ್ತ್ರ.

ದಂಡ = ದಂಡವತ್ ನಮಸ್ಕಾರ.

೨ ಉಡುಪಿ = (ಸಂ. ೧. ಪು. ೨೦೭)

ಛೂನೈಕುಂಠ = ತಿರುಪತಿ.

೧೩೦ನೆಯ ಹಾಡು

ಭಕ್ತನಾದ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಭೀತಿಯೂ ಬೇಡ.

೧ ಸಿಂಗಾಡಿ = ಬಿಲ್ಲು.

೨ ಕಾಕು=ಹೀನ.

೧೩೧ನೆಯ ಹಾಡು

೧ ಒಟ್ಟು ಕೆಸರ ಬಡವುದಲ್ಲ=(ಕಣಜ).

೨ ಗೊಣಸು=ಕೊಂಡಿ.

ಅರಿದು=ತಿಳಿದು; ಭಾವಿಸಿ.

೩ ಪಸುಗೆ=ಭಾಗ.

ಚಾರರು=ರಾಜದೂತರು.

ಎ, ಸೂ. :— ಮೂಲನಾಮವನ್ನು ಭೌತಿಕ ಸಂಪತ್ತಿನೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

೧೩೨ನೆಯ ಹಾಡು

ಶ್ರೀಹರಿಯ ಸೇವೆಯನ್ನು ವ್ಯಾಪಾರವೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ವಾಪಾರದ ಪರಿಭಾಷೆಗಳಿಂದ ಅದನ್ನು ಬಣ್ಣಿಸಿದ್ದಾರೆ.

೧ ಪಾಪೋಸು=ಕಾಲ್ಮರೆ.

೨ ಕಲಮುದಾನಿ=ಲೆಕ್ಕಣಿಕೆಗಳನ್ನಿಡುವ ಕಟ್ಟಿಗೆಯ ಡಬ್ಬಿ

೩ ಕೈಜೀತ=ದುಡಿಮೆಯಿಂದ ದೊರೆತದ್ದು.

೪ ಹಿಂದಿನ ಸಂಸಾರ=ಸಂಚಿತಕರ್ಮ.

ಆಗಮನ=ಆಗಾಮಿಕರ್ಮ.

ಸಂದಾಯ=ತುಂಬಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ.

ಕತಬಿ=ಸಾಲದ ಪತ್ರ.

೫ ವೀಳಿಯ ಕೊಡು=ಸಂಚೆಗಾರ ಕೊಡು.

೧೩೩ನೆಯ ಹಾಡು

ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಪೂರ್ಣತ್ವಪ್ಪನಾದ ಭಕ್ತ, ತನಗೆ ಯಾವ ಭಯವೂ ಇಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಸಂತಸದಿಂದ ಸಾರುತ್ತಾನೆ.

೨ ಅರಗಿನ.... ಕೊಲಬೇಕೆಂದು=(ಭಾರತ-ಆದಿ ೧೭೫)

೩ ಭಂಗ = ತೊಂದರೆ.

೧೩೪ನೆಯ ಹಾಡು

ಮಾತಾಪಿತರು....ಎನ್ನೆ = ಹುಟ್ಟಿದಂದಿನಿಂದ ನನ್ನ ಯೋಗಕ್ಷೇಮದ
ಭಾರ ನನ್ನದೇ ಆಗಿದೆ.

೧೩೫ನೆಯ ಹಾಡು

೧ ದುರಿತ = ಪಾಪ.

ದುರ್ಗತಿ = ನರಕ.

ಮಾಸವ್ರತ = ಪ್ರತಿತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡುವ ವ್ರತ.

೨ ಗೋತ್ರ = ಕುಲ.

ಸೂತ್ರದಿ = ನಿಯಂತ್ರಣದಿಂದ.

೩ ಚಾಂದ್ರಾಯಣ = ವ್ರತದ ಹೆಸರು. ಶುಕ್ಲಪಕ್ಷದ ಪ್ರತಿಪದೆಯಿಂದ ಪೌರ್ಣ
ಮಿಯ ವರೆಗೆ ಒಂದೊಂದು ಊಟ ತುತ್ತಿನಂತೆ ಏರಿಸುತ್ತ ಹೋಗುವುದು; ಕೃಷ್ಣ
ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ತುತ್ತಿನಂತೆ ಇಳಿಸುತ್ತ ಬರುವುದು,

೧೩೬ನೆಯ ಹಾಡು

೧ ಅಷ್ಟಾಭರಣ = ದೇಹದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಎಂಟು ಅವಯವಗಳಿಗೆ ಅಳ
ವಡಿಸುವ ಆಭರಣಗಳು.

ವಿ. ಸೂ. ಭಕ್ತಿಯ ಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಪಡೆದ ಮೇಲೆ ಭಕ್ತನಿಗೆ ದೇವರೇ ಸರ್ವಸ್ವ ಎಂಬ
ಭಾವವು ಮೂಡಿ, ಅವನಿಗೆ ದೇಶಕಾಲದ ಯಾವ ಕುಂದು ಕೊರತೆಗಳು ಇಲ್ಲದಂತೆ,
ಸುವವು.

೧೩೭ನೆಯ ಹಾಡು

ಮೇಲಿನ ಭಾವವನ್ನೇ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಿಂದ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ.

೧ ಮೂರು ಅನತಾರದನರು = ವಾಯುದೇವರು

ಸಾರಹೃದಯರು = ಸದ್ಭಕ್ತರು

ಇಪ್ಪತ್ತು ನಾಲ್ಕು ನಾನು = ಕೇಶವಾದಿ ಕೃಷ್ಣ ಪರಿಯಂತವಾದ

ಇಪ್ಪತ್ತುನಾಲ್ಕು ನಾಮಗಳು (ಇವುಗಳನ್ನೇ ಪೂರ್ವಕಾಲದ ಸುವರ್ಣನಾಂಕ ಗಳೆಂದು ತಿಳಿಯಲಾಗಿದೆ.)

೧೩೮ನೆಯ ಹಾಡು

ಭಕ್ತನ ನಿರ್ಭಯತೆಯ ಮತ್ತೊಂದು ಉದಾಹರಣೆ

- ೧ ಗೊರಲಿ = ಗೆದ್ದಲಿ (ಕೆಡಳು)
ಎರಡಿಲ್ಲದೆ = ಏಕಚಿತ್ತದಿಂದ
೩ ನಾನುಧಾರಿ = ಭಕ್ತ

೧೩೯ನೆಯ ಹಾಡು

ಭಕ್ತನ ನಿರ್ಭಯತೆಯ ಮತ್ತೊಂದು ಉದಾಹರಣೆ

- ೨ ಮುಸಲರದಂಡು = ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮುಸಲ್ಮಾನರ ಸೈನ್ಯದ ಕಾಟ ಬಹಳವಾಗಿ ದ್ದಿತೆಂಬುದನ್ನು ಈ ಮಾತು ಸೂಚಿಸುತ್ತಿದೆ.
೩ ಭಾನು = ಸೂರ್ಯ. ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ನಾಲ್ಕು ಗ್ರಹಗಳ ಬಲವು ಹೆಚ್ಚಿ ಎಂದು ಎಣಿಸಲಾಗಿದೆ.

೧೪೦ನೆಯ ಹಾಡು

ಭಕ್ತನಿಗೆ ಯಾವ ಮಾತಿನ ಕೊರತೆಯು ಇಲ್ಲವೆಂದೂ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬರನ್ನು ಯಾಚಿಸಿ ಪಡೆಯುವುದು ಬೇಕಿಲ್ಲವೆಂದೂ ದಾಸರು ಈ ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

- ೧ ನೇದಾಂತ = ವೇದದ ಅದರ್ಶ
ಮಂಕು = ಅಜ್ಞಾನಿ
ದೋರೆತಿಂತ್ರಿಣಿ = ಹುಣಿಸೆಯ ದೋರೆಗಾಯಿ
೨ ಸಾರ್ವಭೌಸಾಲ = ಸಾರ್ವಭೌಮ : ಚಕ್ರವರ್ತಿ
ಸೋರೆಕೂಳು = ಮಡಕೆ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಬೇಡುವ ಕೂಳು
೪ ಹರಿ = ಸಿಂಹ
೫ ಸುಗುಣಾತ್ಮಕ = ಕಲ್ಯಾಣ ಗುಣಪೂರ್ಣ

೧೪೧ನೆಯ ಹಾಡು

- ೧ ಆಹೋದು=(ಆಪ್ತದು) ಆಗುವುದು
ವಾತ್ಸಲ್ಯ=ಪ್ರೀತಿ
- ೨ ದಾಳಿ=ಆಕ್ರಮಣ
ನೈಹಾಳಿ=(ತ್ಸ-ವಾಹ್ಯಾಲಿ) ಕುದುರೆಗಳ ಪಂದ್ಯ

೧೪೨ನೆಯ ಹಾಡು

ಭಕ್ತನ ನಿರ್ಭೀತಿಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ದಾಸರು ಯಮನ ಆದೇಶ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಬಂಧ ವನ್ನು ರಚಿಸಿರುವರು.

- ೧ ಈ ನುಡಿಯಲ್ಲಿ ಹರಿದಾಸರ ಬಾಹ್ಯಚಿಹ್ನೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದೆ.
- ೨ ಇಲ್ಲಿ ಅವರ ಸಾಧನಸಹಿತವಾದ ಸಂಕೀರ್ತನಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಹೇಳಿದೆ.
- ೩ ಸಿಡಿಯೇರರು:— ಶಕ್ತಿದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಹರಕೆ ಹೊತ್ತವರು ಕಬ್ಬಿಣದ ಚೂಪಾದ ಕೊಂಡೆಯನ್ನು ಬೆನ್ನುಹುರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಸಿಕೊಂಡು ಜೋಲುವ ಭೀಕರಪವಾಡ.
ಬೇವಿನುಡಿಗೆ:—ಇದೂ ಒಂದು ಹರಕೆಯ ರೀತಿ ಇದಕೆ. ಈಗ ಹುಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ತ್ತಾರೆ.
- ೪-೫ ಪ್ರಾಣಹಿಂಸೆಮಾಳ್ವ:— ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಬಲೆಕೊಡುವ ನೀತಿಗಿಟ್ಟ ಸಮಾಜ ಪಾತಕರನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿಸುವ ರೀತಿ ಬಣ್ಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.
- ೬ ಇಲ್ಲಿ ಹರಿದಾಸರ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

೧೪೩ನೆಯ ಹಾಡು

- ೧ ಬಟ್ಟೆಬಯಲು ಎನ್ನುವವ=ಶೂನ್ಯವಾದಿ;
ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯಾಕಾರಿ=ಪಂಚಮಹಾ ಪಾತಕಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ.
ನಿನ್ನ ಗುಣಗಳು ಇಷ್ಟೆಂದು ಬಗೆವವನು=ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತಿಗಳು.
ಸ್ವರ್ಣಸ್ತೇಯಿ=ಬಂಗಾರಗಳ (ಪಂಚಮಹಾ ಪಾತಕಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ)
ಮದ್ಯಪಾನಿ=ಪಂಚಮಹಾಪಾತಕಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ.
ನೀನೇ ತಾನೆಂದು ಬಗೆಯುವವನು=ಅದ್ವೈತಿ.

ಗುರುತಲ್ಪ ಗಾಮಿ = ಗುರುವಿನ ಹೆಂಡತಿಯೊಂದಿಗೆ ಸಹವಾಸ ಮಾಡುವವ.

ಸಾಕ್ಷಿಯೋಗ = ಇವರನ್ನು ಕೂಡಿಕೊಂಡಿರುವವರು. (ಪಂಚಮಹಾಪಾತಕಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ.)

೧೪೪ನೆಯ ಹಾಡು

(೧)

ಶ್ರೀಹರಿಯೇ ಸರ್ವೋತ್ತಮಶಕ್ತಿಯೆಂದು ಭಾವಿಸಿ, ಭಕ್ತನು ತನ್ನ ಎಲ್ಲ ಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಅವನೆದುರು ತೋರಿಕೊಳ್ಳುವನು.

(೨)

ತುಸ = ಆಹಾರ. (ತವುಡು)

ತಳಿ ಗೆಯನೀಡು = ಆಹಾರ ಹಾಕು.

(೩)

ತುರುಚಿ = ಚುರ್ಚಿಗಿಯಡ.

ಕೂಪಸ್ನಾನ = ಬಾವಿಯ ಜಳಕ;

ಬಾವನ್ನ = ಚಂದನ, (ಶ್ರೀಗಂಧ)

(೪)

ಇಲ್ಲಿ ನಾಮಸ್ಮರಣೆಯ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯವನ್ನು ಹೇಳಲು ಅನೇಕ ಉಪಮೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಿದ್ದಾರೆ,

(೫)

ಕುಕ್ಕಡಿ = ನೂತ ನೂಲಿನ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಆಕಾರದ ಉಂಡೆ. ಮರ್ಕಟನ ಕೈನೂಲ ಕುಕ್ಕಡಿಯ ತೆರನಂತೆ : ಮಂಗಳನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕು ತೊಡಕಾದ, ನೂಲಿನ ಕುಕ್ಕಡಿಯ ಹಾಗೆ.

ಸಿಕ್ಕ = ತೊಡಕನ್ನು

(೩)

ಶ್ರೀಹರಿಯ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವಿಲ್ಲದ ನಮಸ್ಕಾರ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ಮುಂ. ವ್ಯರ್ಥವೇ ಎಂಬುದು ದಾಸರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ದಂಡಿಗೆ = ಪಲ್ಲಕ್ಕಿ

ನೊಗ = ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯನ್ನು ಹೊರುವ ಸಾಧನ

(೭)

ಭಕ್ತನು ಆರ್ತಭಾವದವನಾಗಿ ಪರಮಾತ್ಮನಲ್ಲಿ ಮೊರೆಯಿಟ್ಟು ನುಡಿಗಳಿವು.

(೮)

ಈ ಮನುಷ್ಯದೇಹ ಬಂದಿರುವಾಗ ಇದನ್ನು ಪರಮಾತ್ಮನ ಸೇವೆಯ ಸಾಧನವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಸುಯೋಗ ಬಂದಿದೆ—ಎಂದು ದಾಸರು ಎಲ್ಲರಿಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ.

ಶುನಕ = ನಾಯಿ.

(೯)

ಸೂಸಲು = ಹೆರಕಲು (ಕೊಬ್ಬರಿ)

ಬಡಿಗಲ್ಲು = ಬಲೆಯ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಕಟ್ಟಿದ ಜಡವಾದ ಪದಾರ್ಥ

ವಾಸವಾರ್ಚಿತ = ಇಂದ್ರನಿಂದ ಪೂಜೆಗೊಂಬವ (ಶ್ರೀಶಂಕರ)

(೧೦)

ಪ್ರಪನ್ನ = ಶರಣಾಗತ

ಉಪಸಾಧನ = ಬೇರೆ ಸಾಧನ

ವಿಹರೀತ = ಆಪರಾಧ; ತಪ್ಪು

(೧೧)

ಭಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರಿಯಾಗಿ ಬಂದ ವಿನೋದದ ಒಂದು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಮಾದರಿ

೧೪೫ನೆಯ ಹಾಡು

ಇದರಲ್ಲಿ ನಾಮಮಾಹಾತ್ಮ್ಯವನ್ನು ದಾಸರು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

೨

ಅಷ್ಟಾದಶ ಪುರಾಣ— ೧) ಬ್ರಾಹ್ಮ ೨) ಪಾದ್ಮ ೩) ವೈಷ್ಣವ

೪) ಶೈವ ೫) ಭಾಗವತ ೬) ನಾರದೀಯ ೭) ಮಾರ್ಕಾಂಡೇಯ
೮) ಆಗ್ನೇಯ ೯) ಭವಿಷ್ಯ ೧೦) ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತ ೧೧) ಲೈಂಗ
೧೨) ವಾರಾಹ ೧೩) ಸ್ಕಾಂದ ೧೪) ವಾಮನ ೧೫) ಕೌರ್ಮ
೧೬) ಮಾತ್ಸ್ಯ ೧೭) ಗರುಡ ೧೮) ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ

ಕಚ್ಚಪ = ಆವೆ.

ತನ್ನಿಚ್ಛೆಯಿಂದಲಿ ತಾನುನಾಳ್ವ ವ್ಯಾಸಾರ = ಪರಮಾತ್ಮನ
ದೊಂದು ಲಕ್ಷಣ

- ೩ ಕಬ್ಬುಬಿಲ್ಲ = ಕಾಮ (ಇಕ್ಷುಚಾಪ)
ವೈದರ್ಭಿ = ರುಕ್ಮಿಣಿ.

೧೪೬ನೆಯ ಹಾಡು

- ೧ ಸೋನುಶೇಖರಗಿದು ಭಜಿಸಿ ಬಾಳುವ ಮಂತ್ರ =
(ಸಂ. ೧, ಪು. ೧೯೫)

ಛಲ = ಹಟ.

- ೨ ಸಲುಗೆಯಾಗಿಹ = ರೂಢಿಯಾದ.
ಮೌನಮಂತ್ರ = ಮೌನದಲ್ಲಿ ಜಪಿಸುವ ಮಂತ್ರ.
೩ ಸಕಲನೇದ...ಮಂತ್ರ = ಎಲ್ಲ ವೇದಗಳೂ ವಿಷ್ಣುಶಬ್ದಪಾಚ್ಯ
ವಾಗಿವೆಯೆಂದು ಪರಂಪರೆ ಹೇಳುತ್ತದೆ.
ಶಕುತಪರ = ಸಮರ್ಥವಾದ ಪರಲೋಕ.

೧೪೭ನೆಯ ಹಾಡು

ಧರೆಗೆ ಒಡೆಯ...ನೆಂದು = ಹರಿಸರ್ವೋತ್ತಮನೆಂದು.

- ೧ ಯುವತಿ = ಅಪಲ್ಯೆ.
೨ ಸಾರಾಶರ = ವ್ಯಾಸ.
ಮನು = ಸ್ವಾಯಂಭುಮನು.
೩ ದೃಷ್ಟಾಂತ = ಸ್ವಾನುಭವ.

ಕೊಟ್ಟೆ = ದಾನಮಾಡಿದ.

ಕೆಟ್ಟೆ = ಪತಿತನಾದ.

೧೪೮ನೆಯ ಹಾಡು

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಗ್ರಹಗಳ ಬಲಾಬಲವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ನಡೆಯುವ ರೂಢಿ ಹೆಚ್ಚು. ಆದರೆ ಭಕ್ತರಿಗೆ ಎಲ್ಲ ಗ್ರಹಗಳ ಬಲವೂ ಪರಮಾತ್ಮನ ಅಗಿದ್ದಾನೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು,

೧ ನಿಖಿಳನೇತಕೆ = ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾತೇಕೆ ?

ಕನಿ = ಶುಕ್ರ

ನನನಿಧಾನ = ಒಂಬತ್ತು ಬಗೆಯ ಗ್ರಹಗಳ ಪೂಜಾದದ್ದತಿ

೨ ಪಕ್ಷಮಾಸ = ಭಾದ್ರಪದ ಕೃಷ್ಣಪಕ್ಷ

ಪರ್ವಕಾಲ = ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಳಗೆ ಕಾಣಿಸಿದ ಪರ್ವಗಳು ಇರತ್ತವೆ.

ಪೌರ್ಣಮೆ, ಅಮಾವಾಸ್ಯೆ, ಸಂಕ್ರಮಣ, ೨ ಅಷ್ಟಮಿ; ಇದಲ್ಲದೆ ನೈಮಿತ್ತಿಕ ಪರ್ವಗಳೂ ಇವೆ ಉದಾ : ಗ್ರಹಣಾದಿಗಳು.

ನಕ್ಷತ್ರ....ನೀನೆ : ಇವು ಪಂಚಾಂಗದ ಭಾಗಗಳು (ತಿಥಿ, ವಾರ, ನಕ್ಷತ್ರ ಯೋಗ, ಕರಣ)

೩ ಋತುಕಾಲ = ವಸಂತ ಮುಂ. ಆರು ಋತುಗಳು

ವ್ರತದಿನ = ಏಕಾದಶಿ, ಜನ್ಮಾಷ್ಟಮಿ ಮುಂ. ನಿತ್ಯವ್ರತಗಳು. ನೈಮಿತ್ತಿಕ ಅನಂತಚತುರ್ದಶಿ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ಮುಂ.

ಕ್ರತು = ಯಜ್ಞ

ಸಂಧ್ಯಾನ = ಸಂಧ್ಯಾವಂದನೆ

ಶ್ರುತಿಗೆ ನಿಲುಕದ = ವೇದಗಳಿಗೆ ಅಗೋಚರನಾದ

೧೪೯ನೆಯ ಹಾಡು

ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿರುವ ಭಕ್ತ ತನ್ನ ಮನೆಗೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗಲೂ ಪರಮಾತ್ಮನ ಸ್ಮರಣೆಯನ್ನು ಮರೆಯದೆ ಮಾಡಬೇಕು.

೧೫೦ನೆಯ ಹಾಡು

ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ಭೂಷಣಗಳು ಚಿನ್ನರನ್ನಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಭೌತಿಕ ಬೆಲೆಯವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ, ಭಕ್ತನ ಭೂಷಣಗಳು ಹೀಗಿವೆ. ಇವೇ ಭೂಷಣಗಳೇ ಮಾನವನ ನಿಜವಾದ ಭೂಷಣಗಳು.

೧ ತನ್ನ ನಿಜವೇ = ಸತ್ಯವೇ.

೧೫೧ನೆಯ ಹಾಡು

ಇದೊಂದು ದಾಸರು ಸುತ್ತುತ್ತಿ ಲಕ್ಷ್ಮಣದಲ್ಲಿ ಹಾಡಿ ಕುಣಿದ ಕೀರ್ತನೆ. ಭಕ್ತನಿಗೆ ಬೇಕಾದುದೇನೆಂಬುದನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಪಂಕ್ತಿಯೂ ಸಾರಿ ಹೇಳುವುದು.

೧ ಮನುಕಾರ = ನನ್ನದು ಎಂಬ ಭಾವ.

೩ ಮುಚಕುಂದ = (ಸಂ. ೧. ಪು. ೨೯೮)

೪ ನಂದಗೊಪನ ಕಂದ = ಕೃಷ್ಣ,

೧೫೨ನೆಯ ಹಾಡು

ಶ್ರೀಹರಿಯ ಸರ್ವೋತ್ತಮತ್ವವನ್ನು ದಾಸರು ಲೋಕಕ್ಕೆಲ್ಲ ಸಾರಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. (ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಈ ಹಾಡನ್ನು ಏಕಾದರಿಯ ಜಾಗರಣೆಯ ರೂಪವಾದ ಹರಿವಾಣ ಸೇವೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಾಡುವ ರೂಢಿ ಇದೆ.)

೧೫೩ನೆಯ ಹಾಡು

ಇದರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಹರಿಯ ಪಾದಗಳನ್ನು ಕಾಮಧೇನುವಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ, ಕಾಮಧೇನುವಿನಿಂದ ದೊರಕುವ ಫಲಗಳನ್ನು ಶ್ರೀಹರಿಯ ಚರಣಸೇವೆಯ ಫಲದಲ್ಲಿ ಸಮನ್ವಯಿಸಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

೧ ದಳಿ = ಆಕಳನ್ನು ಹಿಂಡುವಾಗ ಕಾಲು ಮತ್ತು ಬೆನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ ಕಟ್ಟುವ ಹಗ್ಗ.

ಚರಿಗೆ = ಹಿಂಡುವ ತಂಬಿಗೆ.

ಎ. ಸೂ.— ಭಕ್ತಿ ಮತ್ತು ವಿರಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ದೊರಕಿಸಬಹುದೆಂಬ ಸೂಚನೆ ಇದೆ.

೨ ತಾಳಿಹಾಕು = ಕುರುಳನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಒಟ್ಟಿಡು.

ಇಂದ್ರಿಯನೇಮ = ಆತ್ಮಸಂಯಮನ.

ನೀರ ಬೆರಸಿ = ಹಿಂಡಿದ, ಹಾಲನ್ನು ಕಾಯಿಸುವಾಗ ತೊಳೆನೀರನ್ನು ಹಾಕಿ ಕಾಯಿಸುವ ರೂಢಿ ಇದೆ.

ಎ. ಸೂ.— ಭಕ್ತನು ತನ್ನಲ್ಲಿರುವ ಅಹಂಕಾರಾದಿ ದುರ್ಗುಣಗಳನ್ನು ಇಂದ್ರಿಯ ಸಂಯಮನದಿಂದ ನಾಶಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ರೂಪಕದಿಂದ ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.

೩-೪ ಮಂಥ = ಕಡೆಗೊಲಲು.

ಇಲ್ಲಿ ಹಾಲನ್ನು ಹೆಚ್ಚುಹಾಕಿ ಕಡೆದು ಬೆಣ್ಣೆ ಮಾಡಿ ತುಪ್ಪವನ್ನು ಕಾಸಿ ಅಮೃತ ದಂತಹ ತುಪ್ಪವನ್ನು ಹೃದಯವೆಂಬ ಕೊಡದಲ್ಲಿ ತುಂಬುವ ವರೆಗಿನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಯುಕ್ತವಾದ ರೂಪಕಗಳಿಂದ ಬಣ್ಣಿಸಲಾಗಿದೆ.

೫ ಬೀಸೂರಿಗೆ (ಬಿಸಿಯಾದ + ಹೂರಿಗೆ) :: ಒಂದು ಬಗೆಯ ಸವಿ ಭಕ್ಷ್ಯ.

ಎ. ಸೂ.— ಹರಿಸ್ಮರಣೆಯೆಂಬ ಹೋಳಿಗೆಗೆ ಭಕ್ತಿ ಎಂಬ ತುಪ್ಪ ಹಚ್ಚಿ ಉಂಡು ಸುಖವಾಗಿ ಬಾಳಿರಿ,

೧೫೫ನೆಯ ಹಾಡು

೧ ಇಷ್ಟರಿಂದಲಿ = ಕೃಷ್ಣಾ ಎಂದು ಕರೆದ ಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ.

ನಾರದಮುನಿ—ಸ್ವರ್ಗಲೋಕವೆಲ್ಲ:— ಪೂರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾರದರು ವೈಕುಂಠಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಶ್ರೀಹರಿಯ ದರ್ಶನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವನನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಿ, ತಿರುಗಿಬರುವಾಗ ಯಮಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೋದರು. ಅಲ್ಲಿಯ ಜೀವಿಗಳ ನರಕಯಾತನೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಮನಸ್ಸು ಕರಗಿ ನಾರಾಯಣ ನಾಮವಿರಲಿಕ್ಕೆ ಈಪರಿಯ ನರಕಯಾತನೆ ಪಡುವುದು ಅಶ್ವರ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿದು ದೊಡ್ಡ ಬಂಡೆಯನ್ನೇರಿ ಕುಳಿತು ವೀಣೆ ಬಾರಿಸುತ್ತ ದೇವರ ನಾಮಸ್ಮರಣೆ ಮಾಡತೊಡಗಿದನು. ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ನರಕರಲ್ಲಿ ದ್ವವರು ಬಂಧನದಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಹೊಂದಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ರೂಪಗಳನ್ನು ತಾಳಿ ಪುಷ್ಪಕವಿಮಾನದಲ್ಲಿ ನಾರದನನ್ನು ಹೊಗಳುತ್ತ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದರು,

(ಶಾಂಡಿಲ್ಯತತ್ತ್ವ ೨೨)

೨ ಭುಜಗಭೂಷಣನು ತಾ....ಉಪದೇಶವಿತ್ತ = (ಸಂ. ೧. ಪು. ೧೯೫)

೩ ಕಡಹ = (ತ್ಸ = ಕಟಾಹ) ಕೊಪ್ಪರಿಗೆ.

ಸುಧಸ್ವ— ಚಂಪಕಾವತಿಯ ರಾಜ ಹಂಸಧ್ವಜನ ಮಗ: ಪಾಂಡವರ ಅಶ್ವಮೇಧದ ಕುದುರೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಸನ್ನದ್ಧರಾಗಬೇಕೆಂದು ರಾಜನು ಅಚ್ಚೆ ಕೊಟ್ಟಾಗ

ಸುಧನ್ವ ತಡಮಾಡಿದ. ಆ ತಪ್ಪಿಗಾಗಿ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತವೆಂದು ಅವನನ್ನು ಪುರೋಚಿತರಾದ ಶಂಖಲಿಖಿತರ ಆಜ್ಞೆಯಂತೆ ಕಾಯ್ದಿಟ್ಟೆಯ ಕೊಪ್ಪರಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಸಾಯಿತು. ಶ್ರೀಹರಿಯ ನಾಮಸ್ಮರಣೆಯಿಂದ ಸುಧನ್ವನಿಗೆ ಯಾವ ಬಾಧೆಯೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ. (ಜೈ. ಭಾ. ೧೭/೨೧).

೧೫೬ನೆಯ ಹಾಡು

ಪರಮಾತ್ಮನ ಕಲ್ಯಾಣವನ್ನು ಭಕ್ತರು ಮಾಡುವುದು ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯ ರೀತಿ. ಆಗ ಲಕ್ಷ್ಮೀ-ನಾರಾಯಣರನ್ನು ಹಸೆಯ ಮೇಲೆ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ಶೋಭನವನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಭಕ್ತ ಪಂಥದಲ್ಲಿಯ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿಯಾಗಿದೆ.

- ೩ ರುಕ್ಮ = ರುಕ್ಮಿಣಿಯ ಅಣ್ಣ
ಶಿಶುಪಾಲ = (ಸಂ. ೧, ಪು. ೨೭೯)
- ೪ ಸತ್ಯಭಾನು, ನೀಳಾ, ಭದ್ರಾ, ಕಾಳಿಂದಿ, ಮಿತ್ರನಿಂದಾ, ಲಕ್ಷ್ಮಣಾ, ಜಾಂಬವತಿ, (ರುಕ್ಮಿಣಿ) ಇವರು ಕೃಷ್ಣನ ಅಷ್ಟಮಹಿಷಿಯರು.
- ೫ ಪದ್ಮದೇಶ = ಆಕಾಶರಾಜನ ದೇಶ
ದೇನಾಂಗನೆ = ವೇದವತಿ ಎಂಬ ದೇವಕನ್ನೆ.
ಪದ್ಮನುಖಿ = ಪದ್ಮಾವತಿ
ಶ್ರುತಕೀರ್ತಿಯಾಗಿ = ಹೆಸರಾಗಿ
ಎ. ಸೂ ವೇದವತಿ ಪದ್ಮಾವತಿಯಾಗಿ ಜನಿಸಿ ವೇಂಕಟೇಶನೊಂದಿಗೆ ಮದುವೆಯಾದ ಕಥೆ ಭವಿಷ್ಯೋತ್ತರ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿದೆ.

೧೫೭ನೆಯ ಹಾಡು

- ೨ ಮಲೆ = ಗುಡ್ಡ-ಶೇಷಾದ್ರಿ
ಬಂಡಿಯ ಬೋವ = ಸಾರಥಿ (ಅರ್ಜುನನ)
- ೩ ಕಮ್ಮಗೋಲ = ಪುಷ್ಪಬಾಣ = ಕಾಮ
ಕುಬುಜಿ = (ಸಂ. ೧, ಪು. ೨೭೯)

೧೫೮ನೆಯ ಹಾಡು

- ೧ ಬಿರುದಿನ = ಲಾಂಛನವಾದ
 ಇಟ್ಟಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ನಿಂತ ವಿಶಲನೆ = (ಸಂ. ೧, ಪು. ೨೩೬)
- ೨ ಸತುಪತಿ — ಗೋಪ = ನಂದ
 ಗೋಪಿ = ಯಶೋದೆ
- ೩ ಬೊಬ್ಬಾರ = ಒಂದು ಊರ ಹೆಸರು
 ಅಂ ಡಜನಾಹನ = ಪಕ್ಷಿದಾಹನ ವಿಷ್ಣು
 ಸಾಂಡುರಂಗ ಶ್ವೇತ = ಪಂಥರಪುರ (ಸಂ. ೧, ಪು. ೨೩೭)

೧೫೯ನೆಯ ಹಾಡು

- ೧ ತುಂಗ = ಶ್ರೀಷ್ಠ
- ೨ ಗಿರಿಯರಸ = ತಿರುಪತಿಯ ವೆಂಕಟರಮಣ
 ಕಾನೇರಿಪುರ = ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣ (ಸಂ. ೧, ಪು. ೨೩೬)

ವರಿಶಿಷ್ಟ ೨

(ಹಾಡುಗಳ ಅಕಾರಾದಿ ಸೂಚಿ)

ಹಾಡುಗಳ ಅಕಾರಾದಿ ಸೂಚಿ

ಹಾಡುಗಳ ಮೊದಲಸಾಲು	ಪುಟಸಂಖ್ಯೆ
ಅಗಲಿ ಸೈರಿಸಲಾರದೀಮನ	೨೭
ಅಂಜಲೇತಕೆ ಮನವೆ ಅನುಗಾಲವು	೧೪೩
ಅಂತಕನ ದೂತರಿಗೆ ಕೃಪೆಯಿಲ್ಲವದರಿಂದ	೮೫
ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ಹರಿಯ ಕಾಣದವ ತಾ ಹುಟ್ಟುಗುರುಡನೊ	೧೩೧
ಅನುಗಾಲವು ಚಿಂತೆ ಮನುಜಗೆ	೪೩
ಅಪದಾನವಾದರೆ ಒಳಿತು	೭೪
ಅಪರಾಧಿ ನಾನಲ್ಲ ಅಪರಾಧವೆನಗಿಲ್ಲ	೧೨೩
ಅರಿಯರು ಮನುಜರು ಅರಿತೂ ಅರಿಯರು	೧೭೧
ಆಗಲೆ ಕಾಯಬೇಕು ಅಂಬುಜಾಕ್ಷನೆ ಎನ್ನ	೮೭
ಆನೆಯನ್ನು ಕಾಯುವಾಗ ಜ್ಞಾನವಿದ್ದುದೇನು (ಉ)	೩೭ (೧)
ಆರತಿಯ ಬೆಳಗಿರೆ	೧೭೧
ಆರು ಒಲಿದರೇನು ನಮಗಿನ್ನಾರು ಮುನಿದರೇನು	೧೫೧
ಆರುಬದುಕಿದರೆಯ್ಯ ಹರಿ ನಿನ್ನ ನಂಬಿ	೧೨೮
ಆರುಬಾರರು ಸಂಗಡಲೊಬ್ಬರು	೮೭
ಆರುಬಿಟ್ಟರು ನಿನ್ನ ಬಿಡದೆ ನಾ ನಂಬಿದೆ ರಾಮರಾಘ	೧೨೧
ಆರುಮುನಿದು ನಮಗೇನು ಮಾಡುವರೆಯ್ಯ (ಉ)	೧೫೬ (೨)
ಆರೇನ ಮಾಡುವರು ಆರಿದಲೇನಹುದು	೩೮
ಆರೇನ ಮಾಡುವರು ಭುವನದೊಳಗೆ	೩೬
ಇಂದಿಗೆಂಬಾ ಚಿಂತೆ ನಾಳೆಗೆಂಬಾ ಚಿಂತೆ (ಉ)	೧೪ (೧)
ಇದೀಗ ಭಕುತಿಯು	೧೪೧
ಇದು ಭಾಗ್ಯ ಇದು ಭಾಗ್ಯ ಇದು ಭಾಗ್ಯವಯ್ಯ	೧೫೯
ಇನ್ನಾದರೂ ಹರಿಯ ನೆನೆಯೊ ನೀ ಮನುಜಾ	೭೯
ಇನ್ನೇನು ಗತಿ ಎನಗೆಲೊ ಹರಿಯೆ	೧೫

ಇರಬೇಕು ಇರದಿರಬೇಕು	೬೨
ಇರಲಿ ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿ ಇರದಿರಲಿ (ಉ)	೩೩ (೪)
ಇಲ್ಲಿರಲಾರೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಲಾರೆ	೩೦
ಇಷ್ಟು ಪಾಪವನು ಮಾಡಿದುದೆ ಸಾಕೋ	೨೫
ಈಗಲೆ ಭಜಿಸೆಲೆ ಜಿಹ್ವೆ—ನೀ—	೫೯
ಈ ಜೀವ ನಿಂದು ಫಲವೇನು ?	೧೦೪
ಈ ಪರಿಯ ಅಧಿಕಾರ ಒಲ್ಲೆ ನಾನು	೧೦೬
ಈ ಶರೀರದ ಭ್ರಾಂತಿ ಇನ್ನೇಕೆ ಮನವೆ ?	೪೫
ಈಸಬೇಕು ಇದ್ದು ಜಯಿಸಬೇಕು	೧೩೩
ಉದರ ವೈರಾಗ್ಯವಿದು	೫೩
ಖುಣವೆಂಬ ಸೂತಕವು ಬಹು ಬಾಧೆ ಬಡಿಸುತಿದೆ	೨೬
ಎನಗೂ ಆಣೆ ನಿನಗೂ ಆಣೆ	೧೧
ಎನ್ನ ಮನದ ಡೊಂಕ ತಿದ್ದಿ	೩೧
ಎನ್ನಮ್ಮ ಸಿರಿದೇವಿ ಇನ್ನೂ ಅರಿಯಳು ಮಹಿಮೆ (ಉ)	೩೩ (೩)
ಎಲ್ಲಿರುಪನೋ ರಂಗನೆಂಬ ಸಂಶಯ ಬೇಡ	೧೦೨
ಎಲೆ ಮನವೆ ನೀ ತಿಳಿ ಹರಿಸವೋತ್ತಮನೆಂದು	೯೫
ಎಷ್ಟಾದರು ಮುನ್ನ ಕೊಟ್ಟಲ್ಲದಿಲ್ಲ	೪೦
ಏಕಾನೇಕ ಮೂರುತಿ ಲೋಕವೆ ಮೂರುತಿ (ಉ)	೧೩೧ (೫)
ಏಕೆ ಕಕುಲಾತಿ ಪಡುವೆ ಎಲೆ ಮನವೆ	೪೪
ಏಕೆ ಚಿಂತಿಪೆ ಬರಿದೆ ನೀ—ವಿಧಿಬರೆದ	೪೧
ಏಕೆ ಚಿಂತಿಸುತಿರುವೆ ಕೋತಿ ಮನವೆ	೮೯
ಏಕೆ ದಯಮಾಡಲೊಲ್ಲೆ ಏಲೊ ಹರಿಯೆ	೯೮
ಏಕೆ ದೇಹವನು ದಂಡಿಸುವೆ ವೃಥಾ	೯೫
ಏಕೆ ಮೈಮರೆದೆ ನೀನು ಜೀವನವೆ	೭೪
ಏನ ಬರೆದೆಯೊ ಬ್ರಹ್ಮ ಎಂತು ನಿರ್ದಯನು ?	೨
ಏನ ಮಾಡಲಿ ಶ್ರೀಹರಿ	೪೮
ಏನ ಮಾಡಿದರೆನ್ನ ಭವ ಹಿಂಗದು	೫೧

ವಿನಾಯಿತೀಜನಕೆ ವೆಸೌನವದು ಕವಿದಂತೆ	೬೫
ವಿನಂತೊಲಿದೆ ಇಂತವರಂತೆ ಕೆಡುಬುದ್ಧಿ ಎನ್ನೊಳ್ಳಿಲ್ಲ	೧೨೪
ವಿನಂದರೇನು ನೀನೆನ್ನ ಕಾಯೊ	೭೩
ಒಂದಪರಾಧವೆ ಹರಿಹರಿ ಎರಡಪರಾಧವೆ ಹರಿಹರಿ (ಸು)	೨೦
ಒಂದೇ ಕೂಗಳತೆ—ಭೂವೈಕುಂಠ	೧೩೭
ಒಂದೇ ನಾಮದೊಳಡಗಿದುವೊ	೧೬೦
ಒಪ್ಪನಯ್ಯ ಹರಿ—ಮೆಚ್ಚನಯ್ಯ	೧೧೧
ಒಳಿತು ಈ ಶಕುನ ಫಲವಿಂದು ನಮಗೆ	೧೩೯
ಕರ್ಮಬಂಧನ ಭೇದನ	೭೫
ಕರುಣಾಕರ ನೀನೆಂಬುವುದೇಕೊ	೯೯
ಕಲಿಯುಗದ ಮಹಿಮೆಯನು ಕಾಣಬೇಕಿಂತು	೨೩
ಕಾಯಬೇಕೆನ್ನ ಗೋಪಾಲ	೩೦
ಕಾಯಲಾರೆನು ಕೃಷ್ಣ ಕಂಡವರ ಬಾಗಿಲನು	೫
ಕಾಳಬೆಳುದಿಂಗಳು—ಈ ಸಂಸಾರ	೪೨
ಕಿಚ್ಚಿನೊಳಗೆ ಬಿದ್ದ ಕೀಟಕನು ನಾನು (ಉ)	೧೫೭ (೭)
ಕ್ರೀಮಿಕೀಟಕನಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದೆಂದು ನಾನು (ಉ)	೧೫೮ (೮)
ಕೃಷ್ಣೇತಿ ಮಂಗಳಂ ದಿವ್ಯನಾಮ	೧೬೭
ಕೆಂಡಕ್ಕೆ ಗೊರಲಿ ಮುತ್ತುವುದುಂಟೆ	೧೫೦
ಕೇಳು ಕೋಪಿಸಬೇಡ ಹೇಳಲಿಕಂಜುವೆ	೧೨೫
ಕೊಟ್ಟು ಹೋಗೊ ಎನ್ನ ಸಾಲವ—ಕೃಷ್ಣ	೧೨೦
ಕೊಡು ಕಂಡೆಯ ಹರಿಯೆ—ನಿನ್ನ ನಾಮ	೮೪
ಕೊಡುವ ಕರ್ತು ಬೇರೆ—ಇರುತಿರೆ	೧೦೭
ಕೊಡುವುದೆಂದು ಎನ್ನ ಕೊಂಬುದೆಂದು	೪೯
ಗಾಣದೆತ್ತಿನಂತೆ ತಿರುಗಾಡಲಾರೆ (ಉ)	೧೫೭ (೬)
ಗಾಳಿಬಂದ ಕೈಲಿ ತೂರಿಕೊಳ್ಳಿರೊ	೯೪
ಗೋವಿಂದ ಎನ್ನಿರೊ—ಹರಿ—	೯೨
ಗೋವಿಂದ ನಮೋ ಗೋವಿಂದ ನಮೋ ಗೋವಿಂದ ನಾರಾಯಣ	೫೨

ಚಿಂತೆ ಏತಕೊ-ಬಯಲ-ಭ್ರಾಂತಿ ಏತಕೊ	೮೮
ಚಿಹಿ ಹಳಿ ಧೂ ಖೋಡಿ ಪಾಪಿ ಮನವೆ	೧೬
ಚಂದಿರಗಿಂತಿನ್ನು ನಿಂದಿರೆ ತೆರಪಿಲ್ಲ (ಉ)	೧೩೧ (೬)
ಜಗದಂತರ್ಯಾಮಿ ನೀನು (ಉ)	೧೫೫ (೧)
ಜಗವು ನಿನ್ನೊಳಗೆ ನೀನು ಎನ್ನೊಳಗೆ (ಉ)	೧೩೧ (೪)
ಜಯಮಂಗಲಂ ನಿತ್ಯ ಶುಭಮಂಗಲಂ	೧೭೧
(ಜಯತುಂಗ ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿ ನರಸಿಂಹಗೆ)	
ಜ್ಞಾನವಂತರಿಗೆ ವಿಧಿ ಕಾಡುವುದು ಸತ್ಯ	೧೩೩
ಡಂಗುರವ ಸಾರಿ ಹರಿಯ ಡಿಂಗರಿಗರೆಲ್ಲರು-ಭೂ-	೧೬೬
ಡಂಭಕ ಭಕುತಿಗೆ ಮೆಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳನೊ ಕೃಷ್ಣ	೧೧೦
ತಂದೆ, ನೀ ತಂದೆ-ನಾ ಬಂದೆ ನಿನ್ನ ಹಿಂದೆ (ಉ)	೩೩ (೫)
ತಂಬೂರಿ ಮಿಟದವ ಭವಾಬ್ಧಿಯ ದಾಟಿದವ (ಉ)	೩೪ (೧೦)
ತಾನು ಮಾಡಿದ ಕರ್ಮ ತನಗಲ್ಲದೆ	೩೭
ತಾ ಪಡೆದು ಬಂದುದಕುಪಾಯವೇನು ?	೩೭
ತಾಯಿ ಲಕುಮಿ ತಂದೆ ವಿರಲ ದಾಯಿಗ ಚತುರಾನನ (ಸು)	೧೩೫
ತುಳಸಿ ಇರಲು ತುರುಚಿಯನು ತರುವಿರೊ (ಉ)	೧೫೬ (೩)
ತೇಲಿಸೊ ಇಲ್ಲ ಮುಳುಗಿಸೊ	೭೭
ವಯಮಾಡಿ ಸಲಹಯ್ಯ ಭಯನಿವಾರಣನೆ !	೯೮
ದಾರಿಯ ತೋರೊ ಮುಕುಂದ	೧೧೪
ದುರಿತವೆತ್ತಣದೊ ದುರ್ಗತಿಯು ಎಲ್ಲಿಹುದೊ ?	೧೪೮
ದೇಹವೇಕೆ ನಮಗೆ ದೇಹ-ದೇಹಸಂಬಂಧಿಗಳೇಕೆ	೫೪
ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಕೈಬಾರದೀಕಾಲ-ಪಾಪ-	೧೮
ಧಾನ್ಯ ದೊರಕಿತು-ಎನಗೆ ಧನವು ದೊರಕಿತು	೧೪೪
ನಂಬದಿರು ಈ ದೇಹ ನಿತ್ಯವಲ್ಲ	೫೯
ನಂಬಿಕೆಟ್ಟವರುಂಟೆ-ಕೃಷ್ಣಯ್ಯನ	೧೧೩
ನರನಾದ ಮೇಲೆ ಹರಿನಾಮ ಜಿಹ್ವೆಯೊಳಿರಬೇಕು	೬೬
ನರಲೋಕದ ಸುಖ ಹೇಯವೆಂಬರು ಗಡ (ಸು)	೬೭

ನವರತ್ನಗಳು ಕಂಡ ತಾವಿನಲಿ ಉಂಟೆ ? (ಉ)	೧೩೦ (೧)
ನಾಚಿಕೆಪಡಬೇಡ—ಮನದೊಳು	೯೦
ನಾ ನಿನ್ನ ಧ್ಯಾನದೊಳಿರಲು	೧೫೩
ನಾನೇಕೆ ಪರದೇಶಿ ನಾನೇಕೆ ಬಡವನೊ	೧೪೯
ನಾನೇಕೆ ಬಡವನೊ ನಾನೇಕೆ ಪರದೇಶಿ	೧೪೯
ನಾ ಮಾಡಿದ ಕರ್ಮ ಬಲವಂತವಾದರೆ	೩೯
ನಾ ಮುಂದೆ ಕೃಷ್ಣ ನೀ ಎನ್ನ ಹಿಂದೆ—ನಿನ್ನ—	೧೧೮
ನಾರಾಯಣ ಎನ್ನಿರೊ—ಶ್ರೀನರಹರಿ	೯೩
ನಾರಾಯಣ ತೇ ನಮೋನಮೋ	೯೭
ನಾರಾಯಣ ನಿನ್ನ ನಾಮದ ಸ್ಮರಣೆಯು	೨೮
ನಾಲಗೆ ನಾಲಗೆ ನಾಲಗೆ—ಸಿರಿ	೯೧
ನಿತ್ಯವಲ್ಲ ನಿತ್ಯವಲ್ಲ ಅನಿತ್ಯದೇಹವಿದಣ್ಣ	೫೮
ನಿನ್ನಂಥ ತಂದೆ ಎನಗುಂಟು ನಿನಗಿಲ್ಲ (ಉ)	೧೫೯ (೧೧)
ನೀ ಕೊಡೆ ನಾ ಬಿಡೆ ಕೇಳಯ್ಯ ಹರಿ	೧೨೦
ನೀನೆ ಬಲ್ಲಿದನೊ ಹರಿ ನಿನ್ನ ದಾಸರೆ ಬಲ್ಲಿದರೊ	೧೧೬
ಪ್ರಪನ್ನರಕ್ಷಕ ನೀನು ಪಾಲಿಸು ನಿನ್ನವರನು (ಉ)	೧೫೮ (೧೦)
ಪುಟ್ಟುವ ಭೀತಿ ಪೊಂದುವ ಭೀತಿ (ಉ)	೬೮ (೧೨)
ಬಡವರೊಳಗೆ ಎನ್ನಿಂದಾರು ಬಡವರಿಲ್ಲ (ಉ)	೩೨ (೨)
ಬಡವಾ ನಿನಗೊಬ್ಬರ ಗೊಡವೆ ಏತಕೊ ?	೭೨
ಬಂದದ್ದೆಲ್ಲವು ಬರಲಿ ಗೋವಿಂದನ	೧೪೭
ಬಂದೆಯಾ ಪರಿಣಾಮದಿ	೧೩೪
ಬರಬೇಕೋ ರಂಗಯ್ಯ ನೀ ಬರಬೇಕೊ	೯೬
ಬರಿದೆ ಬಯಸದಿರಿಹಲೋಕಸುಖವೆಂಬ	೧೦೫
ಬರಿದೆ ಹೋಯಿತು ಹೊತ್ತು	೫೦
ಬಾಯ್ಪುಡಿಕರಿಂದ ನಾನು ಬದುಕಿದೆನು	೬೩
ಬಿನ್ನಹಕೆ ಬಾಯಿಲ್ಲ ಎನಗೆ—ಅದರಿಂದ	೨೪
ಭಕುತಜನ ಮುಂದೆ ನೀನವರ ಹಿಂದೆ	೧೧೭

ಭಂಡನಾದೆನು ನಾನು ಸಂಸಾರದಿ	೩
ಭಾಷೆಹೀನರ ಅಸೆ ಪ್ರಾಣ ಗಾಸಿ	೫೩
ಭೂಷಣಕೆ ತನ್ನ ನಿಜವೇ ಭೂಷಣ	೧೬೪
ಮರ್ಕಟನ ಕೈನೂಲ ಕುಕ್ಕಡಿಯ ತೆರನಂತೆ (ಉ)	೧೫೭ (೫)
ಮನದ ಚಂಚಲದಿ ತಪವ ಮಾಡಲು ಅಶಕ್ಯವು (ಉ)	೩೪ (೯)
ಮನವ ಶೋಧಿಸಬೇಕು ನಿಚ್ಚ—ದಿನ	೪೬
ಮನವೆ ಆಲಿಸಿ ಕೇಳೊ. ಬಿನ್ನಯಿಸುವೆನು ನಿನಗೆ (ಸು)	೮೦
ಮನವೆ ಚಂಚಲಮತಿಯ ಬಿಡು	೪೫
ಮನವೆನ್ನ ಮಾತ ಕೇಳದು ಮಂದಜ್ಞಾನದಿ	೧೭
ಮನೆಯೆಂಬಾಸೆಯು ಎನ್ನ ಮುಂದುಗಡಿಸುತ್ತಿದೆ (ಉ)	೩೩ (೬)
ಮರವಿದ್ದ ರೇನಯ್ಯ ನೆರಳಿಲ್ಲದನಕ (ಉ)	೧೫೭ (೪)
ಮರುಳಾಟವೇಕೊ—ಮನುಜಾ	೧೧೦
ಮೂತಾಪಿತರು ನಿನಗಂದೆ ಮಾರಿದರೆನ್ನ (ಉ)	೧೪೮
ಮಾನವಜನ್ಮ ದೊಡ್ಡದು	೬೫
ಮಾಯೆ ಎನ್ನ ಕಾಯವನ್ನು ಪಾಯದಿಂದ ಮೋಹಿಸಿ	೪
ಮೇರೆಯಿಲ್ಲದೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಲಿರಲೊಮ್ಮೆ ಕೃಷ್ಣಾ ಎನಬಾರದೆ ?	೧೬೩
ಮೋಸಹೋದೆನಲ್ಲ ಎರಲ—ಮೋಸಹೋದೆನಲ್ಲ	೭೨
ಮೋಸಹೋದೆನಲ್ಲ—ಸಕಲವು ವಾಸುದೇವ ಬಲ್ಲ	೧೯
ಯಮ ತನ್ನ ಪುರದಿ ಸಾರಿದನು	೧೫೩
ರಂಗರಂಗ ಎಂಬ ನಾಮವ ನೆನೆವರ	೧೦೩
ರಾಮಮಂತ್ರವ ಜಪಿಸೊ—ಏ ಮನುಜಾ	೧೬೦
ವ್ಯರ್ಥವಲ್ಲವೆ—ಜನುಮ—ವ್ಯರ್ಥವಲ್ಲವೆ	೬೭
ವಾಸುದೇವ ನಿನ್ನ ವರ್ಮ-ಕರ್ಮಂಗಳ	೧೨೬
ವ್ಯಾಪಾರವೆನಗಾಯಿತು	೧೪೫
ವೆಂಕಟರಮಣ ದೇವಾಂತ ನಿನ್ನಯ ಪಾದ	೧೫೨
ವೈದ್ಯವ ನಾನೊಬ್ಬ— ಭವರೋಗದ	೧೦೦
ಶ್ವಾನನ ಕಂಕುಳು ಉಟ್ಟು ವಾರಣಾಸಿಗೆ ಪೋದಂತೆ (ಉ)	೧೫೦ (೨)

ಶೋಭನವೆ—ಹರಿ—ಶೋಭನವೆ	೧೭೦
ಶೋಭನ ಶೋಭನವೆ ನಮ್ಮ	೧೭೯
ಸಕಲಗ್ರಹಬಲ ನೀನೆ ಸರಸಿಜಾಕ್ಷ	೧೭೨
ಸಜ್ಜನರ ಸಂಗ ನಮಗಿಂದಿಗಾಗುವುದೊ	೭೧
ಸಂದಿತಯ್ಯ ಪ್ರಾಯವು	೧೨
ಸ್ಮರಣೆಯೊಂದೆ ಸಾಲದೆ—ಗೋವಿಂದನ	೭೦
ಸ್ವರ್ಗ—ಮರ್ತ್ಯ—ಪಾತಾಳಗಳಲ್ಲಿ ತಿರುತಿರುಗಿ ಬಳಲಿದೆನು (ಸು)	೫
ಸಾಕು ಸಾಕಿನ್ನು ಸಂಸಾರಸುಖವು	೯
ಸುಮ್ಮನೆ ಕಾಲವ ಕಳೆವರೆ—ಯಮ	೮
ಸುಮ್ಮನೆ ದೊರಕುವುದೇ ಶ್ರೀರಾಮನ ದಿವ್ಯನಾಮವು	೭೯
ಸೂಲಭವೂಜೆಯ ಕೇಳಿ ಬಲವಿಲ್ಲದವರು	೧೪೩
ಸೂಸಲಾಸೆಗೆ ಹೋಗಿ ಬಡಿಗಲ್ಲಿನೊಳು ಸಿಕ್ಕಿದ (ಉ)	೧೫೦ (೯)
ಹರಿಗುರುಗಳಿಗರಗದ ಭಕ್ತಿಯೆಂತಹದಯ್ಯ (ಉ)	೩೪ (೭)
ಹರಿದಾಸರ ಸಂಗ ದೊರೆಯಿತು ಎನಗೀಗ ಇನ್ನೇನನ್ನೇನು	೧೭೪
ಹರಿ ನಿನ್ನ ಭಕ್ತನೆನಿಸಿಕೊಂಡವ ಭಂಗಬಡಲು ಬೇಕು (ಉ)	೩೪ (೮)
ಹರಿನಿನ್ನೊಲುವೆಯು ಆಗುವತನಕ	೧೧೨
ಹರಿ ನೀನೆ ಗತಿ ಎಂದು ನೆರೆನಂಬಿದವರನು	೧೨೨
ಹರಿಯ ಚರಣವೆಂಬ ಸುರಭೇನುವನು	೧೭೭
ಹರಿಯ ಭಜಿಸಬೇಕು ಮನಮುಟ್ಟಿ (ಉ)	೧೩೦ (೩)
ಹರಿಹರಿಯೆನಲಿಕ್ಕಿ ಹೊತ್ತಿಲ್ಲ—ರಂಗಯ್ಯ	೮೭
ಹಾಡಿದರೆನ್ನೊಡೆಯನ ಹಾಡುವೆ (ಉ)	೧೫೭ (೧)
ಹುಚ್ಚು ಹಿಡಿಯಿತೊ—ಎನಗೆ ಹುಚ್ಚು ಹಿಡಿಯಿತು	೧೪೦
ಹುಟ್ಟುವ ಭೀತಿ ಹೊಂದುವ ಭೀತಿ ವಿಷ್ಣುಲನಂಘ್ರಿಯ ನೆನೆಯದವಗೆ (ಸು)	೫೫
ಹೇಗೆ ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುವನು—ಶ್ರೀಹರಿ	೨೨
ಹೇಗೆ ಶ್ರೀಹರಿ ದಯಮಾಡುವನೊ	೭೧

ಪರಿಶಿಷ್ಟ ೩
ವಿವಿಧವಿಷಯಗಳು
೧. ಸಂಗೀತವಿಚಾರ

ಈ ಸಂಪುಟದಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಹೆಚ್ಚಿನ ರಾಗ ಮತ್ತು ತಾಳಗಳು

ಅ.ನಂ.	ರಾಗ	ಪುಟ
೧	ಅಪಿರ	೨೪
೨	ವಿರಹರಪ್ರಿಯ	೪೧
೩	ದೇಶಿಕ ತೋಡಿ	೧೪೧
೪	ಪುನ್ನಾಗ ತೋಡಿ	೫೮
೫	ಯದುಕುಲಕಾಂಬೋದಿ	೧೧೦
೬	ಯಮುನಾ ಕಲ್ಯಾಣಿ	೧೧೩

ತಾಳ

ಕುರುರಾಂಪೆ	೧೪೯
-----------	-----

೨. ಊರುಗಳ ಹೆಸರು

ಈ ಸಂಪುಟದಲ್ಲಿ ಹೊಸತಾಗಿ ಬಂದುವು ನಾತ್ರ

ಉಡುಪಿ	೨೩೨೦
ಪನ್ನಗಾದ್ರಿ	೨೩೩
ಕೊಂಬೆಯೂರು	೭೮
ಉರಗಗಿರಿ	೧೨೮
ಬೊಬ್ಬೂರು	೧೭೧
ಕಾವೇರಿಪುರ	೧೭೨

೩. ವಾದ್ಯಗಳು

೦	ತಾಳ	೧೨೫
೨	ದಂಡಿಗೆ	೧೨೫
೩	ಗೀತವಾದ್ಯ	೧೨೪

ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಳ ಪ್ರನುಖಪದ ಸೂಚಿ

ಅ

ಅಧರ್ಮ ೪೭

ಅಕ್ಷಯ ೪

ಅಂಧಂತಮಸು ಲ೦

ಅಕ್ಷಯ ಅನಂತಮಹಿಮ ೧೧೫

ಅನಂತ ೪, ೭೩, ೭೫, ೧೧೦: ೧೫೭

ಅಕ್ಷಯಪಾತ್ರ ೯೬

ಅನಂತಮೂರುತಿ ೧೨೪

ಅಖಂಡಮೂರುತಿ ೧೦೧

ಅನಂತಾಸನ ೧೦೨

ಅಗಜೆಯರಸ ೧೨೫

ಅನಿರುದ್ಧ ೯೪

ಅಗ್ನಿಹೋತ್ರ ೧೧೧

ಅನಿಮಿಷರೀಶ ಲ೧

ಅಚಲಪದ ೧೬೮

ಅಂಬರೀಷ ೧೨೪, ೧೩೭, ೧೭೨

ಅಚ್ಯುತ ೪೬, ೫೫, ೬೯, ೭೩, ೭೪, ಅಂಬುಜನಾಭ ೧೧೪, ೧೭೨

೭೫, ೯೦, ೯೧, ೯೭, ೧೦೩, ಅಂಬುಜಾಕ್ಷ ೫೯, ೬೦, ೮೭

೧೧೦, ೧೩೬, ೧೪೦, ೧೫೩, ಅಂಬುಧಿತಾಯಿ ೧೪೧

೧೫೭.

ಅಭಿಮನ್ಯು ೩೯

ಅಚ್ಯುತಪದ ೯೦

ಅಮರ ೧೨೧

ಅಜನಪಿತ ೧೨೨, ೧೭೨

ಅಮರೇಶ ೧೩೨

ಅಜಮಿಳ ೯, ೯೩, ೯೫, ೯೮, ೧೦೦, ಅಶೋಕವನ ೧೬೮, ೧೬೯

೧೦೨, ೧೨೪, ೧೬೦, ೧೬೨, ಅಷ್ಟಪ್ರಕೃತಿ ೧೩೪

೧೬೭

ಅಷ್ಟಭೋಗ ೧೩೪

ಅರ್ಜುನಸಖ ೬೮

ಅಷ್ಟಾಕ್ಷರ ಮಹಾಮಂತ್ರ ೨೯

ಅಂಡಜವಾಹನ ೧೭೧

ಅಷ್ಟಾದಶ ಪುರಾಣ ೧೬೦

ಅಣು ೧೦೩

ಅಷ್ಟೈಶ್ವರ್ಯ ೧೩೪

ಅತರ್ಕ ೨೦

ಅಸಮದಾಕಾರ ೧೨೨

ಅತಳ ೬೮, ೭೭

ಅಸಿಪತ್ರವನ ೬೦

ಅಂತರಗ ದೂತ ಲ೫

ಅಸುರ ೧೧೪, ೧೬೮, ೧೬೯

ಅಂತರ್ಯಾಮಿ ೪೯

ಅಸುರಾಂತಕ ೨೯

ಅಸುರಾರಿ ೯೭

ಅಸುರೆ ೧೭೧

ಅಹಲ್ಯೆ ೯೯

ಆ

ಆಗಮ ೭೧

ಆಗಾಮಿಕರ್ಮ ೬

ಆದಿದೇವ ೭೩, ೯೭

ಆದಿವೈದ್ಯ ೧೦೦

ಆನಂದಪದ ೧೬೦

ಆನಂದಪೂರ್ಣ ೬೯

ಆನೆ ೩೨

ಇ

ಇಂದ್ರ ೭, ೧೩೩

ಇಂದಿರಾರಮಣ ೨೭, ೧೭೧

ಇಂದಿರೆ ೧೬೯

ಇಂದಿರೆರಮಣ ೧೧೪

ಇಂದಿರೇಶ ೧೨, ೫೫, ೮೪, ೮೭

ಇನಸುತ (ಕಪಿ) ೧೨೪

ಇಹಪರ ೫೯, ೭೬

ಈ

ಈಶ ೭

ಉ

ಉಡುಪಿ ೨, ೩೧, ೧೪೩

ಉತ್ಸವಮೂರುತಿ ೧೧೭

ಉರಗಗಿರಿ ೧೨೮

ಉರಗಾದ್ರಿ ೧೫

ಉರಗಾದ್ರಿವಾಸ ೧೫೩

ಉರಗಾಧಿಪತಿ ೧೨೫

ಊರ್ಧ್ವಪುಂಡ್ರ ೧೧೧

ಋ

ಋಣ ೨೬, ೨೭

ಋಣಸೂತಕ ೨೭

ಎ

ಎಂಟಕ್ಷರ ೧೨೧

ಎಂಬತ್ತುನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ

ಜೀವರಾಶಿ ೪೪

ಕ

ಕಂಚುಗಾರ ೫೪

ಕಂಜನಾಭ ೧೪೩

ಕಟ್ಟಳೆ ೧೧

ಕಡಲಶಯನ ೪೬, ೧೫೧

ಕರ್ಣ ೧೨೮

ಕಂತುಪಿತ ೬೯, ೮೮, ೧೨೪

ಕಂದರ್ಪ ೧೬, ೭೫, ೧೬೯

ಕಂದರ್ಪಜನಕ ೮೪, ೧೦೫

ಕಂದರ್ಪನಯ್ಯ ೨, ೧೭೨

ಕಪಟನಾಟಕ ಸೂತ್ರಧಾರಿ ೧೨೩

ಕಬ್ಬುಬಿಲ್ಲನ ಪಿತ ೧೬೦

ಕಂಬುಕಂಧರ ೧೭೨

ಕಮಲನಾಭ ೬೭, ೧೩೨, ೧೫೩

ಕಮಲಾಕ್ಷ ೧೪೩

ಕಮ್ಮಗೋಲನ ಪಿತ ೧೭೧
 ಕರಿ (ರಾಜ) ೪೧, ೯೭, ೯೯, ೧೦೨,
 ೧೧೪, ೧೨೪, ೧೩೩, ೧೩೮, ೧೬೮
 ಕರಿರಾಜವರದ ೧೬೮, ೧೭೨
 ಕರುಣವಾರಿಧಿ ೪೯
 ಕರುಣಸಾಗರ ೧೩೮
 ಕರುಣಾಕರ ೬, ೯೯, ೧೦೦
 ಕರುಣಾನಿಧಿ ೨೭, ೧೫೨
 ಕರುಣಾಂಬುಧಿ ೧೫೧
 ಕರುಣಾಸಮುದ್ರ ೧೭೨
 ಕರುಣಾಳುಗಳ ದೇವ ೨೮
 ಕರುಣೆ ೪೬
 ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷ ೧೫೨
 ಕಲ್ಯಾಣ ೧೭೦
 ಕಲಿ ೧೨೮
 ಕಲಿಕಾಲ ೧೮
 ಕಲಿಯುಗ ೨೭, ೪೮, ೭೬, ೮೩
 ಕವಿ ೧೬೨
 ಕಂಸ ೧೨೭
 ಕ್ಲಪ್ತ ೪೬
 ಕಾಡುದೈವ ೭೦
 ಕಾಣಾಚಿ ೨೪
 ಕಾಮಜನಕ ೮೩
 ಕಾಯಜಜನಕ ೧೯
 ಕಾರುಣ್ಯನಿಧಿ ೯೯
 ಕಾಲ ೧೮, ೫೫, ೬೮, ೧೦೪
 ಕಾಲಕರ್ಮ ೪೫

ಕಾಲನವರು ೬೫
 ಕಾಲಬಂಟ ೯೬
 ಕಾಲಮೃತ್ಯು ೬೬
 ಕಾವೇರಿಪುರ ೧೭೨
 ಕಾಶಿ ೫೧, ೯೩
 ಕಾಸು ೧೭, ೭೮
 ಕಾಳಿದ ೧೭೦
 ಕಾಳೆ ೧೧೭
 ಕೀರ್ತನೆ ೮೦
 ಕ್ಷೀರಸಾಗರ ೧೫೧, ೧೫೨
 ಕ್ಷೀರಸಾಗರಶಯನ ೧೬೩
 ಕ್ಷೀರಾಂಬುಧಿ ೧೬೯
 ಕುಚೇಲ ೧೨೫
 ಕುಬುಜೆ ೧೭೧
 ಕುಂಭಕ ೧೪೧
 ಕುಂಭಿನೀಪತಿ ೧೩೭
 ಕುಂಭೀಪಾಕ ೬೦
 ಕುರುಪ ೧೪೭
 ಕುರುಪತಿ ೧೦೨
 ಕುರುವೀರಸೂತ ೧೩೨
 ಕುಲಸ್ವಾಮಿ ೨೩
 ಕುಸುಮನಾಭ ೧೧೧
 ಕೃಭೃತಪ ೬
 ಕೃಪಾಂಬುಧಿ ೧೪೭
 ಕೃಪೆಯ ಸಮುದ್ರ ೭೬
 ಕೇತು ೧೬೨
 ಕೃಷ್ಣ ೨, ೫, ೨೫, ೩೧, ೪೩, ೪೯, ೫೮,

ಓಳ, ಒ೨, ಲ೯, ಲ೦, ಲ೯, ೧೦೧, ೧೦೨, ಗಾಯನ ಓಳ
 ೧೦೩, ೧೧೦, ೧೧೧, ೧೧೩, ೧೧೪, ಗಾನ ಲ೧
 ೧೨೦, ೧೩೧, ೧೩೨, ೧೩೪, ೧೩೭, ಗಿರಿಯರಸು ೧೭೨
 ೧೩೮, ೧೪೦, ೧೪೩, ೧೪೯, ೧೬೩ ಗಿರಿರಾಜಪತಿ ೧೭೨
 ೧೬೫, ೧೬೭ ಗೀತ ಲ೧, ೧೫೪
 ಕೇಶವ ಳ೬, ೭೪, ಲ೧, ಲ೭, ೧೦೬ ಗುಣನಿಧಿ ೨೬
 ೧೩೨, ೧೪೦, ೧೪೪, ೧೫೪ ಗುಣಿ ೧೬೬
 ಕ್ಷೇತ್ರ ೧೪೮ ಗುರುಭಕ್ತಿ ೭೧
 ಕೈವಲ್ಯ ಓ೩, ಲ೩ ಗುರು ೧೫೫, ೧೬೨
 ಕೊಂಚೆಯೂರು ೭೮ ಗುರುತ್ವಗಾಮಿ ೧೫೫
 ಕೌರವ ಓಳ, ೧೧೪, ೧೨೮, ೧೬೯ ಗುರುವಿಪ್ರ ೫೯

ಖ

ಖಗರಾಜ ೧೫೫
 ಖಗರಾಜಸುವಾಹನ ೩೨

ಗ

ಗಂಗಾಪಿತ ೫೬
 ಗಂಗೆ ಲ೬, ೧೫೬
 ಗಜರಾಜ ೧೦೨
 ಗಜೇಂದ್ರ ೧೬೨
 ಗಯಾಗದಾಧರ ೧೧೭
 ಗಯೆ ೫೧
 ಗರುಡಗಮನ ಲ೭, ೧೨೨
 ಗರುಡದ್ವಜ ೧೦೦
 ಗರುಡಮಂತ್ರ ಲ೬
 ಗರುಡನ ಮಂತ್ರ ೧೫೨
 ಗರುಡವಾಹನ ೫೯, ೧೨೮

ಗುರುಹಿರಿಯರು ೩೨, ೬೧, ೧೦೩, ೧೦೪

ಗೃಹಶಾಂತಿ ಲ೫
 ಗೋಕುಲಪತಿ ೧೨೦

ಗೋಪಾಲ ೨, ೨೭, ೩೦, ೫೫, ೬೮,
 ೧೭೦

ಗೋಪಿಕೆ (ಪೋಳಾಸಾಸಿರ) ೧೭೦

ಗೋಪೀಚಂದನ ೧೧೨

ಗೋಪಿಯ ಕಂದ ೧೭೧

ಗೋಪಿನಾಥ ೭೬

ಗೋವತ್ಸಪದ ೬

ಗೋವರ್ಧನಗಿರಿ ೫೨

ಗೋವರ್ಧನಧಾರಿ ಲ೭

ಗೋವಿಂದ ೫೨, ೭೦, ೭೫, ೭೬, ೧೦೪,

೧೧೪, ೧೧೫, ೧೨೦, ೧೪೭, ೧೫೩,

ಗೌತಮ ೧೬೧

ಘಂಟೆ ೧೪೦
 ಘನಶ್ಯಾಮ ೫೬
 ಚಕ್ರವ್ಯೂಹ ೩೯
 ಚಂಡಾಲ ೪೨
 ಚತುರ್ದಶಭುವನ ೧೩೫
 ಚತುರಾನನ ೧೩೫
 ಚಂದ್ರ ೧೩೩, ೧೬೨
 ಚಂದ್ರಕಾಂತಶಿಲೆ ೩೪
 ಚಂದ್ರಮ ೭
 ಚಂದ್ರಶೇಖರ ೧೩೩
 ಚಂದಿರ ೧೬
 ಚದುರಂಗ ೧೬
 ಚಾಂದ್ರಾಯಣ ೧೪೯
 ಚಿತ್ತಜನಯ್ಯ ೫೮, ೬೦
 ಚಿಂತಾಮಣಿ ೧೧೮
 ಚಿತ್ತಪ್ಪ ೬
 ಚಿನ್ಮಾತ್ರ ಮೂರುತಿ ೫೫
 ಚಿನುಮಯ ಮೂರುತಿ ೮೦
 ಚೆನ್ನ ೭೮
 ಚೇತನಾತ್ಮಕ ೭೧
 ಜಗದಧೀಶ ೪೬
 ಜಗದೀಶ ೧೩೪, ೧೬೫
 ಜಗದೀಶ್ವರ ೧೬
 ಜಗದೊಡೆಯ ೪೬, ೧೨೬
 ಜಗನ್ನೋಹನ ೬೭
 ಜನಕ ೧೬೧, ೧೬೯
 ಜನಕಜಾಪತಿ ೨೯

ಜನಕಜೆ ೧೬೯
 ಜನ್ಮ ೩೧
 ಜನ್ಮಮರಣ ೩೧
 ಜಪಮಣಿ ೫೪
 ಜಲಜನಾಭ ೧೩೯, ೧೬೫
 ಜಲಜಭವಾಂಡ ೧೧೬
 ಜಲರುಹನಾಭ ೭೬
 ಜಲರುಹಭವ ೯೭
 ಜಪ ೪
 ಜಪನ ದೂತ ೮೫
 ಜಾನಕಿರಮಣ ೫೮, ೭೬
 ಜಾಂಬವತಿ ೧೭೦
 ಜ್ಞಾನ ೨೮, ೩೨, ೪೯, ೫೧, ೮೪
 ಜ್ಞಾನಮಾರ್ಗ ೨೫

ತ

ತತ್ತ್ವ ೫೮
 ತತ್ತ್ವದ ಸಿದ್ಧಿ ೩
 ತಂತ್ರ ೭೬
 ತಂಬೂರಿ ೩೪
 ತಳಾತಳ ೬೮
 ತಾಮ್ರಧ್ವಜ ೧೨೮
 ತಾಳ ೩೪, ೧೫೪
 ತಿರುಮಲರಾಯ ೭೪
 ತಿರುಮಲಮಲೆ ೧೭೧
 ತಿರುಮಲೇಶ ೧೫೪
 ತಿರುವೆಂಗಳಪ್ಪ ೧೦೫
 ತ್ರಿಣಯಸಖ ೩೯

ತ್ರಿವಿಕ್ರಮ ೭೩

ತೀರ್ಥ ೧೦೫, ೧೧೧, ೧೫೨

ತೀರ್ಥಪದ ೬೭

ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆ ೨೭, ೫೫

ತುಂಬುರು ೨೧, ೧೨೫, ೧೭೨

ತುರಿಯ ೨೦

ತುಲಸೀ ೨೨, ೬೭, ೭೨, ೧೦೫.

೧೫೬, ೧೬೪

ತುಳಸೀದಳಪ್ರಿಯ ೯೯

ತೋಯಜಾಕ್ಷ ೧೬೪

ದ

ದಂಡಿಗೆ ೧೫೪

ದಯಾಪೂರ್ಣ ೫೧

ದಯಾನಿಧಿ ೯೮, ೧೦೮

ದಯಾಸಿಂಧು ೧೦೧

ದಯಾಳು ೩೨, ೭೭

ದಶರಥ ೧೭೧

ದಶರಥನಂದನ ೭೬

ದಾನ ೩೪, ೫೫, ೭೦, ೮೬

ದಾನಧರ್ಮ ೨೭, ೭೧ ೯೪

ದಾನವನಾಶನ ೭೬

ದಾನವಾಂತಕ ೩೨, ೪೦, ೫೦, ೯೫

೧೧೮

ದಾಸ ೨೭, ೪೦, ೬೩, ೭೭

ದ್ವಾದಶನಾಮ ೧೫೪

ದ್ವಾದಶೀವ್ರತ ೧೩೭

ದ್ವಾರಕಾಪುರವಾಸ ೧೬೩

ದ್ವಾರಾವತಿ ೧೦೨

ದಿವಿಜ ೫೨

ದೀನಪೋಷಕ ೪೬

ದೀನರಕ್ಷಕ ೩೨, ೬೪, ೮೪, ೯೩

ದೀಕ್ಷೆ (ದೀಕ್ಷಾಬದ್ಧ) ೮೦

ದೇವಶರಣ್ಯ ೩೨

ದುಗ್ಧಸಮುದ್ರೇಶ ೧೪೨

ದುರ್ಜನ ೬೧

ದುಂದುಭಿ ೧೧೭, ೧೪೦

ದುರಿತನಿವಾರಣ ೨೯

ದುರ್ವಾಸ ೧೩೭

ದುಶ್ಯಾಸ ೩೯

ದ್ರುಪದರಾಯ ೧೩೮

ದೇವತೆ ೭, ೧೩೫

ದೇವರ ದೇವ ೮೫

ದೈತ್ಯ ೮೨, ೧೨೭

ದೈವ ೮೯

ದೈವಜ್ಞ ೨೦

ದೋಷರಹಿತ ೪೬

ದ್ರೌಪದಿ ೩೯, ೪೨, ೧೦೨, ೧೧೪, ೧೨೫

೧೬೧, ೧೬೨

ಧರ್ಮ ೧೮, ೪೭, ೫೨, ೮೪, ೬೫.

ಧರ್ಮಜ ೪೨

ಧಾತು ೪೫

ಧಾರಣೆ ೮೬

ಧ್ಯಾನಗೋಚರ ೭೬

ಧ್ರುವ ೬೪, ೯೯, ೧೨೫, ೧೬೦, ೧೬೧

೧೬೮

ನ

ನಗಧರ ೯೭
 ನಂದಗೋಪ ೭
 ನಂದಗೋಪನ ಕಂದ ೩೧, ೧೬೫
 ನರ ೧೨೪, ೧೭೦
 ನರಕ ೬, ೧೩ ೩೦ ೭೨, ೯೫, ೧೫೦, ೧೫೧, ೧೬೭
 ನರಕಾಸುರ ೧೨೮
 ನರಮೃಗರೂಪ ೧೧೭
 ನರಮೃಗಶರೀರ ೭೭
 ನರಲೋಕ ೬೭
 ನರಸಾರಥಿ ೨೯
 ನರಸಿಂಗ ೧೨೦
 ನರಸಿಂಹ ೧೬೮, ೧೭೧
 ನರಹರಿ ೩, ೬೦, ೮೩, ೯೩, ೯೬, ೧೧೫, ೧೩೨, ೧೬೮
 ನವಭಕ್ತಿ ೧೫೦
 ನವರತ್ನ ೧೩೦. ೧೫೦
 ನವವಿಧಭಕ್ತಿ ೧೩೦
 ನಳಿನನಾಭ ೧೩
 ನಳಿನಾಕ್ಷ ೧೫೦
 ನಳಿನೋದರ ೯೭
 ನಾಟಕಸ್ತ್ರ ೫೪
 ನಾಟ್ಯಸಂಗೀತ ೧೨೫
 ನಾನಾವಾದ್ಯ ೧೫೭
 ನಾಮ ೨೭, ೨೮, ೨೯, ೩೦, ೫೮, ೬೦, ಪಂಚಭೂತ ೯, ೫೯, ೧೩೫

೬೯, ೮೨, ೮೭, ೮೮, ೮೯, ೯೧
 ನಾಮಧಾರಿ ೧೫೧
 ನಾರಗ ೯, ೧೨೪
 ನಾರದ ೨೧, ೯೭, ೧೨೪, ೧೬೨, ೧೬೭, ೧೭೨
 ನಾರಾಯಣ ೨೮, ೩೦, ೫೨, ೭೪, ೮೦, ೮೭, ೯೩, ೯೪, ೯೫, ೯೬, ೯೭, ೧೦೪, ೧೦೫, ೧೧೪, ೧೪೪, ೧೫೩, ೧೬೪
 ನಿಗಮ ೧೨೬
 ನಿಜಪದವಿ ೧೬೭
 ನಿರ್ಜರಪತಿ ೯೧
 ನಿತ್ಯ ೯೪
 ನಿತ್ಯಯಾತ್ರೆ ೮೬
 ನೀರಜಾಕ್ಷ ೯೧
 ನೀರೇರುಹನಾಭ ೯೭
 ನೀಳಾ ೧೭೦
 ನೇಮ ೨೫, ೪೮, ೯೪
 ನೇಮನಿತ್ಯ ೮೨

ಪ

ಪಂಕಜನಾಭ ೯೭,
 ಪಕ್ಷಿವಾಹನ ೯೬, ೧೫೫, ೧೫೭, ೧೬೨
 ಪಗಡೆ ೧೬, ೪೨
 ಪಂಚಪಾಂಡವರು ೧೬೮
 ಪಂಚಬಾಣ ೨
 ಪಂಚಬಾಣನ ಪಿತ ೭೮
 ಪಂಚಭೂತ ೯, ೫೯, ೧೩೫

ಪಂಚಮಹಾಪಾತಕ ೧೫೫
 ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯ ೧೬
 ಪತಂಗ ೧೫, ೨೨
 ಪತಿತ ೪೭
 ಪದ್ಮದೇಶ ೧೭೦
 ಪವ್ಯನಾಭ ೭೪
 ಪದ್ಮನಾಭನ ದಿನ ೨೫
 ಪದ್ಮಾವತಿ ೧೭೦
 ಪದುಮನಾಭ ೫, ೧೮, ೫೩, ೧೩೯
 ಪನ್ನಗಶಯನ ೯೨, ೧೫೫
 ಪನ್ನಂಗ ಶಯನ ೪೦
 ಪನ್ನಗಾದ್ರಿ ೧೧೦
 ಪನ್ನಗಾದ್ರಿನಿಲಯ ೩೩
 ಪರ ೧೦೫
 ಪರಗತಿ ೧೮
 ಪರತತ್ತ್ವ ೧೧೧
 ಪರಬ್ರಹ್ಮ ೬೬, ೧೫೩, ೧೭೧
 ಪರಬೋಮ್ಮ ೪೨, ೧೧೬, ೧೬೬
 ಪರಮಪುರುಷ ೬೦, ೯೭, ೧೧೬,
 ೧೨೩, ೧೩೨, ೧೫೨
 ಪರಮಾತ್ಮ ೪೭, ೭೦
 ಪರಲೋಕ ೨೨, ೮೮, ೧೦೫
 ಪರಾತ್ಪರ ವಸ್ತು ೧೦೫
 ಪರಾಶರ ೧೨೪
 ಪರೇಶ ೧೪೧
 ಪ್ರಹ್ಲಾದ ೭೧, ೯೭, ೧೦೨, ೧೧೫,
 ೧೨೪, ೧೩೮, ೧೬೦, ೧೬೨, ೧೭೨

ಪಾಂಚಾಲಿ ೯೯
 ಪಾಂಡವರು ೧೧೪, ೧೧೬, ೧೩೩,
 ೧೪೭, ೧೬೮
 ಪಾಂಡುರಂಗ ೨೦, ೧೪೩, ೧೫೦, ೧೬೬
 ೧೬೮
 ಪಾಂಡುರಂಗಕ್ಷೇತ್ರ ೧೭೧
 ಪಾತಾಳ ೫, ೬೮, ೧೧೪, ೧೨೬
 ಪಾರ್ಥ ೩೯, ೧೧೬
 ಪಾರಣೆ ೮೬
 ಪಾರಾಶರ ೧೬೨
 ಪಾರಿಜಾತ ೭
 ಪಾಲುಗಡಲು ೧೭೦
 ಪಾವಕ ೪೧
 ಪಾರ್ವತಿ ೧೬೨
 ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ ೬೩, ೭೧
 ಪ್ರಾರಬ್ಧ ೧೧೩, ೧೩೪,
 ಪುಂಡರೀಕವರದ ೧೧೧
 ಪುಂಡರೀಕಾಕ್ಷ ೩, ೪೨, ೫೫,
 ೧೦೧, ೧೪೬, ೧೭೧
 ಪುಂಡರೀಕ ೧೨೫
 ಪುಣ್ಯತೀರ್ಥ ೩೬
 ಪುರಾಣ ೧೦೩, ೧೧೧
 ಪುರುಷನಾರಿಯ ವೇಷ ೫೩
 ಪುರುಷಾರ್ಥ ೫೧
 ಪುರುಷೋತ್ತಮ ೪೨, ೬೦, ೭೪, ೯೪
 ಪುರುಹೂತ ೧೧೬
 ಪುಷ್ಪಶರನ ಪಿತ ೧೦೮

ಪೂರ್ಣಜ್ಞಾನ ೫೦
ಪೂತನಿ ೧೨೮, ೧೭೧
ಪೂರಕ ೧೪೧
ಪೂರ್ವಜನ್ಮದ ಕರ್ಮ ೫೬, ೫೮
ಪೌರಾಣಿಕಧೆ ೨೫, ೫೧
ಫಣಿಶಾಯಿ ೯೮
ಫಲ್ಲಾ ೪೨
ಫುಲ್ಲನಾಭ ೫೧
ಫುಲ್ಲಲೋಚನ ೭

ಬಿ

ಬಲಿ ೯೯, ೧೧೪, ೧೧೬, ೧೨೪, ೧೨೮ ಭಾಗವತರಸ ೧೨೨
೧೬೨

ಬಲಿಬಂಧನ ೯೭
ಬ್ರಹ್ಮ ೨, ೯೨, ೧೨೬, ೧೬೮, ೧೭೧
ಬ್ರಹ್ಮಬರೆದ ಬರಹ ೫೯
ಬ್ರಹ್ಮಶಿರ ೫೯
ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯಾಕಾರಿ ೧೫೫
ಬ್ರಹ್ಮೇತಿಕಾರ ೧೫೪
ಬಿನುಗುದೇವತೆ ೯೯
ಬಿನುಗುದೈವ ೮೦
ಬಿಸಜಾಕ್ಷ ೫೫, ೭೫
ಬೀಜಮಂತ್ರ ೧೬೮
ಬುಧ ೧೫೧, ೧೬೨
ಬೆಟ್ಟದೊಡೆಯ ೯೫
ಬೆಳುದಿಂಗಳು ೪೨, ೫೮

ಬೊಬ್ಬಾರು ೧೭೫
ಬೊಮ್ಮ (ಮೂರುತಿ) ೫೮, ೧೫೧

ಭಕ್ತ ೪೭, ೬೮, ೯೧
ಭಕ್ತವತ್ಸಲ ೫೧, ೧೧೫
ಭಕ್ತಿ ೨೮, ೫೫, ೫೬, ೫೭, ೫೮, ೬೯,
೭೬, ೭೭, ೮೪, ೯೪
ಭಕುತರ ಪಾಲ ೫೦
ಭಜನೆ ೨೭
ಭದ್ರಾ ೧೭೦
ಭವ ೫೦, ೫೧, ೫೬, ೯೧, ೧೭೦, ೧೭೨
ಭವಬಂಧನ ೧೬
ಭವಭಂಜನ ೯೭
ಭಾಗವತ ೨೨, ೭೧, ೭೮, ೯೪೫, ೧೪೬

ಭಾನು ೧೦೮, ೧೫೧
ಭೀಷ್ಮ ೧೧೭, ೧೬೨,
ಭುಜಗಭೂಷಣ ೧೬೮
ಭುಜಗಶಯನ ೧೨೨
ಭೂತ ೬೬
ಭೂದೇವಿಯರಸು ೧೬೮
ಭೂಮಿಜಾಪತಿ ೮೨
ಭೂರಮಣ ೫೬
ಭೂವೈಕುಂಠ ೧೪೫
ಭೃಗು ೧೨೫, ೧೨೮, ೧೬೬
ಭೇರಿ ೧೪೧

ಮ

ಮಂಡಲ ೪೨
ಮಡಿ ೪೮

ಮಂತ್ರ ೨೦, ೫೪, ೭೬, ೮೮, ೯೩, ಮಾಯಿ ಗಿರಿ
 ಗಿರಿ, ಗಿರಿ ಮಾಯೆ ೪, ೧೯, ೧೨೮, ೧೩೧
 ಮರ್ತ್ಯ ೫ ಮಾರಮಣ ೫೬
 ಮತ್ಸ್ಯವತಾರ ೪೯ ಮಾರಿ ೧೫೧
 ಮಂದರಧರ ೫೬, ೮೪, ೧೪೭ ಮಾಸಪ್ರತ ೧೪೯
 ಮಂದರಾದ್ರಿಧರನ ದಿನ ೧೪೧ ಮಾರುತ ೧೨೪, ೧೫೧
 ಮಂದರೋಧ್ಧಾರ ೧೭೨ ಮಿತ್ರವಿಂದಾ ೧೭೦
 ಮಂದಾಕಿನಿ ೫೫ ಮುಕುತಿ ೪೭, ೫೮, ೭೭, ೯೧, ೯೪, ೯೫,
 ಮದ್ಯಪಾನಿ ೧೫೫ ೯೮, ೧೩೫, ೧೩೬, ೧೪೧, ೧೪೭, ೧೬೧,
 ಮಧ್ವ (ನುತ) ೩ ೧೬೬
 ಮಧ್ವಮತ ೧೩೯ ಮುಕುಂದ ೭೮, ೮೨, ೯೭, ೧೦೫,
 ಮಧ್ವಮತ ಸಿದ್ಧಾಂತ ೨೫ ೧೧೪, ೧೩೬, ೧೪೭, ೧೬೫
 ಮಧ್ವಮುನಿಮತ ೮೦ ಮುಚುಕುಂದವರದ ೧೬೫
 ಮಧ್ವಶಾಸ್ತ್ರ ೧೧೧ ಮುರಮದನ ೩೦
 ಮಧುದ್ವಿಷ ೧೪೧ ಮುರಮುಚ್ಚಿಕ ವೈರಿ ೧೯
 ಮಧುಸೂದನ ೭೪, ೧೭೨ ಮುರಹರ ೯೬, ೯೭, ೧೩೨
 ಮನಸಿಜನಯ್ಯ ೪೩ ಮುರಾರಿ ೪೬, ೫೮, ೧೧೫, ೧೪೭,
 ಮನ್ಮಥಜನಕ ೪೦ ೧೪೮
 ಮನು ೧೬೨ ಮುಸಲರು ೧೫೧
 ಮರುತ ೧೦ ಮೂರು ಅವತಾರದವರು ೧೫೦
 ಮಹತ್ವ ೧೦೩ ಮೂಲಮಂತ್ರ ೧೧೧
 ಮಾಧವ ೪೫, ೬೪, ೯೭, ೧೦೪ ಮೃಡಸಖಿ ೨೨, ೧೩೬
 ಮಾಮನೋಹರ ೮೨ ಮೃತ್ತಿಕೆ ೨೨
 ಮಾಮನೋಹರನ ದಿನ ೮೨
 ಮಾಯಾಪಾಶ ೭೨, ೧೪೦
 ಮಾಯಾಮಲ ೩೦
 ಮಾಯಾಸೀತೆ ೧೨೭

ಯೆ

ಯದುಪತಿ ೬೫, ೭೩
 ಯಮ ೩೩, ೯೭, ೧೪೭, ೧೫೩

ಯಮದೂತ ೫೮, ೬೦, ೧೨೦
 ಯಮಧರ್ಮ ೮, ೨೦
 ಯಮನ ಪಟ್ಟಣ ೬
 ಯಮನವರು ೫೨
 ಯಮನಾಳ್ಳಳು ೬, ೧೫೪
 ಯಮಬಂಟ ೧೪೪
 ಯಮಭಟ ೧೦೨
 ಯಾತ್ರ ೧೪೮
 ಯಾದವಕುಲ ೯೭
 ಯುಗ ೨೪
 ಯೋಗ ೨೮
 ಯೋಗಿಗಳೊಡೆಯ ೧೨೨
 ಯೋಗೀಶ ೨೭
 ಯೋನಿಮುಖ ೧೨

ರ

ರಕ್ಕಸ ೧೨೬
 ರಕ್ಕಸಾರಿ ೧೨
 ರಂಗ ೮೧, ೯೬, ೧೦೨, ೧೦೩, ೧೧೯, ೧೨೫, ೧೨೬, ೧೪೭, ೧೬೪
 ರಘುನಾಥ ೯೧
 ರಘುರಾಮ ೨೮
 ರಘುರಾಯ ೧೨೫
 ರತಿಕ್ರೀಡೆ ೧೦
 ರತಿಪತಿಯ ಪಿತ ೫೧
 ರಮಾರಮಣ ೫೬
 ರಮೆಯರಸ ೧೨೨
 ರವಿ ೧೦೪, ೧೫೧, ೧೫೩, ೧೬೭

ರವಿಚಂದ್ರವಿಲೋಚನ ೯೭
 ರಾಜಮನ್ಮಥ ೨೪
 ರಾಜೀವಲೋಚನ ೧೦೪
 ರಾಮ ೬೯, ೭೫, ೧೨೧, ೧೨೨, ೧೨೫, ೧೨೬, ೧೪೪, ೧೬೦, ೧೬೫, ೧೬೯, ೧೭೧
 ರಾವಣ ೧೨೭
 ರಾಹು ೧೬೨
 ರುಕ್ಮಿಣಿ ೧೭೧
 ರುಕುಮ ೧೬೯
 ರುಕುಮಾಂಗದ ೧೨೪
 ರುಕುಮಿಣಿ ೧೬೯
 ರುದ್ರ ೧೨೧
 ರುವಿ ೨೩
 ರೇಚಕ ೧೪೧

ಲ

ಲಕ್ಷಣಾ ೧೭೦
 ಲಕ್ಷ್ಮಣದೇವ ೨೮
 ಲಕ್ಷ್ಮಿ ೧೫೦, ೧೫೯
 ಲಕ್ಷ್ಮೀಕಾಂತ ೯೫, ೯೯, ೧೬೬
 ಲಕ್ಷ್ಮೀನಲ್ಲ ೪೬
 ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿ ೪, ೫೯, ೭೭, ೧೨೬, ೧೭೧
 ಲಕ್ಷ್ಮೀರಮಣ ೪
 ಲಕ್ಷ್ಮೀಶ ೧೨೪
 ಲಕುಮಿ ೧೨೫
 ಲಕುಮಿಪರಾಯಣ ೧೨೭
 ಲಕುಮಿಯ ರಮಣ ೧೨೭

ಲಕುಮಿಯಾಭರಣ ೧೩೭

ಲೆತ್ತ ೧೬, ೪೨

ಲೋಕಾರಾಧ್ಯ ೭೪

ವ

ವರ್ಣಾಭಿಮಾನಿ ೮೩

ವನಜನಾಭ ೧೭, ೪೫

ವನಜಭವಾಂಡ ೮೦

ವನಜಸಂಭವ ೮

ವರುಣ ೭

ವರುಣದೂತ ೭

ವರುಣಪಾಶ ೭

ವರುಣಲೋಕ ೭

ವಸುದೇವಸುತ ೯೦, ೧೫೧

ವಸುದೇವಾತ್ಮಜ ೨೯

ವಸುಧೀಸುತ ೧೬೯

ವಾನರ ೪೯

ವಾದ್ಯ ೧೫೪

ವಾಮನ ೫೭

ವಾಯುತನುಜ ೧೫೫

ವಾರಣಾಸಿ ೧೫೦

ವಾರಿಜನಾಭ ೨೯, ೧೫೧, ೧೬೭

ವಾರಿಜಾಕ್ಷ ೯೦

ವಾರಿಜೋದ್ಭವ ೧೬೨

ವಾರಿನಿಧಿ ೩೭

ಪಾಲಿ ೧೨೪

ವಾಸವಾರ್ತಿಕ ೧೫೮

ಹಾಸುಕಿಶಯನ

ವಾಸುದೇವ ೧೭, ೧೯, ೪೫, ೭೪, ೯೦

೧೨೬, ೧೪೦, ೧೪೪

ವಿಟ್ಠಲ ೫೫, ೬೮, ೭೨, ೧೧೦,

೧೫೫, ೧೪೯, ೧೭೧

ವಿದುರ ೧೨೪

ವಿಧಿ ೩೯, ೪೧, ೮೧, ೧೫೪

ವಿಭೀಷಣ ೧೧೪, ೧೨೫

ವಿರಾಟ ೪೨

ವಿಶ್ವಮಯ ೧೦೨

ವಿಷಮದೂತ ೮೫

ವಿಷ್ಣು ೫೬, ೧೪೮

ವಿಷ್ಣುಮಾಯ ೧೦, ೧೬೭

ವಿಷ್ಣುಶಕ್ತಿ ೧೦೧

ವೀರನಾರಾಯಣ ೭೬

ವೀಸ ೭೮

ವೃಂದಾವನಪ್ರಿಯ ೩೧

ವೆಂಕಟ ೧೬೯, ೧೭೧

ವೆಂಕಟನಾಯಕ ೯೮

ವೆಂಕಟರಮಣ ೧೫೨

ವೇದ ೧೦೩, ೧೬೦, ೧೭೧

ವೇದತರ್ಕ ೭೩

ವೇದಶಾಸ್ತ್ರ ೫೫, ೬೬

ವೇದೋದ್ಧಾರ ೯೮

ವೈಕುಂಠ ೩೪, ೯೦, ೧೦೨, ೧೨೩,

೧೩೭, ೧೩೮

ವೈಕುಂಠನಾರಾಯಣ ೯೬

ವೈಕುಂಠಪತಿ ೧೪೪
ವೈಕುಂಠಪದವಿ ೯
ವೈಕುಂಠಪುರ ೨೧
ವೈತರಣಿ ೬
ವೈದರ್ಭಿರಮಣ ೧೬೦

ಶ

ಶನಿ ೧೬೨
ಶರಣಜನಮಂದಾರ ೨೮
ಶರಣರು ೧೩೫
ಶರಣಸಾಷ್ಟಾಂಗ ೫೧
(ಶತಸಾಹಸ್ರ)

ಶರಧಿ ೪೦
ಶರಧಿಕ್ಷೀರ ೧೧೮
ಶರಧಿಶಯನ
ಶಾಸ್ತ್ರ ೨೫, ೫೧, ೧೦೩
ಶಿವ ೩೯, ೧೬೧
ಶಿಶುಪಾಲ ೧೨೪, ೧೬೯
ಶಿಶುಪಾಲಕ್ಷಯ ೨೯
ಶಿಷ್ಯ ೨೯, ೬೨
ಶ್ರೀಕಾಂತ ೯
ಶ್ರೀದಾರಾಮನೋಹರ ೯೮
ಶ್ರೀಧರ ೯೭, ೧೦೪
ಶ್ರೀನಾಥ ೫೧
ಶ್ರೀನಿಧಿ ೫೪
ಶ್ರೀನಿವಾಸ ೪೪, ೧೦೮, ೧೧೦
ಶ್ರೀಪತಿ ೩೭, ೭೩, ೭೬, ೧೦೬, ೧೪೫
ಶ್ರೀಮನೋಹರ ೮೨

ಶ್ರೀರಮಣ ೧೪೭
ಶ್ರೀಲೋಲ ೬೮, ೧೧೧, ೧೪೫, ೧೬೦
ಶ್ರೀಪತ್ನ ೬
ಶ್ರೀವರ ೪೭
ಶ್ರೀಶ ೪೬, ೭೮, ೧೭೫
ಶುಕ್ರ ೧೫೧
ಶ್ರುತಿ ೨೦, ೨೫, ೫೧, ೧೧೬, ೧೭೨
ಶ್ರುತಿಮಾಡು ೭೫
ಶೇಷಶಯನ ೫೦, ೭೭, ೧೫೧
ಶ್ವೇತದ್ವೀಪ ೧೮೨
ಶೌನಕ ೧೨೫

ಷ

ಷಡ್ವರಧ ೩೯

ಸ

ಸಂಕೀರ್ತನೆ ೮
ಸಂಚಿ ದಾನಂದ ೧೩೭
ಸಂಚಿತಕರ್ಮ ೧೩೪
ಸತ್ಯಭಾಮೆ ೧೭೦
ಸತ್ಯಮೂರುತಿ ೫೧
ಸತ್ಯಲೋಕ ೭೭
ಸನಕ ೨೧, ೧೨೪, ೧೩೧, ೧೬೯
ಸನತ್ಕುಮಾರ ೨೧
ಸನತ್ಕುಜಾತ ೨೧
ಸನಂದನ ೨೧
ಸರ್ಪಶಯನ ೭೪
ಸರಸಿಜಸಂಭವ ೧೭೧

ಸರಸಿಜಭವ ೧೭೦	ಸುಖಧಾಮ ೨೮
ಸರಸಿಜಾಕ್ಷ ೧೦೦, ೧೦೮, ೧೭೨	ಸುಖಿನಿಧಿ ೧೬೧
ಸರಸಿಜೋದ್ಯವ ೧೭೨	ಸುತಳ ೬೮
ಸರ್ವೋತ್ತಮ ೭೪, ೯೨, ೯೫, ೧೭೨	ಸುಧನ್ವ ೧೬೮
ಸ್ವರ್ಗ ೫, ೪೫, ೬೨, ೧೬೧, ೧೭೭	ಸುರ ೩೪, ೯೨, ೧೧೬, ೧೩೨, ೧೬೯, ೧೭೨
ಸ್ವರ್ಣಸ್ತ್ರೀಯಿ ೧೫೫	ಸುರತರು ೧೧೮
ಸಾಗರಶಯನ ೧೨೨	ಸುರಧೇನು ೯೬, ೧೧೮, ೧೩೨, ೧೬೬
ಸಾಧುಸಜ್ಜನ ೧೮, ೬೬	ಸುರನದಿ ೧೫೨
ಸಾಯುಜ್ಯ ಲಃ. ೯೪	ಸುರನದೀಸುತ ೧೨೪
ಸಾರಸಂಗೀತ ೧೩೨	ಸುರಲೋಕ ೭೭
ಸಾಲಿಗ್ರಾಮ ೨೮, ೧೧೧	ಸೂತ ೦೨೫
ಸಾಸಿರಉದರ ೭	ಸೂತಕ ೨೬
ಸಾಸಿರಕರ ೭	ಸೂರ್ಯ ೨೧, ೧೩೧
ಸಾಸಿರಚರಣ ೭	ಸೃಷ್ಟಿ ೧೯
ಸಾಸಿರನಾಮ ೩೦	ಸೃಷ್ಟಿಗೊಡೆಯ ೨೬, ೬೨
ಸಾಸಿರಭುಜ ೭	ಸೃಷ್ಟಿಗೀಶ ೨೫
ಸಾಸಿರಲೋಚನ ೭	ಸೋಮಶೇಖರ ೧೬೧
ಸಾಸಿರಶಿರ ೭	

ಸ್ವಾಮಿಪುಷ್ಕರಿಣಿ ೧೦೫

ಸಿದ್ಧಾಂತ ೧೬೭

ಸಿರಿ ೧೭೦

ಸಿರಿದೇವಿ ೩೩, ೬೬

ಸಿರಿರಮಣ ೧೨೩

ಸಿರಿಯರಸು ೧೧೮

ಸಿರಿಲೋಲ ೯೧, ೧೨೨

ಸೀತಾಪತಿ ೯೫

ಸೀತೆ ೩೮, ೧೩೩

ಹ

ಹದಿನಾಲ್ಕು ಲೋಕ ೩೨

ಹನುಮಂತ ಲ. ೨೧

ಹಯವದನ ೯೮

ಹರ ೯೨

ಹರಿ ೩, ೮, ೯, ೧೦, ೧೧, ೧೨,

೧೪, ೧೬, ೨೦, ೨೨, ೩೦, ೩೨, ೩೪,

೪೧, ೪೫, ೪೮, ೫೦, ೫೧, ೫೪, ೫೬,

ಒಪ್ಪೇಲೆ

ಪುಟ	ಸಾಲು	ತಪ್ಪು	ಒಪ್ಪು
೩	ಟಿಪ್ಪಣಿ	ಅ (I)	(ಅ ೧)
೫	"	(ಓ ಮುದ್ರಿತ)	ಓ
೬	೬	ಅರೆನಯ್ಯ	ಅರೆನಯ್ಯ
"	೧೦	ಕೋಟಿ	ಕೋಟಿ
"	೧೯	ಕ್ರಮಿ	ಕ್ರಮಿ
೮	ಟಿಪ್ಪಣಿ	ಅ. ರಘು	ಅ(II)ರಘು(ಗಣಿ)
೯	೩	ಮುಂದನರಿತ	ಮುಂದನರಿತು
೧೩	೨೫	ದರವ	ದಡವ
೧೪	೯	ನಮ್ಮ	ನಮ್ಮ
೧೯	೧೧	ಭ್ರಷ	ಭ್ರಷ್ಟ
೨೦	೯	ಮಟ್ಟಿ	ಮಟ್ಟಿ
೨೧	೧೩	ಅನರ್ಘ	ಅನರ್ಘ್ಯ
೨೩	೮	ರುವಿಯನ್ನು	ರುವಿಯನ್ನು
೪೪	ಟಿಪ್ಪಣಿ	ಅ.. ರಘು	ಅ(II) ಇ. ರಘು. (ಗಣಿ)
೫೨	೧೦	ಪ್ರಾಣಲ್ಯಭೆ	ಪ್ರಾಣವಲ್ಲಭೆ
೫೫	೧೭	ಬೀತಿ	ಭೀತಿ
೫೬	೮	ಆತನ	ಆತನ
೬೭	ಟಿಪ್ಪಣಿ	ಅ (E.I.)	ಅE(I)
೬೯	"	ರಘು(೨)(೧/೧೦)	ರಘು(೨ ಗಣಿ)
೭೭	ಟಿಪ್ಪಣಿ	(ಇ) (ಪುರಂದರದಾಸರ ಮುದ್ರಿತ ಸುಳಾದಿ)	ಇ (ಮುದ್ರಿತ)
೮೧	೧೮	ಸತ್ಯಥಾ	ಸತ್ಯಥಾ

೮೫	೧೨	ಒಂದೆರಡಮ್ಮ	ಒಂದೆರಡಮ್ಮ
೮೬	೧೭	ಆರು	ಆರು
..	೨೨	ಆತ್ತು	ಆತ್ತು
..	ಟಿಪ್ಪಣಿ	ಬಾಹೋರಿಲ್ಲ	ಬಾಹೋರಿಲ್ಲ
೯೧	೧೦	ನೀಅ	ನೀ
೯೩	೮	ಭಯಪುಲ್ಲ	ಭಯವಿಲ್ಲ
೯೭	೧೬	ರವ	ರವಿ
೯೮	ಟಿಪ್ಪಣಿ	ರಘು	ರಘು (೧೧)
೧೦೨	೧೪	೨	೨
೧೦೭	೧೭	ತಾಳ-ಆದಿತಾಳ	ತಾಳ-ಆದಿ
೧೧೩	ಟಿಪ್ಪಣಿ	(೧೭೫೦-)	(೧೭೫೦-)
೧೧೬	..	ರಘು	ರಘು (೧/೧೦)
೧೧೯	೨	ಕೈಬಿಟ್ಟು	ಕೈಬಿಟ್ಟು
೧೨೩	ಟಿಪ್ಪಣಿ	ರಘು	ರಘು (೧/೧೦)
..	೯	೧೧೨	೧೧೩
೧೨೪	೩	೧೧೩	೧೧೪
..	ಟಿಪ್ಪಣಿ	ಅ.	ಅ(೧)
೧೨೫	೧೩	೧೧೪	೧೧೫
೧೨೬	೭	೧೧೫	೧೧೬
೧೨೭	೯	ಹೆಸರಿಲ್ಲದೆ	ಹೇಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲದೆ
೧೨೮	ಟಿಪ್ಪಣಿ	ಆ(೧)	ಆ (I)
೧೩೧	೬	ಪುರಂವರ	ಪುರಂದರ
೧೩೨	೯	ಗರ್ವಿತವಲ್ಲವ	ಗರ್ವಿತವಲ್ಲವ
೧೪೪	೧೧	೧೩೩	೧೩೨
..	ಟಿಪ್ಪಣಿ	ಆ (೮)	ಆ (೮)
೧೪೬	೨	೧೩೪	೧೩೩
೧೪೮	೧	೧೩೫	೧೩೪

..	೨	ಮಾರಿದೆ	ಮಾರಿದೆ
..	೯	೧೩೬	೧೩೫
೧೪೯	೫	೧೩೭	೧೩೬
..	೨೦	೧೩೮	೧೩೭
೧೫೦	೧೩	೧೩೯	೧೩೮
೧೫೧	೭	೧೪೦	೧೩೯
೧೫೨	ಟಿಪ್ಪಣಿ	(೮)	ಅ(೮)
೧೫೩	೩	೧೪೨	೧೪೧
..	ಟಿಪ್ಪಣಿ	೧೪೩	೧೪೨
..	ಟಿಪ್ಪಣಿ	ಆಯ್ದ	ಆಯ್ದ
೧೫೫	೭	೧೪೪	೧೪೩
೧೫೬	೧	೧೪೫	೧೪೪
೧೫೯	೫	ಎನನ	ಎನಗೆ
..	೬	ತಾಯ್ತಂದೆ	ತಾಯ್ತಂದೆ
೧೬೦	೧	೧೪೬	೧೪೫
..	೮	ಚ್ಚಾಡ್ವಾ	ದ್ಯ.
..	೧೬	೧೪೭	೧೪೬
..	ಟಿಪ್ಪಣಿ	ಅ	೧)
೧೬೧	೧೫	೧೪೮	೧೪೭
..	೨೦	ಆವನಿ	ಆವನಿ
೧೬೨	೯	೧೪೯	೧೪೮
..	೧೧	ನಿಖಿಳ	ನಿಖಿಳ
೧೬೩	೧	೧೫೦	೧೪೯
..	೧೬	ವಿಟ್ಠಲಕ-ಷ್ಣಾ	ವಿಟ್ಠಲ-ಕೃಷ್ಣಾ
..	ಟಿಪ್ಪಣಿ	ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿಯ	ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿಯ
೧೬೪	೧	೧೫೧	೧೫೦
..	೧೬	೧೫೨	೧೫೧

೧೬೫	೫	ಇನ್ನೇನಿನ್ನು	ಇನ್ನೇನಿನ್ನೇನು
..	೧೧	೧೫೩	೧೫೨
೧೬೬	೧	೧೫೪	೧೫೩
..	೧೧	೧೫೫	೧೫೪
೧೬೭	೧೩	೧೫೬	೧೫೫
..	೨೪	ಸೂರು	ಸೂರೆ
೧೬೮	೧೧	ತಂದೇ	ತಂದೆ
೧೬೯	೭	೧೫೭	೧೫೬
೧೭೦	೯	೧೫೮	೧೫೭
..	೫	೧೫೯	೧೫೮
..	೧೨	ದಶರಥ	ದಶರಥ
..	೨೦	೧೬೯	೧೫೯
..	ಟಿಪ್ಪಣಿ	—	(೨) ನ ಪ್ರತಿಯಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ.

ನಿ. ಸೂ:

- ೧ ಹರಿ ನಿನ್ನ ಭಕ್ತನೆನಿಸಿಕೊಂಡವ ಪು ೬೮ (೨)
 ೨ ಗಾಣದೆತ್ತಿನಂತೆ ತಿರುಗಾಡಲಾರೆ ಪು ೧೫೭ (೬)
 ೩ ಈಸಬೇಕು ಇದ್ದು ಜಯಿಸಬೇಕು ಪು (೧೬೫)

ಈ ಮೂರು ಹಾಡುಗಳು ಕಣ್ಣು ತಪ್ಪಿ ಎರಡು ಸಾರೆ ಮುದ್ರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ
 ಕ್ಷಮಿಸಿರಿ.

(ಆಕರಗ್ರಂಥಗಳ ಮುಂದೆ ಇರುವ ವರ್ಷಸೂಚಕ ಅಂಕಗಳು ಕೆಲವೊಂದು ನಿಶ್ಚಿತ
 ವಾದುವು. ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಂಕಗಳು ಅಂದಾಜಿನ ಮೇಲೆ ಊಹಿಸಿ ಬರೆದುವು.)

ವಿದ್ವಾಂಸರ ಸಲಹಾ ಮಂಡಳಿ

- ಶ್ರೀ. ಪಂಡಿತ ಶ್ರೀನಿವಾಸಾಚಾರ್ಯ ಜಾಲಿಹಾಳ
 ,, ,, ವೆಂಕಣ್ಣಾಚಾರ್ಯ ಮಳಗಿ
 ,, ,, ಮೂರ್ತಾಚಾರ್ಯ ರಾಯಚೂರ
 ,, ವಿದ್ಯಾರತ್ನ ರಾಘವೇಂದ್ರಾಚಾರ್ಯ ಪಂಚಮುಖಿ
 ,, ಪಂಡಿತ ಗುರುರಾಜಾಚಾರ್ಯ ಪಾಂಡುರಂಗಿ
 ,, ,, ಶ್ರೀ ಸೇತುರಾಮಾಚಾರ್ಯ ಆದ್ಯ
 ,, ,, ಕೆ. ಟಿ. ಪಾಂಡುರಂಗಿ, M.A.

ಉತ್ಸವ ಮಂಡಲದ ಅಧಿಕಾರೀನರ್ಗ

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು

- ಶ್ರೀ. ಅನಂತರಾವ ಅಸುಂಡಿ,
 ನಿವೃತ್ತ ಜಿಲ್ಲಾ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು, ವಿಜಾಪುರ

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು

- ಶ್ರೀ. ಗೋರೇಬಾಳ ಹಣಮಂತರಾಯರು,
 ನರಸೀಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯಮಂಡಲ, ಲಿಂಗಸುಗೂರು
 ,, ಸುಬೋಧ ರಾಮರಾಯರು,
 ಸಂಪಾದಕರು, " ಸುಬೋಧ ", ಬೆಂಗಳೂರು
 ,, ಕೋಲಾರ ರಾಮರಾಯರು, M A .LL.B., ಬಳ್ಳಾರಿ
 ,, ಬಿ. ಅಶ್ವತ್ಥರಾವ, ಜಿಲ್ಲಾ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು, ಬಳ್ಳಾರಿ
 ,, ಬಿ. ಎ. ದೇಸಾಯಿ, (ದೇಸಾಯಿ ಕಂಪನಿ) ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ

ಕೋಶಾಧ್ಯಕ್ಷರು

- ಡಾ. ಕಾಂತರಾವ ಕನುಲಾಪುರ, M B.B.S . ಧಾರವಾಡ

ಕಾರ್ಯಾಧ್ಯಕ್ಷರು

- ಶ್ರೀ. ಹೆ. ರಾ. ಪುರೋಹಿತ, M.A .
 ಸಂಪಾದಕ, ' ಕರ್ಮವೀರ ', ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ

ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು

- ಶ್ರೀ. ಬುರ್ಲಿ ಬಿಂದುಮಾಧವ
 ,, ಕೆ. ಜಿ. ಹಲಸಗಿ, B.A .B Ed.
 ,, ಹುಚ್ಚರಾವ ಬೆಂಗೇರಿ, M A .B T.

About this book

The second of the series of six volumes of the compositions of Shri Purandaradas is published on the sacred occasion of the Four Hundredth Aradhana of the great and popular poet-saint.

The book is entitled 'ARTA BHAVA' (ಆರ್ತಭಾವ) 'Intense yearning for the Supreme Soul' and is divided into six sections. Each section traces through the songs grouped under it the gradual development and evolution of a devotee's outlook on life, his trials and travails and his ultimate emancipation from these, leading to the Higher State, through mental evolution, of 'BHAKTI AND JNANA' (ಭಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನ Devotion and True knowledge) to the ultimate goal of 'SAKSHATKAR AND MOKSHA' (ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಮೋಕ್ಷ - God-realization and Eternal Bliss).

Usual notes, explanation of Upanishadic, Pauranic and Historical references and Indices are given.

A Preface by Vidvan Shiromani Shri K. T. Pandurangi, M. A. dealing with main and central theme of Haridasa literature and an introduction by the Editors are also added.

**All Karnatak Purandardasa's Fourth Centenary
Celebration Committee, Dharwar.**